

18. *Substitutio pupillaris expressa sicut exprimita figuramente pabatur, an idem dicendum de tanta vulgari.*

19. *Substitutio pupillaris restituta ad tempus pupillaris etatis, non potest extendi ad volgarem.*
Et quoniam intelligatur hoc restituiri.

D I S S E R V I V M S supradicata, quando & quibus in calibus vulgaris substitutio expressa continet & non continent pupillare, & exemplare tacita. Nunc dicendum est, an & quando, & quibus in calibus expressa pupillaris comprehenduntur & non comprehendunt tacitam vulgarem, & exemplare tacita prius de pupillari agentum est. Regula ab omnibus constitutior, pupillarem expressam continere tacitam vulgarem. Ita sane scribunt Bart. in l. 2. in prim. num. 29 ff. de vulg. & popl. subdit. & ibidem Ripa num. 1. Ram. in l. 1. mon. n. 1. scilicet. In tantum hoc est, column. 3. *scrivenda regula, rot. 7. & idem in quatuor, no. 7. C. de implo. & alijs subdit.* Ita etiam Corne in cons. 297. mon. 1. lib. 1. Zafius in ital. de *papilla bared, infit.* Fernand. Berengaria in l. vir. num. 4. C. de *papilla bared, infit.* Paulus Leonius in tract. de *foliis* p. 1. vir. de *papilla bared, infit.*

Et si quidem adducti sunt eo text. I. iam hoc iure, in princ. sed melius probat ibi in verific. hoc itaque, dum Vlpianus probet collum patri, ut sic substitutio. Si autem impubes hares existent, & intra puberatum decelerant, pubes frater in portionem cohaerens dicit substitutio. Quo in cali (subiungit Vlpianus) in vtrumque euctum substitutio videbitur. Illa formula, si impubes hares exercit, &c. & c. formula expressa pupillaris, & tam (at Vlpian) substitutio dicitur vocatus in vtrumque euentum, nempe & pupillaris & vulgaris. Id quod suadet ex quo agitur ibi de substituendo duobus imparibus, puberi & impuberi. Et iam dixerat Vlpianus *facta papilla bared: dum ergo fulsiungit illa facia impuberi, inter ligit, quod etiam fit facia vulgaris: alioquin iniuste fulsiungit ipsius Vlpiani confitum.* Ratio autem videtur, quod duplis expressa continua tacitam vulgarem, et eiusdem videtur, quia ratio testator voluntaria hereditate finit peruenire ad substitutio medie, nempe mediante persona pupillarum hares t. haredis vel testatoris hares, l. vlt. C. de hared. infit. Eadem ratione videtur voluisse, quod hereditas finit peruenient ad substitutio immediate, si voluerit succedere ex tacita vulgari, qui immideat testator fuscidetur, & vt *infit. de vulgari subdit.* in prim. Pater enim substituendo pupillaris, voluisse videatur quod sua hereditas peruenient ad pupillum. Ne postea sua, & pupilli ad substitutio. *Hanc rationem ergo & redit confidantur Ram. in l. mon. 1. scilicet de vulg. & popl. subdit.* quamvis comparant notabilis traditio Bart. in l. quod duxit in 2. mon. 1. *de rebus dubiis.* Et in libro articulo ff. de hared. infit. & rationem hanc sensit etiam Berengaria in l. vir. num. 4. C. de *papilla bared, infit.*

His intelligimus, hanc esse receptionem & veram opinionem, & si folius Lancelotus Politus in tract. de substitutio in it. de popl. subdit. num. 4. 7. vers. oitio praecepta distinxit a communis habet differentia. Causam considerationis abunde factis fecit bene eruditus Leonius in loco sopra citato.

Excedunt primò predicta sententia, vt locum habeat etiam in expressa pupillaris restituta ad brevem tempus quam atris pupillaris, vt si testator dixit: Et si filius me decelerat intra decimum annos, et substitutio Caium. Hoc etiam cuius pupillaris hec expressa continua vulgarem tacitam, ita scripsit Bart. in l. 1. mon. 1. scilicet de vulg. & popl. subdit. Alex. in l. 1. vir. 2. & ibidem L. 2. codic. 1.

Excedunt secundo, vt locum habeat etiam si appetit de pupillarum ipsi substitutio esse iniurium, & virtus si facta fuerit extraneo vel non existenti in potestate, vel puberi. Nam adhuc sub hac iniustitia expressa pupillaris, confiniter tacita vulgarem, ita scripsit Bart. in l. 1. mon. 57 ff. de vulg. & popl. subdit. & in l. vir. 4. C. de hared. infit. & ibid. Bald. qui & in l. vir. num. 8. C. de *implo. & substitutio.* idem scripsit sic & Alex. in l. 1. vir. 6. C. de hared. infit. & ibid. l. 1. mon. 8. Socinus in l. 1. mon. 6 ff. de vulg.

Declaratur primo, vt non habeat locum, t. quando alij conieciuntur, & preflumpionibus confitit testator noluisse sub illa expressa pupillari continenter tacitam vulgarem, ita in *foris* column. 2. Bart. in l. 2. in prim. quaf. 5 ff. de vulg. 1. in d. 1. iam hoc iure, col. 3. vers. *seunda regula* ff. 1. & 2. & *comprobantur supra in primis.* 56. num. 1.

Declaratur secundo, vt non procedat, t. quando auctoritatibus, quod remedium intelligatur ad literam, ita in termino declarat in l. 1. in d. 1. *tabu bared, inter. column. 3. vers. 2. confitit.* & *con-*

1. *Substitutio pupillaris expressa, an & quando continet vulgarem tacitam.*

2. *Et quatenus pupillaris ipsa expressa continet tacitam vulgarem, num. 2. & seq.*

3. *Hares haredis dicitur testatoris hares.*

4. *Testator ex tacita vulg. auctoritate decelerat immediatè.*

5. *Substitutio pupillaris expressa continet tacitam vulgarem, etiam si ipsa pupillaris fit restituta ad brevem tempus, quam atris pupillaris.*
Idem si apparet popl. area non debet iniurium, num. 6.

6. *Seru si alijs conieciatur & presumptionibus confitit testator in noscitur sub expressa pupillari continenter tacitam vulgarem, num. 7.*
Et focus si alijs statim, quod testator a intelligatur ad alteram, quia tunc non continet tacitam vulgarem, num. 8.
Et idem si substitutio non posset succedere, vt quia esset incapax, num. 9.

10. *Substitutio pupillaris expressa tacitam vulgarem cum complecti non posset, quando ipsa pupillari facta fuerit magno intervallo post testationem.*
Idem dicendum est auctoritate matris ipsi testatoris, num. 11.
Idem, quando ipsi filio impuberi, non substitutio testatoris ipsi, num. 12.
Idem, quando ipsi popillari substitutio restituta & limitata fuit ad tempus puberatum, num. 13. & ibid.

11. *Substitutio vulg. tacita, an & quando expiret cum ipsa pupillari expressa.*

12. *Substitutionis spes non transiat ad haredem substitutio.*

13. *Intelleximus l. 1. fundum sub conditione, q. fin. de legatis. & l. penult. 5. vir. C. de necf. hor. infit.*

14. *Intelleximus l. 1. in vir. vers. 5. C. de fideicom. libert.*

15. *Expresso viuante, divisor & tacitum vivitatum, & quo causa.*
Tacitum non debet plus operari, quia expressum.

Meneg. Presumpt.

DE PRAESUMPT

- 9 Declaratur tertio, vt non procedat haec presumptio, t quantum subtilitatem non possit succedere teflatori: vt quia esset in capax, sicut et filii naturalis, & si capax sit bonorum pupilli. Nam tunc pupillaris expressio non continet tacitum vulgare, ita *ta. in d. l. tam hoc ore, c. 3. verbi, tertio hinc, ff. de vulg. ex textu s. i. s. q. ex bono, & ibidem in plemento I. a. m. 3. et. illio in loco Bald. & Ang.*

Catherum haec declaratio intelligitur si superest legitimus, qui velit succedere, alias fecus, ita Bald. & Alex. quos probat Ripa in l. *Lam. 4. verbi, item de laetitia a. f. vnde.*

Declaratur quartu, vt locum in non habeat haec presumptio, quando pupillaris sibi subtilitate facta fuerit magno intervallo post testamentum ipsius patris. Nam tunc illa pupillaris expressio non continet vulgarem tacitum, *ta. declarat I. a. m. d. l. tam hoc ore, c. 3. verbi, quarto non stabilitate limite, ex textu s. i. qui cum s. i. ff. ed. sit, & ibidem Bald. C. mons. & Alex. eis differentia incola.*

Declaratur quintu, vt non habeat locum fauore personae, ut putat matris ipsius teflatoris. Nam tunc sub expressa pupillari non continetur tacita ipsa vulgaris. Ita tradit Bart. in l. 1. m. 4. ff. de vulga. & ibidem Alex. num. 38. Socin. Sen. num. 41. & Ripa num. 175. in f. 1. qui communem esse testatur. Et ceterum probat Didac. in c. Ryn. 5. & in fin. de stafam. & i. quidem hoc intelligunt, nisi subtilitas sit vnu ex descendenteribus, vel etiam vulgaris tacita probata, *scilicet in predictis de laet. et Ryp. quo supra.*

12 Declaratur sexto, vt locum non habeat, quando ipsi filio immo pueri sunt subtilitatem coheredes ipsi. Nisi vulgaris tacita non continetur in expressa vulga. *Sic de loco in Socin. Sen. in l. 1. num. 35. verbi ex qua solutione ff. de vulg. & pupil. subfist.*

13 Declaratur septimo, vt locum non habeat, quando expressa pupillaris refracta & limitata fuit ad tempus ipsius pubertatis, sicut quando teflator dixit, Inflitufo filium meum impuberem, & si deceleriter in pupillari erat, ei subtilitas Caenum. Nam tunc tacita vulgaris sub illa pupillari non continetur, vt effectum habeat post ipsam pubertatem, sed tunc exprimere dicatur cum ipsa pupillari. Bart. in l. 1. m. 5. ff. de vulg. & pupil. subfist. quem fecit sum Bald. mons. 2. Cefas talis est. Quidam lib. 2. Signorulus in conf. 235. num. 7. Ioan. Fabri in pres. & ibidem Alber. mon. 2. C. de impub. & alijs subf. Alex. m. 2. sol. 9. ff. de vulg. Socin. Sen. in l. 1. m. 36. ff. Gor. Melius Benedict. in c. Ryn. in tit. de vulgari. num. 39.

Primitus motus est Bartolus text. l. qui habebat, ff. de vulg. Verum nil ad rem pertinet, vt animaduertitur Ripa in d. l. 1. num. 225. ff. de vulg. & pupil. subfist. & Didacus in c. Raynum. 5. & num. 5. verbi, quod quemd opiniatur de testam. Nam ibi vulgaris exprimatur ob aditionem hereditatis, non autem ob pubertatem, *scilicet interpretati sunt his legib. Bart. Imola, Arezzo, & reliqua. Exstribuit enim Didac. predicto in loco rei ponens illud luridum rationem habere ex eo, quod i. f. spes subtilitatis non transit in haeredem subtilitatis.*

14 Secundu adducitur i. text. l. qui fundum, sub conditione, s. vlt. ff. de legi. & illi similis in l. pen. 5. vlt. C. de necessaria. ser. h. gred. in. Quibus respondet Ripa practicato in loco. quod & ibi haereflitus adiutor ad hereditatem, alia legatorum non vendicaret legatum, *si nemo ff. de testam. tutela, & si nemo ff. de reg. iur. & l. ea quan. C. de fiducia.*

15 Terti perpenditur i. text. l. vlt. in vltimo versiculo, ff. de fidei committit libert. qui respondet Ripa, quod illa conditio libertatis, cum pupillis peruenient ad pubertatem, intellegatur, sicut ipsi laudes existint, & ad pubertatem peruenient, sicut ipsi confortus illi dixit, in verific. si conditionem, & video non censetur repentina subtilitas, quia admitti non possunt ad haereditatem, si cum latito adimpleretur non ex pupillari, quia adueniente pubertate exprimat, non ex tacita vulgaris, quia pariter exprimat, scilicet etiam debet esse finita vulgaria.

Quarto affectur ratio, t quod virtutio expressio, dicitur etiam visitatum tacitum. J. 3. 6. & hoc de ferens rufus, prudus. & quia tacitum non debet plus operari, quam exprimunt, l. qui ad certum, ff. locuti. Cum ergo cuibetne pubertate exprimatur pupillaris expressio, scilicet etiam debet esse finita vulgaria.

Verum responderi potest multis modis, vt tradit post alios Ripa in d. l. 1. num. 163. ff. de vulg. & pupil. subfist. vbi in fine inquit, quod virtutio expressio, vt per modum partis subiectio: focus si tacitum aliunde habet originem, sicut tacita haec vulgaris, que non venit ex natura verborum, nec ex sequela pupillaris expressie, sed ex interpretatione legis ita coniecurant mensura delinquenti, d. l. tam hoc ore, ff. de vulg. & pupil. subfist.

Quintus considerari solet ratio, quod haec substitutiones determinantur unica determinatione. Ergo qualiter debet determinari d. l. tam hoc ore, & i. flagellatur. s. vlt. d. l. 1. ff. 12. ergo & i. quod ut expressa pupillaris exprimat superuenient pubertate, scilicet & ipsa tacita vulgaris. Respondet Ripa in d. l. 1. num. 225. verbi sexto s. f. quod vulgaris haec tacita non determinatur a verbis expressis pupillari, sed a dispositione legis, qua interpretatur tenui mente teflatoris, vt si locus esse non possit pupillari, locum haec vulgaris.

Sexto & vlt. vrgere videtur, t quod cum pupillaris ipsa refuta fieri ad tempus pupillaris atatis, exinde non potest ad vulgare, iuxta tex. s. f. ita s. quis. & l. ex facto. s. vlt. quem o. ff. de vulg. & pupil. subfist. Reipetitor, restrictionem intelligenti quo id ipsum expressam pupillarem, non autem quod ad vulgarem tacitam, cum lex conjecturam facit esse ex mente teflatoris, qui veritatem inluminat eum restringere ad tempus pupillaris atatis, ne contingeret eum decedere sine harreto, si a respondet & declarat in d. l. c. Rayn. s. 5. num. 5. verbi s. alia de vulg. & pupil. subfist. proprobavit.

Contrarium itaque opinionem probant glo. in l. 1. lex Cornei, ff. de vulg. & pupil. subfist. vbi Imola & Cornues. Salic. in t. regulae, column. 4. C. de impub. & alijs subfist. Lancellor. Politus in tractatu de subfist. initio de exemplari, num. 3. in fin. Socin. in l. 1. num. 35. ff. de vulg. Ripa in l. 1. num. 225. verbi contraria sententia, t de vulg. & pupil. subfist. & ibidem Alciatus no. 16. Corrasius in l. post aditum, num. 23. C. de impub. & alijs subfist. & Didac. in c. Rayn. s. 5. num. 5. verbi, cat. r. huius opinio, de testam. Qui quidem Didacus vindicat vulgare argumentis, que hic non repetit, ne nimis sim. Et haec quidem potuisse opinionem aquior & menti teflatoris magis conformans minit pariter evidet. Et fabiungit Didac. d. l. s. 1. et. f. 1. Et sicut in hoc controvergia, & c. quod etiam si admittimus opinionem illi Bartoli, quan communem diximus, artamen illa non habebit locum in vulgari expressa, comprehensionis tamen sub pupillari expressis verbaliter speciales. Cum enim inquit Didac, *hac sit vulgaris expressio, non finitur cum ipsa pupillari, sed locum habebit eti post pubertatem.* Et inquit Didac, probari auctoritate Baldi, in predicto, num. 42. C. de impub. & alijs subfist. quem fecit sicut de Caffr. num. 12. Socin. in l. num. 36. & ibidem Ripa num. 167. ff. de vulg. & pupil. subfist. Dixit Baldi quod- & si mortuo pupilla, refectora superflue, telenamentum non sumat vires a vulgari tacita sub pupillari expressa contenta, artamen illi non procedit in vulgari expressa verbis generalibus, ex quo vim expressie habet.

LIBER QVARTVS.

num. 90. in fin. Cyprian. in conf. 4.2. num. 10.4. lib. 3. & de fortia Oddo in tract. de compendiosa substitutio. parte 4. quaq. 3. quos secutus sum in conf. 92. num. 21. lib. 4.

Et huius sententia ratio est clara, quia exemplaris est (vt diximus) introductio ad similitudinem papillaris, vt pater prouidre & confidere posit filio. Quemadmodum ergo lex conjecturam facit, patrem substituendo vulgariter filio, quod voluerit etiam substituere papillarer, multo magis quod substituit exemplariter, cum tam papillaris, quam exemplaris rendat ad eundem finem, vt prouideatur filio, quod vel ob defectum aetatis, vel mentis, testamento libi nequit facere.

Hac tamen declarari possunt mulieris in cibis, sicuti supra declarauimus vulgarem expressam non continere papillare rem, & econtra.

PRAESVMPT. XLV.

Substitutione compendiosa, an ex presumpta voluntate testatoris comprehendat exemplarem.

S V M M A R I A.

Substitutione compendiosa, an ex presumpta mente testatoris continet exemplarem.

Quod quando ell. f. a fillo furioso, comprehendit exemplarem.

Declaratur secus esse, ut num. 2.

ES T etiam egregia dubitatio, tan compendiosa substitutione continet exemplarem? Et continere, quando testator facta est filio furioso, si firmarunt Bald. in I. 1. n. 1. a. c. de impuberis & alijs substitut. & in conf. 20. Quadam Petrus, colum. 2. vers. tercia ratio lib. 3. & alijs multi quo congessu in conf. 303. num. 16. 17. & 18. lib. 4.

Declaratur & locum non habet, t quando testator aliquibus verbis significavit, nolle sub compendiosa continere exemplarem, sicuti quando ita substituit. Et quando oculi eius filius meus decelerit, bona distribuantur inter pauperes. Ita in specie respondit Ancha. in conf. 8.1.1. verf. nam prius dictum que uiciforum Dicitur. conf. 379. 3. verf. & primo quia. Sart. I. in conf. 2. n. 4. lib. 1. & y ambu de eadem facta idem respromtatur, sic & Rel. in conf. 68. n. 4. lib. 4. & Cyprian in presumpt. 49. num. 7. Ceterum ab Anch. dissentient Alex. in additione lib. 2. Bald. in I. 1. a. 4. qui ita si de bono posse, secundum rati. Matthelius in lib. 1. n. 1. Nota vnde dilatum. & Bald. in conf. 20. Quadam Petrus col. 2. verf. quartus ratio lib. 3. qui dicit, haec verba, substituit in omnibus bonis suis, significare substitutionem directam, hoc est exemplarem, de quipse Bald. locutus. Comprobatur hoc per traxim opinionem traditionis corrum, qui scriperunt, substitutionem papillarem, ad cuius exemplum, ut diximus supra, introduxitur etiam exemplaris, dici etiam quando testator ita dixit, & si filius meus decelerit in papillare acte, bona mea perirent ad Cainum. Ita egregie Bart. in fin. 5. qui filio, de bono posse, secundum rati. quoniam fecit fini multa, quo congessu supra in presumpt. 3. a. n. 16. & n. 4. & confirmatur traditione Baldi in I. 1. quod in declarantur, n. 7. Cde Episc. & cler. quam probavit & Corne. in conf. 26. col. 2. verf. in contrarium tunc facit, lib. 1. c. dixerint, compendiorum factam in omnibus bonis sub dinumeratione statis papillaris, continere papillarem, etiam si restricta sit ad bona testatoris.

PRAESVMPT. XLVI.

Substitutione exemplaris tacita, an & quando ex presumpta voluntate testatoris excludat matrem.

S V M M A R I A.

Substitutione exemplaris tacita, an & quando ex presumpta voluntate testatoris excludat matrem.

Quod si est comprehensa in compendiosa, excludit matrem, n. 2. Idem si pater substituit magno dilectionis quade cum uxori, n. 3.

IAM perspicx diximus, t substitutionem hanc exemplarem effici introductam ad similitudinem papillaris, & proprieatem sicuti Menach. Presumpt.

PRAESVMPT. XLV.

541

illa tacita papillaris non excludit matrem, vt explicauimus supra in presumpt. ita nec exemplaris, quemadmodum in tract. de substitut. Bart. in fin. facta, num. 33. ff. de vulg. & pup. substit. & inde Alexander, num. 47. I. in fin. facta, num. 33. & R. in conf. 5.2. & sicut in tract. de substitut. Bart. num. 8. in fine. Gratian in conf. 3.3. num. 32. lib. 1. Paulus Lolinus in tract. de substitutione, in tit. de exemplari, num. 99. & Diocles. in Ray. §. 2. num. 6. de reglam, qua alios referit. Non hic commemo rationes & argumenta, quae de tacita ipsa papillari differendo vici sunt in d. presump. 39. com. ibi videtur facile possint. Ceterum ita habet presumptio recedimus contraria conjectura, scilicet in tacita papillari diximus. Ille enim multa conjectura reperi his potest. Porro in specie huius tacite exemplaris refutam duas conjecturas.

Prima est, t quando exemplaris tacita comprehensa in compendiosa. Nam cum hac habeat vim expressam, excludit matrem. Ita respondit Gratian in conf. 1.34. num. 9. lib. 1. in tract. de substitut. 1.

Secunda est conjectura, t quando pater substituit magis dilectu, quam eius vxor. Nam tunc prudenter excludere voluisse matrem, ut in fine scriptum relatum Salicis in hominum actu, colum. penult. verf. quatuor sexto. C. de testator. & alijs foliis, qui communem esse opinionem dixerit. Idem diximus supra in d. presump. in ottava conciliata, de tacita papillari, ubi retulit exempla, & declarata.

PRAESVMPT. XLVII.

Substitutione tacita quando facta presumatur
visque ad puberatem, vel infra, paucis
dilucidè explicatur.

S V M M A R I A.

Pater pro filio in pubere testari potest, nempe ei papillarer substituenda vix, ad puberatem vel infra, ad puberatum, ex causa.

Substitutione papillari, an & quando facta presumatur vix, ad puberatatem, vel infra, per se omni.

Infantis auctor septimo anno.

Pater si plenus duxit vix, ad i. 4. annum.

Substitutione papillari invenit est, ut pater prouideat & confidat filio, qui reficiatur postea.

Substitutione extendit, ut vix ad puberatatem, testator et ita substituente: Infini filium meum infra annos, & si uero dicit in ea etate, et substituere non permittitur.

Et quod si dicit, tunc & ex ea causa ei substitutio semper non. 9.

Et filius immixta sit ad id, propter quod dispositio finis ad illam referri geretur, quando sua natura est largi inter restoata.

Et non quantum ad verba, que statim demonstrauerat, num. 2.

VIX est permissum est, t patri pro filio impubere testari, nempe ei papillarer substituere vixque ad puberatatem. I. 2. in priz. ff. de vulg. & pup. substit. ultra puberatatem, non potest, ut i. in priz. de papa. In i. in priz. lib. 1. ff. red. de vulg. & pup. substit. citra puberatatem ac breviter tempus si uero, potest substituire, sicut censit Paulus in I. in priz. lib. 1. ff. red. de vulg. & pup. substit. & febris V. planis. in i. in priz. quia substitutio vix, ff. red. in. de vulg. cum responsu lib. 1. lib. 1. tunc licet collatum, [& si ad honorum positionem pertinet.] Et de vitroque tempore miniciale iam Paulus in I. in priz. ff. item quare si red. de vulg. causa verba haec sunt: Omne quidem spacium, quod est in i. in priz. liberis, est patris ad substituendum filio, sed finis huius puberatatis est, p. 6 potest itaque testator ultra puberatatem substituere papillarer, citra vero potest, id quod clarum est, & sicut ut i. & reliqua d. l. ita quia substitutio. Ceterum dubitatum aliquando fuit, cum testator, instituto filio in infante, dixit, t fe. et substituire, t presumpt. substitutio vixque ad statim septem annorum, quo tempore finitur infans, & i. infant. C. de iure delict. & l. in priz. substit. ff. de genital. vel potius presumpt. substitutio vixque ad plenam puberatatem, nempe vix ad decimum quartum annum. 1. t presumpt. substitutio vixque ad puberatatem perfectam, recte respondit Hieronymus Gratian in conf. 23. n. 100. lib. 2. qui dicit in conf. 15. ed. lib. 1. dubitaciones aduersas sicutum illud primum responsum diffidit. Ea ratione moris est Gratian, quod cum hinc regula, quod papillaris fiat vixque ad puberatatem, & communiter inter ita soleat, credendum est, testatorum noluisse recedere a regula & communis ipsi vix. Et praterea cum papillaris in rati-

uerabilis filio, praefumendum est, testatorum nullitate fuorem ipsum restringere, & d. potius ampliare. Et demum pupillaris inuenit ea est, ut pater prouideat consilium filio: cum filius ipse testari non posset, d. s. ff. de vulg. & pup. subf. Quare ratio locum habet siveque ad plenam placitatem: praejudicium est ergo quod ad illud sive tempus substitutio vel uerit.

6. Extenditur primo haec praesumptio, t. vt locum habeat etiam quando testator ita dixisset: Infructu Causa filium meum infans, & h. dictus filius meus substitutus in ea statu, & substitutio Semproniu. Hoc etiam casu praefumitur substitutio vñq; ad pubertatem, tametsi illud pronomen, ea, sit relatum antecedentis aetatis nominata. Ita respondit Gratus m. d. conf. 25. num. 17. & i. d. conf. 15. num. 32. Et inter multas rationes hanc considerant, quod illud relatio nūquā fieri ad illud, propter quod dispositio favoribilis restringetur, & quia sūta natura largè interpretatur, ut respondit Alexian. m. conf. 23. in fine libri secundi. & dicimus infra præsumptio... vbi explicabimur, quando ad precedente praefumtor fāclaratio. Et rursus, relatio non sicut verba, quae sunt demonstratiū, ut scribitur Alexian. in fidem cum eadem, & vñq. ff. de uiridito, omnibus iudic. & Dec. m. secundū regimur. cōm. vñq. vñq. se-
pum. de restit. cum ergo testator dixit: Infructu filium meum infans, hoc nomen, infante, possum fuit ad demonstrandum per omnium filii, non autem refiriētū possum fuit, ob il-
lud pronomen, ea, non refertur ad illud nomen, ut refractione operetur.

7. Extenditur secundū, t. vt locum habeat etiam eo in casu, quan-
do testator ita dixisset: Infructu Causa filium meum infans, & si ipse deceperit in ea statu, tunc & eo casu ei substitutio Semproniu. Hoc etiam casu praefumitur testatorum voluntie sub-
stitutio vñq; ad pubertatem, canesci illa verba, tunc & eo casu sui
natura stet refractione. Ita respondit Gratus in d. conf. 15. num. 31.
libro 2. Non enim (inquit ille) predicta verba operantur refractionem. Cum precedenter comprehendant tempus pubertatis. Et de natura horum verborum, tunc & eo casu, dicimus in
præsumptio... vbi differemus, quando substitutio extendatur de ca-
su ad casum.

PR AESVMP T. XLVIII

Substitutio papillariter, quibus in bonis ex
præsumpta testatoris voluntate
succedit.

S V M M A R I A.

- 1. Substitutus papillariter quibus in bonis ex præsumpta mente testato-
ri succedit.
- 2. Substitutus papillariter traditur ad omnia bona ipsius testatoris.
- 3. Decedere nemo dicit partem testatoris, & partem substitutus.
- 4. Substitutus papillariter confessus in totum succedit testatori, etiam si
substitutus non facta fuisse certa.
- 5. Substitutus exemplariter fallitur in certa traditio ad tamen.
- 6. Substitutus papillariter traditur ad omnia bona, etiam si substitutus per-
terea corporationem bonorum patris a bonis papilli separacionem enim
petere non possit.
- 7. Substitutus papillo, qui ei successit, potest petere restitutionem in inte-
grum.
- 8. Substitutus papillo erit tunc non succedit in bonis testatoris, quando
papillaris non contineat tamen vulgarem.
- 9. Edicis natura etiam testatorum ex boni patris consequenti testator, resig-
nit alij filios. Si substitutus sit filio legitimo & naturali alij filios
exigitur suus successus papillo tantum in bonis ipsius papilli, & non in ba-
no patris exceptio datur vulgare, idem.
- 10. Substitutus papillariter succedit in omnibus bona que sunt filio integro
vulgaris.
- 11. Substitutus papillariter succedit in omnibus bonis papilli, etiam si testa-
tor ad eum aliquam re uerbarum suarum ad bona sua.
- 12. Testator pro genere papillariter substitutus secundum dispositiōne l. si arrogat-
or si de auctor. & l. fecit plures, & in arrogatio, si de vulg. & pup.
- 13. Substitutus papillariter, potest succedere vel in parte bonorum, vel
in totum, in causa voluntatis testatoris: nam miles potest decedere pro
parte testatoris, & pro parte magistris.

D I S P U T A T I O est vitis & frequens, t. quibus in bonis ex
præsumpta testatoris voluntate succedit substitutus per
pupillarem. Hac in disputatione duo capita distinguuntur atque
constitutio, quemadmodum & duo sunt genera bonorum, nempe
ipsumfmet testatoris, & filii altitude fibi questra.

Primum itaque caput est, i. quo ad bona ipsiusmet testatoris.
In quo quidem regulā & conclusio constituitur, substitutum fac-
cōdere in omnibus his bonis, cum ad ea trahatur pupillaris, ita
Bar. m. l. 2. impr. 20. 2. ff. de vulg. & pup. subf. & ibidem Riga
mon. 4.3. Salic. m. l. 1. b. am. atu. colom. 10. vers. ad decimam questionem, C. de pupillor. & alij subf. & (x alij emittant) Paulus Leonius
in tractatu de substitutis, initiali de pupillar. substitutio, num.
210. & l. 1. 6. peralt. ff. de vulg. & pup. subf. & 9. non solum in legi,
de propria subf. Ita accedit ratio, quia si alter diceremus, quod
facilius substitutus per pupillarem succedit solim in bonis i-
pupillaribus, dixeret pupillus pro t. parte testatoris, & pro pa-
tre testatoris, contra textum Ius nostrum ff. de regul. iuris. quod enim
abbona eius propria esset testatoris, quo vero ad bona patris inten-
sitas.

Extenditur primū vt locum habeat etiam si substitutio fa-
cilius in re certa. Nam adhuc substitutus succedit in totum, l.
coharedi. v. vii. ff. de vulg. & pup. subf. & tradit p. alij Rep. avel.
2. num. 4. & in Centurio, num. 9. ff. de vulg. & pup. subf. & di-
uersi in præsumptio... vbi agnosce de comprehendendo substitutio. Idem que
si dicimus in exemplari, qui facta in re certa ad totum trahi-
tur, ut dicitur Bald. s. 1. humanitat. s. num. 52. C. de impuber. & alij sub-
f. f. 4.

Extenditur secundū, t. vt locum habeat etiam si ipsi substitutus
succedit per separationem bonorum patris a bonis pupilli. Nam
adhuc substitutus ille succedit in omnibus, cum separatione pe-
tere posset. l. sed plures, & ff. de vulg. & pup. vbi Doctor. & tradit
p. alij post Zatini de patre, ut in hic substitutus ex persona pupilli, cui
succedit, potest in integrum restituī. & inquit communem esse
opinione, quod posset.

Decalaratur primum, vt locum non habeat, t. quando pupillaris
non continet tacitum vulgarem, ut in caseo d. i. h. qui ff. de vulg. Nam
tunc substitutus non succedit in bonis testatoris, ita Riga mon. l. 2.
num. 4.3. ff. de vulg. & Leemu m. loco supra test. num. 23. Et si
nisi est casus, quando pater substitutus filium futurum naturali filio
legitimo & naturali. Nam cum t. naturalis vinciat ex bonis pa-
tris conseque pofit alij existentibus filiis, l. 2. C. de naturali her-
e, eueniente enim substitutiorum pupillarum, si substitutus succedit
tantummodo in bonis pupilli, & non in bonis patris, exceptis du-
bus vincientibus l. 2. 2.

Secundum est caput, quod scilicet ad bona ipsiusmet pupilli.
Quo facit in capite plures causas distinguntur.

Primum est, quando t. testator paganus filio suo legitimo & na-
turali substitutus pupillariter. Hoc calu substitutus succedit in om-
nibus bonis vendicante pupillo acquisiti. Ita tradunt Bar. m. l. 2.
pr. num. 20. ff. de vulg. & pup. subf. & ibidem Riga mon. 2.
5. p. t. in tractatu de substitutis, in titulo de pupillar. num. 212. Paulus
Leonus in tractatu de substitutis in titulo de pupillar. num. 219. Quoniam
sententiam probat text. sed plures, & ad substitutos, ff. cod. de
vulg. & pup. Ex ratione consideravit Ang. m. l. 2.

Idem dicimus de exemplari, qui effecti ut substitutus succedit
in omnibus bonis quodam furioso videundetur: vt tradunt
Bar. m. l. ex f. & e. num. 24. ff. de vulg. & alij, quis congre in conf. 203. m.
lib. 4. & ibi accedit Salic. m. l. humanitat. colom. 10. vers. ad de-
cimam. C. de impuber. & alij subf. & Leemu m. d. tract. m. t. de ex-
emplari num. 92.

Ex tenditur hic casus, ut locum habeat etiam, quando testa-
tor adiecte verba aliqua reficitur ad bona sua ff. d. dixit. Et si si
ad hunc Saitius succedit in omnibus bonis pupilli. Ita glof. in s. 1. in
verbo. Causa ff. de vulg. & ibi Doct. & in specie Paulus Leonius in
co. sopra in a. o. num. 212. Qui quidem mon. 220. declarat hunc casum
non procedere, quando illentur duae pupillares, secundum l. qui habe-
bat ff. de vulg. & pup. subf.

Secundus est casus, t. quando testator paganus pupillariter sub-
stitutus filio legitimo tantum, nempe adoptivo. Hoc in calu incep-
dit substitutus dispositionem l. si arrogat, ff. de auctor. & l. sed plu-
res, & in arrogatio, ff. de vulg. & pup. subf. nempe vt succedit sub-
stitutus in bonis, que a patre arrogatore in eum peruenierunt,
hoc est, in quarta parte, secundum Diu Pijs constitutionem, qna

quod in d. Bartagato. Et eriam in illis quæ ipsi filio qualiter fuerit contemplatio & intuitus ipsius patris arrogatoris, d. l. sed si plures, s. in arrogato.

Et predictum in locu traducto omnes, & Leoniu in loco sequens allegato, num. 13.

Tertius est casus, t quando testator est miles. Hoc sane casu substitutus succedit vel in omnibus, vel in parte bonorum, iuxta testatoris voluntatem, qui potest decedere pro parte testatus, & pro parte intestatus, ita probat text. d. l. sed si plures, q. ad substitutum, j. de vulg. & popul. substitut. vñ glof. & Dcl. & Bart. in d. l. 2. num. 30. Rapa num. 4. 3. Leoniu vñ supra, num. 213.

PR AESVMPT. XLIX.

Exemplaris substitutio, quando & quibus verbis facta presumatur.

S V M M A R I A.

1. *Su bstitutio exemplaris introducta est ad similitudinem in populi, & fit eisdem modo sicut quibus & papulari populis. Et quando, & quibus verbis facta presumatur per totum.*
2. *Substitutio exemplaris verbi singularibus facta quo dicatur. Et quando d. catus exprotra exulta & scilicet, vñ 3. Et quando d. catus, t. r. vñ 2. gen. aliis facta, vñ 4.*
3. *Testator filio suo furoso, nulla futuræ mentis facta, substitutus est, quos lex mandat substitut, praesumit exemplaris substitutus. Quid si dixit, & p. suis mens decelerit, ei vel filii substitutus Caium, num. 5.*

Si autem testator dicit: Instituto filium meum furiosum, & post eius mortem vel quod omnia mea bona ab diribuant pauperibus, fiducia missaria, sive autem exemplari substitutus est, non confundatur, num. 7.

4. *Elez nos hinc fieri non potest de re aliena.*

5. *Testator fita substitutus filio suo furoso. Et post eis morte substitutus Caius vulgariter & per fiduciam missam, & probabile bona alienari perpetuum, ut conferuentur in familia, substitutio censeatur fiduciam missaria, non exemplaris.*

Quid si testator compendio est substitutus in substitutio sum, tacto de exemplari, vñ 10. Quod non dicatur facta a exemplari, vñ 11.

Et idem quando testator substitutus furioso cum grauando onere fiduciam missam, qua d. catus fiduciam missam, vñ 12.

6. *Furiosus an potest grauare onere fiduciam missam.*

7. *Pupilli non potest grauare onere fiduciam missam in popilli substitutio ne, & hoc quando procedat.*

8. *Substitutus fiducia missaria dicitur non exemplaris, quando poter substitutus filio suo furoso Caius quem grauando alteri substitutus est.*

Quid si testator volit filii in bonis suis propriis accedit, num. 15.

9. *Cetera, quibus vñ est testator in institutio, non censuras repetita substitutio.*

10. *Cum exemplaris substitutio t. introducta sit ad similitudinem pupillaris substitutionis, s. quae utrum, in test. d. pop. substitut. eisdem modo quibus ipsa pupilli sit pupillo, sic hac exemplaris furioso & mente capito fieri solet. Quare repetenda hic est multa eorum, quæ scriptissimam supradictam comp. vii eginus, quando pupillaris facta presumatur. Verum ne nimis nisi, paucioribus quam fieri possit, ab aliquo filio. Distinguitur hinc sunt aliquae causas.*

11. *Primum est, t quando testator filio suo furioso ita substitutus, & si filius meus haeres erit, & in furore decelerit, substitutus Caium. Hoc sane dicunt substitutio exemplaris verbi singularibus facta. Ita traducto: S. si in test. d. substitutus in utr. de exemplari, vñ 5. m. 5. & Dcl. & Dida. in c. Ray. q. 6. num. 5. vñ 2. & ex parte de testam. Idem diximus super aliis ejusq. s. in primo casu de pop. lvi.*

12. *Secundus est casus, t quando testator ita dicit, filio meo furioso substitutus Caium. Hoc sane casu dicitur exemplaris expressa verbi specialibus, sicut poll. alios quibus utr. substitutio Dida. in d. Ray. q. 6. num. 5. verbi item exemplari, cum enim testator non dixerit, & si filius meus in furore decelerit. Sed locum furoris mentionem fecerit in nominatione filii, dictur verbi specialibus tantum. Ceterum ab his opinione dissentient in specie Rayn. in d. Ray. q. 6. num. 5. vñ 2. n. et off. d. am. d. 2. & Leoniu conf. 371. num. 27. lib. 4.*

13. *Tertius est casus, quando testator habens duos plures filios manus. Pr. ejusmp.*

furolos ita dispositus. Instituo Titium & Sempronium filios meos haeres, & eos in istucem substitutio. Hoc casu dicitur exemplaris verbis generalibus facta, ita Bart. in l. ex fad. num. 27. & m. 1. Luctu, num. 26. de vulg. & popul. substitut. & ali modi, quæ corsegi & secuti sunt in conf. 303. num. 27. & vñ 26. lib. 4. Et hinc ita substitutio compendio, quæ de exemplarem concret, sicuti diceamus infusa.

14. *Quartus est casus, quando t testator filio furioso, nulla furoris mentione substitutio eos, quos lex mandat substitutio, fratres ipsius furiosi. Hoc sane casu presumitur testatorum voluisse & accepte substitutio exemplarem, ita respondit in conf. 303. num. 25. lib. 4. recta opinione Dei. in conf. 371. col. 1. vñ 26. non obstat, quo t fera.*

15. *Quintus est casus, t quando testator dicit, & si filius meus decelerit, ei vel libi substitutio Caium. Hoc etiam casu est exemplaris, ita respondit in conf. 303. num. 25. circa finem, ex Rayn. in d. conf. 303. num. 23. & idem in conformis in d. conf. 303. num. 36.*

16. *Sextus est casus, t quando testator ita substitutio: Instituo Sempronium filium meum furiosum, & post eius mortem volo omnia bona mea dari & distribut pauperibus pro anima mea. Hoc casu substitutio hinc non est exemplaris, sed fideicommissaria, ita respondit at. har. in conf. 371. difficultas questionis, c. clam. 1. versic. in c. 1. & vñ dno. Cum enim voluerit testator bona a distributione pauperibus pro anima sua, significavit, se non facere substitutionem exemplarem quia ipsi furioso succeditur, & properet effent bona furiosi qui non potuerit testator erogare pauperibus pro anima propria, cum t elecimyra fieri non posset de re aliena, c. non est putanda a. q. 1. & Anch. secundis sunt alij, quos retulit sopra ut praefixa p. 5. num. 2.*

17. *Septimus est casus, t quando testator ita filio suo furioso substitutio, t. Et post eius mortem substitutio Caium vulgariter, & per fiduciam missam, & probile bona alienari perpetuo, vt conferuentur possint in familia. Hoc in casu non esse exemplarem, sed fideicommissaria respondit Decim. in conf. 371. num. 6. versic. sexti & vñ 26. in fine. & Gratius in conf. 13. a. num. 43. lib. 1. primo. Nam ratio illa prohibitionis significat substitutionem fideicommissaria: cum per tam conferuentur bona in familia, vt respondit Caius reg. in c. m. 3. 3. Quia ex allegatione b. vñ 26. hoc etiam, lib. 1. & alii, quos in species retulit in d. conf. 303. num. 5. lib. 4. vñ 26. declarauit non habere locum, quando exemplaris & fideicommissaria locum habere potest, vna respectu ipsius furiosi, altera respectu ipsius testatoris.*

18. *Octauimus usc. t quando testator compendio substitutio ipsi furioso, & deinde eam relinquens, enumerando species substitutionum, nempe vulgarem & fideicommissariam, & nulli verbum fecit de exemplari. Hoc sane casu non dicunt facta exemplaris substitutio, sicut in vulg. & Rayn. & Dec. gressu consummata in d. conf. 3. 3. num. 8. lib. 4. vñ 26. in fine, 15. 50. altera respondit.*

19. *Nonus est casus, t quando testator substitutus filio suo furioso, cum grauando onere restituunt fideicommissari. Hoc sane casu non dicunt facta exemplaris, sed fideicommissaria tantummodo. Ita Bald. & Dec. quos retulit in d. conf. 3. 3. num. 9. Ea ratione moti sunt, quia onus t restituuntis fideicommissarii in itinere non potest ipsi furiosi sicuti in popilli t substitutio, in qua pupilli grauari non potest onere fideicommissari, t. cab. eti. q. c. m. filia ff. de vulg. & popul. substitut. & l. ex fad. C. de vulg. & popul. ratione declarauit non habere locum, quando exemplaris & fideicommissaria locum habere potest, vna respectu ipsius furiosi, altera respectu ipsius testatoris.*

20. *Dicimus usc. t quando testator filio suo furioso substitutio Caium, quem deinde grauauit alteri reliquit. Hoc casu non dicunt facta exemplaris, sed fideicommissaria. Ita Bald. Dec. & Socin. iun. q. c. m. filia ff. consummata in d. conf. 303. num. 2. Ea ratione moti sunt, quia hac substitutio formula non conuenit exemplari, cum per eam substitutus grauari non posset onere fideicommissari, quod admodum pristinatis Dcl. & alij a me allegati probant. Qui tam est casus est intelligendum, quando testator institutum filium in folia eius legi timis, fecit si ultra, sicut declarauit in d. conf. 371. num. 5. 4. post Emanuele Caius & Hieronymum. Veritas quæ ibi consummatur.*

21. *Vnde dicimus usc. t quando testator voluit filii in bonis suis propriis succedit, vt lib. dixit, & decedente ipso filio meo, mihi & in omnibus bonis meis succedit Caius. Hoc sane casu non presumitur Caius per exemplarem, sed per fideicommissariam substitutio, ita responderunt Dei. Socin. iun. & Rayn. quos consummatur.*

in d. conf. 333. num. 13. lib. 4. Nam formula haec non conuenit exemplari, qui non testator, sed furioso fecerit. *Ex facto, ff. de vul-*
& popl. subf. & l. humanitatis, C. de impb. & alijs subf. Porro hunc calum declarari in *d. conf. 203. num. 5. & 6.* procedere, quod in ipsam substitutionem vult est testator predictis verbis, le-
cis vero si propositum tantummodo in initio sententia quia in substitu-
tione non censetur repetita. Et hunc calum comprobatur ea que
dixi supra in praesumpt. in fin. quod pupillaris substitutione non dici-
tur, quando testator voluit fuccedi in suis bonis.

PRAESVMPT. L.

Substitutione exemplaris an et quando ex presumpta voluntate testatoris reconualescat, redeunte furore, qui iam celauerat.

SYMMARIA.

1. Substitutione exemplari cessante furore euaneat. Et an & quando ex presumpta mente testatoris reconualescat, redeunte furore, qui iam celauerat. *num. 2.*
 Et an & quando dicatur reconualescere, viuo adhuc ipso testatore, *num. 3.*
 4. Testator voluntas e illi ambulatoria vlt. ad mortem.
 5. Pater non potest facere exēsum, item substitutionem filii sui non efficio, cum sit quadammodo extraneous.
 6. Substitutione tunc reconualescere censetur, quando mortuo ipso testatore cessavit furore, qui tamen brevi tempore reversus est.
 7. Recessisse non dicunt qui breui effervescunt. Maluerit non cedere diuersitate a morto, ad quem breui est reversus.
 8. Furore celsos & brevis reuertentes, dictor potius innumerat a quibus, quam mentis sanitatis restituunt. Furore & infusione sanguinis in auctoribus durare presumunt, sed aliquia extensit ad lucidam intercalatam, ibid.
 9. Interclusi Leontius, ff. de curat furore. & Querit utram, ff. de edictis.
 10. Furore quando brevi tempore dicatur reversus, iudicij arbitrio relinquent, cum non sint distinctum non sit. *num. 17.*
 11. Substitutione exemplari tunc non reconualescet, quando mortuo ipso testatore furore cessavit, deinde dicto propter reversus est.
 12. Substitutione fons extimata, amplius reversus non potest.
 13. Verba, celsare, informare, & exporare, vel differe inter se.
 14. Postulum nato, & illico mortuo ad eo ruptum est testamentum, ut recte ualeat amplius non potest.
 15. Pater potius testaripio filio furoso, si per perpetuū sit furosum. Et quid si habet dictum a matralla, ibid.
 16. Furore nunquam presumunt dicatur à furore liberatur.
 17. Substitutione exemplari nunquam dicatur si viuo testatore cef-
 fuant filii furore, ex vero mortuo reversus est.

1. E S T certum, ut exemplare, celsare & euaneat, cessante fu-
 core filiū, cui facta est, ex facto, ff. de vulg. & popl. subf. l. huma-
 nitatis, C. de impb. & alijs subf. & l. querit in initio, ed.
 2. Ceterum dubitari contingit, an redeunte ipso furore reconualescat. Hic distinguuntur sicut aliquot calus.
 3. Primum est calus, quando furore reversus est viuo adhuc ipso testatore, qui decedit cum eodem testamento, & eo mortis sua tempore is filius eoden furoris morbo laborabat. Hoc sane causa exemplari ipsa substitutione dicatur reconualescere. Ita affirmarunt Golielmus Cun. & Raynerius, quos testium Bartolus in dicta *Lex factio, num. 30. ff. de vulg. & popl. subf.* Et plenier Bartolus hunc calum confirmat a fortiori siccum, ut dicimus in sequenti ca-
 lamo affirmet reconualescere exemplari etiam superueniente fu-
 rore post mortem ipsius testatoris. Eadem sententiam manifestius probavit Leontius in *dicto ex parte, num. 18.* qui ea ratione que & nihil probat, furore est, nempe quia donec ex viu ipso testa-
 tor non postulans dicere fuit intentione aliam & dispoli donec vel deficeret, vel locum habere. Cum omnia itent in pendentia
 donec ex viu, ex quo f. ambulatoria est eius voluntas viue ad
 mortem, *3.8. titrum ff. de adiutor. leg.* Unde licet furiosus viu te-
 statore, celsitatem fane mentis, attamen dicere postulum quod
 ceterum, vel extinguitur illa substitutione, que nunquam copit ha-
 bere locum, sed attenditur tempus mortis testatoris, qui si (ve-
 diximus) non mutata testametum, dicatur velle cum eo decedere,
 atque ita substitutionem hanc valere si denuo reincident in furo-
 rem is filius cui facta est substitutione. Et ideo (*f. subiunxit Leontius*)

illa iura, quae dicunt, substitutionem exempla, em, in firmari su-
 perueniente sanitate, loquuntur de sanitate superueniente post
 mortem testatoris. Et in hoc primo calu non sit distinctione quod
 brevi vel longo intervallo in filii reincident in infaniam, cum
 eadem sit ratio vitroque in calu.

Declaratur hic calus, vt locum non habeat, quando t. ceſſat, furore viu patre, & filio iuriis effecto, ita Hieron. Verius in *d. Lex factio, num. 17.* Quod credo carere probabili dubitatione, cum filii effectus sit quodammodo extraneus, cui pater exemplare facere non potest, & ideo exemplaris iam facia corrut.

Secundus est calus, t. quando mortuo ipso testatore ceſſauit ip-
 pse furor, qui tamen brevi tempore reversus est. Hoc in calu ex-
 emplari reconualeſcit, ita *testimonia Bald. m. l. humanitatis, num. 70.*
C. de impb. & alijs subf. & thidem Salic. col. 2. verba, c. 2. primus
quatuor, & aperte Angel. Aret. in d. querit in initio, non. 1. in lego, de propo-
*fit. Zafius in tract. subf. mit. de exemplari, fin. Stephani For-
 tunius in *Neymanni, cap. 10.* Iglius in d. querit in initio, fin. & Didacus in *Rayn. 6. col. 10.* verba, vnde in h. b. specie, de *testamento.* Et similes distinctiones ad tem propositi. *Ali. in dicto, num. 33. in fin. C. de vul-*
g. & alijs subf. qui quidem interpres brevi calo admittunt fine
contraversi. Bart. opimione, quam in subseqentis calo refutam. It. his
tentientia eti ratio, quia non dicunt recessit qui brevi est
reversus, pliqueat, ff. de r. mort. quia loci Martianus responderet,
multiceter non conferi diuersitate a morto, ad quem brevi reversus
est. Et furor ille t. f. celsis, dicitur potius inumbrata quies, quā
mentis fanitas refutata, vi in l. quod nec. 6. ff. de acq. posſit. Nam
morbis furoris & infanis fuit natura infamabilis durare prefigurata,
& si aliqua extata dilucidata intercalata, & fuit adiutum, q. l. p. a-
tre furore, num. 5. ff. de si quis fuit seu, vel alien. urbi. Deum in l. furo-
re, num. 2. C. qui fuit furore possit, & alijs quos conuenit ab in-
fra libro 6. in praesumpt. vbi explicatur, quando furores & infani qui
*prosumuntur. Et hoc in casu intelligi potest. I. *locum fin. ff. de cura***

9. *furoi, vbi curator furoi, cui mentis contumelias cellularum,*
ratio repetito, idem dicunt eadem auctoritate tutor. Intelligi
sunt potest, quando furor brevi tempore reversus erat. Qui
tertiana ff. de adi. editio, intelligitur, cum ibi dicitur: [Qui] ter-
tiana, aut quaerunt febri vexarentur, que comitatem mortuum
habent, ne quidem his diebus, quibus morbus vacares, recte
fani dicentur.] Sic sane hic textus intelligitur, quando brevi
tempore morbus ei reversus, fuit ad remittendam expulsi Dida-
ct. in d. 9. in fine. Quando autem dicatur brevi tempore reversus fur-
or, t. iudicis eti arbitrium, cum iuri hoc diffinitum non sit. vt fin.
10. tunc dicemus.

Tertius est calus, t. quando mortuo ipso testatore furor ceſſauit, deinde in calo potest reversus est. Hoc in calu exemplari non reconualeſcit, ita *testimonia Bald. & Salic. & aperte Arg. Act. Zafius & reliqui supra committantur, qui hoc in calo sit inventum etiam Genesii Caneti, & Raynerij adiutori Bart. in d. 1. ex facto, num. 40. quiem com-
 muniter fecerit sunt reliqui, esti alieni distinguunt Hieron. Verius in *d. ex facto, num. 17.* & *seculi Alberic. in d. 1. ex dicto, num. 33. in fin.* Et huc quidem sententia probatur primò ea ratione & argumento, quod substitutione tunc fuit extincta amplius reuinire non potest, *ut-*
rat. gures, 6. aream, ff. de falso. Atque exemplaris existente diuersitate, superueniente lana *mentem, d. 1. C. de falso, ff. de vulg. & popl. subf.* ergo non amplius reuinifit. Nec hic repugnat responso Bartol. cum dixit, veram non esse illam minorem proportionem, quod si cetera extincta sit substitutione superueniente lana mente: quia inquit Bart. non est extincta, sed celsitatem ita in superno manet ut dicitur *l. humanitatis.* Hac sane responſio & consideratio non est vera: cum nulla sit t. differentiatione inter vulgo celsare, & expirare, & informare, cum his verbis abutantur legistores in d. 4. qua ratione, fuit recte animadversus Rayn. d. 1. ex facto, num. 101. verba, c. 17. *ff. de falso.* & *ib. Hieron. Verius num. 109.* Et tunc d. 9. qua ratione, quando testator facit sibi testamentum, Nam tunc in piciunt, an clausuram impedimentis ipso viuente, vel post mortem. Sed diversum est, quando pater facit testamentum pro filio, atque ita pro alio.*

Hoc sane casu non suspicimus, an celsauerit impedimentum ipso testatore viuentem, sed an celsus in vita ipsius filii, cui factum est testamento, ut impo. gl. d.l. si arrengos. Non est retinenda haec interpretatione, quia in modo citius quando pater facit testamentum pro filio suo mortuo rischio, considerari debet, an viuentem ipso testatore vel eo mortuo celsauerit impedimentum validitas ipsius exemplaris, neque sapientias mentis. Nam si viuente ipso testatore celsat illa mentis fantas, dicuntur testator, mortis oculo confirmare ipsam exemplarem, ex quo eo tempore videt filium adhuc infanum & furosum esse: atque ita subiecte causam illam, & rationem, qua substitutus per exemplarem. Diversum est, quod filius longo tempore intercallo adhuc factus est infans & furosus, quia iam exemplaris exprimitur, & testator defunctus non potest dici nunc quadam voluntate confirmasse ipsam exemplarem. Tertio adducitur t. test. d.l. humanitatis, in veri perpetuo fini, que loci statuit Imperator patre post testator pro filio furoso, si erit perpetuo fit furoiosus. Ergo fecit si aliquando repudierit. Nec obstat responso Alexandri cum dixit, Imperatorem in d.l. humanitatem, dixisse perpetuum, vt ostenderet, furolo habenti dilucida intercallo prouisionem illam, non conuenirecum ipselet refutari posset. *furosum. Cato. q. 4. f. 1. p. 1. Hęc sane responso confirmat argumentum, ut recte annuadatur R. in d.l. lex R. in d.l. 10. ver. tertio indicatur. Nā & furoiosus, qui potest mortem testatoris, multo tempore furore & infancia non laborauit, potuit sibi confidere testamētum. Ergo extincta est ipsi exemplaris. Quartō aetarū ratio ducita a test. d.l. ex facto. Si enim superueniente fantasi longo tempore post reconualeretur hac exemplaris, auferretur facultas testandi ipsi filio, contra d.l. ex facto, veri. nā & furoiosus. Cuius verba haec sunt manifesta. [Nam & si furolo filio substitutus, diceremus definire valere testamētum, cum repudierit, quia in ipso filio testamētum facere. Etenim iniquum incipit fieri beneficium Principis, si adhuc valere id dicamus. Auferet enim testamētum factōnem homini fama mentis.] Nec repugnat confidatio Bartoli, cum dixit, non tolli factōnem testamētum, quia si potuit facere testamētum & fecit, illud valebit a tempore fantae mentis, tunc dicunt pro eo tempore extincta exemplaris, si vero nullum fecit testamētum, dici non potest, quod subiecta fuerit factō testamētum. Hac sane confidatio vera non est, quia si nullo facto testamento à filio hoc, locus est exemplari, ei non succedent venientes ab intellexo, quos spicule vocales discit, *texta s. confit. iust. ff. de ure rad. arque ita tacita haec testamēti factō sublata dictur. Ita R. in d.l. 1. f. 1. auct. nu. 101. in fine.**

Quintō & ultimō sic duci potest arimumētum, aut hic fecit testamētum, dum furor ceſſauit: & tunc certum est, exemplaris extirpatur. Aut nullum fecit testamētum, & tunc exemplaris non reconualebit, quia cum substitutio haec inuita fuerit eius fauore, sibi debet imputari, si dum potuit facere testamētum, non fecit. His constitutis hanc opinione furiosus & rationibus fati solidis firmari. Quocirca Bar. & eius sequaces male difficiunt a bac opinione (si modo intellexit Bart. quando longo intercallo post fureperuenit furor). Et ratio quia vñs est Bar. vera non est cum dixit, virtutē dementit, quod reueretur illi, nunquam dicti existūtum: Nam (vt philius R. in d.l. Lex fado. n. 2.) ob occulas reliqua antiqui furoris in primitam infirmitatē reincidentia dictur: cum furiosus non prouinat, t. a furore vñg. liberatus, vt diximus fur. Hac sane ratio vera non est in calo hoc nostro, quod longo intercallo reincident in furorem & infianiam. Nam tunc potius noua excauūt p̄sumunt debet effectus in infans, & praeferunt locū haberet, quando in infante & furor species haec differet a prima. Id quod totum iudicis arbitrio relinquatur. Non erā etiā sibi haec Bar. ratio in calo nostro: quia si diu mentis fantas in hoc extitit, testator potuit, & conseq̄ueſt̄ omnino extincta est exemplaris, *d.l. ex fado. ver. 10. nā & f. 1. nā. 2. Quando. f. 1. autem longo intercallo dicunt infianiam & furor superuenire, iudicis arbitrio relinquatur, sciam in p̄ce script. Didac. in d.l. R. 9. 4. 6. in fine.*

Quartus t. eſt casus, quando viuo ipso testatore celsavit furor, eo vero mortuo reueretur. Hoc in calo, q. vñ verbo attigit R. in d.l. ex fado. n. 10. res, secundū potest, dictū est, quod ipso testatore, si non apparet mārtaſe testamētum dicunt voluisse perdurare & locū habere substitutionem hanc exemplaris, quā quod sufficiat sit, filium nō omnino in morbo liberatum. Quo vero ad ipsū filium diffingendū, vt supra, quod aut breui post mortem testator reueretur ei furor, & tunc substitutio ipsa valeret, cum ipse furor nō poterit tam breui tempore sibi coficeret testamētum. Aut si post mortem patris testatoris lōgo intercallo

superuenit furor, substitutio non reconualuit, ex quo testator potuit, & noluit, vt diximus supra.

PRAESVMPTIO LI.

Compendiosa substitutio quibus coniecturis sa-
eta constare possit, diligenter ex-
plicatur.

S V M M A R I A.

1. Substitutio compendiosa quibus coniecturis facta à testatore con-
fessatur.
2. Substitutio cum pendrofa dicitur, qua sub verbō unū compendio plus a
tempor. ex plur. contineat substitutiones.
Et plur. haec tempora intelliguntur populariū atque & pubertati: &
quando alijs.
3. Substitutio compendiosa verbi singularib⁹ facta que dicatur, nu. 7.
9. 10. 11. & 12.
4. Et quod adicatur verbi singularib⁹ vel specialib⁹ fieri, nu. 4. & 5.
5. Dicitur quandomētus, quid operetur.
6. Indefinita aequipollens univerſalē.
7. Verba in dubio intelliguntur demonstrativū, non autem dif-
firme.
8. Substitutio si filius meus in populiū atque deceſſit, substitutio Caius,
aut si compendiosa. Quid si testator, dixit. Et quando cum, filius meus
deceſſit, cum regi vt substitutio hereditaten ī Tit. nu. 15.
9. Et quid si dixit, Et si filius meus heres non erit, tunc si substitutio vulga-
riter populariū, & per fiduciamētum, nu. 16.
10. Quid vero si testator filio herede inſtitute atque maiore, si substitu-
tio; Et quando cum, filius heres meo deceſſit, tunc Caius substitu-
tio, nu. 17.
11. Quid si substitutio, filius meo substitutio Caius quandomētus, facta
fuerit Confid., vel quandomētus, nā uia ahi venient nu. 18.
12. Substitutio qua si fit sub conditione mortis, vel alia, dicitur compen-
diosa.
13. Substitutio sub conditione non patet et dicit haec, nisi deficiente condi-
tione.
14. Haec dicit as non potest ad tempus d. ari.
15. Substitutio, filius meus latronem substitutio, dicitur vulgarē & popul-
ariū. Quid si adreſſa sit conditio, vt, si Caius factus si Confid., nu.
22.
16. Males si testando dixit, quando cum, filius meus deceſſit, substitutio
Caius, an dicas substitutio compendiosa.
17. Substitutio an si compendiosa, si testator hereditate extraevo inſtituit, & si fit substitutio: Et quando cum, Caius heres meo deceſſit,
substitutio Semperium.

DISSE RENDUM est tunc de substitutione compendio-
sa, quando faciliter praefumatur à testatore facta. Hic pri-
mū dicendum est, compendiosa substitutio in die,
quia sub verbō compendio & breuitate plur. plura tempor. seu plur.
res substitutiones comprehendit. Et propterē Bart. in l. Centru,
nu. 9. fit vulgarē & populari substitutio, que relata fecit sunt, dixit, com-
pendio lat. substitutione, et que sub conditione mortis, vel al-
ia, multa complectetur tempora, et multa haec tempora duo eis
intelliguntur, nempe populariū atque & pubertati, vt fons Bart. in
nu. 9. & ibidem R. in d.l. 6. & alia est Didac. in R. 9. 5. & 10. 2.
ver. 1. secundum hinc, de testator. Doctores tandem patim̄ intelligent
plura tempora, id plures substitutiones. Porro dubitant Do-
ctores, an quando praefumatur à testatore facta compendiosa
hac substitutio. Igo hoc in se loſo primū distinguere ait, con-
ſtitute plures casus, in quibus facta censetur compendiosa, dein
de alijs, in quibus facta non praefumitur.

Primus eſt casus, quando t. testator ita dixit. Et si filius meus
deceſſerit intra popularem atatem vel post, substitutio Caius. hec
dicitur substitutio compendiosa verbi singularib⁹ facta. Ita Di-
dac. in d.l. R. 9. 5. nu. 2. ver. 1. item fit de testator. & Emanuel Costa in c. ſi
pater, in prim. nu. 3. de testator. nu. 6.

Secondus t. eſt casus quando testator ita dixit. Et si filius meus
deceſſerit intra vigintiū unūque annū, substitutio Caius. Hoc
etiam eſt substitutio compendiosa verbi singularib⁹ facta. Ita Di-
dac. in d.l. R. 9. 5. nu. 2. ver. 1. item fit de testator. & Emanuel Costa in c. ſi
pater, in prim. nu. 3. de testator. nu. 6.

- 5 Tertius est, quando testator ita dixit. Et si filius (hunc impuberem esse præsupponimus) meus quodcumque decesserit, subfluum Calum. Hanc esse compendiofam scripserunt Bar. in l. Centurio, nu. 27. ff. de vulg. & pupilla subfita. & ibidem Alex. in conf. 27. Ripa nu. 60. idem responderunt Calcaneus in conf. 10. num. 7. & Neuza in conf. 13. num. 3. Alcina sive parer cap. 2. Emanuel Costa in c. s. pater, in præc. sum. 13. de testam. 6. Didac. in d. Raym. 6. g. nu. 2. versi. vnde vocat illam. & num. 3. vbi inquit, hanc esse compendiofam verbis speciaibus factam. Hæc enim dictio, quodcumque, idem operatur ac si singula tempora sufficieniter enumeratas atque ita dictum, vulgariter pupillaris & per fiecommifum, sciat decesserat Jacob de Atena vel ab Alcina in d. Centurio, nu. 59. quos alij fecerunt sunt, ut testator sforte in tract. de compendiofam 4. part. & quiescens, 1. art. 7.
- 7 Quatuor est casus, quando testator ita dixit. Et si filius meus decesserit substituto Calum. Hoc etiam casu esse compendiofam, & si adiecta non est illa dictio, quodcumque, affirmantur gloriatio testamentorum, i.e. C. de testim. mult. c. s. pater in verbo, sive, deductione de testam. 6. 2. fecuti sunt Bar. in l. Centurio, nu. 29. & ibidem in conf. 33. lib. 3. Dec. in conf. 227. num. 3. in conf. 57. 2. in conf. 6. 2. num. 1. & in conf. 6. 3. num. Socin. iun. in conf. 3. 10. num. 10. libr. 2. & in conf. 37. num. 1. lib. 2. sic etiam communiter afferent Curt. iun. in precib. num. 47. versi. circ. bar. & num. 6. C. de impabe. & alijs subfita. & in conf. 22. num. 1. Eadem probatur Neuza in conf. 13. num. 3. Emanuel Costa in c. s. pater, in 1. parte in verbo, si decesserit, num. 4. de testam. 6. 2. Ral. in conf. 25. num. 13. libr. 1. Didac. in d. Raym. 6. g. nu. 2. versi. vnde vocat illam. & ibidem item 3. dixit, esse compendiofam verbi generis, sive omni. & Sforte in tract. de compendiofam 4. part. 1. qui perpendit test. d. Centurio & d. precib. Et afferri fidei ratio, quod indefinita equipollat vñterfali.
- 9 Quintus est casus, quando testator ita dixit: post mortem filii mei substituto Calum. Hoc etiam casu compendiofam esse substitutionem scripserunt Ruini. in d. Centurio, nu. 29. & ibidem. Ripa nu. 150. Sapientia in d. precib. ad finem. Soc. sen. in conf. 12. num. 4. lib. 3. quem fecerunt, non alijs nos & etiis infra in præsumpt. 70. num. 2. & accedit Emanuel Costa in d. c. s. pater, in revo. si decesserit. nu. 2. qui quidem omnes reiuncti contrariantur opinionem Galliaule in d. Centurio. & idem est, quando testator solus dixit, infinito filium, & post eum substituto Calum. Nam intelligitur post eum, id est post mortem filii, atque ita substitutio est compendiofam. Ita respondit Curt. iun. in conf. 4. num. 4. quem per Taurinum probavit sive in præsumpt. 71. nu. 12. in fine.
- 10 Sextus est casus, quando testator ita dixit, filio meo imputberi, si decesserit substituto Calum. Hoc etiam casu esse compendiofam, scripserunt Bar. in d. Centurio, nu. 31. & ibidem vel alijs Rimap. in 1. 50. & Aquilinus in 4. part. nu. 202. testantur communem. Ea ratione vñ fuit, quia illud verbum, impuberi postulat fuit demonstratio, non autem dispositio, cum in dubio i verba intelligentur demonstratio, non autem dispositio. I. Mel. ss. de alien. lega. & script. in conf. 303. nu. 1. b. 4.
- Declaratur tamen hic casus tribus modis secundum Ripam in d. Centurio, num. 141. 142. & 143. quando scilicet alij coniecuris conflat, testatorem volunti facere pupillarem, sive quidem declarations explicati supra in præsumpt. 34. vbi declarari, quibus coniecuris prelustratur facia pupillaris.
- 12 Septimus est casus, quando testator ita dixit. Et si filius meus in arte pupillari decesserit sine liberis substituto Calum. Hæc quoque dicitur compendiofam. Nam & si factus pubes filius decesserit sine liberis, erit locus fidei communis fidelitatem. Ita Bald. in conf. 37. Quidam, vñ ser. tertio, lib. 2. Cattr. in conf. 43. lib. 2. Alex. in conf. 43. num. 7. libr. 2. Dec. in conf. 57. 2. num. 1. & 10. 1. generaliter, num. 3. C. de infib. & subfita. Ruini. in conf. 57. num. 23. lib. 2. Curt. iun. in d. precib. nu. 66. Rubens in conf. 129. Arnoldus Ferronis in commentariis ad conf. 1. Ser. legal. lib. 2. col. 3. Galliaule in d. Centurio, nu. 373. Didac. in d. c. Raym. 6. g. num. 2. vñ ser. duodecima ex hu. Parisi. in conf. 73. num. 5. lib. 2. Neuza in conf. 13. num. 2. & 3. Ripa in d. Centurio, nu. 144. Decis. in conf. 8. nu. 7. lib. 3. Ex ratio i vii fuit, quod hæc testatoris verba inter illi debet secundum solitam & communem generandi naturam, atque ita ut intelligentur prolatæ respectuatis adultæ. Si isti fuit meus in arte pupillari, vel sine liberis factus fuit pubes, substituto Calum. Non enim præsumendum est te latore inter texellatum, quod si ipse imputber decesserit sine liberis, quasi quod præsupponitur cum eis aptum ad generandum. Nō enim impubes dici potest propriè decedere sine filiis, cum generare nequeat. Ita Old. in conf. 99. Falluntale est. Signor. in conf. 18.

Alberic. in *lib. 5. f. 10v.* & *pupillar. folij. no. 87.* & idem vñsus
et sentire Barto. in *d. 1. Cestvra. num. 9.* cum dixit compendioiam
dicti substitutioñem illam, que fit sub conditione mortis, vel a-
lea. Et Barto. scilicet sententia iuncta, exemplum hoc conditionis,
quodcumque Sempronius factus fuerit conful, considerans
& probaram Aret. & Soc. sen. m.d. *Centvra. lib. 5. folij. no. 18.*
*Iaf. 22. 20. folij. Ruin. no. 30. Gallia. num. 221. Dec. m.i. p. scob. m.
16. & idem Cestvra. num. 9. & predictos fecuti sum. Didac. m.d.
4. Raym. 5. 9. no. 2. ver. Collat. lib. de reg. & Riminal. num. m.d. 1.
previous me. 5/2. Ex in endem *l. previous. Salic. num. 15.* afferit aliud exam-
plum conditionis, vt si tellator dixit, si filius meus liberus non
habuerit, si tale quid non fecerit. Et in quidem inter se diffident &
varie sensus Barto. interpretantur. Nam Socin. Dec. & Curt. sic
interpretantur, quod si tempore, quo Sempronius factus erit con-
fus, nolit filius esse hares, sit vulgaris substitutio. Si vero si filius
descelleris impubes, & Sempronius factus sit conful, sit pupillaris.
Et demum fideicommissaria, si pol aditam heredem Sempro-
nius sit factus conful. Et hanc esse communem declarationem af-
firmavit Curt. in *m.d. 1. previous. num. 45.* Et praecepit Ruin. in *d. 1. Cestvra. num. 30. ver. ergo dixerit. sive exponit, quod est compendioiam si*
ell. facta majori hoc modo. Quodcumque Causa factus fuerit
confus. Nam comprehendit vulgarem & fideicommissariam, que
sufficiunt ad constitendum compendiosam. Et habeat locum
si modis ita factus erit eo tempore confus.*

Vñrum Gallia. in *m.d. 1. Cestvra. num. 221.* sic distinguit, aut est
institutio extraneus, & ei substitutus alius, si factus fuerit conful.
Hoc casu hic substitutus, si factus erit conful viuente ipso substituto,
admititur, & si institutus definit esse hares. Aut inquit Gal-
lia. institutio est filius vel descendens tellatoris, & hoc casu sub-
stitutus etiam si factus sit conful viu in instituto, non admittatur ad
eius exclusione, sed expectatur ei⁹ mori, & si deceperit sine li-
beris, *resta. l. cestvra. sive f. de cond. & dem. & f. l. cestvra. acutissim. C. de*
fideicom. Hanc distinctionem quodam secundum eius membrum
recepit Rip. & Alciat. in *d. Cestvra. lib. 62. folij. no. 58.* Nam in-
quirit Ripa, vñ Gallia, quod substitutio conditionalis filio
impuberi continet pupillarem, & purificata conditione, pupilla-
ris non habeat effectum ante mortem filii. *d. 1. l. cestvra. articulo.* Quod
(obligavit Ripa) est salutem, cō d. 1. cestvra. & d. 1. comp. acutissimi
non habent locum in fidicommissio conditionali, quoniam certidio
enit in vita filii, *vt declarat. Com. & Secc. l. cestvra. articulo.* Existimo
prater Ripam & Alciatam, etiam primum illud membrum in
electionis Galliae non esse verum: *cum dixit quod si institutio esth
extraneus, & ei datus substitutus sub conditione, quod cueniente
conditione in vita ipsius institutio, substitutus admittatur, excep-
tio ipso instituto.* Hoc quidem verum non esse crediderim. Non enim
iij dici possunt institutio & substitutio inter se clara illa sub conditione
ne*t* institutio non posbit dici hares fit solium bonorum apollis, &
donec cuenient, vel deficit conditio, *i. q. si. institutio. f. de hered.*
institutio. & l. 2. f. sub conditione. & l. 3. dement. f. de bona pos. secund.
tab. & l. siluam. f. unde liberti, aliqui si hares efficeretur non po-
*deret definire esse hares, cum hereditas tād tempus dari nō
posbit, hares est ex die. de hered. inqst. Ei ergo retinendu illa pri-*ma declaratio & exemplum.**

Altera & secunda est opinio, quod imd substitutio facta
non potest compendioia. Ita Ripa & Alciat. *sive acutissim. C. de*
fideicom. & Secc. in *d. 1. l. cestvra. articulo.* Et hos lecutes est Emanuel Co-
sta in *m.d. 1. pater. impensa. pater. m. verbo. si deceserit. num. 6. de testam.* In
6. & 11. deinde probatus communem opinionem in causa, quantum in-
feram. Cum haec formula contineat non posbit pupillarem. Nam
huius conditionis purificatio expremis repugnat natura pupilla-
ris substitutioñis: *Huius enim conditionis purificatio vult*
substitutio admitti viuo pupilli, contra naturam pupillaris. I. n.
pupillar. f. de vulg. & pop. folij. Hac consideratio non falsa vera
videtur cum Socin. Iaf. Dec. & Apertus Costa, quibus supra no. 11.
velint substitutio cueniente conditione admitti post mortem
pupilli; *atque ita admittunt conditionem posse cuenire viuo pupi-*
llaris tam non habere effectum, nisi pupillus in pupillari p̄p̄ta
moratur. Id est de fideicommissaria praeclarus Doctores
scripserunt. Ex quo intelligimus veram non esse illam confirmationem,
quam fecit Ripa in *d. 1. Cestvra. num. 62. ver.* confirmatur quod
Alzatione Emanuel Costa existimat, hanc non esse substitutio-
nem compendioiam. Inquit illi si tellator ita substitutio filio a se
instituto, illo meo Ioannem substituo. Hac dicit Costa, substitu-
tio ell. vulgaris & pupillaris, *vt scribat Bar. in d. 1. Cestvra. num. 32.*

& alij quos sequuntur retuli supra in *pref. 10.* vñ explicant, quibus
coniecturis pupillaris est substitutio facta demonstratur in tertio ca-
sa. Ii. hunc autem f. formule verborum, si adiiciatur conditio hec, si
Causa facta est *Comit.*, vel si neutrū ex Aifa venerit, *l. op. 10. ff. de*
vulgar. & pup. folij. quem textum ad rem perpendunt, & Arci,
& Ruin. in *d. 1. Cestvra. lib. 62. folij. no. 30.* Ceterum facile entatur
huc considerationem cum Socin. Iafon. Dec. & reliqui *op. 10. commemo-*
*rati loquantur secundum terminos & verba Bart. in *d. 1. Cestvra.*
num. 9, quando scilicet tellator ita dixit, *Et quandoconque Causa facta*
erit eis Coful, eum substitutio filio meo, vel si dixit, Cauim filio
meo substitutio quodcumque natus ex Aifa venerit. Quo sine in
casi & plenam Colla practicata in loco num. 11. adimit opiniōem ip-
*sum communem, que retinenda est.**

Decimusquartus est casus, quando tellator heredem extra-
neum instituit, & ei sic substitutio. Et quandcumque Causa hares
menis deceperit, substitutio Sempronii. Hanc est compendioiam
dicit Cestvra. in *m.d. 1. previous. num. 44. C. de nobis. 5. alijs folij.* Verū
compendioiam non esse tradidit Emanuel Costa in *d. 1. pater. in pris. num.*
42. ver. 10. qm recepta traditio de testa. n. m. 6. Cum cōtinetur folium
vulgaris & fideicommissariam, que dicuntur dñi ingredi duo
casus, nempe adire & non adire hereditatem, non autem diuersas
substitutiones diuersis temporibus factas, hoc est atatis pupilla-
ris & pubertatis. Concedit tamen, & recte Emanuel hanc esti-
pulatione de nomine: cum substitutionis huius formula effectu
habeat compendioiam, que secundum alios, cōtinet plures substitu-
tiones tractum temporis habentes, *sc. t. d. 1. previous. 10. ver. ex grad. dñi.*

PRAESUMPTIO LII.

Compendioia substitutio facta verbis directis, obli-
quis, & communibus, à milite impuberi, an & quan-
do ex praesumpta testatoris voluntate post puber-
tatem valcatiure directo, vel iure fideicomis-
sione explicantur conciliantur. *U. Cestvra. ff. de vulg.*

& pupil. substit. & precib. C. de impub.
& alijs substit.

5 V M A R I A.

- Substitutione compendioia facta à milite impuberi verbis directis vel obliquis an & quando valeat post probato emere directo vel fideicomis.
- Substitutione compendioia facta à milite impuberi dicitur directo, et à matre ipsa emendio exsistente contraria.
- Substitutione compendioia facta à pagano emerit patris directa & quoniam fideicommissaria & obliqua, quando virago modo valeat expre-
sio.
- Intellexit & conciliatio in *d. 1. Cestvra. ff. de vulg. & pup. folij. 1. pre-
cibus C. de impub. & alijs substit. 10.*
- Dicunt velint fideicommissum denotat, & quodcumque fidei solit ut expro-
ficiatur articulo 9. & 10.
- Quarta nos describitur, ex hoc non fideicommissi relitti à milice.
- Substitutione directa trahitur ad fidem in missum ex ipsa confa.
- Dicit, velint apud bonis autiores postea non sibi per erationem.
- Ablatione absoluæ conditionem importat.
- Substitutione ex parte filii sua falso ab desiderio iudicij & sen-
suum.
- Substitutione quando sit folij ad certam etatem, ex quo non est perpo-
natur auctor directa.
- Moles ex substitutio bec modo accepta. Quando cum filii meus deci-
fer, Tunc hares fit, ex fit compendioia, & non seq.
- Moles ex privilegiis postea directa substitutio filio puberi pupillari ex
autem non patet.

*17. Subsistitio compendiosa à militi facta verbi obliquo fiduciamusista
re censetur. Et quoniam verbi obliquus sit. Et quid si facta est ver-
bo censurabilis sit.*

GRATISSIMA & per difficultis ad modum est hec disputatio, in qua confitit distinguedos esse tres causas. Primus est, quando copiofa hac substitutio facta fuit à militi impuberi. Hoc casu non controvertia, et semper directa. Ita Bart. & *9. nos infra referam.*

Extenditur hic caus, ut locum habeat, etiam matre existente in modis. Hoc etiam causa fauore militis, eis omni tempore directam & propter matrem populi excludi, scripsit Bar. in d. *Centur. m. 11. n. 2. sicutem Bal. et. Cal. m. 6. Alex. m. 12. Soc. lén.* *m. 27. in fin. Infam. 19. Ripa m. 5. & Gallia m. 20. 5. Haec esse communius est, quam multo quoque recente Sforza Oddo in comment. de compendio substa. m. 3. p. 12. 1. pag. 10. Et illa in fin. Reg. 10. Marc. Aquilin. in d. *Centur. m. 9. & m. 13. & 10. Marc. Aquilin. ibid. m. 5. p. m. 22.**

Primo modo sunt text. l. Centur. ff. de vulg. & pup. subft. vbi indistincte & absolute dicuntur, substitutionem hanc iure directo valere, int. litigii ergo etiā si patet eī in medio. Nec obstat text. d. precib. quia flatus reprehendimus.

Secondo adductio i. text. c. si patet, de teſtam. in 6. vbi compendiosa facta ē pagano in dubio censetur potius directa quam fiduciamiliaria, & obliqua, quando vtroq; modo valere potest. Ergo multo magis in militi, intelligi debet ut valere iure directo. Nec repugnat quod ibi dicunt, id locum non habere, quando nō concurrit substitutio, quia nō apparet in casu nostro, quin conueniat substitutio à militi.

Contrarium i. opinionem, quod imò substitutio hec valeat post pubertatem iure fiduciamiliaris, tantum probaram. Accur. in d. *precib. & alij antiqui ante Bar. quos ipsiern Bar. videtur m. 4. & m. 11. libri parum confusos sequuntur eis, & alijs commemorati ac probatis à Gallia in d. *Centur. m. 2. 5. & ab Alciat. ibidem m. 4. 3. in fine.* & alios plures referunt Sforza in loco supra alijs. pag. 11. *ver contra gat.* Et quidem moti sunt solum text. d. *precibus in illis verbis, velut ex ea sua fiduciamiliaris, qui textus aliquoq; repugnare videtur d. l. Centurio.**

Ceterum multis modis responderemus ab his, qui communem tentantur defendant, conciliando duo hec responſa.

Prima fuit i. cōclatio (vir reliquias antiquiora omitimus) Alex. in d. *Centur. m. 12. & 16.* qui dixit, quoniam in d. Centurio, substitutio fuit teſta verbi mere directis. In ea verbo l. precib. nō fuit substitutio directa, sed dubia, etiā si facta verbo commūnū, substitutio. In dubio aut substitutio non fuit referenda a praecepto militi, *mutata. L. q. q. 1. C. de teflam. m. 11.* id est valuebit iure fiduciamiliaris. Hac interpretatio fiduciam Alex. sumitur ex verbo, substitutio, quod reculerunt in Imp. Li quia si hic miles verbo directo substitutio, non posset ad alij significari ratio, quare etiam post pubertatem non valeret iure hec directa, *sicut d. l. Centurio. Hanc c. militiam pro. & nos etiam Ostianu in d. *Centurio. m. 21. C. cōclatio in d. precib. m. 12. G. Itala in d. *Centurio. m. 22. & Ripam. 66. Di-
dau in 6. Raym. 6. & m. 6. de teflam.***

Venit ratione reiūcitur, quod verius sit, quod in d. l. pre-
cibus, substitutio facta verbi meritis directis, *vt affirmat Corne. ibid.
m. 12. & 14. m. d. l. Centur. m. 4. 3.* Nam mulier fuit in precibus
dicterat, quod maritus quandam suam secundum hereditatem scri-
pserat, hoc est, filio pupilli directo substitutio, sc̄i in d. l. Centurio.
Et Imp. distinguendo retinuerunt casum & facti speciem
à muliere propria. Nec obstat illud verbum, substitutio, quia
est verbum non testatoris, sed Imperatorum narratum, in quo
non sit fundamentum.

Secunda fuit cōclatio Fulgoſij hic post Castellionem, quod tam in hac l. precib. quam in d. l. Centurio, succidetur iure directo, nō autem per fiduciamiliarum. Et illa verba, *velut ex causa fiduciamiliaris, poſita in hac l. precib. non sunt significatiuſ fiduciamiliaris, fed similitudinem important, cum diicio, & velut, fit nota similitudinis.* Significat enim similitudinem quandam, quam ha-
bet militaris directa cum ipsa fiduciamiliaria. Nam in vtraque
veniente solum bona testatoris, nec autem pupilli, & quidem sine
vila dimidatione. Non enim i. detractione quartuſ de bonis fiduci-
amiliaris à militi relēti, *l. in ſecta. la. 2. c. de teflam. 10.* Et ruris per vitrancus substitutio nō succidetur testatoris, non autem filio heredi post aditam ihereditatem. Quod autem substitutio
poterit omnia bona que perteneret ad matrem redditur
hac ratio, quod mater succedetur filio ab interflato, & ad eam spe-

ciatur successio omnium bonorum, que filius moriens cum suis coniuncta possidebat: atque in tali auctor, & bona ipsius filii con-
fusa fuerunt. Nec repugnat, quod dicebat Alex. in d. *Centurio,*
quod substituti illi petere atque ita capere debent bona de ma-
ni ipsius mulieris, ibi, bona à se peti possunt, quod arguit fidei-
communis. Nam in directa similitudine iure proprio à fepiſi
capere substituti. Respondet ideo substituti petere à mulle-
re, quia illa reperiatur in possessione omnium bonorum, que ob-
tinetur filius tempore mortis. Nam mulier, mortuo filio, exi-
mans se omnium bonorum heredem, ea bona occupavit, vel ve-
ris retinet, & deinde post litem eiſi substitutis mortis consuuit
Imp. *aa ea omnia bona ad fe, vel ad substitutos pertinuerint;* ita
declarat Gallian. & Duaren. quos statim & recensere. Ita conciliatio
& interpretationem ut verbi similitudinem probaram multo in precib. vi. Lafin.
nam 9. & Corinthus nam. 4. Ripal. Centurio. nam. 6. & in Gallian.
nam. 23. Duaren. libr. 1. diff. & annunt. cap. 9. & loc. Marc. Aquil.
nam in d. l. Centurio, m. 4. parte, nam. 30. Vgl. in 5. quatuor. nam. 13. in
Inst. de pupill. subft. Conn. libr. 10. commentaria curia capit. 8. name.
10. & Didac. in c. Raym. 6. & m. 6. de teflam.

Ceterum haec interpretatio à multis reiūcitur, ea ratione pri-
mū, quod si Imp. similitudine tantum vti voluerint, ampli-
citer dixissent, velut fideicommissio. Non autem dixissent, velut ex iusta frā enim habent multi codices) cauſa fideicommissi; qui bus quidē significarunt esse fideicommissum, cum directa sub-
stitutio trahatur ad fideicommissum ex iusta causa, *c. de teflam.*
in 6. Ruris si in d. l. precib. posererunt similitudine militaris &
fideicommissaria, opus est, quod eadem similitudine vti fuissent
circa petitionem mulieris. Dixerunt Imp. substitutis petere poten-
tuſi à muliere bona veluti ex causa fideicommissi. In petitione
enī nulla est similitudine inter directam hereditatis petitione, etiam si ma-
ter non esset hæres filii. Ex diuerso fideicommissarius non posset
petere à muliere bona testatoris, nisi ipsi mulier est hæres filii,
idque actione ex testamento. Et ruris substitutio ex fideicom-
missio poterit possent duxat bona, quæ erant patris, et d. l. precib. m.
fine. Et tamen si admittentur ex directa militari posse etiam
consequi fructus inuentos in ipsa hereditate, d. l. Centurio. Et pra-
terea si Imp. voluerint ignorare mulierem influere, ut mani-
feste declarat atq; preponeret facti speciem, vt deinde certum re-
spōsum si dare poscent, noſ eiſi veritatem, quod tam obscura sumi-
litudo mulier inconfusa abire. Et præterea illa diicio i. velut
flare potest ex expressa veritatis, vt multis in locis lares & feli-
citi tradit. Abi in dictionario, in verbo, velut. Et tandem ex-
stimo ego ita esse legendum in d. l. precib. st̄tūne etiā eius successio nō
obtenibile, *velut ex iusta causa, deinde sic, fidei-bona, &c.* Et illa diicio, velut, annectitur precedentibus verbis, *[te] eius suc-
cessione obtinente.* Non enim i. legi apud bonos auctores, quidē
dictio, velut, anteponatur orationi, sed postponatur, *vt ex Vida
libr. 2. elegam cap. 36. ſit illa collegit.* Et hoc in caſu eſt exprimita
veritas. Nam significat matrem obtinere successione filii sui ex
iusta causa, neque, quia ei debetur filio ab interflato moriente, l.
nam & si parentibus, in prim. ff. de inoff. fili.

Tertia fuit conciliatio Constantini Rogerij intrat de subft. nu.
17. quenam si est Roman. ian. in d. l. precib. nu. 30. quod in d. l. precib.
substitutio post pubertatem sit fideicommissaria fātore matris, que
erat in possessione bonorum, vt significat illa verba, *[te] eius suc-
cessione obtinente.* Quorum sensus eis, si obtinens filii tu
successione, quia si in possessione: cum sint verba haec i. ablativi ab-
soluti, qui conditionem importante, *la. ſt. aſt. ff. de cond. & dem.*

Ceterum reiūcitur huius sensus & recte à Rimi. in d. l. precib.
nu. 30. primum quia illa verba, *[te] eius successione obtinente,*]
dominum recipiunt, non autem possessionem. *Lem. aſt. & C. lib. 1. cap. 10.
l. bonorum. C. qui admetti.* significat itaq; dominum bonorum per-
tinuisse ad ipsam matrem iure successioni ab interflato, d. l. nam &
ſp. parentibus.

Secondo accedit, quod & in caſu d. l. Centurio, si mater, exta-
bit, veriſimile eſt, quod mortuo filio māſſūt in possessione bo-
norū, & tamen non obliquirur ibi substitutio.

Tertiū fortius confutatur haec interpretatio, quia nec iuri nec
regulam conuenit, vt matri tributar hic favor, quod ab reten-
tionem & occupationem bonorum fideicommissio supposita
ad finē in iure facta posset obtinere bona veluti ex fideicommisso,
in d. l. portis debuitur etiā suam amīſile, juxta interdictum quoq;
bonorum, *l. in ſecta. la. 2. c. de teflam. 10.*

Quarta fuit, capitulo & interpretatio Benedicti Plumbi, in d. l. *Centurio, quod propter eum etiam Dec. & Cor. libet. & Alcias in d. l. Centurio, in verbis ex praelego, no. 43. & in l. verbi canticis, no. 12 ff. ex vulg. & pap. factis.* Dicebat Plumbus, quid in d. l. Centurio, substitutio fuit facta, vñque ad certam atatem, hoc est vñque ad 25. annum. In ea verò l. precibus substitutio fuit facta simpliciter, & non ad certam atatem, ut dicitur in verò sive. Et hac conciliatio probatur sumpto argumento a fenu contrario à d. l. Centurio, & l. precibus. Si enim valet iure fideicommissi, quando substitutio facta est non vñque ad certam atatem, moriente filio in pubertate. Ergo à fenu contrario vñque ad certam atatem, hoc est vñque ad certam atatem, si directa militaris, non autem fideicommissaria, ut in d. l. Centurio. Differentia ratio afferunt prima, quia magis videtur conuenire militi, quod ad tempus quis vocetur, & post illud tempus, alius, l. miles ita sibi de regia militi. Et apparet quod is miles in casu d. l. Centurio, voluit vñ priulegio militi, ex quo substitutio vñque ad certam atatem, alia directa substitutio non valuerit. Non ita est in substitutione facta simpliciter, ut in d. l. precibus, quia non apparet, quod voluerit vñ priulegio militari, l. 3. C. de teflam. milit. Quando ergo simpliciter substitutio fuit facta quandoconque decesserit, non presumitur eum vñ voluntate priulegio militari, ut si filius sit heres ad tempus, iuxta d. l. miles ita. Et con sequent videtur voluntate, quoniam in vita sua nunc quam posset disponere de bonis suis: Ita ideo sumitur interpretatione, quod substitutio fuit fideicommissaria. Diversum est, quando fit substitutio vñque ad certum tempus, vtpu à vñque ad 25. annum. Num tunc tellator presumit non acquisire id ipsum filii: Vnde tunc à verbis non recedimus, vt priulegio potius vñ voluerit, d. l. Centurio. Nam adiectione certa atatis videtur voluntate inducere substitutioen similem exemplari substitutioni, quæ tñ fieri folio tñ rufiorio, ob defectum iudicij & sensus, arg. l. miles ita de lib. & popl. b. m.

Secunda ratio differentia est, quia quando fit substitutio fit vñque ad certam atatem, tunc ex quo non est perpetua, & consequenter non ita praedictis matris, lex volunt, quod valeat illo tempore iure directo proter verba fonat, licet mater sit in medio. Et hinc casus in d. l. Centurio, cuius timore Imperatores in d. l. precibus, dixerint illa verba, non vñque ad certam atatem, referri ad fideicommissariam. Et sic conununt iij duo contextus. Diversum est quando substitutio non est refacta ad certam atatem: Num tunc fauore matris adiumente pubertate, oblequatur, vñ in d. l. precibus, ne faciliter tantoper ei prædictetur.

Ceterum conciliationem hanc rejecunt Corn. vi in d. l. precibus, no. 12. & Sapia no. 8. Soc. fen. in d. l. Centurio, no. 27. & Leo. iiii in traç. de subf. in tis de compendio, no. 8. Nam probabilis ratio redditu non potest inter predictas duas species. Nam si miles ita dixit, Quandocunq; tñ filius miles decesserit, Titius sit, miles ita substituendo egressus est tempora pubertatis filii, alioquin si egressus non esset, dici non potest compendiosa, nec valeret post 14. annum, decedente filio, veluti ex causa fideicommissari. Et tamen con stat dicti compendiofam, & iure fideicommissi valere potest pubertatem, vñ in d. l. precibus. Ergo stat aduc difficultas, cur in d. l. precibus, militis voluntas non sit consequitur effectum suum. Nam ita direxto ex profecti voluntatem suam substituendo potest pubertatem quam exprimit in casu d. l. Centurio.

Quinta est conciliatio, quia fuit consideratur, quod tam in d. l. Centurio, quoniam in d. l. precibus, substitutio fuit verbis illibibus concepta. Est quod in d. l. Centurio, valuerit iure directo, in hac verò l. precibus, valuerit iure fideicommissari. Differentia ex eo facta est, quod in d. l. precibus, substitutio fuit concepta à militi, in forma pupillaris, hoc modo, si filius miles decesserit intra 4. anna, Titius est heres sit ita, Quandocunq; filius miles decesserit, Titius est heres sit. Hanc esse substitutioen compendiofam in forma pupillaris, ob illud pronominis, scilicet cibrum glo. l. cohors. & c. i. c. i. filia in verbo, nec aliud ff. de vulg. & aliis ff. que sibi committunt ab aliis. Quod autem in d. l. precibus, ita concepta finiter compendiofam has substitutio, fenerunt glo. ibidem in verbo fideicommissi. verbi sibi ergo paber. Bal. l. 25. Salic. no. 21. & Aret. no. 25. & col. 7. secundum illi ad alii adserendum. Et probatur verbis d. l. precibus, ibid. [Eos habent haredes, quos ei patre constitut. Quia sane verba nulli significaret substitutioen hanc compendiofam fuit factam in forma pupillaris, sequeretur, quod ipsi Imp. Diocletianus & Maximianus, non tam aperte & certò respondent mulieri, quod filius si intra pubertatem decessisset, eos haberet haredes, quos ei patre consti tuisset. Nam vbi compendiofam non sufficit concepta in forma pu-

pillaris, sed hoc modo, quandoconque filius miles decesserit, Titius hares sit, causus fuerit dubius, cum & de eo tributarierit Papinius in d. l. Centurio, & ideo Imp. dubitauit resp. disident, hoc modo, eos habent haredes quos ei patre constitutio intelliguntur. Verum adiure, hanc esse verba narrativa Imp. non autem facta est à matre, quod sane factū cum ester ambiguum, an scilicet subf. facta facta in primum, vel in secundum casum, multo minus confitare potuit, quod illa compendiofam est in forma pupillaris. Nisi respondeatur esse faciendum fundamentum in verbis Imp. ad declarationem illorum verborum, veluti ex causa fideicommissari. In ea verò d. l. Centurio, substitutio compendiofam facta non fuit in forma pupillaris, sicut etiam in tis sentent. Coment. ibi u. 4. Gallian. nume. 191. & Dec. in l. testamento, nume. 16. vers. 16. ab hoc C. de telamen. miles, ita enim conceperunt suffice compendiofam creditur, quandoconque filius miles decesserit, Titius sit hares. Ita concepta suffice substitutione illam fuderit, nesciit nisi ita suffice concepta, non valuerit iure directo post pubertatem, nec etiam ex priulegio militum, vt statim dicentur. Et præterea considero verba d. l. Centurio, ibi, etiam pro propriis bona filiis caperet substitutio: Iam enim id verba d. l. Centurio, ibi, filios, si intra 25. annum attaxis fuit sine liberis vita decesserit, directo fit substitutio. Si directo filio substitutio, ergo filio haredis datur. Quia quidem verba ita sunt interpretata à Co meniis differentes. Nam respondetur, non esse bona consequentiam, Centurio directe substitutio filio, ergo ipsi filio facta est substitutio. Cum & directo filio dicatur substitutio, vulgaris substitutio facta, sicut cõsiderant Galliaca in d. l. Centurio, no. 18. significauit ergo Papinius, secundum hysdem scriptum fuisse post filium. Non etiam oblat ex t. l. verbis ciuilibus ff. de vulga & pupl. substitutio, vbi idem Papinius, cõmemorat substitutioen compendiofam factam, etidem verbis, quibus illa, de qua in d. l. Centurio, (ambo enim haec respondunt) ciuidem Papinius, eodem ex libro fuit & tandem in d. l. verbis facta illa subf. vltra pubertatem in forma pupillaris, sicut intellexit glo. ibi, & in §. quarta ratione, in 1. ff. de pup. subf. Bal. in d. l. precibus, no. 33. & alia. lib. no. parerg. num. 4. Nam respondetur, quod in omnibus d. l. verbis substitutio facta non fuit in forma pupillaris, ibi dubitauit Papinius, an non admittitur ut substitutio additus potis quasi adiecit hares? Et respondit interpretationem hanc esse reip. idem, quia & si verba cam admitterent, tamen voluntate tandem excluderet. Non ergo substitutioen verba erant concepta in forma pupillaris, quia tunc inepta suffit dubitatio, & verba omnimodo rejecerent adiectionem haredis. Id quod fecit & Corne in hac d. l. precibus, num. 15. p. 15. ob lat. tamen. Ex quo lequeritur, verborum ciuilium interpretationem non esse illa, quam existimat. Alcias. prædicta in milo; cum Papin. non se reuelat, ut ex verba exprimitur pupillare substitutioen, vt conflat ex dictis supra ab eodem. Et ruris, verba ciuilia non sunt, quibus pupillaris concipiuntur: sed sunt directa, quæ ipso tunc ciuii haredem deterunt, sicut adserunt Alcias, script. Corne. lib. 10. comment. 17. u. 1. c. 8. p.

Hic confitit verum esse quod diximus, quod scilicet in l. preclibus, substitutio compendiofam fuit concepta à militi in forma pupillaris, in ea verò l. Centurio, non, sed in forma ciuilium. Cum autem miles ex suo priulegio possit substitutio facta dñe filio puberi, non immixtio in d. l. Centurio, directe valere ponit substitutio illa. Sed dñus in ciuilibus, quam miles ex suo priulegio faceret non potest filio puberi, & propterea cum in hac d. l. precibus, substitutio compendiofam facta in forma pupillaris, directe valere non potuerit, ad fideicommissum fuit conuenerit. Quod autem miles ex suo priulegio non possit substitutio pupillariter fieri, scilicet in ex parte, affirmant communiter Doct. in Centurio vñq. glo. ibi, Cafren. in l. 1. in glo. ento. l. 1. C. de teflam. milit. Bartolai. in M. vñtela. 5. quida a libera, nou. 9. ff. ad 1. rebell. vñ Alex. Roman. & Soc. num. 6. testantur magis ciuilium & veram, id quod facit, & R. ipsa d. l. Centurio substitutio valere potuit. In case vero d. l. precibus, valere non potuit directe, ob id dictum fuit, valere inre fideicommissu. Nam in casu d. l. Centurio, verba militis propriè exprimebant directam militarem fibi ex priulegio concessam: non autem fideicommissariam. In hac verò d. l. precibus, verba & qualitas sibi significabant, restatore voluisse substitutio.

substitutum esse debere hereditatem ipsius filii quandocunque decedens; atque ita cum decelletur est filii post pubertatem, directo habitu non erat eos, quos si pater substitueret, sed habitus erat iure, quam ei non substitueret patrem autem substitutus nullus est non potuerit iure directo, ob id responderum imp. voluntate iure fideicommissi, & consequenter matre exulta, substitutos admitti per fideicommissum, & huc quidem ut sufficiat aliquo modo testatoris voluntas.

- Secundum est i casu, quando haec compendiosa facta est a militi verbis obliquis, vel si dixit. Quandocunque filius meus decederit, rogo ut substitutus hereditatem Cai. Hoc casu receptimista est omnium sententia, omni tempore fideicommissari est, ita Bar. in d. I. Centurio. num. 12. & ibidem Socin. fcn. nu. 21. Gallian. nu. 251. Ripa nu. 65. ita in laic. Raynaldus. num. 177 de testam. & ibidem Didacus. 9. 9. 10. 11. 12. & alii relati a Socrate in praesentis commentarij, de compendiosa substitutio, & alii relat. 5. par. art. 1. pag. 107, qui contrariant opinionem veterum sua videtur scripta. Communem quoq; sequuntur sive aliquampliariae congres ab Aquilino in dicta I. Centurio, in quarta parte, num. 123.

- Tertius est i casu, quando haec compendiosa facta fuit ut militi verbis communibus; ve si dixit. Quandocunque filius meus decedet, substitutus Cai. Hoc casu, matre non existente in mundo, semper est directa tam post quam ante aditum hereditatem, tamen militari. Ita Bar. in d. I. Centurio. num. 12. & ibidem Socin. fcn. nu. 21. & 25. Gallian. nu. 249. Soc. in u. num. 197. & communis est regula Socratis in practicis commentarij, de compendiosa substitutio, & 5. 2. vers. prima opinio pag. 108, qui eiusdem opinioni alios quam plures recensent. Quando vero mater est in medio continet vulgarem & pupillarem, sive temporibus, durante scilicet pupillari etate post pubertatem verò est fideicommissaria, facere matris. Ita Bar. in d. I. Centurio, num. 2. 9. Socin. fcn. nu. 26. testator communem esse opinionem opinionem que etiam afferat Socrate in loco supra citato, pagina 107, recte primum est quando.

PRAESUMPTIO LIII.

Compendiosa substitutio à pagano facta verbis communibus, an & quando ex praesumpta voluntate testatoris contineat vulgarem.

S V M M A R I A .

- 1 Substitutio compendiosa à pagano falla verbi communibus, an & quando ex praesumpta continuare vulgarem.
- 2 Verba generalia quid sunt apta comprehendere.
- 3 Verba testamenti, quando magis adaptantur via substitutio quam alteri, quomodo sunt consideranda.

- I**nvictatio tñ haec an substitutio vulgaris comprehendatur sub predicta compendiosa verbis communibus facta, non habet multum dubitationis. Nam vera & communis est Doctorum opinio, vulgarim contineri, vt scilicet si institutus decadat ante auctam hereditatem, hic sic substitutus admittatur. Ita Bar. in d. I. Centurio, nu. 32. ff. de vulg. & pup. substit. & ibidem Alex. nu. 79. Ruini. nu. 62. Isag. nu. 23. Origen. nu. 29. Gallian. nu. 22. Ripa nu. 101. & nu. 146. Soc. in u. num. 23 & 273. Id est affermarunt aliij mundi, quos cogit Socrate in tracta de compendiosa, in 5. par. art. 1. pag. 67. Et illi accedunt alii relat. ab Aquilino in d. I. Centurio, in 4. parte, num. 209. Ceteri in conf. 6. m. 4. & in conf. 11. m. 2. lib. 1. Fran. de Marchi in quod. 58. num. 2. par. 1. & iij quidem adducti sunt text. 1. generaliter. C. de insitu. & substit. 1. preibius. C. de impub. & alij substit. & c. si pater, de testam. in 6. de quorum sensu dicimus statim. Afferunt & ratio, quia generalitas illa verborum quandocunque deceferit, quibus concipiatur compendiosa, est apta comprehendere etiam substitutio nomen vulgarem, nempe si hares non erit. Ne huic rationi repugnat considerationis Lancellotti Politi, quem mox refutam, cum dixit, illa verba, quandocunque deceferit, non concuire vulgari, que non concipiatur in calo mortis. Nam responderur, quod consideratio posset habere locum, quando vulgaris conciperetur tantummodo in casu voluntatis: Verum cum concipiatur etiam in calo impotest, hoc est si hares esse non potuerit, Leon. propria. C. de hered. inst. sequitur dicendum casum hunc concineri sub illa verborum generalitate. Ita considerationem Politi

confutauit Oddo Sfortia in tract. de compendiosa, particulari quinque articuli, colam 2. vers. sed pace eis, &c. qui subiungit, quod dicit putando dico poteit, quod & si dicta sunt in sui generalitate conseruant quoque vulgari, attamen magis propriè adaptatur pupilli, exemplari, & alij substitutionibus, que non nisi in calo mortis concipi possunt, quam vulgari, quia in calo voluntatis quoque concipi potest. Et ideo ad casum illum verificandum mors necessaria est, ad calum vero vulgaris non. Et quidam verba i testamento magis adaptantur vni substitutioni quam alteri, tunc illa non continentur pariformiter in testamento. At compendiosa substitutiones quas continet, eque & pariformiter continet. Ergo vulgaris, qui pariformiter propriè & aperte continet non potest non continebit. Huic considerationi exiliimo posse uno verbo responderetur, minorem illam propositionem intelligi, ut compendio ex equaliter continet substitutiones sub se comprehensas quoad effectum. Et propter ea nil referit quod propriè, vel magis propriè comprehendet.

Ceterum à predicta recepta opinione dissentient Politus in tract. de substitutione, in tr. de compendiosa, m. 3. & Valerius in tract. de face sum proposito, in tit. de compendiosa, num. 1. Quorum argumentatione & ratione diligenter post altos acutus confutavit bene crudatus Sfortia in loco præallegato, locum indicasse sufficiat.

PRAESUMPTIO LIII.

Compendiosa substitutio verbis communibus à paganis facta, an & quando ex praesumpta mente testatoris comprehendat purillarem.

S V M M A R I A .

- 1 Substitutio compendiosa verbis communibus à pagano facta an & quando ex praesumpta comprehendere pupillarem.
- 2 Infinitus verbum, an sit directum, &c.
- 3 Substitutio verbum, licet sit commune, conuenit tamen etiam substitutioni directa.
- 4 Substitutio directe facta, quando substitutus causa, an extendatur ad fidicommissari, quando mater est in medio.
- 5 Mater licet per tacitam substitutionem pupillarem non excludatur, excludit tamen, quando sunt substituti alijs filii testatoru. Id est si substitutio pura causa.
- 6 Substitutio compendiosa secundum tempus carsum variatur, & quando.
- 7 Verbum recipiens unam personam variat, sicutus illius persona qualitas.
- 8 Verbo dulce applicari debet ei extremo, quod est potentissimum, & quando hoc procedat.
- 9 Pater praesumit sumere bonum consilium pro filio.
- 10 Substitutio reciproca pupillarem non continet, quando resultat est difformitas.
- 11 Substitutio compendiosa sub temporum plenaritate comprehendit plures substitutiones.
- 12 Testator substituendo pupilo dicitur in duas hereditatibus suisfigitare, in propria scilicet ipsius testatoris, & in illa pupilli.
- 13 Substitutionem comprehendit omnes verbis communibus à pagano factam esse omni tempore fidicommissari multorum autem testatorum probatur, & m. seq. Contraria. 1. 4. & seq.
- 14 Verbum recipiens plura tempora equaliter debet determinare, sicut & recipiens plures personae nam, argumentum de persona ad tempus procedit, sicut.
- 15 Voluntatis diversiori non debet.
- 16 Res ipsa & eadem non debet diverso iure censeri, secu quod intellegat modum considerationis, nu. 17.
- 17 Substitutio compendiosa pupillarem non continet, quando consideratur apparens testatorum noluisse substituere pupillarem, sed semper per fidicommissum; & quibus consideratur id appareat, m. seq.
- 18 Substitutio compendiosa retinens voluntates, testatorum noluisse excludere tempus pupillare etatis; & excepta afferatur. Item quando cum compendiosa admixta sit reciprocum, & instituta, quibus facta est substitutio, sit impars, m. 20.
- 19 Idem quidam ex verbis clausis executu apparet testatorum noluisse pupillarem substituere, nu. 21.

Idem

- 1dem quando apparet, et cetera in moluisse de bonis suis tantum dicitur, ut. an. 22.
 23. Verbum nota, tandem vito b. est, quam verbum, mibi.
 24. Verbo dubio ex subiecto debet dicatur.
 25. Subiecto tunc certa non dicatur papularia, sed subiectum.
 26. Bonorum iustitiam & immobilitatem appellationem non convenienter. Muta & actiones quae sunt incorporalia & non, seq.
 Quid si est iste etiam vocis falsus? falso. an. 27.
 28. Subiectum in bonis materialibus & immobiliis quo causa censetur
 erit subiectum in iuriis & all. obib.
 29. Talius si verbus communis subiectum sicut impuberi habent: ma-
 trem, un censetur papularis subiectum.
 Et quid si milia penitus mentionem fecit papularis etiam. an. 32.

Hanc est ceteris frequentior & vniuersitatis disceptatio, an scilicet licet & quando substitutio compendiaria huius verbis communibus facta a pagano, instituto Caium filium meum, & eo dico ducende quandocumque, vel sine liberis, substituo Sxiuum, vel Seini succedat, continetur substitutionem papularem. Quia quidem de re iure Doctorum opiniones. Vnde fuit eorum qui scripserunt contineri moriente pupilo in pellitu: deinde effici fidicommissariam ex decadente pubere facto. Ita Accipiter, Crux, Olsdr., Peticenfis, Ioh. Andreus Bart., Angelus, Baldus, Comensis, Castrensis, Janus, Fabius, Abbas, Capra, Floriana, Caccidinum, Guido Pape, Buttrum, Saletus, Imula, Astinus, Francus, Alexander, Cernus, Attilius, Oratio, Gileasius, Bertrandus, Decius, Carius, Iustinus, Ripa, Seyfelinus, Neitz, ana, Zepha, Alcibiades, Zosimus, Socinus, humor, Cora- fium, Lenius, Vojneus, Cagnonus, Didacus & Rolandus, quos co numerarunt. Et alio ordine sunt in loco. Odo Sforzianus in art. de compendiis in 3-partite. art. 1. 3. verbis primis operis. Et huius accessu Constantinus Regius in l. Centurio in materiis compendiis. c. 4. nn. 57. ff. de vulg. & popl. sub- fin. Bart. in l. Centurio. nn. 47. & ibidem Marcus Aquilinus in 4. parte. nn. 14.2. & Emanuelius in 1. l. Centurio. nn. 61. C. de impub. & alijs subiect. qd. alios communiuant, primo adductior text. l. precibus. C. de impub. & alijs subiect. quo loci facta est substitutio verbi communibus, & mater est in medio, & nihilominus illa censetur papularis, mater est quodcludit, si filius decedat impubes: si vero pupili, dicitur fidicommissaria. Verum respondeo, quod imo illi facta fuerit substitutio verbi directus, scilicet recte fonte interpretatio Cornei iuri. n. 2. alioquin in l. Centurio. nn. 34. Bero. in cap. Raynarius. nn. 512. de reg. & Sforzianus in art. de compendiis. in 3-partite. art. 2. verbi recte dic. & explicatis in cons. 5. 50. lib. 6. redditio super regimento D. Marci & S. Georgii Martirium.

Secondo affectus texti, si pater de test. in 6. quem index & con- sideratur d. cons. 5. 50.

Ceterum multis modis respondent qui contrariam opinionem tenuerunt. Et primò illo in cafo factam fusile substitutionem verbi directi non cuiuslibet. Nolto vero in cafo verbis communibus. Et ratio differentia est, quia illa verba directa non cuiuslibet adaptantur substitutione directa quam obliqua. Hac vero communia censent etiam fidicommissaria. Hac interpretatione vera non est: cum ratio illa sit generalis, nempe in dubio, substitutionem primum directam, que sane ratio censetur & causam nostram, in quo est dubium, an verbum hoc commune comprehendat papularem, quia directa substitutio est. Et propter ea frustis est ditipare, an illud verbum moritur, de quo illo textu, sit directum, vel commune. Respondeo ceterum Castellense & Corneus & prius Baldus in l. l. Centurio. nn. 42. vers. Stein ma obstat, cap. pater. in causa d. c. sp. pater. substitutionem illam fusile factam verbi directi cuiuslibet: quemadmodum significant illa verba, Pauperes Christi in factu, ita vt rurique, &c. & verbi enim ibi te- flator sic formaliter dixerat, Christi pauperes instituti heredes. Ita Emanuel Costa in d. c. sp. pater. in 1. parte in verbo, instituto, nn. 1. vers. ego autem. Quia subiungit, quod etiam si concedimus, testatorum directi, substitutio heredes, adiut illa verba sunt directas: sicut tradidit Baldus in l. l. Centurio. nn. 43. C. de impub. & alijs subiect. vbi Cor. nn. 2. & Decius nn. 17. vers. replicari. & alijs referet ipse Costa. Non repugnat, quod ista erat, neccesse minimi suffit adiutare interpretationem, quam Pontifex deinde fecit, vt colligatur ex illo, interpretatione, quia necesse fuit ad tollendam omnem dubitationem & difficultatem texti, ita qd. dubitacione, ff. de reg. nr. Et ruris, & animadversione Emanuel Costa in loco supra allegato. nn. 3. vers. non obstat, illa interpretatione facta fuit circa alias substitutiones reciprocè inter filios factas. In quibus illud verbum morietur, non exprimebit directam substitutionem. & quod ver-

bis directis facta ibi fuerit substitutio demonstrauit alia ratione in cons. 14. 2. ann. 19. lib. 3. Non etiam repugnat consideratio Ialoni^s in d. l. Centurio. nn. 45. cum dixit hanc Castellionem reponsum confutari ratione illa generali, quia vita est Poxen, & prius ipsius Ialoni ita dixit Baldus, quem mox referam. Nam respondeo, quod si ratio extendit dictum. sicut pater. §. dulcissime, de leg. 2. attamen non habet locum, quando ratio censetur etiam alteri casu, vt sensi Bart. in l. Centurio. §. amodum verendum, ff. quod metu i. au- se. & infra nosca responderet Baldus in l. precibus.

Hic autem censetur, quia et illud verbum, instituto, directum ciuite, et diximus supra. Non etiam obstat quod aliqui confidetur, verba illa, in instituto pauperes Christi, esse verba Sum. Pont. non autem est tellator, quis respondeatur, efe quide Sum. Pont. referentistam ea, quia a tellator codi in sensu fuerant prolatae.

Non etiam obstat quod hoc verbum in instituto, non dicatur ciuite directum, vt videtur probare. I. quoniam indignum. C. de testam, quia in eo verius, effice directum ciuite, facit admittit post alio Odore Sforzianus tract. de compendiis. in 3-partite. verba instituta. ref. etiam a regula. Repondetur tertio Corn. in d. l. Centurio. C. de impuberi & alijs subiect. ut causa est Sforzianus, quem mox referam. Et si in Codice Cornei ipso, num. 67. hoc sit scriptum non reliquerit, quod etiama ratio generalis est, refringitur tamen per illa verba, (climodo sicut in cafo propofito, corum verbis, & personis conueniat institutis.) Hac sane verba sive stent similitudinare, sive affinitate, semper refringunt generalitatem illius rationis. Nec repugnat consideratio Ialoni, Ripa & Socini junioris, omni direxerunt, praedita verba, sive declaratiue. Nam, vt animaduerterit praetato in loco. Sforzianus, idem iij scripserunt quod ipse Corneus. Reponsum confutari potest Cornelii responsio secundum ipsum Sforzianum, quia & in cafo nolto, verbum, substitutio, t & li communis est: tamen sine inpropriatione censetur etiam substitutionem directam. l. i. ff. de vulg. & popl. subiect. censetur & personis, & quia supponimus substitutionem hanc compendiast faciem tuisse possillo.

Respondeo quartò Sforzianus praetato in loco: verbi, ego puto, rationem illam generalem appositum sive pro substitutionibus directis, non autem pro dubiis. Nam i. queritur ibi, an substitutione directe facta, quando subiecta cafa, extendi debet ad fidicommissariam, videlicet quidam mater est in medio? Et dicendum videbat, debuisse extendi quia interdum sic fieri solet, vt in cafo. l. precibus. C. de impuberi, & alijs subiect. Et quia exposita videtur conuenire, ne mater excludatur.

Verum tamen contrarium fieri dictum, quod imo ibi non extenderat, sed quod fit semper directa. Et ratio est, quia verba & personae parvunt ac fudent, vt sit directa, non autem ex tendatur ad fidicommissariam. Et sane facta verbi directis, & substitutione personae magis dilecta quam mater pupillae, nempe alicuius filii tellatoris, & dominus pauperis. Quo in cafo locum non habet. Ita sane in specie scripserunt Bart. in l. 2. in princ. nn. 4. ff. de vulg. & popl. subiect. & ibid. Ripa nn. 45. & alios restituti sive in primum. vbi explicat, quando mater per tacitam pupillam excluditur: Iribunt sane praediti, quod t & si racita pupillari mater non excluditur: atamen tunc non admittitur, quando tellator substitutus alios filios suos. Idem est, quando substitutus sive pia causa, sive pia alios scripserunt Ripa in d. l. Centurio. nn. 62. & alios cogniti qd. in capitulo m. 12. de proulegiis & pia causa imprærogatio. Non refutetur hoc, sicut in d. l. Centurio. nn. 62. sive in d. l. Centurio. nn. 22. qd. Emanuel Costa actum interpretationem.

Tertio sic dicunt argumentum, compendiis & substitutione secundum temporis cursum variatur. Nam intra statum pupillarem est pupillaris, post extatnum pupillarem, non adhuc hereditate eti vulgaris: adit vero hereditate est fidicommissaria. Atque quod variatur secundum tempore cursum, tempore ipsi variato, & illud variatur. l. pristinarum. 6. nn. nullum. ff. ad leg. Falcid. Ergo haec substitutione compendiaria intra pubertatem obicit circa dico, polt vero pubertatem, hereditatem adit fidicommissaria est. Ita & videtur argumentari Bart. in l. Centurio. nn. 22. Qui quidem ratione comprobatur, quia si verbum recipiens viam personam variatur, sicut variatur illius persona qualitas. l. Ponponius. ff. de nego gest. & l. pater Severianus ff. de rati. & dem. curia ergo qualitas personae infinitum varietur secundum tempora (vt diximus) ita & qualitas substitutionis ei facta.

Respondeo primo Socini. iun. in d. l. Centurio. nn. 257. vers. sed ruedo, argumentum procedere quando falsus vocibus non potest esse omni tempore uniformis, sicut loquitur d. l. conditionum, focus si potest esse uniformis, falsa verborum significacione, dicendum

MENOR.
est, uniformem esse debet. *Iam hoc ure.* *ff. de uole.* & *pp. subf.*
impost. quiplo. *edent.* Respondet secundo Oddo Sforza *ia*
praecestatrata de compendio. *in 5. partula.* *art. 3. vers.* *vel ducat.*
quod si hi poterit hoc diregistro de directa ad fiduciam communia-
riam, & propterea, sifulator voluntatis, quod intrat pubertatem
valeret, ut popularis, & poft vlt fiduciammari, facere id po-
tuerit, sed dubium est, an refutator hoc volerit, vel non, vt vale-
re directo ab initio. Hac interpretatione & si acuta est, euitari
tamen potest, quia refutator sic subtiliterendo in eas in quo seit
substitutionem variare conuseat, ob persona qualitatem,
dicitur voluntas sic substituire, vt ab initio valeret tanquam popu-
laris.

Quarto assertur argumentum, quod hoc verba communia sunt antiqua, quia conuenient directe & fideicommissaria sub Hirsoni, ut manifestum est. Porro tamen verba dubia applicari debent illi extremo, quod est peritius. Argumentum. *Quis f. si de ambo*, quare cum significatio peritius est, poterit quidam fideicommissaria f. si certe gat ex d. p. patr. sequitur dicendum, tellatorem volunti sibi fitum direcione iuxta gratiam nullarum.

Kepondse Ripa & Socin. iun. n. d. Centauri. de m. m. s. p.
num. 259. quid argumentum procederet quando non inducere-
tur disformis determinatio, ut hic. Verum etim de hac disformi
determinatione dictum firmus infra explicabimus. Responde
secundo Sforza vbi supra, regulam d. I. quaritur & I. t. si ager ve-
stigia vel empl. per procreare, quando alcis extremi signifi-
cato eius inopropria.

Sed diuerius est in casu nostro, in quo utraque significatio, tempore directa & fideicommissaria substitutionis est aquae propria & aquae potens sub eodem verbo communis.

Quinto sic argumentantur predicti, & omnium primas Bal.
in d. *il priscibus* m. 49 pater praefumitur f. sumere bonum confutari
pro filio. *Ille ea* f. d. ad leg. *latacum de adulteri.* Atque pupillaris
est fautoribilis ipsi filio, & ei magis vilius, ex quo hæredem impé-
tibus habet. *Il pupilli* f. de aq. hered. Ligo praefumitur tellus aorem sub-
fitiusse directo.

Respondent primò recentiores aliqui repugnare tex. l. cohæredi. s. cum filiis fl. d. vulg. & pub. subst.

Sed fortè dici potest, ut etiam aduerterit Sforcia, ibi id contingere, quia versamur in claris: fecus in dubio, ut hic.

Respondeo secundo Socini, ut in d. I. Cervio, nom. 21. argumentum non procedere, quando resulat deformitas determinata, sicuti resularet hoc in calce. Ita fane videtur (aduicat Storcia Oddo) in reciproco, quo papillarem non continet, quando resulat deformitas, si in traducto comes in lumen cum frumentis vel
ga & populus & idem duximus super a frumento... ob deformitatem sub vulnus expressum non continerat papillarem. Arque ita plus operatur presumptio, quod resulat volenter substitutio-
nem esse uniformem, quam filio papillarem facere.

Sexto figurae numeratur Socia, in d. I. Centario, nn. 239, 265, & pro comitatu, Compendio ex suis institutionibus est natura, i. ve-
sub temporum pluralitate comprehendat plures substitutiones,
sicut manifestum est, & attigitus supra. Et quatenus substitutionis
ab initio visu continetur dictum in potentia tantum. Et quod illa in
fusco & tempore habet, tunc habet a locum & effectum, sicut esse
enimerit. Vnde quando filii decidet impubescentem habet popu-
laris, cum persona & verba paucantur, texta a. cap. 5. f. 2. ac de res-
ponsione.

Respondeatur ut dixi supra in secunda responsione ad tertium argumentum, ex sententia Sforcie, cuius consideratio satis missi probatur.

Septimo & ultimo arguit Sforcia Oddo in loco *siquis allegate*.
Quando t' tellator (inquit Sforcia) substituit pupillo dicturum
duabus hereditatibus substitutissi, nempe in propria ipsius tellato-
ris, & in illa pupilli. I. e. pro*s. ff de vulg. & pop. falsi.* Autem
vis inquit Sforcia quod si a tempora non varientur, neccat di-
utio voluntatis tellatoris, nec eadem res diutio iure coextiterit,
quo ad hereditatem tellatoris. Et hoc fallunt et quis Doctores
omnes admittunt, vix garem continetur in hac compendio. Et sic
respectu hereditatis tel*t*atoris eadem res diutio iure coextiterit,
quia ante aditam hereditatem diutio*r*, post aditam obliquio ead-
em res & bona peruenient ad finalitatem. Et pariter voluntatis
diutio*f*, quia aliquo tempore vultus substitutus a scripto admis-
tum, aliquo vero tempore non, sed per manum alterius. Aut vis
(substitutio) Sforcia quod haec absurdum non est respectu ha-
reditatis pupilli. Et dicendum est, quod non est certum in eadem

DE PRAESUMPT. & hereditate respectu testatoris, multo magis in diversa. Quin-
imo (inquit Stoicis) ipsa pupillaris substitutio tempore unius anni
consebitur, & tempore eadem voluntas erit circa eam, & idem tem-
puscum ad illam non dicatur vocatus subfittus, nisi uno tem-
pore, vna de causa, vna via, & ad cunctum effectum.

Hac consideratio est admodum utilis & acuta, sed tamen mihi videtur petere primatum principium, hoc est, pro confiant præsupponere, quod in disputacione est possum, atque teffato-rem scificet et pupillarem substitutionem.

Ex istis enim cum munere hanc opinionem esse veram: Cum & verba testatoris, & persona cui facta est substitutio, ipsa finit comprehendit etiam pupillarem: & propterea credimus, est, testatorum voluntatis praesidium in omni causa, & consulemus eriam proprii filii. Nec diuerterim, nec diuerso iure confundiri debet habere subtilitatem, ut demonstrari potest, si in iure testis substitutio ad 2 & 3. art.

Secunda est opinio eorum, qui scripserunt, compendiosam verbis communiens a pagano factam esse omni tempore fiduciam communiam. Ita Azo in lib. C. de misib. & aliis fetsi. accessum. Et tunc in verbo dominatus. si de salv. & populi. & int. predictu. C.

de imbus Oldenwald p[ro]p[ter]a confitunt in cap. xij. Inter m.c.p. Baye-
tum de istis. Archidu[m] p[ro]p[ter]a elem. 6. vix. M[od]o quatuor de istis,
in 6. Bart. et in con. 2. et 3. num. 1. b[ea]t. M[od]o in elem. 2. c. de m[od]o
tefano. & in 6. d[omi]ni pred. num. 4. Et ab istis in con. 3. num. 1. & in con. 3. p[re]d.
lib. 4. & in con. 5. num. 4. Et lib. 5. Sigerus in elem. 17. num. 24.
& 28. Alibi in elem. 5. d[omi]ni. & p[ro]p[ter]a num. 9. & in 6. d[omi]ni pred. num.
119. Arg. in con. 3. Card. Zobell elem. 7. Cofr. p[ro]p[ter]a confitun-
to in 1. et 2. et 3. et 4. lib. 1. Beron. con. 123. num. 3. & in con. 125. num. 9. lib. 2.
Natura in addit. Alex. in elem. 17. lib. 3. Beron. in cap. 129. Et studia
commemorant s[ecundu]m Oldenwald[em] de compendio in patr. 1. art. 3.
non contenta in elem. 1. et 2.

Primo ex adducitur argumentum. Verbum respiciens plare tempora aequaliter debet determinare, sicut facit verbum respiciens plurimes personas, *notariam hoc utrumque si de vulgo et pro populo.* Ita enim de persona ad tempus argumentari licet. *I. vel populus et I. f. g. de vulgo et pro populo.* Atqui loquuntur verbum commune, solitudo, & famili e potius in hac compendiosa, respicere plura tempora, nempe tempus pupillaris etatis, & tempus pubertatis. Dibergo aequaliter determinare. *Quia* *sunt* *aequaliter* *determinatio* *in* *hac* *parte*, *sicut* *dicimus*, *quod* *sunt* *post* *puberitatem*, & *aditam* *hereditatem* *est* *fideicommissaria*. Ita etiam fit fideicommissaria intra ratem pupillarum, adita ipsa hereditate. Non enim contraria potest, ut filii sit fit directa post puberitatem, sicut et ante.

Respondet Bart. in *I. Cestius*. n. 30. obscurè tamē, quem declarant ibidem Ruin. n. 37. & Ripa n. 37. ac etiam *Sforia Oddo* in *laco* *spectato*. Ita omittis aliorum responsionibus recte satis respondent Ruin. & *I. Cestius*. n. 37. *versus* *sed ad hanc text.* & *ibid. Ruin.* n. 117. *versus* *multo anter.*

Secundo afferri foler argumentum, quod i voluntatis diuino*fieri non debet. Enim quis si regis quia ut regat. Respondant
Kipi & d. Cetius no. 1727 secundo pro hac parte, quod invenit
voluntatis diuino non fit, quando pro parte valeat, & pro parte non.
Porro in casu nostro tempore valer, licet diuersi modo secundum
temporum varietatem. Responderi eminet secundo potest voluntati
non diuidi. Cum enim semper fuerit, quod in tali est voluntate
stellarior substitutione esse pupillam tenere pupilli ex tra-
xit & deinde fidei commissariam tunc poli pubertatem, sicut etiam
dimicuisse etorem substitutionem super poli iter pupillo voluntate
pupillam, ex adesto hazardatum, & decipiente in pupillarum re-
bus: haec dicitur, ut non adit, esse vulgare. Et tamen hic non
fit voluntatis diuino.*

Tertio adducitur argumentum, quod una & eadem res non
debet diverso iure celeri. *Lex quae ad eum fit et ipsa ap.* Atqui hoc di-
ceretur diversi iuri, nempe in impubere pupillaris, deinde fidel-
issimis filiis. Ergo &c.

*regulam d. Ieum qui xdes mil oblatore. Et in specie sic etiam respondeat
Auctoritate in d. I. Ceterum in 4. part. num. 156. in fin.*

Est itaque vera illa recepta magis opinio, quod scilicet, compendiosa haec communī verbo facta, sit pupillaris, atque ita directa ante ruboratem.

- 18 Declaratio nunc i communis hac opinio vt non habeat, quando colectus apparat tellatorum non uult subfinire populariet, sed temperat fideicommissum. Ita declaratio omnes quos in subiecto habent referuntur.

9 Prima est conjectura, quae colligitur ex tali temporis inclinacione, qua verisimiliter apparat tellatorum vouluisse excludere eum populi larum status. Nam nunc pupillaris non continetur. Ita ergo et fortia Oddo in tract. de cappendula. in parte. 5. art. 3. vestigia permutata.

Primum exemplum attulit Sforzis, si testator habens filium impuberum furius ita illi substitutus. Et si filius meus in furore, vel postea quaduocunque decellerit. Titius hereditatem habeat. Hoc sane causa cum filio impuberi substitutus non possit exemplari inter tempora pubertatis. secundum Bart. & alias magis communiter in Lex saecula de vita & prope subi. vixi ap. n. 60. testatur enim sequitur dicendum patre nonnullis filio pupillariter substitueret. Secundum est exemplum [inquit Sforzis] quando testator ita dixit, Et quaduocunque filius meus pubes factus, & liberos nos habens decellerit, substituto. Titium. Hac enim [inquit Sforzis] includit tempora pubertatis excludit tempora ante pubertatem. Quod sane exemplum caret probabili dubitatione.

29. Tertiū exemplum est (Inquit Sforcia) quando cōm-
pēndiō admixta fuit reciprocis, & instituti, quibus facta est sub-
fūlitio, sunt impares. Hoc īāne casu sibi hanc compēndiōlā verbis
communis facta non continebat pupillaris. Ita Ang. in *cōf. 151.*
*nun. 2 p[ro]p[ter] 1 molam affirmavit Alex. in refutatione in *cōf. de reg.**
mili. & in Cen. 109. nro. 50. & videlicet in Gallia. m. 38. R. panu. 139. &
40. q[uo]d r[ati]o et i[n]f[us]io in p[er]f[us]io[n]e. m. 35. vni de reciprocis a differ. am.
30. Secunda t[em]p[or]e cōiectura, que colligitur ex verbis adieciūtis clau-
ſulae executive. Exemplum est, si relator ita dixit. Quandocun-
que decelerit h[ab]itu[m] meus fine liberis habent. Ita p[ro]p[ter] manum
barenum eius banc harreditatem. Vel ita dixit. Debonant bona
me ad Titiū, quib[us] filii mei reliquerūt omnina illi tenentur. Hanc
coniecturam probavit Sforcia in *præcitat[us] commentarij, de compēndiō,*
par. 5 pag. 56. vsq[ue] secundūm cōiecturā. admissa traditione Bar. m. d. 1.
Cen. 109. nro. 26. & accedit curia cor. 99. cōf. 2. lib. 4.

Caterum Sforci Od. *prædicto in loco*, à communis hac opinione dissentit, motus auctoritate Corn. in conf. 118. n. 8. l. 5. qui tandem in Codice hoc scripti non reliquit. Ea vñs est ratione Sforci, quia t' eadem est vi huic verbi, mea, quae est illius, mihi. At h' est concepta substitutio his verbis, mihi substitutio, non impediret haec verba quominus subtiliter sit pupillaris, si pupillus erat et filius. Ergo ne verbum, mea, impeditre debet. Illam minorem propositum non probavit Sforci textu. Li ita scriptum, q. s. filio. id est boni, positi, secundū tab. Poterat Sforci aliam auctoritatem multorum, quas comminato ratiū sup. *m. prefum. 3. s. u. 6. t. 5. f.* vbi declarando, tunc teatior pr̄ a futuris tecnicis pupilli, acrum substitutiōnem, dicit ex iustis pr̄sumi, quando dixit, & li filius meus in pupillari estate decuerit, Sforci non mihi habens. Præterea & fortius hunc exemplum repugnare videatur, quod si facie magis l. r. p̄t Bar. in d. l. *fina scriptum* q. vñs d. l. *boni posſ. sec. d. b.* quod si testa
M. Scipio Pannone.

toit uixit, & filii meus in popillari xata decelerit, bona mea
deinam in Sempronium, substituto hunc adicem papillaris est.
Et Part. decunt sunt multi, quos congo in d. 6. a. 6. p. 2. ext. vs. Veri-
 responder potest d. l. si haec scriptum, s. vlt. & bar. & alios ciusde-
quales loqui, quando fatis euidenter appetit refectione vnum
fuisse verbis coenientibus papillari tantum, qui ita voluerit fa-
cere papillare, si & dis. si filius meus decelerit in papillari-
tate. Et enim teatator complexus foliommido vna tempore pue-
pillarys aetas. Er propriez illa verba, multa substitutio, vel bona
mea peruenientia ad Caium, non immutant formam illius papilla-
ris, qui dicitur in d. 6. a. 6. sed diuersum est in hoc nostro, in quo du-
teatator dixit, quondamcum filius meus decelerit. & non ma-
gna vnam quam alteraua substitutionem clarè exprimit, sed plura
tempora fibula inuolucro verborum comprehendit, & ideo ut
falsa fibula declaratur a fibulequentibus, dux voluit fibi succe-
der, vel bona fibula peruenientia ad substitutionem, & in fine sic de lau-
corn. in d. conf. 262. col. 2. vs. 2. in contraria tamen scilicet. i. in d. conf.
95. usq. 13. lib. 2. ex relata. in Parv. in d. conf. 73. usq. 19. & 22. lib. 2. His
communiti tradiditius dubius in cibis declaratit Scilicet pre-
dictio in loco. Et primo, quando teatator dixit, omnia bona mea,
vel totam haereditatem in eam habuit Sempr. De qua declaratio atque
dicens in pref. 15. nro. 12. inf. Altera est declaratio, quando o-
pilius haberet bona propria, ex sententia Catr. in l. 1. num. 1. p. 1.
vlp. & popl. 29. Ceterum dixi in predicto d. 6. a. 6. p. 2. ext. vs. tradi-
tionem illam Cai. reijc ab Alex. Aret. & Socin.

Quara est tu conjectura, quando teſtator ſubtiliſſimorum fecit in re certa, ſicut quando ita dixit. Et quando conque fit illius deceſſerit, ſubtiliſſum Sempronium in omnibus bonis meis mobilibus & immobilibus, atque ita nullam mentionem fecit futuram & actionum. Hoc fine cuius nō dicitur, teſtator ſubtiliſſum implariter, fed per fideicommiſum tantū. Ita Bar. m. ff. 172, 173, 174, 175, 176, 177, ad deop. & conf. i. m. 2, lib. 3, & idem in l. Centurio, m. 28, in fin. ff. de w. g. & p. w. f. ſ. & Riga. nro. 126. Soc. In. m. 165, verum placet, lic & Bal. intrat compendio in 22. Barth. Hugo. ſuſtrita. nro. 17. & Rol. m. 22. Horſer. ſc̄ſta Olde in la ſc̄ſta p. alig. in ver. ſecondum exemplum. Hu accedit Alex. in L. Cypria, nro. 17, ff. de vulg. & pol. ſuſſi. l. in 1. Duo Pia. h. in vendita, one. in 4. m. ff. de reuid. & Cras. intrat. ff. de leg. m. 159. in 1. Eſt ratione v. 71. uti predicit Doct. quis appellatione bonorum mobilium & immobilium non continentur iura & actiones, quae dicuntur incoſi paralia, l. quam Tuberaria. 9. vlt. ff. de pecal. L. c. u. in prin. de leg. 2. m. 12. nubi Mavia. 9. vlt. de leg. 3. & l. Duo Pia. h. in vendita, one. vbi lo. in 1. ff. de reuid. Incorporalia enim prout ſunt iura & actiones, ne illa propria mobilia, vel immobilia Criſper. m. 1. vlt. ff. de cogito. Lepus. aleq. 9. in fin. & Alex. in cap. 15. 2. lib. 1. Nec expugnat confidderatio Soc. In. l. Centurio, nro. 62. & Sforzio in leſis vancate, quod imo ſub nomine 1. mobilium & immobiliū comprehen- diunt iura & actiones, quando diſpoſitio eft vniuerſaliter facta, uti ex egregia decretu Bart. in L. q̄ynt. 9. argento. ff. de ave & argen. lega. Nam præter rephonſum Sforzio dicere potuſimus. Part in d. argento. logia, quando teſtator ita dixit, lego, vel dono, omnia & quæcumq; bona mea tam mobilia quam immobilia, ſi Bart. declarat Pet. Brach. in l. monach. col. vlt. vlt. primi linus ff. de verb. fig. Non ita eft noſtro in caſa, quo præluponitum relatores impliciter ſubtiliſſime in bonis mobilibus & immobiliis.

Hac conjectura locum habet multo magis, quanto teſtator dubius ſubtiliſſum, nempe vnum in bonis mobilibus & immobiliis alterum verò in reliquo bonis. Nam tunc fine controverſia ſu- co nomine mobilium & immobiliū non continentur iura & actiones, que ad cohæredem ſectare dicuntur.

Quinta est cōiectura, quād testator verbis cōmūnibus subfletit filio in puberī laborē matrē. Non tunc fauore matris, non excludatur a successione filii, substitutio hec conpenditia non contineat pupillarē. Verū cum controveria admodū sit hac conjectura, maltalij recipiat declarations, ea propter in reasim confessio*n*es.

Sexta tunc conjectura est, quando testator nullam penitus mentionem fecit pupillaris testis, in qua erat filius. Nam tunc praesumitur quod noluerit pupillarem cotinenter habere compendiose. Ita Decisione m. 8. n. 2. l. 5. adiutorate sub h. conf. 1. o. 6. n. 2. v. 2. & hoc conf. 1. & Aretin. m. 14. n. 10. Ceterum si recte perpendatur Ang. & Aretin. verba, non hoc significant.

P R A E S U M P T I O L V.

Compendiosa substitutio a pagano verbis directis facta, an & quando ex praesumpta testatoris voluntate post aditam hereditatem & pupilla-

tem atatem expiret, vel valeretur.

quam fiduciaria.

S V M M A R I A .

- * Substitutione compendiosa verbis directis facta, an & quando praesumitur post aditam hereditatem & pupillam emittat ut caput capiat, & an & quando valeat tamquam fiduciaria testatoris. Quod ad fiduciariam testatoris trahatur. n. 2. Quid si est facta verba directa cuiuslibet, vel verba directa naturalibus numeris 3.
- * Verba directa ciuilis que ducuntur.
- 5 Verba directa naturalia regimur.
- 6 Heres quibuscumque verbis infra & substitutioni bode posset, sanctio i. genitum indegenum. C. de testa.
- 7 Verba directa a testa auctorita aperte ad hereditatem institutionem, sicut directa a testa alia.
- 8 Substitutione compendiosa verbis directis facta & paberit, an trahatur ad fiduciariam quoniam caput in indici spectatur.
- 9 Causa in regno Galli potius secundum agitatem quam secundum locum regni indicatur.
- 10 Aegroti inter indices mercatorum maximis claris, idem inter indices destricatos.
- 11 Idem in centro in illo subito qui ex formae statuti possint indicare ut fibi videatur. Et idem est decimationis de arbitriis arbitriis.
- 12 Aegroti nonnulli magis in re vestitari, quod enascat substitutionis, an quod debet.
- 13 Substitutione verbis directis facta post pubertatem ad fiduciariam trahi, dicitur, quando instrumento aucti classis codicilliatio. Quod si fuit instrumento clavis, non melius modo. n. 15. Et quid instrumento si consenserit liber, n. 14.
- 14 In instrumento a parte condito inter locos substitutionis classis codicilliari.
- 15 Substitutione verbis directis facta post pubertatem trahatur ad fiduciariam, quando substitutione sunt per funem, quam testator valde diligebat.
- 16 Idem si substitutionis facta sit in recessu. n. 17.
- 17 Idem est decimationis quando ob substitutione habet adiectam conditio- nem liberiorum. n. 18.
- Et idem si substitutionis est concepta cum adiectivo hoc, quando tunc, n. 19.
- Idem quo si substitutioni huic adiecta est dictio, n. 19. n. 20.
- 21 Substitutione compendiosa verbis directis facta, si est firma et iuramen- ta, trahatur ad fiduciariam.
- 22 Testamento supplet defiduum solemnitas testamenti, non autem substitutione.
- 23 substitutione verbis directis facta maiori vel extranea, directe vel aere non potest, sed trahatur ad fiduciariam.
- Idem si substitutione facta est cum expressa et atrum diminutio- nem. n. 24.
- Idem est decimationis si cum verbo directo inserviantur. n. 25.
- Idem si testator dixit. Et quando duxit, deciderit heres mens, sicut causae heres isto vulgariter, & populariter & per fiduciariam. n. 26.
- Idem si testator mandasset, quod testamentum non intelligeretur de substitutione iure, n. 27.
- Et idem si concurrit statuto, quod testamentum intelligeretur non se- condum litteram regorem, sed iuxta naturalem verborum significationem. ibid.
- Et idem si substitutione prohibiti est de ratione iure. n. 28.
- Idem quo si, decimationis si testator est idota & ignorans significationis verborum. n. 29.
- 30 Loquuntur communiter tuis difficultate est probatio.

DE P R A E S U M P T .

Si valde tunc controvenerat haec disputatio, de qua disendum est, tres esse Doctorum opiniones, & prima quidem recepta magis est, substitutionem hanc post aditam hereditatem, vel pubertatem omnino extirpare, non autem ut fiduciariam testatoris valere. Ita confirmatur Aegrot. Aetariss. Boarg. r. m. Aetariss. Matrilia. Belunus. Silvianus. Cawen. Oldrid. Barr. Bald. ang. Signorius. Al. Aet. Incol. Cofr. Fidei Guido Pop. Archd. Franca. Aet. Cor. Iago. Mat. Hes. 29. aet. Portus. Berra. adie. Bezedell. Faneus. Port. Al. R. R. M. & Did. aet. pro recepere diligenter. Odo sacerdos & monasterii de compendio substitutione, in partis 3. interius inspectio pag. 12. Et haec accedit Rami in conf. 5. col. 1. lib. 2. Socin. n. 10. 132. n. 6. lib. 2. qui communem & veterem est substitutionem. Ita & Confessio B. gen. iii. Ceturia. n. 22. ff. de volg. & pup. i. sub. vbi Maxen Aquilus & par. n. 36. Et linea quidem pro opinione afflentia multalura, nemini, i. verbis ciuilibus & i. in pupillari. Et de devili. & pup. subtil. i. si ferme legitime, si ferme alius. ff. de leg. i. generaliter. & si omnis sermo. ff. de fidei. liber. & q. vlt. in Inst. de pup. subtil. quod diligenter perpendit, & tibi possit noster alias Soc. in. Eustathius. & sacerdos prae- dictio in locu. etiam plus a scripto Emanuel C. f. m. sp. pag. 123. par. in verba perf. s. q. cum multis sequentibus. n. 6.

Seconda est opinio tunc precedentis contraire, quod in modis haec predictis verbis directis a pagano facta trahatur ad fiduciariam. nam post filii pubertatem, vel aditam hereditatem. Haec prae- sumunt Aetar. Incol. Andr. Bald. ang. Barr. Al. Fiduciaria. Signorius. In- nula. Salicet. Alex. Dac. Polonus. Sipio. Bar. Cogn. Cora. & Iacobus, quos referunt sacerdos in dist. de compendio. 1. p. 1. pag. 12. n. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 997. 998. 999. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1097. 1098. 1099. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1197. 1198. 1199. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1297. 1298. 1299. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759

LIBER QVARTVS.

**Ceterum admissa prima illa opinione, quod scilicet substitutio
hac verbis directis facta non trahatur ad fidicomiissariam,
multis modis declarari à nostris soler.**

Declaratur primò huc f' tentativa, quod sollicit compendio
verbis directis facta puber non trahatur ad fiduciam omnissimum, vt
non procedat, cum sola aquitatis in iudicis spectaculo. Nam tunc
ad fiduciam communali trahitur huc: substitutio directis verbis facta.
Hanc declaracione probavit Dec. in d.l. presib. cal. n. 17. ver. 6. pro dicitur
qui alios respetat. Sapa. n. 2. & Cogn. n. 204. Rep. in L. c. M. 37. v. 28
& Soc. m. 22. v. 10. Neut. c. 3. s. 3. Q. n. circa inferius Dc. & R.
p., q. in regno T. Galliarum, ut in Curia Parisiensi & Gratianopoliti-
tana, in quibus secundum aquitatem potius, quam iuriis rigore cau-
si iudicantur, ut attestantur Gund. P. a. p. q. 59. & q. 58. quem retulit, libr.
2. de arbitrio iudic. casu b. nom. 32. videtur de Senatu Mediol. & T.
arist. retulit pl. dicitur & Cranes. Hic in quaenam Curie iudicare poterunt,
hanc subtiliter. Idem facere possent iudices mercatorum,
cum inter eos sola aquitatis spectaculo. I. f. 2. l. 1. & 2. q. quedam-
fi manda. Ita etiam facere possent delegari, qui ob iusticiam clau-
sularium in scripto, quod loqua in specta iudicare debeant,
ut tradit Felinus in exp. p. 2. u. de re scripto. Idem dicendum est in
illis iudicibus, qui ex forma statuta habent potestatem iudicandi,
ut videbimus. Nam & hi aquitatem feruare debent, ut scribunt
Bar. m. 1. i. 1. ... ver. Coppe. & glos. supra. de legib. Bald. in Inquisit. de
iust. & iur. aios retulit s. de arbitris iudic. & q. 57. m. 15. Idem de arbitrariis est dicendum: cum & hi aquitatem feruunt. Bald. in l. vlt. C. de contra tab. Abb. & ceteris c. Quintanellus. de iustitia. &
Cogn. cor. 3. z. 2. ... lib. 2.

Caterum ab hac opin. diffidentur Alex. in d.l. *Centurio*, nn. 62, Curt. iun. in d.l. *presibus num. 17*. Rimini. num. 416. Bolog. in d.l. *Centurio*, nn. 16, ad fin. Et si recte perpendatur idem sensit Guido Pap. n. 73, qui re fecit etiam iuris decimatione ex Curia Grataianopolitana, quia (vt dirimus) equitatum ferunt, & tamen at hanc facultationem non obliquari. Et hos *vixi& sequi* *sunt* intrat, de *compendio* in d.l. p. 5. part. pag. 135. à tergo, ver. *quid* igitur. Hanc etiam probatur Aquila, in d.l. *Centurio*, m. 4. parte, num. 69. & Bolog. n. 162, v. *ter* *limitator*.

Sola veratur t̄ difficultas, perscrutari & scire, an aquitas magis in eo veretur, quod obliquiter, quam quod euangelii substitutio. Quia quidem in re considerandum est, quod ius scriptum (quē rigorem iuris vulgo appellant) quod aquitatis opponitur, nimirum verbis & scriptis: aquitas verō mente, intentiā & voluntate. Hoc non vno in loco significat Cīc. in orat. pro Murene. Cīm alit. In omni denique luce cuique aquitatem reliquerit, verba ipsa tenuerunt. Idem in orat. pro A. Cæcina: [An tu, qui tam diligenter & tam callide verbis controveneris, non aquitatus dijudicas, &c.] Et rursus in eod. loco. [Non quibus verbis quidque dicatur, queritur, sed quis res agatur: etiam, vt longius à verbo recedamus, ab equitate non tantillum quidem.] Et hinc nostrō probatur in I. filio præterito. ff de iniuncto rupto tēlī, ff līcet subtilitas iuris refragari videatur, attamen voluntas testatoris ex bono & aequo tuebitur. Ita etiam probat L. ff iuris scriptum, ff. dīb. & polib. Quibus adductis ita declarat Tiraq. in tract. de retrad. confang. §. 25. p. 1. m. 29 post Bald. quem refutet. Nunc agendum videndum est supererit, an hac mens testatoris considerari possit in hac spece, vt ei voluntas, substitutione illam post pubertatem obliquari. Et verē ex verbis colligi coniūcius non potest. Non etiam colligitur ex ipso factō dubio, quod cīm diuerit, & multipliciter habeat interpretationem, non potest plus hanc quam illam mentē & animū patescere. Quia ex re credo hanc declarationem veram non esse.

¹³ Declaratur secundò, vt non procedat, quando in testamento adfessus claudicari possit. Nam tunc substitutio verbis dictis facta post pubertatem ad fideicommissum trahitur. Ita declarant Bald. Ang. Codd. Mol. Alex. & Iesu. In verbis codd. fit de vulg. alios resercent et ad illi prædicti. Verum è de copiose dicam in praef. comp. vbi de reciprocità traçabimus, ob id hic dicere superfedeo. cal. ex. Ver. *per predicta consolatio.*

PRAESESVMPT. LV.

*folia 4.1. Centario im 4. par. num. 63. & Bolog. num. 185. versf. 7. Limitatur.
Discutit quantum Rimb. 1. in and. 1. precibz. num. 422.*

Nat. mu. 225. C. de t. f. Cephaen conf. 4. 20. m. 17. 11. 3. Atqui clausa nō operatur, vt substitutio hec verbis directis facta trahitur ad fid. i-
comissariam, et diximus sup. Ergo hoc in casu id dicendum est.
Caterūm à predictis dissentient Curt. iun. in d.l. presb. no. 36.

Declaratur † quinto, ut locutum non habeat, quando substituta 15

suit persona, quam testator valde diligebat. Nam tunc suis iuris
verbis directis facta trahitur ad fidei commissariam post puber-
tatem. Ita scripserunt Cacialupus in d.l. presib. tom. 12, & Valen-

Decius nro. 17. vers. & ista opinione, Curtius iun. num. 16. Sapia, & Cagnolus nro. 205. Idem affirmarunt Iason in *l. verbis* et aliis nro. 16. & deinde ex non sibi Collatimis in *l. Cato* nro. 16.

16. g. de vulg. & pop. juxta Galinam. ad d. Centur. m. 201. His constat hanc esse communem opinionem, & si à predictis diffinitur. Rimini. iun. d. p. presb. m. 40. Sforzani. tr. d. comp. l. f. 5. part. pag. 139. vers. 1. l. m. 1. acut. 40. & lo. Marc. Aquil. m. d. Centur. 4.

Declaratur † sexto, ut non procedat, quando subfinisca facta sit in re certa. Nam tunc post pubertatem trahitur ad finiscom-

Declaratur † septimo, vt locum non habeat, quando sibi finis
ad hanc etiam causam posse puderet, et transire ad suorum com-
miliarium. Ita posse a se allegatos se fit Sforzia in tracto de compre-
sione s. pag. 132. atq. 133. vers. hunc habere secundo.

tio hac compendiosa verbis directis concepta adiectam habet conditionem liberorum. Nam tunc post puberitatem & solitam haretitudinem non expirat, sed trahitur ad fidicem commissariam. Ita responderunt Casiri in Conf. an. ma. 2 lib. 1. & A. ab in conf. 27. 2. 2.

secutisunt Vasquini tract. de successorum progressu. init. de compendio
diosarum. 7. Sforzii tract. de compendio. 15. par. pag. 33. 18. li-
matum terrore et lo. Mag. Aquilii ind. 1. Cest. in. 1. 1. 1. 1.

Declaratur toctoiau, ut non procedat, quando substitutio hec
sunt concepta cum hoc aduerbio: Quodcumque: Nam tunc sub-
stitutio non expirat post pubertatem & aditam hereditatem, sed
ad vitam.

trahitur ad fiduciam commissariam. Ita Ang. in l. papillari. & in l. Centario. n. 5. ff. de vulga. & in l. precibus. C. de impab. & in idem Aret. n. 5. Ripa in d.l. Cent. n. 74. & id. Gallia in n. 206. Verum à m. dicitur.

diffentiu[m] Cacialupus in d.l precibus sum 48. Alex. in d.l. Cetuan. 62. Franc. in c. s[ecundu]s p[ri]mero col. 38. vers. Sed queritur de testis in d. Ango. Aret. in h. extraneo. num. 11. in fin. In fin. de nob. Gallo. Cetuan. 62. Franc. in c. s[ecundu]s p[ri]mero col. 38. vers.

CC. my. XXI. anno. M. M. L. in p[ro]p[ri]etate pub[lic]e. scilicet Guil. Benedicto, in c. Raynou in verbo si absq[ue] libero d[omi]no. 2. aut de compendio sua, var. 32. de testa. & hoc refert & sequitur Sforcia, qui supra pag. 13 vers. ambulat
idem similiter.

*idem scriptor Aquila. in d.l. Cest. in 4 pars. nn. 19. Et ibidem Balot. nn. 104.
vers. quarti libri. tunc. à quibus non dissentio. Nam enim presupponimus
hanc esse compendiosam: scuti & compendiosum est.*

Declaratur tamen non, ut non habent locum, quandoque, i. 51. 5.

adiectione, vobis, vescovis habeat locum, quando hunc substitutioni adiecta fuit dictio mibi, ut si testator dixit. Quandocunque prædictus hæres decesserit, Caius mihi hæres esto. Nam tunc non nobis habent tempore, sed hinc.

post pubertatem, trahitur ad fidem communis. Ita Bal. in d. preciosus n. 35. Castr. m. s. & Cagnol. a. 211, qui communiter est testatur. Eandem probat et Oris. in d. l. Cent. a. 20. & Schol. de P. 1.

panum. 73. Carterum à predictis dissentient Salic. iud. prelative col.
7. vers. quid gatur. idem. Fulgo. nu. 12. et sim. Cacialup. nu. 5. Alex.
in d. Cant. nu. 66. Iaso. nu. 48 & Alcibi. nu. 43. & Sic.

*compendio f.a.m.s par pag. 138. vers 1 suo contra limitatum. & Bolo.
in d.l. Cet. ann. iba. vers 3. limitatur. Et posterior haec opinio recepta
magis hodie videtur.*

- ²¹ Declaratur tunc dicitur, ut locum non habeat, quando substitutio facta fuit firmatus iuramentum. Ita Cacialius in d. l. presibus, num. 16. & ibidem Iac. iur. in s. fin. & Cagnoli, num. 199. Claudius Sey fellus in d. l. Cent. nu. 26. & Galliaulans, 192 Natta in cons. 26. num. 2. lib. 2. Rolandi in cons. 20. lib. 2. Marcus Aquilinus in d. l. Cent. in s. par. mon. 65. fin. & ibidem Bolog. nu. 165. ver. 8. limitatur. & Sforzina in r. ad. de compendio, in 5 part. pag. 158 ver. 1 limitatur anno. Ceterum à predictis differenti Curtius junior & Sept. in d. l. presibus. & vobis in Rama. iuror. num. 425. Et hos quidem sequuntur. Non enim video quomodo iuramentum operari potest hunc effectum. Nam si confidieramus personam testatoris, dicendum est, iuramentum ab eo probatum non confusibile. Nec et cum pater filius matrem de leg. loqueritur de iuramento testatoris, sed hereditas grauia ab ipsa testatoris exigit ut de postero loco est interpretata, quam fecisti sum B. ari. d. & agi in nomine ati & probat ad d. aco in c. Raynald. 6. 2. num. 2. de testam. si vero considereramus personam hereditatis, qui iuravit obseruare testatoris voluntatem, ad mil plus es tenet quā testator ipse disponit. Non ergo efficit hereditas iuramentum, ut si testator non lenitus quod substitutio obliquetur post pubertatem, quod debeat obsequari. Et propter doctores interpretando dicto. §. filius matrem , dixerunt, iuramentum suppleret defectum solemnitatem, non autem substitutio. Ita in Bart. in s. fin. qui pro ea. num. 13 ff. de fiduciis. Roma. in cons. 20. Aret. in s. fin. 24. num. 2. & 3. Alexand. in s. fin. qui maior. nr. 8. C. de trans. I. a. in s. fin. 9. question. in fin. si quis casto. in s. fin. nabi & tibi. § in legato in prima. Ita a. num. 16. & fecisti Didac. in d. l. Raynald. 6. ter. tio. num. 2.
- ²² Declaratur undeclim. vt non habeat locum quando substitutio facta fuit maior vel extranea. Nam tunc cum non possit valere iure directo sua etiam tempore, nempe intra pubertatem, valebit obliquio, arque ita per fideicommissum. Ita Bart. in Iverbu in libro. 2. ff. de vulg. & pop. s. fin. & ibidem Bald. num. 3. Aret. num. 7. & alios quamplures congerit Sforzina in r. ad. de compendio, in 5 part. pag. 159. atque, ver. limitatur 12. recentes & probata los differentes, sed ab illa Bart. & sequenti tanquam a vera & communem recedendum non est.
- ²³ Declaratur tunc decimodū, ut non habeat locum, quando substitutio facta fuit cum expressa statim dinumeratione, vt si testator ita dixit. Et si in populari actate, ut postea quandoconque decelerit. Nam tunc fine controferantur expirat substitutio haec post pubertatem aditamque hereditatem, sed trahitur ad fideicommissum. Ita gloss. Cyri. Bel. Salot. Angelus. Fulg. s. fin. Cacciap. la. in. Catt. iur. & Cagnoli, in d. l. presibus. & alii multi commemorationi de s. formam. in r. ad. de compendio, in 5 part. pag. 160. ver. limitatur 12. item qui dicitur, qui dicitur, neminem diffidat. Eadem probant Bolog. in d. l. Centurio. nu. 164. ver. 2. limitatur.
- ²⁴ Declaratur tunc decimū, ut locum non habeat, quando cum verbo directo iuratum fuisse obliquum, vel commune, ut si testator dixit: Quandoconque haeres meus decelerit, Caius haeres esto, & ei statim refutatur hereditas. Vel quandoconque haeres meus decelerit Caius infinito & substitutio. Ita Cacialipus in d. l. presibus. num. 53. Cagnoli nu. 207. & Sforzina in d. l. Cent. parte, pag. 141. ver. limitatur 15. qui relata p. Cagnoli scripta hanc declaravimus egeda terminos huma regula & disputationem.
- ²⁵ Declaratur tunc locum non habeat, quando testator dixit. Et quandoconque decelerit haeres meus, tunc Caius haeres esto vulgariter, & pupillariter, & per fideicommissum. Nam tunc post pubertatem non expirat, sed trahitur ad fideicommissum. Ita Bart. in Leges rebus. num. 3. ff. de testam. mult. Des. in d. l. presibus. nu. 20. & ibidem Cagnoli, num. 207. Gallia. & Spain. in d. l. Cent. ille. num. 293. s. fin. 78. & ibi quoq. Bolog. num. 164. ver. propterea prim. & Sforzina qui supra pag. 141. ver. limitatur 16.
- ²⁶ Declaratur tunc locum non habeat, quando testator mandasset, quod testamentum non intelligeretur de substituto iuris. Ita R. in d. l. Cent. nu. 57. & ibidem Bolog. nu. 165. ver. limitatur. & Sforzina in r. ad. de compendio, in 5 part. pag. 161. ver. limitatur 17. qui idem esse dixit, quando cautelem effaturato, quod testamento intelligantur non secundum litera rigorem, sed iuxta naturalem verborum significacionem.
- ²⁷ Declaratur tunc locum non procedat, quando testator mandasset, quod testamentum non intelligeretur de substituto iuris. Ita R. in d. l. Cent. nu. 57. & ibidem Bolog. nu. 165. ver. limitatur. & Sforzina in r. ad. de compendio, in 5 part. pag. 161. ver. limitatur 17. qui idem esse dixit, quando cautelem effaturato, quod testamento intelligantur non secundum litera rigorem, sed iuxta naturalem verborum significacionem.
- ²⁸ Declaratur tunc locum non procedat, quando testator prohibuerit detractionem Trebellianica. Nam tunc substitutio haec & si verbis directis concepta post pubertatem & aditam hereditatem trahitur ad fideicommissum. Cum testator prohibebat Trebellianica, manifeste significavit, se fideicommissaria co*it a se*. Ita docuit Socin. iur. d. l. Cent. nu. 224. quem fecit est Sforzina in d. l. s. fin.
- ²⁹ allegato. ver. limitatur 18. Idem respondit C. phatus in cons. 492. 8. lib. 10. & ego ipse in cons. 117. num. 21. lib. 2. vbi respondi, auctoritate Guidonis. Pap. 9. 33. testatorem voluisse fideicommissum conferi repetitum in aliis substitutis, quod prohibuit Trebellianica detractionem.
- Declaratur tunc decimo septimum, ut locum non habeat, quando substitutio haec compendiosa in verbis directis concepta fuerit facta a persona idiota & ignara significacionis verborum. Ita Cagnoli in d. l. presibus. nu. 93. & lo. Marcus Aquilinus in d. l. Cent. in s. part. nu. 72. qui intelligent, quando verba illam prolati ferme vulgariter, & quod secundum communem vltimam loquendi sit effet intelligentium, sed in certe communis hic loquendi vltis difficultis admodum est probationis.

P R A E S U M P T I O L VI.

Compendiosa substitutio à pagano verbis directis, vel communibus facta in puberis, matre existente in medio, an & quando ex presumpta testatoris voluntate valeat semper iure directo, & quando ad fideicommissariam trahatur.

S V M M A R I A.

- ¹ Substitutio compendiosa à pagano verbo directu vel communibus facta in puberis, matre existente in medio, an & quando presumatur voluntate semper iure directo, & quando ad fidicommisum trahatur per.
- ² Substitutio compendiosa quando est facta verbo directu & si mater est in medio, yel tamen semper iure directo, & excludatur mater.
- ³ Substitutio compendiosa facta a verbo communis matre existente in medio, ac eam excludat, & continet pupillare genit. seq. Declarata, 7. num. 5.
- ⁴ In r. dubia media via est eligenda.
- ⁵ Testator si substitutus per verbum commune cum expressa temporum definitione dicitur substitutus per popularem intra tempora popularia statua, & dicitur per fideicommissum.
- ⁶ Substitutio a verbo communis: filii mei hares esto, & si filius meus decelerit, suo iure vel quantumcumque, substitutus capia bona propria auctoritate pupillaris & directa & cetera.
- ⁷ Fideicommissarius nonquam sua auctoritate capere potest.
- ⁸ Testator praesumit velle se conformare cum dispositione legi.
- ⁹ Testator si virus vel verbo communis pro directo, dicitur substitutus directo, & sic pupillaris.
- ¹⁰ Idem si testator volunt omnia bona sua ita regit, ut nulla fieret diminutio vel deficitio, nu. 12.
- ¹¹ Verbum, omnia, idem importat, quod tota & integra.
- ¹² Testator si substitutus personam magis dilectu ad ipsa testatore quidem excludit matrem, quando potest exclusio eam ab intencione propter conservacionem agnationis & familiae.
- ¹³ Frater tertioris testatoris substitutus non censetur vocatus ad exclusionem matris pupilli infantis.
- ¹⁴ Frater testatoris propter magis dilectionem ad ipsa testatore quidem excludit matrem, & propter caput substitutus excludere ipsam. Ideo de patre, & p. cap. 4. num. 8.
- ¹⁵ Substitutio compendiosa postea cum eiusdem ceteris ad exclusionem matris pupilli infantis.
- ¹⁶ Multus secundum modis censetur immata primi mariti, cum eius memoriis negligere dicatur.
- ¹⁷ Et dicitur enim inferre ministrum filii super filii.
- ¹⁸ Testator si substitutus vello communis, quod verbum resultat ad personam substitutis, pupillaris est subiecti sive censetur ad matris exclusionem. Idem si dicitur, filio vero impuberis quandoconque, decelerit, substitutus directus.
- ¹⁹ Idem si adesse flatentem exclusionem seminarum, nu. 23.
- ²⁰ Idem quandoque filii in puberis fuerint minores substituti, 24.
- ²¹ Idem si testator aliquod vel quicunque testifici recorda, 25.
- ²² Idem si testator relinquat in omnem vexem & infamiam donec vixerit in videlicet: & eximenter expirat, nu. 26.
- ²³ Et idem descendam, quando aliquo filii ipsi testatoris in aquiliter ficerentur nu. 27.
- ²⁴ Idem quando substitutus omni melius modo, nu. 28.

LIBER QVARTVS.

Differemus tunc de compendio substitutionis impuberis pagano vel directis vel communis verbis facta, matre ipsius pupilli in medio existente, an ex presumpta mite testatoris sit omni tempore fideicommissari, vel directa iure pupillarem attat fideicommissaria verò post pubertatem? Est causa & disputatio hacten conjecturalis, ut & aliae, quae haecenam de substitutionibus explicativa sunt; quemadmodum scripturam post aliis alio in confess. ms. lib. 2 Corin. in conf. 322. ms. s. lib. 3. Riga in l. cem. 120. ff. de vulg. & pur. subf. Parisiis in conf. 73. ms. 15. lib. 2. & Deciss. in conf. 22. ms. 23. lib. 5.

Secunda est opinio, quod compendiaria hoc ea, exsiste matri in medio, si ab initio directa, qua mater excluditur, deinde post puberitatem & aditum hereditatem fideicommissaria. Hanc probatur & alii multo Doctores, quo *longa serie congrua in d. cons. 144. col. 1. lib. 2. & aliis adiunx. in d. cons. 5. s. lib. 6.* Et illa nunc accedit, Emanuel Costanza, c. s. patet in verbis. *Ez contra. num. 10. vers. ego annuntiavi tibi quod* Tamen opinionem confutavit in d. cons. 5. s. lib. 6. & expousit in (d. cons. 5. s. lib. 8.) ubi explicavit sensum d. c. si patet ac d. c. precibus. Non hic repeto ibi dicta, ne ex scriptis scripta conficiam.

Teria est opinio eorum, qui dixerunt, eligendam esse medium viam, ut feliciter assignetur matris legitimata, quae eiure naturae debet, & residuum substituto. Hanc opinionem probarunt omnium primi lo. de Mote Sperello, & Petrus Petruccius, quos fecerunt Casalupus in *d.l.* p*recipit* num. 79, & idem *inter confusa Soc. scien. in cons. 10. num. 24. libr. 1.* *Def. in cons. 22. col. v.* & *in cons. 6. s. 2. m. 5. in fidei d. p*recipit* man. 19. vers. 6. & *Dicitur curia* num. 63. Rubens in *conf. 3. in fil. & Duran. in traib. de arte reftan. tit. 5. cap. 6.* & non solum aliquando fecundum est in *conf. 4. 4. num. 15.* Eandem probant *Devia. in cons. 2. s. 2. m. 1. libr. 3.**

Ea ratione moti sunt, quod † in re dubia eligenda est media via, sicuti à multis legum latoribus obseruatum fuit, *vr in l. pater familiæ & ml & hoc Tiberius, ff de hered. iust. & in q. vlt. in luct. ead. in & stricis in commentatoris*, *De retinenda possessione. in tertio i: remedio.*
num. 73.

Ceterum opinionem hanc improbarunt Socin. in*ad Cyprian.* num. 16; *ibidem* 10. Marcus Aquilinus in*ad partem* num. 16, in*finis Dilectionis* etiam Sfortia *in loco falso aliogat*; & Riminalius in*ad prel. ibidem* num. 42, *de cypri & alijs aplois*. Horum tamen impugnations eaturi facile possunt. Quod enim dicunt primis opinionem hanc non probari *lege aliqua*, facili tollitur, si dicimus, *satis* quod probatur *ratione fundata* in *equitate*. Non est igitur repugnat quod inquit Soc. *vnum esse debere*; quod subtili ratio aut *valens* ut *populans*, aut *non valens*. Et si quod in opinionem *hac admittimus*, *populans* decederet pro parte *teflatus*, & pro parte *inteflatus*. Nam responderet populum quidem dici posse *testatum*, sed tamen *voluisse refereretur legimus in matre*.

Retinenda est itaq vel illa prima, vel hac tertia opinio. **Quae** multo magis locum habet quando testator suam ipsam vxorem dilexit, & affectionis signa patefecit. **Ita respondit De sis in consiliis.**

Excedit primò predicta opinio, ut locū habeat etiam, quād testator substituit per verbū *commune* cum verbo *distributi*:

P R A E S V M P T . L X .

uo, quandoconque, vel tuncili, vt si dixit, quiscumq; die, quacumq; hora, vel quoconquo anno, ta recte optioione Iacobi de R. archi-
scipreveri Bar. & Alex. quo rembus, factus est et Rpa *wd*,
Centur. num. 12.2. qd communione cfr. etfatur. & ibidem Alcia
& alijs relati a Storria Oddo in d. 4. de compendio qd. sub. m. p.
ter. et. 3. pag. 15. vers. admiratur quidam, qui iste enim eis dixit, si hoc
distributiorum est et genninatum. ita & Declarat in cap. 3. ut in-
fima quinta lab. 3.

Declaratur hanc prædicta communis opinio ut locum nō habeat quando conitac conciētus testator in voluntate substitueret directo, atq; ita facere pupillare ad exclusionē matris. Ita sensib⁹ multi. *Dicit res, quos statim referam.* Et sequendo ordinem Ripe.

Prima est conjectura, quando testator substituit per verbum
commune, ut expresa temporum distinctione, ut si dixit, & si filius meus in pupillari, vel alibi quodcumque decesserit. Hic
cau dicunt testator voluntate substituerit per pupillare intrat-
pus etatis pupillaris, & deinde per fiducem illum. Ita as. in
famme C. & P. & aliis post. glasian. grecorum in verbo, fiduci om-
ni in fine. Cyno, Baldus, Salviac, Abbat, Caffrensis, Capre,
Angelus aeternus, Socin, senior, Caccilupus, Alexander, Decimus, Ru-
benus, Catus minor, Goliardus, Vassenus, Corasius, Petrus Aquila-
nus & Decimus, quis conseruans & fecimus hunc in consil. 262. in
met. 6. 7. & 8. lib. 4. Et predicta accidenta ali nonnulli, quae conscribitur
& secundum est scriptio Oddo in commentario de co- pendiis sub statio-
ne m. 5. particulis, pag. 158. a tergo, verb. foliis tam certis: quo locis
conseruatur haec altera de duobus modo ex testatoria fidebus & Fratris de-
clarat. Et preterea scripi in d. consil. 262. n. 9. permotus affirmasse in
specie, marcescere pupilli hoc in cau excludi decadente filio ipso in
pupillari atate.

Secunda: est coniectura, quando testator ita dixit. **Filius meus
heres esto:** Et si filius meus deceperit sine liberis, vel quondamq;
substitutus capiat bona propria auctoritate.

Nam tunc tentator dicitur substatuere directo, hoc est populi-
ritate. *Tua B[ea]t[us] & Cen[tral]is, &c.* In d[omi]n[u]i p[re]dictu[m] 13. *Baldus* in tract.
de compendiu[m] a. m[od]i 2. & *Aret[ius]* d[omi]ni l[et]i c[on]tra f[or]m[am] c[on]clusio[n]at. &
videlicet *Ripa* nro. 123 & *Alicant* nro. 90. Cog. d[omi]ni p[re]dictu[m] 25. & *videlicet*
Espania nro. 8. *Sufficiens* d[omi]ni q[ui]nta p[ar]t[em] nos, atque p[er]f[ec]t[em] sublimis sicut
oceanus, & *Marcus Aquilinus* in d[omi]ni Cen[tral]io, in quartu[m] parte, nro. 162.
Est finis directe hab[et] substatuere figura papillaris, non autem fi-
deicommissariata. Ex quo data est facultas capiendo propria au-
toritate, argu. I. *Tinctoria* h[ab]et de 4. ex qua si fidelicommissariata sua ut
coritate capere non potest, & refutata est ad *Tribellu[m]*. H[ab]et vero di-
recte potest. *Liberates mei* d[omi]ni de acq[ui]r[an]do, p[ro]p[ri]etate, p[er]f[ec]t[em]
fumatur t[er]tiorum volitile fiumi voluntatem esse conformem
dispositioni legis. *Liberates mei* h[ab]et c[on]tra v[er]itatem R[ic]ardu[m] nro. 75. ad
Tribellu[m].

Teria est t' conjectura quando testifat in alia parte testam̄tū vobis est verbū communī pro dīrectō. Hoc etiam cādū dictū vobis sufficiētē dīrectō. Ita Bartol. dīl. Centr. ann. 27. no 29 pīnc. & vidēm apertū R. pīnc. 12. 49. q̄o ēstīmētū opinōia relati Comēsiōnē & Corīcō. Sicut etiam Gell. lī. dīl. Centr. ann. 291. Alīa nū 90. Curīm iuris in dīl. pīnc. nos. 65. & vidēm Cag. 2. 2. Bera in conf. 2. 1. 2. Cras. in conf. 6. 2. 1. 2. Sc̄ritū in loco sp̄ra. allegor. pg. 11. 1. 2. tegor. pīf. public. ita ut nū. & Aquilinū in dīl. Centr. no 29 pīnc.

Quarta est coniectura, quādō testator dixit, quod substitutus liberē accipiat hereditatem. Hoc etiam casu dicitur directo substituisse. Ita Ropae in d.l. Cen. no. 15.4. vers. 7. comeditora. Idem si dixit, pleno iure, ut in specie scripti sforaria in sequi allegato laco pag. 6. ver. substitutor.

Quinta est. t. conjectura, quod testator voluit omnia bona sua in reliquo, ut nulla fuerit diminuta, vel detractio. Nam tunc significavit, velie facere substitutionem directam, non ait enim fideicommissariis cum in fideicommissaria administratur deductio Trebellianae. Ita de laetare B. & religione d. C. Iuris. Primum afferunt exemplum, vt si testator ita dixit. Volo, quo tota & integra habeas dominium, inquit. Tertius.

haretis eiusdem ut *Titum*. Ita exemplum attulit Bar. m. d.
Centur. 27. Ioua. 4. m. 23. Alex. m. 1. Iesu. 48. & Gallian. ad u. 400.
It etiam Dic. in *Liberatione*, q. vers. quibus opere Bar. C. de sophoren.
& alijs folijs. & ibi sij. no. 8.2. Capitulo. 2. & Romano. 14. 22. & alijs
Romano. qus refert & equitate scripta. Odda. & Romano. 14. 22. & alijs
compendia. folijs. p. 160. ref. sibyllarum istar. formam. & Iom.
Marc. 1. 16. h. d. 1. Centur. 4. par. 1. 17.2. quod p. p. p. p. Barro.
& Tepidum opere. c. m. vi terat. & commentarii a quinque ad adul.
Cognitio. conuenientia. breviter. & breviter. & breviter.

Secundum est exemplum, quando testator ita dixit: Volo quod bona mea deuenientia ad Titium sine aliqua diminutione. His falso verbis significavit testator, voluisse substitueremus pupillariter etiam ad matris exclusionem. Ita Bar. in d.l. Cent. na. 27. in fine. vbi A. i. eu. 91. Idem Bar. in d.l. precib. na. 14. & Dicimus in Raynatus. num. 190. in fin. & Sforzio in loco supra allegato. Tertium exemplum, ut testator dixit: Volo omnia bona mea perirene debere ad Titium. Nam vniuersitatis hanc, t. omnia, idem significat, quod verba, tota & integra. Ita Bar. Bald. & Cr. in d.l. Cent. na. 14. & Alia. commenstrata & Sforzio in loco supra allegato. Ide est, quando testator diuinit hereditatem inter ipsos filios per quotas; & deinde eis substituit. Nam cum etiam tempore voluerit omnia bona perirene debere ad substitutum, mater exclusitur. Ita Rota Roma. index d.c. 181. num. 5. in 2. parte, in ususim editio.

14 Sexta est conjectura, quando substituta fuisset persona magis dilecta testator i. quam sua ipsa vxor mater pupilli; primis est exemplum, quid substitutus fuisset alter filius testatoris fraterque ipsius pupilli. Hoc sane casu praesumitur testatorum voluisse directo sicut pupillariter substitueret. Ita Bar. in d.l. precibus, num. deinceps, C. de impib. & alijs subf. Angelus in conf. 151. num. 2. Fulgo. in conf. 33. subf. Cafr. in conf. 37. numer. 3. l. Bar. Butrin in conf. 73. num. 1. Corneus in conf. 28. num. 3. ver. secunda & confitura. b. l. 4. Alex. in L. Centurio. na. 92. & ibidem Rota num. 137. Doc. in d.l. precib. sol. vlt. & ibi. Sapientia. 3. & Cogno. na. 224. Rubens conf. 52. num. 2. Crat. in conf. 41. na. 7. Roland in conf. 69. num. 28. l. Ceph. in conf. 24. num. 79. l. d. Simon de Praet in conf. 69. na. 31. Sforzio in d.l. tract. de compendio. ind. 5. par. art. 2. pag. 16. verf. sublimat. statu decimo. Thobias Nonius in conf. 30. na. 7. & hor. causas sum in conf. 36. na. 11. lib. 4. & accedit Rota in dala de est. na. 10. num. 2. Et haec quidem conjectura confirmatur, quia ita dicimus in pupillari tacita comprehensam sub exprefsa vulgaris, que esti regulariter matrem non excludit, attamen si substituta est persona magis dilecta mater ipsa excluditur. Ita comprebarunt auctoritate multorum supradicti expositi, vbi explicauit, quando per substitutionem tacitam pupillari comprehendam in vulgaris exprefsa mater excludatur in fin. & dixi in d. conf. 14. na. 5.

Ceterum à praedicta opinione difflentium Oldra. in conf. 99. & Bar. in d.l. Cent. vt eum declarat illi Gallatula na. 356. qui subiungit, ne scire Bar. defendere. Si quoq. difflent non ut Marcus Aquilinus in d.l. Cent. in 4. part. na. 197. n.s. qui refert & Leoninus in tract. de substitutione in ita de vulgari. na. 14. & q. eo pariter in d. conf. 14. na. 23. dubitavi.

Hoc exemplum ego ipse declarauit in d. conf. 14. num. 23. verf. præterea & secundum, habere locum, quando fratres illius substituti excluderent ipsam matrem ab intellato à successione illius pupilli, cui facta est substitutio: focus si non excluderent. Ita dixi ferme Bar. in l. 2. in prim. num. 13. & fin. de vulg. & pop. subf. & manifelle Gratian in conf. 3. na. 4. lib. 1. Beroum in conf. 28. num. 2. & 3. & Sforzio in d.l. tract. de compendio. in d. part. 3. pag. 178. Atergo. verf. sublimat. secundum. Et in causa magis Butrin in conf. 33. Quidam magister. sol. 2. ver. 2. item hoc. &c. qui respondit, vxore testatoris tunc tūc excludi substitutis, quando ipsi substituti excluderent ipsam vxorem ab intellato, & essent apti conferuare agnitionem & familiam. Rufus & secundum declaratur hoc exemplum, ut locum non habeat, quando filius fecit frater t. substituti est eius frater veterinastatum. Hoc sane casu non praesumitur is vocans ad exclusionem matris pupilli instituti. Iuia supradicta presumptione declaratur, tacitam pupillarem comprehendam in exprefsa vulgaris no excludere matrem pupilli, quando ipsius pupilli frater veterinus fuit substitutus. Non hic repto rationes, que huc pertinentes facile legi ibi possint. Et eodem in loco aliam adiuxi declarationem, quando o felicit testator substitutis est pupilli extraneum vnde cum altero eius filio.

7 Secundum est exemplum, quando substitutus, t. fuit pater testatoris. Hoc etiam casu praesumitur pater ita magis dilectus proprius testatoris vxore, matreque pupilli & propter eam mater ipsa excluditur. Ita Bar. in d.l. precib. num. 13. Alex. in d.l. Centurio. na. 99. & ibidem Rota. num. 137. qui resultat & Corneus in d. conf. 318. Idem scripserunt Crat. in conf. 14. na. 7. Sforzio in loco supra allegato verf. exemplum secundum. Thobias Nonius in conf. 30. na. 1. Et haec pertinet quod supra in d. pref. dictimus de tacita pupillari. Et hoc exemplum declaratur ut præcedente.

Tertium est exemplum, quando substitutus est patruus, vel filius patruus. Ita Butrin in conf. 13. na. 5. & Sforzio praecitate in loco.

Quartum est exemplum, quando substituta fuit pia causa. Ita Talon in d. precib. num. 8. Rolandus in d. conf. 14. num. 7. lib. 1. & Sforzio. i

DE PRAESUMPT.

in loco supra allegato, qui refert. Et Rota in d. Cent. num. 137. hoc non scribentem, alios plures retul. imm. de præf. 39. ad finem, vbi explicauimus, in mater & scindatur ex tacita pupillari, quando pupilla substituta fuit pia causa. Non hic repto ibi dicta.

Sepima est conjectura, quando mater ipsius pupilli transiret ad secundas nuptias. Hoc sane casu pupillaris substitutio continetur in hac compendio ad ipsi. as matris exclusionem. Itaia fecit scripserunt Angelus in d. precib. col. 2. Alex. in conf. 15. 4. numer. 7. Corneus in conf. 28. num. 3. lib. 4. Decan d.l. precibus num. 16. verf. & terrena opinione. Sforzio in d.l. tract. de compendio. in quinta part. arti. 3. pag. 153. atergo. verf. sublimat. in rigore primo. & 10. Marcus Aquilinus in d.l. Centurio. na. 5. par. num. 199. & confert quod dicimus infra decima. tertia coniuratio.

Erat ratio est, quia mulier secundum nubens efficitur infimica pri. mi mariti, cuis memoriam negligere dicitur. 6. fin. antenuntia. in Amb. de nuptiis. & filii ipsius superfluitus inferre inuriarum. 6. profeximus itaq. in Amb. de nuptiis. secun. nub. & alijs comprobant Aquilinus praecitat in loco; & scripsi rem supra in prætempore, dum explicita, matrem non excludi per tacitam pupillarem, nisi sed secundas nuptias transfer. Est enim presumptio, quod nouerit testator succedere in illicitem, & fibi odiorum.

Caterum conjecturam hanc reicit Iasch in d. precib. na. 20. Ripa in d.l. Centurio na. 13. ab. 3. & Rimini. na. 1. precib. na. 299. Quodrum argumenta difflaci facile possunt ex his quibus supradicta vbi explicari, quando tacita pupill. excludat scripti matrem trascendent ad secundas nuptias.

Ostuta est conjectura, t. quando testator retulit verbum illud commine ad personam substituti: sicut quando ita dixit. & quodcumq. filius meis dececerit, ei substituo Caius, vel ei succede Caius. Hoc sane casu sub has compendio fa contineatur pupillaris ad matris exclusionem. Ita Fulgulus in conf. 33. Titus testamente in fin. Corneus in conf. 139. na. 2. lib. 3. Francus in c. sp. patr. col. 43. verf. n. 6. add. de tef. in 8. Ripa in d.l. Cent. na. 139. & ibidem Alciatus num. 98. & Sforzio in d.l. tract. de compendio. substitutione. in d. part. 3. pag. 159. atergo. verf. sublimat. 6. Qui quidem Doctores dixerunt, hinc esse pupillarem exprefsam. Caterum cu hac de conjecture differunt supra in præsum. in qua explicati, quibus verbis pupillaris facta praesumitur, in secunda conjectura, ea propter plura hanc scribam.

Nona est conjectura, t. quando testator ita dixit. filio meo impi. beri quando docu. & dececerit, substituo Titium. Hoc in casu compendio fa contineat pupillare etiam matre existente in medio, cum verbis illud impiberi significant exprefsam pupillarem. Ita Sforzio Bar. in d.l. Cent. n. 5. g. 2. vnl. & pop. subf. & manifelle Bald. in d.l. 1. comped. 1. verf. n. 6. & Angelus Are. in codem tract. in fin. Fulgulus in conf. 33. col. 1. verf. n. 6. aut. Francus in c. sp. patr. col. 46. verf. tertio. verf. quarto. de tef. a. 6. & Cacialupus in d. precibus. num. 3. C. de nuptiis. & alijs subf. Et hoc resulat ex secundis & Sforzio in d.l. tract. de compendio. in d. part. 3. pag. 159. atergo. verf. sublimat. quidam. Hec conjectura comprobatur ex his, quibus supradicta in præsum. in 9. cap. vbi demonstrauit multorum auctoritatibus in multis rationibus, pupillarem dicti illam substitutionem, quis hinc cocepit est verbis, & si filius meus dececerit in pupillari etate substituo Sempronium.

Decima est conjectura, quando adebet statutum exclusionem feminarum. Nam tunc compendio haec cotinet et pupillarem etiam ad exclusiōem ipsius matris. Ita respondit Bero. in conf. 16. numer. 3. tunc. 2. tunc. 2. quem fecutus est Sforzio in loco supra allegato. pag. 158. Atergo. verf. sublimat. 2. Qui quidem intelligit, & recit quidem, quando filii j. secundum disputationem statui excluderent ipsam matrem ab intellato: focus si non excluderet proper ipsos filios. Et declarationem hanc comprobauit in conf. 14. na. 23. verf. præterea & 2. lib. 2. & idem scripsi supra in huc op. præsumptione in 6. col. 4. in primo exemplo.

Vndecima est conjectura, quando plures filii impuberis fuerint in uiuere substituti, pupillaris dicuntur contineri etiam ad exclusionem matris. Ita in specie respondit Simon de Praet in conf. 61. na. 39. quem fecutus sum in d. conf. 362. na. 10.

Duodecima est conjectura, quando testator aliquid specificè reliquist ipsi vxori sive sicuti matre ipsius pupilli. Nam. cum id videatur facile in recompensationem portionis fibi debita in bono filii, sequitur dicendum, noluisse pupillarem contineri in hac compendio ad ipsius matris exclusionem. Ita in specie respondit Simon de Praet in d. conf. 61. na. 37. quem fecutus sum in d. conf. 362. na. 12. verf. 5. suffragatur. & idem respondit Paulinus in conf. 14. na. 23. 15. na.

175. *Mu. 6 vers. 12. et c. 6 accedit Rosa Rama. in d. *Gadiferis*, ibi numer. 2. in secunda parte, in *versione* edito. Hac tamen conjectura prædicta ob his quæ scripta superimprimuntur. diam explicavit quod duum pupillarum tacita excludit matrem, cui teatror aliquid legit. Vnde dixi, daber intelligi, quod filii omnes mortuus factum est ipsi vxori legatum a subtilitate pretandatum.*

16. Decima quarta est conjectura, quando teatror reliquit ipsam uxorem vixit in quietuam donec vivet in vita, et in vero subiecte admittit. Ita quoq; ea nubente voluit esse exclusum per pupillarem comprehensionem in haec compendio. Ita in p. se reformat d. confit. 362. *Mu. 13 vers. 6. conf. c. 6. post Alexander* quoniam illi rectos. Et confessus quod *diximus* sponsp. in 7. *confidit*, que parum alios rectos.

17. Decima quarta est conjectura, quando aliqui filii ipsi predilecti in quaquier fuissecederent. Ita scripta in d. confit. 362. *Mu. 13. accedit* mortuore.

18. Decima quinta est conjectura, quando et teatror epositus clausum, omni meliori modo. Ita Rosa Rama. in *desc. c. 6. num. 8. in 2. pars. in novis eiusdem*.

P R A E S V M P T . L V I L

Compendiosa substitutio verbis communib[us] à pa-
gano facta, an & quando ex presump[ta] mente te-
statoris continet fideicommissariam,
quando directo valere non
potest.

SUMMARY.

- ⁸ Subsistitio compendiosa verbi communibus à pagano facta, an & quando presumatur contumaciam fideicom. quando direxisse valere non potest quod fideicommissarii aut continet, facile ostenditur. Contra nro. 2.

RECEPTA & vera est Doctorum sententia, compedium facti substitutionis verbi communii, a pugno facti continere fideicommissariam, quando directo valere non potest. Ita dicit in. 1. Cœnitio. si de vulg. nom. 2. et 3. idem Alex. num. 9. 4. Itac. et Adiudicatio me. s. ipsar. col. 6. vers. 8. quatuor. de rest. s. 6. & numero diffinire. affirmat Odo. Tracta. de compendio in s. particulari. art. 3. interuersio impetratio. p. 167. Et quam intentiam probat. l. preibus. C. de impub. & alius subdit. Ut natura ipsius probatum hoc suaderet. ut scilicet fideicommissariam significant. l. patet Seneferman. §. conditionum verba. ff. de cond. & demon.

Declaratur t' primo, vt locum hoh habeat praedicta sententia, quando sibi sustinet hinc facta fuit simpliciter, considerato casu mortis, & verbo executo, non autem dispositivo, additum fuit verbum impuberi. Ita Bar. in *Centurio*, num. 37. ff. de *Vulg.* & *papil.* ff. quatenus post Romanum intelligi, declaratur ad *Sorsam in latere super alegoriam apud rwm.* Non habet nec explicatio translatio illam Bar. in d.c. Cor. na. 31. cum de ea differuerit supradicta in dubius praefunctum, nempe in praef. vbi declaratur, quib. verbis collig posita facta pupillaris, & in praef. vbi exposuit, quando intelligatur facta compendienda.

PRAESUMPT. LVIII.

Compendiosa substitutio verbis obliquis à pagina facta, an & quando continet vulgarem, pupillarem, & fideicommissariam.

SUMMARY.

7. Substitutionis compendiosa verbi obliqui à pagano scilicet an et quando cum tunc vulgari compendiatur et fidetur communissimum. De fidetur comm. etiam quod in ea est comprehenditur, ann. 2.
 8. Substitutionis vulgaris in contractiori sub compendiaria à pagano scilicet obliqui. Quod regulariter non continetur, ibid. Declara, ut nra. 4. scilicet et causam, et effectum dicit, vulgariter populares et per fidetur. Ideo si comprehenditur scilicet cum speciali expressione etiam vulgariter monit.
 9. Substitutionis vulgaris non continetur sub compendiaria verbi obliqui à pagano scilicet an et quando cum tunc vulgari compendiatur et fidetur communissimum. De fidetur comm. etiam quod in ea est comprehenditur, ann. 2.

*proposito a. Extende, et i. missa est p. c. d. u. mentio papillaris
et d. i. v. 7. Dicitur, ita n. 9. & 10.*

Vbius iustiam solerat, an & quando subiunctio compedita
verbis aliquibus facta pagano comprehedat vulgarem pa-
pillarem & fiduci commissariam? Hac in disputatione cum
e substitutio se fidei commissaria contendendu non sit ex quo
et certissimum est continetur, ob id de dubius tamquam nonne de vul-
garis & papillari est admetu. Dico itaq; capitula sic distinguo.

Primum est caput i circa vulgare, an felicit comprehendatur sub compendio facta a pagino verbi obliquo. Et non conseruari scripimus. Basi, in. *Centurio*, na. 32, *de templo*, et *populi salvi*, ibidem Galilaei a num. 42, *Ripanum*, na. 1, *autem*, et na. 10, *cliat*, na. 7-9, *Soc. num.* 27-4, et nouis lo. Marcus Aquilinus in s. num. 12, *qui ab aliis ceteris*, *landem probatur*. *Corn.* in *conf.* 19, *num.* 23, *lib.* 2. *Socin.* *sen.* in *conf.* 16, *na.* 2-16. *Socin.* *im. conf.* 16, *na.* 7-12, *lib.* 2. *Crau.* in *conf.* 21, *na.* 2. *Diodacius.* *Ray*, *q. 9*, *art.* 1. Dilemptum tantum *Ruin.* in d. l. *Cent.* *Decius* in *l. precibus*, *num.* 6, *lib.* 1. Ferdinandus Lozaes in *additum* ad *Galileum*, in d. l. *Cent.* num. 42, et *Sforcia Oddo* in *tract. de compendio*, in quinque partibus, p. 2, pag. 14-2, *trigone* *scis*, *governo* *pato*. Non est recessum in *compendio*, et *si eius argumenta acute impugnauerit* *Sforcia* *practicus* *beata*.

Declaratur primò, vt locum non habeat, quando testator dicit: vulgarter, pupillariter & per fiduciis commissum reliquit. Ita declarant secundum in d.i. Cent. nu. 2.4.2. & nu. 312. & sicut in lege super illis est.

Declaratur secundum, ut non procedat, quando compendiosa facta esset cum speciali explicatione ipsius vulgari, ut a tellatoribus et iuris consiliis, et quod docunt; harres non erit, vel erit, et postea docuerit, restinut. Nam tunc compendiosa continet etiam vulgo. Ita Balduini in *Liberum in sua, scilicet de imperio ab aliis subi. Soci. Senatus sensu, articulo 2. lib. 1. c. 5. force in loco sibi a legge pag. 143. 775. limitavit se* cum quod ratione afferit.

Secundum est caput circa pupillarem, quia quidam non continentur per hanc compendiose verbis obliquis a pagano facta. *Bar. in d. Cen. xii. 20.* & *Ils. Rop. xiii. 101. Gall. xiii. 4. v. 29. Soc. xiv. m. 2.2. & Sforcia vbi supra d. pag. 143. vers. quo ad secundum eam, qui dixit, namen disertive. Et manefeste probat ex L. cohæredi. q. cum filie. de usq. & non suffit.*

Exstendit ut locum habet etiam si facta efficerat specialis me-
tropoli papularis statis, ut si dixit. Et quandoquid in papulari etate
et politea decifelerit, et scriberet. &c. Nam adhuc non dicitur papularis,
sed fideicommissaria tantum. Ita scripturam Ripa et reliquias
sopra a committentes, qui mori sunt tex. d. ci filia. Et *Storcia in loco*
*sopra ci acute coidificatur ratione differentie inter catum humum
& precedentem, quod scilicet, & si in hac cōpendio exprimen-
do catum vulgaris, illa continetur, ut dixi supra in secunda decla-
ratione: & tamen exprimendo catum papularis, illa non compre-
henditur. Et fane (inquit, & recte. Storcia) ratio, quia impo-
sibilis est quod verbum, relitteris adcepit pupilla. Cum ipso
lud vellet tellator fali succedit, non autem infinito, d. g. consilia
Et tamen per papularem succedit ipsi pupillo. *Liquores*, *ad suos*,
substantias, *ff de ruly*, *pp de subi*. Quae quidem impossibiliter non
exstat in vulgaris, qua ita testatoris succedit, sicuti per fideicom-
missariam.*

Declaratur primò, vt locum non habeat, quando testator id dixit: Ego testator pol: mortem filii mei ex nati reliquo hereditate teneam Tito. Hoc enim catu cùm verba significent immemoriam refutacionis, sublinatio erit directa: atq; ita pupillaris. Ita declarat Ep. ad Cor. 1. Cens. nu. 101. ex festinatione Iuli. 1. huic sententiā. Ita etiam in tabula bī dicuntur C. de improposito & alio fūl.

Declaratur † secundo, vt locum non habeat, quando testatora dixit, rogo, vt reflitus pupillarum, vel vt direx̄t reflitus pupillarum. Ita *S. Iustinus in d. l. Celsi. m. 2 a 2.* quē credo sic referre vñlq; Sforziam in loco sopra allegato. Est ratio, qua cūm conselclare dīmente testatoris, ille verbū, reflitus, directatur, scđdātā Bātā in *Loue's Examen de Testimoniis*, p. 106.

Declaratur tertio, ut non procedat, quod teſſator ita diſ-
ſuit. Et quando cum filii mei deſcererit, olo quod bona mea
diſtribuantur inter pauperes Christi. Hoc fanſe caſi compendi-
fa hec coniuncti populiarem, fauore pauperum. Quia de cū alii
qui ſcripferim hiſtra in p[ro]m[ulg]atione, vbi diſerui, quibus e-
ver p[re]iudicium populiarem.

P R A E S U M P T . L I X .

R^eciproca substitutio, quam & breui loquam appellant, quando facta pr^asumatur, diligens & accurata enarratio atque explanatio.

SUMMARY

- Substitution reciprocatur & quando facta presumatur.
 - Substitution reciprocatur a dicitur, quae pluribus verbis redditur inquit vel ex datu determinata vel alterius def. dictu substitutio. Et quando dicitur facta verbo singulari ab. 3. Et quando verbo pluri ab. 4. Et quando verbo genitivo ab. 5.
 - Substitution hec. Tunc & Semper estrum vivet, haren milis est, & non fit reciproca. sed ita reflector ita dicitur. Luctu. Tunc & Semper inservit fundum de lego, & si viceversa viserit, utriusque si alter, alterationem deservitur. 6. Et quid si dixerit. Tunc & Moxus nunc est substitutione in haren effete. nra. 7. Et quid si dixerit. Et si quis heretum meritorum defessus, yd bonas mera ad superfluitate peruenire. nra. 8.
 - Verōnam perennem est illa communia optima comprehendere dicitur in fiducia omnissimorum substitutione. n.
 - Substitution dicunt res ipsa reflectore ita dicente. & si quis his ordinum meorum defecisset, bona mea evadens de vno in alterum. Id enim si dixit reflector: Instruere Caium & Semp. & eorum liberos & descendentes, & eos & prae mortuorum filios in manu subfugere vnguis patillarior & perpediculosis. nra. 11. Id enim dicit, Instruere, Caius, & Semp., Tunc & Semper & ultimo coram descendente substituere Luctum. nra. 12. Et idem dicendum quando reflector instituit & substitutus Caium, Semper & eorum liberos & descendentes, vi succedit instar per & non in capite. num. 13.

DISPATATIO † est valde freques & viliis, quando reciprocum substitutio facta praesumatur. Hic ergo plures distingua atq. numeratos casus, ut clara & dilucide hoc trahatatio explicetur. Etiam prius scindendum, substitutionem reciprocum dici quod pluribus habens institutis, utr ex eisdem, virus in alterius detecti subrogatur. Ita ex l.i.am hoc iure. & L.II.ius. f. de vuln. & pup. subf. colliguntur Bar. in d.l. *Licv. n.s.* Politus in tr. ad subf. substitutio, in tis. de reciproc. causa. Z. Julius in tis. & no. 1. & Paulus Leoninus in finalit. m. n. qui exactius explicat. Ita & Didacus, in c. Raymatis, §. 7. m. 1. de refut. Et ob id reciprocum appellatur in d.l.iam hoc iure, quia inuenit & mutuo fit pluribus, si modò aequales sunt, sive fratribus Bar. & aliquip querit intro subf. sequentia prae sumptu referatur. Hoc premisso, causis factis distinguantur.

3. Primus f. quod, quando tefillator ita dixit. Titim, & Sempronium infinito. Et Tiro subf. Sempronius. Et Sempronius subf. Titum. Hoc causa dicitur substitutio reciproca, & quidem facta verbis singularibus. Ita ex d.l. tanu hoc tis. in coll. gen. Alb. in rub. ff. de vuln. & pup. subf. num. 3. & Didacua in d.c. Raymatis, §. 7. num. 2. in fin.

4 Secundus f est casus, quando testator ita dixit: Titum, & Sempronium instituo, & eos in vicinum substitui. Hoc erat casus dictior facta reciprocis, sed verbis specialibus. Ita ex d. l. ian. hoc inv. famunt Albericium in d. str. ff. de vulg. n. 12. Ripa in d. l. Lutet. nro. 12. Dida. in d. 5. 7. ma. 2. ad fine m., & Paulus Leoninus in tract. de sibi institutionib. intit. de reg. cito m. 11.

5 Tertius est fatus, quidam testator si substitutus: Titus, & Seius
vier eorum viuet, hares mihi dare. Hanc formulam traditam à
Iurisconsulto in l. *Titius ff de haren. infl.* continere substitutionem
reciprocam, verbis tamen generalibus, conceptum scriperunt Bart.
in l. *Liu. iu. 2. ff de valg. & pop. subff. & thid. Ripa. m. 1.* Leonitus in
l. Ius supr. citatoe. & Didac. in d.c. Rayn. 7. m. 2. ver. 11. his etia. de test.
poll. Bart. & Imolam in d.l. *Titius*

Caterim Alber. in d. rati. ff. de rulg. & popl. salm. num. 78. dubitat hanc dici posse reciprocari, quia non potest continere pupillarem, etiam quod perfonis conuenienter, sed contineat vulgarem tantum in personam cuiuslibet, quia sic dixerat refator, haeres milii esto, quae sanè verba significant vulgare tantum, contra naturam reciproce. Respondet tamen ipse Albericus large modo dici breuiloquiam, quia breuibus verbis sit. Rectius fari dicit. *Ripropastate in loco*, hanc dici reciprocari proprie: quia hinc inde reciprocari vulgarem: Nec necessario requiritur, quod continet pupillam, et dici possit reciprocari. Respondebat etiam, egregie quidem Didac *practicas mentes*, quod inq. est: *si bus forent*

intetur pupillaris expressio in genere, si qualitas perforatarum hoc patitur. Non enim illius tubula, heres mibi electio impedit pupillarem, ut traditum est in libro i. de verbo, Causa iii. de vnl. Rom. i. infra pag. 109. Ceteras autem in libro i. de verbis, utr. 23. C. de impar. & alijs estibus. & alijs retulisti supra in primis. In libro i. de causis. viii declarantur, pupillae contractae in fundo oculi, ac

Quartus est casus, quando testator ita dixit Lucio, Tito, eri-
rave cui, fundum do, lego, & si verebit; vixerit utriusque alter alteri
totum debebitur. Nam formulam recte fuit Iuris. m. l. Fundum sub
condit o. e. h. his verbis de l. t. & Dida. ad d. g. 7. o. 2. ad rem nostram con-
venientem.

Quintus et Iesus, quando tellator ita dixit. Tunc, & Meum inicium subtilitatis multi narreret eorum. Ita ex. c. in telamoneo. *4* haec verba. *5* de hanc. in illi ferisperiorum Bart. in d. L. *18* m. *2* & R. *19* m. *13* in *19* Ver. *5*. *refundat*, qui refert & Capram in *20* l. *7*. *rel. recitans*, reciprum qm. eis subtilitatem his verbis conceptum. *Catherinam*, & *Mariam* inicium succedentes subtilitas.

Sextus est casus; quando tessator ita dixit. Et si quis hæredum meorum decelerit; volo bona mea ad superstites peruenire. Hoc etiam casusfluctuatio reciproca est. Sicuti scripferunt Bar. iud. I. Lucim. ff. de val & ibid. Ripa nomine, tessatur esse communem opinionem.

La ratione precipua iij moti sunt quod i verbum, peruenire, est
commune, atq; ita comprehendit directam, & fidicem. ut affir-
mant Bar. in *Centur.* & alijs conscribitur *Sforca* in *Commun. de compidis*,
faſtis, in 3. part. *in rebus perueniis*. Eſt ergo hæc reciproca contûnes
directas & fidicem committariſtas.

Septimus est casus, quando testator sic subfinit: Et si quis habet
redem meorum decelerit; bona mea vadant de uno in alterum.
Hac etiam dicitur reciprocum continens vulgarem directam, &
decommittiam. Et responda gratia Papa in conf. 227, quem fessatur
et Riga in d. I., Lincii, n. 14 in fin.

Ocūns est *catus*, quidō reformat dixit in instituto Caūm, Sempronius, & eorum liberis, & descendentes. Eos & præmortuorum filios inimicū fabiūstis vulgariter, populiārē, & per fiducię missi. Hoc etiam cūa dicunt facta reciproca inter primos illos vocatos. *Tua paxim admittunt Carr. iun. in eosq;. n. 5. S. s. sen. in eosq;. 69. col. 2. &c. in eosq;. 70. col. 2. veri. capis nunc Capitaliū lib. 3. & alijs, quos statim reueras. Verum dubitatio maior veratur, an illi filii in instituto dicunt inimicū fabiūstis? Cur inim. in d. consig. nnn. 5. dixit, eis pariter reciprocē fūstis. Cōtrarium veritas existimat Socin. f. in d. con. 69. lib. 2. veri. quoniam tamē non obstante, & in conf. 104. 2. lib. 2. veri. capo nunc Capitaliū lib. 3. Ruinus in conf. 101. 3. n. 6. & 7. veri. quia ergo, & n. 7. veri. sc̄p̄t̄ in cap. lib. 2. Parvus in conf. 39. n. 7. lib. 2. & Socin. in conf. 101. 3. 2. veri. 2. confidatur lib. 3. lib. 10. secundum sum in conf. 85. n. 67. veri. quamvis tacite lib. 1. & in conf. 57. 6. lib. 2. & latius neūe responsi in conf. 670. li. 7. reddita pro D. Catherina Florentina.*

Nonus casus est, quando testator ita dixit, in loco Caium, Secum, Titum, & Sempronium, & vit. corum deinceps substituo Lucium. Hoc caius inter quatuor illos institutus, nempe Caius, Sarius, Titius, & Sempronius prefumitur facta substitutio reciproca. Ceterum cum causa iste recipiat multas distinctiones, ob id ea differunt in subsequentibus partibus.

Decimus est caſis, quando tellator instituit, & ſubſtituit Ca-
ium, ſeum, & Sempronium, & eorum liberos, & deſcendentes, vt
ſuccederent in ſtirps, & non in capita. Hoc etiam caſu illi liberi,
& deſcendentes cenſentur reciprocè vocati, & in uicem ſubſtitui-
ti, autem tranſuerſales. Ita repondi in conf. 376. n. 33 lib. 4. auctio-
riate Alcisti, quan ibi commenſatur.

PRAESVMPT. LX.

Reciproca substitutio quo & quas substitutiones
ex presumpta testatoris voluntate contine-
at, diligenter, & accuratè ex-
pliatur.

SYMMAEIA

- ¹ Substitutione reciprocada inter, quia uniuersitatem & mentem fit inter duas plures se personas. Dicitur alio nomine breniloqua, eo quod breuerat stat. non. 2. Et sit pluribus personis aequalibus. ibid.
Testator non propter unum sed eadem conceptione verborum telle in-
qualitas & plures bases voces & substitutae.

- Substitution reciprocum alicuius quando continet ipsum substitutionem voluntatem. & quando. Aliudque continet voluntatem & popularitatem, & quando. noster. s. Et quando, comprehendit voluntatem, popularitatem, & exemplarum, & quo causa. b. Continet praeceps aliquantum voluntatem populi, exemplarum, & fiduciam suam, ut numero. 7.

Substitution reciprocum an & quando continet substitutionem voluntatem. Si autem ipsius imponitur filia substitutione, & alteri exhortatio, manuq[ue] proprehendit voluntatem, nro. 9.

Pater si dicit filias in certa rebus institutis, & dicit filios iusti factis in rebus invenientibus: deinde dicit: Omnes filios meos inimici sunt substitutionis, in famulis enim in certa rebus institutis auctoritate & voluntate voluntatis, nro. 10.

Educa in certa instituta, non institutis maiusculis hactenus ministris, non obseruit nonnum horum leges auctoritas.

Testator in duobus presuntur praedilectionis in substitutione, que predicti existunt in substitutione.

Familia maiuscula representationis succedit per ipsa accrescendi, numer. 20.

Filiae suorum in his rebus, in alijs quatuor hactenus videlicet in maiusculis, confirmari etiam in intercessione substitutione, que comprehebet se.

Substitutione prolatore continet populum, quodlibet si sicut dicitur, non impetrabitur substitutione filio eius, nec veri impetrabitur, nro. 21.

Substitution reciprocum populi non est licet, quando cetera partitur.

Testator eadem dicitur non debet differere inqualiter.

Substitution reciprocum admixta cum comprehendenda fallax impetrabitur populi minime comprehendenda, cetera, nro. male 22.

Substitution reciprocum illas solas substitutiones & illa tempora copularum, que persona possunt concavere.

Substitutiones interpretantur directe, si modis convenientibus personis.

Substitution reciprocum comprehendit admixta comprehendenda fidei communis.

Substitution reciprocum dicitur complecti populum, quando facilius est mentem populi statu.

Substitution in dubio interpretatur directa.

Substitution non difficitur trahit ad populum etiam mentem & facta de populis a te, atque quando verba repugnant. Item si repugnat qualitas persona, sibi, nro.

Substitutione committitur debet verbum & personam.

Substitution reciprocum ex quibus concurrit & invenitur populum constitutum.

Substitution reciprocum an comprehendit ad populum, quando testator hactenus tres heredes, neque duo filii impetrabunt, & tertium extra- mitem impetrabunt, & os invenient substitutionem. Quod si declaratur testator voluisse comprehendere paucitatem a minori. 30. Et quid si patratus institutis duo filii impetrabunt, & duos impetrabunt, & unus institutus, & haec invenient substitutionem, qui ad duos impetrabunt. Declaratur, nro. 30.

Substitution reciprocum comprehendit ad populum, quando testator institutis tres heredes, neque duo filii impetrabunt, & tertium extra- mitem impetrabunt, & os invenient substitutionem. Quod si declaratur testator voluisse comprehendere paucitatem a minori. 30. Et quid si patratus institutis duo filii impetrabunt, & duos impetrabunt, & unus institutus, & haec invenient substitutionem, qui ad duos impetrabunt. Adscriptio, nro. 30. Et quid si testator substitutus duos impetrabunt, & gemitum vobis erat illegitimum, quem deinde legitimorum fecit. Ibid. & numer. 42.

Substitution populi fieri nequit emancipari & illegitimo, qui sub testatore potestur non sunt.

Testator ad voluntatem concordiam considerari debet tempore condicione testatorum.

Testator, qui statim confidet testamento emancipatur alegans, vel legatum non legitimum, vel pro parte substituendo populum, non comprehendit & confirmat. Id quando in testamento adiecta clausula quod populi & per fiduciam omnium nro. 42.

Annon declaratur quale autem fuit ex his que invenientur?

Substitutione populi in reciprocis continetur confirmari, quando aliqua extant concurrit, quod testator voluntate complecti sub reciprocis.

Substitutione reciprocum continet populum, quando testator institutis duo filii impetrabunt & portio ibi inqualiter. Quid autem sit filii in institutis duo filii impetrabunt, & non platerat reciprocum, neque substitutum. Et si una si non habentur non crederetur, aliorum substitutionem. numer. 37. & videlicet, nro. 37.

Ex parte quatuor in reciprocis testatorum.

49. Substitution reciprocum demum continet popularem expressionem verbi generalis, quando illi, sicut platerat conceptus: sicut si testator est testator alicuius causarum.

Verbi causa secunda quando a testator generali, refringit ipsius generalis significacionem.

50. Bartoli lopuri l. 2. z. 24. 4. ff. de vul. & pop. subst. qui sub contrario ostenditur in locis, nro. 4. & 5.

Testator substitutus ex substitutione reciprocis duos filios impetrabunt, quod rursum est omnium alter verbo 3. annorum, non supereminentem separari, ut in 13. annorum excludatur etiam illa popularis facultas aemula. nro. seq.

Inequalitas quoque existit, nro. est consideranda.

53. Testator si duos impetrabunt invenit substitutionem, deinde trium emancipantur, & ex ista cetera substitutione populum ita in uno faveat alter.

53. Substitution reciprocum perficiuntur incipi habere a tempore mortis ipsius testatoris.

56. Oppositor idem operatus in opposito, quod propulsum in propulsivo.

57. Voluntatis tacita non est sufficientis ad nullum testamentum & donationem substitutionem, sicut in admodum legato.

58. Testator non presumpit ut testator voluntate, quando coailit emancipatio filium, quem reciprocum substituerat.

59. Legatus non presumpit ad eum patrum alienatione a testatore substituta causa.

60. Substitution reciprocis nullus est militare per emancipationem non expirat: nam nullus potest causare patrum substitutum populum.

61. Substitution reciprocis a ceteris populare, quando testator substitutus duobus filiis impetrabunt utramque certa.

62. Substitution exemplariae nonquid comprehendatur in reciprocis ex praefixa testatora voluntate. Quod reciprocis facta est duobus filiis manuq[ue] mentis capitis, comprehenditur, nro. 37.

64. Substitution reciprocis quando illi facta duobus filiis impetrabunt utramque capiti aut fratri, remittit vulgo cum impetrabunt & exemplarum. Quod si facta est duobus filiis, queruntur utrumque sicut mentis, alterius vero putes mente. cetero. nro. 65.

66. Lex eadem pacem permissa patris substitutus, sicut suo populi, quia conscientia est in substitutione & exemplarum filio mente capta.

67. Substitutione fidei cum omniaria in continuatur sub reciprocis. Quod ex reciprocis sententia non comprehenditur, nro. seq. Viz. in suorum testatorum. Declaratur, nro. 76. & 77. amb. seq.

68. Substitution, verbum, sicut natura ad directam tantum substitutionem refertur, non autem ad indirectam & omniarias.

69. Substitutionem & gratiarum testatorum alteri, non dicuntur substitutiones, nisi per fiduciam omnium ad exclusum meum substitutum post cordem mortem.

70. Substitution reciprocis non sicut in omniaria comprehendit, quod ex auctoritate verbi procedentibus vel legacionibus appareat prius testator vel postea complete fidei consuetudinaria.

Idem quod id est a substitutis sit in Codicilli pr.

72. Codicilli non possumunt continere dictam substitutionem scimus si apparet testator in ratione substitutus, tamen in causa facta amvalere non debet, quod si testator minus dicit: nro. 73.

74. Substitution reciprocis facta, non sicut in omniaria comprehendit, quando intertempore adiecta sit clausula codicilli, nro.

Causa nro. 78.

75. Substitution in codicilli verba directa sicut ab obligatur, nec altera valere potest.

76. Substitution verba directa sicut ad quartum, quando aliquorum verbis est de mente testatoris substitutus.

77. Clausula Codicilli aperte solerit in testamento, ut sustinetur testator mandato in omnibus decretis, quandoque ut in isti momentis carnis defunctio testatorum. Et an operari quod directa substitutionis ad fiduciam non intraveratur, nro. 78. & seq.

78. Clausula Codicilli autem solerit in testamento ex stylo & confirmatione testatorum. Et si testator voluntate testatorum.

79. Causa si accusatur non extendit principalem disponentem.

80. De jure testatoris potest via vel testatorum & codicilli, non tempore.

82. Temporis mutatione disponentis ipsa natura solerit.

83. Clausula executiva in te momento quod dicatur.

84. Substitutione fideicrementis ut reciprocum continetur dictum, quod testator reciprocum substitutus dicit, quos inuenit subtili novisq[ue], pop. & per fiduciam omnium. Ide reciprocis facta admixta a ceteris, cetero. nro. 45.

DE RE ASSUMPT

Declaratur primò t̄ hac communis opinio, vt non procedat, quandoverbiā sua clara, vt quia testata & filias ipsi as particulariter in litibus vocavit & substituit Ita Aret. in d. Lucas, quem fecerunt eis iei alienum, nū. 46. adducti testa & si pater de testa m. 6.

¹ His intelligimus minus recte sensisse Imolam in cap. *Rer. Ital.* 11, 1.

*7. de ter. et al. cum dixit, has feminas nec quidem in subditum presumi substitutas per vulgarem; secundum malculist repudiantibus fuisse credant per ius accreditendi, secundum natus, sed i. l. latens. Non etiam presumuntur substituta per pupillarem, quia (inquit Imlora) subditus trius factus verbo communis in eis certa, & non quam trahitur ad dictam. *L. legi. 5. ex generata. ss. ad Tr. b. ii.* si malculisti dico non possunt pupillariter substitutis: ergo nec frementibus malculisti ut fenestraverint aquilatias, que requiruntur in reciproca. Hac tamen confederatio vera non est aliqua, vt recte admittatur Rapis & l. Lat. m. 29. quod & *l. Patr.* iiii scriptum feminas admitti per ius accreditandi. Nisi tamen negatur, quin etiam sucedant ex vulgaris, que coniuncta est cum ipso iure accreditendi, *nata. q. tua patr. & l. ex qua sub. de ag. hered.* Quod vero de populari dixit Imlora, verum non sicut iurius sit, *secundum Alex.* substitutionem simpliciter factam (ut hic) verbo communis trahi ad directam. *arg. i. patr. de ter. et al. 11. tradit. Bar. i. L. Cent. 11. ss. de vulg. & pop. sub. & videntur.**

Ex ilia inuitata Ripa in d. *Luciu*, *xx. 39. vers.* posse forte, posse diffingui, quod si masculi sunt coniunctum vocari in institutione virorum sibi est. Et feminis in inflatione particulari: quod si reciprocum continet vulgariter & pupillarem in performam omnium, ordine feruato *scandunt Ed. in instrumento. I. a. 7. c. de tez. an. mil.* quem alii ibi feruntur sunt. Si vero separatum vocari fuerint masculi & feminis in institutione, non nesciimus intelligentius inter se subtiliter, & etiam masculi inter se. Et hoc casu locum habet opinio Imola, quod scilicet feminis omnibus, masculis reputandibus per ius accrescendi succedant patrionum autem per vulgarinem, nec ab intellectu succedant fratri, vel per pupillarem. Quae consideratio mithi fatis probatur, et si *Alcia. in d. Luciu*, *vers. 4. 30. vi. viii. et diffringit.*

Declarant f. tertio, vt locum non habeat hæc communis opinio, quido filii ipsæ fuissent instituti in aliqua quota, vt in tertia quarta, vel simili parte hereditatis. Nam tunc censenter & ipsæ sub ea reciproca comprehensa, ita respondit Barba in casu. 36. lib. 1. quæ secundum eis Alciat, in d. L. Lucius m. a. Et ratio est manifesta, quia & ha dicuntur ex hereditibus viuenter fabiis.

Secundum caput huius disputationis est de pupillari substitutione, que dicunt continere sub reciprocitate duobus impuberibus, d. i. ambabus iure, & d. l. locis, & de origine & populo sub. cum vero impares sunt, et quia vias eis pubes, alter impubes, pupillari non continentur: & ea quidem ratione, quam supra commemoravimus, exquiratur ferenda causa. Quia fere ratio principia et in tota ista tractatione & materiali: proprieta: quando fecerit ipsa partes, locus non est reciprocitate pupillarum inueniri: & multo facta dici minime possum. Ceterum cum multi hac de re causis existant, et propter clarioris traditionis gratia plures causis distinguantur, explico: capitulo

magis, &c. pr. b. sur d. I. Etiam & I. iam hoc iure. s. dividit & l. s. C. de
in fabro & alijs suis. Et huius ferentia ratio aliorum ut enti-
tetur iniquitas dispositionis, hoc est, ne cada dispositione talia
tristis disponant inaequitatem. Hanc ratione probum Rop. d.
I. Latini, nam, cum defendendo ab impugnacione Decr. Et
hac quidem substitutio nec tanta quidem populi pars dicti potest:
sunt recte & opine angeli, in causa illi. Quidam Nasalem, singul-
Rop. d. I. Lucini, ann. 15. in fin. & Alcibi. ann. 26. scatuta Personas in d.
L. testamento. Idem ergo Cart. ann. in d. 2. viiiij. 10. C. de impo. &
alijs fabro.

28 Contraria ius opinioneum, quod imo hoc reciprocum compen-
dium admixta contineat; pupillarum, male probabantur Castr. in
Ling. etiamen, num. 4. & in conf. 2. 4 si bene consideretur lib. 2. Are-
nas in libro tuo ad fid. p. 116. De in d. 1. Ling. etiamen, num. 7. ver-
e etenim. Parisi. in conf. 26. num. 38. b. 2. Soc. in conf. 11. n. 2. & 2.
lib. 1. lo Corinthus 1. 2. n. 2. vers. quo autem C. de impul. & alijs fabi-
catur. Narramus in 26. num. 1. Simon Petrus in conf. 26. n. 21. Sforcia
do in str. de coppendio in s. particula pag. 15. 4. Verificat. contraria
gunt. & Aquili. in d. 1. Centurio n. 4. par. 11. num. 16. 2. ratione in
tutu. Castr. quod huc reciprocum admixta compendio coti-
nere fidem. quam onerosa est. ergo multo magis dictur con-
sente pupillarem, que est fauoribus. Verum respondit omnino
non alic mirum quod cotinere solitus fideicom. cum illa aqui-
liter omnia ipsius personis comunitat. Ita enim aquae vnu scilicet
confite gratuita, sed diversiter in pupillari, qui puber
comitent. Non etiam virget acu confederatio Sforcia in loco
etiam. clam ad omnes peruenientiis hereditas per fideicom.

Digitized from the
Newark Public Library

Declaratur & facit, quandoq[ue] ex parte contraria collecta-
ria, quæ suadet testificari voluntate facere papillarem. Ita & offra-
d. iste f. l. mons. s. in s. C. de teſt. ac. m. d. & tu coſſil. 18. ſi v. lib. 2.
16. de Auctio. en. t. 1. in p. 1. in p. Pers. in cōſil. 26. mons. 3. lib. 2. Coram. in
l. 2. mon. 20. in p. 1. de pupilli. Rom. 1. de pupilli. 7. in p. 1. in p. 7. & verba. & qua-
m. lib. 2. & Simon Pater. in cōſil. n. 23. & uo. N. tra. in cōſil. 26.
5. Vna est coniectura in cōſil. Cal. quantoq[ue] grauitate
ſubſtitutio p[ro]p[ter] mortem filii reſilietur etiam haec editio pupilli.
Nam tunc dicunt filii inſtituſi pupilli arbori ipsi pupilli. Eſt exal-
terata coniectura, quandoq[ue] relator inſtituit meſoſer. & exaltat ſo-
mam. & voluit bonis peruenire ad maſculos donec aliquis e[st] in
exhibit. Ita R. Nata & Praeſ. vbiſſiſ.

Secundus est casus praecedenti fatis proximus, quando scilicet 35
testator habestes vel quatuor filios, atque puberes, vel unum pa-
berem, datus vero impuberes, quos omnes instituit & iuvaret
futuriti: in hoc calo reciproca continebit pupillare inter
duos illos impuberes? Et non continere scripturam Bart. in dist.
leg. *Litur.* nat. II. s. vi. Alex. Iason. Ripa. nom. xx. & Alcina. m. 36
& Zef. ann. decimosexta in iusta, qui ambobz cellulante eis communite
opin. A retin. in l. i. b. hoc bene nam. 6.8. de vulg. & in d. l. it. testatur
la. i. m. 1. a. C. de templa. mil. Guilel. Denecod. in Ray. p. v. s. 15
libri. d. 2. m. 1. de breviat. qua fols. 37. de tef. Han. quoq; praeclarant
Zef. & Leo. in tra. de subte. in tit. de recipio. ille, nam. 6. m. 37. i. f.
v. 1. 1. 1.

Eo argumento iij moti sunt, quod ratio feruanda aequalitatis ita locum habet quidam duo ex tribus, vel cu[m]q[ue], sunt impubes, scitum quando vnu ex duob[us] est impubes. Atq[ue] quando vnu ex duob[us] est impubes, & alios, sicut illi puberes, reciprocamente non continet pupillam c[on]tra d[omi]n[u]m s[an]ctu[m] bo[n]i h[ab]ere, et d[omi]n[u]m s[an]ctu[m] f[ac]ere. Ergo & quando duo sunt impubes & alij puberes, reciprocamente non debet posside continere pupillam.

Contrairem opinionem quod sufficit haec reciprocā cōtinent
pupillares inter impubes, probantib; & male quidem, Galleg,
Kay & Alberti, *Lusor*, & *mod. l. m. r. f. s. o.*, & ihac Bald,
nro. 7, & Ang. *in collis 29*, *Teflat de Veras. nov. 3*. Et de hac
facie specie si vere respondit Comenius *c. confus. Iean.* quoniam
Et hanc opinionem vere secundū est amatus Colb, *in d. si parr.*
z. part. in verbis per sona. min. 5. fid melius in 7. ut quidam modi
sunt, quod testator premitum recte dicit substitutiones, vnam
pupillarem inter impubes, alteram fidēcimilliam inter
puberes. Quia fācē consideratio vera non est cū testator tunc, vel
quatuor oīlios omnes filii, simul vñca verborum frācū. Cura reciprocā
substituit; at idem licet pupillarē conatūc inter impubes,
& fidēcimilliam inter puberes; attamen pupillaris nomina
patitur inter pubes & impubes. Non diciunt enim testatores
vñcū facere duas substitutiones, sed vnam sūmam inter omnes

Declaratur hic casus, ut loci non habeat, quando ipsi impuberes suissent coniuncti in infidulatione. Nā tunc & in reciprocā proferuntur coniunctū vocari, & cum respectu reciprocā cōfitemur populi Ita Bar. in d. Lucca, numer. vītū s. f. de valle, & p. f. Sabiatana, & Imola in cap. Rega de lebus, & Leo in d. t.

DE PRAESUMPT. tant coniectura, quod voluerit testator sibi reciprocum contingeri pupillarem. Ita *Bal.* in *d.l* *testamento* *l.3.9.9.2.4. de testis. moli. 8. et. in d.l. *Lucius* *m.12. et. iiii. Ripe. n. 21. et. Alcat. nom. 36.**

Quatenus est causa, quod testator in suum reciprocum contingerit pupillarem portionibus in qualib. Hoc in casu reciprocum contingerit pupillarem inequalibus portionibus non impediat pupillarem. Ita *Bal.* in *d.l. *Lucius* n. 2 et. *Ripa* p. 35. et. *d.l. 20. et. teijam. ou. me. l. 2. et. *Alcat.* nom. 36. et. *Alcat.* nom. 36. et. *Alcat.* nom. 36.**

37 Tertius est casus, quando testator infitit tres heredes, nepe
duos filios impuberis, et utrum extraneum impuberem. I. eos
invenient substitutum, hoc etiam casu illa reciprocum continetur
pupillare inter duos illos impuberis. Ita secundum Bar. mecum 37. An-
nacella de C. off. num. 4. liber 1. aperte Sal. & Roma s. d. Liver-
mem. L. 1. C. de t. famili. 1. nro. 1. aucta. Raya. de testam. Are. in d. 1.
item bac iure, et in d. 1. Linnae, et videm Alex. idem. nro. 1. & Iesu-
nu. 9. 4. & Alia. nom. 3. Nam quod probatur Emanuel Caja in d. si
patet in 3. parte in verbo personis. nro. 8 de testam. 6. Rama. in corp. 3.
num. 1. liber. 2. Nam et hoc calu locum habet ratio d. leg. iam hoc
iure, nempe ferundae equalitatis. Non enim vnicam p[ro]p[ri]etatem
potest cum extraneo filio inveniri non
possit pupillariter. Et simile ergo non refert Romanus in d. consil. 2. nro. 12.
Iepsi Batonian. item affirmavit Zefanius ex 12.

Sextus est etiam casus, quando testator infitit duos filios impube-
res, et eos ita simpliciter reciprocum substituit. Ex vi filiorum h[ab]ent
non erit, alteru[m] subt[itu]tum. Hoc in casu dubitatur an pupillaris
continetur sub reciproca. Recepta opinio est, pupillaris non
contineri vigore reciproca: & sic non esse expressum pupillare
sed comprehendit acutam pupillare non excludit matrem. In Bar.
in 1. Linnae nu. 1. idem Alex. n. 13. Iafon. 13. communem est effatetur ibi
Ripa. nro. 10. Idem scriptor Ale[xis] in Lex. prel. sol. pen. C. de impu. & alijs
prob. & videm Roman. nro. 6. 7. Galer. Bened. in R. merito s. ab
Liber. ii. 2. m. 12. de pupillari. num. 102. de testam. & videm Baro nro.
mer. 43.

Caterinus à prædictis dissentit Dec. in d. 1. in coll. sive

Contraria itaq; opinionem male probarunt Bald. in d. l. in testamento la. 1. C. de testam. multa. vbi & Aretin. fibi parvum confitans idem afferat: & tecum eti Kipa d. l. Luccini. num. 24. ex se. sed certe. Eandem probarunt Angel. in casu. 307. Vasisq; intrabat. de successuum creatione. Ioh. 2. 19. 10. tit. de reciproc. mauer. 4. Hippo. Regini in l. precibus. num. 23. C. de proprie. & alijs sub. Horum rationes leues sunt. Non enim teflator considerant naturalem affectum, posse aquam extraneum eis admiscerit. Nec etia dicunt potest, mixturam personae extranea tollere filii quod eis lex conceperit. Ita has consilium s. & ex imperf. C. de testam. quia nostro in casu non appare legem conceperit, vt filij dicatur hoc casu reciproc. pupillariter subtilitati.

5 Declaratur his casis, ut locum non habeat, quando confecc-
tris confaret, et telorum hoc habet reciproca facta extraneo,
voleuisse comprehendere pupillarem : sicut defendendo Alex., ser-
piente Dec. & Curt. iuvan. I presbit. in f. C. de impab. & atq. subf. cito
loci Rom. non diffinita.

Quartus 1 est casus, quando pater reflector infinitus duos filios impuberes; quorum virus erat emancipatus; alter vero in potestate & eos inuenit subfinitus. Deinde emancipatum adoptavit. Veli si pater infinitus & inuicem subfinitus duos impuberes, quorū alter erat illegitimus natus, quem defensit legitimū fecit. Hoc etiam in casu reciproce hoc non continet pupillarem: Ita Bartel, in d.l. *Lucas* & ibid. *Alezias minor*, 37. *Tatianus minor*, 15. *Rupia manu*, 29, & *Alezias manu*, 27. *Ex discentiis hanc defendit et invenit de Gode-ri.*

Aliud, sicut 31. & angusti nesciunt defendit *Intra*, de subtil. in-
tul. de spacio, numer. 87. Est manifesta ratio, quia tempore con-
ditu testameti aderat imparitas, quae pupillarem impidebat. Nō
enim pupillari si fieri potest emancipato & illegitimo, qui subte-
flatoris potestae non sunt. Nec sufficit, quod superuenient par-
itas, quia id non efficit, ut dicit positus testatorum eo tempore quo
fecit testamentum sensile quod sub reciprocis coconseruerit pu-
pillaris. Nam ad conjecturandam testatoris voluntatem confi-
deratur tempus ipsum quo testamentum ipsum faciebat, scilicet
auctoritate Socio, Scn. respoudi in cons. 97, num. 1. & in consil. 166,
num. 320. lobs. 2. Porro cum superuenient paritas ante mortem testa-
toris, ex noua superuenienti voluntate videtur pupillaris hec co-
prehensio recipi, non autem ex mente, quae erat tempore
conditi testamenti.

Declaratur primò hic casus, vt locum non habeat, quando testator statim confecto testamento emancipatum adoptauit, vel illegitimum fecit legitimum. Nam tunc presumitur, quod, quando confecit testamentum, habuerit animum, ut sub ea reciproca continetur pupillaris. **Ite declarant.** & Ripam d. l. *Luvius, m. 30. et lib. Alcian. n. 23. verf. 3. quidam sit anteire. & Leo. is lo lo supr. allegato. m. 83.* Ea ratione i motus, quia ex his, qui hunc in contingen-
tienti, declaratur qualis fuerit animus precedens. *l. s. v. v. v. v. v. Bar.*
ff. p. v. cred.

Declaratur secundum, ut locum non habeat hic casus, quando in testamento adiecta fuerit clausula, pupillariter & per fideicommisum. Nam tunc significat testator, te fuisse filium animi adoptandi, vel legitimandi filium atque ita sibi ea reciproca continetur pupillaris. Ita post Bar. insolam & recentiores docens Ripam d. Iuris, n. 31 & Alcian. 57.

Declaratur tertiò, vt non procedat hic casus, quando aliquis ex-
iis l. de fidei om. vñ Dic. G. de transib. Et hic casus evenit, quia
ita vnuas ac alter decodere potest. Ion ergo considerari debet in
xqualitas.

verum esticim in obclausula hinc substantiam actus respiciat nec
accessoria est, vel executiva, ut loquitur d. Clem. I. Nam clausula ex-
ecutaria illa esse dicitur, qua post ipsam dispositionem ponitur,
ut ipsa dispositio exequatur facilius: sicut post alias declaratis in
causis abo. 38. lib. 2.

Teriti ea ratione vultus est ficitus in d. tral. de compendio, in s. par. pag. 13. et 14. tergo 5. quia quod etiam si expresse colligeretur ex generaliter clausula, tattatorem voluisse apponere illam etiam respectu substitutum; hoc eti quod intelligetur substitutum in codicillis, ubi opus est: attamen dura in illo expresse institutionem facit, cestas praefuturis & creditu eo in catu nolle codicilliari, defatigari, quidquid protervitas sit. *L. Codicilli. C. de codiciliis.*

Ceterum refopideri potest, teſtatorum voluntate quidē testari fed eo caſu quo ſubtiliſtiones valere non poſſent iure direc̄to, atque ita colligere ut facta in teſtamento, voluit valere iure fidei-
miſſi. vt in codiciliis atque ita in fiduciūm volunt Codicilliari. Cē-
liano has opinioes in diſtinguitur priuō Rīpa m.d.L. et c. m.
et v. ſi. Codicilli. Aut teſtator vius eſt clauſulari codicilliari in am-
pla forma: ut puto quidē dixi ut teſtamentū ac omnia, & ſingula
in eo, ſtento nō valebut, &c. Hoc in caſu inquit Rīpa procedit
opinio Decij contra communem. Aut teſtator vius eſt clauſulari
codicilliari ſimpliſci in forma magis referrita: quia dixi, ut teſta-
mentū valebit, &c. Nec adiect, omnia & ſingula. Hoc caſu in-
quit Rīpa procedit opinio comitis. Hanc conciliatioe damnata
iſi ſent Rīpa practicato in loco: Cū clauſula codicilliari habeat im-
plicita in illa verba: & omnia, & ſingula, &c. Praterea eiſeſt po-
tius dicendum totum contrarium: quod opinio Decij procedat
quidē clauſula codicilliari eiſt simplex: ex quo Decius negat ob-
liquari. Illa vero eſt communis, quando clauſula eſt ampla; quia quod
& fideiſemmarum comprehendat.

Distinguit itaq; secundo loco Ripa in d.l. *Luzin.* n.m. 45 et
item in d.l. *Certatio.* m.s. 5, quod aut clauſula codicillaris concepta est
per verba praetensis temporis. Eritus substitutio hinc directa va-
lere non potest vel fideicomisaria, ex quo non est factaversus ha-
bentibus tractum futuri temporis. Non enim in futurū operari po-
test cum statim in mortuo tellato valeat per directa, ergo cuandic
editio, si non valer. Hoc in casu iniquit Ripa procedit op. Docu-
& fequacium. Aut clauſula codicillaris concepta est per verba futuri
temporis, habentia tractum fucessuum; vixita, si non valere vel
valebit. Haec sunt verba, si non valebit, possumus trahi ad omne te-
pussed quādo testator in substitutione reciprocā, vel alia adiecit
multa rēporta, tunc illa substitutio cōtinet & fideicomisariam
se. *videtur R. & aliis* in d.l. *Luzin.* Et hoc in casu iniquit Ripa pro-
cedit communis opinio. *Hanc dicit Bonam.* & contumaciam pri-
mū & probat *Catalopu* in d.l. *precibus.* n.s. 53. & ems. *fests sunt oī*
dem Cas. iuu. no. 5. & Sapi. n.s. 63. & Cognol. n.s. 198. Sic & Nemz. in
cospi. 33. m.s. 19. & apertis Rubens in camp. 129 no. 2. & Soci. iuu. 24 consil.
666. n.s. lib. 2.

84 Declaratur t̄ quartā, vt locutus non habeat, quando refutato reciprocē substituendo ita dixit; quos inuenit substitutio vulgariter, pupillariter & per fidem commissum. Nam tunc reciprocā continet fidem commissariam. Ita Ripa in *ad L. Lucan. num. 4. ff. de vulg.* & *in s. p. post Imo' am. bī.* Et his accedit illū, i. qui idem dixerunt in substitutione comprehendit verbis direcūt à pagino fācta, lac clausula, vulgariter pupillariter & per fidem commissum. adiecta: *sicuti duximus sfragā in praes. pt. ... vbi de ea comprehendis exponit.*

BR ASSUMPT LXI

Reciproca substitutio directa, hoc est vulgaris, vel pillaris, an & quando probumatur facta inter plures, quibus morientibus facta est vulgaris,

vel pupilli

lari arate substituto in tota luxurie et Maxium. Hoc in cati inter tres illos impuberis in litotus prelumitut reciprocitate reciproca pupillaris. *Bar. Inola.* & *Arietum* in *l. foliis*, *g. foliis*, *c. foliis*, *t. m. potest ad finem*, *f. de gl.* & *pop. subf. Alex.* in *conf. g. col. t. m. lib. l. lib. l. lib.* *Alex.* & *Herculanu.* in *l. p. foliis*, *g. foliis*, *t. m. pop. subf. Alex.* in *l. foliis*. *Cat.* in *conf. 1.6. num. 3. lib. 2.* & in *conf. 2.3. col. 3. lib. 4.* *Anguis Arietum* in *3. vel. foliis*, *col. 2. Inift. de pop. subf. l. foliis*, *l. foliis*, *pen. in foliis*. *C. de impuber.* & *alii subf. Rapa* in *l. horedes met. c. num. 1. lib. 1. ff.* *ff. ad Treboli.* qui testatur esse communem opinionem. *Socinianus* in *conf. 8. num. 2. libro 1. Sioria Odo intra* de *opendisa.* in *quanta pars*, *pp. 75. vers. luc. lumen innotescit.* *Deducit* in *cap. 2. num. 6. c. num. 6. de testam.* *Zanchius* in *2. 6. c. num. 1.6. parte. num. 5.* *Eat et ratio,* quia testator apponendo dicti *cionem*, *tota*, vult *Maxium* sub *litotum* debere concepi non *soldam* portionem *vltimam* decideretestiam aliorum: quis qui *de* aliorum portiones his substitutus concepi non posset, nisi illae peruenient ad *vltimum illum pupillam*. Peruenire autem ad *pupillam vltimum non posset*, nisi mediante reciprocata: quia aliquo mater pro sua portione, pro qua filii succedit, *aut a* *w*

defundit. C. ad S. C. Tertii. impedit ipsum ultimum succederet.

Ceterum contraria opinione probabant Dynus, Oldridus, Baldus, Albericus, Albertus, Romanus & Castr. in d. l. vel *fugulis* & *videlicet* Fulgulus dixit, veteres communiter ita sensisse. Et ratione ixi moti sunt; quia directe tū substitutiones non inducuntur coniecturis, & presumptiōibus, *i. cīm proponeretur de leg. 2. & i. libens. C. de ref. & tradit. Bald. in l. vicia. 6. p. secunda. tamen 3. C. de cadu. tellend. & aliorū plures commēmorant supra infra-*

sunt. 5 Verbiū respondet vñā cum Arerino, & Alcante in d. l. vel *fugulis* m. s. quod imo etiam directe substitutiones inducuntur coniecturis, & presumptiōibus; sicuti abunde demonstrauit in dictis presumptis.

Iteō maximē locum habet, quando aliqui verba testitorū intelligi, & verificari non possunt; *sicuti dicitur Bald. in l. s. m. 5. ff. de bare. m. f. sicuti in caſu nōtio, verificari non possunt verba testitorū tota hereditas perueniat ad ultimum pupillum decedentem, nisi sit fit, & alijs subit.*

6 Extendit primō, ut locum habeat etiam quando extaret alter frater pibes, qui pro parte eius successiōnē ipi ultimum pupillo morientis sicuti. Hoc tamen dicunt inducita reciprocā pupillaris. Ita pell. alios in specie Zanchius in d. s. cīm ita. m. 6. par. m. 38. *vñā adverte etiam.*

7 Extendit secundō hict̄ casū, ut locum eriam habeat, quādo substitutio facta est verbis indefinitis, ut si dixit testator, substituto in hereditate, vel in bonis. Ita in specie extendit Didac. in d. cap. Raym. §. m. 6. Eridem dicimus de fideicommissaria infra in subseq. presumptis.

8 Extendit tertio, ut procedat etiam in pupillari comprehensa in compendio favr si testator ita dixit. Instituto filios meos impuberes & ultimo decedenti quandoconque substitutio Maximiū. Adhuc enim inter illos impuberes presumptiō facta reciprocā pupillaris. Ita scriptum est quod Didac in d. s. Raym. §. s. m. 6. verbi, quid ergo nec in contraria opinione Raym. in d. s. cīm ita. m. 22.

9 Illud etiam obseruauit Didac. in d. s. m. 6. m. f. sicut Aretino in p. 10. in ff. de vulg. hanc pupillare factam ultimo morienti in tota hereditate parere substitutione fideicommissariam inter institutos, eo caſu quo primo moriens, impubes decedat. Et sicuti sunt Raym. in d. s. cīm ita. m. 22. & Zanchius ibidem in d. p. m. 6. 3.

10 Declaratrici hic caſu, ut locum non habeat, quando substitutio est Ecclesia. Nātūrā eius fauore non presumptiō inducita pupillaris inter illos impuberes ad exclusionem Ecclesie. Ita in specie declarat Raym. in conf. 123. m. f. lib. 3. & conferat, quia dicimus in subseq. tū presumptis in fine prima & secunda & secunda causā.

11 Secundus est hic caſus, quando testator substitutio ultimo morienti, & in tota hereditate & mater non extat, vel extat, sed excludit a successione testatorū. Hoc sanè caſu illi los impuberes institutos non dicuntur inducita reciprocā substitutio pupillaris; sed referuntur etiā superstitibus successio ab intestato. *l. v. singula. ff. de vulg. pupill. substitut. & ff. de vulg. singula. in Instit. de pupill. substitut.* Nec mater hoc caſu, ex quo nulla in portione successit, operari potest, viinducere censeatur hac reciprocā. Ita cōsūm. hunc prabat Doctores superiorē in causa commēmorati. & omnium aperteis Zanchius in d. s. Cīm ita. m. 6. verbi, quo ad primū post Caſt. in cons. 392. primum qualitatem, non parvum. *cōsūm. lib. 1. d. 2. Aretin. in l. potest. ad finem de vulg. & pupill. substit. & Raym. Alexander in conf. 2. numer. 15.* Et precipitato in loco Zanchius confutat argūmenta Torrelli, qui in d. s. cīm ita. m. 22. contraria opīnionem conuictus est tueri.

12 Tertiū est hic caſus, quādo testator pluribus pupillis simpliciter substituit in tota hereditate: sicuti quando sī dixit. Instituo Caium, Sæcum, & Sempronium filios meos impuberes; quibus in pupillari arte morientis substitutio Maximiū. Hoc in caſu illi impuberes non dicuntur in iure, & reciprocā substitutio pupillarū iter: sed uno eorū ea in aetate decedente, superstitibus referuntur etiā legitimā successio, atque ita ab intestato succedit. *l. v. singula. ff. de vulg. & pupill. substit. & ff. de vulg. singula. in Instit. de pupill. substitut.* Et ideo frater superflue excludit substitutum, non quidem substitutione reciprocā: sed ex libi referuntur successione intestata. *Ita Bart. & relatio in d. l. de vulg. Albericus in leg. duos. ff. de robis dubiis. post Dynum ibidem Corn. m. penult. volum. 6. ver. item. f. l. C. de impub. & alijs substit. Alexand. & Herulan. ml. paterfamilias. §. ultim. ff. ad l. F. locul. idem Alex. in conf. 91. numer. g. libri. 1. Didac in d. cap. Raym. §. s. m. f. de ref. & Zanchius in d. s. cīm ita. m. 6. par. m. 36. Quādam sententiam probant d. l. qui duos & d. l. p. sc. §.*

liam. §. ultim. Et accedit, quod si quando facta est simplex substitutio omniſiliaria, illa non censemur inducita inter ipsos institutos, *scilicet in subsequenti presumptione in secundo casu.* multo minus di. cēdēt facta in caſu nostro. Cum difficiilius inducatur directe quam fideicommissaria substitutio: *scilicet expeditius facta in presumptione.* Et in specie sic sensit Alexand. in d. conf. 91. num. 9. qui ea ratione caſum hunc cōfirmat: quod hoc casū marce succedit vñā cum fratre superflue, *insta autē d. f. m. 6. C. ad Tertium.* que tam non succederet, si frater superflue succederet ex pupillari substitutio.

Quartus est casus, quando testator pluribus pupillis substituit in tota hereditate sed non ultimo decedenti: vel contra, quando substitutio ultimo decedenti: sed non in tota hereditate. Hoc etiam caſu non censemur inducita substitutio pupillaris inter illos impuberes. Ita pell. alios Didac in d. s. m. 5. & Zanchius dicit *sexta part. no. 37.* Si enim nec fideicommissaria inducita censemur his in caſu, vt dice aū in *subsequenti presumptione in tertio,* & *quarto casu.* multo magis idem est dicendum in hac directa, quā (ve dixi) difficultus inducitur.

P R A E S V M P T . L X I L

Reciproca substitutio fideicommissaria, quando presumatur facta inter plures vocatos, quibus omnibus, vel ultimo morienti datus est substitutus; diligens & accurata explanatio.

S V M M A R I A .

1 Substitutio fideicommissaria reciprocā quando presumatur facta inter plures vocatos, quibus omnibus vel ultimo morienti datus est substitutus. Et quod si testator substitutio ultimo morienti in bonis, & hereditate indefinita, et presumatur reciprocā substitutio.

2 Intellectus §. Seis libert. l. Tertia Seis. ff. de 1. 2.

3 Fundamentū id dicit, quod & totum fundū, cūm nō possit partē separari. Intellige quo ad partes integras ipsius fundū, nō sunt autem quod ad partes diffractas, & quantitatibus.

4 Pronomen, vel ipse personalitate in signis.

5 Indefinita aqua pollit vocatis, quando ratio id suadet: *scilicet non ad eadem rato, vel dispositio est edicta.* m. 10.

6 Cibis, hereditate meam vel bona mea, non possunt ad partem adaptari.

7 Substitutio si est eius in facta simpliciter, intelligitur facta in aeratione, in qua substitutus fuit.

8 Substitutio reciprocā fideicommissaria inter plures vocatos censemur indebat, quando a iugis conciliata, & signo collata, testatorē sensibile de omnibus bonis, & hereditate. Et quod sunt has signa, & conciliata, m. seq.

9 Testator si dixit vñā bona sua & cōsūm. in generatione, & familia sua quo dūcūs fieri posset; presumatur vñā bona omnia, & communem hereditatem regit, & sic reciprocā, & fideicommissaria substitutio. Idem si gravida substitutio ne nosmet totam hereditatem suam, vel omnia bona sua. 12. Idem quando testator tribus hereditibus instituit in tota hereditate substitutio alium, vñā verbi. Et ultimum estū decedēti substitutio in d. l. hereditate talem. 12.

10 Idem quando testator substitutio ultimo decedenti adiecto ostendit, quād seū omnibus honoris dispensat. 13.

11 Idem quando ultimum decedēti substitutio, adiecto ostendit, quod non posse. T. v. d. l. quem dicit abere. m. 16. Idem si testator substitutio in omni persona, que ad ipsos heredes pertinet. m. 17.

12 Idem quando testator instituit heredes in bonis mobilibus, & immobilibus, deinde ultimum eorum decedēti substitutio pariter in bonis mobilibus, & immobilibus. Mennius. m. 8. Et idem quando testator substitutio in aliquo re desonstratur a per suos cognitos. m. 19.

13 Et idem si testator dicit, substitutio Mennius hereditatem sine aliena. m. 20. Et idem dicendum, quando testator instituit Caium, Sæcum, & Sempronium. & ultimum eorum decedēti substitutio in bonis pro dimidia. & Tatum pro altera dimidia. m. 21. Et idem, quando per alias quād efficiat substitutio ibid.

14 Substitutio reciprocā fideicommissaria censemur, quando plures instituti suos vocatis comme collectivis.

15 Extendit etiam quād ad filios praeferit, quibus cōfervatur fideicommissaria universa. e. 23.

58. Substitutio fidei commissaria reciprocis facta est, quando facta est in testator, & alii vltimo plato in sutorum, sibi puberes decederent, non extante matre in medio vel fratre utrunque communio.

Idem quando inter ipsos instituti os, & & grauatus facta est a substituto 27.

Idem quando substitutus vltimo procederet et illi vltimo, nec esset locum transiit nisi ex: nro. 26.

Idem quando bona peruenient ad grantatas ex alia causa quam ex causa aqua vocatis vocari, nro. 27.

Idem quod est diconduo inter vocatos in diverso gradu, 21.

Et idem quando fidei commissaria reciprocum laicu[m] habere non potest inter plures vocatos, & si nonne sunt nisi equaliter vocati, & equaliter gravatae, nro. 29.

59. Substitutio reciprocis fidei commissaria reciprocis facta est, si effecta simputetur, quando si testator non substitutus vltimo moriens, nec in omnibus bonis.

60. Hereditas legitima dicitur que decesserit ex testamento; veri autem legitima dicitur hereditas que ab usciplista decesserit.

61. Habeat isto proprie[te]t[er] est solam ipse v[er]sa, non autem proprietas.

62. Verba inter gentes sunt in proprio ligno que dicuntur.

63. Substitutio reciprocis fidei commissaria reciprocis facta est, si effecta simputetur, & reciprocis facta non substitutus in omnibus bonis, nec vltimo moriens, & qui non conciliatur.

Primo quod vno ex institutis superest tali est, qui substitutum excludit ex profecto mente testatoris, nro. 31.

Secundo quando instituti tales sunt, qui agnitionem, & familiam conservare possunt, & significares testator velle sua bona conservari infra milia, nro. 37.

Tertio quando testator vocavit omnes suos descendentes, deinde trasferitales quos grauauit, & alijs adiecit clausu[m] demonstretur, est immixtus substitutus, nro. 38.

Quarto quando triplex institutus testator gravauit restituere, deinde substitutus transiit, nro. 39.

Quinto quando testator plusvno vocavit filios eius substitutis, & adiecit clausulam probacionis alienationis, nro. 40.

65. Personae excludentes substitutum quamam presumuntur ex conciliatura mente testatoris.

66. Testator si est facta testis vltima decedentis ex pluribus hereditibus, sed non in omnibus bonis, an censeatur reciprocis substitutus, & inserviat.

67. Substitutio non censeatur facta in omnibus bonis, etiamque expressa sit facta in omnibus bonis institutio, & domine facta adiecit a substitutis simpliciter, nro. 42.

68. Dicit in institutis non censeatur reperita in substitutione, & quocunca.

69. Substitutio si est facta in parte hereditatis, non censeatur instituti in alieno gravatu, etiam si facta est substitutio vltimo morienti.

Sicut si ultima morienti facta est substitutio indefinita, & sit puta in bonis vel hereditatis, nro. 45.

Et secundum etiam quando testator substitutus habet verbis, in d. hereditate substitutio Maximi, quia sunt verba relativa, & restituenda ad precedentem hereditatem, 46.

70. Substitutio reciprocis fidei commissaria, an censeatur, quando testator substitutus quidem in omnibus bonis, sed non vltimo morienti, sed post mortem plurimum gravatorum, nro. 48.

71. Substitutio facta est post mortem omnium, & facta vltimo decedenti, ut afferat.

72. Substitutio reciprocis fidei commissaria, non dicitur inducita etiamque testator dixerit, si omnes penitus defecrunt, substitutio Maximi in tota hereditate & quare.

Exceditur, etiam si substitutus facta est post mortem plurimum liberorum expressa reciprocis substitutorum 51.

Idem si testator tres instituit hereditates, & singula protertia parte, & omnes probavit alienare, & Trebellianam detrahente, sed quid debarent Maximi restituere, 52.

Idem quando substitutio fidei commissaria iuncta est cum vulgaris & papillaris, 53.

74. Reciproca substitutio an inter positos in conditione causari posita, & quando inducita hoc cajus, vel non inducita censeatur, nro. 56. 57. 58. & 59.

75. Reciproca & inservient substitutio confidari non possunt, qui inter eum natura possunt non sunt.

76. Positio in conditione quando sumi gravata, censeatur etiam vocari, & consequenter reciprocis inter eo facta dicitur substitutio fideiscom. Vero autem si omnis quod non possit gravari, ut dicitur, & idem, & ideo inter eos non posse fieri reciprocum.

E XPLICAVIMVS & superiori presumptione de directa substitutione, nunc differamus de fidei commissaria, in qua qui, em explicanda alium seruabo ordinem ac fecit Socinus, in L. habet de me, & com. ita sol. & 2. ff. ad Senatus consil. Trebel. ac etiam fecerunt alijs, qui ex professio rem h[ab]e[re] praetarcarunt. Distinguam ego duo capit[ula]: et si Socinus precipitato in loco, continuit quinque causis. Et primum quidem est caput, quando testator expresse votauit filios, & descendentes. Secundum, quando predictis in conditione posuit. Quo ad primum caput, distinguo quinque causis. Nec plures (ni fallor) considerari possunt.

Primus est quando testator pluribus hereditibus expressim votatis substitutio, vltimo corum morienti, & in tota hereditate, vel in omnibus bonis, vt si ita dixit. Instituto Caius, & Saxon & Sempronius, & vltimum eorum decedentem gratia restituere omnib[us] bona mea, vel totam hereditatem meam, Maxio. Vel substitutio Maxium illi vltimo decedenti. Hoc in casu constat testator expresse votasse tres illos institutos: vltimo eorum morienti substitutio in omnibus bonis, & demum expresse grauata, vltimum morientem restituere Maxio. Atque ita quatuor concursum, nempe expressa votatio institutorum: substitutio eorum vltimo decedentis facta, in omnibus bonis: & demum, vltimus eorum decedens gratias expresse. Hoc sane causis illi institutio, nempe Caius, Saxon & Sempronius prefumuntur in utrum & reciprocè a testatore substituti. Et hac tacita substitutio reciprocis appallor. Recepta est hec sententia, quam probatum Bart. Bld. & Alber. in Tito Saio. §. Seis libentia in fine, leg. 2. & ibide Calv. n. 2. Idem Bart. in l. vel singulari, & ibide Caius ff. de vng. & popl. f. p[ro]p. f. l[et]m. in l. port. nro. 2. ff. se de vng. & popl. subf. alex. m. ff. p[ro]p. au[tem] rei, num. 1. verf. add. quod ff. eo t[em]p[or]e & in l. pat. f[ac]t. ff. dubius, num. 4. verf. 2. c[on]f. 2. ff. ad leg. Falcid. & in conf. 93. num. 1. lib. 3. Corine in conf. 18. numer. 9. & in conf. 66. num. 3. lib. 2. & in conf. 73. num. 2. lib. 4. Socinus in l. qui duos num. 2. ff. de reb. dubiis, in l. hardes meis & c[on]f. ita, num. 1. verf. secundum c[on]f. ff. ad Trebellia. idem in conf. 20. num. 2. & in conf. 13. num. 9. lib. 1. & in conf. 104. fol. penul. lib. 3. In l. fol. p[ro]p. ff. 12. ff. de vng. & popl. subf. in conf. 13. num. 2. & in conf. 26. in 3. dubio lib. 2. quo (et iam infra scripta v[er]a dixit) sequunt, quid illi vltimo morientem sit expresse gravatus restituere Mano. Got. adin. in conf. 63. num. 12. & in conf. 67. num. 5. R[ome] in conf. 92. fol. subf. lib. 2. in conf. 1. num. 1. & in conf. 24. num. 8. lib. 3. Parvis in conf. 37. num. 8. & in conf. 4. num. 25. lib. 2. & in conf. 24. num. 8. lib. 4. Beroni in conf. 67. num. 5. in conf. 68. num. 2. & in conf. 69. in conf. 70. num. 3. & in conf. 72. num. 3. reg. lib. 3. Regia in l. fol. ff. foliis. Ab[er] in conf. 31. fol. 1. subf. p[ro]p. Alcia. Caius in conf. 61. num. 6. & in conf. 8. num. 12. Diculus in c. Raynatus. §. 8. mon. 7. R[ome] in conf. 166. num. 20. Atticus Gabriel. in lib. 4. Concl. in tit. de substitutione in conf. 1. num. 1. Tornelli in lib. Gallia. §. quidam relictus in fine ff. de liber. & post. Decimus conf. 4. num. 63. lib. 3. O[st]ensio in decr. 10. num. 1. I[ust]itia Odo in tr. de compendio substitutio in 3 parte pagin. 3. verf. primu[m] ff. & Zanchius in d. amissio in 3 parte, numer. 36. & numer. 41. Idem q[uo]d ipse respondit in conf. 377. num.

Huius vero sententia ratio afferri solet, quia si testator voluit vltimum decedentem restituere totam ip[s]am hereditatem, nece[ss]itatem est, quod ad eum prius tota peruenierit: peruenire autem non possit, nisi & ipse dicatur substitutus proximortu. Et ratione h[ab]et festis & probat rect. d. l. Tito Saio. §. Seis liberis in fine, de lega. 2. Considerant etiam folie altera ratio, quia si testator voluit, totam ip[s]am hereditatem post mortem vltimi institutum periretneat Maxium substitutum, multo magis pertinere voluit ad alterum ex coheredibus magis dilectum. Que sane ratio recipiendan[em] est, quia idem efficit dicendum, quando substitutio facta fuisset post mortem omnium: quod fallim effice infra demotribus. Et cum dixerim supradicere requiri, & illud quartum, quod scilicet vltimum morientem sit expressum gravatus, hoc praefer[et] La[et]acionis dico. s. 206. in 3. d[omi]ni & Socinus in d. conf. 10. o. c. pen. lib. 3. prob. mis. Zanchius in d. 4. con. 10. num. 16. & v. 21. quod alios receperit, & illi accedit alia in vel imp[er]io n. 15. ff. de vulgaris.

Extenditur h[ab]it[us] calis, vt locum habeat etiam quando testator substitutio vltimo institutio morienti in bonis & hereditate indifinita, vt si dixit. Instituto Caius, & Saxon & Sempronius, & vltimum eorum decedentem substitutio in hereditate vel bonis meis Maxium. Etihi enim testator non dixit, in omnibus bonis meis,

- vel in tota mea hereditate etiam adhuc inter illas tres institutio-
nes & voces facta presumuntur substitutio reciproca: cum illa in-
definita a iudeo operetur quod vniuersitatis. Ita in specie affirmatur
Alexandri. m. 59. n. 2. lib. 2. in conf. 2. num. 3. lib. 3. Certe. hinc. in l.
p. 1. p. 2. n. 1. 13. C. de imp. & alijs substit. idem in conf. 4. num. 2. & 3.
Ripa in d. I. heredes mei. & c. contra. n. 2. & ibidem Fabius num. 12. Socia-
c. iun. in conf. 176. num. 1. b. 2. in conf. 20. num. 30. & in conf. 1. 5. m.
4. 1. b. 1. & in conf. 1. num. 1. b. 2. Vigilius in 6. 5. num. 2. de testam.
Cephal. in conf. 166. num. 26. lib. 2. Decianus in conf. 20. num. 7. lib. 1. &
in 19. f. 5. num. 69. lib. 3. & Sforcius in tract. de comprehendenda. in 5. parte.
3 pag. 72. vers. 2. ego pro veriorum. & dicam iusta. num. 1. Et si quidem t.
morti sunt primo textu. d. S. Saia libertas, qui vere loquitur inde-
finite, non autem vniuersaliter. Dixerit enim testator, fidei au-
tem vestra. Verè & Sapide commisso, ne eum fundu. in vendatis;
cumque, quia ex vobis ultimus decederit cum morietur, restituit
Siamboro. &c. Ecce quod testator indefinite locutus est, fundu.
restituit. Etiamen respondit Paulus, testatorem vocule inac-
tus illos libertos. Ceterum respondit Socinus in d. 5. cum ita
num. 22. inf. d. 5. Saia. loqui, quando legata fuit res particularis,
nem. & fundus, qui sūs fundus ter ministr. Et idem ita idem est di-
cere, fidamus & totum fundum suum non posse partes separari,
sed omnes partes sumu. fundu. confitentes. L. si Tito. &
I. si alij. ff. de seprobria lega. Diuersum est in hereditate, que cum
sit omnem in & vniuersale, potest in ea haberi respectus perfo-
ratus, quia loquitur id est, quam testator grauatus; & sic fola eius
potio confinatur sub nomine hereditatis, met. a. ff. Titim ex par-
te. de leg. 3. Hanc interpretationem confusat Sforcius prae. & ita
loc. pag. 7. a. At ergo, vers. sed ego, qui illud dicit, quod fundus non
decitur, si tuis omnibus partibus, non constat, intelligitur quod tibi par-
tes integrae ipsius fundi: Et in specie quo ad proprietatem &
vsum in actu. Ita loquitur d. I. Tito. & d. I. alij. Non autem
quod ad partes discretae, & quotitatis, hoc est, dimidiat, terit,
quartam. Nam ita dicunt fundus pars fundi quotitatis, sicut
tous fundus. loc. ff. de verb. sign. Atquin in casu d. 5. Saia. fundus
fuerat relictus per partes quotitatis, id est, vniuersaliter pro equa-
li portione, quoque erant illi legatari: Ergo etiam si ad subtili-
tatem pars ultimi morientis deuenit, fundus ad illum per-
uenire dicetur: Nec necesse est de tota (prout erat testatoris)
intelligere. Respondeat itaque secundo ipse Sforcius, quod in d. 5.
Saia, substitutio fuit facta in res particulari habente suum formā
integram & speciem perfectam: Vnde cum non posse restitu-
ti alii vidente, nisi integræ, necesse est, ut partes aliorum in-
re reciprocū fideicommissū ad ultimum moriente deuenient.
- Hoc respondeo eadem cum illa Socini junioris: Et illi con-
sideratione de portionibus integrâibus, & quotitatis satisfacti
ipse Sforcius. Et verè haec interpretatione fuit prius Ruini. in conf. 13. 4.
n. 1. in fin. lib. 2. cum dixit, in casu d. 5. Saia, fundum certum & no-
minatum fuisse legatum: Non autem fundum in genere. Recitus
vel clarissim dicitur potest, quod ibi legatus fuit certus fundus: & eum
dem ipsum fundum prohibuit testator alienari, quia voluit eum
ipsum restituiri Syphoro. Hac alienationis prohibitiō, et ve-
niabilitis quodsi modo sit fundus: sic & illa eiusdem fundi
sclegari & prohibitiō alienari restitutio demonstrat, testatorem
noluisse fundum quo ad restituendam dedit, sed ita totum re-
stitui, utrumque legauerit & prohibitionem supponeret.
- Hoc ostendit & significat illi plausominis, cum, quod per-
sonalitate (vitam dicam) significat: sicut & pronomen ipse, &
p. 2. alios tradit & stipula in filmum. D. 5. num. 112. de legat. & Tyr. ag.
in tract. de redevolu. & convention. d. 5. ff. 6. n. 25.
- Et hic ipse sensus est, quem verè probarunt: glo. in d. 5. Saia.
& in 6. singula. & Doctores pro communiori.
- 7 Scitur dō accedit t ratio, quod indefinita aequipollit vniuersa-
lē, quando rapio hoc sunder. At hic multum suader, quia t hec ver-
ba, hereditatem meam, vel bona mea, non possunt adaptari ad
partem: cum testatoris hereditas & bona integrâ & non dimi-
diante ad heredes institutos peruenient. Et alias t reccē considerabas
Sforcius, si peruerane essent illa verba hereditatem mea,
nam bona mea. Nam t cui dubium, quod substitutio alicui facta
simpliciter, intelligitur facta in ea portione, in qua instituta
fuit: L. C. de sapient. & a. y. fab. 5. & 6. & f. ex fab. arbor. in inst. de
vulg. substitutio. Cum ergo testator reliquerit omnia bona om-
nemque hereditatem, & deinde institutos ita grauauerit, resti-
tuunt hereditatem meam, vel bona mea, ne superfluo adiectum
sit, pronomen meum, dicendum est testatorum intellexisse de o-
mnibus bonis, totaque hereditate.
- Contrarium itaque opinionem male probabant gloff. Baldus
& Angel. in L. Lucim. de leg. 1. Alexan. sibi contrarius, in L. Itaia
prior ff. ad. 1. Falid. & in conf. 20. n. 2. lib. 6. lafon. et. in ist. extitum.
6. adeo ff. de pat. Ruini. in conf. 20. num. 7. & in conf. 34. num. 1. lib. 3.
Socini juniori sibi parum constans in conf. 27. n. 11. lib. 2. & in 4. 5.
cum ita. num. 1. qui communem esse refutare. Alciatus in resp. p.
567. num. ... & in 1. vel singul. 15. num. 17. ff. de vulgar. & popl. substa. O-
fascus in decif. 10. num. 10. & Zanchius in d. 5. cum ita. in 6. parti. num. 157.
vers. 2. in tam.
- 10 Ea ratione t. ij moti sunt, quod indefinita non sequipoller
vniuersali, quando non adest eadem ratio: & quando dispositio
est oclista. Quod sane argumētum falsum esse demonstравimus.
Ex edictor. secundo, vt locum habeat hic casus etiam, quan-
do aliqua coniectura & signo combatit testatorum sensisse de om-
nibus bonis, & h. ereditate, & si id clare non expretis: Ita Ruini. in
conf. 40. num. 9. lib. 3. quem seruit. fuit Soc. in. in conf. 15. num. 7. lib. 3.
Sforcius in tract. de comprehendenda in 5. part. p. 7. & 7. vers. 2. ego pro ver-
rem. & Zanchius in d. 5. cum ita. in 6. parte. num. 210. Et multa quidem
signa posuisse affert.
- Primum est signum, quando t testator dixit, velle bona conser-
vare in agnatione & familia sua, quo magis & clarius fieri pos-
set. Hoc sane signo significauit, velle bona ipsa omnia, omnem
que hereditatem restituiri. Ita Ruini. in d. conf. 10. num. 9.
- Secondum signum est, quando t testator polca gauando sub-
stitutum, vel substitutos, nominasset totam hereditatem suam,
vel omnina bona sua. Ita praestat in loco Ruini.
- Tertium est signum, quando t testator tres illi heredes in-
stituit in tota hereditate, deinde ei substitutus Maxium his ver-
bis. Et ultimum eorum decedenti substitutus in dicta hereditate mea
Maxium. Ita responderunt Alex. in conf. 2. num. 1. vers. & ponderandum.
7. Socin. in. in conf. 77. num. 6. lib. 1. Ruini. in conf. 8. col. 2. lib. 2. alij.
in 1. resp. 567. num. 9. Socin. in. in conf. 10. num. 50. & 3. lib. 3. & 4.
et. lib. 3. quem seruit. fuit Soc. in. in conf. 15. col. pen. lib. 2. &
Zanchius in d. 5. cum ita. in 6. parte. num. 205.
- Quartum est signum, quando t testator substitutus ultimo de-
cedenti, adiecit onere, quod fructus omnium bonorum depen-
duntur. Hoc sane signo demonstrauit testator, substitutus in om-
nibus bonis, & h. ereditate. Ita Soc. in. in conf. 15. col. pen. lib. 2. &
Zanchius in d. 5. cum ita. in 6. parte. num. 205.
- Quintum est signum, quando ultimo decedenti substitutus,
adiecit onere, quod detrahere non possit Treblianum. Hoc
etiam signo demonstrauit testator velle omnia bona restituiri. Ita
Sen. in. in conf. 1. num. 9. Col. 1. in conf. 1. col. 4. ver. constat etiā, &
Zanchius in d. 5. cum ita. in 6. parte. num. 203.
- Sextum est signum, quando t testator substitutus in omni pos-
sitione, que ad ipsos heredes pertinet, peruenient. Ita Corn. in conf. 2. col. 4.
lib. 3. & Zanchius in d. 5. cum ita. in 6. parte. num. 205.
- Sepimum est signum, quando t testator instituit heredes in
bonis mobilibus & immobilibus, deinde ultime eorum dece-
derent substitutus pariter in bonis mobilibus, & immobilibus Maxi-
um. Hoc etiam signo significavit testator se instituire in omni-
bus bonis ex quo substitutus in illis omnibus, de quibus agitur: Ita
respondeat Soc. in. in conf. 9. col. 1. xvi. fuit obstat. lib. 3. quem seruit. f.
Zanchius in op. leg. 2. num. 2. 5.
- Octimum est signum, quando t testator substitutus in aliquo re-
demonstrata per suos confines. Hoc etiam signo dicitur demon-
stratio totam ipsam remisicu quod substitutus in aliqua domo,
sed non demonstrata. Ita respondeat Ruini. in conf. 10. num. 6. lib. 2. & Zanchius
in d. 5. cum ita. in 6. parte. num. 206.
- Nonum est signum, quando t testator substitutus Maxi-
um heredem vniuersalem. Hoc pariter signo ostendit t testator sub-
stitutus in omnibus bonis, seu tota hereditate, fuit respondeat Soc.
in. in conf. 8. col. 2. num. 9. lib. 2. & fuit seruit. fuit Zanchius in loca supra allegato.
num. 109.
- Dicimum t est signum, quando t testator substitutus Caium, Sebi,
& Sempronium, & ultimum eorum decedenti substitutus Maxium
pro dimidia, & Titum pro altera dimidia. Hoc etiam signo de-
monstrauit t testator substitutus in tota hereditate. fuit respondeat
Castor in conf. 2. 10. ff. superposito statuo. col. 1. lib. 2. Cest. num. in conf.
15. 1. & Rite. 1. num. 9. 100. & idem quando per alias quatas effec-
ta substitutio, ut relata multo relata t Zanchius in d. 5. cum ita. in 208.
Ceterum differtur Soc. sen. in conf. 9. num. 16. & in lib. 4. & Zanchius
in d. 5. cum ita. in 6. parte. num. 207. Exstimo recedendū nō effe a prima opin-
ione. Extrem.

- Excedat tertio, ut locum non habeat hic casus, quando illi in locis variis fuerint sub nomine collectivo, vt si reflector ita dixit Calum, & eius descendentes, & viiis eius eisdem descendenti sublimo Meum in omnibus bonis, vel in tota hereditate. Hoc etiam causa est propter amorem illi reflectorius ad reflector subtilitatem per fidicommittitum. Ita docuit Zanchius in l. hereditatis, c. 3. capitulo 10. anno 21. de Trivio, recta contraria opinione Socini, senior in coll. 4. nro. 1. lib. 3. Et ratione solidam est Zanchius, quia si descendentes illi intelligeretur tantummodo recipere subtilitatem per voluntatem, vno admissi, exipari subtilitatem quo ad alios subtili poneant, atque ita non posset postmodum ultimi moriens reflectere totum Meum, & hec fuit consideratio Casteren, in parte C. de invictis, & aliis subtilibus, & in cap. 40. Duo sunt videlicet a. iuris, quae probatur, lib. 1. Vix enim responderet, quod cum singulis tuis grauitat reflectire illi Meum, pars precedente flat in suspicio apud eius heredes donec eiusnam causa mortis vel aliorum, ut tunc tanta hereditas Meum restituerit. Ita Casteren, qd. datus, num. 3. ff. de vulgar. & papill. subtil. qd. sive facilius Alex. & Concessus dicta Alacrius in l. 6. capitulo 3. ff. & pater ad. col. 2. lib. 2. quoniam scimus est Zanchius m. d. 3. part. 2. 21.

24. Declaratur primò hic casus, ut locum non habeat in fidicommittitu facta in toto, ultimo plurimi filiorum, si impubes de celis, non extante matre in medio, vel fratre virgine coniuncto. Hoc enim causa cum superibus fit omnino habitus totu[m] in celo, non est opus inducere tacitum inter eos fidicommittitum subtilitatem. Opus est Alex. & Concessus dicta Alacrius in l. 6. capitulo 3. ff. de vulgar. & papill. subtil. quem scimus est Zanchius m. d. 3. part. 2. 21.

25. Declaratur I secundo, vt non procedat hic casus, quando iam inter ipsos in filiis, & grauitat facta sufficiat per speciales subtilitatem: vt si reflector ita dixit: infinito Calum, Saxon, & Sempronianum, quos in omni subtilitate in tali re; & deinde ita adiecerit. Eravimus eorum decedenti in omnibus bonis subtilite Meum. Hoc causa non prouinunt reflectore inter illos tres institutos fidicommittitum recipiuntur cum iam speciale quandom inter eos fecerit. Ita respondunt Parisius, in coll. 72. num. 66. lib. 3. & Bero. in coll. 17. num. 67. verific. 3 respondens. lib. 3. quoniam scimus est Zanchius in d. 3. ch. 1. a. 6. par. 1. non nullum in filiis compotabat. Iudea respondit. Reginulus senior in coll. 5. 21. num. 10. lib. 6. Et secundum simile dum dicimus, quod positi in conditione & grauitate non consentur variati, si aliquo in ea confusa vocari fuisse, ut dicimus in a. in proposito in 2. declarat. 2. 20. et cetera.

26. Declaratur I tertio, ut locum non habeat hic casus, quando subtilitas ultima, per excellere illi ultimi: nec efficit locus transformationis, de quo subtilitate expella efficiatur caduta. Hoc enim causa causa enim fidicommittitaria. Ita post Casteren, datus Zanchius in d. 3. capitulo 6. par. num. 23. qui laudes refert. Paris. in cons. 4. 3. num. 70. lib. 2. dicitur et cetera.

27. Declaratur I quartu[m], vt non procedat hic casus, quando bona pertinenter ad grauitat ex alia causa, quam ex causa qua fuerint vocata. Ita Zanchius in d. 3. ch. 1. a. 6. par. 2. 24.

28. Declaratur I quintu[m], ut locum non habeat hic casus, inter vocato in duetero gradu. Non enim vocatio in primo gradu consistit subtilitate recipere cum vocatis in secundo gradu. Ita Petrus Antonius Angelicus in coll. 63. num. 13. lib. 6. p[ro]p[ter] se[nsu]m. sec. in coll. 63. num. 3. lib. 3. & Parisius in cons. 1. num. 20. prob. 2. & secundus est Zanchius in loco predicto, qd. prius 23. c. 1. 18. subtilitate facta. Et p[ro]p[ter] Zanchius numer. 23. 2. 37. & in cetera 2. 20. datus in nullu[m] a declaraciones communi.

29. Declaratur I sexto, ut locum non habeat, quando fidicommissum recipiuntur locum habere non potest inter plures vocatos, vt si quoniam non sunt aquiliter vocari & aquiliter grauitas. Ita Reginulus in cons. 58. num. 2. 25. refutat hoc casu lib. 2.

30. Secundus est hic casus, qui omnino a praeceptori distat, quando filius subtilitate facta multipliciter, nonne quando reflector non subtilitate ultima habet, nec in omnibus bonis, fecit si te[st]imonio dicitur. Infrimo Calum, Saxon, & Sempronianum, & si subtilitas Meum in loco cuius reperitur est Doctorum opinio

nam perfundi factam reciprocum fidicommittitum inter tres filios institutos, Calum, & Saxon, & Sempronianum, cum non sufficiat subtilitas illi Meum ultime decedenti, nec in omnibus bonis, & hereditate. Ita Casteren, Angles, 1. lib. 1. Calrenter, Alexander, Socini senior, alio, Reginus, Parisius, Kipa, & Bertrandus, quis communiter Antonius Gabriel in l. 6. consulebat in de filiis, conclusif. 1. nro. 1. tandem opinionem procedunt Curtius in coll. 1. nro. 2. Bero. in coll. 17. num. 7. lib. 3. Sutorius in tract de compensiis lib. 5. particula pag. 20. 2. lego. 2. p[ro]p[ter] prius capitulo de Zanchius in d. 3. ch. 1. a. 6. par. num. 16. Quare quoniam omnino non sicut in ergo ipse futurus in em. 37. num. 2. 2. lib. 2. in coll. 27. num. 2. 2. lib. 1. & lib. 2. & lib. 3. & lib. 4. & lib. 5. & lib. 6. & lib. 7. & lib. 8. & lib. 9. & lib. 10. & lib. 11. & lib. 12. & lib. 13. & lib. 14. & lib. 15. & lib. 16. & lib. 17. & lib. 18. & lib. 19. & lib. 20. & lib. 21. & lib. 22. & lib. 23. & lib. 24. & lib. 25. & lib. 26. & lib. 27. & lib. 28. & lib. 29. & lib. 30. & lib. 31. & lib. 32. & lib. 33. & lib. 34. & lib. 35. & lib. 36. & lib. 37. & lib. 38. & lib. 39. & lib. 40. & lib. 41. & lib. 42. & lib. 43. & lib. 44. & lib. 45. & lib. 46. & lib. 47. & lib. 48. & lib. 49. & lib. 50. & lib. 51. & lib. 52. & lib. 53. & lib. 54. & lib. 55. & lib. 56. & lib. 57. & lib. 58. & lib. 59. & lib. 60. & lib. 61. & lib. 62. & lib. 63. & lib. 64. & lib. 65. & lib. 66. & lib. 67. & lib. 68. & lib. 69. & lib. 70. & lib. 71. & lib. 72. & lib. 73. & lib. 74. & lib. 75. & lib. 76. & lib. 77. & lib. 78. & lib. 79. & lib. 80. & lib. 81. & lib. 82. & lib. 83. & lib. 84. & lib. 85. & lib. 86. & lib. 87. & lib. 88. & lib. 89. & lib. 90. & lib. 91. & lib. 92. & lib. 93. & lib. 94. & lib. 95. & lib. 96. & lib. 97. & lib. 98. & lib. 99. & lib. 100. & lib. 101. & lib. 102. & lib. 103. & lib. 104. & lib. 105. & lib. 106. & lib. 107. & lib. 108. & lib. 109. & lib. 110. & lib. 111. & lib. 112. & lib. 113. & lib. 114. & lib. 115. & lib. 116. & lib. 117. & lib. 118. & lib. 119. & lib. 120. & lib. 121. & lib. 122. & lib. 123. & lib. 124. & lib. 125. & lib. 126. & lib. 127. & lib. 128. & lib. 129. & lib. 130. & lib. 131. & lib. 132. & lib. 133. & lib. 134. & lib. 135. & lib. 136. & lib. 137. & lib. 138. & lib. 139. & lib. 140. & lib. 141. & lib. 142. & lib. 143. & lib. 144. & lib. 145. & lib. 146. & lib. 147. & lib. 148. & lib. 149. & lib. 150. & lib. 151. & lib. 152. & lib. 153. & lib. 154. & lib. 155. & lib. 156. & lib. 157. & lib. 158. & lib. 159. & lib. 160. & lib. 161. & lib. 162. & lib. 163. & lib. 164. & lib. 165. & lib. 166. & lib. 167. & lib. 168. & lib. 169. & lib. 170. & lib. 171. & lib. 172. & lib. 173. & lib. 174. & lib. 175. & lib. 176. & lib. 177. & lib. 178. & lib. 179. & lib. 180. & lib. 181. & lib. 182. & lib. 183. & lib. 184. & lib. 185. & lib. 186. & lib. 187. & lib. 188. & lib. 189. & lib. 190. & lib. 191. & lib. 192. & lib. 193. & lib. 194. & lib. 195. & lib. 196. & lib. 197. & lib. 198. & lib. 199. & lib. 200. & lib. 201. & lib. 202. & lib. 203. & lib. 204. & lib. 205. & lib. 206. & lib. 207. & lib. 208. & lib. 209. & lib. 210. & lib. 211. & lib. 212. & lib. 213. & lib. 214. & lib. 215. & lib. 216. & lib. 217. & lib. 218. & lib. 219. & lib. 220. & lib. 221. & lib. 222. & lib. 223. & lib. 224. & lib. 225. & lib. 226. & lib. 227. & lib. 228. & lib. 229. & lib. 230. & lib. 231. & lib. 232. & lib. 233. & lib. 234. & lib. 235. & lib. 236. & lib. 237. & lib. 238. & lib. 239. & lib. 240. & lib. 241. & lib. 242. & lib. 243. & lib. 244. & lib. 245. & lib. 246. & lib. 247. & lib. 248. & lib. 249. & lib. 250. & lib. 251. & lib. 252. & lib. 253. & lib. 254. & lib. 255. & lib. 256. & lib. 257. & lib. 258. & lib. 259. & lib. 260. & lib. 261. & lib. 262. & lib. 263. & lib. 264. & lib. 265. & lib. 266. & lib. 267. & lib. 268. & lib. 269. & lib. 270. & lib. 271. & lib. 272. & lib. 273. & lib. 274. & lib. 275. & lib. 276. & lib. 277. & lib. 278. & lib. 279. & lib. 280. & lib. 281. & lib. 282. & lib. 283. & lib. 284. & lib. 285. & lib. 286. & lib. 287. & lib. 288. & lib. 289. & lib. 290. & lib. 291. & lib. 292. & lib. 293. & lib. 294. & lib. 295. & lib. 296. & lib. 297. & lib. 298. & lib. 299. & lib. 300. & lib. 301. & lib. 302. & lib. 303. & lib. 304. & lib. 305. & lib. 306. & lib. 307. & lib. 308. & lib. 309. & lib. 310. & lib. 311. & lib. 312. & lib. 313. & lib. 314. & lib. 315. & lib. 316. & lib. 317. & lib. 318. & lib. 319. & lib. 320. & lib. 321. & lib. 322. & lib. 323. & lib. 324. & lib. 325. & lib. 326. & lib. 327. & lib. 328. & lib. 329. & lib. 330. & lib. 331. & lib. 332. & lib. 333. & lib. 334. & lib. 335. & lib. 336. & lib. 337. & lib. 338. & lib. 339. & lib. 340. & lib. 341. & lib. 342. & lib. 343. & lib. 344. & lib. 345. & lib. 346. & lib. 347. & lib. 348. & lib. 349. & lib. 350. & lib. 351. & lib. 352. & lib. 353. & lib. 354. & lib. 355. & lib. 356. & lib. 357. & lib. 358. & lib. 359. & lib. 360. & lib. 361. & lib. 362. & lib. 363. & lib. 364. & lib. 365. & lib. 366. & lib. 367. & lib. 368. & lib. 369. & lib. 370. & lib. 371. & lib. 372. & lib. 373. & lib. 374. & lib. 375. & lib. 376. & lib. 377. & lib. 378. & lib. 379. & lib. 380. & lib. 381. & lib. 382. & lib. 383. & lib. 384. & lib. 385. & lib. 386. & lib. 387. & lib. 388. & lib. 389. & lib. 390. & lib. 391. & lib. 392. & lib. 393. & lib. 394. & lib. 395. & lib. 396. & lib. 397. & lib. 398. & lib. 399. & lib. 400. & lib. 401. & lib. 402. & lib. 403. & lib. 404. & lib. 405. & lib. 406. & lib. 407. & lib. 408. & lib. 409. & lib. 410. & lib. 411. & lib. 412. & lib. 413. & lib. 414. & lib. 415. & lib. 416. & lib. 417. & lib. 418. & lib. 419. & lib. 420. & lib. 421. & lib. 422. & lib. 423. & lib. 424. & lib. 425. & lib. 426. & lib. 427. & lib. 428. & lib. 429. & lib. 430. & lib. 431. & lib. 432. & lib. 433. & lib. 434. & lib. 435. & lib. 436. & lib. 437. & lib. 438. & lib. 439. & lib. 440. & lib. 441. & lib. 442. & lib. 443. & lib. 444. & lib. 445. & lib. 446. & lib. 447. & lib. 448. & lib. 449. & lib. 450. & lib. 451. & lib. 452. & lib. 453. & lib. 454. & lib. 455. & lib. 456. & lib. 457. & lib. 458. & lib. 459. & lib. 460. & lib. 461. & lib. 462. & lib. 463. & lib. 464. & lib. 465. & lib. 466. & lib. 467. & lib. 468. & lib. 469. & lib. 470. & lib. 471. & lib. 472. & lib. 473. & lib. 474. & lib. 475. & lib. 476. & lib. 477. & lib. 478. & lib. 479. & lib. 480. & lib. 481. & lib. 482. & lib. 483. & lib. 484. & lib. 485. & lib. 486. & lib. 487. & lib. 488. & lib. 489. & lib. 490. & lib. 491. & lib. 492. & lib. 493. & lib. 494. & lib. 495. & lib. 496. & lib. 497. & lib. 498. & lib. 499. & lib. 500. & lib. 501. & lib. 502. & lib. 503. & lib. 504. & lib. 505. & lib. 506. & lib. 507. & lib. 508. & lib. 509. & lib. 510. & lib. 511. & lib. 512. & lib. 513. & lib. 514. & lib. 515. & lib. 516. & lib. 517. & lib. 518. & lib. 519. & lib. 520. & lib. 521. & lib. 522. & lib. 523. & lib. 524. & lib. 525. & lib. 526. & lib. 527. & lib. 528. & lib. 529. & lib. 530. & lib. 531. & lib. 532. & lib. 533. & lib. 534. & lib. 535. & lib. 536. & lib. 537. & lib. 538. & lib. 539. & lib. 540. & lib. 541. & lib. 542. & lib. 543. & lib. 544. & lib. 545. & lib. 546. & lib. 547. & lib. 548. & lib. 549. & lib. 550. & lib. 551. & lib. 552. & lib. 553. & lib. 554. & lib. 555. & lib. 556. & lib. 557. & lib. 558. & lib. 559. & lib. 560. & lib. 561. & lib. 562. & lib. 563. & lib. 564. & lib. 565. & lib. 566. & lib. 567. & lib. 568. & lib. 569. & lib. 570. & lib. 571. & lib. 572. & lib. 573. & lib. 574. & lib. 575. & lib. 576. & lib. 577. & lib. 578. & lib. 579. & lib. 580. & lib. 581. & lib. 582. & lib. 583. & lib. 584. & lib. 585. & lib. 586. & lib. 587. & lib. 588. & lib. 589. & lib. 590. & lib. 591. & lib. 592. & lib. 593. & lib. 594. & lib. 595. & lib. 596. & lib. 597. & lib. 598. & lib. 599. & lib. 600. & lib. 601. & lib. 602. & lib. 603. & lib. 604. & lib. 605. & lib. 606. & lib. 607. & lib. 608. & lib. 609. & lib. 610. & lib. 611. & lib. 612. & lib. 613. & lib. 614. & lib. 615. & lib. 616. & lib. 617. & lib. 618. & lib. 619. & lib. 620. & lib. 621. & lib. 622. & lib. 623. & lib. 624. & lib. 625. & lib. 626. & lib. 627. & lib. 628. & lib. 629. & lib. 630. & lib. 631. & lib. 632. & lib. 633. & lib. 634. & lib. 635. & lib. 636. & lib. 637. & lib. 638. & lib. 639. & lib. 640. & lib. 641. & lib. 642. & lib. 643. & lib. 644. & lib. 645. & lib. 646. & lib. 647. & lib. 648. & lib. 649. & lib. 650. & lib. 651. & lib. 652. & lib. 653. & lib. 654. & lib. 655. & lib. 656. & lib. 657. & lib. 658. & lib. 659. & lib. 660. & lib. 661. & lib. 662. & lib. 663. & lib. 664. & lib. 665. & lib. 666. & lib. 667. & lib. 668. & lib. 669. & lib. 670. & lib. 671. & lib. 672. & lib. 673. & lib. 674. & lib. 675. & lib. 676. & lib. 677. & lib. 678. & lib. 679. & lib. 680. & lib. 681. & lib. 682. & lib. 683. & lib. 684. & lib. 685. & lib. 686. & lib. 687. & lib. 688. & lib. 689. & lib. 690. & lib. 691. & lib. 692. & lib. 693. & lib. 694. & lib. 695. & lib. 696. & lib. 697. & lib. 698. & lib. 699. & lib. 700. & lib. 701. & lib. 702. & lib. 703. & lib. 704. & lib. 705. & lib. 706. & lib. 707. & lib. 708. & lib. 709. & lib. 710. & lib. 711. & lib. 712. & lib. 713. & lib. 714. & lib. 715. & lib. 716. & lib. 717. & lib. 718. & lib. 719. & lib. 720. & lib. 721. & lib. 722. & lib. 723. & lib. 724. & lib. 725. & lib. 726. & lib. 727. & lib. 728. & lib. 729. & lib. 730. & lib. 731. & lib. 732. & lib. 733. & lib. 734. & lib. 735. & lib. 736. & lib. 737. & lib. 738. & lib. 739. & lib. 740. & lib. 741. & lib. 742. & lib. 743. & lib. 744. & lib. 745. & lib. 746. & lib. 747. & lib. 748. & lib. 749. & lib. 750. & lib. 751. & lib. 752. & lib. 753. & lib. 754. & lib. 755. & lib. 756. & lib. 757. & lib. 758. & lib. 759. & lib. 760. & lib. 761. & lib. 762. & lib. 763. & lib. 764. & lib. 765. & lib. 766. & lib. 767. & lib. 768. & lib. 769. & lib. 770. & lib. 771. & lib. 772. & lib. 773. & lib. 774. & lib. 775. & lib. 776. & lib. 777. & lib. 778. & lib. 779. & lib. 780. & lib. 781. & lib. 782. & lib. 783. & lib. 784. & lib. 785. & lib. 786. & lib. 787. & lib. 788. & lib. 789. & lib. 790. & lib. 791. & lib. 792. & lib. 793. & lib. 794. & lib. 795. & lib. 796. & lib. 797. & lib. 798. & lib. 799. & lib. 800. & lib. 801. & lib. 802. & lib. 803. & lib. 804. & lib. 805. & lib. 806. & lib. 807. & lib. 808. & lib. 809. & lib. 810. & lib. 811. & lib. 812. & lib. 813. & lib. 814. & lib. 815. & lib. 816. & lib. 817. & lib. 818. & lib. 819. & lib. 820. & lib. 821. & lib. 822. & lib. 823. & lib. 824. & lib. 825. & lib. 826. & lib. 827. & lib. 828. & lib. 829. & lib. 830. & lib. 831. & lib. 832. & lib. 833. & lib. 834. & lib. 835. & lib. 836. & lib. 837. & lib. 838. & lib. 839. & lib. 840. & lib. 841. & lib. 842. & lib. 843. & lib. 844. & lib. 845. & lib. 846. & lib. 847. & lib. 848. & lib. 849. & lib. 850. & lib. 851. & lib. 852. & lib. 853. & lib. 854. & lib. 855. & lib. 856. & lib. 857. & lib. 858. & lib. 859. & lib. 860. & lib. 861. & lib. 862. & lib. 863. & lib. 864. & lib. 865. & lib. 866. & lib. 867. & lib. 868. & lib. 869. & lib. 870. & lib. 871. & lib. 872. & lib. 873. & lib. 874. & lib. 875. & lib. 876. & lib. 877. & lib. 878. & lib. 879. & lib. 880. & lib. 881. & lib. 882. & lib. 883. & lib. 884. & lib. 885. & lib. 886. & lib. 887. & lib. 888. & lib. 889. & lib. 890. & lib. 891. & lib. 892. & lib. 893. & lib. 894. & lib. 895. & lib. 896. & lib. 897. & lib. 898. & lib. 899. & lib. 900. & lib. 901. & lib. 902. & lib. 903. & lib. 904. & lib. 905. & lib. 906. & lib. 907. & lib. 908. & lib. 909. & lib. 910. & lib. 911. & lib. 912. & lib. 913. & lib. 914. & lib. 915. & lib. 916. & lib. 917. & lib. 918. & lib. 919. & lib. 920. & lib. 921. & lib. 922. & lib. 923. & lib. 924. & lib. 925. & lib. 926. & lib. 927. & lib. 928. & lib. 929. & lib. 930. & lib. 931. & lib. 932. & lib. 933. & lib. 934. & lib. 935. & lib. 936. & lib. 937. & lib. 938. & lib. 939. & lib. 940. & lib. 941. & lib. 942. & lib. 943. & lib. 944. & lib. 945. & lib. 946. & lib. 947. & lib. 948. & lib. 949. & lib. 950. & lib. 951. & lib. 952. & lib. 953. & lib. 954. & lib. 955. & lib. 956. & lib. 957. & lib. 958. & lib. 959. & lib. 960. & lib. 961. & lib. 962. & lib. 963. & lib. 964. & lib. 965. & lib. 966. & lib. 967. & lib. 968. & lib. 969. & lib. 970. & lib. 971. & lib. 972. & lib. 973. & lib. 974. & lib. 975. & lib. 976. & lib. 977. & lib. 978. & lib. 979. & lib. 980. & lib. 981. & lib. 982. & lib. 983. & lib. 984. & lib. 985. & lib. 986. & lib. 987. & lib. 988. & lib. 989. & lib. 990. & lib. 991. & lib. 992. & lib. 993. & lib. 994. & lib. 995. & lib. 996. & lib. 997. & lib. 998. & lib. 999. & lib. 1000. & lib. 1001. & lib. 1002. & lib. 1003. & lib. 1004. & lib. 1005. & lib. 1006. & lib. 1007. & lib. 1008. & lib. 1009. & lib. 1010. & lib. 1011. & lib. 1012. & lib. 1013. & lib. 1014. & lib. 1015. & lib. 1016. & lib. 1017. & lib. 1018. & lib. 1019. & lib. 1020. & lib. 1021. & lib. 1022. & lib. 1023. & lib. 1024. & lib. 1025. & lib. 1026. & lib. 1027. & lib. 1028. & lib. 1029. & lib. 1030. & lib. 1031. & lib. 1032. & lib. 1033. & lib. 1034. & lib. 1035. & lib. 1036. & lib. 1037. & lib. 1038. & lib. 1039. & lib. 1040. & lib. 1041. & lib. 1042. & lib. 1043. &

dum est, inter tres filios filios, quibus pater testator sic simpliciter substituit. Maximum enim inducunt reciprocum substitutionem. Ita ergo legem *testatorum* et *testatorum in conf. ac. l.* donata est, virtus fiducie-
mossium, et in conf. ac. 3. id est supposito, quod dicitur *foras*, videtur in cas.
270. Quamcum multa, col. 2. & in conf. 2. Propositio *testato.* & in
conf. 239. v.6. & *testator.* col. 2. l. 2. *Convenit* in conf. 123. col. 5. *Cathol-*
lupus vel *penit.* C. de *tempore* & *alibi* suff. *Corn.* in conf. 31. num. 3. libr.
1. & in conf. 123. col. 3. libr. 3, que cum idem opusminus refert in *lupus* in d.
. & cum ita *lupus* significare *lupus* in d. seorsim in conf. 27. num. 22. libr. 3.
Matrem Socin. seu in conf. 57. col. 3. libr. 1. Bartholomaeum Socin. in d. he-
reditate mei, & cum ita. num. 2. *vers. aliquid* & *terris* ad Trebel. &
in conf. 249 num. 1. *vers. scando* in d. b. 2. l. 2. in conf. 42. num. 3.
libr. 2. *Cattus* unius in conf. 16. col. 2. *Paris* in conf. 2. 2. num. 28. & in conf.
42. num. 35. libr. 2. & in conf. 7. col. 2. libr. 3. *Rubens* in conf. 2. 2. num. 3. *Eros* in
1. *Luctu* num. 2. *ff. de* *virgo*. & *pro subf.* *Socin*. *Ac.* in conf. 105. num. 7. &
in conf. 48. num. 23. libr. 2. *idem* in conf. *idem* in conf. 1. 2. num. 3. libr.
3. *Catrin* in conf. 11. num. 3. *vers. terria* *concellaria* & *num.* 4. *admodum* in sp.
Raymondi. *S.* num. 4. *de* *topa*. *Constitutio* in conf. 23. libr. 2. *Art.* *Gabriel*.
In lib. 4. *Conformatio* in *tit. de* *sibi* *testatorum* *lega*. *num.* 28.
Sfortia *Odoris* in *testra* *de* *compensatio*. *in* *parte* *pag.* 77. *tergo*. *vers.* *testatorum*
testatorum. *Decessus* *in* *conf.* 1. 2. num. 4. & 7. *vers. cum* *per* *lib.* 3. & *idem*
inter *conf.* *Patri* *in* *conf.* 4. 4. num. 3. *lib.* 2. *idem* *in* *conf.* 2. *num.* 17. *lib.* 4.
& *Ostifac* *in* *decim* *num.* 3. & 12. *Eltimili* *omino* *diffusatio*
& *tradicio*, *quod* *pluralitas* *non* *refulatur* *in* *hunc* *lingua* *ritus*,
quod supererit *persona*, *qui* *ex* *precepimus* *mente* *testatorum* ex-
cludit *fidi* *litteratum*. *Onus* *de* *re* *disciplina* *quod* *inter* *testatorum*

His constat, hanc esse receptum opinionem, & si ab ea diffident Alex. in part. plam. 6. vlt. in tertio capitulo sibi ad leg. Fidelitatem, & idem in conf. 3. column. pen. 10. fortificat lib. i. quo loci huius opinio-
nis recenter Imolamus in d. 6. con. 1. et al. penit. quam alijs pro contra-
tria aliae solent. Cacilipus in confita Corinei in conf. 16. lib.
2. quod responsum est ei etiam in relatione inter confila Socini sen.
in conf. 2. lib. 3. Riminald sen. in conf. 24. column. 2. et in conf. 35. lib.
2. Runius in confito. column. 4. lib. 2. Lutin in l. penit. column. penal.
de impenit. & alijs subdit. & in conf. 1. column. 6. lib. 1. Partinus
in conf. 7. num. 4. lib. 3. Alchatus in l. Vel singula. num. 12. versi. exigit.
et de vulga. & populi scitu. & nomencl. p. num. 3. & inter eos
Alba in conf. 32. num. 10. & ipse Alba in conf. 32. num. ... & Hiero-
nymus Zanchius in d. lib. heredit. mei. §. amata. in 6. parte. num. 12.
ver. 1. versus circa principalem. ff. ad Tract. Quidam nos. 108.
ver. pro hac ita. refert illius communis opinione rationes &
argumenta. & d. num. 114. commemorat argumenta huius postre-
me opiniois. Ea recentere super fredo. non habet in re nimis
sim.

36 Ceterum hic fit dubitator; que cen seatur hac persona, quae ex praesumpta mente testatoris excludit substitutum? Doctores omnes, quo supra pro communia sententia commoneretur exemplum afferunt in defendantibus ipsius testatoris, nempe filiis, nepotibus & similibus. Et communem habet efficiatam sententiam Craventia in consil. 28. num. 3. qui quoniamque congerit hoc affirmantur. Et accedit Martini in consil. 10. num. 7.

Non etiam defuerunt, qui exiftimatur idem esse dicendum
in fratribus ipsius tellatoris, ut si tellator ita dixit. Inftituto, Ca-
ium, Seutiu, & Semproniu frates meos: Et pof omnium
eximam mortem subfumto Maxium: tres illi inlfuiti praefumptoni
etiam inuicem & reciprocè fubftituti, cum vltimis eorum fu-
perbes fit persona qua ex praefumpta mente tellatoris excludit
fubftitutio. Ita illi Sacrae illutori in conf. i.41. n. 7. lib. 2. Verum Cesa-
ri conf. 228. m. 32. l. 3. difflent.

Eft & tertium exemplum huius persone, quando feliciter
flator in filium virum & vxorem, quibus decedentibus fini filii
subsistit Maximus. Hoc etiam catuille vir & vxor sint inuenit
subsistiti, vt feliciter moriente viro, vxore superfluite vxor haec
excludat. Meum subfuturum, tunc datur incol. in l. bardiis mei. §.
cum ita. colam. f. ad trebelian. quem fecimus Corine, in conf. 31. num. 3.
littera. 3.

Ceterum predicta deempla non admittit Paric. in conf. 42. ann. 2. libr. 2. et incipit 72. ann. 42. libr. 3. qui manifeste respondit personam, quae ex presumpta mente tellatoris excludit substitutum, intelligi, illam esse, quae est ex descendentibus tellatoris.

Iamento: sed ab intestato illi cui facta est subtilitudo: Cum huic superstiti referuata dicatur ab ipso testatore legitima successio,

hoc est facilius ostendit facultas ab intellectu illi premonitori. Ita
imperio dicitur, dicatur in primis causulis, veris dicta iusta predicta que-
cunda in operibus & alijs subiectis, quem fecerit sicut omnes, quos plaz
referantur a predicatione Iacobini conf. xiiii. lib. 1. et in tenu. 43. num. 3.
libr. 2. & ideo si ille praemortuus regredi gradu proximiorum est qd
quod sit illi superius vna secum vocans, celsa predicta tradicio
Sodini. sen. conf. 4. num. 9. libr. 4. Scitur etiam non haber locum
quando illi premonitoria confitit telementum, ut ergo omnium
prioris scriptura Nicolai Matthei dicit in I. pred. C. de impotestate &
lijs subiectis, quem fecit sum ibidem C. tenu. num. 8. Enig. num.
5. Idem liber dicit in conf. 27. subiectis, libr. 3. Alex. uero in conf. 37. num.
5. & in conf. 50. num. 3. vers. 5. & hoc dictum predicto libr. 3. & in conf. 20.
num. 10. lib. 3. Corineus in conf. 29. volum. 1. libr. & in eis. 20. num. 5. lib.
4. Quis latet ex ergo ea sufficiens interrogare respondeat. Iacobus in conf.
42. num. 6. lib. 1. & in conf. 43. num. 3. lib. 2. Ieronimus in conf. 39. num. 20.
& 21. lib. 2. & me misericordia vocans senior in conf. 9. num. 10. lib. 2. Bellinus
in conf. 32. num. 3. vers. 3. alio. Craveatus in conf. 13. num. 4. alibi in conf.
31. volum. pent. 20. pater eius. Declaratus in conf. 26. num. 61. lib. 2. &
27. in lib. hec deus mei. hunc uita mea. patre tu. ex if ad Sententias conf.
trebelli.

Secunda est i conjectura, quando instituti illi tales sunt, qui a generatione & familiis testatoris conseruare possunt, & testator ipse significavit velle bonorum sua conferndi debet in ipsa familia. Nam tuus illi substitutus, quibus simpliciter datus est substitutus, presumuntur inveniri fideliter. Ita *Con. in usc. et 13. m. f. i. usq.* 139. num. 5. *Socin. in conf. 10. m. 79. lib. 3. Z. nichil vel hereditate m. 6. cantic. 1-6. per annos 76 ff ad Treb. C. Desideria in corp. + m. 65. vers. 3. responderunt lib. 3.*

¹Ceterum hanc non esse sufficientem conjecturam ad inducendam reciprocum inter subtilitatos, scripferunt Parisienses, 72, n. 33, lib. 2. Alciat. in respon. 5. & 6. column. 2. vers. sec. obstat quod est statu eam et. & Crass. in cons. 23. num. 17. 18. & 19. Et hoc secundum sum in cons. 376. num. 40. si sine.

Tertia est ^{et} coniectura, quando testator vocavit suos omnes descendentes, deinde transuerſales, quos grauatae & alijs dicitis clausulis denō trāit, eos inuenit subſtitutis, fidei dictur hos transuerſales remotores inuenit subſtitutis, ita patrē & p̄l̄nos illos vocatis, qui si testator voluit cōſervari bona inter remotores sūt familiae, sicutque inter minus dīcōtis; multò magis voluit cōſervari inter regnantes, ut ratiōne cōſervari, ita dīcōtis.

Quarta est tunc coniectura econtra quod auctor apud nos dicit. Quia in libro 3. capitulo 13. de consuetudinibus Ruris. in cons. 8. num. 11. in finib. 2. et in cons. 13. num. 9. vers. item in libro 3. capitulo 13. que in finib. 2. et in cons. 13. num. 6. vers. refertur. sed etiam in libro 3. capitulo 13. que in finib. 2. et in cons. 13. num. 6. vers. refertur. sed etiam in libro 3. capitulo 13. que in finib. 2. et in cons. 13. num. 6. vers. refertur.

Ceterum à predicta opinione dissentit idemmet Crux. In isto col. vii. secundū respondēt, qui dixit: non esse hominē consequentiam, et fator reciprocē substitutū filios & descendentes Ergo & transfusales remotores. Et ad finem prop̄ responsū sic dicitur, non sequitur, voluit fator bona conferunt in proximiorē, quos inducēt substitutū & granavit: ergo idem voluit confunari in remotores, id. col. iiii. invenit vocat. Cum enim reciprocāt favorib⁹, id. col. i. invenit om̄e. C. de translatio. Eodem tempore non existimab⁹ fator dignos hos descendentes, quo prout censit et illos s̄ se dīctos.

Quinta est *conjectura*, quod testator vocatis pluribus filiis, ut substitutis, & adiecit clausulum prohibitorum alienationis cuiuscunquam. Hoc sane causa presumuntur prædicti filii & vocati cum substitutis. Ita responderem Corvinus in *conf.* 229. column. vii. *et ceteris*. *lib.* 3. *lesion* in *conf.* 2. *s. 2. 0. 5.* *lib.* 3. *Get. admissio in conf.* 34. *et ceteris*. *Crat. in conf.* 3. *col.* 3. *vers. 2. adh. 2. respond.* *Si vero minor conf. 229. num. 2. t. lib. 2. & remonstratio esse testator Alcia interponit. ac sit modus conclusio.*

*m. 12. lib. 2. & operius Socius senior m conf. 59. coloum penult. vrs.
t. 7. fest. 1. l. 1. p. 3. cum dixit, quod si sunt instituti tres, & quilibet*

LIBER QVARTVS

PRAESVMPT. LXII.

37

- proteria parte, & grauitati ac probabilitati finitimi alienare: non tam
cenfentur inuenient & reciprocè substituti, sed quilibet dictut
grauiatim alienare pro sua parte. deum affirmant: Dux, Rix, Cris-
tetta, & Rolandus quo communione ac fidelitate fuit in conf. 376. num.
55. lib. 4. Et huiusmodi. 36. & 57. vna cum Grauitate confiteri ab homi-
norum frequentia rationes, & argumenta, & num. 39. declarans, quibus in
eadem logoruntur Cenzo in l. 6. fo. 229. & alijs supra alleg.

Sexta est conjectura, quando relator dicitur, nunc & eo caſu,
Ius Suum ex Pratis in talibz de m. et p. et a. ut v. v. l. 3. lib. 3. dubi-
tatione & soluta. 1. ma. 27.

Tertius est t. casu, quando teſtator ſubſtituit quidem ultimo
decendenti, fed non in omnibus, vt li. ita dixit: In finitu Caii, Seſii, &
Sempronii, & ultimo corum morienti ſubſtituto Maclum. Hic non dixit teſtator, ſubſtituto in tuta hereditate, vel omnibus
bonis Maclum. Hoc in caſu recepta eft Doctor, opin. quod tres
illi in finitu non inuenient & reciprocè ſubſtituti. Ita ſejſit Bate,
in l. vel ſingulis. q. de vole, & pop. ſubſt. & maneflo Bal. & ueliam. Tis-
tia ſan. 5. ſea liberta de leg. 2. Caſt. in lib. ſupar impovertis infi. de
vole, & pop. ſubſt. Alex. in conf. 3. col. 3. ver. probatur etiam lib. 3. & in
conf. 30. col. 3. ver. hoc etiam probatur libr. 4. Socin. in l. qui diu. col. 5.
ver. aliquando & quaſt. q. de rebus in l. lib. heredes mei. 6. cum ita. nu.
ver. quaſt. caſu, ad Treb. & in conf. 30. col. 5. ver. aliquando ſub-
ſtituto lib. 2. Bertran. in conf. 30. col. 5. lib. 3. Et huius reſtilt ac ſecundum eft
aut. Gabr. in d. concl. 1. a. 14. Quibus accedunt Ripa in d. 5. c. cum ita. nu.
ver. ſecunda conclusio & Zumbach. in p. 6. par. 3. quia tamen dubiat.

Excedunt primò, vt locum habeat, etiam si expreſſe facta
eſter inſtituto in omnibus bonis, deinde adieciſt fuit illi ſubſtitu-
to. Nam adieciſt inſtituto non conetur hoc in cali repre-
43 sum: cum t. dicit in inſtitutione non centauri hoc in cali repre-
ſtit in ſubſtitutione. Ita poſt alcas reſpondit in conf. 376. nu. 27. teſtator
epi. Rauſ. & Part. Imoleu qui contrarium reſpondent.

Excedunt ſecundo, vt locum habeat ciuium quando t. ſubſtitu-
tatio facta eft in parte hereditati. Nam adieciſt inſtituto non
dicuntur inuenient, & tamen ſubſtituto ultimo morienti.
Ita ſic in l. ſan. in d. l. qui diu. col. 3. nu. ... lib. 2. Rauſ. in conf. 30. col.
lib. 2. & Ant. Gabr. in d. concl. 1. ma. 13.

Declaratur primò vt locum non habeat, quando ultimo
moriens facta eft ſubſtitutio indefinita, vptuta in bonis, vel ha-
reditate. Ita Caffian. in conf. 30. col. 3. & Part. Imoleu in conf. 46. nu. 30. &
ſecundum ſum in conf. 376. nu. 27. ver. praeter & ſecunda. Et hie tradit
comprobatur ex his qui diximus ſupra de indefinita. Et proper-
ea male ſenſu inſtitutor huius Rauſ in d. 5. c. in ita. nu. 18. ver. tercia, per ſub-
ſtitutionem.

Declarat ſecondū ſecondū, vt locum non habeat, quando teſtator
ſubſtituit his verbis: [In dila. hereditate ſubſtituto Maclum.] Hac ſanè verba ſunt relativa & refriſtrua ad precedenteſ ſe-
reditatem in ſecundum inſtitutori, & iudeo conetur eodem modo
repetita in ſubſtitutione. Ita ſcripturnis conf. 376. nu. 28. poſt v. v. l. 3. lib. 3.

Quartus eft t. casu, quando t. teſtator ſubſtituit quidem in om-
nibus bonis, ſed non ultimo morienti, ſicut ſi ita dixit, in finitu
Caii, Seſii, & Sempronium, quos grauitate post mortem
reliuere Maclum, quem eis in tuta hereditate ſubſtituto. Non e-
rit hic teſtator ſubſtituto ultimo morienti: fed poſt mortem
plurim grauitatorum. Hoc ſanè illi inſtitutori & grauitati non cen-
tentur inuenient & reciprocè ſubſtituti. Ita quidem ſcripturnis 27.
Docit, quos ordine ita reſtoro.

L. Ang. in heredes mei. 6. cum ita. col. pen. ver. deſcendo ad articu-
lum ſed in Treb.

11. Alex. in pen. nu. 6. ver. quod limita. C. de impo. & alijs ſubſt.
& in conf. 32. col. 3. lib. 3. qui dicitur, hanc eft communem opinionem,
& ab ea non eft reciprocè inducendum & confundendum.

III. Caſcalitus inter conf. 50. in ſenioruſ conf. 30. col. 4. nu. 2. lib. 3.

IV. Concius in conf. 30. nu. 3. lib. 2.

V. Crotus in conf. 43. nu. 38. lib. 1.

VI. Rimuland. ſen. in conf. 25. nu. 21. lib. 3.

VII. Iſam. Luidante ſenioruſ ſum. q. de vole, & pop. ſubſt. in l. pen.
nu. 30. C. de impo. & alijs ſubſt. & latrone in conf. 43. nu. 2. lib. 1. qui
hoc et p. ſenioruſ ver. vno obſt. quartum dicitur contraria opiniōne eſſe
ſenioruſ, & idem conf. 26. nu. 4. lib. 2.

VIII. Cart. ſen. in conf. 43. ſcripturnis Augustinus. col. 12. ver. ad quidem
quod eft.

IX. Socin ſen. in l. b. heredes mei. 6. cum ita. nu. 7. ver. quoniam & ſi
tim. ff. ad Treb. in conf. 32. col. 3. ver. vñ aliquando & tercio, lib. 1. in conf.
45. col. 2. per. & in conf. 30. nu. 9. ver. ſi poſt lib. 3. & in conf. 9. nu. 16. lib.
2. eft, qui plures arteſtari eft, ita aliquando ſecundum hanc opin-
ionem inſtitutori ſubſtitutio inſtituta Ferraria.

X. Ruinus in conf. 26. nu. 5. & 6. & in conf. 34. nu. 10. lib. 3. qui
longa habita diſputatione dixit, hanc eft veriorum opinionem.

XI. Ripa in l. b. heredes mei. 6. cum ita. nu. 24. ver. tertia prima pars
caſculatio ſi ad Treb.

XII. Parifius in conf. 44. col. pen. lib. 2. in conf. 39. nu. 7. & in conf. 52.
nu. 39. lib. 5.

XIII. Gorcadinus in conf. 67. num. 14.

XIV. Herculanus in conf. 67. num. 14.

XV. Berous in conf. 73. num. 26. libr. 2. qui manifeſtè dixit non
eſſe inducāt reciprocām, quādo dīctū eft, poſt mortem om-
nium.

XVI. Alba. in conf. 37. nu. 3. cui ſubſcribit.

XVII. Alciatus in conf. 52. poſt prædictum Alba. & in l. vel ſingulis. nu.
17. ver. ſecundum ſi de vole, & pop. ſubſt.

XVIII. Craudia. can. 13. in p. priu. in conf. lib. nu. 7. & in conf. 32. nu. 35.

XIX. Socinus iun. in conf. 26. nu. 13. & 19. lib. 2.

XX. Didacus me. Regentiuſ. 6. nu. 3. & 4. de teſta. qui hoc affirma-
uit, etiam si teſtator dixit, poſt mortem omnium, & vñ ſi verbo
colectivo, ut deſcentium, liberorum, &c.

XXI. Ant. Gabr. in l. b. 2. coul. in t. de ſi. ſecund. conf. 1. nu. 18.

XXII. Olafus in decis. 10. num. 7. qui dixit, hanc eft communem
opinionem.

XXIII. Zanchius in d. l. b. heredes mei. 6. cum ita. in. 6. p. parte. nu. 93. ver.
ver. vñam ſi ad Treb. qui pariter dixit, ab hac communis opin. no
eſſe recedunt.

XXIV. Decianus in conf. 26. nu. 58. lib. 2.

XXV. Hirson. Gabr. in conf. 17. num. 14. & 26. lib. 1. qui idem re-
ſpondit, quando teſtator ſubſtituit in tota hereditate poſt mortem
omnium, etiam colective vocatur.

XXVI. Ferrand. Vafquinus in tral. de ſuſtituſionem progreſſu. 6. 25. in
de ſuſtituſionem ſuſtituſionem. nu. 42. qui dixit veriorē & reciprocā
reille opinionem, reciprocā non eft inducāt inter plures
vocatos, quibus ita facta eft ſuſtituſionē. Et poſt omniū morte
voſ bona in ea, vel hereditate in meam refiliuit Ticio. & aliens
nu. 43. ſubſum Vafquinus, quod efti ſi teſtator inſtituit, ut poſt
mortem omnium inſtitutori tota hereditate refiliuerit Ticio, vel
Hospitall, inter ipſos grauitatos inducāt non eft reciprocè ſuſtituſionē: Omnia l. la. fit inquit ille: differentia quod quid dic-
atur, poſt mortem omnium refiliuit totam hereditatem, vel ſimpli-
citer & indefinite refiliuit hereditatem. Non equidem vtrum
queſti (inquit Vafquinus) iſter ſe ſunt reciprocè ſuſtituſionē, ſed
vñi quique tenetur refiliuire portionem ſuſtituſionē Ticio, vel Hospi-
tali ſuſtituſionē.

XXVII. Alex. Trentacinquius in tral. de ſuſtituſionibus. part. 5. e.
2. nu. 23. ver. ſi ratio omisſa.

Et hanc quidem ſententiam probare ſoleo: & ſi arguments
quibus vñ ſolent preciari Doctores conetur & acutè quidem fa-
tificare Sforca Oddo in 17. ad. de compen. ſuſtit. in 5. part. pag. 75.
ref. vnde dicere.

Contrarium opinionem t. quā plurimobis probabile ſcriberit
Socinus iun. in conf. 30. nu. 35. ver. & quauius lib. 3. Anton. Gabr.
in lib. 4. carloſ. ſit de ſuſtit. concl. 1. num. 19. & Simon de Praſis in tral.
de interpr. vñam ſenioruſ lib. 3. dñb. 4. ſit. ſecund. ſit. 27. Caterum ex
commemoratios a prædictis multi ſunt, qui hanc opinionem non
affirmarunt. Hie reſerbe illa omnes, qui hac pro traditione
alciſt, vt intelligentiſtū, quibus in caſibus illi lo-
quuntur. Soler enim adiutum primum Bart. in l. quid. teſtatorum
ſi de vole, & pop. ſubſt. allegantur a Gabriele, & ideb. Bart. in codiciluſ.
ſi in p. ſi de vole, qui tamē in L. liquidat ſenioruſ ſolum di-
xit, ſuſtituſionē poſt mortem plurim non admitti, niſi omnibus
bus illi mortuis, atque ita ſenioruſ Bar. inter illas plures, quibus
facta eft ſuſtituſionē, inducāt eft reciprocā. Et Bart. (ſic etiam
declaratur Berous in conf. 8. & 10. ver. p. p. t. et cetera licet, lib. 2. & Ba-
ro in conf. 31. nu. 22. in fine Bart. verò in d. L. codiciluſ. de vñ ſuſtituſionē
contrarium poſtil dicitur: diſtinguitur inter legatum ſeu fideli-
comiſſum proprieſtatis, & legatum, ſeu fideliſſum illum
vñſtructus. Quando (dixit Bart) preliuſtis eft vñ ſuſtituſionē plurim
bus, quibus decederit ſuſtituſionē facta eft ſuſtituſionē, facta dicitur vñ ſuſtituſionē

morienti, qui inter eos locutus est iuriis accrescendi, id quod non coniungit in fiduciis commissariis proprietas, & paxim ita à mortis intelligitur declaratur d.l. codicilli, ut si quis impra. 31. soleat etiam allegari Bald. in l. quod am testamento, f. de vole, & p. i. s. ff. & in l. p. num. 3. C. de impo. & de s. fulpi. sic Gabriel adductus in d. cons. l. p. num. 19. qui ita pariter recentet Angelum in cons. 2. in fine Aretin. et l. queam testamento. Ioan. de Anan. mens. 22. col. 1. & Anch. in cons. 39. col. 2. qui tamen folium scripserunt, subtiliter post mortem plurimum non admitti, nisi omnibus illis defunctis non autem affirmarunt inter illos plures factam eis reciprocum substitutionem.

Reclius itaque hanc opinionem probarunt Castre. in l. p. num. 3. C. de impo. & de s. fulpi. qui cum primus huius opinione auctor. & dixit, tibi res respondere in causa Bononië, cum responsum fuit o. q. in l. p. num. 1. et in cons. 45. Dno videlicet, cons. responsum fuit o. q. in l. p. num. 1. et in cons. 45. Dno videlicet, col. 4. b. 1. Hanc quoque probarunt Alex. m. p. ater. & p. b. 1. p. 2. vers. tamen s. fulpi. ff. de vole, & p. i. s. fulpi. Socinus senior in cons. 27. num. 3. lib. 1. & in cons. 24. num. 10. lib. 2. quo usque postremo loco dixit, quod secundum hanc opinionem non auderet confidere, nisi alii adefecte concreta. Curtius iun. in cons. 1. col. 3. vers. 4. s. fulpi. propter palmar. in cons. 16. num. 5. m. cons. 5. num. 1. in cons. 11. num. 1. & in cons. 15. num. 2. & in additio. ad Alex. in d. 1. quod a te testamento. Rubeus in cons. 2. num. 9. & 10. & in cons. 28. in fine. Parisius in cons. 3. lib. 1. & in cons. 4. num. 33. lib. 2. & in cons. 7. num. 39. lib. 3. Gratus in cons. 8. num. 2. lib. 2. Socinus junior in cons. 11. num. 6. lib. 2. & in cons. 10. num. 35. vers. & quae u. & in cons. 4. s. num. 42. lib. 2. & si ipse Socinus in d. cons. 10. dixit, hanc Calfrensis opin. pati difficultatem. Et illo in loco Socin. hac pro opini. recentet etiam Herculan. ml. pater filium. q. vlt. vers. quatuor casu eis ff. Ad leg. Edid. & Bertr. in cons. 300. num. 3. lib. 3. Verum Herculanus (vt admodum supra) contraria sententiam fecerunt est: etri conatus est conciliare Doc. opin. Bertran. verò loquitur quando substitutio vere facta est vt morienti. Recentet etiam Socin. practicato in loco. Crat. in cons. 33. num. 40. lib. 1. & in cons. 3. g. num. 16. lib. 3. & Ias. in cons. 33. lib. 1. His accedunt Rimini. sen. m. us. 189. num. 17. lib. 3. & 10. & 22. num. 18. lib. 2. Alciatus in resp. 159. Gener. Iom. num. 2. secundum impressionem antiquorum Lygdonum. Cepha. in cons. 6. num. 21. lib. 2. & in cons. 37. num. 26. & 27. lib. 2. Sforcia Od. mitrati de compend. 5. p. 1. num. 6. art. 7. & 7. vers. 4. gen. Simo de Precis in tr. de interpretatione ritua. volum. 2. dubitat. 4. similitud. 1. num. 27. vers. habet ego. & c. qui paulo supra dixerat, quamplurimos affirmatos nullam eis differant, quod testator dixerit post mortem omnium, vel dixerit, ultimo decedenter. Cum tamen verius sit, receptam magis opinionem meam, non formulam ab aliis differre, & permixti ex relata Prato alter fenerunt, licet ut supra commemorauit Vasquinum, Didacum & Osafcum, qui pro Calfrensis opinione à Prato addiciti sunt. Quocirca ex predictis intelligimus, septem tantum Doctores conlitanter feceros esse poltemus hanc opinionem, nempe Castr. Curt. Iun. Rub. Cratius, Cephal. Sforcius, & Pratum. Et tamen illam opinionem, qua receperat magis eis, conditare probatur. Interpretes, nempe Ange. Cacialius Corne. Curtius Sen. Ruinus, Godzadus, Beretus, Herculanus, Ripa. Alba, Didacus, Gabrieles, Ofalcius, Zanchius, Vasquinus, & Trentacinqua, Reliqui, hoc est. Alexan. Cr. or. Rimina. sen. Iason. Socin. sen. Par. Alciatus, & Socinus iun. variarunt, si tamen corpus scripta diligenter perpendantur, firmiori fecuti sunt communem aduersari Calfrens. cuius quidem rationes & argumenta leuis admodum sunt, si quidem motus est Castr. primo test. I. Titia. Stat. 5. Soia libertatis de lega. 2. Quod quidem repudionem diximus supra. m. c. p. 1. cap. 1. Ita, quando testator expressè substitutio ultimo morienti, solit etiam adducti ex. l. codicilli, in pr. ff. d. vi. viuaciu. lega, quem diximus supra ex omnium sententia loqui de viuaciu. lego, in quo locus eis iuri accrescendi & propterea portio deficitis prius accredit contumio.

49

Teritorum auctoratio, qua consideratur à Soc. Jun. in d. cons. 10. num. 17. lib. 3. quod cum testator prius vocauerit in futuros quā substitutos, significavit se magis dilexisse ipsos in institutis, iusta l. P. Ult. 4. s. ff. de cond. & dem. noct. l. Iucu. La. 2. in ff. ff. de hard. inf. & de x. in ff. a. in p. 1. p. 6. num. 1. Si ergo testator voluit, deficitib. institutis, bona sua percuriri ad substitutos, premeantur eti. multo magis voluntate, inter omnia bona permanere debebere apud illos in institutis. Id quod cum fieri minime possit, nisi prefiguratur eos efficiuntur substitutor, sequitur dicendum, testatorum testis inter illos reciprocum substitutum non arguimto ductio ab antecedenti necessario. l. 2. de iur. delli. num. 22. l. de le-

gatum ff. de procur. & l. nec in 6. s. & l. Ult. ff. de acq. hor. & hoc argumenti generis virtus est etiā Crat. in cons. 33. num. 5. Verum respondetur negando consequentiam quam fecerunt Soc. & Crat. cum dixerint quod testator voluit, quod deficitibus omnibus institutis, omnia bona percuriri ad substitutum. Ergo volunt interim permanere apud ipsos in institutis. Hec tamen con sequentia non alii recipiunt, quia & si bona omnia, mortuū omnibus institutis, permanentur debent ad substitutum, non tamen necesse est, quod bona ipsa permaneant interim apud institutis: sed flaret intentio in ipsos apud heredes singulorum decedentium fine filii. Et tunc mortuū ipsi omnibus institutis tota ipsa hereditas peruenient ad substitutum. Nam p. scie & exeg. quod in l. testator autem in Castr. q. dux. mu. 3. ff. de vole. & pop. i. s. ff. quoniam fecit test. Alex. in cons. 10. s. vers. & b. etiā lib. 2. Rom. 1. in cons. 52. inf. lib. 3. Rau. in cons. 10. num. 10. lib. 2. & in cons. 3. num. 10. inf. lib. 3. & Albasen. 1. p. 5. Retenta tamen illa prima opinione, quod felicit, non sit inducere reciprocā fiduci commisaria, plures extenuant auctoritate loren.

Extendit itaque primū, vt locum habeat hic casus etiam quid testator dixerit, si omnes penitus deficerint, in tota hereditate substitutio nullum. Adhuc interres illos institutos non dicitur facta reciproca substitutio: cum illa verba, si omnes penitus deficerint, non significant suble substitutum ultimo decedentis. Ita respondebit d' Alex. in cons. 10. num. 3. lib. 3. quoniam fecit test. Zeno. in b. 4. sum. it. 10. 6. part. num. 1. qd. d' Alex. Respon. contra etiā ex futura. Extendit secundū, vt procedat hic casus etiam quid substitutio facta est post mortem plurium liberorum exprimi reciprocē substitutio, sed ageretur folium, vt in dicta reciproca continetur fiduci commisaria, ut inter eos vocatis & substitutis, vesti testator ut dixit: Institutio Caius, Scaurus, & Sempronius filii, quos inimicū substitutio: Et post eorum mortem substitutio M. Quintius, vel. Et quos grauo, ut post eorum mortem remittantur M. Quintius. Hoc etiam casus tres illi hiū non presumuntur inter se substitutio per fiduci commisarium, sed folium vulgariter, & si familiū implorati gratus sunt restituere M. Quintius. Ita ergo Castr. in cons. 1. s. ff. co. ting. cal. 2. vers. resp. a. respondens ad duas lib. 1. quid de hac facili specie respondit. Testator institutio quinque filii, quas inimicū substitutio: Et post eorum mortem remittantur M. Quintius, vel. Et quos grauo, ut post eorum mortem remittantur M. Quintius. Respondit inquam Calfrensis filius illar. suble inimicū inter se substitutio vulgariter, non autem per fiduci commisarium: in regulamenta granatae fuerint restituere ipsi societati. Hanc eis p. resp. mon. fecit test. Alex. in cons. 29. col. 2. lib. 6. & in cons. 1. lib. 7. Det. in cons. 29. col. gen. ver. Non obstat quod etiam T. Scipio in l. Gal. 4. quod si frat. in questione. num. 70. de lib. & poplum, & Zambon in l. h. det. mes. 6. c. item in 3. part. num. 17. & in 6. parte, num. 14. ff. ad Trebell. & combi. ego s. num. in cons. 5. num. 6. lib. 1. & subl. in cons. 39. 10. fine sibi Calfrens declarami.

Caterum à predictis differt Ripa in l. Lvi. num. 4. 2. ff. de vole. & pop. i. s. ff. car. ratione motus, quod cum filii sint personae, quae ex praefixa mente testatoris excludunt substitutio, ut diximus supra in secundo casu, in prima conjectura, sequitur dicendum, has filias efficiuntur substitutis per fiduci commisarium. Et Grat. in cons. 4. s. ff. 2. dicit. Castr. opinione eis vale debet. & & ab ea esse recordandum, quando aliqua extant conjectura cōtraria. Differt etiam à Castr. Ruini in cons. 6. 4. col. 1. lit. vers. & pet. b. p. 1. lib. 3.

Excedunt teritorū, vt locum habeat hic casus, etiam testator institutio Caius, Scaurus, & Sempronius, & singulos pro tercia parte, & omnes prohibuit alienare, & Trebellianam detrahere, sed quod id debet restituere M. Quintius. Hoc etiam casus triplex substitutio non praelium sibi invenit substitutis per fiduci commisarium, sed folium omnisque granatus est pro portione sua restituere M. Quintius. Ita respondit Zeno. in cons. 52. ff. col. gen. v. ff. istud. s. 1. quoniam fecit test. Zeno. in cons. 10. num. 10. lib. 2. amplius quod est ad Trebellia. & ad eum in Zambon in se separata, num. 17.

Excedunt tā quārrā, vt locum habeat hic casus etiam quando substitutio fiduci commisaria iuncta est cum vulgi granatis, si ut quando coniungit subcompendio, vt si testator ita dixit: Institutio Caius, Scaurus, & Sempronius, & quoniamque omnes deficerint, substitutio in omnibus meis bonis M. Quintius, vel si clarus sic distinxit, institutio Caius, Scaurus, & Sempronius, cuius vulgo granatae, popillares, & per fiduci commisarium substitutio M. Quintius in omnibus bonis meis. Hoc etiam casus futes illi primi non praesumuntur reciprocē substitutio per fiduci commisarium: ut vobis moricos

moriens non fuerit ex prefatis grauitatis. Ita tradidit Ripa in d. l. *habe*
res mei. §. cuncta. nro. 28. & videlicet Zanchius in d. p. nro. 17. qui en
dem opinionem recenset *Parsimoniae* p. 2. col. 6. *versus* tamen non ob
flambo. libr. 3. & alacrit. in l. v. singula. name. 18. ff. de vulgar. & popul.
sabat.

Secundum est caput, quando filii & descendentes sunt positi
in conditione. Hoc caput a precedenti differt cum difficultate in hoc
quam in illo admittatur reciprocita, si quidem feret omnes abso
lute negant, reciprocum t inter hos in conditione positos causulari
posse. Ceterum & hic facilius explanationis gratia quatuor etiam
casus diligimus, atque constituo.

Primum est casus, quando testator ita dixit, *Instituto Cainum*, &
si ipse decederit sine liberis, vel descendente substituto Titium.
Hoc sane causa liberi illi non possunt considerari, ut dicte debent
in iure substitutio, quo in rerum nature proditi sunt non sunt. Et
propter eum Doctores, qui hoc in casu sic scriperunt, male fenerunt,
scilicet aduersitatem *Hieronimus Zanchius* *val. hereditatis* nro. 9. cuncta, in d. p.
nro. 23. vers. sed r. 17. *versus* ff. ad *Treb.*

Secundus est casus, quando testator ita dixit, *Instituto Cainum*, &
si ipse decederit sine filiis, vel filiis filiorum fine filii, tunc cor
vltimo decedenti in tota hereditate substituto Meum. Et si ip
se decederit cum filiis corum vltimo substituto Titum in tota her
editate. Hoc in casu, si primum exemplum habetur ex Riman
do Sen. in conf. 21. man. 1. & Bellonio in conf. 1. nro. 11. qui sic etiam ex*Socinum* *Seniorem* in d. 9. cuncta, nro. 16. in *sexta parte*, man. 15. *vers
tus*. exemplum verbis *secundum*. Hoc quidem in casu sunt opiniones
Doctorum illi, qui aliquando affirmant positos in conditione
conserui vocatos, praeferunt accedente aliqua vocacionis conjectura
ra, existimantur inter hos filios esse inductam reciprocum t substitu
tionem: cum hic causa non differat a primo precedentibus capi
tis, quo ita hic, ut ibi, filii sunt vocati. *Si hanc* *hanc* *opinione* *pro
barum* *Crotus* in conf. 3. 49. man. 1. & 18. libro 3. *Ramus* in dicto capituli. 96.
num. 11. libr. 2. & in conf. 142. man. 10. & 11. libr. 3. *Reipublica* d. 9. cuncta,
nro. 29. *versus* iuxta predicta. *Curtius Iunior* in conf. 1. 3. nome. 6.
in conf. 1. 3. nome. 2. & in conf. 2. 1. nome. 7. *Aleman* in l. v. *singula*,
libr. 10. *versus* ff. de vulgar. & popul. substituti. *Antonius* *Gabriel* in
dicto quarto *caustologianum*, in dicto de substitutione in con
f. 1. 3. nome. 17. & *Socinus Iunior* in conf. 1. 3. *codic. ultim. lib
ro 2.* & in conf. 1. 3. nome. 31. *liber. 1.* *Petrus Antonius Anguilo* in con
f. 1. 3. in *libro 1.* *Decimus* in conf. 1. 4. nome. 6. *libr. 2.* & in conf. 1.
man. 1. libr. 3. & idem inter conf. 1. 3. *Parig. Imolensis* in conf. 1. 4. nome.
vers. 1. *et 2.* *Ist. sum. 1.* & *eg. secundum* in conf. 1. 3. num. 43. & in
conf. 2. 9. num. 12.

Altera fuit opinio eorum, qui absolute dixerunt, filios &
descendentes positos in conditione non concipi t insicem & re
ciprocum substitutos, praefuppontes, eos non esse diffringentes vo
catos. *Uac* in *opinione* *fuerunt insola* in *Centuria*, nro. 22. ff. de vul
gar. & popul. substituti. *Caietanus* in conf. 29. In quaestione que vertitur
Vetus *proprietas* libr. 2. *Auctor* in conf. 1. 2. *Proclarus*. *Alexand.*
in conf. 1. 3. nome. 6. & in conf. 1. 4. nome. 1. in conf. 1. 3. nome. 1. &
in conf. 1. 3. *codic. ultim. libr. 2.* *versus* *ff. de vulgar. & popul. substituti*. *Re
ipublica* in *postea* non est *Cecilius* & *idem Alexander*, in conf. 2. man.
3. libr. 7. *Remmulus Sennet* in conf. 1. 3. nome. 7. & in conf. 1. 4. nome. 17.
libr. 2. & in conf. 1. 3. nome. 18. libr. 3. *Socinus Senior* in *hereditatis* d. 9.
cuncta. nro. 2. *versus* *prima causa* ff. ad *Trichomanes*. *Idem* in conf. 1. 3. an
fure, libr. 1. in conf. 2. 4. nome. 24. num. 6. *versus* *Almodius* & *Scandens*, lib
ro 2. in conf. 1. 3. column. 9. *versicus* qd. quibus concluduntur, & in conf.
1. 4. nome. 10. libr. 2. *Ramus* in conf. 1. 3. *versus* 2. & in conf. 1. 3. lib
ro 2. *versus* in conf. 1. 4. nome. 29. libr. 2. *Bellonus* in conf. 1. 2. nome. 1. *G
radimus* in conf. 1. 3. nome. 4. *Socinus Iunior* in conf. 1. 2. nome. 15. libr. 2.
Craspedius in conf. 1. 6. nome. 7. & in conf. 1. 6. nome. 2. *Decimus* in conf.
1. 6. nome. 5. lib. 2. *versus* in conf. 1. 2. nome. 1. & *Sforzio Oddo* in conf. 1. 4.
de compendiosa substitutione, in quinta particula, pag. 70. *versicus* *pro
minus* *casus*. Reincenda est prima illa opinio praeferunt etiam ex
tant conjectura, quibus colligitur, positos in conditione conser
vi vocatos.

Tertius est casus, quando testator ita dispositio, *Instituto Ca
lini*. Ut si in specie decederit sine filiis, vel filiis filiorum fine filii,
vel descendente, tunc vltimo morienti substituto Meum. Hoc in casu non dicuntur inter ipsos filios, vel filiorum filios
& descendentes inducita aliqua reciprocum t substitutio: cum
testator non substituerit in tota hereditate. Ita in specie respon
dit *Paritus* in conf. 1. 4. nome. 32. libr. 2. & comprobatur hac senten
tia.

Menob. Praejunct.

tia ex his que diximus in tertio casu precedentis capituli, ubi demon
stravimus, substitutio facit vltimo ex pluribus dilectionis
casis non in tota hereditate, non inducere inter eos reciprocum.
Ergo a fortiori non inducit inter eos positos in conditione.

Quartus est vltimus est casus econtra ad precedentem, quan
do testator ita dixit, *Instituto Cainum*, & si in specie decer
dit sine filiis & filiis filiorum fine filii & descendente, tunc in
totu hereditate mea substituto Meum: vel omnino bona inter per
uenient ad Meum, vel ad Ecclesiast. Hoc in casu inducunt
elle reciprocum t substitutio, ex quo facta non est vltimo
moriens: & si facta est in tota hereditate, scripferunt in specie
Socini *seniorem* d. 9. cuncta, nro. 3. *primo* *caser.* *Ramus* in conf. 1. 6.
name. 1. *versus* *vnde secundum est omnis liber secundo.* & *Zanchius* in d. 9. ch. 10.
in *conf. 1. 2. nome. 2. in fine*, qui dixit *Doctores* in l. v. *vel singula*, ff.
de vulgar. & popul. substituti. & in l. *Tatia Seic.* *secunda liberis* ff. 1. *et 2.*
signanter requirent, quod substitutio fit facta vltimo morienti,
& in tota hereditate: & ide non sufficerit, quod facta fit vltimo
politorum in conditione: comprobatur haec tentativa a fortiori
corum traditione, qui (vt scripti in quaero *caso* precedentis capituli)
scripferunt substitutionem reciprocum non centri inducunt
inter descendentes diffringentes vocatos, quibus deficitibus sub
stitutis fuit extraneus in tota hereditate, cum dictum non fue
rit vltimo morienti, &c. Non hic repeto iam dicta.

Ex predictis declarantur permulta: Doctorum um traditiones.
Et primò quidem la *Rolandus* in conf. 1. 4. nome. 32. libr. 4. & *Zanchius*
in d. 9. cuncta. in 6. parte, num. 2. 2. dum scripferunt, quod dictum
sunt in conditione clienti filii, vel descendentes testatoris, adhuc
non conferunt iurem substitutis. Haec sane traditio intelligitur,
vel probata opinione existimantium plios in conditione non
conserui vocatos, vel quando facta non est in tota hereditate, &
vel dictum non fuit, vltimo morienti.

Rursum & secundum declaratur doctrina illorum, qui dixerunt
illis partim positos in conditione, & parum honoratos, si
quicunque vocatos, non conserui iurem substitutis, sicut scripferunt
Ramus in conf. 1. 6. *versus* & *et etiam*, libr. 2. *Paritus* in conf. 1. 6. libr.
2. *Alius* in l. v. *vel singula*, num. 18. *versus* *quid. ff. de vulgar. & popul. substituti*.
Ripa in dicta *hereditatis* nro. 9. *cam 1. na 29. vers.* *sed quid. ff. de vulgar. & popul. substituti* ad *Trichomanes*. *Antonius Gabriel* in br. 2. *cam 1. na 25.* *Rolandus* in d. 1. conf. 1. 3. num. 1. libr. 4. *Pe
terus Antonius Anguilo* in conf. 1. 3. num. 1. libr. 2. *Burillus* in conf. 1. 2.
num. 3. libr. 2. & *Zanchius* in d. 9. ch. 10. in 6. parte, num. 2. 2. *versus* *secundum*
et postea. Horum sane traditio intelligitur & declaratur debet,
quando ultra ipsum vaccinationem non concurrunt alia requi
ta & demum his.

Declarari potest quod respondit *Curtius*, *Iuni.* in conf. 1. 9. nro. 1. ff.
2. 19. & 20. & in conf. 1. 20. col. 3. *versus* *prava resolutione*. Respondit *Curtius*,
quod quando t positi in conditione sunt granti, conserui etiam
vocatos & conferunt reciprocum t inter eos facta dicitur. Hac *Curti
tij* *opinione* defendi posset, si concedentur veram esse traditiones
illorum, qui dixerunt, positos in conditions cum onere restitu
tions dicti vocatos: Verum cum hoc sit maxime controversum, &
super eius credatur opinio, quod granari non potuerint, &
consequenter quod vocati non conseruent, sequitur dicendum nec in
ter eos factum esse reciprocum, statim sperne refutandum *Alexander* in conf.
1. 20. num. 2. & libr. 2. *quem vocatus est Zanchius* in d. 9. ch. 10. in 6. part.
num. 2. 2. *versus* *quid enim responsum est Rami in conf. 1. 2. libr. 2.* *in fine*,
tunc conseruare ac eundem *Curtius* *Iunior* in conf. 1. 3. num. 6. alter
refutat.

Hic sententia intelligimus, veram non esse *opinionem* eorum,
qui dixerunt quod ad prauum demandari hinc reciprocum sufficit,
ad eadem vaccinationem interpretandum. Quia quidem in *opinione*
Ramus in conf. 1. 6. nome. 9. libr. 2. & *Curtius Iunior* in conf.
1. 6. nome. 2. Et in specie horum *opinione* confutatur *Ramus* in conf.
1. 6. nome. 23. & in p. 2. Vbi contrarias alias autoritates commi
tiorum.

PRAESUMPTIO LXII.

Substitutione hac formula concepta, vulgariter, pa
pillariter, & per fidei communissimum, vel simili alia:

Quando presumatur tributa elecio sub
stitutio sucedendi ex quadis sub
stitutione.

SUMMARIÆ.

1. Substitutus si est f. ille, vulgariter populi, & fideicommissum quando substitutus præsumatur posse succedere ex quacunq; substitutio-
2. Legatario ad consequendum legatum datur tres actiones, reals, & licet personalis, & hypothecaria; & datur ipsi facultas eligendi actionem, qua vix voleret.
3. Testator præsumitur velle suam dispositionem esse cæsorem iuri com-
4. Substitutus vulgaris & populi vñ simul eodem tempore esse non possunt.
5. Substitutus populi requirit additionem hereditatis.
6. Substitutus in substitutione vulgaris & fideicommissariæ censetur habere facultatem eligendi, qua ex substitutione velit succedere, cum ambo concurredant eodem tempore.
7. Contr. num. 10. & 11.
8. Intellex. 1. recens. 9. Titius. ff. ad Treb. nu. 12.
9. Intellex. 1. si quis seruo. ff. de manumiss. Testa. nu. 12.
10. Intellex. 1. vlt. C. de codic. nunc. 12.
11. Substitutus in vulgaris additione hereditatis expirat: & ideo non potest concurrere cum fideicommissariæ.
12. Substitutus populi & fideicommissariæ an simili eodem tempore concurreat & possint.
13. Substitutus exemplari & fideicommissariæ nūquid simili concurredit, & sit locis electionis, nesci.
14. Substitutus exemplari apari procedit cum populi, cum eius exempli sit invenientia.
15. Substitutus populi & exemplari nūquid eodem tempore simili concurredit, & si id est, accidit.

DVBITARE non semel contingit, quando testator hac substitutionis formula vitetur, substituto vulgariter, pupilli, &c. per & per fideicommissum, sibi tribuens præsumptum facultatem substitutio eligendi ex qua substitutione velit succedere? Hac de dubitate multe variae sunt. Doct. opin. Prima est Bar. in l. Centuria. num. 38. ff. de vulg. & popl. subf. qui absolute scriptis præsumit datum facultatem substitutio eligendi, qua ex substitutione velit succedere. Et Bart. scimus non multis, quos referamus infra in se-
condo & cœlo. Secunda est opinio Imolæ in d. l. Centuria. nu. 32. & in Raymar. nu. 15. de test., qui docuit testatorem non dedicis substitutio facultatem eligendi substitutionem, qua velit succedere, sed voluntie prouidere, sicuti causus evenierit, vt illius intus nolit adire, locus sit vulgaris, si vero adiuit & decelerit pupilli ariate faciat substitutio per pupillarem, si verò adiuit, & faciūt pudes de-
celit, ut locus fideicommissariæ. Et Imolæ scimus non multis, quos referamus infra in secundo & cœlo. Tertia est opinio Decii in l. presib. nu. 22. vers. postmodum qui distinguunt tres causas. Quam quidem distinctionem constituit Riminali. junior lib. dñi. num. 513. & 516. & prius Can. gno. nu. 327.

Ex ultimo distinguendos esse aliquot causas, si ut etiam distinximus in cons. 32. nu. 33. lib. 4. sed prius sciendum est, electionem dari locum, quando ad eum plurim concurrit, sicuti contingit, quando

2. plures actiones alii competant, vñpula legatario, cui ad consequendum legatum tres dantur actiones, reals, & personalis, & hypothecaria. l. can. scimus. 9. 7. art. 5. de leg. 2. & Lvti. C. de factis rom. eccl. 5.
3. Et propter eum datus ipsi legatario facultas eligendi actionem, qua vix voleret, vt ibidem dicitur. Vbi autem non datur concurrit, cœlos disputatio electionis, vt manifestum est. Præciendum est etiam, in dubio t. præsumit testatorem velle suam dispositionem esse conformem atque contentaneam iuri communis, l. baredes mes. 8. c. 2. eti. Bartolus & Ripa num. 7. 4. ff. ad Trebilian. & diceamus infra in premissione vita sua. His exploitis, distinguunt nunc causas.

4. Primitus est, quando agitur & respectu vulgaris & pupillaris substitutionis. Hoc in causa non est opus disputare, an locus sit elec-
tionis, vel non: cœm non detur concursus harum substitutionium, quia vñ simul eodem tempore esse non possunt, sicuti in hecce fraterum Soc. in d. l. Centuria. num. 313. vers. sed vñtra a prædil. & ibidem Aquil. in 4. part. nu. 365. & Confiantius Rogerius in tract. de substitutione in rit. de compendio, c. 4. nu. 93. scripferunt, si testator mea clausula, vulgariter & per fideicommissum, non dedicas facultatem substitutio eligendi, qua ex substitutione velit succedere, Repondetur dñ. l. vlt. loqui de fideicommissu puro, si enim qui vult succedere ex codicillis, statim seu voluntate declarata, cœperit potest velut a testato, qui grauit, intelligiuntur hoc in causa adire & reliquerere, vt in causa finita, d. l. recensare. 9. Titius. ff. ad Treb. & dicimus statim. Contrariantur itaq; opinionem, probant Cyn. in presib. C. de impuberis & alijs substitutis. Imol. in l. Centuria, num. 32. ff. de vulg. & popl. subf. in l. Latinus long. de leg. 2. & in Raymar. num. 15. de testam. Comen. in d. l. recensare. 9. Titius. ff. ad Treb. Guido Pap. in quæstio. 33. Socin. in d. l. Centuria. nu. 312. & ibidem Aquil. in 4. part. nu. 365. & Confiantius Rogerius in tract. de substitutione in rit. de compendio, c. 4. nu. 93. scripferunt, si testator mea clausula, vulgariter & per fideicommissum, non dedicas facultatem substitutio eligendi, qua ex substitutione velit succedere, sed voluntie prouidere secundum causam, qui eveniet. Ha ratione vij si sunt moueri, quod hic eodem tempore esse non potest concursus successionis directe & fideicommissariæ. Nam si heres in

cunda opinio Imol. & sequentiæ, qui dixerunt, testatorum voluntate prouidere causam, qui eveniet.

Secundas est causas, quando agitur respectu vulgaris & fideicommissariæ. Hoc in causa recepta est opinio, cœferti datum facultatem substitutio eligendi, qua ex substitutione velit succedere, cum ambo concurredant eodem tempore, ita Barto. in d. l. Centuria, num. 32. & ibidem Ange. & Castron. & Arct. num. 16. Alex. num. 96. Galliænum. 46. Claudius Seyfelli. nu. 45. Ripa num. 17. & Alciat. num. 13. Hic accedit Faligou in cons. 4. num. 5. Rema. in cons. 4. num. 5. Cacciapulpo in presib. num. 10. & ibidem Cora num. 12. C. de pupl. & alijs substitutis. Alex. in l. 1. ambo inre. nu. 3. to fu. ff. de vulg. & popl. substitut. Ange. Arct. in 5. & plures, sol. vlt. vñpula de vulg. & substitut. Sen. in cons. 4. num. 14. num. 3. libr. 1. Rin. in cons. 7. num. 13. libr. 3. Rubru. in l. Galliæ. num. 9. quædam rel. 3. num. 17. ff. in lib. 1. de prat. de popl. & f. popl. & Gudelius Renatus in d. l. Raymar. in verbo. ff. alij libri. lib. 2. in tract. de breviac. num. 20. de testam. Ex iij quidem moti sunt, primò text. l. recensare. 9. Titius. ff. ad Treb. cui tamen responder Politus in tract. de substitutio in tem. de pupilli substitutione. & eius supponere nomine Bolognetus in d. l. Centuria. num. 27. 4. mod. in causa. d. 9. Titius. substitutiones illa: separatum atque omnino diuinitum facta fuerant, quod non contingit in cœfari Bart. & sequaciun. qui idem esse dixerunt, quando testator sub verborum compendio substitutio. Que sane consideratio vera non est: cum nulla sit confitentia differentia in forma verborum substitutionis, que distinctio, non sibi compedio verborum facta sit, cum id est effectus: sunt enim & plures substitutiones illæ comprehensæ sub illo verborum compendio, & nulla differentia ratio inter compedium & distinctum substitutione afferi potest. Responder secundò Aquil. in d. l. Centuria, in 4. part. num. 365. d. 6. Titius. loqui quando testator substitutio pure, vulgariter, & per fideicommissum duxat, nimirum si virat, eodem tempore locum habent. Diversum est in causa nostro, in quo substitutio vulgariter, purè, pupillariter, si decelerit impubes, per fideicommissum, si sine liberis decelerit, merito (inquit Aquil) qualibet substitutio in causa & tempore suo facta videtur. Hac consideratio mili non probatur, quia in causa nostro non conflat, testatorum substitutio per fideicommissum cōditionale, si decelerit sine liberis, cum dixerit simpliciter, vulgariter, pupillariter, & per fideicommissum. Et sic dicatur, conditione hanc, si decelerit sine liberis, subintelligi. L. c. am. 15. ff. de cond. & de m. resp. deuter. dñ. dñ. contingeret solam, quando patet grauit filium, nepotem & filiales, vt diuimus infra in suo loco, dum explicandum d. l. c. am. Se cœrò verò quando testator extraneum havedem grauit. Secundo affter i. folet ext. l. si quis seruo. ff. de manumiss. testam. Cuius 8 verba has sunt: [si quis seruo testamēto dederit libertatem & dīrectē & per fideicommissum: in potestate ferri ei, vñm velit ex directo, an ex fideicommissu ad libertatem periretur.] Respondetur facile potest, d. l. si quis seruo. loqui in fideicommissu puro. Nam seruo, noctu ipso testatore potest, si vult petere declarari liber, absq; eo quod ab hære manutinatur, atque ita directo conquepi libertatem. Potest etiam petere ab hære flatim quod hæreditatem adiuit, & cum cogere, vt nella interposita manumutinatur. Sed diversum est in causa nostro, in quo vñt mox dicimus non potuerit duas hære substitutiones vulgaris, & fideicommissaria eodem tempore concurredre. Tertiò adducitur text. l. vlt. C. de codicillis. vbi vocatus ex testamento, in quo adiecta est clausula, si non valer iure testamenti, valet iure codicillorum, potest vel directo ex testamento succedere, vel per fideicommissum ex codicillis, atque ita electionem habet, quo ex capite vult admittit. Respondeatur dñ. l. vlt. loqui de fideicommissu puro, si enim qui vult succedere ex codicillis, statim seu voluntate declarata, cœperit potest velut a testato, qui grauit, intelligiuntur hoc in causa adire & reliquerere, vt in causa finita, d. l. recensare. 9. Titius. ff. ad Treb. & dicimus statim. Contrariantur itaq; opinionem, probant

stitutus adiutor hæreditatim, cessat vulgaris & subest iusto, que adi-
tione hæreditatis dicitur expirare, & post aditam C. de impub. & alijs
subdit. si vero non adiutor, locis esse non potest si deicommissariis
cum restituere non posse, quod consecutus non est: sic quoque
confidetur Ruinus in l. Centuria, num. 37, verificande in clausis ff.
de vulg. & de populi subdit, quod vulgaris concurrere non potest cum
fideicommissariis. Distinguendum sic potest: quod aut hares initia-
tus non adiutor, nec adire vult hæreditatim: aut adiutor, & subditus
tutus petit adiutor: primo casu dicitur concepta facultas substitu-
to, ut eligatur, an adiutor velut ex vulgaris, vel ex fideicommissariis: si
vult succedere ex vulgaris, immediatae adire potest hæreditatim: si
vero vult adiutor ex fideicommissariis, petere potest cogi hæreditati
dem adire & restituere. Ita loquuntur l. 1. Recusat. & Titulus ff. ad Tre-
belli, etiam prostudet d. l. si quis ferme ff. de manuusu test. & d. l. vlt. C.
de codic. Et hoc cau recte fenestrant Bart. & sequaces. Quandoque-
dum hic datur concursus harum substitutionum, que locum ha-
bere possunt eodem tempore. Secundo vero cati nempē possi-
quā institutus adiutor hæreditatim, & cœnit conditio, suo qua
fuit grauatus restituere. Hoc cau locus non est electione: cum
nulla hic extet vulgaris, qua iam expirauit aditione & hæreditatis,
& post aditam. Hoc in cau recte fenestrant Cyn. Imol. & reliqui
scriptores conuenienter.

Teritus est casus, quando t' agitur de pupillari & fideicommissariis, sicut quando testator dixit, infra filium meum imponerem, & quodcumque decescerit, eum sub filio Caius. Si decel- sit iste filius in pupillari atestate adita haereditate, potest esse locus pupillari & fideicommissarii. Nam per pupillare succedit subtilitus ipsi pupillo, per fidicommissarium testatoris. Hoc in causa existimo, locum non esse electionis, neque ita procedere etiam posset opinio Incole & sequacum. Non enim propriè huius datum corfus, quia testator noluit esse locum fideicommissarii, nisi post pubertatem decesserit filius illi institutus. Voluit tamen testator prouidere primum filio, mediante illa pupillari: deinde sibi mediante fideicommissaria. Haec ergo ratione debet subtilitus succedere ex ipsa pupillari, alioquin derelinquatur pupillari, qui haeredem non habet contra dispositionem patris, qui ei prouidere voluit. Quinimum dicimus, quod etiam ita concludimus, cum tempore concurreat pupillare cum fideicommissaria, non tamen potest subtilitus vnam eligere, altera omittit, cum de causa complexa sit fuscio in bonis patris, ut non possit subtilitus velle succedere patri per fideicommissariam, & transire pupillari, sed si plures, s. si una, s. si de valga, & post subtilit. Et hoc in causa scripti est. In*Utriusque Causae* I*Imol.* & *Roma*, in*resuenda* s. *Titio*, ss. ad *Trebeld*. Ab. *intep. rubr. s. de vulg. & pop. subtilit.* nom. 92. *versus* quarti Dign. *Comen. in d. I. Cetario*, nom. 15. & *ibid.* *Rap. nom. 170* *resuenda* *dict. Text. Sanc. nom. 2.* & *Aquil.* in *4. part.* *nom. 305.* *Hic accedit Ram. in *confus. nom. 20.* n. 16.* 2. & *confl.* *7. nom. 13.* *litter. 5.* *Decimus in *l. prec. nom. 20.** & *obstat Cetario* *in fine.* *C. de impulherem & alijs subtilit.* & *Expositio Cestia* in *4. pater. in verb. obliqua*, *narr. 9.* & *nom. 23.* *de testatoris* *huius*. His intelligimus male fontibus Bart. in *4. Cetario*, *nom. 33.* & ibidem in *Alexandri*, *96.* & Galliianum *nom. 48.* Cornutum in *confus.* *nom. 4.* *lib. 4.* *Socia* *Sen. in confus.* *nom. 48.* *litter. 1.* & maneficium Nattam in *confus.* *nom. 3.* *litter. 1.* Cum dixerint subtilitum hinc in causa eligere posse quia ex subtilitate succedit: Et quod in dubio dicitur eligere pupillarem, tanquam viriliorem i. si male tenerunt, qui de ea non necessitari co-pupillari succedere debet. Nec repugnat confidendo Gallicanum, qui dixit, praetium testatorum voluntie portum sibi prouideret quod filio, *argu. 1. luta. ss. 4. S.C. Syllana.* Nam verius existim o voluisse prius prouidere filio, ex quo prius ei pupillariter subtilitudo inde libi per fideicommissum.

Quartus est *catus*, quando t' agitur de exemplari & fideicommissaria. Hoc in casu respondit Curt. Iun. in cap. 250 num. 21. *Celle locum electioni & Curium* fecimus *in temp. conf. 303 ad Lib.* 14. Verum nunc dubito: cum t' exemplari a' pari procedat cum ipsa pupillari, cuius exemplo utet exemplaris ipsa. Et propter e' facti pupillaris non potest *utet fiximus ipsa*, concurreat cum ipsa fideicommissaria eodem tempore. Ita pariter nec exemplari

¹⁶ *Quintus est casus, quando agitur de pupilli & exemplari.*
Hoc i. casu locum esse electioni respondit Rursum in consil. 105. m. 26. lib.
2. quem fecimus sum in d. conf. 50. 3. num. 39. lib. 4. Hic etenim datur ip-
sum substitutio nomen concursus.

Substitutio directa, an & quando conjecturis & presumptionibus inducta & facta censetur.

SYMMARIA.

- Substitutione directa, an & quando conciliatur & presumptionibus inducatur a censori.
Quod conciliatur inducitur post, ampliorate quam plurius offenduntur, non. 2.
Contraria, num. 3.
Referuntur opiniones distinguenter, num. 4.
Ineffectus, 1. trius & secundus, & legi si baseat. infit.
Substitutione directa conciliatur inducatur dicitur, etiam in causa, in quo ageretur de sustinendo testamentum, atque si aliquis corrumpere testamento.
Idem in testamento condito a patre inter liberorum, num. 5.
Miles sub conciliatur & presumptionibus substitutione potest, cum etiam post ipsius regno quodcumko redit.

DISSE RIVINVS stup̄d⁹ de Institutione hæredis, & inter alia explicitum⁹ sūp̄rà in presumptione an & quando hæred⁹ institutio cœntetur inducta & facta conetur⁹ & presumptionib⁹: Nunc enim de substitutione agendum sit dubitari posse contingit, an & quando i⁹ substitutione oportet directa dicta inducta foli⁹ conetur⁹ & presumptionib⁹? Quia quidem disputationes tres sunt Doctorum opinione⁹, sicuti & tres fuerant in ea disputatione de Institutione.

Secunda fuit opinio eorum, qui existimarent directe substitutiones non induci concitare & praesumptions. Ita glo-
rifico prenubat in his glorio magna de legato. Dyn. & Bald. in-
vocat. 9. pro scismate, nam & sex. & hoc facit ad questionem. C. de cadu-
cione. Ange. In laicorum. C. communione. Cal. retri. in. vi.
fingula. sex. a. & pop. sub. lib. in. Tit. Tito. Sex. 6. Seis liberty. de legato. 2.
& in. prædicta. num. 5. C. de inprobatione & alijs substat. & idem in consil.
1st. lib. I. Roman. I. si omnia docem. in prædicta. num. 35 ff. sollestat matrimoni.
Caccia lupus inter cuncta. Alexandria in consil. 1. sex. viii. lib. 4. Socin.
Senatus. I. cum non. clement. antepot. de cond. & denost. & in consil. 10.
celum. lib. 1. repetit in consil. 28. lib. 2. I. cui. I. pen. num. 7. C. de impube.
& alijs substat. Rerum. in. con. 1. sex. 5. & in eis. 16. lib. 3. lib. 2. &
Decimus. in. 12. lib. 21. num. 3. & in eis. 37. num. 6. Gallian. in. Contraria.
num. 3. & in. de vng. & pop. substat. & lib. II. R. ipsa. num. 35. & in. lib. 4.
in. 1st. lib. 5. & in. 2nd. Soc. Iun. in consil. 2. num. 27. lib. 1. & in consil. 3. num.
8. lib. 2. & in 1. liber de mes. 9. cum. tunc. 20. & 28. & wisdom. Torniel. num. 24.
ff. ad. Treb. I. Confut. in. prædicta. 1. Cade in prob. & alijs substat. & Emanuel Collam. Gallo. 6. & quia. f. testation. in. part. num. 20. ff. de liber.
& poplano. Et hæc quidem opinio multi esti aliquippe placuit,
in singulis. in. 1st. lib. 2. & lib. 3. Et predicta quidem adducti sunt text.
1. vel. singulis. & si patet. si. vñig. & pupl. substat. & 1. t. si. lib. tab.
testam. ex. tab. & context. in. lib. 1st. C. de sex.

Tertia fuit opinio sic distinguenda. Aut conjectura sumuntur expressis in testamento. Et hinc locum habet prima opinio, ne tempore directam substitutionem sic inducere posse. Aut conjectura

Ecure sumuntur extrinsecis: Et tunc procedit secunda opinio. Ita Cœf. si riformist. Bald. i. capti vatori. nu. 4. C. de test. milit. Aretin. in Epist. column. 2. ff. de vulg. & popl. subf. Alio in lib. 3. edit. ffig. 50. In. Inser. in cons. 2. col. 3. lib. 1. Zanchii in hered. mei. 8. cim. ita. in 3. p. or. m. 7. 1. ff. ad Trebell. & hanc quoq; probavit Iean. Marcus Aquilinus in l. calvus. 6. & quid si ambo. in 1. parte nu. 10. ff. de vulg. & pop. sumf. De secundo huius distinctionis capite nol est quod dicam: cum existimem esse fatis certum & fatis probari: hucus illis suprà in secunda opinione allegatis. Ita etiam verum esse credo primum ipsum caput, nempe directam substitutionem induci conjecturis. & presumptionibus desumptis ex scriptis in ipsomet testamento. Nam prater texti. Titus. 8. Lucius Titius. & L. Lucius Ja. 2. ff. de hered. infit. perfetta ab Aquilino post alios in loco supra alegato. sum 11. & 12. clare probat [tex. l.] Titus & Seius. cum l. seq. ff. co. tit. de hered. infit. quia ex scripta sunt.

Titus & Seius utrum eorum viuet, hares mihi est: Existimo, si vterq; viuat, ambo heredes eius, alter mortuo, qui supererit ex aliis heredem fore. Subiungit Vlpianus. Quia tacita subfutatio inesse videtur institutione. Jull. certum ibi. agi de vulgar substitutione: Et tam presumpta est: cum colligatur solum ex institutione, et Vlpianus appellat tacitam, viutre, ille verbo, viudicatur. Et sententiam hanc comprobant que diximus suprà, ubi explicavimus heredis institutionem colligi ex conjecturis relutantibus ex verbis ipso testamento (crips).

Exceditur secunda filia opinio, dum diximus, conjecturis extrinsecis sumptis non induci substitutionem directam. Extendet inquam ut locum habeat etiam eo in causa, in quo ageretur de fulminando testefactum. Non enim admittuntur haec conjecturae ad inducendam hanc directam substitutionem, etiam si aliqui corrueret testamentum. Ita Emanuel Coffina. l. Gallus. 8. & quid si tandem. 11. ff. de liber. & poibm. & Hieron. Zanchii in d. l. heredes. m. 9. nu. 20. ff. de liber. & poibm.

Declaratur primò, vt locum non habeat, in testamento militis. Cum enim est testari posuit quod vult modo, l. 1. ff. de milit. test. sic pariter poterit solis conjecturis & presumptionibus substituere. Ita declarat Costa & Zanchii in loco supra citatus. Et diximus supra, ubi de substitutione presumpta differendum.

Declaratur secundò, non habere locum in testamento condicto a patre inter liberos. Ita Costa in l. loco nu. 4. & Zanchii ibi supra, nu. 77. vers. arg. etiam. Et dixi in dicta presumpt.

PRAE SVMP TIO LXV.

Substitutione directa, an & quando ex presumppta mente testatoris extendatur de causa ad causam, de persona ad personam, & de tempore ad tempus, pus, diligens & accurata explanatio.

S V M M A R I A.

1. Substitutione directa, an & quando presumpatur extendi de causa ad causam, de persona ad personam & de tempore ad tempus.
2. Substitutione directa dicta secunda substitutio, & est aquæ favorabile ut ipsa prima institutio, nu. 2.
3. Substitutione dicta ea causa, quo posthumus status non erit, extendatur ad causam, cum testator & mortuus, vel repudiatur.
4. Dispositum id confiter & pro disposito habetur de quo si testator ipse interrogatus sufficeret, responderet et respondebat sic vellet.
5. Substitutione exemplaria sicut in loco causa futura, extendatur ad aliud fundem.
6. Substitutione dicta si heres prævaricator, extendatur ad causam, si heres non extaret.
7. Substitutione dicta, si filius non esset in verum natura, extendatur ad causam, quando filius in verum natura extitisset, sed in populari estate decessit.
8. Substitutione dicta si magistrus decesserit sine magistratu, reliqua servamus, an extendatur etiam ad causam si decesserit sine magistratu & familiis.
9. Mortuus causa extendit ad causam secundarum magistrorum.
10. Substitutione sub conditione filius institutio, si decesserit sine liberis, admissior etiam in causa, quo invenientur decederet viro testator.
11. Substitutione dicta decedente herede sine filiis adhuc eruditate, habet etiam locum, si institutio non adiut.

13. Substitutione hoc modo concepta, instituto heredem filiam nobis ex uxore & ex castis testis: & si heres erit & in populari estate decederit, substitutio Titium, non est nisi nova filia, non habebit locum.

14. Conditio impleri debet in forma specifica, & id magis in conditione voluntaria.

Et an possit impleri per causam similem, nu. 15.

15. Extensis de causa ad causam sit etiam in conditionibus voluntariis ex mente & voluntate testatoris.

16. A verbis testatorum non est recedendum, quando manu scripte non constat de eius mente.

17. Substitutione directa non extenditur ad causam contrarium & fibri diff. mulierum.

18. Extensis de causa ad causam admittitur, quando in individuali causa est expressa.

19. Substitutione dicta si facta est posthumus nascitur, au extendatur ad causam, quando viro tanti non posthumus & tamen efficit.

20. Substitutione nonnulli administrat, si testator in isti posthumis, cui decessit substitutio secundum posthumum sibi institutorum, sibi decedenti substitutio fratrem, an admittatur fratris bis secundum posthumum natum non est.

21. Substitutione directa extenditur de causa ad causam saepe pars causa, & maxime si in testamento ad eam fuerit classificata ad cedularum.

22. Substitutione directa non extenditur de causa ad causam saepe pars causa, & maxime si in testamento ad eam fuerit classificata ad cedularum.

23. Substitutione vulgaris comprehensa sub comprehendenda extenditur de causa ad causam.

24. Substitutione directa extendi censetur, quando adiuta est in ea difficultate.

Secus quando adiuta est sensu verbis restrictivis, quibus significatur testator se tantummodo in causa substitutione, nu. 25.

25. Verba, & non alter, sunt adiuta restrictiva, ut omnibus aliis causas excludant.

Idem de verbis, & eiusdem causa supra scripto, nu. 27.

Idem dicendum de verbis, nou. & de causa, nu. 28.

26. Substitutione directa non extenditur de causa ad causam, quando ex his refutaret aliquod absurdum & inconveniens.

Idem quando ex dicta extensione inducatur pena, nu. 31.

27. Idem quando testator specialiter previdit in virgo, causa, nu. 31.

28. Legi dispositio causa, visi habetur expressa dispositio & propria testatoris.

29. Substitutione directa tunc non extenditur, quando substitutione dicta sub conditione voluntaria.

30. Substitutione directa, an & quando extendatur de persona ad personam ex presumpta mente testatoris, & an dicta extensio sit usus personæ.

31. Hereditas institutio excluditur de persona ad personam ex presumppta mente testatoris.

32. Substitutione non presumitur extendi de persona ad personam, quando alias excludunt per personam magis dicta ex presumppta mente testatoris, nonnulla illam excludit, & sic substitutionem ad illam extendit.

Idem quando substitutio & alias redirentur clausaria, nu. 37.

Idem quando illa persona, ad quam sit extendit, concurrit sub nomine expi testator, ita si sumptuoso vocabulo, nu. 38.

33. Substitutione directa an & quanto extendatur de tempore ad tempus, & an sit permisus dicti a extensio.

Quod si tempus sicut ad cedulam voluntaria, non extenditur, secum si nececcitate exponatur, nu. 40.

Et quid si malitiam etdem rationem in tempore non expresse quamvis in expresso, nu. 41.

Et quid si tempore tacito & a legi subiecto, nu. 42.

DISSE RIVM VS. supra in presumpzione, quando hereditis in instituto ex presumppta mente testatoris extenderunt. Nunc disputandum est de substitutione, que esti exalem tractatione explicari ponunt cum ipsa institutio, à qua si sufficiunt hoc directa parum differit, cum & hoc dicatur in instituto, ut in aut glo. in l. Gallus, in princip. ff. de liberis & poibm. Et aquæ fauoribilis, ut ipsa prima institutio, sicuti dicemus infra: Attenerem clarioris explanationis gratia & alij de causis scilicet de singulis differere volunt. De substitutione itaque hac dicta tres causas distinctio atque constitutio, frustis & tres propositalia ex presumpcio. 26. vbi de institutio dicitur.

Primum est, quando agitur de extendenda substitutione hac directa de causa ad causam & exstet presumpta mente testatoris. Exempli proponitur in egregia illa cōtrouersia, de qua fuit disputatio inter sapientissimum Q. Mucium Scævolam, & L. Crassum, & cuius

meminere M. Ciceru, & Quintilianus, quos commemorant in conf. 326. n. 24. M. Coponius tellator Manium Curium haretidem fecerat his verbis. Si mihi post mortem meam in decem mensibus proximus filius natu erit, hares esto: Quod si te antequam in tumultum venierit, morietur, tunc in locum partem, eius M. Corius hares esto. Natus non est posthumus Manius Curius substitutus apud centum viros perbat ex flammodo hereditatem. Agnatus Coponij de cedente Sequula, concedebat, non eunus, causus substitutionis, & propterea sibi deberi successione ab intellato afferebat. Marii vero Curii partes tuberat L. Craffus, q. non verba, sed voluntate spectandum esse dicebat: eamq; sūfice tellatoris mentem & voluntatem alterebat, ut quoquo modo non adflet filius natus non natu, ita natus & putes factus non eset, Manius Curius exes effet. Pro L. Craffus opin. atq; ita p. substitutio nulla virga.

Primo reponimus Pauli in l. 7. cap. 6. Lucius ff. de libo. & posthu. quad. confiteretur homini qdā p. presumpt. 26. Nec repugnat Paulum licet institutione favorabilis respondeat: cum f. & substitutio dicēta favorabilis sit, & ob id largam admittit interpretationem, f. & presump. Bart. in l. sub conditione, num. 3. ff. de b. et inf. Bart. Bald. in l. con. proposit. num. 8. C. ed. et in l. humanitate, num. 29. in l. C. de impone. & d. ipsi substit. l. s. in l. in prime, num. 2. ff. de vulg. & popl. substit. & de res. Crat. in conf. 9. nro. 8. lib. 5. & Cephalus in conf. 11.4. num. 19. subd.

Secundo adducit solet tex. l. vlt. C. de posthu. har. inst. quem patiter explicatur in d. presumpt. 26.

Tertiu tex. l. Gall. 6. & quid si tantum ff. de libo. & posthu. quo etiam diximus in predicta p. presumpt. 26.

Quarto conferit. Et ab eo redato, §. vlt. de leg. 1. Cuius verba haec sunt: [Cum a posthu loqui te legemur, si haeres erit, & non natus posthu, substitutio adest, legitata eos debere, exiſtū adsum illi, que ille si vivetur, debitus erat.] Ecce substitutio nascitur admetti eo non natu.

Quinto suffragatur l. vlt. C. de infi. & subft. vbi substitutio facta eo cito, quo posthumus natus non erit, extendit ad calum, cum nascitur & moritur, vel repudiatur. & ibidem: auctoritas Bart. num. 5. lib. 5.

Sexto accedit, quod haberi debet pro disposito, de quo si suis tellator ipse interrogatus, veritatis militare respondeat, sic velle, ut in aliis glos. in l. tale patet. q. prouas. q. de patre. & c. op. 2. l. 1. & pol. alios Decia in conf. 9. nro. 1. Soc. tun. in conf. 17. num. 3. lib. 1. & Tyrapuel. ff. in vulgar. interlocutio libertatis, nro. 27. C. de reuoc. et. don. & in se se ne fratre argumentat. Sunt deo. in conf. 227. num. 10. & De cianu in conf. 1. nro. lib. 1. Porro in calu testamento & dispositio mis. Coponij dubitandum non eliquit si ius sufficit interrogatus, an vellet, quod si nullus ei natus esset filius, hares foret Manius Curius respondens, velle: quis si cum dilexit, natus & mortuo filio impuber, ita pariter dilexisse dicendum est, filio ipso nō nato. Nulla enim probabilis differentia ratio inter vim & alterum calum considerari posse videtur.

Sepmō hoc l. pertinent traditiones multorum similis. Et primū Bart. in Lex fallo nro. 28. ff. de vulg. & Bal. in l. humanitate, col. per. 9. q. C. de posthu & alijs substit. cum dixerint exemplarem substitutionem faciam in vno calu furoris, extendit ad alium calum, reputa, si is filius a furore liberatus, effectus est matus, vel prodigus, & predictos fecuti sunt Albert. in l. preciosa, num. 8. 1. infi. C. de impul. & alijs substit. & l. tun. l. nro. 27. ff. de vulg. & popl. substit. Ripsa in l. ex fabro, num. 8. ff. de vulg. Est simile quod egregie & docet docuit Fulgosi in l. vlt. 1. C. de infi. & substit. cum scripti, & alij quando t. respondunt, quod cum tellator institutus fuerit & si es decessif ante tellatorem, substitutio hospitale. Is frater in remotis regionibus agens ignorans se factum haretidem, hereditatem non adiuit. Dixit Fulgo, se respondit, factum fuisse locu substitutioni. Que etiā facta fuit, si haeres praeoretur, attenuetur extitidur ad calum, si haeres non existit. Et Fulgoium fecuti sunt R. in l. conf. 2. num. 12. & in conf. 97. num. 3. lib. 2. Iaf. in l. 1. num. 26. ff. de vulg. & popl. substit. qui recent Imola & Alexander identificantes. Et si ipse l. auctoritas num. 27. commemoret glōfam in l. similes. 4. ff. de vulg. & popl. substit. & ibidem Baldum differentias ab hac Fulgoiū traditione. Et a quoquid dissentient tali alij a me congeniti in conf. 326. nro. 29. lib. 4. & quos feci sum. Et etiam simile quod t. respondit Romanus in conf. 16. num. 3. cum dixit, quod substitutio facta, si filius non esset in rerum natura extitidur ad alium calum, quando filius in rerum natura extitit, sed in pupillari axite decessif. Et huius sententia citat Roma. glo. L. quibz. de l. in r. p. p. ff. de vulg. & popl. substit. & ibidem Meno. Presumpt.

Imola eam perpendit. Idem enim Romano scripturam l. 1. in d. l. num. 27. ff. de vulg. & popl. substit. & Dec. in conf. 227. num. 1. Soc. tun. in conf. 10. num. 2. Soc. tun. in conf. 10. num. 28. 2. & Al. lat. in conf. 70. num. 19. lib. 2. Soc. tun. in conf. 10. num. 28. 2. & Al. lat. in conf. 70. num. 19. lib. 2. Soc. tun. in conf. 10. num. 28. 2. & in l. 3. de verbis p. num. 27. Sic etiam facit quo scriptit idem Iaf. in d. l. num. 29. ff. de vulg. ex sententia Bart. in l. operando infinito. ff. de aqua. Bart., cum dixit, quod si tellator iniicitur finum suum pupillum & si ipse decessif in pupilli gratus substitutus Titium, & quandoconque decederet Titius sine liberis substitutis Semproniu. Si contingat decedere Titium ante pupillum, & deinde moriar pupillus, Sempronius adhuc succedit: cum illa substitutio in calu praeoritur pupillus, extendatur ad hunc catum, si decedit prius p. ipse Titius. Illi quoque simile quod scriperunt Raynus. & Galilaius in l. Gall. 6. & quid si tantum ff. de libo. & popl. quod nos recet & sequitur dicitur. in lib. 3. de reb. sign. num. 27. vers. 9. quarto hec statim est. Tellator iusfit, quod si tellator iniicitur finum suum moreverū, relitis feminis, hereditas ius in partes diuidetur, ex quibus una feminis darecurdus Titio & Sempronio. Contigit, quod iij filii deceleri absq; masculis & feminis. Dubitatum est, an locus estet substitutionis ad comodum Titij & Sempronij. Scripti Alcia p. predictis locis substitutio facita in casti, si masculi deceleris fine masculis, relitis feminis, extedatur etiam ad calum, si deceleris fine masculis & feminis. Nam si tellator voluit Titium & Sempronium in detrimentum neptun capere duas hereditates partes: quod magis non natis ipsi neptuni becursumq; damno cel. ante? Et idem ferit Ang. in conf. 3. in fin. Et si Dec. in conf. 3. 9. alter respodit, est etiam simile, quod scriptit l. Joan. And. in addit. lib. ad spes in rit. de secunda nupti. in rob. cū dicit, disputante sūfice determinatum, quod si tellator filii iniicitur, legavit vxori mille frumenta toro tempore vite sua, honeste viuendo. & si deceleris substitutus Caium, vxor predicta non deceleris, sed secundo nupti fit in quaum determinatum, Caium admetti debere fratrem nupta non muliere regna causis mortis extedatur ad calum secundum nuptiariam. Et leon. And. fecut sunt Bart. Bald. & Albert. in auctb. locum. C. de secunda nupti. & omnes in l. 3. C. de vulg. & substit. & deceleris. & Decia in conf. 1. num. 29. lib. 1. Est etiam simile quod docuit Soc. in l. Lym. duos. num. 4. in conf. de vulg. & doibz. cum dixit, quod si habens duos filios impuberis substitutio ultimo decelerit, ambo filium naufragio perirent, substitutus admittitur, atque ita calum directe substitutionis ad alium calum extedatur. Hoc etiam facit, quod egregie respondit Bald. in conf. 4. 4. tellator lib. 4. & in conf. 170. Quidam Egregius lib. 3. cum dixit, substitutus fit conditione fit. ff. de vulg. substitutio, si deceleris fine liberis, admitti, etiā in casti, quo infinitus decederis viuere tellator. Idem respodit Calca in conf. 1. 11. quos fecut est Decia. in conf. 1. num. 91. & m. 93. lib. 1. confit etiam quod respondit P. Soc. in conf. 1. num. 20. & m. 10. 1. num. 20. lib. 1. & sequitur Decian. in conf. 1. num. 99. lib. 1. quod si tellator vocavit substitutum decedente facta rede fine filij aditā hereditate, extedatur ad calum, si is substitutus non adit.

Octavo & vltimo. L. Craffus sententia auctoritate quam plurimum ex nobis in specie firmatur. I am fati probant Raynus. in rit. & substitutione. Gulielmus Cun. istl. preib. C. de impul. & alijs substit. Bart. in l. num. 33. ff. de vulg. & popl. substit. Bart. in l. vlt. num. 3. C. de infi. & substit. & manitius Albert. in rob. ff. de vulg. & popl. substit. num. 25. verbi. sed alios area vnde arena qui scripti ericiunt, quod si tellator habetur vxori, quam credebat pregnamentum, dicit, infinitus habetum milii ex vxore mea natiurum: etiā hares erit & in pupillari estate deceleris, Titium substitutio. Non ei natus filius, dubitabuntur fuit, ut Titius substitutio deberet admitti dicitur Albert. admittit debet, atque ita indicatum fuit. Eamdem quoq; affirmant Angel. in l. lex Cern. ff. de vulg. 1. & in conf. 92. calo. vlt. & alios. tell. et al. scit. substitutione, in quafi. 5 principi. C. de infi. & substit. Talibus in conf. 90. Imola in l. ab exhortato 6. vlt. in f. de legatis. 1. auctio. in l. quicquid. la. 2. colum. penult. name. 7. ff. de accep. et. bart. l. tun. in conf. 6. 6. in secundo doibz. Signiorum in conf. 170. num. 3. alex. in l. 1. num. 3. 3. in fin. ff. de vulg. & popl. substit. Laudot. Belagrus in conf. 9. colum. 2. verbi probant etiam. & colum. 3. verbi. terio. Calce acens in conf. 10. 3. colum. 2. verbi. ego amem. & in conf. substit. in p. Calceacu probabit Antonius Rosella. Cern. in conf. 276. num. 12. lib. 2. & socium Sen. in conf. 12. colum. 4. verbi. que quidam substit. tun. l. 2. & in L. quo datur. num. 4. 4. in fin. ff. de vulg. doibz. Cartus Se. flamentum D. I. glosa. & idem in conf. 71. D. Lauro. colum. penult. & copiis in conf. 1. 4. lib. 2. Rasmus in l. Gall. 9. quid si tam. num. 19. 7. & 8.

*e libertate & postquam. Declin. confil. 227. in secundo dubio & in conf. 238
nam. 3. Secundum. In conf. 238. lib. 2. Qui quidem Dei & Socis de easdem
libet. Quae interrogative responderemus. Bertrandus. in confil. 174. num. 3. libo.
3 & hoc tamen & viginti interpres recenseret & sequitur. Deian. in confil.
1. a. num. 128. vñq. ad 134 lib. 1. Vbi referit etiam ut illos, qui tam
contraria sententia non emendare, predicto accedunt. Raim. in conf. 201. num.
lib. 2. & mil. Gallo. 9. & quod si sententia nomine est. qd. lib. & postquam.
Aelius. sibi parum confusus in respon. 250. num. 3. & in lib. 3. de verb. figura.
num. 3. & num. 26. Martz. in 100. colamus. Crastus. in conf. 94. num.
3. vers. tertius. vñp. pluribus. Hieron. Galien. in conf. 97. num. 5. Zanchius.
lib. 1. breves mei. 4. sicut ita. in eolana parte. num. 210. lib. & post-
quam. & Baldwinus in commentatori ad Stenolam. & Vincent. Francus in
deci. 209. num. 1. in 2. parte. vbi in fine teatatur se in iudiciale constitutum illud
Nestor. al. natus.*

Contraria opinione, quod imò directa substitutio non extendar de casu de casum etiam ex praempta mente tellato-
ris conati fuit defendere ali multi, fecit Q. Mucium Scaramulam.
Et primò quidem morti sunt texti, commodissime, ss. de liber. &
polthum. Verum ex hisqua scriptis supra in pref. ampl. 26. nu. 13. 1. 4.
& 15. & 16. fasat confit, nol obesse.

¹³ Respondetur tibi primum, conditionem impleri posse per casum similem. Legamus nam *de fidei legato, traditu Bart. i. 1. colom. vlt.* ff. de condicione. Angel. in pateris domini de heret. inquit. ut sit in *scriptis locis responderemus habens confit. et ad. col. 3. 1. resp. non obstat quantum. et in conf. 203. 2. 3. verbi modo obstat tertium. lib. 2. Soc. in conf. 183. 1. nos. 50. lib. 2. et Decimus in conf. 183. 18. lib. 1. Porro quid nimil finit causa nisi pro certo habeatur ut *diximus supra*? Et hinc intelligimus nihil obflare quod respondi in *conf. 326. nus. libr. 4.* Illa enim procedure inscripta verborum proprietate, non autem ratione & mente disponens presumpta.*

16 Respondetur secundum, quod in dñi etiam in conditionibus voluntariis fit exercitio de cœlo ad casum ex mente & voluntate testatoris. Ita in specie declaratur ex responsione Dñi. In conf. 227. cap. per. non obstat, quod supradicta idem sententia Læt. & Soc. lxx. prædicta in loco, quo scilicet est Decimationis in d. conf. i. numer. 2. & 2. verbi. optime per quod, quia numeri 1. & 2. subveniunt post Secundum Sententiam in conf. 2. column. 3. & 3. verbi, et rater. s. si habet. lxx. hanc dictam non posse propter extensum est interpretationem intellectum, nam, sicut a. quantum C. de fidei communis, vbi gloss. & Dodecas. & prædicta in loco. Decimatione numer. 4. Commemoratur aliud etiam & efficiendum, que in idem reintedit, ex mente Dei in d. conf.

^{227. num. 8.}
17 Tertio suffragri videtur ratio, quia dicimus à verbis testatoris non esse recedendum, quando manifeste nō constat de eius mente, ut non alter sive de leg. 5. & ex gratia tradit peccata Crux in conf. 161. num. 13. Atqui in hoc caūz non est confiteari de morte & voluntate testatoris, quod voluerit comprehendere alium casum quam exterritum. Ergo à verborum proprietate non est recedendum. Responderunt, imò constare de morte & voluntate ipsius testatoris, cum casus fuit similes, tunc quod ratione quam quoad effectum: fuisse certe de morte & voluntate.

Quarto non **quod** medicorum facere videtur, **quod** etiā concedimus substitutionem directam factum in vno calo extendi ad aliis: nam tamen extenditur ad casum contrarium, vel distimilem. **Ita Bar.** in l. 1. Galus. 6. & quid si tantum, nups. r. ff. de libe. & propositum. Ang. 1. lib. pater filium. ff. de vngla. & pop. subl. Corn. in conf. 2. lib. n. 7. libe. 3. Duo ita calis, nups. & intra contractum tempore: non sunt nascitum contrarij & distimiles clini vnum portant exilientiam alius non. **Ita Ang.** in conf. 9.3. vlt. & vlt. i. pater filium ff. de vngla. & pop. subl. Corn. in conf. 10. n. 7. lib. 2. & Ceraut. in conf. 20. n. 33. Ergo extenso de vno ad alium admitti non debet. Respondetur, quod etiā si casus evidenter contrarij, aut distimiles respectu verborum, non tamen sunt disfimiles quod rationem & effectum: & propter eam sub altero continetur, ut diximus supra. Ita responderet Devisionis in conf. 1.

Quintò hac opinio confirmari videtur, ea ratione, quod quando testifl dixit, si filius mihi nascetur & decesserit antequam faveatur neque expressissime dicitur casum in individuo, non autem

Sexto fulcitur huc opinio multorum auctoritate similis in causa, nequem Oldi, in conf. l. 2. & cius nomine supponit. Ioan. Andr. in addito Ad Spec. mat. de telluris & c. in primis, in ultima additione, in versic. quarta a quaest. quod tibi si substitutio facta fuit de polithumis nascitibus, & si in plurali, non exceditum ad causam, quando vintum polithumus natus esset. In traditionem hanc fecisti post Roma. in l. quindecim. l. 2. subl. vlt. de acq. bared. Corn. in conf. iug. nam. 7. lib. 2. Decim. conf. 28. mon. 13. & 14. Geor. in conf. 16. lib. 2. Verum respondeatur aduersus Oldi & Ioan. Andr. eti communem Doctorum opinionem, sicut testatur Decia. dñi conf. i. numer. 265. versic. & similiter respondetur qui in specie recenti art. n. 1. placet ss. de acq. bared. & Rannius in l. Gallus. & quid p. a. t. mon. 27. qui caput est differt, de lib. & poterit, dannantes Doctorum opinionem. Et propter hanc sepius quoq. Alex. in conf. 19. libr. 7. in conf. 18. libr. 4. qui quidem lat. de eadem facili specie contra Dec. respondit: sic etiam Aliat. in lib. 3. de verb. signo. numer. 27. & Zanchius in baredes mei. q. cuncta, in 8. par. 38. 37. & 209. libr. ad Trop.

Septimo, in specie magis pro Q.Muci Scuolae opinione respondit Oldratus, in conf. 177, *tellator in suo ritmo. Inuitatur et tellator* postquam, cui decedunt in pupillari etate vel quendamque substitutum fecundum postquam libi nasciturum, cui decedenti in pupillari etate, vel quendamque substitutum frater. Eoenit quod nato & mortuo in pupillari etate primo illo postquam, fecundus postquam natus non est, frater tellatoris perbet ut admittat ad successione respondit Oldratus, non euenire calum substitutionis, quia est frater substitutus fuerat testudo postquam nasciturus decedente fine liberis, qui cum natus non esset, dicti non poterant deceperis, atque ita calum, si nascetur & intra pupillarem etatem morietur non extendi ad calum, si non nascetur. Et Oldratus nomine suppresso idem scriptis rohat. Andea et in additione ad specialitatem de tellatoribus, s. in primis, Et Oldratus sententia fuit auctor Angel. Signor. Alex. Corine. Ram. Socci. Sen. Fel. Parig. Gen. d. Ripa. & Vgilius, quas communiter in conf. 326. nunc. 1. 13. & 14. & 16. lib. 1. Et praeedit accedit Cracens sibi partim consensu in conf. 361. n. 5. & 7. & in conf. 363.

num. 12. 20.
Respondetur verè receptam magis opinione è sic contra Oldradum sicuti i testantur Sori. Inn. in consil. 94. numbe. 2. lib. 1. & Decta. in consil. 1. nro. 165. lib. 1. qm. quidem Decta. regula. expedit predictis au-
toritatibus. & referit alias ad iudicium. Et ergo qd. in d. consil. 326.
num. 17. sensi communione eis aduersus ipsam Oldradum. Et vero
est opinione contra Oldradum scripta etiam aliata. In lib. 3. de verbis
legi. no. 27. & latissima Craeli. in consil. 94. no. 7. ver. 2. respondetur. &
num. 18. ver. 2. confirmatione ex his. & idem ergo qd. in sequitur citato consil. 326. ma-
tr. lib. 1. non sum autem affirmare Oldra. a scriptoribus. & de quo etiam dubi-
tavit Ruy. in Gall. §. & quid si testamento in i. leet m. eq. in suff. lib. &
postib. quoniam etiam in loco manifeste improbabili responsum. auchaver. in consil. 326. Ita etiam similem translationem Angel. in cap. 93. confortantur.

item Regin. in d. 5. & opid. si. etiam. num. 57. & nro. 70. reicit respondens Alexan. in conf. 18. lib. 2. Hinc enim dicendum est minus recte respondens Eugenius in conf. 99. cum dixit, substitutio, si naturatur, & in papillari atate decedat, non extendi ad causum ab ortu.

¶ His intelligimus veram t̄ esse primam illam opinionem, permissam sicut etiæ extentionem substitutio, directa de causa ad causam. Quæ quidem locum habet multo magis, quando veratur favor pia causa, vel libertatis, ita pia dies Tyras, in tract. de prælegio pia causa, præleg. 62. Et ruris multo magis procedit, quando in testamento adiecta fuit clausula codicillaris, ita Decia. in conf. 15. 3. lib. 1.

¶ Extenditur primo, t̄ vt locum habeat etiam in substitutio vulgaris comprehensa sub compendiosa. Nam & hæc extenditur de causa ad causam, ut responderent Calian. in conf. 10. col. 2. & Rojel. in conf. 20. Com. in conf. 32. col. pen. lib. 4. Caut. Sen. in conf. 7. num. 18. Sacrum. in conf. 66. num. 36. lib. 1. & Cræuer. in conf. 92. num. 5. verf. 3. argument. lib. 5.

Extenditur secundum recepta illa opinio L. Crasii vt procedat etiam, quando adiecta fuisset dictio, tunc, sicut quando testator dixit: Institutio posthumum nacturum, & si non decelerit in papillari atate, tunc substitutio. Caius enim est posthumum non nactetur, adhuc Caius sub testator admittitur. Cum ad eum causam, si non sit natus, extendetur substitutio, ita scripserunt Gallus & I. Gallus §. 5. quid si tantum ff. & posthum. Gozad. in conf. 4. in for. Parif. in conf. 66. num. 4. lib. 3. Alciat. lib. 3. verf. 10ff. in conf. 19. Mart. in conf. col. 3. & Zanchius in lib. bareas met. 9. c. viii. it. a. 10. 3. ap. parte. num. 27. 3. & de Trebil. dissentiant tamen nonnulli relati à Zanchio, & apud eum.

Declaratur primò, vt locum non habeat hæc sententia, quando adiecta t̄ esset verbū restrictiuā, quibus significavit testator se tammodò eo in causā sū memoratio substitutio. Afferunt multi exempla. Et primū quidem eis, si dixit testator. Et non aliter. Hac enim curia sūt ad eō restrictiuā, vt excludant alium causum, ita p. specie respondit Alciat. in respon. 492. uero. 23. quem fecerit sum in conf. 326. num. 16. lib. 4.

¶ Est secundum exemplum, quando t̄ testator dixit, & eueniens te causa supræceptio, vel infra scriptio. Hac enim verba esse restrictiuā scriptio Bart. in lib. liberia. g. bac. ver. 7. ff. de vulg. & pap. foliis.

¶ Tertium est exemplū, quando t̄ testator dixit, tunc & eo causa. Nam & verba hæc esse restrictiuā & impedit extentionem de causa ad causam, respondunt omnī primus Ancharia in conf. 156. Ex serie. num. 3. verf. 3. hoc probat, quæ fecerit sum Rom. Soc. Sen. Dec. Gozad. Ru beus. Parif. Socium. Cræuer. Alcia. Marzar. & Zanchius, quos commemorauit & fecerint sum in conf. 326. num. 6. lib. 4. Et illis accedit Bal. in conf. 57. item institutio. column. 2. verf. 5. off. confiderandu. lib. 2. qui ma nifeste dixit, verba eo causa esti esse restrictiuā, & impedit exten sionem de causa ad causam. Regin. in conf. 57. num. 9. & in conf. 112. num. 3. libro 3. Grat. in conf. 12. num. 37. lib. i. in conf. 109. num. 4. & in conf. 110. num. 2. Parif. in conf. 92. num. 2. & Gozad. in conf. 6. in rorsum. num. 16. instit. de alio. Bart. in quib. 5. lib. 5. Rebuff. super concordata. in tit. de collat. §. cur. ver. 10. in verl. ad effectu. Verum a proposito differtentiam Parif. in conf. 10. num. 5. & in conf. 36. num. 4. lib. 3. Gozad. in conf. 6. in fin. Alciat. in lib. 3. de verb. figura. n. 1. lib. 1. Confid. in decist. col. init. de te. & Emanuil. Costa in d. 9. & quid sit. antinom. in 3. par. num. 100. Roland. conf. 36. num. 20. lib. 3. & Frau. in decif. 299.

Præterea Ancharia & sequacium opinio locum habet, quando repugnat p. presumpta voluntas testatoris. Soc. Sen. in conf. 14. num. 29. lib. 3. Ita quoque quando dispositio est fauorabilis, Grat. in conf. 10. & in conf. 12. num. 17. lib. 2.

Declaratur secundum, vt locum non habeat, t̄ quando ex tensione resultaret aliud absurdum, & inconveniens. Nā tunc substitutio non extenditur de causa ad causam. Ita declarat gl. & Bar. in lib. 5. mater. 6. vlt. num. 3. ff. de vulg. & pap. subit. qui exemplum assert, quando substitutio prætererat magis dilectio, ut puto ne potest impli testatoris, conr. 1. c. viii. ann. 5. ff. de condit. & demonst. & l. c. viii. acut. f. 1. C. de fideicommissi, idem responderent Regin. in conf. 175. num. 5. lib. 2. Soc. Sen. in conf. 14. num. 26. lib. 3. & Decia. in conf. 19. num. 1. lib. 1. Et simile est, quod dicimus, transmissionem fideicommissi conditionibus admitti, ne magis dilectus excludatur, vt dñe cum tu. fit in præcepto.

Declaratur tertio, vt non procedat, t̄ quando extendendo substitutio de causa ad causam, induceretur poena. Ita Soc. Sen. in conf. 159. num. 3. lib. 2. Decia. in conf. 25. num. 3. & in conf. 290. num. 2. Rubetus

in l. vñca. m. 06. C. dñs qm ante apert. sub. Rips in l. 1. m. 9. & inde 3. Alciat. num. 26. ff. de vulg. & pap. Costa lib. 3. c. 1. c. 1. interpretatio, cap. 13. Zanchius in d. 5. c. viii. n. 5. in qua r. p. p. m. 2. & Paris. in conf. 16. num. 77. lib. 2. Alciat. in lib. 3. de verb. figura. num. 15. Cræuer. in conf. 4. 40. num. 10. lib. 3. & Decia. in conf. 1. num. 16. lib. 1. adducti omnes test. 1. pater Seurinianam, ff. de condit. & demonst. & vi. Bart. notat, contradictionē non extendi de causa ad causam, quād induceretur poena.

Declaratur quartō, vt locū non habeat, t̄ quando testator sp. cialiter prouidit vtroq. in causa. Nam tunc substitutio non extenditur de causa ad causam, ut responderent Folig. in conf. 49. col. 2. verf. 2. superfi. qm̄ diversa. Soc. Sen. in conf. 26. column. 1. lib. 3. pp. Bonaldū de Plumbing. in lib. 5. aperte, ff. de lib. & postib. quos fecerit sum in conf. 17. num. 15. lib. 2. Et idem respondit Hieronymus Gab. in conf. 93. num. 7. & vñca. lib. 2. Et huius declarationis ea est ratio, quia expositio fit dispositione & proutiōne legis coniecturantis talem esse testatoris voluntate in alio causa. Porro vbi hab. minus 1 exp̄lēti dispositione & proutiōne testatoris, cetera illa legis, l. marit. t. C. de procur. & l. vlt. C. de pali. comment. Et in specie protat test. l. cū ex filio. 6. filio ff. de vulg. & pop. subit.

Declaratur quintō, vt locum non habeat, t̄ quando substitutio est facta sub conditione voluntaria. Nā tunc non extenditur de causa ad causam, nā declarat l. Gal. in l. Gal. & quid si tantum. in l. lector. num. 4. 3. ff. de lib. & postib. Soc. Sen. in conf. 14. col. pen. lib. 1. & in conf. 21. col. 2. & 3. lib. 2. Dec. in conf. 15. 3. lib. 4. & in conf. 19. col. 4. & in conf. 20. col. 1. Alciat. in lib. 3. de verb. figura. num. 7. Cræuer. in conf. 36. num. 2. & in conf. 90. num. 1. lib. 1. Etiam fuit opinio corum, qui affirmarunt, admittit extensionē hæc de persona ad personam ex verifimili & presumptuā mente testatoris, sic fuit Fortunius Gozad. in d. 9. & quid si tantum. num. 115. per in conf. 50. num. 3. & in conf. 66. num. 68. lib. 3. Cort. in conf. 12. num. 24. Soc. Sen. in conf. 29. num. 34. & num. 36. lib. 3. & Decianus in conf. num. 101. lib. 1. Hanc postfero sententiam veram esse existim. sicut etiam supra in prælumpt. probati opinione inlinum, quād t̄ heredis institutio extenditur de persona ad personam, ex prælumpta & verifimili mente testatoris. Porro in causa nostra conjectura nonnulla considerari & afferrri nō posuit.

Prima est, t̄ quando alias excluderetur persona magis dilecta. Nam ne illa excludatur, coniectura est voluntas testatoris, substitutio non ad illius personam extendit, ut responderent Regin. in conf. 16. num. 12. lib. 3. & Soc. Sen. in conf. 129. num. 34. & num. 36. lib. 3. & Decianus in conf. num. 101. lib. 1. Hanc postfero sententiam veram esse existim. sicut etiam supra in prælumpt. probati opinione inlinum, quād t̄ heredis institutio extenditur de persona ad personam, ex prælumpta & verifimili mente testatoris. Porro in causa nostra conjectura nonnulla considerari & afferrri nō posuit.

Secunda est, t̄ quando alia excluderetur persona magis dilecta. Nam ne illa excludatur, coniectura est voluntas testatoris, substitutio curia excludit, ut Soc. Sen. in conf. 129. num. 37. lib. 3.

Tertia est coniectura, t̄ quando illa persona, ad quam fit exten sio, continetur sub nomine expresa, latè sumpto vocabulo, ita Art. in d. 9. & quid si tantum. in conf. 3. verf. 2. s. alta. & apertus de laur. Cart. in conf. 21. num. 1. & Soc. Sen. in conf. 129. num. 36. verf. quād respon detur lib. 3.

Tertius est coniectura, t̄ quando alia substitutio redderecur exfluria, ita Soc. Sen. in conf. 129. num. 37. lib. 3.

Tertia est coniectura, t̄ quando illa persona, ad quam fit exten sio, continetur sub nomine expresa, latè sumpto vocabulo, ita Art. in d. 9. & quid si tantum. in conf. 3. verf. 2. s. alta. & apertus de laur. Cart. in conf. 21. num. 1. & Soc. Sen. in conf. 129. num. 36. lib. 3.

Tertius est diſputationis nostræ, t̄ quando agitur de exten sionē huius substitutio, directa de tempore ad tempus. Hoc fuit causa recepta est. Doctorum opinio, extentionem non esse permīssam, ita Bart. in l. si mater. 6. ff. de vulg. & pap. subit. in fin. & lib. 3. & lib. 4. & lib. 5. & lib. 6. & lib. 7. & lib. 8. & lib. 9. & lib. 10. & lib. 11. & lib. 12. & lib. 13. & lib. 14. & lib. 15. & lib. 16. & lib. 17. & lib. 18. & lib. 19. & lib. 20. & lib. 21. & lib. 22. & lib. 23. & lib. 24. & lib. 25. & lib. 26. & lib. 27. & lib. 28. & lib. 29. & lib. 30. & lib. 31. & lib. 32. & lib. 33. & lib. 34. & lib. 35. & lib. 36. & lib. 37. & lib. 38. & lib. 39. & lib. 40. & lib. 41. & lib. 42. & lib. 43. & lib. 44. & lib. 45. & lib. 46. & lib. 47. & lib. 48. & lib. 49. & lib. 50. & lib. 51. & lib. 52. & lib. 53. & lib. 54. & lib. 55. & lib. 56. & lib. 57. & lib. 58. & lib. 59. & lib. 60. & lib. 61. & lib. 62. & lib. 63. & lib. 64. & lib. 65. & lib. 66. & lib. 67. & lib. 68. & lib. 69. & lib. 70. & lib. 71. & lib. 72. & lib. 73. & lib. 74. & lib. 75. & lib. 76. & lib. 77. & lib. 78. & lib. 79. & lib. 80. & lib. 81. & lib. 82. & lib. 83. & lib. 84. & lib. 85. & lib. 86. & lib. 87. & lib. 88. & lib. 89. & lib. 90. & lib. 91. & lib. 92. & lib. 93. & lib. 94. & lib. 95. & lib. 96. & lib. 97. & lib. 98. & lib. 99. & lib. 100. & lib. 101. & lib. 102. & lib. 103. & lib. 104. & lib. 105. & lib. 106. & lib. 107. & lib. 108. & lib. 109. & lib. 110. & lib. 111. & lib. 112. & lib. 113. & lib. 114. & lib. 115. & lib. 116. & lib. 117. & lib. 118. & lib. 119. & lib. 120. & lib. 121. & lib. 122. & lib. 123. & lib. 124. & lib. 125. & lib. 126. & lib. 127. & lib. 128. & lib. 129. & lib. 130. & lib. 131. & lib. 132. & lib. 133. & lib. 134. & lib. 135. & lib. 136. & lib. 137. & lib. 138. & lib. 139. & lib. 140. & lib. 141. & lib. 142. & lib. 143. & lib. 144. & lib. 145. & lib. 146. & lib. 147. & lib. 148. & lib. 149. & lib. 150. & lib. 151. & lib. 152. & lib. 153. & lib. 154. & lib. 155. & lib. 156. & lib. 157. & lib. 158. & lib. 159. & lib. 160. & lib. 161. & lib. 162. & lib. 163. & lib. 164. & lib. 165. & lib. 166. & lib. 167. & lib. 168. & lib. 169. & lib. 170. & lib. 171. & lib. 172. & lib. 173. & lib. 174. & lib. 175. & lib. 176. & lib. 177. & lib. 178. & lib. 179. & lib. 180. & lib. 181. & lib. 182. & lib. 183. & lib. 184. & lib. 185. & lib. 186. & lib. 187. & lib. 188. & lib. 189. & lib. 190. & lib. 191. & lib. 192. & lib. 193. & lib. 194. & lib. 195. & lib. 196. & lib. 197. & lib. 198. & lib. 199. & lib. 200. & lib. 201. & lib. 202. & lib. 203. & lib. 204. & lib. 205. & lib. 206. & lib. 207. & lib. 208. & lib. 209. & lib. 210. & lib. 211. & lib. 212. & lib. 213. & lib. 214. & lib. 215. & lib. 216. & lib. 217. & lib. 218. & lib. 219. & lib. 220. & lib. 221. & lib. 222. & lib. 223. & lib. 224. & lib. 225. & lib. 226. & lib. 227. & lib. 228. & lib. 229. & lib. 230. & lib. 231. & lib. 232. & lib. 233. & lib. 234. & lib. 235. & lib. 236. & lib. 237. & lib. 238. & lib. 239. & lib. 240. & lib. 241. & lib. 242. & lib. 243. & lib. 244. & lib. 245. & lib. 246. & lib. 247. & lib. 248. & lib. 249. & lib. 250. & lib. 251. & lib. 252. & lib. 253. & lib. 254. & lib. 255. & lib. 256. & lib. 257. & lib. 258. & lib. 259. & lib. 260. & lib. 261. & lib. 262. & lib. 263. & lib. 264. & lib. 265. & lib. 266. & lib. 267. & lib. 268. & lib. 269. & lib. 270. & lib. 271. & lib. 272. & lib. 273. & lib. 274. & lib. 275. & lib. 276. & lib. 277. & lib. 278. & lib. 279. & lib. 280. & lib. 281. & lib. 282. & lib. 283. & lib. 284. & lib. 285. & lib. 286. & lib. 287. & lib. 288. & lib. 289. & lib. 290. & lib. 291. & lib. 292. & lib. 293. & lib. 294. & lib. 295. & lib. 296. & lib. 297. & lib. 298. & lib. 299. & lib. 300. & lib. 301. & lib. 302. & lib. 303. & lib. 304. & lib. 305. & lib. 306. & lib. 307. & lib. 308. & lib. 309. & lib. 310. & lib. 311. & lib. 312. & lib. 313. & lib. 314. & lib. 315. & lib. 316. & lib. 317. & lib. 318. & lib. 319. & lib. 320. & lib. 321. & lib. 322. & lib. 323. & lib. 324. & lib. 325. & lib. 326. & lib. 327. & lib. 328. & lib. 329. & lib. 330. & lib. 331. & lib. 332. & lib. 333. & lib. 334. & lib. 335. & lib. 336. & lib. 337. & lib. 338. & lib. 339. & lib. 340. & lib. 341. & lib. 342. & lib. 343. & lib. 344. & lib. 345. & lib. 346. & lib. 347. & lib. 348. & lib. 349. & lib. 350. & lib. 351. & lib. 352. & lib. 353. & lib. 354. & lib. 355. & lib. 356. & lib. 357. & lib. 358. & lib. 359. & lib. 360. & lib. 361. & lib. 362. & lib. 363. & lib. 364. & lib. 365. & lib. 366. & lib. 367. & lib. 368. & lib. 369. & lib. 370. & lib. 371. & lib. 372. & lib. 373. & lib. 374. & lib. 375. & lib. 376. & lib. 377. & lib. 378. & lib. 379. & lib. 380. & lib. 381. & lib. 382. & lib. 383. & lib. 384. & lib. 385. & lib. 386. & lib. 387. & lib. 388. & lib. 389. & lib. 390. & lib. 391. & lib. 392. & lib. 393. & lib. 394. & lib. 395. & lib. 396. & lib. 397. & lib. 398. & lib. 399. & lib. 400. & lib. 401. & lib. 402. & lib. 403. & lib. 404. & lib. 405. & lib. 406. & lib. 407. & lib. 408. & lib. 409. & lib. 410. & lib. 411. & lib. 412. & lib. 413. & lib. 414. & lib. 415. & lib. 416. & lib. 417. & lib. 418. & lib. 419. & lib. 420. & lib. 421. & lib. 422. & lib. 423. & lib. 424. & lib. 425. & lib. 426. & lib. 427. & lib. 428. & lib. 429. & lib. 430. & lib. 431. & lib. 432. & lib. 433. & lib. 434. & lib. 435. & lib. 436. & lib. 437. & lib. 438. & lib. 439. & lib. 440. & lib. 441. & lib. 442. & lib. 443. & lib. 444. & lib. 445. & lib. 446. & lib. 447. & lib. 448. & lib. 449. & lib. 450. & lib. 451. & lib. 452. & lib. 453. & lib. 454. & lib. 455. & lib. 456. & lib. 457. & lib. 458. & lib. 459. & lib. 460. & lib. 461. & lib. 462. & lib. 463. & lib. 464. & lib. 465. & lib. 466. & lib. 467. & lib. 468. & lib. 469. & lib. 470. & lib. 471. & lib. 472. & lib. 473. & lib. 474. & lib. 475. & lib. 476. & lib. 477. & lib. 478. & lib. 479. & lib. 480. & lib. 481. & lib. 482. & lib. 483. & lib. 484. & lib. 485. & lib. 486. & lib. 487. & lib. 488. & lib. 489. & lib. 490. & lib. 491. & lib. 492. & lib. 493. & lib. 494. & lib. 495. & lib. 496. & lib. 497. & lib. 498. & lib. 499. & lib. 500. & lib. 501. & lib. 502. & lib. 503. & lib. 504. & lib. 505. & lib. 506. & lib. 507. & lib. 508. & lib. 509. & lib. 510. & lib. 511. & lib. 512. & lib. 513. & lib. 514. & lib. 515. & lib. 516. & lib. 517. & lib. 518. & lib. 519. & lib. 520. & lib. 521. & lib. 522. & lib. 523. & lib. 524. & lib. 525. & lib. 526. & lib. 527. & lib. 528. & lib. 529. & lib. 530. & lib. 531. & lib. 532. & lib. 533. & lib. 534. & lib. 535. & lib. 536. & lib. 537. & lib. 538. & lib. 539. & lib. 540. & lib. 541. & lib. 542. & lib. 543. & lib. 544. & lib. 545. & lib. 546. & lib. 547. & lib. 548. & lib. 549. & lib. 550. & lib. 551. & lib. 552. & lib. 553. & lib. 554. & lib. 555. & lib. 556. & lib. 557. & lib. 558. & lib. 559. & lib. 560. & lib. 561. & lib. 562. & lib. 563. & lib. 564. & lib. 565. & lib. 566. & lib. 567. & lib. 568. & lib. 569. & lib. 570. & lib. 571. & lib. 572. & lib. 573. & lib. 574. & lib. 575. & lib. 576. & lib. 577. & lib. 578. & lib. 579. & lib. 580. & lib. 581. & lib. 582. & lib. 583. & lib. 584. & lib. 585. & lib. 586. & lib. 587. & lib. 588. & lib. 589. & lib. 590. & lib. 591. & lib. 592. & lib. 593. & lib. 594. & lib. 595. & lib. 596. & lib. 597. & lib. 598. & lib. 599. & lib. 600. & lib. 601. & lib. 602. & lib. 603. & lib. 604. & lib. 605. & lib. 606. & lib. 607. & lib. 608. & lib. 609. & lib. 610. & lib. 611. & lib. 612. & lib. 613. & lib. 614. & lib. 615. & lib. 616. & lib. 617. & lib. 618. & lib. 619. & lib. 620. & lib. 621. & lib. 622. & lib. 623. & lib. 624. & lib. 625. & lib. 626. & lib. 627. & lib. 628. & lib. 629. & lib. 630. & lib. 631. & lib. 632. & lib. 633. & lib. 634. & lib. 635. & lib. 636. & lib. 637. & lib. 638. & lib. 639. & lib. 640. & lib. 641. & lib. 642. & lib. 643. & lib. 644. & lib. 645. & lib. 646. & lib. 647. & lib. 648. & lib. 649. & lib. 650. & lib. 651. & lib. 652. & lib. 653. & lib. 654. & lib. 655. & lib. 656. & lib. 657. & lib. 658. & lib. 659. & lib. 660. & lib. 661. & lib. 662. & lib. 663. & lib. 664. & lib. 665. & lib. 666. & lib. 667. & lib. 668. & lib. 669. & lib. 670. & lib. 671. & lib. 672. & lib. 673. & lib. 674. & lib. 675. & lib. 676. & lib. 677. & lib. 678. & lib. 679. & lib. 680. & lib. 681. & lib. 682. & lib. 683. & lib. 684. & lib. 685. & lib. 686. & lib. 687. & lib. 688. & lib. 689. & lib. 690. & lib. 691. & lib. 692. & lib. 693. & lib. 694. & lib. 695. & lib. 696. & lib. 697. & lib. 698. & lib. 699. & lib. 700. & lib. 701. & lib. 702. & lib. 703. & lib. 704. & lib. 705. & lib. 706. & lib. 707. & lib. 708. & lib. 709. & lib. 710. & lib. 711. & lib. 712. & lib. 713. & lib. 714. & lib. 715. & lib. 716. & lib. 717. & lib. 718. & lib. 719. & lib. 720. & lib. 721. & lib. 722. & lib. 723. & lib. 724. & lib. 725. & lib. 726. & lib. 727. & lib. 728. & lib. 729. & lib. 730. & lib. 731. & lib. 732. & lib. 733. & lib. 734. & lib. 735. & lib. 736. & lib. 737. & lib. 738. & lib. 739. & lib. 740. & lib. 741. & lib. 742. & lib. 743. & lib. 744. & lib. 745. & lib. 746. & lib. 747. & lib. 748. & lib. 749. & lib. 750. & lib. 751. & lib. 752. & lib. 753. & lib. 754. & lib. 755. & lib. 756. & lib. 757. & lib. 758. & lib. 759. & lib. 760. & lib. 761. & lib. 762. & lib. 763. & lib. 764. & lib. 765. & lib. 766. & lib. 767. & lib. 768. & lib. 769. & lib. 770. & lib. 771. & lib. 772. & lib. 773. & lib. 774. & lib. 775. & lib. 776. & lib. 777. & lib. 778. & lib. 779. & lib. 780. & lib. 781. & lib. 782. & lib. 783. & lib. 784. & lib. 785. & lib. 786. & lib. 787. & lib. 788. & lib. 789. & lib. 790. & lib. 791. & lib. 792. & lib. 793. & lib. 794. & lib. 795. & lib. 796. & lib. 797. & lib. 798. &

JACOB. MENOCH.
si modo contingat, filium hunc mori post testatoris mortem, non
exceditur substitutio ad illud tempus.

Dissentient tamen ab hac opinione Imola, & Alexand. & Socin, quos refert Ruin. in d. i. r. num. 44 ss. de vulg. & popl. subdit, vbi eorum argumenta dissoluit, & huic accessunt alijs relativi à Beretis in ob. 36. num. 12.

Declaratur hic casus primò ut locum non habeat, t̄ quando tempus fuit adiectionis voluntarii: focii si necessitate causati. Nam tunc substitutio extenditur de tempore ad tempus. Ita declarantur. *Ang. Molia & Alex. m. 1. Gallo*, in temp. p̄f. glori. sibi. man. illa. ss. de libertate & poſtmodum. *Iaf. m. 1.* sita qui ſubſtituerit nom. 5. ff. de vulg. & popul. ſuſtit. *Eius m. 1. num. 43* ff. *ed. fol. de vulg. & m. conf. 2. Soc. num. 12. & m. conf. 97. num. 1. dicit. *et ergo quod Sac. Sem. conf. 40. col. vtr. lib. 1. & inf. fece magis aliaſ. in temp. 492. m. 24. resp. quarti responderet. & Rer. o. m. conf. 5. num. 59. lib. 2.* Postulat afferri multa exempla, que memoriam a praetexto Didurio preficiuntur a *Soc.* & *Rm.*: vnuſ hoc tantum referant. Subſtitutio vulgaris pro ſuſti natura & forma habet, ſi inſtituto deſcerſit non idita hereditate, ſi ergo teſtator exprimat tempus in modō ſi inſtitutio mea viua moratur. Hic exprimitur, quod in erat ipſi ſubſtitutio ex neceſſitate: cum complecatur tempus ante aditam hereditatem. Et ita facile trahitur ad tempus, ſi moriatur inſtitutio mortuo teſtatore ante tamen aditam hereditatem. Si diuerium eſt, quando tempus ineſt voluntarii: ſicut contingit, quando teſtator dixerit ſi ha- res meus inſtitutio deſcerſit sine liberis, ſubſtituo Caium. Hec conditio, ſi deſcerſit fine liberis, et voluntaria: cum ad ſubſtitutianam & effe ſubſtitutionis vulgaris non fit neceſſaria. Si ergo inſtitutio deſcedit antequam habeat liberos; non trahitur ſubſtitutio ad illud tempus, ita responderentur *Sac.* & *Rm.* post alios pra- ceterato in loca. Et haec quatenus eſt reperientia ſententia, eti aliter responderentur Fulig. in *m. conf. 1.* Proponuntur, quod Montes. Comens. in *temp. 121. G. ordin. quondam*, quoſ ſententia ſunt *Soc. Iun.* in *m. conf. 2. na- 25. lib. 1.* & *Dec. m. conf. 1. num. 107.* & *m. conf. 2. lib. 1.**

41 Declaratur secundo, ut locum non habeat, quando militia eidem ratio, tamen in tempore non expellit, ita *affendit Gratia in conf. 123. m. 2. n. 2. Elit exemplum, quando teflato substituit filio infantis: ut dicitur sub*linus* etiam filio post infantiam v*le* quod ad puberatum. Cum militari eadem ratio, prouidetur filio.*

42 Declaratur tertio, ut locum non habeat in tempore tacito & à lege non intellexo. Nam illud extendor, ita *Bart. l. 6. penult. ann. 56. ff. de val. & pupil. sub*tit.* & de *mem. manu script. explicavit Roi. m. 25. 4. verbi*, si visu latenter quis est ratio, ut conuenient opinione. Exemplum affterut in casu, quo differit Bart. si pater ita filio imputberi substituit, filio inco pupillariter substituto Crim. Haec expellit popularis adveniente puberitate exprimit. Non tamen expirat vulgaris facita in ea comprehensa: atque ita tempus pupillaris extenditur ad tempus vulgaris, quia hoc ipsum tempus vulgaris intererat tacite in ea populari.*

PRAESVMPT. LXVI.

Substitution obliqua & fideicommisaria, vel
potius directa presumatur.

SUMMARY

- Substitutio in dubio, an directa prae sumatur, vel potius obliqua aut sedis omnissimaria.
 - Quod directa prae sumatur probatur: videtur, nu. 2.
 - Substitutio directa et obliqua sicut adiutor: obliqua enim cum continet omni restitutio, dicitur obliqua.
 - Tetradec prae sumatur minus velle hereditem granare, quam sit possibili.
 - Substitutio reciproca huius verbo cōcepta, erat, in iudicium substitutio: praesumitur potius directa quam fidei omnissimaria.
 - Et quid si substitutio de fidei omnissimia est dubia, nu. 6.
 - Substitutio directa adiutor etiam in fidei omnissimia.
 - Substitutio compendiosa verbo cōvenienti facta, populo ad praesumatur directa facta ex p[ro]prio aut patribus et alienis.
 - Substitutio exemplari usi verbo & persona conueniente potest prae sumi tur potius directa quam fidei omnissimaria.
 - Substitutio militaris in dubio directa prae sumitur.
 - Classifica codiculorum in substitutiorum: adiecta operatur, ut non directa, sed obliqua & per fidei omnissimia refutatur substitutio.

CVM ambigua aliquia extat i substitutionis formula, dubitum
Cri solet, an obliqua, vel potius directa presumuntur ipsa substi-
tutio? Et directam presumi aperte probat test, in c. 1.
fin. de tellam. in 6. & item de duci ad ipsam. in 1. f. quod n. a. g. defensit ex
iota textu. Quocirca si testator dixit, I can have redc facio, cui
Sempronium subfinito, presumuntur Sempronios directi, non am-
tem per fidem committimus subfinitos, Ita Barr. in 1. Gall. 9. quidam
decit, ut s. e. f. t. l. m. d. lex. m. f. d. p. l. b. m. Et hanc quidem
tententiam probamus Bald. in 1. verbo cumulus, o. 1. verbi, inter
quos f. de volg. & pop. subfinit. & in L. proposita, n. a. n. c. de implo. &
alig. subfinit. Soc. Sen. in conf. 3. no. 71. b. 1. n. 2. n. 3. n. 4. n. 5. n. 6. 2. Dic
in rubr. C. de in pub. 2. & in conf. 33. in fin. et in conf. 57. num. 1. 7.
raq. m. 1. 6. nequam in prefatione, p. 9. c. de rescindendis. Crat. in
rubr. ff. de leg. 1. n. 1. 20. & noue Emanuel Coll. in d. c. verborum, ab
qua, num. 1. de tifflano, in 6. quo locu. 2. ex tentientia Cornelii in vir.
num. 5. C. de hered. infra. scriptil. vulgarim direc*ti*an fubstitutione
magis effici accepidiunt quam obliquam: *ficiat* probat test d. l. v.
Id quod intelligit ipse Emanuel tam ante aditam haretidatam,
quam post in causa mortis, d. l. v. atq. hanc etiam receptam magis
tententiam Accurbi Bal. Caltr. & aliorum libi, at etiam Alex. inl.
Centuria n. 70. vest. pro quo etiam ff. de volg. & pop. subfinit. Huius
autem tententia ratio ea videatur, quod subfinitio i directa
est favorabilior obliquacum hie ipsa obliqua continet omnes re-
stitutiones, & conquefentia odiosa est, i. cohæres. g. cian f. de volg.
& pop. subfinit. Et propter eam onerula subfinitio non
presumuntur: cum presumptio iuriis sit, i. testatorum velle minus
granare heredem quam fieri possit, l. venus ex familiis, & si rem. de leg.
2. & dicens in sua loco.

Extenditur primò hæc traditio, ut locum habeat etiam in substitutione reciproca, his verbis concepta: Eosq; iniunctem substitutionem. Nam adhuc hoc casu substitutio præsumitur dicenda, non autem fidei commissariaria, ita Alex. in L. Iust. xii. 13. & 19. de iusta. & p[ro]p[ri]etate sibi. & ibid. La[re]t. 20. R[ati]on. 40. & Aliaj. m[od]i. 7. & 20. communi[er]ant. communione te[st]efatur Emanuel Cof[est]at. d[icit]ur. 20. iuste. obliqua. n[on]. 4. de testam. in 6. adductu[m] ex 1. non hoc tunc. s[ed] deus. & ex 1. 2. C. de emp[er]io. & alijs sibi. & ex d[icit]ur. 20. in fin. Quia etiam de te differe[n]tia sibi. cum detecto[rum] aportem[ur] deinceps.

Excludit secundo, ut procedat etiam hanc presumptio, quod
et subtilitas facta de fidei commissio est dubia; et si telator ita
subtiliter: Hæredem meum granum refutare hæreditatem meam,
Tito & Sempronius quoque iminere subtiliter. Hac reciprocitate
dicitur, quamvis facta sit de fidei commissio hæredi iniuncto: at-
tenuant premissi debet directa tantum: cum tibi in fiduciam missis
subtilitas directa admittatur, *In hereditate, de leg. 2. & Lmca. 8.*
qui fin medio, C. de adl. 30. & in specie tradit Eman. Cofsa et c. a.
verbis obliquis, nam o. de testam. in b. Et prout ea sit et regre respon-
*sit Castrorum in cons. s. & contingat d. D. L. in column. 2. versus, res ipsa re-
pondebit, id. 2. quem fuisse sicut in cons. 8.5. ma. 68. l. b. 1. & fuisse falso*

Extenditur tertius, ut procedat etiam in substitutione compendio verbo communis facta pupilli: ut perut, quandoque antecellerit filii meus, substituo ei Titulum. Nam adhuc hacten substituo presumptum directo facta ipsi pupilli ante pubescerem, post vero iure fiduci communis, si glor. in quatuor, ne in infra dictis pupili substitui. *Contra I. C. 1. ann. 45. de viag. & studiis Gallicis numer. 52.* Contra in *precibus*, numer. 22. & *ibidem* *Cant. Iunior. 50. de ingubernis;* & alijs subdit. & communem testificam Roridum in confite 69. numer. 4. & numer. 1. libro primo, quod inscripte de sua agmina, scilicet in *Emanuel Confite* in dicto cap. 1. in verbo, collato, numer. 37. & infra, cum de populari & commendatio diversorum, applicabimmo. Et idem ergo ipse respondens in confite 3:3. numer. 42. libro sexto.

Exceditur quartū, ut si procedat huc presumptio etiam in substitutione exemplarum; ut si verbis & personis conuenient posse, presumatur potius directa quam fiducia commixtaria, ut si amplius. Anchur. cens. 8. volum. 3. quon. probemus Cosm. d. s. r. volum. olit. mon. 59. que securius sunt in cons. 2.5. numer. 2. libro 4. rectula epistola Dey. 11 in consil. 36. auerter. 7. versific. secunda respondet. Et. quae scilicet.

Extenditur quinto, ut locum etiam sibi vendicet hac praemissio in substitutione militari, quae in dubio directa presumit, ut patet si miles impuberis filii compendiose substitutus verbo immuni, dicens: Quocundam filius meus decesserit, Trium ei filium. Si filii patris harres existat & pules factus decedat, substituta directe succederat, taglo, inquit, gurgitatione, inverte, ad exemplum.

LIBER QVARTVS.

Plinii Instit. de popl. subf. & in l. extrema, in glo. vitrea. C. de insuff. respi-
ram. & communem respirationem sociis. Sen. in i. Centurio, no. 21. & Galen.
ad. u. 14. cc. 15. ff. de pulm. & popl. subf. Lancelot. Polit. intral. de sulphis us
rit. de compendio, p. 112. disserunt tamen Ripa in d. Centurio, mu-
d. Didac. Coar. in e. Raynaldi, 6. 3. n. 13. de tefta. & Emanuel Co-
ra. in d. 11. versibus obliquis, n. 1. de refutacione.

- Declaratur nunc primo hæc præsumptio, ut non procedat, quando adiecta fuit clausula codicillaris. Nam tunc præsumbitur quod non direxisse, sed obliquitate, per fidem commissum substitutum voluerit. Id quod patet in substitutione illa vulgaris, in interdic-
tum, dum testator dixisse: In tuto Caium, cui substituto Sempro-
nius iunc. testator subficiat clausulam codicillarem, per fidem
commisum dictum voluntatis subfituere, ita Bald. in 1700. Quod &
Nov. coll. col. vii. lib. 5. Sec. Ann. in conf. 5. lib. 3. Gratian in conf. 5. lib. 2. Gal-
laea in l. Centuria, no. 65. ff. de vng. & popl. subfici. Cræter. in conf. 22.
num. 8. & non Rimmel. invaser. in L. precibus, num. 449. C. de impab. &
alij. subfici. qui alios et recent. item (script. Emanuel Cofta in l. 1. in verba,
obligata. num. 20. de testam. in 6. Quid autem dicendum fit in copen-
diola, & alijs, nunc non differ. am. copiose perracant relati inter-
pretes, & nos non forte fulis alibi.

PRAESVMPT. LXVII.

Fideicommissum à testatore relictum atque constitutum non præsumi. Et ibidem quales esse debent coniecturæ, ut præsumi ille possit.

SUMMARY

- Bona & in dubio censeantur velicta liberi à testatore, an autem une
re fiduciam omnium & refutatio non gravata.**

Quod liber censeantur velicta liberi ad. & nu. seq.

**Hoc id est quod dominus, & testator huncdem instituendo cum
facit dominum, nu. 26.**

Dominum non posse de re sua diffinire odiosum est, nu. 27.

**Testator voluntatis vobis illi dubia, non intendat, vi recedatur ab eo
quod illi certum.**

Certum illi tenendum, & incertum dimittendum.

Substitutio in dubio censemur potest dictare, quia fideicommissaria.

**In fiduciam omnium non sit extensio de causa ad causam, & minus de per
sona ad personam.**

**Fideicommissum in dubio quibus cunctis locis prefsumi possit inveniuntur
hereditate nonnullae leues cunctioles & sufficienti, antea que sunt graves et
vigentes.**

Fideicommissum praesumptio temere & capienda non est.

**Fideicommissum non inducit ex sola præsumptione homini à legge non
approbat, ex cuius si cunctatio a illi à legge recepta.**

**Leges non poterunt omnes causas comprehendere, qua de re solet de
finitibus ad finalia procedi.**

**Fideicommissum quando cunctatio praesumitur inveniuntur, unde sa
mi debent ha cunctioles, ex dispensatione testatoris scripta, vel sus
picat aliud defensum, & ab illis quod testator non cunctat.**

**Quod nulli a cunctatio mensura testatoris poterit sumi nisi ex expressis tā
tionis in ipso testamento, nu. 12.**

Distingue, vi. m. 1. & seq.

Voluntatis in mente retinenda nihil operatur.

Voluntatis in scita dictum expressum, que ex iure iustitiae colligitur.

**Fideicommissum in dubio inveniuntur praesumptio, quando nihil sicut
expressum in testamento, sed tamen aliammodo probatur potest testatoris
voluntatis.**

**Dispofitum id censemur à testatore, de quo si cagitat, ita dispofitum
est.**

Fideicommissum an sit quid favabile vel odiosum.

**Quod quando mensa fidei consitit ut testatoris voluisse certu in causam,
& ob certas personas fideicommissum constitueret, iudicari debet fa
vorabile, nu. 26.**

Testator voluntatis pro lege est habenda.

Intell. i. legg. ad Trebel.

**Fideicommissum favabile indicatur, quando ipsius est relatum, q
ognito & familia secretus.**

Familias conservare publice interest.

**Fideicommissum datur enim, & per consequens odiosum ex part
e, qui granatur testatore, non autem ex parte eius, cui debet fieri
testatoria.**

PRAESYMPT. LXVII

25 Fideicommissum non potest constitui in legitima filii, cum ab ea sint
omni detrahi debent.

- 26 Fideicommissum in dubio non censetur iniurium, nec iniurium, nisi
expresum de voluntate testatoris apparat.

27 Fideicommissum recipere cum in dubio odiosum censerti.

IVRIS est **p**resumptio, **t** bona in **d**ubio **c**onferit liberis relata
a **r**estatorie **h**areatis, non autem onere **f**idei **c**onsumi & **r**elittu-
tionis **g**rauitate. **Q**uedam enim **p**lausio, **v**bi **B**ald. in **s**u. **ff.**, **d**e **b**ared **m**-
fit. **G**allu. **S**, **q**uidam **r**etile **d**e **l**ib. & **p**otissimum, **v**bi, **v**ero **c**alat **v**aleat
qui ex **verbis** **c**oncipi potest, **Ex** **v**erbo. **C** de **d**onat **i**n **v**ariorum **v**-
xor. Et hanc **p**resumptionem admittunt **p**asim **i**nter-
pretatores nostris, **p**ropterea longa **f**eria **communi **a**ni in **conf**. **ff.**, **nn**. **8**, **lib**. **8** &
Rota **d**e **c**onf. **2**, **2** **in** **parte**.**

La autem ratione comprobatur hac ipsa praesumptio, quod
teletor haredem vocatus successus commido afficeret
voluit. Et propter non praeferunt, mutata voluntate, cum ente
aliquo grauare voluisse, sicut dicitur. *Vt Vlpia, m. l. mulier ex
misericordia, & iure de leg. i. Vel & secundum dicimus, quod teletor hredem
dum & influenti cum dominum fecit, cum id sit heres quod
dominus, & vlt. in Iust. de hared. qualis & differ. respondeantur am
notarum. At quid res tñ dominus non posse de ea libere disponere
repugnat pñ domino, *in re mandata, C. mand.* Et consequen
ter odiosum est dominum non posse de re sua libere disponere,
l. novissim. f. q. pñ eam per eum manum. Praterea confirmatur,
quod visi voluntatis teletori est dubius, non attenditur, vt rece
datu sh eo quod est certum, *f. ita dico de refut. m. r.* & l. si aliud se
refutat, *leg. & pñ capitulo. Convenit respondit Cramer, ut cor. 1. 2. 10**

fin qui non declarant, vel uocis et quae uoluntate aperte. Cum ergo duobus sit hanc voluntates de fidei communione: ut certa sit linea de successione hereditatis institutionem habemus ab hac certitudine recedere, vt fidei communione inducatur, ut probat in p[ro]p[ter]e. l[et]itiam suam in finibus. q[uod] debet ad hoc scimus. m. notab. et respondet dicit. ut responsum ag. 2. no[n] 6. in fin. Et illius si ita fuerit, genitus est sensus, quod ademptio certa est, ex quo negativa uim haberet virtualitas positionis, non ut terminatio affirmativa. Præterea accedit regula, quod i certum est tenet, & incertum dimittitur. l[eg]o. q[uod] si patitur. verific. idem queat, v[er]gilius q[uod] in Trivel. & emendam. q[uod] 3. queat. 1. Hinc modo sit ut interpretatione fieri soleat ad hereditatis fauorem contra tidei communiarium, ex quo de fidei communione certi non sunt, sed in dubio illud, ut fiximmo non possit premunir. l[et]itiam in ista. 9. Sicut de legi. l[et]itiam in ista. 9. qui mutata de leg. 2. & 1. mutata de leg. 3. Hinc estiam fit, quod in 1 dubio substitutio premunditur potius directa, quam fideicommissaria, & in finis de legi am. 6. & 7. differuntur supra. Hinc erit, q[uod] in fideicommissis non est extensio de causa ad causam, & minus de persona ad personam, sicut infra fuso loco explicabitur.

Cartes

- 8 Ceterum in eo totus versatur dubitatio & difficultas, quales esse debent haec conjecturae & presumptio[n]es. Hac de re fuerunt Doctorum opiniones. Vna fuit eorum, qui opinati sunt, sufficie(re) leues & quia sicut coniecturas ad prae[m]unendum fideicommissum. Ita respondit Alex. in conf. 100. num. 5. lib. 2. si tunc fecerit Alex. minus recte f[ec]it, sed cederiderat Alex. solim dixisse quibuscunq[ue] verbis hodie relinqui posse fideicommissum ad differentiam turri antiqui. Non autem, quod quibuscunq[ue] coniecturam. Et sufficere probabiles dicit Curt. Iun. in conf. 21. num. 1. & 11. Secunda fuit opinio, quod non omnes coniecturae & presumptio[n]es sufficere debent, sed solum grates, virgines, necessaria, vel multum probabiles, ita Bald. in L. c. virum. num. 20. C. de fiduciens. Contra in conf. 28. in casu quo veritatis inter Petrum. num. 2. lib. 2. Ius in conf. 46. colom. pen. verific. primi negando, lib. 3. & in l. p[ro]p[ri]et. ff. de vulg. & pap[er]i subdit. Aliud in re ipsen. 5. 23. num. 1. & in l. p[ro]p[ri]et. ff. diuini. num. 2. 3 ff. de leg. 1. & clariss. Ioan. Corin[thi]os in d. l. c. virum. num. 11. & num. 67. qui scribit, ut p[ro]p[ri]et vnuus affirmare in liberetate mea. & ceteris. ff. ad Trebel. Ea affectat ratio quod fideicommissi praetemptio temere capienda non est, L. cum. 5. tres heredes ff. ad Trebel. ob id, qui vult dicere fuisse ab ea presumptione receluum, & officia coniecturae & contraria prae[m]umptione probare id debet.
- 9 Tertiam opinionem ego aliquando in medium atuli in conf. 8. num. 8. lib. 1. quod loci dixi, quod aliisque sunt coniecturae a legi approbat, aliae vero considerantur a homine. Quando fuit folia extat hominis presumptio a legi non probata, non induci fideicommissum dicebam. Ea ratione vius fuit, quia iam aperte conflat, hanc esse iuris presumptio[n]em & regulam, fideicommissum non prae[m]issum, vt diximus supra. Qui ergo vult alterare coniecturam, esse inducere fideicommissum, necesse habet utr[um] coniecturam, quibus contra legis coniecturae concueri possit, que quidem esse debet legis coniectura, ne contingat inferius plus polle[p]to superiori, hoc esti hominis aduersus legem moliri possit. Cum itaque folia esti hominis coniectura, illa prodebet ad fidei[com]missum inducendum, ut probat L. ipsi. am. c. virum. num. ff. de hered. infi. & alia similes. Cum vero coniectura est a legie recepta, tunc contraria permititur, & properet ei fideicommissum prae[m]issum, d. l. c. imp[ro]p[ri]et. at. de leg. 2. cum illi similes sop[ra] all. gatu. Ea est ratio quod tunc omnia prima prae[m]umptione & coniectura generali, quod scilicet non sit prae[m]unendum te[st]atorum volitie grauare heredem, d. l. virum. num. 5. ff. rem. de leg. 2. nouu[m] coniecturae & presumptio[n]es speciales inhaeret, easq[ue] probat illud tam annostandum est, quod cum non omnes causi legi comprehenduntur, sicut familiis ad familiam procedere, & non possunt ff. de legib[us] dicendum est, quod eti[us] coniectura aliqua, que cum scripta in legi magnam habet alinitatem & similitudinem, ob eandem, vel maiorem rationem, dici non possit vera scripta in legi, attamen idem de ea iudicandu[m] erit, quod de ipsa scripta quendam modum sop[ra] lib. 1. q. 5. in s[ecundu]m differetur.
- 10 Exeat & altera haec de re dubitatio, in an[ti]coniectura haec sumi omnino debent ex his, quia in ipsius dispositione scripta fuerunt a te[st]atore, vel etiam sufficiat alio sumere. Prima fuit opinio, quod coniectura ad prae[m]unendum fideicommissum sumi possit etiam ex his, que scripta non fuerunt, ita gl[ori]a. m. c. num. 20. c. prepe[n]t. de leg. 1. Alexan. in conf. 100. num. 5. lib. 2. Dec. in conf. 205. num. 4. respondit sufficere tacitam voluntatem, etiam si verba aliqua non extant. Idem in conf. 8. num. 2. & in conf. 35. num. 3. Utroque responderat Paris in conf. 37. num. 30. & in conf. 92. num. 4. lib. 2. m. cor. 5. num. 9. cor. 10. num. 17. num. 16. in conf. 23. num. 11. in conf. 25. num. 35. in conf. 30. num. 11. in conf. 66. num. 23. lib. 3. & alibi & Socin. Iun. in conf. 11. num. 2. lib. 2. respondit, ad inducendum fideicommissum sufficere coniecturas ex verbis de fidei[com]missari te[st]atori, idem Sot. Iun. in conf. 11. num. 1. lib. 2. Et si quidem motu sunt ex. quoties. §. 1. ff. de hered. infi. ex d. l. cum proponebatur, de leg. 2. & ex l. cum suis, ff. de cond. & demonst.
- 11 Secunda fuit opinio eorum, qui scripserunt, nullam coniecturam mentem te[st]atoris sumi possit nisi expressis tantum in ipso testamento, ita Bald. in l. p[ro]p[ri]et. q[ui] est. 4. C. de inscr. & solvit. & in Lynca. num. 2. C. de his qui ante scripta lab. Soc. Sen. l. l. heredes met. 5. cum ita, num. 10. ff. ad Trebel. Dec. in conf. 46. num. 7. part. 1. in conf. 92. num. 17. lib. 2. & in conf. 41. num. 2. lib. 3. Socin. Iun. in conf. 29. num. 2. lib. 2. Dec. in conf. 37. num. 10. lib. 2. His. Galv. in conf. 12. num. 39. lib. 1. & Paul. Let. in conf. 37. num. 5.
- 12 Tertia est opinio, quae non ad rem hanc proponi potest, distinguendo aliquotus causas. Quorum primus est, quod nihil penitus fuit expressum in testamento, nec aliunde colligi potest testatorum voluntie fideicommissio grauare heredem. Hoc casu coniectura nulla sumi potest, fideicommissum fuisse relictum, ita Bald. in conf. Dec. in conf. 89. col. pen. verific. mon. oblat. q[ui] ad fidei[com]missum. Et in conf. 465. num. 8. & Paris in conf. 41. num. 22. lib. 3. qui & alii & ceteri aut. Et enim in hac quedam voluntas in mente retenta, quae nihil operatur, si respectu, C. de cond. ob causam. & ad rem prop[ri]et. secundum hoc in Lin. ambiguo. m. ff. de reb. dub. & l[et]a in l. 3. col. 2. vers. 1. m. p[re]dicti. C. de liber. p[re]ter. Et hoc in casu locum habere potest secunda opinio supra commemorata. Secundum est casus, quando fideicommissum non fuit exprimit relictum, sed tamen ex a[i]s in testamento expressis colligi potest, testator est ipsum voluntie fideicommissum. Hoc casu coniectura sumi potest, & fideicommissum inducitur, ita sensu Bald. in l. c. virum. num. 20. C. de fiduciens & Soc. Sen. l. l. heredes met. 5. cum ita, num. 10. ff. ad Trebel. Galv. in l. Galv. 6. & quid si tenet. num. 10. ff. de lib. & p[ro]p[ri]et. Ruhn. in conf. 8. num. 17. lib. 2. & exp[lic]at Paris. in conf. 66. num. 62. & in conf. 73. num. 4. lib. 3. Et in eis talis exp[lic]atio voluntas & dispositio, quae ex iis dispositis colliguntur, sumi explicant Bal. in viru[m] in fin. C. de s[ecundu]m ante oper. a[re]b. & Soc. in ambigu. col. vlt. ver[bi]teria conglusio ff. de reb. dub. Et hoc in casu procedit prima opinio supradicta. Ita dicimus ex iis dispositis in aliquo parte testamento, qualis fuerit voluntas & mens testatoris relinquens legatum, si feruus pluram, & vlt. de leg. 2. sicut post ex expressis in testamento colligitur voluntas te[st]atoris, quod nater facta ex culpa per tacitam pupillarem substitutionem, ut r[ati]onab[ile]m. l. 2. in prp[ri]et. num. 4. & ibidem l[et]a in l. 3. ff. de vulg. & pop. subdit. & discimus infra s[ecundu]m. Tertius casus, t[em]po[re] nihil fuit expressum in testamento, sed tamen aliunde probari potest te[st]atoris voluntas. Hoc esti casu sufficit coniectura haec ad inducendum fideicommissum, cum voluntas haec debet observar[ur], ita in specie probat rex. l. l. s[ecundu]m proposito de leg. 2. & fortius probat ex. l. p[ro]p[ri]et. s[ecundu]m. Et in conf. 1. lib. 2. lib. 3. & l. l. c. num. 2. ff. de cond. & demonst. & tradit. Soc. in l. l. ambiguo, col. vlt. vers. 5. ex l. l. de reb. dub. Ita dicimus ex dictis extra refutamentum colligi voluntat te[st]atoris, quod modus effectus exclusu[re] per tacitam pupillarem substitutionem, ut r[ati]onab[ile]m. l. l. lib. 2. in viru[m]. 47. & ibid. Ruhn. num. 52. & Soc. iun. num. 12. ff. de vulg. & pop. subdit. & rai. in conf. 1. num. 1. lib. 1. In quoq[ue] dicimus colligi voluntatem te[st]atoris extra ea, que sunt in testamento disposita ad hoc, ut locus sit transfiguratio, ne responderemus Soc. num. 10. conf. 67. col. 3. lib. 2. lib. 2. lib. in conf. 3. in fin. & Paris. in conf. 5. num. 17. lib. 3. Et de hi bi sicut dicimus. Hoc esti casu procedit prima illa opinio. Quartus & vltimum est casus, t[em]po[re] nihil fuit dispositio, seu verificille est, quod si cogitatur, ita dispositio habetur. Hoc casu pro sup[er]posito habetur, ita te[st]ator. 48. ff. ff. de p[ro]p[ri]et. & probat l. c. num. 9. ff. de cond. & demonst. vlt. Soc. num. 10. & idem in l. l. ambiguo, col. vlt. res[on]ta. festina. m[od]esta. de reb. dub. declarat Ebor. in conf. 63. num. 12. lib. 2.
- 13 Pruisquem egredies disputatione haec, subnec[er]is quod sentio de deceptione, q[ui] grauis est solet inter nos trahentes, an fideicommissum sit quid favorable vel odiosum. Ego soleo, omisita aliorum explanatione, qui fru[stra] multa membra occupant, sic duos casus distinguere: primus est, q[ui] clare & manifeste collat te[st]atorum voluntate certis in causibus, & certas ob personas fideicommissum constitutre. Hoc casu fideicommissum indicari debet favorable. Nam agitur de observaria ipsius testatoris voluntatis, t[em]po[re] cum pro lege habenda fuit, r[ati]onab[ile]m. l. c. num. 1. & 2. dispensat. Aut. de m[od]o. observar[ur] omnino debet. Et id facere omnino publice interficit, l. l. necare ff. quendam testam. oper. exeg[ite] l. l. in Galv. 6. quid si in l. 2. l[et]a num. 7. de lib. & pop. subdit. Et ita in specie probat text. In l. l. de fideicom. h[ab]et in prim. lib. [t]antum; sutor corum factus est, &c. Ita etiam intelligi & declarari potest. cogi, in p[ro]p[ri]et. ff. ad Trebel. quo loci te[st]ator enixa rogavit peculium suum relictum, atq[ue] ita fideicommissum constitut. Sed fuit dubitum, an sub fideicommissio cointerret sola pecunia, vel tota fuc[ci]sio. Et respondit Vlpianus totam fuc[ci]sionem contineat: Ea ratione permotus, Ne intercidat fideicommissum.
- 14 Et hoc in casu vere & recte loquuntur Bald. in conf. 8. Te[st]amentum. ad fin. lib. 4. Angel. in l. ex. salto ff. q[ui] quis autem, ad Trebel. Alex. cor. ff. 29. num. 3. lib. 2. l[et]a in conf. 203. col. 4. vers. mon. oblat. secunda lib. 2. Soc. Sen. cor. ff. 29. num. 25. lib. 2. & in l. l. filii. col. 17. verific. q[ui] ob[lig]ata sunt fidei[com]missari de vulg. & pop. subdit. l. c. conf. 67. num. 2. Soc. num. 68. num. 9. lib. 2. Zaluz. in rub. de leg. 1. num. 3. Crizib[us], inter confusa Party conf. 40. num. 22. quos fecerunt el. Marzarius Epistole fideicommissorum, q[ui] est. 4. vers. 6. sed pro parte contraria. & Rorstan decif. 243. num. 9. in 2. parte, in m[od]o. editio: ita quidem loquuntur, quae do[lo]m[od]i clarare relictum esse a te[st]atoris fideicommissum.

¹³ Et hoc sententia tunc maximis procedit, t^o quando fideicommissum ipsum reliquum est ex causa favorabilis, vix illi, quid agatio & familia conferuntur. Nam eas conferunt publice interdicta, & fideicommissum sive publice si de ventre impie, & in specie legatorum Ambar. conf. 27. cap. 3. verbi his autem, Consensu cons. 2. col. 1. in fin. Grec. ad. in conf. 39. num. 12. verbi. ad illud. Caus. Iun. i. 105. 22. nro. 12. & conf. 111. num. 21. Paris. col. 5. 6. num. 26. & in conf. 35. num. 38. lib. 2. Capit. decisi. 10. num. 15. & Soc. Iun. consil. 18. num. 29. lib. 2. quo securus est Mat. art. d. q. i. sent. 15. Non omittit ramen.

⁵⁴ Non hinc sententia aduleratur, t^o quod dicitur fideicommissum esse omnis, & per consequens odiosum, l. col. 2. & c. 3. filio, & non at laj. nro. 12. vulg. & pap. subtil. Est Nam responderet, et quid eiderum omnis & odium ex parte eius, cui fieri debet restituitione, ita presumere declarat Nat. conf. 602. nro. 16. lib. 3. & prim. 1. conf. 203. 6. lib. 3. & 4. ver. Non obstat secundum lib. 2. sensit Cretum mil. filiam. 6. Dini. num. 5. 4. in fin. de leg. 1. & scripti in conf. 21. num. 23. lib. 3. Quod enim ex parte eius, cui fieri debet restituitione, sit communum, res est clara. Quod autem ex parte eius, qui grauatus est restituire, sit omnis & odium, probatur ex d. q. c. filio, quo loci scriptum est, illius enim qui ex fideicommissu succedit, filius succedere in bonis testatoribus, non autem in bonis pupilli gratuiti. Cum pupilli bona hoc ostendere non grauari non potuerint. Hinc dicimus, in legitima filii fideicommissum non posse constitui: cum fideicommissum sit omnis, & omne omnis a filii legitima derrah debet, l. quoniam in prioribus, vivamus ff de mis. testam.

²⁷ Secundus est casus, quando sumus in dubio, t^o an scilicet testator reliquerit, vel non reliquerit fideicommissum. Hoc sane casu dicimus fideicommissum non presumti: cum sit omnis & grauamen, & consequenter odiosum. Hunc casum probant rationes, quas supradictio initio huius disputationis considerauimus. Ita defendi potest opinio corum, qui scripserunt, fideicommissum est odiosum. Quia sententia locum habet etiam, t^o quando fideicommissum est reciprocum. Nam & hoc in dubio indicatur odiosum, scripti respondit Dei. in conf. 1. 56. num. 3. & facilius sent. 11. in conf. 29. num. 2. & in conf. 31. num. 8. & Rov. in al. in conf. 73. num. 49. lib. 1. Verum dissentient multi congettula Zancho ut. baredes nro. 6. c. 2. ita. in 1. parte. num. 10. ff. ad Trebel.

PRAELEMPT. LXVIII.

Fideicommissaria substitutio a testatore facta, an & quando ex presumpta eius voluntate & mente facta datur, brevis, sed clara explanatio.

S V M M A R I A.

¹ Substitutio quibus conjecturatur probetur facta per fideicommissum a testatore, non autem dare esse. Quod quo: de testator dixit, velle bona esse fideicommissum, sive substitutio de restituente, si p[ro]ficiatur voluntate testatoris, grauata est, tunc substitutio, nro. 2. Quod si testator coram septem testibus dixit, velle constitutre fideicommissum, & vocato notario omni sibi substituti, non fideicommissum, & p[ro]ficiatur substitutio, nro. 3.

⁴ Substitutio pro fideicommissaria, quando testator iusti testis filio, substitutio eius filios comprehendit: nra. Substitutio comprehendit a fideicommissario continet, lib. 1.

⁵ Substitutio primum fideicommissaria, quando voluntate testator bona sua esse debere communiquerit filio & descendentes suis.

⁶ Co: sequens dictio testis, quod voluntate edent.

⁷ Fideicommissum ex testator non datur, quando testator dixit, quod voluntate bona sua debere transire, ne habeat heredem.

Idem. si testator dixit, quod bona pertinuerunt vel descendunt de sua alterius nro. 1.

Et idem si dixit, quod vnu alteri successione.

Idem quando testator dixit, velle sibi bona conserventur in agnatione & familia, nro. 9.

Idem quando testator dixit, est ad plures gradus substitutio, nra. 10.

Idem quando testator substitutio suis descendentes vel agnatos sub nomine appellatio, nra. 11.

Idem quando testator vocavit & subfiniti agnatos & traſcendentes

& dixit, quod mens & voluntatis sua quod bona perpetuo maneat

in dictis agnatis, nra. 12.

Idem si testator vocavit primi agnatos, dicitur agnatos primi: & non confunditur ad alia, quod illi primogeniti agnatos non & insignis familia testatorum, nro. 13.

Idem, quando testator reliqui bona illistris, que conservant per patrem in agnatione & familia, nro. 14.

Idem quando testator reliqui bona illistris & probibuit deinde sicut tunc Trivelacione & atermi quod, nro. 15.

Idem, quando testator problema heredem a fideicommissum, docet extare est filii, nro. 16.

Idem, quando testator institutio heredem in omnibus bonis per fideicommissum dixit, quod haec ipsa est contentum certare: significatur enim quod restituente restituente remittens ab omni testate, nro. 17.

Idem quando testator probibuit in omnibus ab aliis locis in probationem alienationem, ad ceterationem, quia tunc bona conservant in agnatione et familia, nro. 18.

Idem, quando testator probibuit et alienari bona domine & quod non extaret aliquis ex suis descendentiis, nro. 19.

²⁰ Alternativa probabilitas est vaccinatione accessoria, & non extendit substitutionem.

21. Relevatio fideicommissum, an & quando sit loco remissio.

22. Fideicommissum an & quando prefimator reale, & an & quando per sonal. lib. 2. ex signo cognoscitur, nro. 23.

Ex qua fideicommissum figura sunt, nro. 24. 25. 26. 27. & 28.

Personae vero fiduciam non figura, nro. 29.

Vt illud quis sit ante de vel personale sit fideicommissum, renunciare.

¹ **D** IX M V S superiore presumptione, fideicommissum presumit, ex conjecturis ducit vel a verbis vel a mente testatoris. Num differendum est, que & quales sint haec conjecturæ, quibus colligitur testatorem voluisse per fideicommissum, non autem directo subtiliter.

Et prima quidem est conjectura, t^o quando testator sicut in testamento dixit, quod voluntate bona sit esse fideicommissum supposita. Et si enim hoc in causa testator nullum verbum recte de restituitione attingam cum dixit, velle bona subvincere fideicommissum, conjectura sumitur, quod voluntate horum estesse grauatum restituere filii, vel alii substitutis, stare responderent. At in conf. 73. num. 9. Cretu in conf. 3. num. 1. lib. 2. Part. in conf. 75. num. 9. & in conf. 2. num. 15. lib. 2. S. ton conf. 10. num. 6. lib. 2. & in conf. 75. num. 12. lib. 3. Alzatu in conf. 6. 4. 5. 20. Portus Inclu. fol. in conf. 55. num. 35. verbi. item 2. & Mat. art. 10. epis. fideicommissaria part. 2. quej. 1. Et hoc in conf. 3. num. 10. num. 1. lib. 2. Et si agradat a differente sicut Mat. art. 10. conf. 1. lib. 1.

Secunda est conjectura, t^o quando testator coram septem testibus in testamento, vel coram quinque in codicillis, dixit, & se velle in fideicommissum constituite fideicommissum, deinde vocato ad le notario, scriptis: eius diplomate, omitti substitutio fideicommissum, & impliciter substitutio. Hoc enim in causa presumitur testatorem voluisse scriptam esse substitutio illam fideicommissariam, ita cum uita glori. ut cum propriebus viris, in 2. 2. de lata test. de leg. 2. ex scripta Leon. & Rov. Et in loco Bart. num. 2. qui subiungit, omissionem & errorem hunc probari possit dubius testibus.

Tertia est conjectura, t^o quando testator voluntate bona esse debere communia inter filios & descendentes. Nam & tunc presumitur testatorem voluisse inducere fideicommissum inter filios & descendentes, ut filius et filius, vel filii primo loco vocari tenetur restituere filii a genitiscum aliquo bona esse non possint communia, nisi vnu alteri per fideicommissum restituatur. Qui enim tunc antecedens, dicitur etiam velle consequens, l. ad leg. 10. de leg. 6. proscr. cum finibus. Ita in scripta ibunda Declaratio inv. 63. 4. num. 1. & in conf. 6. 17. num. 8. & 9. idem scripta Mat. art. 10. conf. 4. & 5. & familia max. inv. 1.

Quinta est conjectura, t^o cum testator dixit, quod volebat haec sua debere transire de herede in heredem. Nam tunc presumitur voluisse locu esse restituitioni a primo vocato in eius filios & descendentes.

- scilicet Ita in spe de responderunt Socini. Sen. in conf. 37. num. 3. lib. 3. Doc. in conf. 32. num. 4. & in conf. 287. num. 12. verbi. & licet quod Cratus in conf. 31. num. 17. lib. 2. & Paris. in conf. 35. num. 14. & 15. & in conf. 9. num. 6. lib. 2. & etiam in conf. 8. num. 7. lib. 3. hanc interretes omnes scriperunt, testatorum hunc sumptus verba illa de herede in heredem, ac si dixisset, de filio in filium, sed descendente in descendente. Et in iepcie, quando testator dixit, quod bona transfrant, & peruenient de detentis in descendente, responderunt Ruini. in conf. 30. num. 1. lib. 2. Paris. in conf. 35. num. 18. & in conf. 9. num. 39. & num. 46. lib. 2. Idem est, quando testator dixisset, quod bona peruenient, vel defendant de vno in alterum, & non respondeat Doc. in conf. 31. lib. 1. verbi. & ex predicto. Idem quando dixerit, quod vnu alteri succederet, quemadmodum responderunt Ruini. in conf. 30. & 15. lib. 2. Gor. ad in conf. 32. col. 1. & idem conf. Capital. in conf. 47. num. 35. lib. 4. Ea si ratio huius conjecturae, quod non potest res de vno in alterum transire, vel de vno in alterum peruenire, nisi mediante restitutio, qui ergo vult consequens, dicitur etiam velle necessarium antecedens, ut dicta supra.
- 9 Sexta est conjectura, tunc testator substituit ipsius filii, vel filiorum filios masculos, adiecit hoc ratione, vt bona conferuerint in agnatione & familia, scilicet responderunt Paris. in conf. 17. num. 9. & in conf. 9. num. 9. lib. 2. & 1. etiam in conf. 21. num. 15. & alio, nos referamus subsequenti praefinitione in prima conjectura. & haec quidem ratio conferuerit agnationis sufficit, ita in prefatione dispositio- nis fit expressa, ut tradidit Ludovicus Molina in libro de Hispanorum pri- mogen. cap. 5. num. 1. & thibidem num. 2. dicitur haec de ratione scribit. Et aedit Rota Romana. in decr. 51. num. 2. verbi. & predicto lib. 1. in vnu- me edita.
- 10 Septima est conjectura, tunc testator dixisset aliud plu- re gradus substitutionem, vt si haec dixisset: Institutio Caium solum meum, & eius descendentes, quibus sine filiis descendentes, sub- stituto Manum fratrem meum, & deinde cius filios, & filiorum alios, & tandem omnes descendentes. Hoc fane casu conjectura virginis & clausis colligitur, testatorum voluntie inducere, atque constitutio fideicommissum. Ita Socini. Sen. in conf. 259. num. 3. & lib. 2. Curt. Iun. in conf. 43. column. 1. & in conf. 21. & Cratus in conf. 3. num. 18. lib. 2. Et si quidem dixerint etiam hoc fideicommissum esse repetitum inter plures descendentes & transfruentes, vt ducimus in subsequenti proposito in 3. conclusione.
- 11 Octava est conjectura, tunc testator substituit suos de- scendentes, vel agnatos sub nomine appellatione, vt si substitutio primogenitura domus, vel maiorem natu, ita respondit in conf. 17. num. 10. ex num. 10. lib. 2. pof. Ancilla. Romanum & Cratus. Et repeatem in subsequenti praedicto in 3. conclusione.
- 12 Nona conjectura est, tunc testator vocavit & substitutio signatos & transfruentes, & dicit quid mens & voluntas sua est, quod bona perpetuo manente inter dictos signatos. His enim verbis significante perpetuum se constitutio fideicommissum, ita Alex. in conf. 73. col. 1. lib. 6. & dicens in subsequenti praesampte, in qua conclusione.
- 13 Decima est conjectura, tunc testator vocavit primogenitos, deinde signatorum primogenitos, adiecit hac conditione, quod illi primogeniti signatorum affluerent normen & insignia familiis testatoris. Hac conjecturam faciunt, testatorum ipsum voluntie constitutio fideicommissum, ita respondit in conf. 17. num. 2. lib. 2. pof. Paris. Mar. et Rom. & Rinaldi. Iun. & repeatem in subsequenti praesampte in 3. conclusione.
- 14 Undevicesima est conjectura, tunc testator reliquit bona il- lustria & digna, que conseruent perpetuo in agnatione & familiis illarum, & prohibuit alienari. Hoc fane casu conjectura sumitur, testatorum voluntie constitutio fideicommissum, ita pof. alio affirmaret Doc. in conf. 23. col. pen. vers. & conclusio practica. Rom. in conf. 21. lib. 2. & pof. Paris. Mar. et Rom. & Rinaldi. Iun. & repeatem in subsequenti praesampte in 3. conclusione.
- 15 Duedecima est conjectura, tunc testator substitutione facta prohibuit deractioem quartae Trebellianae & alterius quone. Nam prohibitione illa significare voluit testator se velle primum illorum heredem teneri restituere substituto, ita confre- ruit Caffrin. in conf. 34. 3. & alio repeatem in conf. 17. num. 2. lib. 2. quod accedit Capital. in conf. 47. num. 6. lib. 4. & Scotta Oddo in tract. de comparsis. lib. 3. art. 3. pof. 1.
- 16 Decimatra est, & ergo quidem conjectura, tunc testator prohibuit heredem à institutio testari, donec extarent fibi filii. Nam tunc censetur cum grauata restituere venientibus ob intellectu, ita probat test. l. qui filium in principio ad Test. lib. Bart. & reliqui se pofserent esse notabilem causum, & ego ipse scripsi in conf. 43. num. 6. & 7. lib. 5.
- Decimaquarta est conjectura, tunc testator instituto h. p. rede in omnibus bonis, dixit postmodum, quod haeres ipse effet contentus certa re. His enim verbis significavit testator, quod re fiduum restitueret venientibus ab intellectu, ita probat test. in princi- pio leg. 2. atque ita induxit est fideicommissum ad commodi- um ab intestato, & thibidem Bart. & reliqui. Et late scriptum conf. 43. num. 8. lib. 3. & prater ibs commemoratos accedit Cor. in conf. 23. num. 4. lib. 4.
- Decimaquinta est conjectura, tunc testator post subisti- tutionem adhibuit prohibitionem alienationis, adiecit ratione, quia vult bona conferuari in agnatione & familia. Nam ex his colectum colligimus, testatorum voluntie subiecere bona fideicom- missio, ita respondit Caffrin. in conf. 34. 3 Quia in agnatione & familia, verbi hoc etiam, libro 1. quem fecerit sicut nullis in me consigilii in conf. 17. num. 18. lib. 2. & in conf. 43. num. 5. lib. 5. Et idem est, quando tunc testator prohibuit alienari bona, donec & quoque extaret illi quis ex suis descendentiibus, ut respondit Doc. in conf. 637. num. 3. verbi 1. quia. Ita tamen aduentendum, tibi prohibitionem alienationis non extendere ipsum fideicommissum, fed intelligi secundum perfectorum vocacionem: cum prohibito ipsa sit vocatio & substitutione acceptior; quemadmodum si fideicommissum permitti, quos commemoravi & fecerit sicut in conf. 37. col. 1. vnu ante- met. lib. 4.
- Dubitari etiam hic solerit, quando locus sit restitutio fidei- commissi, an scilicet facta alienatione ratum, vel etiam post mortem graui, & si non alienauit. Quia de re iam latius scriptum in conf. 197. num. 10. & subsequenti b. lib. 2. & fuisse non est explicauerit ne- cruditas Petrus Antonius Petrus in comment. de fideicom. probat. q. 5. num. plus placet scribere supercedo.
- Est etiam dubitatio, quae ad rem nostram pertinet, an & quan- do fideicommissum prahumatur reale, & quando personale. Hac de rectime primum, in dubio fideicommissum prahumatur reale, scilicet Caffrin. in conf. 3. lib. 1. fuisse num. 9. de leg. 1. Alex. in conf. 43. num. 9. lib. 2. Franci. & regni in conf. 43. num. 361. & Petrus Antonius Petrus in tract. de fideicommissi. q. 2. alio. 12. & 19. Et iste milie quod restat supradicta lib. 3. praesump. 193. num. 29. cum dixi, praeiungit in dubio prahum- real. Ceterum signo 3 extare solent multa, quibus facili cognoscitur, an reale, vel personale sit fideicommissum. Et quidem rea- lis fideicommissi haec sunt.
- Primum, quando tali alienatione prohibito coheret ipsi rei, ut si testator ita dixit: prohibeo bona mea alienari. Hoc fane sic imperfornata, & ideo in rem esse scribunt Comens. in viii. vnu ex parte 5. sed ejusmodum, num. 5. & in pof. 6. verbi. vbi etiam Caffrin. de leg. 2. Socini. Sen. in conf. 23. 27. column. 1. & 2. ex quibus infero, lib. 4. Rinaldi. in conf. 109. num. 1. lib. 2. Capta. in decisi. num. 2. Paris. in conf. 20. lib. 2. & alio. in d. 4. & 5. atque num. 2. Marci. in conf. 1. fin. & in se- fi. 5. num. 5. Decian. in conf. 61. num. 5. & 8. & Rinaldi. Roman. in conf. 20. num. 7. lib. 1. & in conf. 37. num. 12. lib. 4. Petrus in tract. de fideicom- missi. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. & 13. & ego ipse. in conf. 3. num. 27. lib. 1. & eo magis. Ita locum habet, quando testator ita dixit: prohibeo bo- na mea alienari quia volo, quid semper immittit affecta onceptu- et. si in se pofse respondit illi in conf. 197. num. 1. & se pofse et. in pof. 1. q. 5. & 10. Ex his intelligimus, male sensisse Ludovicum Bolognium in conf. 3. num. 57. cum dixit, prohibitionem imper- sonalem ceteri faciunt solum primo vocato, & ob id ad alios per- sonas non extendit. Hac fane opinio repugnat communio. Ita etiam male respondit Socini. Sen. in conf. 227. column. 1. verbi. confirmo hanc coniunctionem, lib. 2. cum dixit, prohibitionem alienationis imper- sonalem non extendi ultra quartum gradum. Et fane verius, alio extendi: cum effectu sit realis, que rem ipsam semper sequitur, ut dicimus infra.
- Secundum est lignum, quando testator vnu est, vnu est res- picientibus perfornam ipsum heredem vocatorum: sed tamen adiecit rationem resipientem ipsam rem, vt si dixit, prohibeo he- redibus meis, ne pradisa a me eis relata alienari: quia vnu illa co- seruant in agnatione & familia mea. Hoc etiam fane prohibitorum realis prahumatur. Ita Caffrin. in conf. 3. 7. 8. & confiderant. num. 3. lib. 1. Iun. in conf. 43. 1. fuisse, lib. 1. alio. in conf. 37. num. 6. Datin. num. 14. & 152. 4. & in conf. 23. num. 1. lib. 3. Rinaldi. in conf. 24. col. 2. verbi. & fortis datur, in conf. 120. in fin. & in conf. 147. num. 10. in fin. lib. 2. Doc. in conf. 182. column. 2. Ripa. in d. 9. Datin. num. 6. & num. 14. 2. Capita. in decisi.

Liber Quartus.

PRAE SVMPTUOSA. 17 Fideicommissum quando invenitur perpetuum, extendit se ad virium gradum agnationis.
Restitutio omni censeatur repetitum, quando testator reliquit bona illigata & digna, quia voluntati conservari perpetuo in agnatione & familia.
Idem quando testator vocavit primum agnatum, deinde agnatorum primogenitos, ad eius conditionem, quod primogenitus agnatus conservet numerum & insignias filii ipsius testatoris, nu. 19.
Idem quando testator vocavit ultimum loco & in substitutio legitimatorum, nu. 20.
Idem quando etiam constat testator em grauiss. propriis filios onere fideicommissa, nu. 21.

decis. s. 2. column. 2. Soc. Iun. in conf. 4. lib. 3. Curt. Iun. in conf. 4. num. 1. &c. in conf. 5. cap. 1. v. Paris. in conf. 5. 3. nam. artib. 3. Cœuet. in conf. 5. 3. 1. Petri in tral. de fideicommissu. p. 2. volum. 1. & no. 16. & 20. & Ludouic. Molina in lib. 1. de Hispan. præf. 2. volum. 1. cap. 1. & 2. & 3. qui alios nonnullos recentef. & iij quidem morti sunt: quia ratio illa generalis ampliar. atque extendit prohibitorum, max. l. 3. cœm. pater. & d. l. 3. cœm. de leg. 3.

Tertium est figura, quando testator constituit primogenitorum, Ita Didac. Iur. Salom. Hispanus in quæst. ciuit. q. 2. num. 16. & Ludouic. Molina in lib. 1. de Hispan. præf. 2. volum. 1. cap. 25. qui post Baldum dixit, fideicommissum præsumi reale, quod testator reliquit bona agnationi, cognationi, vel familiæ.

Personalis prohibitio, siue fideicommissum personale, est 29 quod ipsi met per son. & non autem rei coheret, vt si testator interit, non alii aliquip ex bona meis sibi reliquit: vel si dixit; Quod prædicti vel ipsi heredes instituti alienare non possint, ita si dicitur Comen. in pto. 6. h. 4. v. de leg. 2. Iean. Anan. in conf. 4. lib. 1. Raman. conf. 1. 27. num. 8. & 9. & in conf. 5. 3. num. 4. lib. 2. Rapa in filius, q. 4. num. 110. de leg. 3. Nata in conf. 4. 70. num. 5. Petrus antral. de fideicommissu. quæst. 2. num. 36. & 37. Rota Romana in decis. 6. 49. num. 1. m. 1. parte, in non fini editis.

Huius explanationis & narrationis utilitas est non medicristici magni referat quod prohibito alienis sit realis vel personalisticus quatuor effectus recente Petra in d. straf. de fideicommissu. q. 2. num. 22. siue scripta p. lib. 3. p. 3. v. 1. p. 193. in fin.

PRAE SVMPTUOSA. LXIX.

Fideicommissum onus, quando ex praesumpta mente testatoris repetitum, seu continuatum censemur ab instituto patre in filios substi-
tutos, & alios deinde vocatos.

SUMMARIUM.

- 1 Fideicommissum omni quando praesumatur repetitum seu continuatum a substituto & vocatis in aliis?
- 2 Omni adiectione substitutionis, non censemur repetitum in substitutione.
- 3 Condicio sufficit quod semel impletatur, quicquid inde postea dum eveniat.
- 4 Testator si in iste & restribuit invenit omni restitutio fideicommissum suo heredi, non praesumitur illud omni repetitum in substitutione.
- 5 Causa limitis auctoritate parit efficiunt.
- 6 Volentis si testator limitata non extendit ultra quam expressa operatur.
- 7 Testator ex quibus verbis limitat & restribuit loquuntur dicatur.
- 8 Substitutione dicatur limitata & restributa, quando facta est expedita proprio nomine.
- 9 Restitutio in omni praesumitur a testatore repetitum, quando apparet ipsius testatorum voluntas bona perpetuo conservari in agnatione & familia.
- 10 Testator voluntas, quod bona conserventur in agnatione & familia sunt, quando substitutio vocatis filiis masculinis exclusi familiis vel quando exposita est successione clericorum.
- 11 Masculino vocatio, & conservatio bonorum in agnatione, non operatur, vt viam fideicommissa extendatur de persona ad personam.
- 12 Restitutio in omni repetitum censemur, quando testator dixit, quod bona sua transirent de herede in heredem.
- 13 Idem quando testator dixit: si est plus gradus substitutionis, num. 12.
- 14 Idem quando testator vobis est verbo dispositum, num. 14.
- 15 Idem quando testator vocatis primogenitum ex suis descendientibus, num. 15.
- 16 Idem quando testator vocatis primogenitum ex suis descendientibus, in dictis institutis & substitutis, num. 16.

Misericordia. p. 1. p. 1. p. 1.

E X P L I C A V I M U S superiori presumptione censesuris quibus colligitur testatorum volubile reliquerit bona sua fideicommissu supponitque ita quando heredem à fideicommissu restitutio onere grauare voluit. Nunc tagendum est, quod ex praesumpta cuiuslibet testatoris voluntate omnis hoc restitutio censemur repetitum seu continuatum a substituto & vocatis in aliis. Exempli gratia testator ita dixit: In illo Caium filium meum, & si Caius deceperit fine filii subtilio Maxium, et Maxius deceperit fine filii subtilio Sempronium. Euent. quod Caius deceperit reliquias filii, qui deinde multa relicta prole decederint, dubitatur, an filii illi Caij cœferant & ipsi grauati restituere Sempronio: atque ita, an omnis restitutio ipsius positum Caius erga Sempronium dicatur repetitum seu continuatum in personam huius Caij erga predicti. Mequitum? Recepta illi censemur, quod non dicatur omnis hoc repetitum, sed natus ipsius Caij filii statim dici conditionem defecit, atque ita extinguitur fideicommissum. Cum fatis videri potest, quod Caius reliquerit filios, quod exilia facere possit alias substitutiones. Ita omnium primus respondit Oldar. in conf. 2. Thema tale est. Qui qui dem de hac facti specie respondit: Testator fratrem habebat, & ex altero fratre pre-mortuo nepote, & ex tertio alio fratre predefuncto tres alios nepotes. Hos omnes heredes facit in hibris. Deinde dixit, si aliquip heredum moriatur in hibris, aut deinceps descendientibus malculi decedat, eum portio deuoletatur ad coheredem, dum modo masculi & ex masculis, secundum rectam lineam descendientibus excludendo tempore feminas, quas datur. Deinde cauit idem testator, quod si præstat omnes heredes nollent dotes illas solvere, tūc ex portio ad ecclesiæ Romanæ deculeretur, quia cum unice illi fabili trituri, Kuria & tertio itatius, quod si nec heredes masculi, nec ecclesiæ soluerent dictas dotes, portio illi a deuolutori ad factinum, que cum ea portione, in ea cum substitutio, nuberet. Demum ordinauit idem testator, quod si dicti omnes eius heredes sine filiis & nepotibus & deinceps decedebit, masculini lexus decederint, bona ex ecclesiæ Romana acquirentur. Euent. pollmodu quid mortuo testatore, vnu nepotum deceperit, quarum reliquias filii masculi, quorum duo sine liberis deceperint tertius vero sola filia superfluite mortuus est, quartus quoque sine prole. Masculi ex masculis decedentes, bona ex substitutione, docebat, vñdicabant. Confutus Oldar. respondit, pronepotem illam absoluendam esse, & integrum illam substitutionem exprimere in personam ipsius neptis qui deceperit quartu filii superfluitibus quidquid postea de illis contigerit, cum vero non esset substitutus obijste fine liberis masculis, atque ita confut. Oldratus omnis fideicommissum non esse repetitum in personam substitutionis. Et causa non difficit ab illo Oldrati respondit Alex. in conf. 5. h. 2. Ricardus testator, filius carens, in huius Simbaldum nepotem ex fratre, & ipius Simbaldi filios masculos, & cauit, quod si Simbaldus decederet cum filiis, & deinde eius omnes filii decederent quadcumque fine filii legitimis & naturalibus, tunc & in quolibet dictorum casum, sius heredes esse voluit, & dicto Simbaldi & eius Simbaldi filii substitutus Philippum. Etent. quod Simbaldus sucescerit testatori, & deinde decedit reliqui Antonio & Juliano filios. Antonius deinde reliquit Iacobum. Reculabat Iacob usque huc heredem patris Iuliani patrum, vindicando bona iure substitutionis præterit bona illa Iuliani, qui deceperit fine filii. Respondit Alexan. secutus Oldradum, non portule Iacobum illum iure substitutionis admittitcum repetitum non dicit omnis fideicommissum in personam Iuliani. Idem respondit Alex. in conf. 1. 39. lib. 4. q. 5. secutus est Rubens in LG. lib. 3. quod in rebus sum. 6. & 7. ff. liber. & postulum. Idem quoque responderunt & affirmant alii permisum interpres, quos cœmero orati in conf. 5. 1. num. 4. & 47. & 48. lib. 1. & 2. conf. 17. num. 7. lib. 2. illi accedunt Celsus Hugo in

D. d. 2.

conf.

conf. 18. num. 3. & in conf. 17. num. 3. Conar in c. Raynaldus, in princ. nou. 4. verbi sed illud de regia. Scim. in conf. 29. num. 20. lib. 4. Rold. conf. 16. num. 10. lib. 3. Capit. conf. 34. num. 12. lib. 4. Barbat. in conf. 17. num. 1. lib. 3. & Panorum in conf. 92. num. 15. Et haec quidem est receptissima sententia, et si ab ea dissentiant nonnulli relativi a Marzario in conf. 4. num. 7. verbi. sed ultra. Ea est huius sententiae communis ratio prima, quod omnia sunt & conditio adiectio infinitationis non consentientur repetitis in substitutione, sub conditione, si debet, inquit. Et si quis hares et si si de acq. hered. Et de soci. in. quae conditio, num. 4. si de condit. & demonstr. quo loci adserunt rationes differentes inter substitutiones & legata. Idem responderunt Gor. ad. in conf. 17. num. 4. & Parisius in conf. 30. num. 2. lib. 2. Est & secunda ratio, quia si sufficit conditione femei impliri, quidquid inde postmodum eueniat, & credendum, in princ. si ad Trebel. & l. campani. si quando dies leg. sed.

4. Hic casus multo magis procedit, t quando testator restricitur & limitat in iunxitfieri onus restitutionis fideicommissi illi primo suo heredi. Nam tunc nullo modo prefiguratur illud onus reperitum in substitutum. Ita responderunt Soc. Sen. in conf. 15.9. column. 3. lib. 2. Decius in conf. 6.3. column. 1. in conf. 59. column. 3. verbi proferendo predicta conclusio, in conf. 227. column. 2. in conf. 27. column. 4. in conf. 29. column. 5. verbi sic praecepit. Rubeus in conf. 32. column. 2. Enim in conf. 18. num. 5. & in conf. 31. num. 4. lib. 2. Paris. in conf. 36. num. 36. lib. 2. & Crater. in conf. 92. num. 5. Eta ratio, quia si limitata causa limitatum effectum patitur, in agris si de acquir. rerum dom. & malatu exarnat Tyrannus in tral. Quod si causa effectu & effectu, parte prima, num. 47. Voluntas itaque testatoris limitata est, & ob id non extenditur ultra quam expositis, d. i. viva, & finis autem sub conditione, C. de adiutor. solend. Restrictionis figura sunt, t cum tunc virsus est his verbis: Et dictum heredem meum primum gratia restituere. Illa enim dictio, dictum, restricitio est: Sicut in specie hac responderunt Rubeus, Parisius, Crater et alios allegati. & illos sequuntur in conf. 30. num. 43. lib. 1. & in conf. 17. num. 23. lib. 2. Idem est, quando testator dixisset: & decedente filio me harcede primo infinito, tunc & eo causa subilius fratres meos. Hac verba, tunc & in eo causa, &c. stant restricionei cui affirmarunt multi tibi congettuti in d. conf. 117. num. 6. & ibi. 28. infra. & num. 29. hoc declaratur, nisi constet de voluntate testatoris, quod voluerit locum esse repetitioni oneris quia tunc clausa habet restricitua nisi operatur, que nadmodum illa in loco commenatur aut bona opinione Parisiana, Soci. Iur. & Alum.

8. Est etiam limitata t atque restricta substitutione, quando facta est, expro proprio nomine, & responderunt Crater. in d. conf. 98. num. 9. quem sequuntur sum in d. conf. 17. num. 14.

Receditur tamen 3. predicita Oldradi in d. conf. 21. & sequaciu opiniione, conjecturis & presumptionibus, ex quibus colliguntur, testatorem voluisse, onus restitutionis fideicommissi esse repetitum a substitutis & vocatis in alios. Et multis quidam coniectura considerare solent Doctores nostri.

9. Prima est, t quando apparet testatorem voluisse bona perpetuam, si fieri potest, conferari in agnatione & familia. Nam tunc omnis restitutionis prefiguratur a testatore repetitum a substitutis in alios & deinceps. Ita declarata responsum Oldradi in d. conf. 21. scripserunt Scim. Sen. in conf. 250. column. 1. verbi praeceps auctor, libro 2. Grat. in conf. 5. num. 15. lib. 2. Cartier. in conf. 121. numer. 15. Crater. in conf. 98. column. 2. in conf. 306. lib. pendulum. & in conf. 57. num. 9. verbi sexto lib. 2. Decian. in conf. 8. num. 65. lib. 2. Marcellinus in conf. 4. num. 11. & in conf. 5. num. 11. qui refert Dacianum. At illas nominatas non efficiuntur. Melior Plaza de Maravilla, parte 2. quod. 12. Ea est huius coniectura ratio, quia nihis omnis restitutionis fideicommissi diceretur repetitum, bona ipsa non conferatur in agnatione & familiasticis manefestis fidei. Et voluntas mensura que conseruandi t bona in agnatione, sumitur, quando substitutus vocat femei masculos, exclusis feminis: sicut responderunt Paris. in d. conf. 87. num. 10. lib. 2. & in conf. 17. num. 2. lib. 3. & in conf. 15. num. 12. lib. 2. Idem fieri Crater. in conf. 17. num. 2. cum dixit, testatorum non considerare confectionem agnationis, quando vocavit tam feminas quam masculos, secus ergo si foleo masculos, & idem quod Cratera quoniamlorem autoritatem ex profeta Iudeus Melch. in lib. 1. cap. 3. num. 56. & in lib. 2. d. Eliphaz primus cap. 5. num. 50. idem responderunt Achiles Pedrocha in conf. 3. num. 34. & ipso affirmatus in conf. 4. num. 20. lib. 1. Idem quando vocavit certum genus masculorum, Putem in d. conf. 17. num. 2. Idem est, quidam testator exclusit a successione clericos, qui respondunt Crat. Sen. in conf. 40. col. 3. verbi quarto etiam. Idem est, quidam testator voluit bona sua peruenire ad Cip-

pum fumum. Nam tunc dicitur voluisse conferuntre agnationem &

familiam, ita Corine in conf. 35. num. 6. & in conf. 27.3. num. 5. lib. 4. Gaud. in conf. 17. num. 6. & Parisius in conf. 5. num. 29. lib. 3. Et procedit etiam in testamento factio a muliere, quia dicitur habere rationem confirmationis agnationis & familie mariti responderunt Caffena in conf. 91. Prospopoli. in conf. lib. 2. & Hieron. Gabr. in conf. 95. num. 22. lib. 1.

Ceterum coniecturatur hanc improbarunt Abbas in conf. 40. in primo dabo. lib. 4. Alex. in conf. 229. num. 3. lib. 6. Ruinus in conf. 13. num. 5. lib. 2. Decius in conf. 63. col. 2. verbi. & lucis liberis, in conf. 29. num. 6. & in conf. 53. num. 2. Partius in conf. 31. num. 21. lib. 2. & hos sic tollit ac fecutus est Zanchius. hereditate mei. & clavis ita, in 7. parte, num. 50. ff. Trebel, qui dixit, Oldradum in conf. 21. respondibile eo in calu, in quo testator vocauerat spissis mafulis exclusis feminis. Non enim secundum predictos i vocatu masculorum & conseruatio honorum in agnatione & familia operatur, vt omnes fiduciis extenderunt de persona ad portum: cum intelligatur, testatorum voluisse conferuntre agnationem eo modo, & quatenus disponit, ita ergo se respondi in conf. 35. num. 19. & in conf. 23. num. 7. et 23. in conf. 316. num. 9. lib. 4. ad utrum testare tretrit. Alex. Sen. Scim. Sen. Lou. & Capit. illi accedunt. Rubeus in conf. 20. num. 9. Zachard. in d. i. num. 99. verbi. & hinc. C. de polit. & Alci. iul. pater. & fons in fa. verbi. & tertio casu de leg. 2. Scim. in. in conf. 4. num. 21. lib. 3. Parise in conf. 93. num. 22. Marchianus in conf. 6. num. 30. & Lud. Molina de Hispan. primum lib. 1. c. 5. num. 57. Existim o considerare esse verba, quibus substitutio concepta est. Nā si testator virus est aliquibus verbis significantibus tradidit tempus successivum, vt si dixit, instituto filium meum Caenum, & i. ipse decelerit sine descendentiibus masculis, tunc substitutio Sempronium fratre meum, vel eius descendentebus masculos, exclusi semper feminis. Hoc sane causa procedere potest illa opinio Parisii & sequacuum, quid felicitate dicommissum sit repetitum ultime ex descendentiis Caijera. ga Sempronium, atque ita hoc in casu loci non habet respondum Oldradi in d. conf. 12. Cum enim in conditione posuerit omnes illos descendentebus masculos Caij filij, dicitur eos vocare, ut discerimus si est in prope. p. 76. Quando filii politi in conditione, in prima coniectura. Et ob adiectio verba, quod masculi semper faciendas, exclusi feminis, significavit testator velle perpetuam bona cōfiterari in agnatione & familia, atq; ita in ultimum ex descendenteibus Caij filij ete grauatum refrinxere Sempronio, vel alter ex descendenteibus. Nec huius casu si recte perpendatur repugnat que scripti in conf. 18. num. 43. lib. 1. si vero testator non est virus verbi significantibus tractum incepsit, ut si dixit: Instituo Caenum filium meum, & i. ipse decelerit sine filiis masculis, substitutio Sempronium filium meum, vel eius filios. Cum testator refrinxerit quodammodo vocacionem ad primi gradus successoribus, nempi filios, que fundatoe cum successione non sit multi temporis & gradus, offert testatorum non curasse agnationis & familia confectionem. Et hoc casu procedere potest secunda opinio supra commemorata. Et ex predictis inferitur, quid si testator constituit primogenitum, conditio semper dicatur repetita, ita descl. de Oldr. d. in d. conf. 21. tral. Melchor. Palaez. in tral. Majoratuum, part. 2. q. 12. & dicens stat. num. 15. post Anch. & alios.

Secunda est coniectura, t quando testator dixit, quid bona sua transire de descendente in descendente, vel de herede in heredem. Nam tunc primi conseruari grauata restituere aliis successori, si responderunt multi relati in predictis praesuppos. p. 5. coniectura, & accedit Molina in d. cap. 5. num. 39.

Tertia est coniectura, t quando testator disprestitus est ad plus gradus substitutione, vt si dixit: Instituo Caenum filium meum, & eius descendente, quibus sine filiis decedentebus substituo Sempronium fratre meum, & deinde eius descendente. Hoc sane casu virgines est coniectura, testatorem voluisse filium suum esse grauatum erga omnes filios decedentebus, & hos erant erga transferentes, at hoc in calu non procedere opin. Oldr. in d. conf. 21. Ita responderunt Soc. Sen. in conf. 2 ro. num. 3. & lib. 2. Cart. Iun. in conf. 4. col. 3. & in conf. 17. num. 16. Gratius in conf. 5. num. 15. lib. 2. Crater. in conf. 8. num. 3. num. 326. column. vit. verbi. secundo principali, in conf. 5. 78. num. 10. & in conf. 92. num. 11. lib. 3. & hos fecutus virus in conf. 117. num. 9. & lib. 2. & in conf. 229. num. 2. lib. 3. Et haec t quidem coniectura multo magis locum haberet, quando testator vltis est verbis dispossitis, vt si dixit: Instituo Caenum filium meum, & eius descendente. Hac verba disposita coniecturam faciunt, testatorum voluisse grauare primum ha-

hæredem restituere filij, & deinde filios illos suis descendētibus,
donec bona pertinuerint ad fratres, ita *Gaudio Pope & Decimo quis cō-
memor aut confitetur. num. 12.lib.2.* Ceterum Iud. Molina in *d.lib. de
Hispan. primog. cap. 5.nro. 38* ex aliquorū sententia, existimat non
extendi ad alias personas quam ad vocatas a restatore expreſſe.
Et hoc est conjectura, quod tentator vocavit primogeni-

Quarta est conjectura, I quando testator vocatis primogenitum, vel natu maiorem ex suis descenditibus, ita declaranda responsum Oldadi in d. conf. 21 scriptis in d. conf. 18 num. 4. & 15 p[ro]p[ter]tus A[n]dreas Ramazani & Cratini a quo sis retulit, & citoq[ue] declarauit. Idem quod si scriptis in conf. 22, cap. 34, num. 3, l[et]ra b. videtur retulit Hier. Gabr. & accedit nomen Ludovic. Molina in l[et]ra b. de Hispan. prizog. cap. 5. nu. 18. q[ui] plura ad rem scribit.

16 Quinta conjectura est etiam quod tentor vocat signum & transfleribus, expleso dixit, quod mens & voluntas sua est, quod boni permanent in diuersis institutis, & subtilitatis. Nam tunc voluit tentor inducere per perpetuum fideicommissum in sua agnatione & familia: quod fane fideicommissum perpetuum esse non potest, nisi viri auctori successui perpetuo relinquit. Ita Alex. in conf. 5.3. col. vlt. 6. b. 1af. in l. si quis heretem, in v. C. de inst. & subfl. Caffaeum in conf. 5.2. no. 19. Cratetta inter consilia Martini in 16.6. col. xiv. si maxime quos fecit sum in d. conf. 17.19. 17.20. loci scripsi ex sententia Traquellii, Didaci, & aliorum, tu quod tandem tentor voluit fideicommissum esse perpetuum, illud extendit etiam ad ultimum gradum agnitionis.

Sexta est conjectura, i^m quando reliquit bona illustria & digna, que conferunt perpetuo in agnatione & familia, illac*que* prohibuit alienari. Nam tunc prefigurant tellatorum ipsum volatilem omnes illud fideicommissi esse repetitum de uno in alterum, vñq*ue* in infinitum. Ita in species affirmarunt Bart. in *lisingam* s. *atua* n. 3. de *leg.* & *videt* *lat.* m. i. *leu.* 26. & exegesis *Caffren.* m. *conf.* 5. 2. 3. *Quia ex alię atemba, colan.* i. *verific* *ad* *multum* *Caffren.* *lib.* q*uod* ita manifeste respondit ob qualiteriam rei, nempe *Caffri*, quod primogenito conuenit relinquere pre*conferuntionis* familie. I^mdem ei de domo nobilissima, aut in igni palatio: *Verific* *gral.* *Baldv.* & *Iason* in *l. questies* C. *de fidei omnibus*. *Decim* in *conf.* 23. *colam* *penit.* *verific* & *conclusio* *prædicta*. & *etiam* in *conf.* 33. col. 2. *verific* *quenta etiam ex qualitate.* & *Rip.* in *d. f. dñm. nam.* *qui* & *exemplum atulus* *de* *tit.* *Idem* *decidit Antonius Caputio deci* s. *num.* 4. *quis* *sicutus sum in* *conf.* 112. *num.* 19. & 20. *Et in specie* *se* *admodum* *Orenda declarant* *Crauer* *in conf.* 38. *col. 1. penit.* *fatu in ha.* & *ha* *accedit* *Pateu* *in* *decif.* 4-48. *numt.* *lib.* 2.

19 Septima est conjectura, t̄ quando tellator vocant primā agnatos masculos deinde agnitorū primogenitos, adiecta hac conditione, quod illi primogeniti agnitorum aliquem nonē & insignia familiæ tellatoris. Hoc enim casu prefamilia est magna, tellatorum voluisse & filios & agnatos suos esse perpetuum gravatus restituere fideicommissum, nam s̄tire etiam in aliis autem probabilius d. cons. 17. m. 22. lib. 2. post Pars in 18. num. 22. lib. 2. Martazarium & conf. 1. num. 21. & 2. num. 23. & Rinaldo. Imo vero in conf. 21. num. 27. & num. 29. lib. 1. item ego ipsi eorum in conf. 4.4. num. 22. lib. 1. a. sed in Lib. Molina in lib. 1. Ita super primus cap. 5. num. 34. Palač. de mortuor. parte 2. q. 2. num. 23.

30 Octauo conjectura f' precedenti valde similis, quando scilicet tellator vocavit vultum loco & in substitutum legitimatos. Nam tunc sumitur conjectura, quod voluerit fideicommissum esse repetitum in substitutum, ita respondit Crase, in cons. & fuitus quando voluerit admitti naturales. Ita idem Crase, in cons. 506. col. vlt. tertio concurrit.

21 Non et conjectura, quando iam constat testatorem grau-
fe proprius filios hoc onere fiduciis omittit: Nam tunc prau-
cipio & conjectura sumuntur, quid grauare etiam volunt repotes
& remotores graduquia si magis dilectos granuit, multo magis
graue volunt minus dilectos, iuxta l. Publ. 8. vlt. ff. de condit. &
de mon. & in effectu ista affirmant. Sec. 5. in conf. 3. 25. col. 1. 1. verbi
item si filiab. & in conf. 2. 51. col. 9. lib. 2. Rimi. in conf. 3. 2. m. 13. verbi
praefer. lib. 2. Dec. in conf. 26. 5. m. 5. Curt. in conf. 22. 20. 3. & alio
recepit in conf. 2. 24. 2. lib. 1.

Ceterum ab hac opinione dissentient Decius in *conf.* 461, moris in *fin.* Ruinus in *conf.* 67, 110, & in *conf.* 117, num. 2, lib. 2. Socini in *fin.* 110, *conf.* 2, num. 2, & in *conf.* 117, num. 57, p. 2. & Cramer in *gloss.* num. 1, & in *conf.* 117, num. 17, rectif. Secundò à quibus non dissentit D. in *conf.* 117, num. 22, qui quidem his rationibus vñ fuit; prima quidò vñ era effectiva coniectura, nunquam locus effici illi doctoris Olsdreri in *dat.* 22. Secundo non esse inconveniens ut quoque remissa sit in *conf.* 117, num. 17, rectif. ut in *conf.* 117, num. 22, lib. 2, Socini in *fin.* 110, & in *conf.* 67, num. 2, lib. 2.

Menghi Presumot

late tam probavit. Crux et a proposito in locis. Præterea de tertio de qualitate conuenire, ut grauitatē solium conficiantur primi, & non removentes, cum primi illi duas quartas detrahant legitimam scilicet & Trebellianam: quas quidem detrahere minime possunt transcentiores.

Est quid, antequam huic disputationi extream (vt aliud) manum impouas, explicem dubitationem illam: Teneatur ita dictum: Inflatus Catus filium, & si non habeat filios, vel decesserit fine superfluitus decemprorunt; an catus inflatus scipicei filii, qui eo superfluitus decemprorunt; an catus tenetare refutare bona Semper in loco portis exercita sit ipsa fluctuatio.

Hic confidencia fuit verba, quae vnde vis et terator. Et cetera dixit: In filio Sempronio, & si filios non haberet, vel non suscepit, sub littio Satiū & Titium. Hoc calū sucepit ab ipso Sempronio filiis extincta est sub littio facta de Satio & Titio, cum per natuitatem filiorum Sempronij defeciter conditio, sub illis vocati fuerint Satiū & Titius. Non tamen quædam est, quæ illi vocati Sempronij superexerint ipsi Sempronio patre, vel non cum fatis fit eos esse natos, ut extincta dicatur sub littilio, & declarat Iacobus in sua subfudatione, cel procul respicit quid discordant ibi de valle, & pop. sub līt. & aperte in illi quædam eadem, num. II. C. de līt. & sublīt. qui sunt in līt. & declarat Iacobus in præf. scilicet de Trebat & līt. & cīm. Vixit. Quando dies legit, cedat, & regafionem sub līt. Oldare in cōf. 21. de qua dīximus supra. Si vero teñtor ita dispoñit: In filio Sempronio, & hi p̄p̄ decelerit fine filii, ei sub littio Satiū & Titium. Hoc calū subdulgingit laiton præxitatis in locis duos confus, quorum primus est, si es Sempronius sucepit filios, qui ipsi Sempronio superexerint. Hoc fane cau extincta est sub littilio, quo exclusi sunt Satiū & Titius sub littio incūs verisimiliter, Sempronius deceleris relēctis filiis. Secundus est cau, quando in illi filiis deceleris supererit ipso Sempronio patre. Hoc cau locis est sub littilio facta de Satio & Titio: cum Sempronio non deceleris fine filii, ita disponit ut præcitat in loco līt. & ex p̄p̄ Alex. in conf. 3. num. 11. & 12. b. & in conf. 10. nr. 1. lib. 7. Soc. in līt. lemori, in p̄p̄. de cond. & deueni. & alio p̄p̄ retinuit in conf. 7. 1. & 2. p̄p̄. f. a. secundus est, ita illa Crater in conf. 8. 7. 1. n. 6. versi, secundus respondetur. V. egiam in conf. 10. num. 17. & Meliboreum Palaez. in tract. Masturzianum, part. 2. a. 2. q. ad fin.

PRAESVMPT. LXX.

Filiū vñā cum eorum patribus vocati , an & quando presumantur vocati , vt eodem succedant tempore , vel ordine successio.

SUMMARY.

- 1 Filii vna cum eorum patribus vocati, an & quando prefestimuntur vocati, re eodem succedit teo, peregrini ordine successione.

Dicitur quod ex iis, & scilicet:

2 Neptos testatorum prefestimuntur ordine successione vocati, si sunt infra unam communem eorum.

3 Alium aliquem regnos, si aliqua estat necessaria causa, prefector magis fecisse eadem causa adducatur, quam causa merita voluntatis.

4 Testator prefestimuntur voluntate disponere omnem meliori & effectu acierit modo, quoniam sicut patitur.

5 Filii vna & eodem tempore cum patre vocati carentur, quando testator non habens institutum est, sed legatum vel fiduciam cum suis particulis reliquit.

Idem quando testator instituit filium & aliquos ex nepibus in ipsius filio testaculum, nro. 7.

Idem quando pater instituit filium, & ex nepotibus maiores tunc, nro. 8.

Idem quando pater instituit filium, & vna cum eo nepotes, nro. 9.

10 Dicitur, ut in dicto, & ad hanc magis cognoscas quia de dicto, & ex. 32.

11 Filii vna cum patre vocati per alios nominati, quando testator instituit filium & ex eis neptos, ac ipsos omnes ante restituitionem fiducionis comprehendit, gravavit ex aliquo.

12 Cruxarit si non potest, quia vocari & horum utriusque nec.

13 Filii vna cum patre vocati carentur, quando testator instituit & substituit filium & neptos, adiecit clausula, vulgo dicitur, populariter, & per fiduciam omnium.

Idem quando confitit testator, patrem vocantem filium & ex eis, &c. 4.

- non confidit esse rationem illam instituendi nepotes, *nu. 14.*
Filiū non potest instituere sub conditione, quia non sit in eius potestate.
*16 Testator instituendo fratrem & eius filios, & quando prosumuntur
 vos offere filii vna cum patre.*
*D. Iustine, *nu. 17.* & seqq.*
*17 Testator si institutus fratrem & aliquos eius filios, quos expresso pro-
 priis nomine & iure alijs emisit, prefumunt vocale ipsos filios una
 cum eorum patre & aquilatibus.*
*Et quia si testator instituit vel subficiens fratrem & eius aliquos filios
 non quidem nomine proprio expresso, sed appellativo, ita & testatrix, &
 limitata, ut alij filii omnes appareant, *nu. 18.**
*18 Filii vna cum patre vocati censentur, quando testator instituit, vel
 subficiens fratrem & eius filios, quis tunc habeatur, nec alij interba-
 tur.*
*20 Tilius dicit nominatio exhereditatus, qui est si non sicut proprio no-
 mine demonstratus, appellatus tamē est sicut certificatus, cum solus
 esset.*
*21 Tilius ordine successivo vocati censentur: quando testator instituit vel
 subficiens fratrem & eius filios, & alij filii ex eo si sit interba-
 tur, idem quando testator instituit vel subficiens fratrem & eius filios, &
 ex regalitate tempore nulli nec nisi, nec conceperant, *nu. 22.*
 Idem quando testator instituit vel subficiens fratrem & eius filios na-
 tot & nascituros, *nu. 23.*
 Idem quando testator instituit vel subficiens fratrem & eius liberos
 vel descendentes, *nu. 24.**
*25 Liberorum vel descendenterum appellatio comprehenduntur non so-
 lum filii & nepotes, sed etiam alij vijg, ad infinitum.*
*26 Testator instituit vel subficiens fratrem & filios: an illi sive discantur
 ordine successivo vocati, vel eodem tempore. Suorum appellatione que-
 rentur.*
*27 Testator si instituit vel subficiens fratrem & eius liberos, censentur ha-
 rebiles vocare ordine successivo, post mortem scilicet ipsum fratrum.*
28 Vniuersi non dicuntur heredem.
*29 Heredum appellatione venit non modo primus heres, sed & bares be-
 redes, & alij deinceps, & nonnus heres, est nomen collectivum.*
*30 Testator vocavit alternative fratrem vel eius filios, filii ordine suc-
 cessivo vocati censentur.*
*Secundum si instituit vel subficiens fratrem cum eius filiis, quia aquilat-
 or & eodem tempore discutuntur sive vocati, *nu. 31.**
*31 Testator si instituit vel subficiens fratrem & eius filios, aliquibus ver-
 bus, quae non possunt valutariatione redi sermons commone alteri qua-
 diam faciebant, sive censentur vocati ordinis successivo.*
*Iudicium contra *nu. 32.**
*32 Filii vna cum patre vocati prosumuntur, quando testator instituit vel
 subficiens penitus extraneum & eius filios.*
*Idem quando testator instituit vel subficiens extraneum, & ipsius ex-
 tranei agnitos, *nu. 33.**

CONTROVERSA est disputatione hęc, † quando testator in-
 stituit, vel subficiens Caium & eius filios, an filii illi cum pa-
 tre eodem tempore, vel successivo ordine succedant post
 patrem: Hanc disputationem explicarunt interpres nostri in *I.*
*Gallio, §. quidam recte ff. liber. & p. p. & ex recentioribus Di-
 dicacis in *E. Raym. 9. 2. de testam. Iulius Clarus in §. testamentum.**
q. 8. & Mantica in commentariis, de cœnctura ultimorum voluntat-
*ib. 4. rit. 7. Ego soleo dīflingere atq; confituisse tria huius di-
 sputationis capita.*

3 Primum est, quando t̄ Caius ille vocatus erat filius testatoris.
 Hoc in casu filii illi Caii, siue nepotes testatoris praefumuntur
 ordine successivo vocati, nempe si Caius eorum pater habet esse
 noluerit, vel non potuerit, *ta gl. 3. q. 1. Socin. Sen. 2. Alciat.*
1. prima lectura, num. 6. & in secunda num. 4. & Socinus Iun. num. 64.
 Hoc quoque probantur *Capella in conf. 5. 2. col. 1. versi prima casu. & in*
versi secundi casu. Corvus in conf. 231. num. 1. lib. 3. Declar. in conf. 236.
*num. 1. Socin. Iun. in conf. 171. num. 4. lib. 2. qui testator hanc esse communem
 opinione. & in inde j. sequendam sic etiam communem dixit Iul. Clas-*se* in *§. testamentum, q. 8.**

hac sententia, quae & mihi magis probatur, ea ratione forte,
 præter multas à Doctribus prædictis in locis confideratur, co-
 probari potest, quod illi, quæ actum sunt aliquem facti, si aliqui ex-
 citat necessaria causā, ea adductus magis scilicet praefumunt, quam
 causa merē voluntaria, *I. in bu. 6. & f. p. f. ff. de solitu. & respond. Cratet.*
In conf. 231. num. 3. & in conf. 144. num. 2. Porro hoc in ca-
 su duæ causæ instituendi nepotes confiderari possunt in auctoritate

testatore, vna necessaria, ne scilicet contingat testamento reddi
 nullum, si filius tantum infinitus se vno decedat nepotibus pre-
 teritis, *J. Gallo, §. quidam recte.* Altera est voluntaria, cum in li-
 berate testatoris in heredem aliquem facere, vel non. Et præ-
 re, si præsumptio est testatorum voluisse disponere omni inclusio-
 ri & efficaci modo. Est ergo præsumendum, testatorem mon-
 tum sufficere canula illa, quia necessaria quodammodo est, & que red-
 dit testamentum tutus & validius. Nec repugnat rationes & ar-
 gumenta contraria opinionis, quam probavimus *Iacobus de Areia. Ol-
 adrum. Salicet. Imola. Arerum. quodam recte.* Altera est voluntaria, cum in li-
 berate, *d. 9. quidam recte.* Gallianus in *§. Rubra. Salicentum cel. pen. & Ter-
 rarius in quidam recte ad §. aliam, *nu. 4. & 5. & ibidem *nu. 8. quidam re-
 ter, in de j. duxi esse indubiatum.** Haec quoque probat *Dideric in c.*
Raym. 9. 2. nn. 4. de testam. Nam diligenter & accurate respon-
 det Alciatus in *d. 9. quidam recte.* in *le. nu. 4. & 5. 15.* Vi gera magis
 videtur argumentum *Torniellus* in *d. 9. quidam recte in quidam re-
 tere, *nu. 4. 17. & pro comprobacione, sancti, qui subveniunt nu. 1.** Ita
 enim argumentum voluit *Torniellus* necessitas huius ordinis sic
 ceteris tunc confiderabilis est, quando duo simul concurrunt, no-
 nō necessitas ipsa instituendi, & potestas succedendi ab intelato.
 Atqui duo haec non possunt concurrere hoc in casu, quando pa-
 ter institutus filium & nepotes: Ergo necessitas illa non est confi-
 derabilis. Illam minorem proportionem a partibus enumeratis
 probare sic voluit *Torniellus.* Aut testator reliquit legatum, vel
 fiduciam cum particulari. Et hoc in casu clarum est, hoc testa-
 torem non confidere instituendi necessitatem, nec potest
 succedendi ab intelato. Aut testator institutus filium & nepotes,
 non tamen omnes generaliter aliquos tantum: Hoc etiam si
 ne necessitas illa instituendi, potestasq; illa succedendi ab intelato
 dico non potest confidere a testatore: quia si quis institu-
 fit omnes, ne contingat testamentum reddi nullum a non institu-
 tis. Aut vero tandem (inquit *Torniellus*) testator institutus om-
 nes nepotes: sub quo generali nomine continetur tanta nam viuo
 ipso testatore, quam concepit & natu ex mortuo: Qui quid con-
 cept & natu ex mortuo non habent potestem succedendi ab intelato,
*ff. qui filio exhereditatus, in prime ff. de ministerio & artu
 testam. & in §. cum autem, in instit. de hered. que ab inst. defer. Idem
 probat l. Titus ff. de sua & legit.**

Caterum huc considerationis exstimo responderi posse. Ec-
 quamque frustra *Torniellus* dixerit in illa maiori propositione,
 duo copulatiū hic confiderari, necessitatem scilicet instituendi &
 potestem succedendi ab intelato: cum ipsa institutiū ne-
 cessitas includat omnino potestem succedendi ab intelato: a-
 liquo illi nulla est necessitas: attamen facile ei hoc concedimus
 hoc illud non sit, quod dubitatione facit. Illa vero minor pro-
 positione in duob; primis casibus à *Torniello* enumeratis vera est,
 nequem tempore, quod dubitatione facit. Illa vero minor pro-
 positione reliquit: *sicut etiam dicimus infra in declaracione.* Tertius inaq-
 uiparatus est, à *Torniello* confideratur, quando scilicet testator
 institutus abolute omnes nepotes. Hoc casu (inquit *Torniellus*) &
 continentur etiam concepit & natu post ipsius autem mortem qui tamē
 si succedenti non erant ab intelato, *d. 9. cum autem. & consequen-
 ter nulla erat necessitas eos instituendi. Respondetur, testatorem*
*quid ad terminos nostros non confiderat, nec vocat illos se
 mortuo concepsit & naroscum nulla exitere cauta quae voca-
 carer. Nam testatoris mens principia fuit prouidire, ne testamen-
 torum redditus nullum præteritione neponum, qui filio defuncto
 adhuc superflue testatore, primum successionalis gradum ingre-
 diantur. Hęc ratio & necessitas non est confiderabilis in his con-
 ceptis & natu post mortem aut testatoris, quia iam testator effi-
 citus videtur superflue fisi esse filium, vel neponum iam natos vel
 conceptos. Illi ergo conceperit & natu non fuerunt confiderati hoc
 in casu a testatore, qui fatis prouidet testamento cum redditu non
 posse nullum, horum præteritione: cum superflue effet adhuc filius
 ipse, qui mortuus est testatore, filios generaverit. Est itaque retinenda
 communis & vera sententia. Quae quidem multo magis proce-
 dit, quando aliqua conjectura constat, testatorem vocatne nepo-
 tes contemplatione ipsius filii. Nam tunc fine dubio, nepotes no-
 nō censentur eodem tempore vocati, sed cœncipiunt: ne aliqui fa-
 vor, qui ex persona ipsius filii residuus in personam neponum,
 effet damnatio ipsius filii, *ficiat recte confidere Torniellus in d.*
9. quidam recte. *nu. 4.* Nec repugnat confideratio corrum, qui di-
 cierunt, quid si contemplatione patris filio relinquerit, totū im-
 mediate patri acquiritur. Nam respondetur hoc in casu in quo
 auus testator instituit (de hoc enim loquitur etiam *Torniellus*)*

filium

filium & nepotes, non est considerabile quod nepotes, id est filii, acquirant patri suos: quia aut hic ipse pater, id est tunc patris filius, est superfluitas tempo de quo decedit reformatus pater: Id tunc fui iure, non ex persona filiorum suorum consequitur hereditatem. Aut non est superfluitas, & tunc frustra disputationis, quod ei ex filiorum persona acquiratur: cum iam decederit antequam aliquod eius filii fui detulam fuit.

Declarator primò hoc caput, ut locum non habeat, † quando testator non haredit in futurum nec fecit, sed legatum, vel fideicommissum particolare reliquit. Hoc sane cati, cum nōnulla extiterit relinquendi necessitas: ne potest ipsi non ordine successiūs fiducie ēdūcere tēp. d. s. quidam cū filio in quaestione m. t. Etī declaratio hęc nō est de genere, ut dicit foler regulæ.

Declaratur secundo, vt non procedat, quando annus testator infinitus füllum, & aliquos ex nepotibus ipsius filii tantum : atque ita non omnes. Hoc etiam cuiuslibet nepotis confutetur endem tempore equaliter cum patre vocati. Ita pariter recte scripta Tornellus practicata in loco. Ea et ratio, quia testator hoc in causa non confidit, neque satis est in aliquam, nempe quod inquit inobligatio hos nepotes euitaret periculum annulandi testamentum. Etsi enim ab infinitis nullum dicti non posset : statim posset ab alijs praeteriti. Hoc in causa intellexit Tornellius quoniam Sculacium in*Codicilli*, §. infinito, de leg. 2., quod verum non esse existimat : cum alius sit illius responsi iensius, ut explicabam in duodecimo causa subsequenti capitulo.

Declaratur tertio, vt locum non habent, I quando pater infi-
tuit filium & ex eo nepotes maculos tantum. Hoc facit casu cum
non vocaret etiam neptes, qui ita dicere possent testamendum
nullum, ob sui præteritionem, dicendum est illis nepotes, non
eius votus ordine successivo, sed eodem tempore. Ita se respondit
ad Corin. in conf. 22. xii. 3. lib. 3. qui tam in subiunctiva, non auctoritate
affirmare declarationem hanc, ut tam vobis vult probare Gal-
licantur. Et hoc. lib. 3. secundum quod dicitur in isto loco, finita est scriptura.

Declaratur quartus, ut non procedat, tamen pro parte institutum filium & vni cum eo nepotes. Nam tunc nepotes confentur vocati, ut eodem tempore succedantur cum eorum patre. Ita la. in d. quod amicis nra. in d. us. refutatio in d. m. & m. 17 qui dixit omnes ita fagi Buci, sic declarant Lvtim. C. de imberbe, & alij suscipit. Quo tandem non probar. ut etiam aduersitatem d. s. q. d. amicis nra. in d. us. refutatio in d. m. 17. Mellitus confert ratio, quia tibi dictio, cimicel, dictio, vna, magis copular, quam dictio, &c: ut dicemus in d. in sequenti capitulo videas ea.

Declaratur quinto, vt non habeat locum, t quando refector insitum filium & ex eo nepotes, ac ipso nonrestitutis fidem commissi grauataf esset aliquam: vt si ita dicitur: In situ loamen filium meum & eius filios; quibus omnibus decedentibus sine filiis, tunc & eo causa ei, & beculi ipsorum fidelitudo Francicum. Hoc in causa nepotes illi eodem tempore cum eorum patre censentur vocati, ita in specie respondit C. reu in d. 321, 212, num. 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 5310, 5311, 5312, 5313, 5314, 5315, 5316, 5317, 5318, 5319, 5320, 5321, 5322, 5323, 5324, 5325, 5326, 5327, 5328, 5329, 53210, 53211, 53212, 53213, 53214, 53215, 53216, 53217, 53218, 53219, 53220, 53221, 53222, 53223, 53224, 53225, 53226, 53227, 53228, 53229, 532210, 532211, 532212, 532213, 532214, 532215, 532216, 532217, 532218, 532219, 532220, 532221, 532222, 532223, 532224, 532225, 532226, 532227, 532228, 532229, 5322210, 5322211, 5322212, 5322213, 5322214, 5322215, 5322216, 5322217, 5322218, 5322219, 5322220, 5322221, 5322222, 5322223, 5322224, 5322225, 5322226, 5322227, 5322228, 5322229, 53222210, 53222211, 53222212, 53222213, 53222214, 53222215, 53222216, 53222217, 53222218, 53222219, 53222220, 53222221, 53222222, 53222223, 53222224, 53222225, 53222226, 53222227, 53222228, 53222229, 532222210, 532222211, 532222212, 532222213, 532222214, 532222215, 532222216, 532222217, 532222218, 532222219, 532222220, 532222221, 532222222, 532222223, 532222224, 532222225, 532222226, 532222227, 532222228, 532222229, 5322222210, 5322222211, 5322222212, 5322222213, 5322222214, 5322222215, 5322222216, 5322222217, 5322222218, 5322222219, 5322222220, 5322222221, 5322222222, 5322222223, 5322222224, 5322222225, 5322222226, 5322222227, 5322222228, 5322222229, 53222222210, 53222222211, 53222222212, 53222222213, 53222222214, 53222222215, 53222222216, 53222222217, 53222222218, 53222222219, 53222222220, 53222222221, 53222222222, 53222222223, 53222222224, 53222222225, 53222222226, 53222222227, 53222222228, 53222222229, 532222222210, 532222222211, 532222222212, 532222222213, 532222222214, 532222222215, 532222222216, 532222222217, 532222222218, 532222222219, 532222222220, 532222222221, 532222222222, 532222222223, 532222222224, 532222222225, 532222222226, 532222222227, 532222222228, 532222222229, 5322222222210, 5322222222211, 5322222222212, 5322222222213, 5322222222214, 5322222222215, 5322222222216, 5322222222217, 5322222222218, 5322222222219, 5322222222220, 5322222222221, 5322222222222, 5322222222223, 5322222222224, 5322222222225, 5322222222226, 5322222222227, 5322222222228, 5322222222229, 53222222222210, 53222222222211, 53222222222212, 53222222222213, 53222222222214, 53222222222215, 53222222222216, 53222222222217, 53222222222218, 53222222222219, 53222222222220, 53222222222221, 53222222222222, 53222222222223, 53222222222224, 53222222222225, 53222222222226, 53222222222227, 53222222222228, 53222222222229, 532222222222210, 532222222222211, 532222222222212, 532222222222213, 532222222222214, 532222222222215, 532222222222216, 532222222222217, 532222222222218, 532222222222219, 532222222222220, 532222222222221, 532222222222222, 532222222222223, 532222222222224, 532222222222225, 532222222222226, 532222222222227, 532222222222228, 532222222222229, 5322222222222210, 5322222222222211, 5322222222222212, 5322222222222213, 5322222222222214, 5322222222222215, 5322222222222216, 5322222222222217, 5322222222222218, 5322222222222219, 5322222222222220, 5322222222222221, 5322222222222222, 5322222222222223, 5322222222222224, 5322222222222225, 5322222222222226, 5322222222222227, 5322222222222228, 5322222222222229, 53222222222222210, 53222222222222211, 53222222222222212, 53222222222222213, 53222222222222214, 53222222222222215, 53222222222222216, 53222222222222217, 53222222222222218, 53222222222222219, 53222222222222220, 53222222222222221, 53222222222222222, 53222222222222223, 53222222222222224, 53222222222222225, 53222222222222226, 53222222222222227, 53222222222222228, 53222222222222229, 532222222222222210, 532222222222222211, 532222222222222212, 532222222222222213, 532222222222222214, 532222222222222215, 532222222222222216, 532222222222222217, 532222222222222218, 532222222222222219, 532222222222222220, 532222222222222221, 532222222222222222, 532222222222222223, 532222222222222224, 532222222222222225, 532222222222222226, 532222222222222227, 532222222222222228, 532222222222222229, 5322222222222222210, 5322222222222222211, 5322222222222222212, 5322222222222222213, 5322222222222222214, 5322222222222222215, 5322222222222222216, 5322222222222222217, 5322222222222222218, 5322222222222222219, 5322222222222222220, 5322222222222222221, 5322222222222222222, 5322222222222222223, 5322222222222222224, 5322222222222222225, 5322222222222222226, 5322222222222222227, 5322222222222222228, 5322222222222222229, 53222222222222222210, 53222222222222222211, 53222222222222222212, 53222222222222222213, 53222222222222222214, 53222222222222222215, 53222222222222222216, 53222222222222222217, 53222222222222222218, 53222222222222222219, 53222222222222222220, 53222222222222222221, 53222222222222222222, 53222222222222222223, 53222222222222222224, 53222222222222222225, 53222222222222222226, 53222222222222222227, 53222222222222222228, 53222222222222222229, 532222222222222222210, 532222222222222222211, 532222222222222222212, 532222222222222222213, 532222222222222222214, 532222222222222222215, 532222222222222222216, 532222222222222222217, 532222222222222222218, 532222222222222222219, 532222222222222222220, 532222222222222222221, 532222222222222222222, 532222222222222222223, 532222222222222222224, 532222222222222222225, 532222222222222222226, 532222222222222222227, 532222222222222222228, 532222222222222222229, 5322222222222222222210, 5322222222222222222211, 5322222222222222222212, 5322222222222222222213, 5322222222222222222214, 5322222222222222222215, 5322222222222222222216, 5322222222222222222217, 5322222222222222222218, 5322222222222222222219, 5322222222222222222220, 5322222222222222222221, 5322222222222222222222, 5322222222222222222223, 5322222222222222222224, 5322222222222222222225, 5322222222222222222226, 5322222222222222222227, 5322222222222222222228, 5322222222222222222229, 53222222222222222222210, 53222222222222222222211, 53222222222222222222212, 53222222222222222222213, 53222222222222222222214, 53222222222222222222215, 53222222222222222222216, 53222222222222222222217, 53222222222222222222218, 53222222222222222222219, 53222222222222222222220, 53222222222222222222221, 53222222222222222222222, 53222222222222222222223, 53222222222222222222224, 53222222222222222222225, 53222222222222222222226, 53222222222222222222227, 53222222222222222222228, 53222222222222222222229, 532222222222222222222210, 532222222222222222222211, 532222222222222222222212, 532222222222222222222213, 532222222222222222222214, 532222222222222222222215, 532222222222222222222216, 532222222222222222222217, 532222222222222222222218, 532222222222222222222219, 532222222222222222222220, 532222222222222222222221, 532222222222222222222222, 532222222222222222222223, 532222222222222222222224, 532222222222222222222225, 532222222222222222222226, 532222222222222222222227, 532222222222222222222228, 532222222222222222222229, 5322222222222222222222210, 5322222222222222222222211, 5322222222222222222222212, 5322222222222222222222213, 5322222222222222222222214, 5322222222222222222222215, 5322222222222222222222216, 5322222222222222222222217, 5322222222222222222222218, 5322222222222222222222219, 5322222222222222222222220, 5322222222222222222222221, 5322222222222222222222222, 5322222222222222222222223, 5322222222222222222222224, 5322222222222222222222225, 5322222222222222222222226, 5322222222222222222222227, 5322222222222222222222228, 5322222222222222222222229, 53222222222222222222222210, 53222222222222222222222211, 53222222222222222222222212, 53222222222222222222222213, 53222222222222222222222214, 53222222222222222222222215, 53222222222222222222222216, 53222222222222222222222217, 53222222222222222222222218, 53222222222222222222222219, 53222222222222222222222220, 53222222222222222222222221, 53222222222222222222222222, 53222222222222222222222223, 53222222222222222222222224, 53222222222222222222222225, 53222222222222222222222226, 53222222222222222222222227, 53222222222222222222222228, 53222222222222222222222229, 532222222222222222222222210, 532222222222222222222222211, 532222222222222222222222212, 532222222222222222222222213, 532222222222222222222222214, 532222222222222222222222215, 532222222222222222222222216, 532222222222222222222222217, 532222222222222222222222218, 532222222222222222222222219, 532222222222222222222222220, 532222222222222222222222221, 532222222222222222222222222, 532222222222222222222222223, 532222222222222222222222224, 532222222222222222222222225, 532222222222222222222222226, 532222222222222222222222227, 532222222222222222222222228, 532222222222222222222222229, 5322222222222222222222222210, 5322222222222222222222222211, 5322222222222222222222222212, 5322222222222222222222222213, 5322222222222222222222222214, 5322222222222222222222222215, 5322222222222222222222222216, 5322222222222222222222222217, 5322222222222222222222222218, 5322222222222222222222222219, 5322222222222222222222222220, 5322222222222222222222222221, 5322222222222222222222222222, 5322222222222222222222222223, 5322222222222222222222222224, 5322222222222222222222222225, 5322222222222222222222222226, 5322222222222222222222222227, 5322222222222222222222222228, 5322222222222222222222222229, 53222222222222222222222222210, 53222222222222222222222222211, 53222222222222222222222222212, 53222222222222222222222222213, 53222222222222222222222222214, 53222222222222222222222222215, 53222222222222222222222222216, 53222222222222222222222222217, 53222222222222222222222222218, 53222222222222222222222222219, 53222222222222222222222222220, 53222222222222222222222222221, 53222222222222222222222222222, 53222222222222222222222222223, 53222222222222222222222222224, 53222222222222222222222222225, 53222222222222222222222222226, 53222222222222222222222222227, 53222222222222222222222222228, 53222222222222222222222222229

ta successione grauare velut nepotes, huc ex successione vocare dicitur. Et id fenus suis vocatiois eis mithi videtur, infuso loannis filium meum & cius filios, & si Joannes decederit fine filii, tunc & eo cafu relictus Francio: si vero loannes decederit cù filii, scilicet meis nepotibus, & ipsi mei nepotes decederint fine filii, tunc & eo cafu relictus Francio. Eft enim loannes filius grauatus relictus filii suis, qui ordine successioe per fideicommissum vocatu functioni autem vt opinatus est Cornelius per vulgarem: & illi filii loannis grauati dicuntur codem modo erga Francorum.

33 Declaratur sexto, ut locum non habeat, † quando testator instituit & substituit filium & nepotes adiecit clausula, vulgariter pupillariter, & per fidicōmīsum, *stare p̄dūt Curiā s̄cī m̄ conf. 12.*

Declaratur Ieptimo, vt locum non habeat, t̄ quando confitata aliqua coniectura, patrem testatorem vocantem filium & nepotes, nō confiderebāt casum illā & rōnē necessitatī insituendū ne-
potes: fūci in cau, de quo rōspōndit Dec. in cōf. 2. 26. v. adho.
Pater insituerat filium iam natum, deinde polthūmum, & tan-
dem Franciam filium & eius liberos: Quām quidam Franci-
cam influerat prius, in aliquibus bonis. Repondit Decius, libo-

os illos Francicæ conferi vñ cuncta vocata, ut endem tempore fcedant. Est ratio secundum Decium, qui testator non considerat huc in causa consimil & ordinem necessitatis: I. In locutione duplice ratione affirmavit ibi Decius: *et loquitur a vesti sed nrae ut aliis*. Prima est ratio, quia iam testator sufficiunt ut paret annulandum testamentum à Francia filia, cum eas habeat etiam influentia in certis bonis, atque ita non ostendit illas esse necessarias. Secunda est ratio, quia necessitas illarum non ostenditur.

se prateritam. Secunda est ratio, quia necessitas non, que a 170-
historius d. 6. quidam recte, confidetur in subtilitate
locum habet quando filii eius instituti in primo gradu, &
nepos in secundo. Nam sublatro filio de medo, si nos reputari
poterit institutus, & properter non potest dicere se prateritam, sed
hoc in causa sublatio facta de Francia & eius liberis, apparat
in tertiis gradus: & sic sub duplice conditione, si filius primi
institutus, & posthuius secundum institutus defecit in libe-
ris. Unde dici non potest (Inquit Decius) tali sublatione pro-
positum sufficere necessari, quia filius i. instituti non potest sub latio-
ne, quo non sit in eius potestate, & pater. C. de inf. & sublat.
Ex idem enim in nepote qui tenet primam locum. Quare Fran-
cifica filia sūllet de medio sublatra, nepotes ex ea tanquam prete-
rit potuisse impugnare testamentum, non constituta sub latio-
ne. Ex hoc inique sequitur, quidam considerata non fuerit
hoc in causa & Ordo necesse italetis filios affectiones & cha-
ristas, item esse dicendum quod in causa subsequenti capituli,
silicet testator instituit vel sublatuit fratrem & eius filios scilicet
dicendum tempore administratur filii cum patre, scilicet considera-
tis & dictis Decius in cap. 26. nam 3. vers. Testim videtur pro plana. Et
eo magis in causa Decii sic dicendum est, cum sublatio in eis instituta
eis liberis, quod nomen collectum futuros comprehendens
dicti, huxta ea que dicimus in septimo casu subsequenti capituli. Et
in his locis nostri casus se confunduntur Crates in cap. 22. no. 2. Versus
secundus ratio.

Secundum est huius disputationis caput, † quando scilicet certatores instituerunt Caenum eiusque filios; qui quidem Caenus non erat taurifex illos, sed frater, atque ita non habebat necessaria testatorum insinuare cum hexadem, nec minus eis filios& si hic ipse Caenus tantquam frater alioquin successerit ab intellecto ipsi fratri suo teatator. Hoc in capite absolute & pro regale scribuntur. Decidores quamplurimi filios illis Caenii presumunt vocatos eodem tempore, ut ex qualiterum cum unum corrum parte succedant, ita facti sunt. Alexander, Cappella, Guido, Paulus, Clemens, Petrus, Iacobus, Romulus, Secundus, Decius, Rufinus, Beatus, Bertrandus, Cirtius, Laurentius, Jean, Didache, & Bozini, quos recesser & sequitur Iulius Clarius in *sa. 7,10* ventum quiescit. *lo. 7,10* veritate hoc presumit. Et haec accedit ad datus invenit, *ib. 68*. Proprietate, *colam. 2, 7*, retineatur advenit, *ib. 3*, & idem in d. *I. Gal. 5, 19*; *qui lat. res. nunc. 7, 10*, veritate quod autem est patrum & fratrum Angelum, *ib. 3*, & extremeratione Soc. *an. 32, 1*, ita etiam Corin. in *conf. 19, 3, 1b*, *ib. 10*, in *conf. 9, 19, 16*, *ib. 2, 2*, & *Didas in d. 4, Raynoutis. 6, 2, m. de reg. Ep. Et nulli ex predictis testantur, haec esse conuenientem questione. Disilentiunt aliij multa ab hac lenitentia, nempe Bartol. in d. 6, quidam relata, *nunc. 4, post Dymum*, quem retulit, & ibidem Soc. *an. 2*, *Rutimus. m. 15*, & in puncto iuris veriorem barba dicit *ibidem Socian. imm. 29, 28* & in iudiciis alius illius invenit *ibidem* *etiam monachorum causas*.*

Primus eti, quando teletor infinit vel substitut patrem, & aliquos eius filios quos exprefto proprio nomine vocat alii omisit, vt fixi substituto Caium fratrem meum, & Sempronium Maxium cratos filios. Hoc in cafu filii illi aqualetor eodem tempore succedunt cum eorum patre, ita manefeste & reale ferferant liberos in d. q. gaudia vel telle, mmo. &c. & Torneilus in que^{nt} libellus, mmo. 13. verificat hunc ut ad aliros dicitur. Et manifestus enim refponduit Iean. Tornielus a Gento Seuerino, inter confita Alexian, in capl. 14. mmo. 13. verificat tercia conclusio, id. s. Hocis cafu & iiii tres rationes confiderant. Torneilus, vñca tamen claudit sic pote, quod teletor nominando illis fratris filios proprio nomine, at illi omisit videat fingerari aliqua causa eos praedilecti, arg. ita nō ob affectionem, quam T orneilus contemplati omnes appellat, erga fratrem, sed propriam erga filios ipsius fratris eos vocatit, alioquin & alios eidem fratris filios vocatit. Simile est et quod scripsi superiore libro in proposito, 2. mmo. 1. ex sententia Baldui, quando Princeps vni ex legatis ad misit donatum exprefto eius nomine proprio, presumbit et donatum sibi canit, & ob affectionem, quod Princeps ille eum prosequebatur. Hinc calum ego intelligo habere locum, etiam quando Is Caius teletor frater, haberet duos illos filios nominatos tantum. Nam ab his nominatis conrosti nomine.

ne, dicitur eorum personam principaliiter considerare: aliquo factu fuit eius nomine appellatio. Hoc etiam in causa intellectu Tornicelli, longi tunc, i. calicibus, & instituto, de leg. &c. Raynaldis, & de Raynaldus, de testam. de quin statim docemus. Et hoc in causa sine magna controvleria procedere potest communis illa opinio.

Secundus est *casus*, quando testator instituit vel substituit fratrem & sibi aliquos filios, non quidem nomine proprio ex parte, sed appellatio, ita tamen reficitur & limitatur, ut alii filii omnes apparcent, vt si instituit natos tantum, cum ali future parentur, et mulier erat pregnans vel si vocavit emancipatos, cum aliis existarent in parte existentes, ita *testator* in d. 5. quod relata in *missione* annos 11. Hoc enim casu militat eadem ratio, de qua in precedente: sic intelligit *Tornillius* locul d. 1. *Codicilis*, 4. institutio de lege, vbi testator vocavit filium & nepotes ex eo emancipatos. Quia fane nepotum vocatio reficitur & limitata fuit ad illos emancipatores & propter eum significatur eos diligere, & consequenter voluntate aquiliter cum eorum parte procedere eodem tempore. Verum sensu illite nihil nisi facta probantur: cum illa verba de nepotibus, hinc verbis *Scaurus* surae confundit, non autem testatoris, quem non apparet dissixisse, quod instituerat filium, & nepotes emancipatos. Et ex ultimo alium esse sensum, quem referunt infra in duodecimo capitulo. Non etiam placet sensus *Tornilli* ad c. *Raynaldum*, de *testam.*, cum verius credam quod scriptis post alios *Rubens* in d. 5. *quandam* relata, no. 46. non fuisset ibi dubitum super concursum sui successoris: sed folum pura determinationis quartarium. Ille etiam sensus *Tornilli* ad c. *Raynaldum*, de *testam.*, reincident non est: cum non parum diuinetur. Nam *Raynaldus* ille simpliciter & absolute legavit vni ex patribus suis, & eius filio: atque ita non confitat, quod se refrinxerit testator ad certos filios.

19 Tertius est casus, quando testator instituit, vel substituit fratrem & eius filium, quos tunc habeat, nec alii sperabantur. Hoc casu si dicitur quod in precedenti, nempe hos filios cum eorum patre coedit tempore & assimiliter vocatos esse. Cum perinde licet ex expresso proprio nomine eos vocaret, sicuti in similiter tradidit Doctores in L. 1 & 2 de liber. & pofsum filium illum dici nominatum ex habentium, qui & si non fuit proprium nomine demonstratus, appellatio tamen est fatis certificatus, cum filius esset. Hunc casum in specie sensit & probauit Ioan. Baptista a sancto Seuerino in epistola Alex. m conf. 4. lib. 4. ibi, col. 2. responsum ibi, quando testator non sensit de certis filiis (ita enim legendum est, non autem caeteris, ve corrupti codices habent) sed indefinite de omnibus. Et ibidem num. 19. verba. tertia comulgatio, & verba. quarta conclusio. Hunc quoque casum probauit Tommasius in d. 9. quidam rebus in questione num. 21. & num. 22. in proposito.

21 Quartus est causis, quando testator infinitus, vel subfinitus patrem & eius filios, & alij hiis ex eo fratre spembarant. Hoc in causa dicendum est, filios certior vocatis, ut ordine successio admittantur, ne procedat opinio illa Bartali & sequaciorum in d. 6. quidam recte, quia dies fixi a teste aduersari communem. Et causa hunc probatur non. Bona fides a filio Sevirino in d. conf. 3. m. 10. verbi, quarta conclusio. Et Tornellus in d. 6. quidam recte, numer. 21. verbi, videtur etiam. Idem scripsit Secundus tumor in conf. 4. m. 2. lib. 4. Et huius causa est et ratio, quia praefulmunt et testatorum voluntate vocare non solum fratris filios tunc existente, sed etiam nascituros, ne differentiam inter eos faciat ac etiam vt magis prouideat, ne si tempore euentient causis successions, iam nati non extarent, efficeretur caducia. Cum ergo testator vocauerit etiam nascituros, significauit non certa & singulare affectione dilexisse iam natos, ut eos vocare voluerit eodem tempore & equaliter cum fratre illorumque patre & sicuti etiam dicimus in causa subsequenti.

22 Quantus est casu, si quando testator instituit, vel subfuit fratrem & eius filios. Et ex tempore nullo nec nati nec concepti erant. Hoc in causa filii illi presumuntur vocati ordinis successio, ita in *postea respondit Ioan. In conf. 4. num. 2. libro 4.* Ibni enim testator instituit Mariam forem & eius filios, & Maria illa tunc nondum nupta erat. Ex idem manifeste ante Societatem responsum Ioan. Baptista a Sancto Sebenero in *ter confilia diaconarum d. leffigi. 4. num. 20. et resp. quanta conclusio libro 4.* Respondit: *nam* Ioan. Baptista eo in causa, in quo testator instituit filium & filiam, quibus decedentibus fini filii, subfuit enim nepotem ex fratre Hieronymus, & eius filios, qui quidem Hieronymus nunc era impubes, & sine uxore: Dixi Ioan. Baptista filios illis Eos.

romyli censeri ordine successu post eorum patrem vocatos.
Ita etiam respondit Iacob in conf. 206. num. 2. lib. 2. sic pariter fratres in a-
sa respondit Decima in conf. 203. num. 2. & 2. in eis. p. 2.73. in sa. &
et ibidem ad. 9. quidam recte. num. 5. in sa. Huic callos et raf-
ficio, quia filii illi tanquam incerti & incogniti tellatored. ab eo di-
lecti non fuerunt, & properterea praesumendum est quod eos equa-
re noluerit cum eorum pare, cognito & dilecto. Et quando re-
flator institutio fratrem & eius filios nascituros, quod bilij non sunt
instituti viva cum parte alla ratione probat. Socini. Jun. in d. conf.
no. 5. quia felicitate non possunt filii tunc non existentes procedere
in partem cum patre cum parte facienter que ira quod ad eos inimili-
est in institutio. *Hinc post eorum rationem sensu primi Dec. in conf. 207.*
v. 2. vers. 2. hoc.

Sextus est *caius*,^t quando testator insituit, vel subtilitate fratre & cius filio patro & nascituro. Hoc in casu filii illi conferunt vocati ordine fucassefino, *ta vero & proprie hoc de causis* fidei *Baldus in consilio*, quod iniupti. *Carissima*, ma. *ratio & recepto a Son. Sen.* in d. *G. quidam recte*, nam *3.5. de liber & postlib. & inde ex* *caius* *finitum* *Eduardus in 18. Soc. m. 3.1. Aelius in 3.3. & Tertullianus* *18. & m. 21. Idem responderet Dicit in cons. 2.4.5. m. 4. & Sot. m. 5.1. &* *caius* *in 2. lib. 4. Endem est ratio huius *caius*, qua & precedens,* & ibidem dicta repetit hic postlib.

Septimus est casus, quidam testator instituit vel sublittatur fratre & cius liberis, vel descendelis. Hoc etiam casu liberis & descendelis priusfumunt vocati ordine successioe, ita ut res ipsa
res arretime in d. I. Gallu, § quidam retil, insuff. de liber. & postea
Iow. Baptista a Sarlo Steuena inter confla Alexan. d. t. t. 4. ann.
verbi secunda confusa. Socin. Secm. s. d. §. quidam rel. n. m. refe-
principia dater. & idem in confi. 1. 3. num. 4. lib. 1. Decim in confi. 20. 3. num.
2. versi secundatatione. & in confi. 2. 4. 3. num. 4. & confi. 3. 4. 3. num. 4. Pa-
trium in confi. 4. num. 4. lib. 2. Alciat. in r. p. 3. 4. 2. num. 2. Cor. in u-
confi. 22. num. 13. & in confi. 1. 2. 3. num. 2. Robes in d. §. quidam retil, na-
rr. 47. & ibidem Tormelle num. 2. 2. versi. & cumpraditione. Diductum e
Raymondi. §. num. 6. de testam. & Cravet in confi. 22. num. 2. versi se-
condatatione: qui alios refert. Ea huius sententia ratio, quia non
liberorum, vel descendentium, comprehendit (ut manifestum est), non solum filios & nepotes, sed etiam alios vique in in-
stitutum, & propter ea testator dictur vocatio incertos & validos in-
cognitos, erga quos nullatenus habuit affectionem, & qui quidem
eodem tempore extare non possunt, quo exstat ipse testator fra-
ter, ut succedere possint viua cum eo. Dissident ab hac opinione
olus Alciatus in d. §. quidam retil, in secunda lectura, s. 3. ca ratio-
ne, quia haec nomina, liberi, descendentes, non sunt collectiva.
Quia ratio communis omnium opinioni repugnat. Dissident etis
Petrus Antonius Anguisula in confi. 3. 1. num. 6. lib. 6. motus acutioria
Socin. in l. p. cognatis, num. 5. & num. 30. de reb. dub. Verum à com-
muni recendendum non est.

Ocstante eis casu, q̄i refator instituit, vel subfluit frat̄e & 26
nos, in illi dicuntur vocati or dñe sucesſiōne, vel eodem tempore,
non leuis eft dubitatio? Rubens in d.l. Gallusq; quid a veritate, ut
3. ff. de lib. & poſtib;. retulit & confidetur tria opinione, quarum
tertia eft, quod cum hoc nomen fuos significet filios tantummo
vocatione confer faciat, vt aquiliter, codicemq; tempore ad-
mittantur. Secunda eft opinio, q̄i nomina fuos, significet etiā ne-
fetes & alios descendentes, & conſequente, quod or dñe suces-
ſionis cantur vocati, vt in capa precedenter. Tertia opinio eft ip-
sas Rubeti huius m.s. qui dittingit, quod nū tempore tellamens
frat̄er habeat filios, & tunc tellator de his sensibus videatur, &
conſequenter iij presumuntur vocati cum parte aquiliter coher-
pare. Aut non habebat filios, & tunc sū hoc nonnihil, nonne, lig-
erit etiā nepotes & alios descendentes, vt responderet Capr. in
conf. 37. 2. q̄i illi ammuni, sol. 2., ver. tamen dicit aliquis, & in conf. 42.
vividens, lib. 1. tamen c. 2. Alex. in conf. 26. 2. lib. 5. & saec. Decim. in d.
of. 23. mu. 3. ver. man. luct. & eius plures commen. & sequar
in conf. 22. 2. ut. sequitur dicendum hos eis vocatos ordine
sucesſio. Ex istino veriorum eis secundantur opinione, quid
sementur abhōlute vocati ordinē sucesſiōne. Hoc enim nomen
inclusum Capr. lib. 1. & Decim. reading. 40. non significat, quod
nomina libet, descendentes: Porro quando tellator voca-
frat̄em, & eius liberos, & vel descendentes, non confidetur,
ut tellamens tempore habebat filios, vel non sed abhōlute di-
cere eis vocatos or dñe sucesſiōne: sicut dicitur supra in pre-
dicto libro, cap. 2. lib. 1. tamen c. 2. & 3. & 4. & 5. & 6.

Nomus est casus, quando reitator in lituit vel substituit fratrem, & eius heredes. Hoc casu, heredes illi censentur vocati
ordine.

erdine successivo propt̄ mortem feliciter ipsius fratris. Ita respondet Parigi. in confil. 4. noui. 2. lib. 2. Cartus. lxxv. in confil. 123. mun. 2. feccit Bartol. d. d. quidam rebus vobis Galliana mun. 2. Et ea res, quia vivens herodes non habet, 1. quo superfluitus f. de acquirenit, herodius, intelligenter erat, quo p̄d̄ eius mortem succedunt. Potest tamen considerari, & alteratio, quod h̄ic barodem nomen comprehendit non modo primum, sed & herodem herodis, & alios deinceps, liberos applicatione ss. de verb. sign. & eis nomen collectivum respondit Cracut. in confil. 13. in prim. Et ideo dicendum est, vt in septimo capitulo relata. Et in h̄is se resp̄ndit Cartu. lxxv. in confil. 22. mun. 13. & ibidem sensu Cracut. in confil. 13. mun. 10.

39 Decimus & eis casus, quando relator alternatice vocatus trahet, & eius filii. Hoc laus filii tamen sententia vocati ordine discutio. Ita maxima affermant in d. 4. quidam relli. ibi Arretum, colum. 1. Cestrum, colum. vlt. vestri, quidam sunt dictiones. Corinthus, colum. 20. libro 2. Decius in conf. 97. s. 3. qui communem esse opinione affermant. Fanum in conf. 20. n. 11. s. 3. al. in respon. 4. 2. 2. 2. & in respon. 4. 5. 8. 2. & in ldl. Clar. s. 3. testamento, s. 9. cunctatione. Quae quidam sententia fatis manifeste per res. Cum patr. s. pater. de legit.

Medenim. I. eis casus, quando relator influxit vel substituit

Videscimus et eis causas, quidam celatos inservit, ut servent
fratrem cum ciuiis. Hoc facit causa filii dicuntur requiritur co-
dem; tempore vocati cum eorum patre. Ita traducti ente in d.
6. quando recipi. Et si Tito. Et si etiam communione ipsa operantur. Idem
forsitan enim in consilio anno 69. in finibus t. & Iulius Clarm d. &
testimoniis. q. 60. in quarta conclusione. Est ratio, quia i dictio,
Cum, magis coniungit quam copulat, & l. s. que Tito s. devotissimum
arret. Bart. in re omnius. If. de leg. 5. Et dixi in praedictis i optime in
quarta declaratione.

3 Dicendum est casu, quando testator instituit, vel substituit fratrem, & filios aliquibus verbis, que non posuit, falsa ratione recti fermonis concuerit alteri quam ordinis successori, vt si ea dicit, infinito haredem vniuersalem fratrem mena, & eius filios. Cum enim illud nomen singulare, haredem, p[ro]t[er] conuenient, etiam filii: sed f[ili]i fratri qui aliquo[n]c non erit, h[ab]ent vniuersalia, silipli[us] non dicunt vocem iuniorum cum patre: sed ordinis successio. Ita in specie responderunt Dei in cons. 205. m[od] 2. verba pro-maestri. Differunt tamen Capolla in cons. 2. m[od] 2. in sententiis. Nisi dicamus, in c[on]silio Capolla, non sufficit ad dictam illam dictio[n]em vniuersalem, sed dictum compliciter, haredem. Idem est dicendum & in c[on]silio de laura non coegerit, falsa ratione.

contra, quando i felicis verba non possint, falsa ratione recti sermonis conuenient ordini successio, tunc filii dicuntur vnam cum eorum patre tempore vocati, ut si teſtator ita dixit, fratrem meum, & eius filios heredes infinito, vel substituto. Cum enim nomen illud plurale, heredes, non conueniat, falsa ratione recti sermonis, sibi fratri, teſtator eius filii vna cum eo vocata. In intelligo recipimus Scobulae l. 1. canticis, §. instituta de leg. a. vbi teſtator ille influenter filium, & ex eo nepotes emancipatos. Deinde ita dixerat: Volo ades meis non vobis ab heredibus meis, &c. Et subiunxit etiam teſtator: si autem aliquis corrum voluerit vendere partem sive, vel fenerari super eam, potestarem habeat vendere cohæredi, &c. Est ibi clarum testatorem infinitum filium vnum tantum, & ex eo nepotes emancipatos. Et tamen nomine plurali appellat heredes, & cohæredes. Eodem ergo tempore, non autem successio admittantur nepotes cum eorum patre: quia ratio recti sermonis non patitur, vt dici possint ordine successio vocati. Nec dicuntur testatorem ibi ita dixisse, sed manere eas famas simplices meis filiis, & nepotibus, &c. Nam nomen illud, filiis, plurale pro singulari positiuit: aliqui non conuenient cum ipsa institutione, que vnum tantum continet filium.

35 Tertium est huic ist disputationis caput, quando teſtator inſtituit, vel ſubſtituit penitus extraneum, & cuiuslibet. Hoc caſu recepta eſt omnium fēcīta, & illis cenſeri vocatis, vt aquiliter eodemq^{ue} tempore ſuccedant cum eorum patre, non autem ordine ſucceluo. Ita gle. ad d. g. quidam reſta, & terti. hort. a. 14. aler. num. 6. Capitula conſ. 2. col. 1. ver. 7. terti. cap. 4. Boetius in quaſi. 15. num. 16. qui diſcit. propt. cōmūnū fēcīta. Causa quidem ea ſratio, quia nulla hic eſt cauſa, qui mouere potuerit teſtatorem, vt ordine ſucceluo vocare filios illorū. Non enim vigeat neciſta cauſa, qua in folio terti, vel neptōe (vt diſtrīctu) confideratur. Non etiam adeſt charitatis, & amoris ratio, & cauſa, quia confideſt proximiores ſanguine ab intelato ſucceluo, vt diſſume in proprieſtate.

36 Extenditur † hoc caput, ut locum habeat etiam, quando testa-

tor instituit vel substituit extraneus & ipsius extranei agniti
Nam adhuc iij agnati, & iij collecti vocati, succedunt eodem tem-
pore equaliter cum ipso nominatum instituto. Ita alex. Iof. m. d. si-
c. r. Bub. m. b. q. coram eis dicitur.

PRAESUMPTIO LXXXI.

Filiij ordine successivo vocati post eorum parentes,
an & quando per vulgarem substitutionem, vel
per fiduciam commissariam vocati præfuman-
tur, diligens satis & accurata ex-
planatio.

SUMMARY

- 1 Filii ordine successim vocati post eorum parentes, an & quando per vulgarem substitutum vel per fiduciam nominari vocati presumantur.
Quod per vulgarem vocati presumantur, quando pater insitum filium & nepotes, m. 2.

3 Substitutum praemunitum patris directi a quodam fideicommissarii m. 9.

4 Pater non praemunitus genitrix & velle filium nunc fideicommissarii.

5 Filii per vulgarem vocati consentitur, quando poterit substitutus filii factores vel carmine, secundum quando testator dixit. In ultimo flaminis, & finis vincere, ne potest, dicunt enim neppos per fiduciam nominari vocati, m. 6.

7 Filii fratres praemuniti per vulgarem vocati quando testator ypsi est vel bo, inquit, nore daret. Idem quando testator ita designat. In ultimo flaminis mecum & illi substitutus Sempronius fratrem meum, & ceterum, m. 7.

Idem quando testator ita designatur: Et filium meum deceperit sine filio, substitutus Sempronius fratrem meum, & ex non existente cetero filio vel descendente, m. 8. Secundum si concubitus colligentes testatoris volumen vere filios alios per fiduciam nominari, & quibus coniunctione id colligunt potest, & seq.

12 Filii fratres per fiduciam nominari vocati consentitur, quando per consensum sunt substituti, compendio enim continet fiduciam nominari.

Idem testator ypsi est verbi, que fideicommissarii in solent significare, m. 9, redicunt: Et si filius meus deceperit fine filii, substitutus fratres meos & ceteri filii vel descendentes gradem meam, aut in ultimo flaminis mecum, & si deceperit fine filii, et si filius fratrem meum, vel eius filium, m. 10, & si filius meus deceperit fine filii, et substitutus fratres meos & vnde successio sine filio vel descendente, numerum. Idem quando consilii testatorum fatigati substitutum ratione recipros an fideicommissarii inter descendentes optimis statu suscipiantur, m. 11.

18 Testamento vestra pars per aliam declaratur.

19 Testimoniis acutis non sive confiditio, sed per habitum est.

20 Remotus praemunitus aliquando magis dilatatio proximior.

21 Substitutus ex iure non sententia extenderit de persona ad personam ex identitate ratione seu qualitate expressa per testatorum in ipsa substitutio.

22 Filii utriusque per fiduciam nominari vocati, quando testator potest descendentes testatorum filium alterius gradum. Idem quando recipi potest substitutus opus placet vel descendentes fratris filii, & polli ex omnius extremitate substitutus per fiduciam nominari, m. 2.

Idem quando dictus substitutus si aetate meum, ceteri filii & descendentes in stupre & nimis capite amittere & visitare vulgariter, pupillares, & per fiduciam nominari, m. 2.

Idem si dictus substitutus frater meus, & quando eius, si deceperit, substitutus ex iure vel descendente, m. 2.

23 Liberi & descendentes: hoc nomine sunt collectivae plures gradibus comprehendentes.

24 Fideicommissari non conferunt induitum, quando testator ita substitutus substitutus si aetate meum, & quantumacum, si deceperit, substitutus eius familia vel agnatus, inter illos de familiaribus vel agnatis scilicet. Contra m. 30, & male, vii m. 31, & seq.

25 Fideicommissari & ceteris familiae & ceteris potius reliquum contentur.

platione faciat e quodam singulariterum per sonatum.
Fideis & omnium non censetur omnium: quando testator ita dixit:
Et si substituo fratrem meum & eius liberis: & si frater meus deco-
serit, vel eius liberis foris libera substituto Maxiū, inter fratris filios se-
lectet. Secus si in substitutione scita de eius liberis vel defendantibus
ad electum aliqua verba debeat utra tradicere successivum, m. 3.a.
Idem quando testator vocat filios descendentes masculos exclusi, semini-
nia, m. 35. vobis reprehenditur Ratiuum. Et idem quando ad eius clausula
cedit illarum, m. num. 36.

DISSERTVM VS superiori disputatione multis in casibus filio-
rum vocatos vna cum eorum patribus presumi vocatos ordi-
nare successivo: Qui quidem ordo intelligi potest altero de
duabus modis, directo & fictile, vel per vulgarem substitutionem,
vel per fideicommissariam. Non explicandum est, an t & quan-
do presumuntur hic ordino per ipsam vulgarem, vel per fideicom-
missariam? Existimo, omnis aliorum distinctionibus, esse diffi-
ciles atque confitendum res casas.

1. Primus est quando pater institutus filium & nepotes. Hoc in
casu secundum communem sententiam diximus in primo capitulo
praecedens presumptionis nepotes censentur vocatos ordinare
successivo: Et hunc ordinem dicimus nunc esse per vulgarem substitu-
tionem. Ita Cofr. m. Gall. §. quidam recte in s. & ab manuscriptis Soci.
Sen. m. 6. vobis primos & quando off. de lib. & p. lib. Galliar. num. 19. in fin.
Alcia. in 1. lectu. m. 46. & Tornell. in quarto m. 12. vobis 2. qui testator offe-
re committit, & quam responderunt fecuti sunt Soc. Sen. in conf.
113. col. 2. vers. ad ipsam non responderunt lib. 2. Regin. in conf. 23. num. 3. in
conf. 79. num. 6. in conf. 92. num. 7. & in conf. 200. num. 5. lib. 2. Dec. in conf. 205.
num. 9. & in conf. 243. num. 6. Paris. in conf. 111. lib. 2. Soc. Sen. in conf. 3.
num. 12. lib. 3. Aetilius Ferretti in conf. 100. num. 1. & Iulius Clar. in 9. tepla-
mentum. 9. vers. sed quarto. Quia sententia probatur, l. cum tem-
plamento. fidei hereditate. & l. ita tamen. §. qui rogatus. ff. ad
3. Treb. Et quia presumuntur substitutio potius dictio quam tene-
milla, & r. an. fin. de trib. in. Et hoc praeferim t in patre
erga filium, quem onere fideicommissi nolle grauare presumuntur,
l. ex trib. C. de iustitia testam. & ibi tradunt Dod. & respondet Dec. in
conf. 95. & hexam. sord.

4. Extenditur primus t in casu, vt locum habeat etiam quidam
pater filii ut illo forent vel earum filios. Nam & tunc iij filii
consentitur substituti per vulgarem. Ita Soc. Sen. in conf. 113. num. 3. lib.
. Galliar. in d. 6. quidam recte. vobis. & vobis Alcia. in 2. lectu. m. 47. testa-
tur & b. numeri rectella opinione Dec. in conf. 95. num. 4. vobis vobis etia. Moder.
Parvus. in additione. & referant infra in tertio casu in ter-
tinaria t. De iustitia. & ibi tradunt Dod. & respondet Dec. in
conf. 95. & hexam. sord.

5. Declinatur primus ut locum non habeat, quando testator ita
dixit: Inlinio filium, & tu non vireter, nepotem. Hoc sane canu-
ne nepotis sit dicitur per fideicommissariam vocatus. Ita declaravit
in d. 6. quidam recte, imprima lectura, num. 47. ex sententia Bald. in conf.
340. p. lib. 3. & Corn. in conf. 226. lib. 4. quisvis responderunt. Et hanc
quidam declarationem intellexit Alciatus, nisi aliqua aduersa
conjectura, qua colligi posset, testatorum sensisse, si filii suis, f. e.
vivo morerent, quia tunc nepos intelligetur vocatus per vul-
garem, sicut respondit Corn. in conf. 186. lib. 3. idem ait Alcia: quando
filii perit impubes, quia adhuc directa pupillaris potis, quam
fideicommissaria presumuntur, iuxta glo. 1. verbis ciudibus de vul-
gar. & pop. sord.

6. Secundum est casus, quando t testator institutus fratrem & eius
filios, sive quo valet eos, quo necesse non habuit vocare, sicut
diximus in superiori presumptione in secundo capitulo. Hoc sane
casu cum testator vobis est verbo institutus meret directo, filii fratris
presumuntur vocati per vulgarem, non autem per fideicommissariam.
Ita Soc. Sen. in d. 6. quidam recte, num. 7. vobis secundum casu est,
& ibidem Alcia. in prima lectura. num. 47. testator conuenientem, & secutus
sum in conf. 13. num. 7. lib. 3. & Soc. Sen. in conf. 13. lib. 3. Deinceps in

conf. 23. num. 2. & in conf. 291. num. 8. & num. 4. Paris. in conf. 22. num. 11. lib.
qui communem esse affirmant. Regin. in conf. 23. num. 13. in conf. 93. num. 6. & in
conf. 200. num. 5. lib. 2. Soc. Sen. in conf. 88. num. 12. & in conf. 135. num. 4. lib.
3. Regin. in lib. 3. & treb. in conf. 93. num. 6. vobis. & lib. 4. Tornell. & Boer. q. 125. num. 6. dictarunt
117. num. 12. quia secundum sum in d. conf. 85. num. 79. lib. 3. & in conf. 376. num. 7.
lib. 4. Ea est ratio, quia haec substitutio concepta est per verbum,
substitutio, fine aliquo adiuncto, quo significetur traxus temporis
futurus, ob id simile vulgarem inferit. Liuan. hoc iure ff. de vulg. &
pop. subff. Bart. in 1. Lucio. quod pen. ff. 10. Et praeferet in dubio sub-
stitutio presumuntur directa, non autem fideicommissaria. lib. 1. vobis. C.
de bare. lib. 3. & dictum supra in praesumpt.

Exceduntur primo, vt procedat t etiam hac traditio & caus
quando testator ita dispositisset: Et si filius meus deceperit fine
libi, substitutio Sempronium fratrem meum & eo non existente, vel
non extante, eius filii, vel descendentes. Nam adhuc hoc cali-
fili illi, vel descendentes Sempronii, non presumuntur vocati per
fideicommissariam, sed filium per vulgarem. Quandoquidem ver-
ba illa, non existente, vel non extante, habent hunc sensum, vt re-
ferantur ad tempus cu[m] eius filii substitutio mortuo filio
barexero primo fine filii, non autem interpretari possunt, hoc in
senfu, videlicet, quoties vel quondamcumque non exhibet frater.
Atque ita verba haec non compendiabunt, sed vulgarem tantum
substitutionem significant. Ita in specie responderunt Ambler. in conf.
236. lib. 1. & magister. Abb. in conf. 40. Facili contingens, lib. 1. Corn. in conf.
125. lib. 1. & in conf. 186. lib. 3. Alexander. in conf. 22. lib. 3. & in conf. 134.
col. 2. lib. 1. Decim. in conf. 63. & loc. commemorant ac secundum est Soc.
Sen. in conf. 100. num. 65. lib. 2. idem affirmantur Paris. in conf. 74. num.
17. lib. 2. & Tornelli in 1. Gallius. q. quadam recte, num. 68. ff. de lib. &
pop. sord.

Declaratur hic casus, vt t non habeat locum, quando con-
eturis colligi potest, testator ut voluisse vocare filios filios, vel de-
scendentes fratris sui substituti per fideicommissariam, atque ita
voluisse grauare fratrem suum onere fideicommissi erga filios &
descendentes suos. Ita scribunt interpres, quos flatum comme-
morabo. Haec autem conjectura partim ex verbis substitutionis,
partim ex mente colliguntur.

Prima est conjectura, qua t ex verbis sumitur, quando testa-
tor ut substitutio: Infinio Cauium filium meum, & si filius meus deceperit
fine liberis vel substitutio Sempronium fratrem meum, cui
quondamcumque decedentis substitutio eius filios, vel descendentes.
Hoc in casu filii illi Sempronii sunt vocati per fideicommissariam,
ex quo per compendiola substitutio sunt, vt significant illa ver-
ba, quondamcumque decedentis. Ita specie affirmantur Soc. Sen. &
Tornelli in d. 6. quidam recte, ille num. 9. vers. quartu[m] casu sive num.
66. resp. primus. & idem ego confit in conf. 85. num. 32. idem a[re]t
formant Decim. o[ste]r. s. num. 23. lib. 1. & conferant que dixi supra in
presumpt. 67. in quinta conjectura. Idem est in alijs verbis, quo
compendio hanec substitutionem significant, vtp[er]haec testator
ita dixit, & si filius meus deceperit fine liberis, ei substitutio Sem-
pronium fratrem meum, & post eius mortem eius filios, vel de-
scendentes. Illa verba post eius mortem, significant substitutionem
compendiola, vt tradit Bart. in 1. Centaur. num. 25. de vulg. &
pop. subff. & ergo supra in presump. 51. num. 9. Et propter huius illi
Sempronii presumuntur atque consentur vocati per fideicommissariam.
Ita in specie scripserunt Soc. Sen. in conf. 12. interio d[omi]ni. lib. 3.
Alcia. in d. 6. quidam recte, in prima lectura num. 49. & ibidem Tornelli.
num. 67. Idem quoque dicimus, quidam testator dixit substitutio Sem-
pronium fratrem meum, & post cum eius filios & descendentes.
Illa enim verba, & post eum, idem significant ac si dixisset, post
eius mortem. Non autem possunt sic exponi, post eum, id est,
post defectum substitutionis collaris: in fratrem: cum vera illa
relata non fint ad casum substitutionis, sed ad perfamam fratris,
atque ita compendiola substitutionem significant, & per con-
sequens filios illos fuille per fideicommissariam vocatos. Ita in specie
debet Tornelli in d. 6. quidam recte, num. 67. vers. secundum etiam posse est,
qui quidam haec opinionem conseruat at Curiam tamquam eum in conf. 34.
num. 4. Idem dicendum est, quando testator vobis est alijs verbis,
quibus solet concepi substitutio compendiola. Nam tunc sem-
per dicuntur iij filii per fideicommissum vocatis ex quo compen-
diola continet fideicommissariam, sicut declarauit superioris
presumptione, in quinta conjectura. Est pariter t idem affir-
mandum, quando testator vobis est alijs verbis quia fideicomis-
sariam substitutionem solent significare, vt si dixerit, & si dece-
serit filius meus fine liberis ei substitutio Sempronii fratrem meum,

qui deinde restitutus filiis, vel descendantibus suis. Vel similibus aliis verbis vsus fuisset.

14 *alij verbis sive iis*
Secunda est tuo conjectura, quia dicimus hos fratris filios, vel descendentes eis per fiduciem*imorum* eorum patr*s*, quod scilicet testator vius eis his verbis: *Ex si filius meus decelerit fine filii, ei filiis tuis Sempronium fratrem meum & eius filios, ac descendentes gradatim. Hoc enim verbum, gradatim, vel gradu in gradum, significat et latorem voluisse grauare S^eproni fratem suum, retinuisse filii decendentes. Ita in specie docuit Torniel in d. 5, quidam recte, p. 10, ver. 15, sive facilius *cognoscit* eum. *Cognoscit* eum, quod in substitutione fideic.*fieri* & considerari possunt multi gradus, *I. p. et. f. et. f. et.* & *L. u. it. s. in fiducie de leg. 2.* & *U. l. C. de verb.* *f. g. quae modicandis & multi gradus possunt considerari in vulgar. L. i. m. in testamento ff de barec. iiii. Ceterum consideratio hac non fuit tanta ut videtur. Nam non sequitur in substitutione fideicomisaria plures gradus fieri possint: Ergo haec verba, de gradu in gradu, significant fideicomisaria. Si quidem possint significare directam vulgaremque, in qua (ut ipse Torniel admittit) plures gradus fieri possunt. Et cum haec verba, de gradu in gradu, possint intelligi de vulgari, in dubio ad eam referri debent: cum non presumatur in dubio fideicomisaria, ne ita temere cogitandum, ob Tor niel, non contempnendum auctoritatem.**

Tertia est conjectura, quando t'eflatur ita dixit, infuso Casum filium meum, & si ipse decelerit hinc filius, ei subfusio Sempronii frater mecum, vel eius filios. Hoc casu illi filii discutitur vocati per fidem communis, vt felicit Sempro, teneatur refutare filii suis. Ita Dec. in *enq. 93. q. 4.* cuius opinione dixit communem Iulius Clar. in *def. et al. 9. q. 8.* Verum diffinet post alias Alciat, in *rephen. 8. q. 8.* & *apertis in rephen. 4. q. 2.* & in *rephen. 5. q. 2.* qui teflatur communem esse sententiam aduersus De- ci, & in d. 5. quodammodo in *prima lectu. na. 46.* & retulit sphaera in primo capitulo *prae assumptionis.*

Quarta conjectura tum consideratur a Torniel*in d. 6* quidam re-
t*ell.* *anno 69. verf. quod etiam erat y*ipso*, dobro, &c.* ut certior refutator
ita dispositio. Et si filius meus decederet finis filii, scilicet subditus. Sen-
tpronum fratrem meum, & succelficiem, vel ordine succelficiem eius
filios, vel descendentes. Hoc enim calu*inquit* Torniel*. verba hec*
ordine succelficio, significant te fatore voluisse subdituere hos fi-
lios, vel descendentes fratris per fidicom. La ratione vilesset Tor-
nia, quia ordine succelficio ita intelligi & considerari potest in fidicom.
sicut in directa, & subiecta ipsa materia est apta ad suscipiendum
hunc sensum fidicommissariam, ex quo subditio facta filio te-
fatioris est compendiosa, & fidicommissariam continet.
Verum (ut etiam dixi supra ad praecedentem conjecturam) confide-
ratio hac non est fatis solidis. Cum in dubio referri debant ver-
ba haec ad vulgarem, cum & in ea succelficio ordine consideretur,
vt & ipse Tornielius fatetur. Et quod subiungit Tornielius, sub-
iectam materiam significare compendiosam subdititionem, con-
cedo quod ipsum vulgo telatorum & eius descendentes. Et ideo
compendiosa facta filio telatoris erga fuos descendentes non in-
fert factam etiam esse compendiosam fratri telatoris erga fuos
descendentes, cum specifici fieri debant eo in gradu, de quo agitur,
*sciat scripti idem Torniel*in d. 6. quidam retell.* n*o 56. verf. dubitatio*
confitit. Et prater Torniel, reputugn auctoritas multorum, quas
*memorat & probat Ram*in conf. 92. num. 7. verf. conprobatur & in***

27 de canticis per virtutem fuit tacit & expressa.
Quinta est coniectura, quando ter conflat testatorum fecisse
substitutionem reciprocum fideicommissarium inter descendentes
ipius fratrii fuit fidelitatem, ter presumitur etiam voluisse sub-
stitutione per fideicommissum filios fratrii sibi ipsi fratri, exempli-
gratia, testator ita disponuit. Et si filius meus decellerit fine libe-
ritate, substituto Sempronio fratrem meum, & descendentes, &
quandoconatur alter ipius decellerit, substituto superiores, vel
superficiem, ut hic certum, descendentes illos Sempronij esse in-
tinctum substitutione per fideicommissum. Ex hoc modo inferitur,
quod & ipsi descendentes furent substituti Sempronio maiori-
tuo per fideicommissum. Nam coniecturam faciunt probant, Socia-
nus, & I. Gallus, quod ad rem colum, sed verius, quartu*s* causa*s* deli-
be, & possebant & subtem Alexander avunculus, & apertis testi-
moniis numeris 7 & 17. Verius. Quod vero ad seunium, qui declarat at*te* sed forfite Co-
wardus.

Ceterum dubia admodum mihiibi videtur opinio hæc: Nam pro regula traditum est, substitutionem non extendi de personis.

ad perlonam, id quod admittit & ipse Torniellus & alii non
explicamus supradictum. Hunc autem regulare flandum in-
heret dum: erit & noſtro in caſu, niti contraria aperie demoſtre-
tur. Non obſtant nunc rationes & argumenta, quibus Torniellus
ſuam hanc traditionem firmavit, et primò atq; vna pars re-
ſlamētū aliam declarat, *Liqua fidūlū & liqua ferme plorant.* s. r. om.
de legat. ergo ex ſubstitutione fideicommissariā facta inter ipſos
descendentes, declarat etiam ratione inter fratrem & ſuos deſcen-
dentes. Hac conſideratio digna non est ingenio Tornielli, qui t̄ a-
liquo acutissimum iurisconſultum habuit ſempiter. Nam si vera eſſet,
idem eſſet dicendum eſt conſidero, vt ſubtitutio fideicommissariā
facta inter fratrem & eius descendentes inferret etiam fideicom-
miſſariā inter ipſos deſcendentes. Id quod negat ipſem Tornielli,
in hac ipla diſputatione, *veritas datur.* Secundò co argu-
mento motu eſt Torniellus, quod nuna diuerſitatis ratio affig-
nari potest, quare teſtator voluerit iplos deſcendentes eſſe inuicem
per fideicom. ſubſtitutor, & non idem voluerit inter fratrem &
eius descendentes. Hac conſideratio vera non eſt. Nam diuerſi-
tas ratio & quidē probabiliſiſiſimi potest, quod frater teſtatoris
vix proximior ipſi teſtatori ab eoq; magis diligētū non pra-
fumitur ita onere fideicommissariā grauata erga fuos deſcendentes
ſicut grauati fuerunt illi deſcendentes inter ſcipoſ. Et ſi di-
catur, ſupradictum, *ibid. in 13. conſidera ſeſuā cōſa.*
bitu, nō eſſe inconuenientē, quod interduum remotori ſit magis di-
lectus ipſo proximior. Nam repondetur illud regularē non eſ-
ſe, ſed aliquid, & propterē in dubio à regula recedendum
non eſt. Tertiò ea ratione motu eſt Torniellus *num. 7.* quia vix
dari potest caſus, in quo verba quae denotant ordinem quadam
fideicommissariā inter deſcendentes fratris inter ſe, non etiam
adaptrunt, quo modo ad denorandum eundem ordinem
inter fratrem & eius deſcendentes. Nam (at Torniellus) ſi di-
cūtum fit: ſubſtitutor fratrem & eius deſcendentes in infinitum. Licet
illud verbum, in infinitum, videatur relatum ad perſonam deſcen-
dentiū, inter quas non comprehendit frater, attamen potest
etiam adaptari ad denotandum, quod ſubſtitutio, in qua voca-
tur frater & eius deſcendentes, duret perpetuo, & in infinitum.
Et hoc reſpectu comprehendit ſubtitutio in ſuam fideicommissariā
etiam in quantum reficit perlonam fratris. Idem ſi di-
cūtum fit: (at Torniellus) ſubſtitutor fratrem, & eius deſcendentes
gradatim. Nam illud verbum, gradatim, potest referri
tam ad perlonam fratris, quād ad iplos deſcendentes. Ita etiam
(inbiungit Torniellus) quando dictum eſt, ſubſtitutor fratrem,
& alios de familiā. Nam cum illud nomen, de familiā, ſignificet
fideicommissariā inter illos de familiā, reſeruit etiam potest
ad perlonam ipius fratris. Ceterum exſimilatim conſiderationem
hanc confutari facili poſte. Et primò ea ratione, quia
nos praſupponimus, quod ipſe Torniellus fenit, hanc con-
ſuetudinem aliquid ſuni quām ex verbis ipius ſubstitutionis:
folium enim queritur, an ex eo quād ſuā eſt ſubſtitutio fidei-
commissariā inter deſcendentes praſumatur etiam inter ipſum
fratrem, & ipſos fuos deſcendentes, atque praſupponitur hic,
quād ex verbis loc non colligatur. Præterea & ſecundo, verum
non eſt, quodat Torniellus conſiderari non poſſe formam ali-
qua ſubstitutionis factam inter hos deſcendentes, quia non
comprehendat & perlonam ipius fratris. Hoc fane verum
non eſt. Quid ſita diſiſſerit teſtator: ſubſtitutor fratrem meum,
& eius deſcendentes: Et quodcumq; alter ipſorum deſcen-
dentiū morietur, ſubſtituto ſuperficiem, vel ſuperficies ex ipiſ
deſcendentibus. Hac certè ſubstitutionis forma non com-
prehendit perlonam fratris. Quārò argumentum Torniellus,
quod ſi ex multorum ſententiā ſubſtitutio extenditur de per-
ſona ad perlonam ex identitate rationis, ſeu qualitatē expreſſa
per teſtatorem in ipſa ſubstitutione, *ri responderunt Cartum Seni-*
confi. 75. column. 10. Pars in confi. 66. nume 67. lib. 3. & Crat. in confi.
13. num. 7. & diximus ſupradictum, ibid. num. 14. Quantò magis
(at Torniellus), quod identitatis rationis interpretari debemus, quod
verbum ſignificans ordinem quadam fideicommissariā inter deſcen-
dentes, dicat significare fideicommissariā inter fratrem & eius deſcendentes. Cum hoc caſu (inquit Torniellus) non agatur de extentione ſubstitutionis, ad aliam perlonā præter ver-
borum ſignificationem. Fluic conſiderationi reponatur, ne-
gando in primis, eandem eſſe rationem inter ſubtitutio-
nes erga fuos deſcendentes, & ſubstitutiones inter ipſos fuos
deſcendentes.

descendentes, scilicet diximus *sopra*. Et præterea, tam diximus, in verborum proprietate non esse constitutendum fundatum, quia vbi proprietas id significaret, non esse probabilis huc dare dubitatio. Hoc itaque conjectura fæc Torniello cõsiderata vera non est. Et *ad hoc eam* *sopra*, *Ex a. in conf. 159. n. 3. & lib. 6.*

Non negauerim tamen quin defendi his casibus posset, quid feliciter ipsa fermonis proprietas cõpreatenderet & perfonam fratris, tunc Tornieli, propotis illa formulis affirmatur. Nâ si verba comprehendent, et certum substitutione fideicommissaria locum effe. Et idem exiffauerim, quando telator inter primos gradus ac etiam inter ultimos fecerit, hanc substitutionem fideicommissariam, utpau, si telator ita dispuofuit: Inflito Caium filium meum, cui substituto vulgariter, pupillariter, & per fidem omnium cliv filios: quos quidem filios inducere in omnibus substitutione propterea. Et descendentes omnibus descendebus meis, ultimo morte, quodcumque; substituo Sempronium fratrem meum, & eius descendentes, & decedente altero, vel pluribus ex dictis descendebus dicte Sempronii quodcumque; substitutione superfluit, vel supererit. Hac in formula videtur Caium filium telatoris esse granatum erga filios descendentes, ac etiam inter descendentes Caij filiorum telatoris adfide substitutionem fideicommissariam. Ita etiam extra substitutione fideicommissaria inter descendentes Sempronii. Si ergo prima & ultima substitutione est fideicommissaria, nulla est probabilitas ratio, quin & media eiusmodi esse debet. Ex predictis aliquando respondi, quod cum telator ita dixisset: Inflito filios meos, & quodcumque decedebit substituto liberos & descendentes fratris mei, & post eorum omnium mortem bona mea distribuantur pauperibus, respondi, inquit, illos liberos & descendentes: patris telatoris esse inuicem substitutos per fideicommissum: quia prima substitutione est compeditio, fideicommissariam: hoc in calu comprehendens, ut dixi *sopra* n. 22. Illam vero posteriorem conceptum illis verbis, distribuantur bona, & inter pauperes, dum dixi esse fideicommissariam; secundum filios, in *century* n. 23, *ff. de reg. & pop. subp.* Idem etiam dixi, quando prima substitutione est per verbum commune, quod fideicommissarium continet. *Bar. d. l. century* n. 47. *vbi laj. n. 67.* Ultima vero substitutione est conceptus verbis obliquis, tunc substitutione est fideicommissaria. *Bar. d. l. century* n. 47. & *videlicet Rota* n. 177 *per sicut la consueta*.

22 Quaratus est substitutionis causus, qui consideratur in personam descendentes fratris substitutione telatoris, exempli gratia, telator ita dispuofuit: Inflito Caium filium meum, & si filius ille meus decederit fine filii, ei substituo Sempronium fratrem meum, etiisque filios. Est modo disputationis inter hos filios indicta: ut substitutione fideicommissaria. Hic casus sic explicari potest, constitutio iurius regulam hanc, non quod praefuisse substitutione fideicommissaria inter hos S. prenominis. Ita sentiunt a fortiori interpres, quos in subsequentibus extensis communem memorabimur. Et ratio prima est, quia nullum hic adfide verbum significans tractum temporis futurum, neque substitutionem fideicommissariam. Præterea, & secundo hic agitur de inducenda reciprocitate fideicommissaria substitutione, que nō inducitur nisi plura concurredant, non p. quod sit ab ultimo moriente, quod sit ex-premit facta in omnibus suis, & quod sint expressi vocati, non autem in conditione politi, ut post modus respondeat in conf. 34. n. 41. lib. 1. & diximus *sopra* *ad resupponit* 62. cum ergo hic decidant duo illa prima regula, dicendum est, non esse inducenda reciprocum inter filios illi fratris, & consequenter non esse locum fideicommissaria inter eos.

23 Extenditur primo, ut procedat etiam quando telator ita Sempronium fratrem telatoris & ipsius fratris filios, vel descendentes efficit inducenda fideicommissaria substitutio, iuxta primam illam coniecturam, quam retulit superioris causa. Et si enim ipse Sempronius grauatus fuerit onere relictionis erga filios & descendentes suos: Non tamen ex eo sum potest conjectura, quod ipsi filii & descendentes sim in iure grauati exinde onere. Exempli gratia dixit telator, substituo Sempronium fratrem meum, & quodcumque; si decederit substitutio eis filios & descendentes. Hic claram est inducendam esse substitutionem fideicommissariam inter Sempronium & eius filios, ut scilicet Sempronius teneatur filios suis telatore, scilicet diximus superiore causa prima conjectura. Non tamen ex hoc sumitur argumentum & conjectura, quod inter ipsos filios & descendentes Sempronii sit inducenda fideicommissaria. Ita proste *a. in conf. 159. n. 20. Soc. Sen. d. l. Gallo. 6. quidam res. n. 20. g. de libe.* & possit sicut illam declarari in conf. 34. n. 41. lib. 1. & diximus *sopra* *ad resupponit* 62. cum ergo hic decidant duo illa prima regula, dicendum est, non esse inducenda reciprocum inter filios illi fratris, & consequenter non esse locum fideicommissaria inter eos.

lib. 1. & illam sic etiam s. n. interpretat Robes ibidem n. 70. in conf. num. 71. & Torniello n. 79, qui quodcumque empli opinionem commenerat kairos in conf. 159. n. 20. lib. 1. *Parf. in conf. 159. n. 20. lib. 3. & Soc. Iun. conf. 34. n. 12. lib. 3.* Et huius additum Ruinum in conf. 92. n. 7. & in vit. res. non obstat, quod lib. 2. in conf. 19. col. pen. & in conf. 23. n. 10. lib. 3. Et facilius sum in conf. 378. n. 10.

Ea est ratio, quia substitutione fideicommissaria non trahire de persona ad perfonam, ut diximus *sopra* *ad resupponit* 73. Et ideo fideicommissaria facta inter patrem & filios non porrigit ad filios ipsos, ut scilicet inter eos facta praefumtrum. Et præterea reciprocum non inducitur inter aliquos nisi plura concurrent, ut si res. in conf. 35. n. 41. & 42. lib. 1. & *epiphys explicans* *propter* 21. *parf. 19.* n. 61. Quibus facile intelligimus male respondere Decius in conf. 42. col. 2. qui voluit ita descendentes esse inter se onere fideicommissari, sicuti prius grauatus eorum antecessor erga eos, male fane respondit, *fical. Alba in conf. 159. n. 15.* ut ab eo difiniens d. 10. col. fl. 3. num. 93. Ex his diffinitor & ille causus propotius à Soc. Sen. n. 4. *quidam res. 2. lib. 10. res. 1. 15. 16.* quando scilicet telator substitutionem compediòtum fecit inter fratrem & filios. Nam nunc non praefumtrum compendiola & conquefienter fideicommissum, inter filios ipsius fratris, sed locum vulgariter sicuti aduersus Socinum respondit Ruin. in conf. 91. n. 5. conf. 102. n. 8. lib. 2. & in conf. 19. n. 10. & in conf. 23. n. 15. lib. 2.

Extenditur secundo, ut locum etiam habeat haec sententia, quando testator post descendentes fratris substitutioni alios atriens gradus. Exempli gratia, dixit telator, substituo Sempronium fratrem meum & si substitutio eius descendentes: quibus substitutio descendentes fororis meæ. Hoc etiam in calu non praefumtrum facta substitutione fideicommissaria inter descendentes illos Sempronii. Ita docuit Torniellus in d. 6. *quidam res. 2. lib. 10. et col. penult. & v. 1.* qui ita sensisse Parisum Soc. Juniorum & alios nullus scribit. Et idem respondit in specie Decius in conf. 20. col. vlt. res. *præterea data:* & est ratio, quia (ut diximus *sopra*) substitutione non trahit de persona ad perfonam: Et reciprocum non inducitur, nisi plura illa requirita concurrent, quia hec cellant: sicut d. *ann. 10. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1*

qui respondit quando testator substituit fratrem & frus illa dictio, frus pro liberis & de cedentibus intelligitur, ait Decius. Et hanc sententiam sum & ego feciut in conf. 33. m. 2. lib. 2. vbi post alias respondi, hos liberos, vel descendentes non esse inueniit subtilius, ut fideicommissariam, fed per vulgarem tantum. Iij enim descendentes, vel liberi sunt quidem vna simili vocati actiue ad dei omniuersum eius restituendum ab eorum patre vel antecellere moriente, vel eis heretare non autem paisiue, vt facilius induceri graui fini restituerit. Et huius sententia precipua est ratio, quod hic nullum adest verbu significatis actuam luculentis restituitionis, facti denuntiatio in conf. 33. m. 2. lib. 2. Et præterea, hic agitur de indecunda reciproca substitutione inter ipsos liberos & descendentes. Quæ sane reciprocæ facta non præsumitur, nisi tria concurredit, vt in subsequenti extenuatione dicimus. Ex his conflict male respondebit Beato in conf. 33. m. 2. lib. 2. & Nattam in conf. 5. i. m. 2. lib. 2. qui sententia & inter hos descendentes esse inductum fideicommissum.

Extenditur hexa hac sententia, t' locum habet, quam de te ator ita subtilius est subtilio Sempronium fratrem meum, & quondamque est decesserit subtilio eum familia, vel agnationem. Hoc etiam in cau inter ullis de familia & agnatione non præsumitur inductum fideicommissum. Et si nomina eam, familiæ, agnati, sive nomina collectiva, quæ plus gradus complectentur. Hanc traditionem in specie probavit Ruini. in conf. 2. p. 2. m. 1. & vnu. 3. lib. 2. & Decius in conf. 228. sol. 1. Idem sententia Socin. Sen. in conf. 37. m. 1. inf. & manufactis conf. 3. m. 9. versu. 1. lamento. & 3. & vlt. lib. 3. & Alciat. md. 3. in fideic. num. 2. de leg. 2. cum diximus, nomen familiae & sive proprietate non significare actuam successuum, nisi concurredat conjecturata testatoris voluntas specificè adest aliquid adiunctum. Id quod & ego respondebam in conf. 33. m. 2. lib. 2. & aperte idem senti Alciat. in d. 3. in fideicommissis. m. 1. Et iij quidem permoti sunt auctoritate Raphaelis Comensi. in d. 1. i. m. 2. infidei a vnu. m. 4. ver. 10. videlicet de leg. 2. cuis verba adscripi : [Or videte. Ego putarem confiderandum, si reliquit factum familia estet factum sicut : Relinquo familiæ meæ, procedere, l. i cogniti, & opinio Doctorum, & vocantur proximiores tamen eis exclusi, vterius non vocantur. Ratio, quia eis reliquit senil tuncum familia, & ideo sufficit, quod semel fit verificatum legatum. Et videtur voluisse, si bene memini, Barto. in d. 9. fratre, & ite poterit alienare, vnu. 1. vnu. 6. fed & li quidem, infi' a. ex. si eum alienus legavit testator, ne alienetur extra familiam, vel remanaret in familia, & sic fit habeat tractum successuum, hoc videtur importare, vt perpetuo debet remanere in familia. Et procedit ite text, vt impli- ciatur tempus mortis, & non testamenti, d. i. cogniti quia non sufficit, quod fuerit in familia temporis testatorum, nisi perduraverit.] Hac Comensi, qui manifester sensit suo illo primo in causa, reliquit factum familia non praefunsi ita factum, vt venus teneatur alteri reliquere, sed illud extinguit statim quod venus ex familia periret. Quandoquidem ictum nomen familia quamquam collectivum sit: non tamen inferit subtilitionem esse fideicommissariam inter ullis de familia. Et Comensem si etiam intellexit Socinus Senior in d. 1. Galum. 6. quidam recte m. 9. cum docuit, huc de familia præsumti per fidicommissariam vocatos, si adiectum est verbum habens tractum temporis successuum. Si aliis rectius in d. conf. 33. m. 67. & in conf. 376. m. 2. lib. 4. & additum Decianum in conf. 4. m. 2. lib. 1. Et hinc sententia probatur in 1. filiosum. s. cum pater, de leg. 1. & in 1. pater filium. si. ad leg. Falcid. sicut declarauit in d. conf. 33. m. 57. quo loci, num. 16. affirmauit hanc ipsam traditionem probari in 1. vnu ex familia. s. fed & si fundum, de leg. 2.

Verum t' ab hac opinione in specie disserit Soci. Sen. conf. 33. m. 2. lib. 3. & Torniel, in d. 1. Galum. 6. quidam recte m. 72. de leg. 2. & pohu, qui manifester docuit substitutionem fideicommissariam ex his verbis esse inductum inter eos de familia : Et ait Torniel, hanc esse communem opinionem, quam dixit affirmauit Bart. & Calt. in d. 1. cuncta. s. in fideicommissis de leg. 2.

Mea i tamen opinione, verano est hæc Soc. Torniel & aliorum traditio. Nec Bart. & Calt. aliij in d. 3. in fideic. m. 9. hoc scripserunt. Nam illa scribit Bart. ad fideicommissum reliqui familiæ, gradatim illi de familia admittuntur.] His verbis non significat Bart. quod ex verbo, familia, censeatur constitutis fideicommissum inter ipsos de familia, sed præsupponit. Bar. pro contântis in familia factum esse fideicommissum, quo flante, inquit Bart. ad hoc fideicommissum admitti gradatim illos de familia. Ita etiam loquuntur Calt. & reliqui, sive etiam intelligo Calt. in d. 3. quidam recte m. 9. ver. 1. quidam sunt dis-

Tertiō adductus est Torniellus in hanc opinionem auſtiorate Anchā, in conf. 27. Non ferunt ordinis & Rōman. in conf. 43. 48. 49. l. 1. & Peulin. in conf. 6. col. 3. lib. 3. & alios plures eiusdem opinionis commemorant in conf. 3. art. 28. & in conf. 97. num. 19. lib. 1. qui fortiori in caſu responderunt, quod reličum factum duobus antiquioribus de familia, intelligitur eſe fideicommissum gradatim & ordine ſuccedit, ob id, quia fideicommissum prelūmuntur reličum intiuſ & contemplatione familiæ, non autem perfonarum. Verūm haec Anchā, & fęgacium tradiſo ad rem noſtram non pertinet. Cum nos loquamur, an cōſtitutum ſit fideicommissum inter ipſos de familia. Anchā, verò loquitur, non admittit pri-mis, ob id, quod ante aditam hereditatem decelererunt, alii anti- quiores gradi proximiores admittantur: atque ita ipſi antiqui- quores ſive primi, ſive ſecundi, ſemper admittant ex directa vulga- ritione autem ex fideicommissaria. Id quod clariss expiatio in conf. 85. num. 122. 124. & 125. 126. Art. præterea non caret dubitatione re- ſponſum illud Anchā, ut copia deſcribit conf. 97. num. 16. verbi, non conſtat ſecondum lib. 1. His facili intelligimus recipiēdā non eſe rationem illam diſcretiā inter nomes hoc familiæ vel agnati- onis, & illam liberorum, vel defencientium, quam diſcretiam conſiderim Torniell. d. 6. quidam recte, n. 73. verbi ex quibꝫ ra- tionalibꝫ, cum dixit, quod nomen familiæ denotat non ſolū per- fonaſ, quibus relinquitur: ſed etiā caſum & rationem familiæ & agnatiōnis, cuius contemplatione reličum eſt. Id quod non con- tingit in nomine liberorum, vel defencientium. Hęc diſcretio, quod rem noſtram recipienda non eſt: quandoquidem nec ver- buſ familiæ, vel agnatiōnis infert inter eos de familia eſe indu- ētum fideicommissum.

33. Extenditur † septimo, vt procedat etiam hęc ſententia quando reſtaſor ita diſixerit: Inſtituto Caſum filium meum: & ſi ipse he- res non erit, ſubſtituo Sempronium & eius liberos: & ſi ipſe Sem- pronius, vel eius liberi decelererint fine liberis, ſubſtituo Maximus. Hoc in caſu etiam illi liberi Sempronij dicunt ſucceſſio- vati per vulgare. Ita de conf. 205. colun. pen. verbi. Et idem tan- tū inquit. Verum dubito de veritate.

34. Declaratur † nunc primò hic caſus, vt non procedat, quando in ſubſtitutione facta de ipſis filiis, liberis vel defencientibus ad- eſſent aliqua verba ſignificativa trac̄tum ſucceſſuum, demon- strantiaque, reſtaſorem voluſiſe boni perpetui eſſe ac permane- re debere inter defencientibus illis. Nam tunc praefumtur inter eos ſubſtitutione fideicommissaria. Ita ſententia omnes, quos ſtarum commemorabat. Exempla adferri poſſunt multa. Primum fit, si teſtaſor ita diſpoſuit: ſubſtituo Sempronium fratrem meum, & quodcumque eſt decelererit, ſubſtituo eius familiam, & volo bona conſeruari in familiæ vel voſo, ne bona excaſt de ipſa familiæ. Haec verba ſignificativa trac̄tum temporis ſucceſſuum & tellato- rem bona debere alerat ab uno ex defencientibus alteri. Ita ſententia Comen. in d. 6. in fideicommissu. num. 4. verbi ſicut auem lega- tua. & in ſpecie magi Rumi. in conf. 92. m. 5. & n. 8. & in lib. 159. num. 22. lib. 2. Curi. Iun. in conf. 43. col. 4. verbi ſecundū principia pater, in conf. 45. num. 4. & in conf. 21. num. 15. Secundū Iun. in conf. 136. lib. 3. Crux et cōf. col. 1. verbi ſecundū principia alteri. Ita etiam Rob. & Torniell. lib. 1. Gallo. 5. quidam reſtaſor, ille mun. 6. in ſent. num. 71. verbi ſecundū in caſu quo efficit. & num. 72. Et traditionem hanc ſecundū ſum in conf. 82. num. 5. & ac- cedit Rota Roma. in decif. 568. num. 1. & 379. num. 10. in prima parte in no- uisimè editio.

35. Declaratur † ſecundo, vt non procedat, quando reſtaſor vo- caliter defencientes masculos excludit feminiſ. Nam tunc ex tac- ta & coniecturata mente tellatoris colligitur, cum voluſiſe bona conſeruari in agnitione & familia illa, & per conſequens inter eos eſe inductum fideicommissum. Ita clara reſtaſor Rumi in conf. 164. col. pen. & vñ lib. 3. & idem ſententia Parisiſ in conf. 37. num. 10. lib. 2. & in conf. 53. num. 26. lib. 3. quem reſtaſor ſuper ipſe preſumpe. 69. num. 9. prius caſu. Ex his intelligimus minus recēde responderi Ruiuſ libi parum conſtantem in conf. 92. num. 9. lib. 2. cum dixit, non cen- ter inductum hoc in caſu fideicommissum inter masculos, quia conſeruari bonorum, quam voluſiſe fieri tellator inter ipſos masculos intelligitur mediante vulgari ſubſtitutione, male quidem reſpondit Ruiuſ, cum vulgari ipſa ſubſtitutio non conſeruari bo- na inter eos, ex quo haerede adit extinguitur ſubſtitutio. Ita ſeg- aditam. C. de imp. & alijs ſuffit. Et obid vniuifiquē corum ad li- bitum diſponere poſteſt de bonis illis id quod repugnat voluntati tellatoris.

36. Declaratur † tertio, vt non procedat quando adeſt clauſula codicillaris. Ita Curi. Iun. in conf. 4. num. 6. & alijs quos reſulta in conf.

43. num. 13. libr. 1. & accedit Boreſta in conf. 33. num. 4. & Rota in d. d. c. 579. num. 9. in prima parte.

PRAE SVMP TIO LXXII.

Fideicommissum quando praefumtur reličum, vt filio impubere haerede inſtituto reſtituatur: vel ab eius haeredibus.

S V M M A R I A.

1. Fideicommissum mox & quando praefumtur reličum, vt à filio impu- berte haerede inſtituto reſtituatur, vel ab eius haeredibus.
2. Pater non potest grauari filium in eius legitima, potest tamen filio im- puberi ſubſtituere, atq; ita pro eo inſtitumento facere, m. 3.
3. Subſtituta papillariter deficit ſuperioriter pobertate.
4. Filium licet non potest grauari in legitima, poſſit tamen grauari eius eiſeſſeris & ſuccedentis ab inſtituto in legitima.
5. Fideicommissum mox & quando ceſſetur impoſtum ipſoſet filio im- puberi inſtituto. Quod quando reſtaſor exprime inuenit omni reſtitu- tionem ipſem inſtituto, ſolus inſtituto dicto grauatur, m. 7.
6. Quando autem hoc eſt ſit inuincibile haereditas pro haereditate inſtitu- tione, ſed ut grauari grauatur, m. 2. Sechū in legitimo haereditate impoſtuſt inſtituto à matre, m. 9.
7. Filium inſtituto pro grauari in legitima, quando pater ita inſtituit: Et fi- lium meum inſtituſtus eſſerit ſonoris ſi, ſubſtituſt Caiſ. Idem que- do verbam ſubſtituſt fuit abſolute poſſitum, m. 11.
8. Fideicommissum ceſſetur inuincibile haeredibus inſtituto, quando reſtaſor dixit, inſtituſt filium meum impuberem, & quandoceſſerit in populiſtate, vel quod totum ſeu integrum hereditate inſtituſt reſtituſt Caiſ. Et quare non ceſſetur fideicommissum inuincibile ipſi filio, & quod ſi ſumma in dubio, eo quod nullus extat verba quibus colligunt poſſit grauari inuincibilem hoc omni reſtitutione ſideicommissu- muſ, m. 13. Difinitione, vii. m. 4. & seq.
9. Fideicommissum reličum poſt mortem plurimi, quorum una erat ſubſtitutio alteri, videtur reličum ab ultimo moriente.
10. Reſtaſor pro grauari reličum ſolum in quod habeat in re.
11. Haeres ſtator grauari potest ſub nomine haereditatis.
12. Haeres ſuccedens poſſit ab inſtituto, ſuccedere dicitur ex tacito de- finitiuſto non autem ex exprimo.
13. Fideicommissum omni non ceſſetur inuincibile matre, qui ſuccedit filio ab inſtituto, & quare. Ne excedunt virta etatem papillare, num. 20.

D I S P U T A T I O I I est ſumme viliſ & ſi grauis inter Do- ſtores, qui in iuſtiuſum praefumtur omni reſtitutione ſideicom- missu, an ſeliciter ipſi filio impuberi inſtituto, vel eius haeredibus? Quo faciliter intelligitur, ac explicemus dubitatio- nem hanc, ac etiam, ut cognoscamus quantuſ illi utilitati, priſcien- dum eſt, patrem non poſſit grauari filium in eius legitima, I. quoniam in prioribꝫ C. de inſtituſt. teſtam. & ibidem p. alioſ 139. & Rodericus ſuareſ. Et hoc quidem intelligitur, quando patre inſtituit filium & eum immediate grauari onere reſtitutione ſideicom- missu: Nam tunc filius detrahit integrum legitimum, in qua grauari non poſſit; ſententia omnes affirmat in d. 1. quoniam in prioribꝫ. Se- cundū vero eſt, quando patre inſtituit filium ipſum impuberem, & ei papillariter ſubſtituit Caiſum, quem grauari reſtitueri bona ipſa papillariter relataſt: quia tunc onus hoc comprehendit etiam por- tionem legitima filii, quam reſtituſt grauari poſuit Caiſus illi ſubſtitutioſt ſententia probat. I. Tit. 9. vñ. sum. 1. ſeq. ff. de leg. & iuſtra- dant glo. Bart. Iafon. num. 6. & reliqui, & egegiſ Caffren. il. triv. nov. 5. in fine. C. de inſtituſt. teſtam. Ea ratio eti manifeſta. Nam patre poſteſt ſubſtituere filio impuberi atque ita pro eo inſtitu- tum facere, I. 2. ff. de vulg. & ſuppl. ſubſtit. & quod fecit patre, ſubſtituendo papillariter, dicitur factum ab ipſoſem filio. Quemadmodum ergo Caiſus ille ſubſtitutus poſuit grauari & grauatus ceſſeretur reſtituere etiam legitimum ipſoſem papilli, ſi tella- mentum per ſcipium faceret poſſet, ex quo illa legitima iam pro- pria efficta fuit, ita etiam patre tellido pro ipſo impuberi grau- aretur dicti Caiſum. Et hoc quidem (vñ) diſtinguitur quando patre papillariter ſubſtituit: atque ita donec locus eſt poſſet ipſi papillari ſubſtitutioni. Et propter, ſuperioriter po- bertate, fideicommissi reſtituſt deficit: Cum tunc ceſſetur ex- tintum etiam testamentum papillare, nemp̄ ipſa ſubſtitutio pupili-

LIBER QVARTVS.

populare, sciat deoꝝ et Caſtrelo p[ro]p[ter]a locum, ver[bi]cū interd[ic]tū d[icitur] q[uod]q[ue]m p[ro]p[ter]a. Et h[ab]et quidem traditio & doctrina locum laboris, et quando p[er]petratur grauatus ab intellato filio suo pupillo; vt si patet ita dispositio: Influsum filium meum impuberem, & si ipse filius meus decelerit in pupillari azare, volo bona mea reliqui. Caius ab his qui filio meo ab intellato fuccedit, i[n] tunc ab intellato fuccedentes granari panterunt a parte filio testatoris reliquie etiam legitimam ipsius filii impuberis. Ita Caſtrelo in d. 6. & tribus in n. 3. vers. aut rediſcipit t[er]eſiſt[er]a cuncta a Et Caſtrelo ſi s[ecundu]m alia multa, quia infra committitur.

Ea[st] h[ab]et traditionis ratio secundum ipsum Caſtrelo, quia illi venientes ab intellato videtur habere bona hec ab ipsius patre et testator, qui ponuit ab eis auferre donec subſtitutio pupillare, qui excludit omnes venientes ab intellato, etiam matrem, ergo non substituerit aliquem, sed reliquerit facultatem fuccedentibus ab intellato, dicitur quodammodo ei doddile: atque ita grauare eos potuit. Hanc rationem recēdit et acute conſiderat Aretinus, in l. 6. v. 11. numer. 19. ff. de vulgo, & pupill. ſubſi, qui aliam rationem fatis obſcurer[er] considerat. Ex illo ego ratione alteri polle[re] (ver[bi]cū ſupra) nempe quod fuccediti venientes ab intellato grauari potuerint ab ipsome pupillo, ſi potuerit facere & fecille teſtamentum: ſi etiam grauari potuerint ab ipso patre, qui nomine filii etiamētum facit. Et ex his i[n] diſſolutur illa dubitatio, de qua ſe respondere ſcribit Co[m]enius in d. L ex tribu. & quem refert & ſequitur ibid. Caſtrelo, nro. 5. Patre reliqui filii milles, que legitimam non excedebant, & difſpoluit, quod si filia deceleret fine filii, illa inter pauperes debiliteretur: decelit filia impubes, dubitatum fuit, an hoc fideicommissum valeret. Et non valere repondit Balduſ a Co[m]enioſi memoratus: sed contrarium dixit Co[m]enius ſe respodiſſe in caſu Mediolanensi: quia etiā filia illa grauari non potuit in ſua legitima: attamen potuerunt grauari eius heredes, venientes ab intellato. Et ſubtiliter Co[m]enius, ita fuſſe indicatum. Ita quoque Caſtrelo in d. L ex tribu. nro. 5. vers. ſecundu]m caſu dixit, ſi etiam cu[m] Ioanne Imolensi repondit in caſu bononiensi, de qua multi conſideruerunt contrarium, quorum reponſa retrahuntur fuerunt: ſic etiam ſubiuſit idem Caſtrelo ſe iterum repondit in hac ciuitate Patauina: ſic ſane repondit Caſtrelo, in conf. 239. pro declaracione. col. vlt. lib. 2. Et cum Co[m]enius, Caſtrelo, & Imola feruerit Bero, in conf. 79. nro. 11. & 21. lib. 2. Matthei, notab. 163. Ruin. in conf. 2 nro. 7. & in conf. 58. nro. 15. lib. 2. Parisi. in conf. 5. col. 2. lib. 3. Roder. Socia[re]z in I. quoniam in prioritate, in. l. 1. nro. 15. & nro. 21. de moff. teſta, qui pariter ſic ſe repondit ſubmittit Meticum teſtatum. Vasquis in tral. de fideicommissu creatione. 6. 10. nro. 412. & M. Anton. Cuchus in tral. de legitima, in verba nec ſecundu]m deſcendit[er] audiri, na. 29. Et ſi recte perpendimus atque conſideramus a predictis non diſſent. Vaconius in lib. v. de laſtatione nro. 3. v. 11. Et noua eius opinio videri potest. Inquit ille, non elli d[icit]tinguiduum, vel eius fiduciūm ſit in i[n]t[er]num filio pupilli infinito, vel eius heredibus: fed d[icit]tinguidum eſſe an illi filius in ſituſtus decelerit pubes, vel impubes: ſi decelerit pubes dubio procul, legitima eius deducitur. Non enim hec tranſit ad fideicommissarium. Hoc caſu Vaconius manefteſt ſentitum cum Caſtrelo ſupra relato.

Si vero (inquit Vaconius) filius de eſſit impubes: & tunc ſicut legitima continetur in pupillari ſubſtitutione, atque ita ad ſubſtitutum pertinet, ita etiam co[n]tinetur in fideicommissu quod nomine ipsius pupilli fecit pat[er], & quod ab appellat[ur] fideicommissum pupillare. d. li Tito. ſ. ſicut de leg. 1. Hic fatetur Vaconius datum e[st]e pupillar[er] ſubſtitutum, & eum conſeri grauatum reliquie etiam legitima, quod Caſtrelo. & reliqui fatentur. Non autem loquitur Vaconius, quando nullus est datus ſubſtitutus, fed ipse filius ſolus impubes grauatus reliquie, quia tunc pro eo non fecit pat[er] teſtamentum: nempe pupillare ſubſtitutus.

Hic ſic præmissis fatigatus explicat ad propolitam dubitationem reuertimur, an illicet & quod[er] ceneſatur impositum onus fideicommissu ipsime filio impuberi ſit, vel eius heredibus? Huius diſputationis uilitas colligitur ex predictis: ſi enim omnis erit impositu] filio, legitima non erit reliquie, fed deducenda, ſi vero dicetur impositu] heredibus pupilli, reliquie e[st] i[n] tunc.

Difſinguendu] h[ab]et ſunt aliquot caſi, cuius diſtinxi in conf. 14. 4. nro. 27. quos hic reperit pauci, vt aliquis addam.

Primum i[n] caſu eſt, quando teſtator expreſſe in i[n]t[er]num ſubſtitutionis fideicommissu ipsime inſtituto. Hoc ſane caſu dubium non eſt, quia ſolus in ſituſtus fit grauatus. Ita dixi ſcripſi Galienach. Preſumpt.

PRAEſUMPT. LXXII.

Ieanuariu[m] in d. cent. no. 109. ff. de reg. Et pop. ſubſi ſic intelligeſi. l. coh[er]e- d. 6. ſimiliſi. ff. 10. Nam accedit Ripe in d. l. Cent. no. 127. & id. Clar. 14. 2. ſimiliſi. nro. 22. reſervata primaria, qui idem affirmant.

Secundus eſt caſu, & contra quando exprimunt omnes reſtitu- tionis ſuit in i[n]t[er]num heredibus filij hereditis instituti. Et illi di- cuntur grauati, ſecundu]m Galienach. qui ſecunda. Et hic caſu pat[er] careret dubitatione. Et idem ſcripſi Ripe & id. Clar. vbi ſuſta. Qui quidem Ripe ſi ſubſiungit non procedere in legitimo herede impuberis in ſituſtus a matre. Id quod etiam affirmant Raderic, ſearce- in. i[n]t[er]num in priuatu[m] in l. 1. Cent. no. 129. & 16. C. de moff. i[n]f. 2.

Tertius eſt caſu, quando ſumus in dubio, fed apportionum ſuit verbū commune illi ſubſtitutioni, quod ref[er]it ipsum filium ſituſtum ſicuti quando teſtator ita dixit. Et ſi filius meus inſtitutus decelerit fine filij, et ſubſtituo Caſum. Hoc in caſu filius i[n] ipſe inſtitutus dicuntur grauatus reliquie. Ita dixi in d. conf. 14. 4. nr. 25. vers. tertio. Et eſt caſu, i[n] ipſe Baldum in L ex tribu. C. de moff. i[n]f. Aret. in conf. 15. 4. nro. 10. vers. unde pro inſtitu. & idem in l. 1. 6. v. 10. 10. vers. ſeſſuſi etiam in ſituſtus quod, diſquando apponit verbū commune. Hoc ſecundu]m ſit. Soc. in. Ren. Galienach. & Aleſi. id à me commemo- rat. Et hic accedit Ripe in d. l. Cent. no. 129. in fin. Belo. conf. 20. nro. 3. Pa- riſiſ in conf. 7. nro. 37. lib. 5. & alias plures reſeruent i[n]f. Ripe in tral. An & quando ſi poſit in conditio[n]e ceneſatur vocari, lib. 4. c. 1. haueſ- ſe communio, op[er]atio[n]em, ſatuſt[er]at, & ſi ab ea diſſent Cart. i[n] conf. 7. 3. nro. 17.

Quartus eſt caſu, quando verbū ſubſtituo, ſuit abſolute posſente, ſicuti cū teſtator dixit. Et ſi filius meus decelerit fine filij, ſubſtituo Caſum. Hoc etiam caſu, onus reſtitutionis fidei- commissi præsumunt in i[n]t[er]num ipſimet filio inſtituto. Et ad dixi in d. conf. 14. 4. col. pen. vers. quartu]m eſt eſt, ſcripſi Aretinus in conf. 15. 4. nro. 10. vers. aliquando apponit verbū, & Galienach in d. l. Cent. no. 127. vers. aliquando ver[bi]cū. Non adeo eundem Aretinum in d. l. 5. v. 11. 19. vers. aliquando apponit verbū ſubſtituo, & Ripe in d. l. Cent. no. 129. vers. ſeſſuſi autem ſi, de vulgo, & pop. ſubſi, qui etiā in Baldum & Caſtrelo reſerunt. Ea etiā h[ab]et ſententia ratio, ſecundu]m Aretinum quia cum ſubſtitutio ſit ſecundu]m in ſituſtus, verbū prædictum, ſubſtituo reſerunt ab ipſa in ſituſtum, ſicuti ad priuatum inſtitutum, nempe filium ob id ipſe dicuntur grauatus. Non autem reſerunt ad heredem filij venientes ab intellato, qui non dicuntur ex expreſſa teſtatoris diſpoſitione, fed ex tacita: Et praetera dicendum eſt, verbū, ſubſtituo, reſerri magis ad ipsum filium inſtitutum, qui expreſſe vocatur eſt, quam ad venientes ab intellato, qui ex tacita voluntate fuccedunt. Et ſubſiungit Aretinus. ſententiam hanc probari teſt. c. pater. de teſtam. in 6. v. illum diligenter perpendit ipſe Aretinus. Qui quidem intelligent, aliter eſſe, quando expreſſe aliquis eſt ſubſtituo pupillar[er], ut dicem[us] in ſuſsequenti caſu in tercia opinione. Carrerum han[ti] Aretini & ſequaciū opinione in ſpecie dannauit Claud. Seyſel. in d. l. 5. v. 11. 19. vers. ſeſſuſi ſed i[n] ſituſtus eſt deſcriptio ſi, de vulgo, & pop. ſubſi, cuius tamēt argumenta facit e[st] d[icit]ti oſſunt.

Quintus eſt caſu, quando teſtator v[er]bi eſt verbū imperonalis, & ci adiunxit aliud verbū, quo oſſent nolle deduci aliquam legitimam, vel Tr[ad]itionalicam, vt ſi t[er]tia dixit. Inſtituo filium meū impuberem, & quodcumque: filius meus decelerit in pupillari e[st]ate, vero quod tu ſeu integrā hereditas mea ſituſtus. Caius. Hoc in caſu, onus reſtitutionis fideicommissi in i[n]t[er]num præſumunt heredibus filij inſtituto, affirman[ti] Galliaſtula in d. l. Cent. no. 409. vers. aliquando ver[bi]cū reſeruit post Alex. in l. 8. v. 10. col. 1. ſeſſuſi. & vulgo, & pop. ſubſi, idem reſerunt Ruin. in conf. 2. nro. 7. vers. & ſit. ſecundu]m lib. 2. Soc. ſit. in conf. 4. nr. 3. lib. 3. Parisi. in conf. 4. 2. nro. 11. lib. 3. Bellon. in conf. 31. nr. 3. Et ratio eſt, quia dum teſtator vult reliquie totam hereditate, ſignificavit nolle deduci legitimam. Non ergo grauari filium, quia aliqui non potuerint eū grauare reliquie ip[s]am legitimam, v[er]biſſi ſupra. Exiftimo Galliaſtula recte ſentire, & id Ripe. ibid. nro. 129. & Ceph. nr. 579. aliquis ſatis leui objicit.

Sextus & vltimus i[n] eſt caſu, quando ver[bi]cū ſumus in dubio, quip[er] cum illa extant verba, quibus colligi poſſit, cui in i[n]t[er]num ſuſit hoc omnis reſtitutionis fideicommissi. Hoc in caſu varia ex malis D[omi]n[u]m ſententia. Prima ſuit corum, qui ſcripſerunt, onus reſtitutionis fideicommissi præſumunt in i[n]t[er]num filio inſtituto. Ita B. A. C. ſit. A. ſit. A. ſit. Aretinus. Ruin. Soc. ſit. Gallienach. & Beller. quos conve[niunt in d. l. conf. 5. 4. col. pen. vers. quintu]m eſt, ſit. Et predicti ſunt etiam Caſtrelo in conf. 5. 4. mof[er] ſit. nro. 2. lib. 2. Ripe. in conf. 14. 2. v. 10. quia teſtator ſit. M[at]thei in notab. 126. ſit. a palch[er]. in Cart. ſit. in conf. 4. 2. teſtator col. 12. vers. quia in dubio. F[ab]rian. in auto. mof[er] ſit. nro. 140. C. de moff. i[n]f. ſit. Soc. ſit. in conf.

131. m. 50. lib. 2. Secunda fuit opinio eorum, qui dicuntur, hoc fideicommissum onus praefumim imponit heredibus filii instituti. Ita si pater confidit Bart. in l. qui dicitur in fine ff. de vulg. & pop. subff. quem fecit sunt Alex. m. 5. lib. 3. & in l. sobereti. cum filio. m. 7. ff. de vulg. & idem in conf. 12. m. 32. & in conf. 71. m. 9. lib. 2. lib. 3. d. s. c. fato. m. 16. & in d. L. ex trib. m. 3. C. de mort. test. & idem in conf. 90. col. 2. vers. secundum fortius lib. 1. Ceterum in conf. 71. m. 8. & in conf. 7. m. 10. Paris in conf. 71. m. 9. lib. 2. in conf. 21. m. 7. 48. lib. 3. lib. 10. Dicitur in art. de arte reglandi. id est. 5. capitulo. 3. lib. 2. Gratian in conf. 73. m. 8. 5. lib. 1. & in conf. 10. m. 12. lib. 2. C. and. S. in d. l. 5. v. lib. 1. m. 7. ff. de vulg. Moderni Paris in additione ad Alex. in conf. 2. m. 32. lib. 2. praeferunt omnes congetur & fecerunt est Iul. Clar. m. 5. lib. 2. et. 27. rectissimum est casu. Vbi in vers. Ceterum dixit. hanc esse magis communem, & ab eo in praxi non esse recendam. Et hic accedit Ram. in conf. 6. m. 2. & in conf. 4. m. 12. lib. 2. Bero. in conf. 79. m. 11. lib. 2. & Ceph. in conf. 29. m. 12. lib. 3. Et hoc resulit & fecerunt est Zon. in lib. 1. liber de mei. & cetera. t. 6. par. m. 14. ff. ad S.C. Treb. Et idem respondet Bart. in conf. 17. m. 12. lib. 5. Utter. Galer. in conf. 17. m. 12. lib. 5. Idem scripsit Padi. in l. f. probat suorum s. C. de fide.

Tertia fuit opinio acutis Francisc Aret. u. l. 5. lib. 7. m. 20. vers. ego dico ista ff. de vulg. & pop. subff. & in conf. 21. col. pen. vers. ergo amtem. distinguit duos casus, quam quidem distinctionem fenit, & si obcurius Salicet in Lex. tri. in p. C. de mort. test. & ego ipse feci. sum in conf. 4. col. pen. vers. Ceterum has iure.

14 Primus est casus, quando testator subiicit expressa pupillariter ipsi filio instituto, & deinde est vel verbo impersonaliter hoc modo. Infrinsum filium meum impuberem, & si in pupillari aere decelerit, et subiicit Caenum, post cuius mortem hereditas reficitur Sempronio. Ita nunc intelligo & declaro ipsiū Aretinum, & tū in conf. 21. col. pen. vers. Ceterum. &c. alter eum intellexerim. Hoc in casu (inquit Aretin.) onus reficitur non confert in iunctum ipsi Caio subiictum, seu eius heredibus, non autem pupillo instituto. Ex ratione motus est Aretinus, qui hereditas ipsa reperitur apud ipsum reficitur, seu eius heredes tempore reficitur facienda, & propterea ipsi grauita dicuntur. Ita (inquit Aretin.) loquitor glo. q. qui dicitur ff. de vulg. & pop. subff. Et propositus text. l. codicillis. ff. de viu fructu lega. vbi j. fideicommissum relictum potest mortem plurius, & quorun summa erat subiicitus alteri, videtur relictum ab ultimo moriente.

Eratio est secundum Aretinum, quia tempore quo purificatur conditio legati, nempe tempore reficitur, res reperitur a. apud ipsum vel inhum mortientem, vel eius heredem. Vnde convenientius relinquit ab eo, quam a primis, de quorum hereditate receperat legatum virtute subficitur. Et confert (inquit Aretinus) quod docuit Bartolus in L. in testamento. ff. de auro & argento lega. & in lex fidei in prim. ff. de Treb. vbi etiam ipsa R. m. 5. dicitur Bart. verba testatoris debere interpretari, ut magis videatur legalle rem propriam quam illam heredis, esti tam vnam quam alteram relinqueret posse.

Ratio est, quia ultima voluntas est inuenire, ut possit quis de rebus propriis, non autem alienis disponere. Est ergo convenientius, quod praefumim legale rem propriam, non autem illam heredis. Et haec ratione etiam dicimus, testatorum praefumi reliquiae solum ius, quod habet in re. fidei dom. q. vlt. ff. de leg. l. & l. v. x. parv. C. col. de legatio. & dicimus infra in presump. Hoc in casu intelligit Aret procedere secundum illam opinionem Bart. in l. qui dicitur duo in suis ff. de vulg.

Secundus est casus (inquit Aret.) quando verba impersonalia ponuntur post mortem filii pupilli, cui succedit heres ab intestato, vt si testator ita dixit: Infrinsum filium meum impuberem, & si ipse decelerit in pupillari aere, bona mea reficitur Caio, vel perueriant ad Caenum. Hoc in casu (inquit Aretinus) onus reficitur non confert in iunctum ipsi filio instituto, non autem heredibus ei ab intestato succeditibus: & Aretinus fecit sicut Ram. in conf. 5. m. 10. lib. 2. & Crater. in conf. 7. m. 9. lib. 5. Et Aretinus sic intelligit & vult opinionem illam primam, Bart. in d. s. cum filio & sequaciam. Et probatur hic causa text. d. l. codicillis. in primis. in ultimo responso, vbi testator voluit certam rem peruerire ad rempum, potest mortem libertorum. Etis apposuit verbum communem impersonaliter & tamem text. ibi inquit, fideicommissum videri relictum ab ultimo moriente. Ergo non ab eius herede. Et tamen i havez legatarij graui potest sub nomine heredis. l. ff. sive Bart. de leg. 3.

Ceterum respondet Alexan. m. d. l. sobereti. & c. conf. 10. m. 9. in fine ff. de vulg. in casu d. l. codicillis, heredem illum institutum

DE PRAEsumPTO.

potuisse grauari, non hunc filium. Et hic casus comprimitur optimaratione (inquit Aretin.) quia heres defuncti filii non est ille qui vocatur principaliter ad hereditatem testatoris, sed accessorie, mediante scilicet persona ipsius filii instituti: Vnde dicere non potest si heredem ex testamento, nisi mediante perfunta filii primi instituti, (enimdem Bart. in l. pen. ff. de petri hered. Et rursum (subiungit Aretin.) heres & succedens pupillo ab intestato, succedere dicitur ex tacto defuncti iudicio, non autem ex expref. l. confitentia in primis ff. de iure Cod. Atqui sicut in legatum simplicer relictum, & praefumim relictum ab ipso haec est institutum, non autem a fideicommissario vinnerat, & si ab utroque potest relinquiri utr. (vulgo. glosa. Bart. & Imela in Martell. in primis ff. ad Treb.). Et hoc quidem ea ratione, quia haec directe & inservit illi, qui principaliter & nobiliori modo vocatur ad heredem. Ergo idem dicendum est in hoc fideicommissario vinnerat, vt potius cencatur relictum ab ipso filio instituto, quam ab eius heredibus si ab intestato succeditibus.

Ceterum ab hac opinione Aretini in specie dissentit Rodericus Suarez d. l. quoniam in prioribus. in 1. limitatione num. 20. resp. contraria est.

Declaratur primus hic casus, ut locum non habeat, quando mater est illa, qua succedit ut filio ab intestato. Nam tunc non praefumim impotitum onus reficitur nisi fideicommissum ipsi matre, quia aliquis prius auctor legitima filii. Ita docuit Gallius. m. d. Centra. m. 10. lib. 1. nec in dubio. &c. Qui quidem inter lipi de legitima matre ex bonis ex his filiis, atque ita legitima deducta ex legitima ex bonis paternis debita filii, multa declarationem Corres in conf. 77. m. 2. lib. 1. legitima autem lib. 1. Et recte quidem senit Gallius. Nam cum patre nomine filii fecerit testamentum, crededet est omodo dispositufo, quo dicitur si est ipse filius, cuius persona patris fulnit: Porro si filius fecerit testamentum non prius auctor, nec prius potuisse matrem ex legitima partione, feci probat tex. ante presbyteros. l. 2. d. epif. & cler. Ergo nec patre ipse praefumim voluntarie prius matrem ex legitima. Quis considerat compribatur auctoritate Lanfranchi Oriani in l. Centra. m. 50. vers. secundum causulio ff. de vulg. & pop. subff. & Coriolani, predictum. num. 3. c. de imperio & alijs subff. post antiquos ab illis allegatos, & quos fecerunt sum supra in praedictum, cum dixerint patrem testatorum pupillari expressa excludere & prius non posse matrem pupilli legitima fibi debita ex bonis filii. Prater fortius respondet Bero. in conf. 79. m. 23. lib. 2. matrem non excludi a tota successione filii per hanc fideicommissariam, & si per directam pupillarem posset. Quia de re amplius est deliberandum.

Declaratur secundo, ut locum habeat hoc non fideicommissum durante attate pupillari: ut ex finita, cellar & fideicommissum onus. Ita Caff. d. l. ex trib. num. 3. vers. ff. de mort. d. l. c. de mort. test. Rodericus Suarez in l. d. quoniam in prioribus limitat. num. 15. C. de mort. test. R. in conf. 18. num. 19. lib. 2. Bero. in conf. 79. m. 24. lib. 2. iul. Clarus in d. leg. 10. m. 9. 2. vers. ff. de vulg. & pop. subff. M. A. Cebus in tract. de legatio. in verbo. Nec defensio defensari. ut ab proprietas & vacuo lib. vlt. declarationem urbis. c. vlt. m. 2. & num. 3. vers. affina. Ut declarationem hanc manifeste probet l. quod fideicommissum de leg. 1. & ibidem glo. & Doctr.

Non hic omittit Claudium Seyfelli in d. l. 5. m. 10. in fin. vers. ampro. concordia ff. de vulg. & pop. subff. aliam adhibuisse distinctionem. Quam non refero, cum miti non sat probetur. lectione admontibus sufficiat.

Quando vero legatum, vel fideicommissum praefumim relictum ab instituto, vel ab substituto per fideicommissum; diligenter misa infra in presump. 131.

P R A E S U M P T I O LXXXIII.

Substitutio fideicommissaria an & quando extendatur de casu ad casum ex praefumim rete testatoris,

Substitutio fideicommissaria dicitur odio ab onus reficitur bonorum.

Substitutio directa & fideicommissaria quid differant.

S V M M A R I A.

Sed si est fideicommissum extenderat de cœlo ad cœlum in quodcumque ratione, ex profusa mens ac voluntate testatorum tam in vino, quam in alterius.

Sed substitutio fideicommissum extenderat de p[ro]posito al[ia] per sonum.

& quid si ad p[ro]positum & concursum a mens ratione, extendit, alia fœcū nō.

De tempore antem ad tempus r[ati]onem extenderat, nō s[ed] co[n]siderata mense testatorum alteri colligatur, nō nō.

CVsp[er] in p[ro]fumpt. 65 explicaverim quando substitutio directa adī trax extensionem: nunc dicendum est ille de fiduciā communis.

Quia quidem in re distinguo pariter tres causas dñe in l[ib]ri ipse ipsa directa.

Primum est, quando i agitur de extendenda hac substitutione fiduciā communis de causa d[icitu]r. Hic dicendum est, permisum regulariter non esse extensionem hanc. Ita Oldrad. c[ap]t. 1. Ioan. And[re] ad d[omi]n[u]m b[ea]t[u]m sp[irit]u[m] in t[er]tiu. t[er]tiu. 6. vers. occurrit, Decimus in conf. 9. num. 8. & xii. 10. & apertius Socin. len. conf. 16. p[ro]p[ter] in conf. 9. num. 8. lib. 2. Gorazd. in conf. 21. num. 8. Gallia in l. Gall. 5. & quid si t[er]tiu s[ecundu]m delib[er]at & p[ro]p[ter] Socin. len. in conf. 4. num. 13. lib. 2. Alciat. in r[ati]o. 492. num. 27. & Hier. Gabriel. in conf. 9. num. 3. lib. 2. & idem ego ipse respondi in conf. 326. num. 13. lib. 2. & ibidem 2. & num. 5. lector Alciat. in r[ati]o. 492. num. 27. scripti fidelium rationem hanc fideicommissaria his verbis conceperant, filii non nascuntur & illi decedat sine filiis, non extendit ad cœlum, si filii non nascuntur. Afferri foler ratio, quod si substitutio fideicommissaria dicitur odio ob obnoxia retributionis bonorum, & ob id non admittit extensionem. Aliam rationem consideravit Alciat. in d[omi]ni r[ati]o. 492. num. 20. scripti fænē t[er]tiarum esse inter directā & fideicommissariam substitutionem. Nam vulgari expressa continet tacitum papillare, & contra. Iam hoc int[er] de r[ati]o. & pop. subf. & diximus supra s[ecundu]m loci. In fideicommissaria verò nullā in est vulgaris, nulla papillaris. Et sicut Bart. in centuria. no. 12. vers. quarto virum substitutio comprehendit a fæna per verbum Centurij ff. de r[ati]o. & pop. subf. Est ergo in pupilliari fit extensio a capitulo expresso, filius natus erit & non adit hereditatem ad cœlum, si non nascatur; id sit virtute tacita vulgaris, quæ inest ipso pupillari expressio: non tamen dici hoc potest in fideicommissaria expressio, quæ tacitam vulgarem non continet.

Declaratur hic calus, ut locum non habeat, quando eadem exterratis & p[ro]fumpt. mens ac voluntas testatorum tam in vino quam in altero cœlo. Nam tunc admittitur exceptio, quæ proprie[te] secundum Socimum, & alios, quos nunc referam, fit comprehensio. Ita fæna seruant Angelum in d[omi]ni Gall. 5. & quid si tantum ff. de liber. & p[ro]p[ter] Socin. in conf. 10. lib. 4. in conf. 14. lib. 3. vers. quarto sicut in d[omi]ni lib. 2. Socin. len. conf. 17. num. 10. in fine, & num. 11. & 12. lib. 1. & Socin. fœcū gl[ori]a in lib. 3. de verbis p[ro]p[ter] num. 26. idem responderet Cifra in conf. 57. no. 46. Paris. in conf. 9. num. 4. lib. 2. & in conf. 50. num. 5. lib. 3. & Mertonius Gal[er] in conf. 95. num. 3. lib. 1. Ceterum Paribus in conf. 21. num. 11. lib. 2. respondit, & recedit, conjecturatum p[ro]fumptumque hanc voluntatem testatoris esse oportere multum efficacem: alioquin haec fideicommissaria, quæ (vt diximus) odiofia est, nil differat à directa, quæ est fænabilitas. Ex his intelligimus, non recte fatus respondit Alexander. in conf. 100. lib. 4. Cum scripti, grauatus restituere bona se fæctus sufficeret presbyter, intelligi etiam grauatus alio in cœlo, nemp[er], si factus non esset presbyter: sed tamen deceſſit sine liberis: Cum (d[icit]ebat Alexander) testator adiſcile dicatur conditionem sacerdotij, proper filiorum defecutum, qui casus familiis est, & capitulo rationem habet, secundum Alexandrum, cum alio, si sine liberis defecit. Et Alexandria sententia est: Decimus in conf. num. 91. lib. 1. Non fatus recte respondit Alexander, sicut etiam cum damnauit Iason, quem referet, & sequitur Alciat[us] in lib. 3. de verbis sign. num. 27. vers. septuagesima. Non enim certa & efficax est illa Alexanderis ratio: cum aliis de cœlo moneri potuerit testator. Alexander quoque opinionem improbarunt Ruin. in d[omi]ni & & quid si tantum in primis lector. in num. 69. & ibidem Alciat[us] in 2. lectura. num. 4. eti[us] R[ati]o. num. 97. ff. de liber. & pop. subf. dubitus & cogitandum relinquunt & indicari arbitrio tribuit Galilaeu[m] in d[omi]ni & quid si tantum. num. 39. & alia ad rem dicente infra in p[ro]fumpt. 183. prope faciem numerata 33.

Secundus est casus, quando i agitur de extendenda substitutione fideicommissaria de persona ad personam. Hoc in cœlo recipit illa p[ro]p[ter] omnia sententia permisum non esse extensionem, hanc ita respondit Bart. in conf. 27. num. 9. lib. 2. Decim. in conf. 21. n. 4. 3.

& i. 107. 37. n. 3. Paribus in conf. 51. num. 11. in conf. 7. num. 21. lib. 2. & in conf. 6. num. 2. lib. 2. & Crast. in conf. 6. num. 6. & 11. & idem d[icit] Crast. in l. Gallo. 9. quidam recte. num. 76. in conf. ff. de liber. & p[ro]p[ter].

Declaratur t[er]tius casus, ut loci non habent quando adest p[ro]fumptus & conjectura mens testatoris. Ita Gorazd. in conf. 6. num. 18. & manif[est]at Paribus in conf. 50. num. 5. lib. 2. qui quidem Parisiensis opinione multis commemorat, praetertim Angelum in d[omi]ni & quid si tantum. & Iacobem in l. Tito. 5. Lucio. num. 7. ff. de liber. & p[ro]p[ter]. Hoc accedit Gratian in conf. 129. num. 13. lib. 3. & M. Bart. in conf. 4. num. 17. num. 21. qui alio referunt. P[ro]fumptum & conjectura testatoris voluntatem colligunt praefati interpreti, quod si testator volunt bona conferunt in agitione, & familia.

Ceterum a prædictis dissentunt Ruin. in conf. 127. num. 9. vers. nec p[ro]fumpt. 2. Decim. in conf. 26. num. 6. & in conf. 37. num. 3. Crast. in conf. 6. num. 13. Cephal. in conf. 26. num. 2. & in conf. 32. num. 7. lib. 2. Natta in conf. 47. num. 9. & in conf. 58. num. 29. Roland. in conf. 56. num. 24. lib. 2. & Hieronymus Gobriel. in conf. 31. num. 10. lib. 1. qui communem esse opinionem tenuit. Ego multum triplex enim iudicis arbitrio pro conjectura qualiter.

Tertius est casus, quando i agitur de extendenda hac substitutione fiduciā communis de tempore ad tempus. Hoc sicut in casu idem pariter dicendum est, permisum non esse extensionem hanc. Ita senectus Ruin. in conf. 53. num. 12. lib. 2. & Paris. in conf. 92. num. 10. lib. 2. Qui tamen Paribus declaravit nisi ex conjecturamente testatoris aliter colligatur.

P. AE S V M P T I O LXXIV.

Substitutus pupillo & grauatus alteri restituere, an & quando p[ro]fumpt. grauatus restituere etiam bona ipsius pupilli.

Substitutus pupillo an & quando p[ro]fumator grauatus restituere etiam bona ipsius pupilli.

Quodquidem testator cum expresso grauatus restituere hereditatem, & bona ipsius pupilli, tunc omnia restituere debet. num. 2.

Idem non expresso, sed saltem verbo equivalenti expresso ipsius grauatus, num. 3.

Substitutus pupillo non tenetur restituere bona ipsius pupilli, quando testator expressio grauatus ipsius restituere bona sua, & nea illa pupilli.

Idem finis expressio, sed simpliciter grauatus una restituere bona sua, num. 5.

Idem si testator instituit filium pupillum, cui decedentem in pupillari a[tt]estate substitutus extraneus, quo decedente fuit filius sal[ve]stus alius extraneus, num. 6.

Quid autem in dubio sit facendum: maximum cum pupillari substitutio prædicta, & restituere omnia subequitur, num. 7.

Grauatus restituere sciam, unde substitutus pupillo, non tenetur restituere quod deinde obvenit ex bonis pupilli.

Communem restitutum post innumera omnia restitutio, non venit in restituacione.

Restituere sensu fæcta, altera fieri non debet.

Pupillari patrimonio ad quod vocari substitutus per pupillarem non dicitur esse de testamento hereditate.

Substitutus pupille censetur grauatus restituere bona ipsius pupilli, quando sumus in dubio, & grauatus fuit compulsi adire hereditatem ipsius pupilli, cui fuerit ad substitutum.

Cum superiore p[ro]fumptum expositum sit: quibus in casibus fideicommissum p[ro]fumatum relictum a substitutis pupillariter, nunc differendum est, an & quando substitutis iste p[ro]fumator grauatus restituere etiam bona ipsius pupilli? Quod quidem in rediungendi sum per multi casus.

Primum est, quando i testator expressis verbis grauatus hunc substitutum (graue posse dicitur in initio prædictis p[ro]fumtionis) restituere etiam hereditatem & bona ipsius pupilli. Hoc in cœlo nulla est dubitatio, quin ea omnia restituere debet. I. si fundam per fideicommissum, ff. vlt. alios q[ui] sibi Tito ff. de leg. v. lib. Bart. & Laf. num. 14. & iob. 21. q[ui]d tulit nomi. q[ui]dem latuiss. ff. ad trebel.

288

Baum.

DE PREASSUMPTI

- TACOB. MENOCH.
Rum. in conf. 52. num. 7. lib. 2. idem ex re ceteris. Ius docut Cor. in s. et
virtus. s. 39. C. de fiducia.

Secundus est f. causas, quando testator non verbis expressis sed
se quipollentibus bona f. causas substituit: ut si dixit. Quen
quidem substituti grauo restituere omnia & integrabo. Hoc
etiam cal. pref. causam grauauis restituere etiam bona ipsius pu-
pili. Ita post alios Raim. in conf. 5. num. 7. vers. 6. & isto cap. & in conf. 58. n.
18. lib. 2. Paris. in conf. 5. num. 4. lib. 2. & Cor. in d. L. Comun. num. 80.
vers. 6. sed idem. C. de fiducia. Et ratio, quia dum testator vius est
verbis viuenteribus, nihil excludere dicunt. L. comparat. § fidei-
tate. cap. 1. lib. 1. & L. Lucio. §. tres heredes. ss. ad Trebell. Hunc
tamen causam intellexit Corrasius, & recidit quidem, quando ver-
bali viuenteribus aperte non comprehendere bona pupilli, aliis fe-
diciuntur, qui tanta testator dixerit. Qui siquid ex hereditate mea,
aut ex horis meis consequitur heres mea, cum grauo restitu-
to. Et hanc declarationem probantur prius Angelus, Imola,
Comensal. & quisque patrem. & iustum Claudius Seyfelli num. 5.
vers. 6. per hoc dico. & aliquos infra m. e. causa referam. Illa enim
verba viuenteribus refinguntur a sequentibus, ex hereditate mea
vel bonis meis.

Tertius est causas, quando testator expressim granatus sub-
stitutum restituere bona sua, & non illa pupilli. Hoc causa, qui ma-
nitellus est, non tenetur substitutum restituere bona pupilli. Ita
substitutum annus in lata tamen. § qui sufficitam. ex illo test. ss. ad Trebell.
ibid. Angel. Imola. n. 7. & Alex. n. 6.

Quartus est causas, quando f. testator non expedit: sed sim-
pleriter grossum substitutum restituere bona mea. Ita dicendo, que
grao restituere bona mea. Hoc etiam cal. non confutatur grauatu-
s restituere bona pupilli. Ita Angel. & Imola. in d. qui sufficitam.
& ibidem Claudio Aguerias. num. 5. vers. 6. & per hoc dico. Idem affirmat
Bart. in conf. 5. cap. 2. Zeno. col. 7. lib. 2. sed illud intellige-
tur lib. 1. Eun. in conf. 5. num. 7. test. ex prou. s. inferior. & in conf. 58.
num. 18. lib. 3. sed f. test. ex in meo responso proposita. & in conf. 58.
num. 12. lib. 3. qui respondit, quando f. testator granatum substitutum restituere
hereditatem suam, testator solvit. Et tenui agnitionem probavimus Cor-
rasius in d. L. Comun. num. 80. vers. quid enim s. dicit. C. de fiducia. &
Emmanuel Coiffa in e. capitulo in 3 parte, in verbo, & de illa. num. 10. de te-
stato. 6.

Quintus est causas, quando f. testator insituit filium pupillum,
qui deceperit in pupillari atate substitutum extraneum, quo dece-
rente sine filio, ubi substitutum aliam extremitatem. Hoc in cal. sub-
stitutus ille secundus dicitur per fideicommissum substitutus re-
testator. Et idem si ille pupillus decepsit in pupillari atate, primus
ille substitutus non restituit bona pupilli, nempe cuius legitimam
& reliqua illi conseruata, quam ex pupillari substitutione conser-
vatus est. Ita Emanuel Coiffa in d. lib. 2. De illis. num. 22. qui sic declarat at
traditione Capit. m. 6. qui sufficitam.

Sextus est f. causas, quando f. testator in dubio, & pupillaris ipsa
substitutione procedit, & restitutio eius omnis subsequitur. Hoc in ca-
suum Doctorum opiniones, communis tamen est eorum, qui
scriptor, substitutum prefigi grauatum autem interierit resti-
tuere etiam bona pupilli. Ita Bart. in d. 5. qui sufficitam. num. 2. vers.
5. & ibidem Alexan. col. 1. open test. in hoc dubio. Anchiar. in
conf. 27. num. 3. Comensal. in conf. 23. col. 2. vers. ex proposito. Eun. in conf.
52. num. 7. test. prou. s. inferior. lib. 2. & in conf. 52. num. 12. & in conf. 120. num. 24.
lib. 3. P. s. 1. num. 16. num. 5. & num. 7. & in conf. 36. num. 39. lib. 2. qui
alias res referit. & Emmanuel Coiffa in d. libro 2. De illis. num. 9. Capita.
47. num. 1. & Crater. in conf. 32. num. 10. qui num. 23. interlexit, etiam
testator deinde dixit. ut alios autem tamen. Dileximus tamen ap-
plicata Bald. in conf. 31. super praemissa lib. 5. Corrasius in d. L. Comun.
num. 8. & lib. Anton. Patil. num. 33.

Septimus est causas, quando testator secundum ordinem in-
tellexit hereditatem, id deinde substitutus fecit quando testator
rogavit hereditatem, ut puto, id est, statim restituierit. Hoc cal.
iste grauatus non tenetur restituere quod deinde obuenit ex bo-
ni pupilli, sicut ex substitutione pupillaris. Ita Bart. in d. 5. qui suffi-
cietam. quem secutus sum Bald. & Fulges. L. ex tribu. C. de m. test.
Alex. in d. 5. qui sufficitam. col. 5. vers. 6. in hoc dabo Eun. in conf. 52. num. 7.
vers. 6. primum causa lib. 2. in conf. 21. num. 12. in conf. 58. num. 18. & in conf. 120.
num. 14. lib. 3. & artius infra in conf. 193. num. 1. & in conf. 120. num. 14. & in conf. 120.
num. 15. f. testator deinde f. testator. sed illa nonone non conser-
vandum. f. aliquod subsequitur, sed illa nonone non conser-
vandum: utrū praedicto, quod si subsequitur institutio-
nem, cum coniunctum est illis omnis restituitionis, non venit restitu-
tionis, cum coniunctum est illis omnis restituitionis.

DE PRAESUMPT.

dum cum ipsa hereditate, ut dicentes infra presumpt. 197. Credidimus
veriori esse in eo non in cal. rationem, quia dum testator voluit
hereditatem restituere, statim significauit cum debet restituere id
solum quod de praef. & certo habeat: non autem futurum &
incertum. Cum teneat posuit, quod pupilli illi institutio non
decedat in pupillari atate. Et accedit quod famel f. testator restitu-
erit altera fieri non debet. ut in responde Dicatio in conf. 18. col. 19.
vers. 2. Et ruris idem grauatus celebre heres restituere id lo-
cum, quod erat hereditatis pupilli, testans. L. in fiduciam amicaria. f. test.
ad Trebell. Ille autem pati immonium pupilli, sed quod substitu-
tus vocatur per pupillarem non est de testante hereditate. I. f. test.
& P. s. 6. ad. f. substitutam. ss. ff. de vulg. & pop. subf. & aliam illi dis-
missus hereditatem patris, alias filii. & d. lib. 2. de hereditate. & ad. vnd.
& g. 1. met. deput. subf. Unde in restituitione fideicommissum non
venient proprii facultates. L. habedit. §. cum s. 6. ff. de vulg. &
pop. subf. Et proterea verisimile non est restitutore voluisse gra-
tiae hereditatis duplice concione restituitionis, nempe pars portionis
& illius qui coheredes pupilli. Titulacione sumptuoso. q. quinque.
1. et 2. de die foler, praefumptionem fideicommissum exclude-
dam esse. L. Lucio. §. tres heredes. ss. ad Trebell. & copie f. test. supra
presumpt. 67.

Octavus & ultimus est causas, quando f. test. in dubio & gra-
tuates fuit compulsius adire hereditatem ipsius pupilli vbi fuerit
substitutionis. Hoc in casuenteri f. test. restituere bona pupilli. Ita
Bart. in d. 5. qui sufficitam. num. 2. & 28. deinde Alex. col. 1. open. vers. 1. in hoc
dubio. sic etiam Bal. in d. conf. 16. Ruin. in conf. 18. num. 19. lib. 3. &
Cor. in d. L. Comun. num. 82. Qui tamen dixit esse distingendum ut
ratio in responso tenui ut d. s. qui sufficitam. vbi Alex. col. 1. res. in hereditate
de. & Padill. in d. 3. cum vnu. no. 33.

PRAESUMPTIO LXXV.

Frater vtrinque coniunctus, an & quando ex presumpta
testatoris voluntate excludat fratrem consanguineum
nam, tam in casu substitutionis vulgaris & pa-
pillaris, quam fideicommissarie ac-
tum in iure acrecentendi.

S V M M A R I A.

1. Frater virini, coniunctus an & quando excludat fratrem consanguineum
ex presumpta mente testatoris.

2. Pater praefumatur agnè diligere filia prima & secunda & vnu.

3. Determinatio viae resipescere plura determinabilis equaliter deter-
minat.

4. Frater virini, coniunctus tunc fratrem consanguineum excludere i-
stet, quoniam de ipso in institutione re & verbo coniunctus donis ex
prima uero filio, & alias duas ex secunda.

5. Testator agnos dilexit in institutione praefumatur etiam praledixi f. test.
substitutionis.

6. Frater virini, coniunctus preferitur consanguineus fratri, quando tes-
tator ita dicitur. Et vno filiorum meorum decedente, eius portio per-
veniat in supernem patrum, & tempore euentus e casu era superflua, &
lib. 3. admittatur coniunctus consanguinei.

7. Idem quando constat, testatore magis dilexit coniunctum in una
portione quam alios no. 7.

8. Frater virini, coniunctus in preferatur consanguineum, quando ag-
nos de propria substitutione facta, aperte inter eum filio.

9. Testator praesumetur uero filium voluntatem ex legi confirmare.

10. Casus testator regulatur in dubio a causa intercessari.

11. Frater virini, coniunctus excludit consanguineum in causa intercessari.

12. Frater virini, coniunctum equaliter suscedere cum consanguineis
in substitutione pupillari.

13. In substitutione pupillaris interpretanda impicitur affectus testatoris
& non pupilli.

14. Frater virini, coniuncti quando fuerint re & verbis expressim a te-
statore coniuncti preferuntur consanguinei in pop. subf.

Et quid in substitutione fideicommissaria. num. 15.

15. Substitutione fideicommissaria recipit & interpretationem ex testatoris affectu
& secundum eam regularatur.

16. Substitutione fideicommissaria in successione non attenditur proximi-
us ultimus decedens, sed testator.

17. Frater virini, coniunctus equaliter admitti in substitutione fideicom-
missaria coniunctum.

18. Secundum res testatoris in substitutione expressum coniunctus inter se & verba
virini, coniunctus ut.

Munich, February,

Ecclesiastes

Deals

In illo enim casu tellator habens tres filios ex prima uxore, & duas ex secunda, eos ita institutum. Valerium, M. Antonium, Iulianum, qui erant ex prima uxore. Iulianum & Dionysium equis perdonibus instituto heredes. Respondi, quod mortuo Iuliano sine liberis, alij omnes quatuor fratres subsistunt in iure etiam quatenus de cetero.

Secundum est huius disputationis caput, quando tellator agitur de dictis positione de relatione fratris inter fratres: ut si quis libet fratres ibi viri coniunctos & filios consanguineos, nempe ex iis ex parte tantum, instituto proprio filio, ei decedenti substituit fratres fratres sive Dubitatur hic, an omnes fratres, vel sicut viri coniuncti sive substituti prelustrari? Et de viri coniuncti sensibili affirmavit Calvrenius, l. v. lib. num. 3. C. de ret. fortia. Cum dixit, quod si tellator legat fundum suis fratribus, & habeat fratres viri coniunctos, ac alios ex latera patris iuratum, praeiudicium huius legatus prius viri coniuncti & illis decedentibus, cordine fuscis suo dicit voces consanguineos. Calvrenius fecit iure Corneus, Iason Ruinus, Socimus Senior, Decius, Parvus, & Portius, quoniam etiam & fecitos suos in cens. 15. m. 9. & in doct. 19. m. 15. lib. 2. Ea ratione eius est Calvrenius & Co ordine ab intestato fratres illi erant succursum, ambo. Cofante. C. de leg. baredi. Existimo afferri posse & rationem illam majoris affectionis, que est erga viri coniunctum quam erga consanguineum tantum.

Cavendum predictis differtib[us] parum confans Ruinus in cens. 15. m. 9. & in cens. 18. m. 9. lib. 2. qui respondit, Paulus Calvrenius respondebat receptam illam opinionem Doctorum in l. Gell. 5. quidam recte, ss. de lice. & p[ro]f[ess]ione. Vbi Socimus fecit, c. 3. v[er]o & l[et]eris impulso, tellatur communem. Dixerunt illi, quod si tellator substituit fratres & eis filios illi filii intelliguntur vocati ut eodem tempore filii illi successum cum eorum patre, non autem ordine secundum iuramentum fecundum hunc communem patre tanquam proximior erat prius ab intestato fuscillurus quam eius filii: Imo & tamen proximior erat magis dilectus. Ita ergo & nos tro in calu (inquit Ruinus) aduersus Castrilem dicendum; quid fratres sic vocati admitti omnes debeant, ex quo omnes fratres sunt tametsi fecundum ius communem viri coniuncti sicut fratres. Existimo posse responderi, diuus esse eum Cafr. in l. v. lib. 3. C. de ret. sign. a. c. a. Doctorum in d. 6. quidam recte. Nam Cafrrenius loquitur, quidam frater substituit vel legavit fratribus; quorum appellatio ne esti a propria continentur consanguinei ut viri coniuncti, sicuti dicitur Ennius in doct. 15. m. 17. ex sententi Bar. in l. Ist. 3. & c. 4. lib. 2. de leg. 3. & scripti in cens. 15. numer. 1. libr. 2. artamen quo ad successionem, etiam differentia: cum viri coniuncti preferantur a. sibi. seq. Et inde tellator presumitum voluisse sua voluntatem ut debet conformari iuri communis, atque ita vocare viri coniunctos, quos etiam magis dilexisse (ve diximus) presumit. Doctores vero in d. 6. quidam recte, loquuntur, quan do tellator recessit a iure communis, & significavit, se ita diligere filios fratris, sicuti in arte ipsum, ex quo una simil copulatio vocavit. Ita simil in cœspondendo Cafrrenius declarat idem Ennius in engl. 32. colum. novi. & per predicta colligunt lib. 3. quem fecitos fecit in cens. 15. numer. 10. & respondit respondebat illi lib. 2. Præterea dicit postea, ex sententi eiusdem Ruini in d. 6. quidam recte. & ceteris, secundo etiam libr. 2. in cœlo Castrilem nomen fratris eius collectivum; quippe quod ceteris duorum graduum fratres, tunc & fratres viri coniuncti, qui proximiores sunt in successione, debent esse, & fratres consanguineos, qui sunt remotiores. Id est inquit Ruinus sicut vocari per aliud nomine collectivum plurimum personarum existentium in diuerto gradu, discuntur ordine successivo vocari, ut tradidit annes in d. 6. quidam recte. & dicitur, quod in principio & vocari hoc nomine collectivum fratrum, prius debent admitti viri coniuncti & eis non existentibus, consanguinei. Diversum in cœlo Doctorum in d. 6. quidam recte, quod ibi tellator ille, eb vim copule habuit omnes pro uno & ceteris gradis.

Declaratur hictas casus, ut locum non habeat, quando plures extant fratres viri coniuncti, in quibus verificari potest verbū fratribus prolatum a tellatore: sicut si vnu tamētū frater viri coniunctus extaret. Nam tunc, ut plurimi illi numerus prolatus a tellatore verificari intelligi debent vocari etiam consanguinei. Ita in force de clar. lib. 3. in cens. 6. numer. 19. libr. 2. adducuntur traditiones Bartoli in leg. vtrin. C. ad Trebolini. quam & scripta resunt & summum fecitos sum in cens. 10. numer. 19. libr. 1. & in cens. 19. numer. 6. libr. 2.

Tertium est huius disputationis caput quando tellator habet fratres viri coniunctos & consanguineos ceteros, reliqui bona fideicommissio imposita pro cōfervatione signatoris & familiæ non nominata persona ipsorum fratrum suorum: sed soli sic dixit. & decedente filio meo haec in instituto fine filii, bona mea subsistat per perpetuo fideicommissio pro cōfervatione cognationis meæ. Hoc in calu in successione huius fideicommissiæ sequitur fratres consanguinei ut viri coniuncti. Ita in specie docuit Crotinus in l. Iulian. 6. Dicit nam. 16. de l. Socin. iun. in cens. 15. n. 30. lib. 3. & in cens. 17. n. 4. & 6. lib. 4. Beron in cens. 9. numer. 2. & numer. 13. lib. 2. & Reginus in cens. 28. n. 25. lib. 2. ea ratione ut moti sunt, quod tellator considerat solam ipsam cognationem: ob id non attendunt qualitas cognationis, qua allocutus auger fuit viri coniuncti. I.e. C. de leg. bared. vbi Bal. numer. 3. egrégie scripsit, quod cū in successione fendi non consideretur ita cognationis, ita cū successione admittitur frater consanguineus, ut viri coniuncti cuncti. Ideo Bald. m. 1. s. 5. ut verò de successione fratris & duxit Almar. & Praef. & alii quoniam cōfessi in eas. 17. m. 2. q. 2. & 2. Et ille interponit taliter differunt quod si fratrum excludit cognatos, existentes in agnatis, in successione fratris, utque admittuntur fratres consanguinei ut viri coniuncti: Cum vinculum cognationis sit sublatum. Et ibi multis viis sum argumēti & rationibus, quae ad rem nostram satis pertinent.

P R A E S V M P T . LXXVI.

Filiij in conditione positio[n] & quando ex presump[ta] mente & voluntate testatoris dicantur
vocati ut succedant ex testamento.

S V M M A R I A.

1. Fili[us] positi in conditione a. & quando ex presumente vocati, ut succedant ex testamento.
2. Et quando dicuntur positi in conditione expressim, no. 2.
3. Verba, sicut positi, eandem si possint vocari in singulari partibus orationis implicare.
4. Ut si declaratur l. Lucini l. 2. ss. de bared. mif.
5. Determinatio vera, plus a determinabilitate, scilicet aquiliter determinata.
6. Venientes ab intestato cōfentent taci si vocati & restantes & discutere sicut fidei fiducia & in proprio mortuorum dispositione, proprio aut legi disponitio[n]e.
7. Dispositio testatoris debet intelligi in casu veri, non entem in ficto.
8. Fili[us] adoptus discutere sicut filie & in proprio, non autem sicut filie & impræp[ar]ta.
9. Neptis & alij eorum descendentes continentur appellatione libetorum.
10. Testa pro parte, & pro parte integratis nemo potest decidere.
11. Lex individualis & generaliter loquens, individualiter & generaliter intelligi debet.
12. Conspicuum testatoris reflecto siliorum quod dicatur.
13. Intellectu l. p[ro]p[ri]a ita quia si habeat cōfessio[n]em, ss. de bared. mif.
14. Fili[us] in conditione positi & non praesumti vocatos ex testamento, sed facilius ab intestato exclusi solum sunt.
15. Intellectu l. C. de post. cap.
16. Grandis refutare hereditate ut intelligatur gr. austris in portione sibi relata.
17. Filius ergo baredi & in hoc sit ex presumptione iuris.
18. Indicatio l. c. 10. ann. ss. de cond. & demiss. p[ro]p[ri]a.
19. Indicatio aequipotest vno & alia.
20. Passi i. non potest dñe re aliena.
21. Credito nihil potest in eff[ectu].
22. Verba conditionata ut aliquid differat.
23. Neptis quando fideicommissaria extraneo preferantur.
24. In fideicommissaria mens ipsa & animo testatoris.
25. Volenter patris in conceplatura ad mater ratiō habenda p[ro]p[ri]a verborum.
26. Considerata, ex quib[us] cognoscatur filii in conditione positio[n]e succedentes ex testamento, quales esse debent sum, seq.
27. Fili[us] sicut in conditione positio[n]e sub qualitate masculinitati ex presumpta vocati ex testamento.
28. Et redditus ejus ex successione 27.

- 29 Filius si filii cum masculis fuerit et resoluerit ab intestato.
- 30 Filius in conditione positi censentur vocati magis de locis quam de nomine, & sic vocati ex testamento, & si testator vocatus filios in aliquo parte testamento, idem dicendum est, quando testator exclusus est propriis filiis, & substitutis transuersus est vel extranum, num. 31.
- Idem quia testator in sibi, quod linea mescolata defecit, subfatuus defecit nomen & insignia familiæ ipsius testatoris num. 32.
- Et multi de magistris procedunt, si testator bu vel plures vixit successione, masculis num. 33.
- Idem si pater testator, ultra dictio nes masculis, expresse vocat filium, non existentibus masculis, num. 34. Et idem, si testator loco testator substitutus extranum, num. 35. Et id maxim si pater testator proges- fuisse est ad alios gradus substitutionis, cum de locis testator masculinis, num. 36. Idem, qui modo etiam tacite colligit, testatorum habuisse ratione masculinam, arg. ut etiam se fuisse de conservatione agnatum & frumentum, num. 37.
- 38 Filius post in condicione censetur vocati, etiam si extaret statutum in civitate, quod masculis existentibus non succeedat femina.
- 39 Filius in conditione positi censetur grauitati, quando seducet fuerit granum mire regalitatem.
- 40 Filius in conditione positi censetur vocati etiam favore pia cause, & praesumtor sucedere ex testamento.
- Ex hoc etiam si ad eum per aliationem ultra positionem in conditione & non in testatione, num. 41.
- 42 Filius in conditione positi tunc non censentur vocati quando efficiunt gratiæ sub nomine appellatio hereditum. Idem si in aliquo casu sunt expressi vocati, num. 43. Et idem, si efficiunt expressæ vocati in causa alienationis, num. 44. Et idem dicendum, quando substitutus est testator pollo mortem plurimum poterit in conditione, num. 45. Idem quando filii sunt positi in conditione, sed breviter hereditis sunt gratuitæ, 46.
- Et idem quando filii sunt nominatim gratuitæ, 47.
- 48 Filius præsumtur vocati ex testamento quando positi sunt in conditione bis verba ut si filius meus decesserit sine filio legitimis & ex legitimo matrimonio natus. Idem, quando non possint patri succedere ab intestato, num. 49. Extende, vt num. 50.
- 51 Determinatio una plura determinabilita testificiens aequaliter determinat.
- 52 Filius in conditione positi præsumtur vocati ex testamento, quando ipsi substituti sunt etiam reciprocè substituti, si eorum vnu decesserit sine filio. Et idem quando testator dixisset est ad plures gradus substitutionem, num. 53. Securo vero quando testator fecit plures gradus substitutionem sub eadem conditione, expresse honorando filios in conditione positi in ultima gradu, num. 54.
- Et idem in dependentiis testatoris, & quid in alijs, num. 55.
- 56 Filius censetur vocati ex testamento, quando testator exprimit vocari filios substituti, statu de filiis instituti. Id est si testator ita dixit: In filio Camm & Semproniam filios meos, & si eorum vnu decesserit sine filio substitutus foperitorem & eum filio, num. 57.
- Et idem quando filii sunt positi in conditione, num. 58. Idem quando testator in alio testamento precepit non in conditione positos esse vocatos, num. 59. Idem quando ad eum non pia causa, quod censentur vocati, num. 60. Idem, quando ipse filii in legatis & fiduciis non particulariter positi sunt in conditione, num. 61.
- 62 Legata & fiduciaria particularia non reliqui possunt. Idem de fiduciis omnia vnu inter filium.
- 63 Filius positi in conditione per ablative absolutos præsumuntur ex testamento vocati.
- 64 Causa inducta ex ablative absoluto maiorem vim habet quam alia conditions.
- 65 Ablativa absolute importat disputationem, quando verba referuntur ad eum quia vult agere ex illa & disputatione.
- 66 Filius sunt in conditione positi affirmative, censentur vocati ex testamento, & quoniam id fieri posita.
- Et quid si ponatur in conditione negativa, num. 67.
- 68 Filius in conditione positi præsumuntur vocati, quando per ipsos testes censentur excludi alia persona, quia alia efficiunt meliora conditione vel saltem eisdem quam eis in conditione. Idem quando testator in verbis suis, bona sua cernerentur in agnatione & fama, num. 70.
- Idem si testator gravamus licet eis iuste, ut perpetuo curare feremur amicorum arum in aliqua Ecclesia, num. 71.
- 72 Hereditas domini inter testamento a scindentes intelligitur de hereditate, sanguine, hereditate de descendentiis.
- 73 Ne patet testator platus in conditione censentur vocati ex testamento, si eodem nomine vocetur quo testator, si dilectus sit, & si sine filio
- Promptum mei nemini decesserit, subfatu.
- 74 Filius si sit in conditione censentur vocati, quando testator habuit testem, & non ad capitulum eadem substitutum est & gratitudinem. Idem quando testator in substitutione mentionem fecit desiderationem, num. 75.
- 75 Successio ab intestato non dat erexit decimum gradum.
- 76 Filius si sunt possunt in conditione substitutionis filium communissimi, praefatu vocati ex testamento. Et quid si testator in vicino substitutione gradu ita sit, & taliter, quod ipsum testator hereditat, & bona remaneant apud eius heredes, & eorum descendentes, num. 77.
- 77 Filius censetur vocati ex testamento, & prædicti gradus quod testator in substitutione excludit familiæ proprie patrum. Clavis.
- Idem, quando testator probavit Testem suam a decessione & non habuit ad quos hereditates pertinuerat effectu num. 80.
- Idem, quando melius eber conditione iransuerit solum quādē descendentes, & non in testamento, num. 81.
- 78 Censetur, enī melius modo intestamento opposita operator, ut filii positi in conditione præsumuntur vacati. Et quid si vir dista classule thod.
- 79 Filius in conditione positi censentur ex testamento vocati, quando extaret statutum, quod filii positi in conditione censentur vocati, nam testator præsumtus velle se conformare cum dispositio statuti.
- 80 Positi in conditione censentur vocati, quando testator dixit: De hereditate in heredem, donec superest malevoli de domo.
- Idem, quando testator filio à se substitutus sufficiunt comprehenduntur, num. 81.
- 81 Filius positi in conditione in casu, in quo non censentur vocati ex testamento, censentur vocati salvo respectu portionis eorum patris, cum causa fuerit in conditione positi, secis quo ad portiones alterum insituaruntur.
- 82 Concedimus a limitatum paris effectum.
- 83 Filius in conditione positi vocati non præsumuntur, quando testator positis in conditione censentur vocati, in alio testamento capitulo expresse vocatis, num. 85. Et idem, quando ultra conditionem si sine filiis adiecta est alia conditio, ut pater, si sine testamento, vel alienatione bonorum, num. 86.
- Idem si testator volunt testamentum suum intelligi debere et facies ad literam, & sine aliqua interpretatione, num. 91.
- 85 Filius positi in conditione quid censentur ex testamento vocati, non quid censentur substituti directe vel fiduciaria communissimi. Quod censentur vocati per comprehendendam substitutionem, atq. ita vulgariter populiter, & per fiduciaria communissimi. Imò quod per fiduciis communissimi, num. 93. Quod per valorem tantum, sicut qui opinantur, num. 94. Dilegimus, vt num. 97.
- 86 Filius positi in conditione quid censentur vocati ex testamento ex disputatione hac quoniam visitatibus habentur, & num. seq.
- 87 Successio ex testamento quando locis est, cest illa ab intestato, num. 99.
- 88 Hereditas non audit a non potest transmitti.
- 89 Bonae, que non possint alienari, nec etiam sibi publicari possunt.

FAMIGERATA † & in iudicij frequentissima est disputatione, an filii positi in conditione præsumuntur vocati, ut luculent ex testamento vel solum sint positi in conditione ad exclusionem substituti; & succedit ab intestato? Hac de dilectione, in qua nostra semper fuit inter Doctores cōtentio, vt quid est in veteri prouerbio, & apud Comicim, nimis alterando amilla penitit veritas: inter recentiores multa scripserunt Manica intra anna de cunctis ultimis volvistatibus lib. II. tit. 2. & lib. III. omnium diligenterissime doctissimum Ioseph Rufo, ac communis, an & quando liberi positi in cond. vocantur. Qui quidem in manus peruerterunt postquam hac paucula docendo, & scribendo elaborauerunt.

Duo constitutio solent huius disputationis capita, quorum primum est quando liberi sunt positi in conditione exprimitum a testatore.

Secundum, quando sunt positi in conditione raciti à lege scilicet subtilezza. De secundo hoc capite differemus infra imp. 33. vbi declarabimus d. l. cum ausis.

Primo itaq; in capitulis sunt Doctorum opiniones. Primate illa affirmat, quod præsumuntur vocati ex testamento, in eo quod pater grauitatis dicitur onere fideicommissi eius testatoris & illa ne probavit Oldofat, Belisius, Bal. Alverius, Salcius, Fulg., Venedictus Plautius, Roma, Cafcrius, Anchiarus, Corvinus, Bartolus,

Babuio, Cest. San. Gram. Parigi, Novem. C. G. Gauv. Cravat. Thibaut. Cephala Cerdona, Fecundator, & Philiberto Barcellone, quos com-
memorant. Et secundum sententiam confit. 2. nom. 2. lib. 2. & in cap. 392 col. 1.
Et 2. lib. 4. Maxime tamen ad desiderium Rata Florentinae & Bonae enfe-
tis his accidentem nos Purpularum ut et confusa Silvania in conf. 5. 2. Decia-
in res 3. 2. a. 2. lib. 2. in conf. 4. nom. 2. lib. 2. & in conf. 5. 2. lib. 3. Et
testator Silvania in conf. 8. nom. 2. lib. 2. Secundum nobis Republi-
cana Magistrorum consilium, facilius erit in eum hoc indicare. Et alios
quoniam hunc non nomen Dilectorum et vacuorum sibi sufficiunt ut pra-
dictum est. An et quando liberis in condicione posuit. libro 1.
cap. 2.

Et accedit etiam nusquam Achilles Pedreiro in conf. vlt. num. 7. qui
exemplis illis commenstrat. Ut ex quidem opinio probatur text.
Lucius la. 2. ff. de char. infit. quem solum hic perpendam;
fuit et am fuit diligenter explicanti in conf. 52. nom. 1. 2. lib. 2. Dixit
Eti Scuola: [Nam prudens concilium testantis animaduertitur
Nō enim fratrem solum harenem proutlibutus, sed etiam
etiam liberos.] Quibus fuit verbis significavit Scuola, liberos
et ex refractione vocatis. Nam verba illa, non solum candem
dispositionem in singulis partibus orationis implicante, l. cum non
sunt c. de bonis quia liber. Cum ergo fratrem pro auctoritate testator
ex testamento subtilitus, ita etiam preluti ex testamento fratris
liberos. Ita predicta verba perpendit ipsi lib. 1. 2. not. C. de patre &
Re possumus supponere si etiam perpendit Corado in lib. 2. m. collata. nom.
c. 19. Et ante hanc sententia Cifri. in conf. 41. Vt se falso & dubius col. penult.
num. 5. 1. lib. 1.

4. Praterter vel ex eo maximè comprobatur, quia vna determinatio
replicis plura determinabilis aquiliter determinat. l. nom.
bus iure d. Aevol. & pop. sub. At qui verbum illud proutlibut, repri-
cit tam personam fratris instituti quam eius liberorum: In per-
sonam autem ipsius fratris significat praelationem expressam ex
testamento factam ab ipso testatore: Ergo idem & in persona libe-
rorum fratris. Accedit terti, quod id dicendum, liberos illos
alii intellexit succedentes, non dicentur proutlibi a testatore: fed' a le-
ge, id quod repugnat verbis Scuola. Quarto suffragatur; quod
5. Tenueris ab intellexito centurie tacite vocati a defuncto. l. confi-
citorum impr. ff. de nec. Odes. Is vero quod ab intellexito succedit, di-
citur succedere fratre & impriore voluntate ac dispositione mori-
tis propriè verò dispositione legis. s. declarando d. l. confi-
citor, tristripen. Coment. lib. & in l. nom. 10. ff. l. 1. & prim. Bal. in l. ff.
emancipatio 8. appa. C. de collato, quod centus est Alex. in conf. 4. in ful-
lib. 1. Atque illi dispositio testatoris debet intelligi in cuius verbo, non
autem in ficto. l. Statute. 6. Corvelli Feliz ff. de nec. f. Hinc tenueris,
fideicio ministrum relatum à Titio, ita deciferetur sicut liberis, non
extinguit. Si Titius prie reliquit filios adoptivos, et fideicio ministrum
ff. de cond. & demonstr. & docema infra in p. sc. sumpt. Sunt enim tadi-
optimi filii ficti, non autem vere, ut respondit Alex. in conf. 2. n. lib. 1.
8. qui multo filii lib. comprelat. Cum ergo discerit l. Scuola, personae
proutlibi liberos subtilitus: intelligenti debet verba propriè &
verè, non autem fictè & impriore: atq; in proutlibi ex testamento,
nō autem ab intellexito. Quinto accedit, quod si filii fratris dici
non possint vocati tacite, vt ab intellexito succedentes. Quandoquidem
d. l. confiunctur, locum habent tamen modo in primo gradu
succedentes ab intellexito sunt filii lib. subtilites patr: sicut vere
de patris successione loquitur d. l. confiunctur, & declarat gloss.
in. inst. inf. C. ad Trib. & dicimus: qdā nō d. p. f. am.

Cum ergo Scuola in d. l. Lucino loquatur non solum de filiis fra-
tris, sed etiam de neptibus & deinde ceteris, qui liberiòr
appellazione continentur. l. liberorum, ff. de verb. ff. f. sequitur
dicendum, Scuola intellextus, liberos illas proutlibi sunt
subtilitus ex testamento, non autem ab intellexito. Sexto confide-
randum est, testatorem in auct. d. l. Lucini intentum suffit, testari, &
propterea non est facile credendum, quod voluerit testari alii solum
quod ad fratrem a se institutum, fed etiam quod ad eius filios, alioqui
testator ipse decifillat: pro parte temporis testari, & pro parte
intellexito, nempe vlt. quo institutus cum liberis vita finitus es-
set: & pro refusio temporis intellexito contr. arguenda. hereditas
es dicit ff. de heredit. infit. & serof. in conf. 4. nom. 5. lib. 1. Septem-
imo, quod Scuola non loquatur de praelatione ab intellexito vel
ex eo etiam colligitur, quod si aliter dicemus, necesse est, fa-
cere, quod illi fratris filii efficiat nati vel fulti concepti tempore
mortis ipsius testatoris, cum aliquoceptio ex mortuo non fieri
cedat ab intellexito. l. Titius ff. de f. & leg. Id quod est retrin-
gere d. l. Lucius, quae cum indititio & generaliter loquitur, in-
telligi etiam debet de multis mortuo testatoris. Ita confunduntur

Riparij. l. numer. 7. vesp. quarti contra C. de p. f. Nec repugnat
quod obiectum sit etiam Zuchardus, numer. 78. vesp. datu de quaest. cum
et al. l. Lucius, post intelligi etiam de filiis conceptis viuo vel
testatore. Nam respoudetur. R. p. s. hoc admittit enim inquit, &
recte d. l. Lucius, post quoque intelligi etiam de filiis conceptis,
mortuo testatore, ex quo indititio loquitur. Et ita intelligendo,
locus sic non potest in eo casu successioni ab intellexito: Octauo
perpendit quod dixit Scuola his in verbis: prudens cōsūlūm
testatoris animaduertitur, &c. Si locus nō efficit successioni ex te-
flamento, fed ab intellexito, non certe fatis prudens suffit cōsūlūm
testatoris, si quidem pericula erat, ne is institutus alienaret, & nil
filii suis relinquenter. Et dicitus secundum Socinum in l. i. can. aux.
numer. 13. testif. & ad priu. due, ff. de cend. & demonstrat. quod
prudens cōsūlūm in eo dignoscitur: quia quemadmodum testa-
tor ipse dixit fratrem institutum, dum eum harenem fecit, ita
eum dilexit, vt liberam ei relinquenter alienandū & disponendū fa-
ciletur. Respondeatur, quod hoc non suffit prudens cōsūlūm
testatoris, respectu filiorum, quibus proutlibe voluit testator. Et deterior
alioqui qui suffit et conditione iporum liberorum illa subfitur: cu
institutus ipse, si filios suos sufficeret, tenebat restituere, & ob id
alitare non potuerit in eis detrimentum. Ergo nō in
predicione filiorum suorum proximatur data alienandi facultas. Et dī
dicti Socin. & testore confidit quod frater ipse institutus fuit
ipsi filii cohereret bonaverit, non est, cum magis prudens &
securum judicari debet cōsūlūm, quod sua dispositione iusserit
boni illi a dictis filiis referari. Non etiam virga confidat Zuc-
hardi in d. l. nom. 79. Cum dixit, prudens cōsūlūm testatoris
in eo suffit, quod quo potuerit filios fratris in cōditione, voluit
excludere subtilitus, qui ex testamento erant succeluti: atque
atque voluit testator præferre causam intellexiti causa testati, iuxta
l. ff. quis barentur in institutum, si legitimus ff. de heredit. infit.
Quia nō in causa intellexiti cum ipsi filii reperiuntur proximiores,
succelio eius debita erit. Ex hoc dixit Zuchardus filii fratris pre-
lati fuerint subtilitus. Non quod faciunt vocati quia eorum
fauore, qui reperti effient proximiores, in causa intellexiti prelati
suffit subtilitus: & sic causa testati postposita fuit. Hac con-
sideratio, quod prius fit Socin. in d. l. can. aux. col. ante vesp. quinta
indititio, non Virg. Quandoquidem d. l. si quis ita hares institutu-
re, eo in causa loquitur, in quo testator ordinem ilium dedit ex-
presē, vocando prius ab intellexito legitimū ilium harenem
quām aliū ex testamento suā declarat dicitur ibi Bal. & iml. sed in causa
nostra non constat de expresa voluntate testatoris: quod voluerit,
filios illos in conditione positos succedere debere ab intellexito.
Praterter & secundum respōdetur, quod inī illi legitimū ha-
res, cui data fuit facultas vendicādi harreditat, dicuntur succede-
re ex testamento: sicut aduersari gloriā misericordia recet et reis in
l. Galus, in princip. ff. de libera & polb. lib. Ferinus Gozzi, nro. 67.
qui assignat ratione hoc opiniōne hanc comprobatur. Responso tamen
praecedens nihil magis probatur.

Secunda fuit t. opinio eorum, qui opinati sunt hos filios in
conditione positos non proutlibi vocatos ex testamento: sed fū-
cedere ab intellexito, exclusi subtilitus. Hanc probavit Acurius,
Raye, Acto de Areua, Cyan, Old adiutor, And. Albert. Bart. Bal. &
gel. Nic. de Neap. Franc. de Allorge, Fr. Tigris, Imol. Cafresca,
Anchur. Alexand. Corneli, Guido Pape, Curt. fcc. Pugn. Zuchardus,
Gratus, Durans, Paris. Bart. Crast. & Manua. His conseruat Act. G. lib.
in lib. 4. conclusio in t. de fideicommissis, conclusio 4. num. 4. & singularis
commemoratio in conf. 1. 2. mon. 1. Quibus adiutori Franciscus Marti-
nus, Antonius Gomez, et Balchaffarum Quinlinum, & Thomae Nouni
Hic esse accedit aliis multis commemorationib; & Iosepho Eulico in practi-
tio. Et an & quando liberis in condicione posuit voca. libr. 1. capite 2.
mon. 1.

Primo hac pro opinione afferrri solet tex. d. l. Lucius la. 2. ff. de
heredit. infit. qui tamēt. vt super demonstratius probat contra-
rian opinionem.

Secundo adducatur l. l. C. de pacis, quo probari creditur alle-
natione fictiā grauato restituere, si decellerit fuit liberis, valeris
que quidem non valerer, ex grauato morruer, in detrimentum libe-
rorum, si liberi ipsi silent vocati ex testamento. l. vlt. 8. & dicit quia
C. escommissus de legato. Ceterum respoudet Romanus in l. ff. scio
datu in p. f. folio 107, quod Philius ille grauatus non aliena-
retur, quod dicit a filiis rediitū: fed tanum modō sūt legiū
decellerat. Nam si tenuerat lexante sue portiones, hoc est vna
vniā servavel ut ducant Alexander & reliqua, tenuerat ex testa-
mento totius hereditatis. Et quod in dubio intelligatur de feante

16 suæ portio[n]is p[ro]bat. *Lucius Titius* in princi[pi]o, delegat. i. vbi grauatus & reliquiæ beffem, intelligitur de beffæ portio[n]is, non autem totus hereditati. Ita dicimus grauatum reliquiæ hereditati, intelligitur de portione libi reliquia. Ita Bald. m.d. *Lucius Titius*, delegat. *socii. l. Padi.* la. 2. s. f. d[icitu]r d[icitu]r. Et hoc eidem interpretatio cateris probabilior videtur. Responde[nt] secundo Decimus in d.l.i.m. 9. notab. C. de padis. filium Philini extitit hereditati patris; & ob id contrarie[n]tia non potuit eius factio & alienationi. *Liam a matre. C. de rendu*. Quod autem filius illæ extiterit harerit patris sola presumptione (*vuln* forte dicere) Decimus iuris probatur. Nam dicimus, si filius, ergo haec est; vt dicit *Apolitus ad Galat. 4. 1. & refertq[ue] in l. necfarij ff. de aquo herediti in l.c. f[ac]tum ab heret. se sibi. & in g. i. in verb. parentes. i. An[te] vii qui ob h[ab]et perib[us] res n[on] & tradidit i[n] i[n]venit non nob[is]. col. l.c. vnde legg. & R[es] p[ro]m. quid c. num. 52 ff. sc[ri]ptor p[ro]ta. Verum confidatur hec retinendam non est. Cum nullu[m] verbum sit in d.l. t. quo dicere possumus, filiu[m] s[un]t patris hereditem. Et salfum est, iuriis esse presumptione, quod filius sit harerit patris. Nam verius est, cum probare debet, qui alie[n]t filium esse hereditem; si sibi sumbitur, in l.s. cuius d[icitu]r, tr[ad]icendum in u[er]o, existent. ff. soluta matrem. & ibi bald. numer. 3. Bald. col. 1. Aug. Caffren. & Alex. m.o. ad finem, qui con. munem esse refutat. Stat. transq[ue] Barts. & religio in d.l. necfarij. Responde[nt] itaq[ue]ter loco Curit. in d.l. i.m. 13. C. de padis. non co[n] eo calo fideicommissu[m] fuit extinctum & finitum, diuisione inter fratres facta. At si filii Philini suffit ex testamento vocati, non finitum, sed reliquendum dixi[er]it Imperatores.*

18 Comprobatur simili interpretatione *Socini l. cum am. nu. 5. ff. de cond. & demonstratio* dum dixit, ob id in casu d.l. cum am. non esse locum substitutionis fideicommissarie, quia dixerat *Papini*. fideicommissum conditionem descelle. Dixit *Socinus*, cum non conditionem extinciam: quia illa indefinita aequipoller viru[er]ial. i. lib. pluribus, vbi Bartol. ff. de leg. 12. Id quod verius non est, si positi in conditione dicerentur vocati. Verum huic confiderationi repugnat quod docuit *Zuchar.* in d.l.i.m. 77. C. de patib. libi solum dici fideicommissu[m] fuit finitum inter fratres non autem absolute atque ita hec confidatio inquit *Zuchardus* reteretur contra *Curiunt.* Et recte quidam. Num 1 fratre ipsi de portione reflendima filii Philini, vptore de re aliena pacifici non potuerunt, l. s. vnu. 9. ante omnia ff. de patib. c. s[un]t. Responde[nt] *Corathus* in d.l.b. 2. m[od]icell. a. num. 10. quod libi non simpliciter, sed in via transactio[n]e facta fuit alienatio. Quem sanè transactio[n]e ob bonam fidem debet obliterari. *Quem sanè interpretatio[n]em vnu ff. et probare Ioseph Rufficus in d. cap. 1. numer. 22. & 25. sed* vere nulla libi extitit transactio[n]. Et admissum quod sufficiat transactio[n], non tamnam erat ob feruenda in praedictum succedendum in fideicommissu[m]. Responde[nt] quinto & acutæ ac ingeniose quidem *Ioseph Ruffic.* in d.c.i.nu. 29. Inquit enim pactum illud ob summum æquarunt, quam si affulsi multis ostendit rationibus, obferuatum fuisse.

DE P[RO] A[CT]U S[V]MPT[U]T. Bar. in f[ac]t[u]o legato. q[ui] s[un]t aw. d.l.r. Cui dixit, quod & si flanum exclusum sciemens exsistit h[ab]et makulus, non diriger verba illa conditionalia in ipsos masculinatatem illis datur actio, ex quo eorum fauore & contemplatione excluduntur sciemens. Et Bart. sc. f[ac]t[u]o ali[eu]t commentatori a 16[mo] d. s. r[es]tor, in sciam sotis. R[es] liqua argumenta his leitoru[m] & ab alijs sciamis, pretermittit bene credito Iosepho Rufficu[m] in d.c.i.nu. 20. 29, ad facu[m], de industria prætermitti, ne ha[bit] in re i[n] lati multis disputationis, nimius fin.

17 Tertia fuit opinio sotum, qui conciliando predictis duas cōtrarias sic dilinxerunt: Aut refator in suis filios, vel alios a[li]e descendentes aut extraneos. Primo casu illi & reliqui descendentes positi in conditione censemunt vocati. Nam confidetur pietatis mader, nepotes & filiales fideicommissario extraneo preferri. Ie[st]em aui[us] ff. de cond. & demonstr. & Liam acrisim. C. de fideicommissu[m]. Ex confidetur ergo refatoris voluntate dicendum est, & molto in casu, filios sotis in conditione positos esse vocatos; & substitutis propositis ex testamēto. Cum infideicommissis mens ipsa & animus spectaret. *Liam proponeret*, de l.s. & *Liam virum. C. de fidei. & d[icitu]r d[icitu]r f[ac]t[u]o ap[er]tu[m]*.

Et in eostucturanda patris voluntate maior ratio habetur pietatis quam verborum. *Liam. ex famili. 6. vls. de l. 2. Titus 6. 1. q[ui] de liberis & postib[us], & ad rem pertinet. I. late patiu[m]. q[ui] ritim q[ui] de patiu[m]. vbi beng[er]e presumunt de vocata ut patr. & si resp[on]s[us] uero. Hoc in cauci locum habet opinioni illa prima; quid[em] in conditione positis censemunt vocati. Secundo vero cauci, nempe quando determinantur inpositi, & corum summa in conditione positio: illi filii vocati non praefumuntur. Nisi ha[bit] cesar ratio illa & confidetur pietatis refatoris erga filios hereditis in iustitia. Et hoc in cauci proiectu secunda opinio, quod filicet sibi positi in conditione non dicuntur vocati ex testamēto. Hinc distinctionem omnium prius fecit *Salic[us] m.l. C. de cond. infest.* que fuit f[ac]t[us] Cor. in conf. 16. nu. 2. lib. 2. & in conf. 16. nu. 2. in f[ac]t[us] lib. 2. Rimi. fin. in conf. 16. nu. 2. lib. Boer. in deis. 15. num. 21. Par[is] Conf. 1. g. 9. nu. 32. & z. sun. 4. & in conf. 6. nu. 5. lib. 2. Ber. in conf. 10. nu. 4. & in conf. 10. nu. 2. lib. 2. Soci. in conf. 10. nu. 6. num. 69. lib. 2. Et alias multos his adiunxit Ioseph Ruffic, in practicatu[m] Commentarij, A. & An[te] quida liberis positi in conditione vocantur, lib. 1. c. 3 & illis accedit etiam *François* Flote. *Notula ad leonis questionem*, c. 19. ad finem. d.l. *Lucius. la. 2. si de hedeg. in isti quam demonstrantur suprad[ic]ta probare, quod positi in conditione censemunt vocati ex testamēto: & tamen ibi infinitus fuerit frater, qui non est ex descendentebus refatoris, sed extraneus, iuxta Liam. ex f[ac]t[u]o. C. de rei vxo. alio. Reitindam est itaque prima illa opinio: quod vocati dicantur.**

Et haec quid[em] sententia locu[m] habet multa magis, quando aliquæ extant cōfūctio[n]es & præfumptions: quod refator filios illis in conditione positos vocare voluerit ex testamēto. Ita Cor. in conf. 19. col. pen. & in conf. 16. nu. 19. lib. 2. & in conf. 16. nu. 19. lib. 2. & in conf. 27. col. 1. lib. 2. Cetera distinctione h[ab]et probatur magis cōsensu. Doctores resistent refator. *An Gab. lib. 4. c[on]cl. int. de fideicommissu[m] scilicet. nu. 4. a. 25. lib. 2. Cor. 1. lib. 6. f[ac]t[u]o. a. 20. Conf. in conf. 17. nu. 6.*

Ceterum, si bona fuissent subiecta fideicommisso filii restituendo, necfio quia ratione aquitas paci potuerit eos excludere. Pacifcentibus quidem nocere, & prodebet debet paci aquitas, non autem alijs non contentibus. Ingeniosa tamen est Rulic interpretatio.

21 Tertio affectur ratio hac, quod conditioni nil ponit inesse fieri, ita non disponit. *L. expositio in c. 10. art. 1. de leg. i. l. 1. cxi. doc.*

non disponit, *i. ex quo etiam agitur, q. de ore, rei, q. qui datur,*
& si patet filius ff. de corp. & pop. & si h. sub condicione da-
dendum decem, q. qui omisit causa refutat. Non ergo filii possunt in co-
ditione censurari ex testamento vocati.
22 Ceterum i responderet quod in verbis conditionalibus sepe
disponunt, ut in *l. defensim q. si cum def. de leg. 3. in latracione la-*
2. & sumet, q. ad l. Falc. & apertis illi aucta. q. vlt. ff. de cor. & demen-
& m. l. sita popularit. ff. de operis liberto. Id quid regulare videtur, vbi
liberorum rauor veritatemque & peritos enunciatus respondeat
Vlp. in *l. r. vnum ex famulis, q. vir. de l. 2. & traduct. Bal. in conf. 197.* Qua-
do sapient. col. lib. 4. & Cras in tracta. de amq. ten. po. in quatuor parti-
cula prima pars principala nra. 6.

Nec hic repugnat quid scripsit Alex. in conf. 187. nr. 19. lib. 2. Cū dixit, verba conditionalia tunc disponere quando diriguntur in eū, qui vult agere, ut declarat haec in Rob. de conf. & schol. in eis. Id quid non contingit nostrum in caf., ubi verba diriguntur ad influenteratos amicorum et coram liberis. Non inquam repugnat haec consideratio quanto quid est fatore ipsarum berorum adiecta sunt illa verbas & idoces, conatusque esse.

D E P R A E S V M P T.
Bar. ut si fero legato, & testatur de l. t. Cū dixit quod & si flatum non
excludens feminas existentibus masculis, non dirigere verbilla
conditionalia in ipsis masculis tamen illis, datur actio, ex quo
coram fauore & contemplatione excluduntur feminas. Et Bar.
securi sunt alij commentatori a Ioseph d. sefator in secunda sententia. Ra-
sologus argumento his leuitor, & ab alijs cœpitur, preferimur à bene
eruditio Iosepho Rustico in d. m. 1. 10. vñq. ad hanc, de industria
prætermisso, ne hac in re tam multis disputationis nimis tem-

Tertia fuit opinio eorum, qui conciliando predictas duas ceteras, tercias illas dilinxerunt: Aut tellator infra iustitiam, vel alios a se descendentes aut extraneos. Primo causa illij & reliqui descendentes positi in conditione confentur vocati. Nam coniecurat pietatis inuidae, nepotes & similes fidicommisari extrae proferri. I. cum ann. ff. de cond. & demov. & l. cum auctor. C. de fidic. Ex conjecturata ergo tellatoris voluntate dicendum est, & nolito in causa his filios in conditione politos esse vocatos; & subfribus praestatos ex testimonio. Cum in fidicommis misipsa & animis spectetur. I. cum proponentur, de l. & l. cum viram. C. de fidice. & diximus supra in l. cum proponitur.

*& sive quæ amplius adiuvia iustificis in practicâ tractâ. an & quando
liberipotis in conditione vocantur. lib. 2. c. 1.*

Tertia fuit opinio, reliqui iudicis arbitrio, quia & quales ef-
fe debentur huc conjecturæ. Ita Socini. seu in l. 1. ann. inf. s. de
conditio.

rendit. Et de conser. l*tertio* in conf. 159. column 2.lib. 5. & diuerso reme-
rati & factum sibi in lib. 2. de arbitrio iudicium. Causa i.e. Et illo ac-
cedit Dicitur in conf. 25. nu. 87. lib. 2. & alii congett. à Ruffico m.d. 1. & 2.
Quibus intelligent. presumptiones & conjecturas, quis ini-
tiveram, non esse iuris presumptiones, sed hominum iustitiam cum
nullis reperiantur in iure nostro expresse.

De istis itaq; conjecturis & presumptionibus differamus.

Prima est conjectura, quando i filii positi sunt conditionis, positi
ti sunt quia qualitate masculinitatis. Nam tunc ex testamento vo-
cari presumuntur. At Guido Pope, Cœtane, Cornutus, Lafon, Ruinus,
Decius, Godardus, Robertus, Gratianus, Boerius, Io. Marcius, Fran. Arerius,
Felicinus, Garca, Petrus, Alciatus, Socini, Jun. Marcellus, Niger, Craner
et alios, preparato. Zanchius, Habius, Portus in scriptis, Alcuinus, De
cauio, Cephalus & Remigius junior : quo emates congettis conf. 1.2.
nu. 2. quodlos retinui & Curius in nomine in l.r. numer. 2. C. de paci-
tia, qui statuit a indicatum summa incertitate Brizzi, & festentem ill.
fusse coquendam se Serenus Iunior Repub. Venetia confit. Ita etiam testator
Decimus in conf. 35. numer. 1. lib. 2. indicatum summa his Patrizi, &
festentem summa confirmatum ad eadem excuso confit. Veneti. Haec quoq;
opponunt prolatant & alii, quod patrizi adiuvi in conf. 353. num.
lib. 1. lib. 2. & confutatis decisiones Bononiens & Florientis.
Et predicti accedunt alii, multo nomine congett. ad diligenter, ac eruditiss. lo. epiph.
Rufico in scriptis allegatis commentarijs. An & quando liberi positi in ca-
davere vocantur. lib. 2. 2. sol. 1. & 2. et 3. & Achille Pedroli in confi-
t. num. 10.

Et huius quidem sententia fententia est ratio, quia teflator, ex-
perimento masculis significat, si magis eos dilexisse quam for-
micas, & his præferre voluisse; ob id dicunt masculos vocare ex
testamento, si quis liuollet succedere ab intestato, nō propon-
suffici feminis, quia si masculi ab intestato succederet fo-
lent. I. maximum ritu. C. de liberi præter. Hanc rationem post alios
29. considerauit in conf. 3. num. 2. lib. 2. vbi eam defendit ab impugna-
tionibus Zuchardi & aliorum.

Ceterum conjecturam hanc veram non esse scripsierunt multi,
nempe Oldradus, Comensis, Alexander, Corneus, Alexander de
Nevo, Socinus Senior, Ruinus Rinaldus, Senior, Iulius, Curtius,
Senior, Decius, Gratus, Rubens, Ripa, Parilius, Alciatus, Bertræ-
dus, Socinus Junior. Boerius, Catelanus Cotta, Durans, Zuchardus,
Antonus Gabriel, Cagnoli, Torniellus, Didacus, Iulius
Clarus & Roland. His fuc retuli in conf. 353. nu. 2. post predictos
Gabrieli & Rolandum. Eodem tam en in conf. 1.2. nu. 24. Scripti
nonnullos ex predictis eis subducendos : cùm hanc opinionem
non firmaverint. Non repto quo illo in loco copiosè dixi, ne ex
scriptis scripta confitcam. Ilin tantummodo nunc addo alios mul-
tos, quos congett. Rufi, in d.c. 2. m. 34.

Hac conjectura multo magis locum habet, quando filia mis-
sudilexit: effent vocare in aliqua parte testamenti. Nam tunc
fine controvressa presumendum est, si masculi magis dilecti in
conditione positio conferi vocatos. Ita tradidit Ep. in l. Centurio.
nu. 17.3. ff de vel. & pop. subf. & item in prima responso sub tit. de sub-
sistit. & Zanchius in baredo. g. cimata. in septima par. m. 6. alios
plures congett. Rufi, in d. lib. 2. c. 4. nu. 1. cùm enim teflator prouideret
atque ita vocauerit feminas, absurdum esset dicere, quod non vo-
cauerit etiam masculos.

Præterea hæc conjectura procedit etiam sine dubio probabilit,
quando teflator excludit proprias filias, & subflitit & trahit
females, vel extraneum. Nā tunc masculi positi in conditione dicuntur
verè vocari. Ita respondet Cet. in conf. 1.6. nu. 21. lib. 2. & Cet.
sen. in conf. 67. sol. 4.

Idem affirmatur Cagnolus in l.i. nu. 3. 4. C. de paci. & Zanchius
in d. 9. cimata. in parte septima nu. 6. qui lubiunxit, hoc cauif
seri vocatos, & si masculinitatis mentio facia non est, tandem o-
pinionem probarunt alii multi congett. à Ruffico in d. lib. 2. c. 4.
nu. 2. Verum Corneus in d. conf. 1.2. loquitur, ut quando positi in co-
ditione summa estia grauissimæ, ita duo concurredit, nempe quod si
hæc fuerit exculcat, adiectum fuit omnis ipsi in conditione pos-
positi fuit etiam intellectus. Cet. in conf. 26. nu. 1. Et hæc confiteratio
habet loci multo magis, quando masculi possit in condicio-
ne & feminæ excludat, dotibus eis reliquis. Ita post Confessorem, Ruini-
num, Gratianum, & alios, respondit in conf. 1.2. nu. 6. versi. 3. compragnotus, &
al. aliquorum impugnatibus. Et defendit in conf. 323. num. 10. & 20. lib. 4. &
figuratur Rufi, opa for. lib. 3. c. 5. num. 2. Idem respondit Mat. in confi-
t. num. 35.

Rufus procedit etiam sine dubio hæc conjectura, quando i filia
predicta teflator iustificet, quod deficiente linea masculina, subfi-

tus dicitur, non nomen ei insignia familiæ ipsius tellatoris. Ni tun-
cili positi in conditione sub illa qualitate masculinitatis dicuntur
omnino vo. ati. Cet. sen. in d. conf. 67. sol. 4. respic. praem. Lan-
car. Cet. in conf. 67. nu. 5. & 21. conf. 1.2. lib. 2. Rip. m. d. Cœtu. nu. 62. ff.
de vel. & pop. subf. & brev. 1. m. 1. de subf. & Zanchius in d. 9. c. 1. lib. 2.
in sept. a. partem. ha. 2. & respone in conf. 20. nu. 6. lib. 2. & alio-
cent. Ruffi, in d. lib. 10. lib. 3. c. 3. m. 3. Et confitit quod auctoritate maiorum fit-
p. in conf. 67. nu. 23. lib. 2.

Præterea hæc conjectura locum habet multo magis quando
teflator bis, vel pluries vias fuisse dictione, masculi. Nam tunc
nulla videtur esse dubitatio, quin iij masculi in conditione positi
sunt vocati. Ita post Purpuratum, Cephalum & alios respondit in
conf. 1.2. nu. 6. & 2. accedit, vbi confitit ex his, que dicimus infra
in nostra conjectura, quod positi in conditione feminata cœlentur
vocati. Et alia scripta in conf. 39.3. nu. 1. lib. 4. vbi fatigari non nulli ob-
sidet. Et tandem tradidit probar. Ruffi, in d. lib. 2. c. 5. vla. nu. 10.
refert Conser. Partum, & Beroum diffundentes.

Rufus procedit hæc conjectura multo magis, quando teflator
vitra dictione, masculi, expresse vocaret feminas, non existi-
tibus masculi. Ita respondit Cet. in conf. 1.2. sol. pen. quem fecitus
et Zanchius in d. 9. c. 7. nu. 62. m. 6.

Idem quando teflator vitrum loco substituit extraneum. Nā
titula dictio vocare filios ex testamento. Ita post Amb. Alex. Rumi-
& Curtius in nomine quorū recentat, respondit Alciatus in conf. 36. nu. 12.

Et rufus multo magis procedit hæc conjectura, quod teflator
pro progressu eft ad alio gradus substitutionis cùm hac qualita-
tis masculinitatis. Ita post Zanchium, Alciatum, Albus & alios scripti
Rufius in d. lib. 2. c. 7. nu. 62. vla. c. 4. p. 10. recensit.

Extenditur hæc conjectura, vt locum habeat etiam quando
dotice tantum colligitur teflatorem habutio ratione masculi-
nitatis, atque ita tenetur de confirmatione agnationis &
familie. Nam & tunc filii positi in conditione presumptum vocati.

Ita Ruffi in conf. 129. num. 14. lib. 2. Socini. Jun. in conf. 2. nu. 12. lib. 2.
& Zanchius in d. 9. c. 6. ita. parte septima. nu. 50. & Rufi. imprimito
tral. & quando liberi positi in conditione vocantur. lib. 2. c. 5. m. 10.

Vetus diffinet idem Soc. Jun. in conf. 1.6. nu. 7. lib. 2. quem fecitus
et Antonius Gabriel. in lib. 4. confit. in tir. de fidicem omnia. conf. 1.2.
4. num. 7.

Excedit secundum, vt locum habeat etiam quando in citate
exaret ita, quo masculi existentibus feminæ non succedit.
Nam adhuc filii positi in conditione sub has qualitate masculini-
tatis cœlentur vocati. Ita auctoritate Deci, I. sonis, Ruini, &
Curti junioris respondit in d. conf. 353. nu. 10. & 12. vbi declarat respon-
sum Socini, & aliorum auctoritates confutauit, non hic repetit,
quia illo in loco scripti, cum ibi facile legi possint. Et illo in loco
nu. 12. vba cum Ruino declarauit statuum Bononii. Et dixi, quod
etiam cum admittimus contrarium opinionem, nihilominus illa nō
procedit, quido teflator posuit in conditione omnes descendentes,
atq; ita etiam ultra quartum gradum, qui feminas nō exclu-
dunt. Et extensem hanc probavit partis eruditiss. Joseph Rufi, in d.
c. 3. num. 10.

Declaratur hæc conjectura, vt locum non habeat septem in
casibus enumeratis & probatis à Rufi, in d. c. 5. m. 3. & nu. 12. v. 12. p. 10.

Secunda conjectura, qua dicitur filios positos in conditione
conferi grauissimum scilicet plumer in conditione positi fuerit
gymnasi overo refectionis. Hæc probarunt Jacob. Belutius, Bar.
Baldus, Salenius, Castrénus, Ancharianus, Comensis, Fran. Arerius,
Iu. Caffaneus, Arcutius, Curt. Senior, Decius, Gallianus, Ruinus, Cur.
iunior, Cranceta & Mantua. His longa serie congett. Antonius
Gabriel in lib. 4. conf. 10. num. 10. in tir. de fidicem omnia. conf. 1.2. num. 17.
Ethiis accedit. Alciatus in l. can. fib. 1. ann. 9. de leg. 1. Zanchius
in tral. de subf. tit. in ethiis de compendiat. stat. novem. Boc. in q. 1. p. 15.
numer. 13. Celsius Higgins in conf. 20. num. 30. Mantua in conf. 92. nu.
mer. 10. lib. 2. Thobias in conf. 37. num. 19. Torniellus in lib. 1. et de meo.
6. lib. 1. ann. 23. ff. de Trivill. Iulius Clarus & de lementaria. q. 7.
Roland. in conf. 1.2. nu. 1. lib. 4. Cephalus in conf. 93. lib. 1. lib. 2.
& 4. p. 10. C. Centurio num. 92. ff. de vel. & pop. subf. qui dixit, hanc esse
opinionem & veriorem & axiorem, & Decian. in conf. 1.2. nu.
1. lib. 2. qui alludit, hanc esse hadie magis receptamque quam ego
ipse fecimus sum record. q. 1. nu. 28. lib. 1. & alios congett. Rufi, in
sequi. illigatu Commentarij, & quando liberi positi in con-
ditione

Contra hanc tamens opinionem probatur Rayn. Ricard Bar. filii paron confitis, Bal. Salice Imola, Comensis Ancha, Alexander, Seyfilius, Iason, Curtius Senior, Rubens, Decius, Parilis, Ruinus, Socinus Junior, Curtius Junior, Boer, & Montus quos consigilii Aucto. Gabriel. dicit. & cond. e. in s. m. Erhis accedunt Dicatus in cap. Raym. 6. & 3. m. de tefa. Rulius in conf. 3. m. 1. s. 3. Gerar. Mazzolius in conf. 2. m. 2. & Parlatore in conf. 1. m. 10. & in conf. 3. m. 22. & Cephalus in conf. 17. m. 29. lib. 1. & alios plures resulti Rulius cust. 1. m. 4. & 2. m. 2.

Existimо recedendum non esse à prima illa opinione.

Flac coniectural locum habet multo magis quido alia alla
collectura huius accedit : *sicut scripturam*, *ser. in conf. 13.17.* super
scripturam *ad. 3. vif.* & *inclusa* *Rawis in conf. 13.6.* & in *confi-
matione* *14.2.2.* & *alio coegerit* *2. pug. Eusebii in lib. 4. s. 4.* num
Eprima est, quae ducitur a fuisse pax causa.
Nam tunc granata po-
sat in conditione censorum vocati. Ita et ipsud Rui in conf. 13.22. & in
con. 13.23. nu...lib. 5. qui di regis han. censeturam, dixit, *pro pax se-
vere fons pax est.* Eodem probatur autem Galind. in com. 4.1.
nu. 23. Zambra in d. 4. sum ita in scripta parte. nu. 40. & Eusebii in d. 4.3.
moner. 5.

Et conserunt quæ dicam infra in undecima coniectura.

Est & alia coniectura, quādo vltra positionem in conditione.

42 Declaratur primo hæc † conjectura, vt non procedat, quando
ij politi in conditione elefant gratus sub nomine appellatio ha-
redum. Nam tunc es gratius non dicitur a testatore vocatus. Ita
in specie responduerit Iuri in cons. 113. nu. 4. & in cons. 124. nu. 3. libr. 2.
& Sol. sene. m. cons. 116. nu. 4. lib. 3. quæ sequitur est ad Z. lantum in d. 5. c. 10. ita
in septima pars, nu. 25. & 27. Ruff. in d. lib. 4. c. 4. m. 1.

43 Declaratur † secundo, vt locum non habeat haec conjectura, quando illi positi in conditione essent aliquo in casu exprefſi vocati. Nā tunc licet positi sint in conditione: & simpliciter grauitatē atamen non praejudicant simpliciter vocati: fed solū illo in casu exprefſo. Ex quo sequitur, quod onus refutatiōnis eis impeditur.

refringitur, ut in demum ex grauitate censeatur, si euentur causis illis, in quo fuerit expressè vocati. Et propter si barefatis aliquide ad hos sic in conditione politos percurrit, & conditio cunctitate: men nisi verificetur causa illis, in quo fuerit ius expressè vocati, onus illud locum non habebit. Ita ergo responderunt anchor. in conf. 216. Principiter penderit anchor. Aeternis in conf. 5. s. 4. Comes in conf. 216. In cap. 4 in conf. 2. secundum dubio. Alex. in conf. 185. n. 22. lib. 2. & manus festina. conf. 2. num. 5. inf. libr. 3. & in conf. 5. numer. 14. lib. 4. Romulus. Senior in conf. 182. n. 15. libr. 1. Comes in conf. 186. vni. 10. libr. 3. & de eadem statu fuisse cum Corneo eiusdem respondit Sen. in conf. 9. 4. num. 6. libr. 4. Iude Socime in conf. 62. num. 7. & in conf. 116. column. 1. versi. addit. etiam. & column. 2. versi. & intermission. libr. 3. Rainis in conf. 85. num. 1. in conf. 96. numer. 8. in conf. 100. numer. 7. in conf. 101. num. 7. in conf. 104. num. 3. in conf. 111. numer. 4. in conf. 113. num. 6. in conf. 114. num. 2. in conf. 21. num. 9. in conf. 175. num. 3. & in conf. 182. numer. 1. lib. 2. & in conf. 123. numer. 1. in conf. 134. num. 4. & 15. in conf. 1. 3. num. 1. In conf. 216. numer. 6. libr. 3. Deinceps in 20. column. patet. vers. non obstat, quod etiam in conf. 34. col. 3. versi. 2. & obstat. & in conf. 4. 67. col. penultima. versi. quinta non obstat. Paris. in conf. 44. colima. 3. & in conf. 16. num. 10. libr. 2. Celsus Hunga in conf. 20. num. 38. Moderni Paraphrasis in additionibus ad Alex. in conf. 2. libr. 3. qm dixit, eis declaracionem acti suorum, & videlicet man. Et inde probatur Zamora in d. 6. Nam ita in Opinione patrum. 26. & Russica in d. lib. 4. n. 6. num. 2. quod alios nomine. recenterunt. His constat hanc eis receptam opinionem. & si ea difficiuntur Celsi in conf. 3. Quod quid dicatur, col. 2. libr. 1. & Paris in conf. 216. numer. 6. libr. 2.

44 Et hæc quidem declaratio locum habet, & procedit etiâ si possit in conditione essent expressè vocati in casu alienationis. Nam

DE RE ASSUMPT.

DE PRAE SVMP T.
tunc efi positi in condione, & grauati sunt: itam nō praes-
muntur vocati, nisi cuenite cauilio alienationis, in quo fuerint
expresi vocati. Ita post Annū, & Decimū, quæ scripsi relata
Zanibus in d. 6. c. 5. in l. 1. post ep. 2. parte 2. n. 3. & ex eo conueniente
Rufifluis in d. 6. c. 3. n. 3. Idem est etiam, quando in alio capitulo non
est efficit quidem expreſsi vocati; sed folum tacitū & vulgariter
tantum, sicut neptos continetur appellatio filiorum.
Nam prædicti neptos non conferunt alio cau vocati: nec omni
refutacione dictur sibi dupli coditione impositum primi in
stitutum: sed tantummodo neptos illi, id est in alio capitulo positi
in condione & grauati, dictur grauati foli in cuenitate cau quo
filii eam aditam habentur dictare, et decedunt ut in ea cum quo ipsi
neptos ex dicta tacita vocazione succedantur, non ob le-
quitor, quod licet haec res alias ait ad ipsos neptos deferatur,
& verius erat etiam conditio subfamiliosis ipsi neptos facta:
aramen subfamilios non habebat locum nisi filii decedant ante
aditam hereditatem. Ita ac ut respondit Ruinus in conf. 169. col. 2. scilicet
duobus lib. 2. quem fecerit et Zanibus in d. 6. ep. 2. parte 2. n. 3. & idem
scripta Rufifluis in d. 6. ep. 3. n. 5. qui aliis nimirum respondere refert. Differ-
unt tamen Corneus in conf. 226. inspicio a duobus lib. 2. & fibi parum
constans Ruinus in conf. 8. col. 2. liber 2. Et haec quidem decla-
ratio locu habet, nisi testator subfamilios ipsi in conditione pos-
titus omni in cau. Nam tunc dictio subfamilios non restingatur
ad eum solum casum, in quo ipsi efficiunt vocali. Ita Zanibus in d. 6.
parte 2. n. 31. post Ruinus in conf. 169. col. 2. liber 2. & in l. 1. siue ann. 8.
Diss. col. antep. ff. de l. 1.

Declaratur iterò, ut locum non habeat hæc coniectura, quando subtilitudo sicut est facta post mortem plurim positorū in cōditione. Ita Raimus in conf. i. 15. nu. 1. lib. 2. & Antonius in lib. 4. cōsul. in tis. de fidei communis. concil. i. nu. 20. Id respondit ipse Raimus in conf. i. 42. nu. 11. lib. 3. & sequitur Cephalus in l. Centur. 9. 95 ff. de vulg. & papil. subtil.

Declaratur quarto, ut locum non habeat quando filii sunt positi in conditione, sed heredes haeredis gratiati. Nam tunc filii non consentur vocati, sic respondit Rni. in conf. 13. nro. 5. libr. 2. & Antonius Galv. in d. consil. 4. nro. 22.

Declaratur quinto, vt locum habeat hac coniecitura, quando filii politi in conditione fuit nominati gratiani: febus i se facto dispositi, quod post ipsorum filiorum mortem bona peruercent ad Sempronium substitutum. Nam tunc illi in conditione politi non consentur vocati. Ita responderunt Alex. in conf. 13. no. 6. lib. 1. et in conf. 22. col. 1. lib. 6. Rima. serv. conf. 20. num. 8. l. spc. Serv. in conf. 23. no. 2. lib. 1. Dec. in conf. 18. col. 2. et in conf. 22. col. 1. & Socian. in conf. 17. no. 2. lib. 2. Capitul. in. Centur. nov. 97. *Si de vel. Et pop. spc.* & in conf. 17. num. 1. 19. libr. 1. & Ioseph Rusticus in d. libr. a. c. 4. num. 9. Quo sanè in capite alia ad hanc coniecitura principia declarantur scripti.

Terria est coniectura, quando testator posuit in coditione filios his verbis. Et si hæres meus descerenter sine filii legitimi & ex legitimo matrimonio natus. Hoc facit cuiuslibet in conditione postum dicunt vocati ex testamento. *Ita responderemus Sua in conf. 110. mon. 25.* & in conf. 134. mon. 39. lib. 3. *Crau. in conf. 110. col. 2.* & in conf. 197. cor. 2. & *De Iacomo in conf. 123. mon. 39.* & in conf. 41. mon. 1. & in conf. 24. mon. 1. infib. 3. & hos faciat sicut in conf. 32. mon. 10. lib. 4. Et haec accedit cum nonnulli confundit ac eruditissimum Josephus Ruffinus in ipsius allatius commentariis, an et quod liber posuit in conditione, recentem lib. 3. cap. 3. numeri 1. in fine. Verum coniecturam hanc expressim improbarunt Zanchius in lib. 1. heredes mei. 6. *cavita. 18. 2.* patre. *rus. 17. ff.* & Tract. & Rob. in conf. 34. *mu. 16. lib. 4.* & Beretta in conf. 19. mon. 12. Et tacite cum non admiserunt Curtius Junior in conf. 113. *com. 6. 6. collibus foliis testamento.* Ruimus in conf. 34. mon. 2. De causa in conf. 113. Cephalus in conf. 34. & *Natura in conf. 5. 1. xxi. 3.* responderemus in cibis, in quibus illi fuerit positi in conditione sub prædictis verbis : & tamen coniecturam hanc non fecerunt, quam forte fecissem, si vera esset. Mili tamen factis efficax videatur & properè tequenda est, sicuti kata Rom. res refer Ruffinus praedito in loco. *mu. 3.*

Quarta est tunc conjectura, quid positi in conditione non possum
succedere eorum patri ad intellectu. Nam tunc conferunt vocati
et testamento. Ita Comeris, Alexander, Cornue, Ramus, Granat, Sac-
rum humor. Cravetta, Cephalus, Decimus, & Albus Cardinalis, quos
conservare ut et secesserit sunt in conf. 37, num. 29, quos loco confessus ar-
gumento & Zimbi diffringunt. Et dicit auctor communis ut accedit ad
memoranda, ut gelli a Rustico in libro 3 cap. 2 numeris. Exemplum
affro-

affterri potest secundum predictos quod statutum excludit feminas existentibus masculis. Et testator posuit ipsas feminas in conditione, vt si dicitur, & si hares meus decelerit sine filiis, vel filiabus. Adduci etiam solet exemplum ut testator ita dixit. *Etsi Iustus hares meus decelerit, nullis reliquis filiis ex Caius hinc traximus erat, tunc subfiliuo Semproniu. Cum enim filii Caii non essent successori ab inteflate illi Tito haeres iniitato, sequitur secundum, testator em voluisse vocare filios illos Caii. Illi manifestatio, quia fructus testator posuisset illos in conditione.*

Extenditur haec conjectura, vt locum habeat etiam, quando vna cum non successuris ab inteflate essent positi in conditione & illi, qui succederet poterant. Nam & iipso aliquo atque ab inteflate possent succedere vocari. Siculi si testator posuit in conditione tam feminas quam masculos, vt si dicitur. Et si hares meus decelerit sine filiis & filiabus, ita responderunt Ruinus in conf. 1.2. num. 7. lib. 3. & Albus Cardinalis in conf. 9. numer. 6. Eratione moti fuit, quod vna cum determinatio recipiens plurima determinabilius aequaliter determinat. *Iam hoc iure, ff de rel. & pop. f. f. Porro cum respectu filiarum dicatur facta vocatio ex testamento, sicut etiam dicendum est, respectu filiorum Nec hic repugnat considerationes Zanchi dissentientes in dicta 7. parte m. 6. q. in lib. dum dixit, quod cum feminis positis fuerint in conditione vna cum masculis, qui non dicuntur vocari, quod ne ipsae vocate dicuntur: vt vna determinatio aequaliter determinet. A. l. hoc ure. atq; ita (inquit Zanchius) argumentum retor queritur. Hic configurationem responderi potest, quod ideo in casu d.l.i.hoc iur, vna determinatio aequaliter determinat, vt scilicet in personam puberis non potest esse subfiliatio pupillaris, ita nec sit in persona impuberis loc inquam contingit, quia in testatoris potestate non est, subfiliatio pupillaris tamen est puberis. Et propterea cum in personam vniuersos possit valere, presumitur testatorum non nullis etiam alteri sic subfiliari. Sed diversus est in causa nostra, in quo testator potest tamen vocare masculos & feminas, ut succedant ex testamento quam ab inteflate, & ideo ponendo in conditione feminas, que ab inteflate succedere non possunt, dicuntur eas voluisse succedere ex testamento, ne aliquot frustria in conditione possuissent dicatur. Urge & masculos voluerit esse vocatos ex testamento: Cum nulli sit impedimentum, quin eos sic vocare poterit. Nō etiam reputata altera Zanchi consideratio dum dixit, dispositionem, l. cum caus. ff. de conditione, & demonstratione, non habere locum etiam respectu nepotum, quando grauata sunt simul filii, & extraneus, sicut tradidit Aretinus, Rauine, & alijs nomini commenstratis in libro Zanchio in d. 9. canticis, in parte 10. numer. 50. Nam responderetur ea opinione Aretini, & sequacum differente realios multos, quos recentur item Zanchius in d. 10. parte 10. numer. 49. & explicationem non infusa in presumptione vbi declarabimmo. dicta leg. cum ejus m. 11.*

Quina conjectura, quā dicimus positos in conditione dici vocatos ex testamento, eti quād ipsi positi etiam reciprocè substituti si eorum vnuus decelerit sine filiis. Nam tunc filii illi positi in conditione centurient vocati ex alia substitutione eius patris facta. *Ita responderunt Corneli in conf. 16. colum. 4. num. 15. lib. 2. & Ruinus in conf. 5.8. col. 2. lib. 1. Zanchius in d. 9. canticis 1. in part. 10. 7. & hos secundum sum in conf. 5. 10. lib. 2. vbi eiūdem opinionem adiunxit Parigius, & Gazadinum. Hanc quāq; probavit Ruffi, in liber. 5. ejus m. 11.*

Sexta est tā conjectura, quando testator dignissim⁹ est ad plures gradus substituti. Nam tunc filii positi in conditione centurient vocati, sicut scripserunt Ancharianus, Alexander, Ruinus, Iason, Curtius junior, Paritus, Purpuratus, Gozadinus, Rubens, Cassaneus, Cellus Vgo Boerius, Socinus iunior, Mantua, Alba, Cephalus, Maris Salomonus, Thobias, Rimenaldus junior, & Zanchius, quos cagib⁹, & secundum sum in conf. 17. n. 55. His accedunt Alciatus in l. 1. canticis. ma. 19. ff de rel. & pop. f. f. Decianus in conf. 10. 17. lib. 2. qui commentem est testator. Quibus conflat hāc etiā communis opinione, & si ab ea dissentiant Capita in conf. 2. in secunda quæstio. Socinus senior in Lcianum. col. pen. ff. de condit. & demonst. ff. in conf. 16. n. 7. in conf. 69. num. 12. & in conf. 16. num. 13. lib. 3. Ruinus ibi partum contulans in conf. 128. num. 10. in conf. 36. colum. 7. & in conf. 128. colum. 1. libr. 5. Paritus in conf. 31. numer. 29. in conf. 4.4. num. 21. lib. 2. & in conf. 1.4. num. 24. lib. 3. Rippa in l. Centaur. num. 16. ff. de vulg. & pop. f. f. Curtius tunc in conf. 1. colum. 4. & in conf. 1.4. num. 21. lib. 2. & in conf. 1.4. colum. 7. & in conf. 1.4. colum. 9. & in conf. 1.4. num. 21. lib. 2. & in conf. 1.4. colum. 10. lib. 2. & Julius Clarius ff. testamentum. q. 76. et alios multos congesit Ioseph Ruffi in apud citata commentariis, an & quando liberi in condicione Presumpt.

rius potest, secundum predictos quod statutum excludit feminas existentibus masculis. Et testator posuit ipsas feminas in conditione, vt si dicitur, & si hares meus decelerit sine filiis, vel filiabus. Adduci etiam solet exemplum ut testator ita dixit. *Iustus hares meus decelerit, nullis reliquis filiis ex Caius hinc traximus erat, tunc subfiliuo Semproniu. Cum enim filii Caii non essent successori ab inteflate illi Tito haeres iniitato, sequitur secundum, testator em voluisse vocare filios illos Caii. Illi manifestatio, quia fructus testator posuisset illos in conditione.*

Extenderunt haec conjectura, vt locum habeat etiam, quando vna cum non successuris ab inteflate essent positi in conditione & illi, qui succederet poterant. Nam & iipso aliquo atque ab inteflate possent succedere vocari. Siculi si testator posuit in conditione tam feminas quam masculos, vt si dicitur. Et si hares meus decelerit sine filiis & filiabus, ita responderunt Ruinus in conf. 1.2. num. 7. lib. 3. & Albus Cardinalis in conf. 9. numer. 6. Eratione moti fuit, quod vna cum determinatio recipiens plurima determinabilius aequaliter determinat. *Iam hoc iure, ff de rel. & pop. f. f. Porro cum respectu filiarum dicatur facta vocatio ex testamento, sicut etiam dicendum est, respectu filiorum Nec hic repugnat considerationes Zanchi dissentientes in dicta 7. parte m. 6. q. in lib. dum dixit, quod cum feminis positis fuerint in conditione vna cum masculis, qui non dicuntur vocari, quod ne ipsae vocate dicuntur: vt vna determinatio aequaliter determinet. A. l. hoc ure. atq; ita (inquit Zanchius) argumentum retor queritur. Hic configurationem responderi potest, quod ideo in casu d.l.i.hoc iur, vna determinatio aequaliter determinat, vt scilicet in personam puberis non potest esse subfiliatio pupillaris, ita nec sit in persona impuberis loc inquam contingit, quia in testatoris potestate non est, subfiliatio pupillaris tamen est puberis. Et propterea cum in personam vniuersos possit valere, presumitur testatorum non nullis etiam alteri sic subfiliari. Sed diversus est in causa nostra, in quo testator potest tamen vocare masculos & feminas, ut succedant ex testamento quam ab inteflate, & ideo ponendo in conditione feminas, que ab inteflate succedere non possunt, dicuntur eas voluisse succedere ex testamento, ne aliquot frustria in conditione possuissent dicatur. Urge & masculos voluerit esse vocatos ex testamento: Cum nulli sit impedimentum, quin eos sic vocare poterit. Nō etiam reputata altera Zanchi consideratio dum dixit, dispositionem, l. cum caus. ff. de conditione, & demonstratione, non habere locum etiam respectu nepotum, quando grauata sunt simul filii, & extraneus, sicut tradidit Aretinus, Rauine, & alijs nomini commenstratis in libro Zanchio in d. 9. canticis, in parte 10. numer. 50. Nam responderetur ea opinione Aretini, & sequacum differente realios multos, quos recentur item Zanchius in d. 10. parte 10. numer. 49. & explicationem non infusa in presumptione vbi declarabimmo. dicta leg. cum ejus m. 11.*

Declaretur secundum, ut locum habeat in descendentiis testatoris, fecus in alijs. Ita Alex. in conf. 8.4. num. 5. ver. correspontans predicto lib. 1. lib. 10. in conf. 28. num. 19. lib. 3. & alijs commenstratis in d. lib. 3.1. n. 1. Qua de dubiis. Cum haec conjectura non sit fundata in favore descendentiū à testatore.

Septima est tā conjectura, quando testator expressum vocavit filios substituti ut si dixerit, in filiu Caii, & si Caius decelerit sine filiis, tunc si subfiliuo Semproniu, & eius filios. Hoc sicut alijs filii Caii haeres in filiis substituti presumuntur ex testamento vocari. Ita egegyp. Curtius junior in conf. 16. col. 3. ver. sed gradus fortior, quem fecimus etiā Crat. in conf. 62. n. 10. qui appellat hāc conjecturā fortissimā, & quam etiam probarunt prius Socinus, sen. in conf. 15. lib. 1. lib. 3. Ruinus, etiā subfiliocubile, in conf. 14.2. numer. 12. ver. ex parte magis itaq. lib. 3. Gozad. in conf. 6.4. num. 10. ver. quoniam enim sit. & Rippa in l. Cent. m. 165. ver. quoniam omnib. ff. de rel. & pop. f. f. Hanc etiam probauit Ruffarius in conf. 1. num. 37. ver. tertia canticis. *Et alias plus probauit Marcius in conf. 1. num. 37. ver. 2. latius etiam in conf. 39.3. lib. 1. 4. tandem probauit Ioseph Ruffi in apud. etiā Commentarij, an & quando liberi positi in conditione & vocari. lib. 5.4.1. m. 2. Et cum haec conjectura conuenit etiam conjectura proxima subsequens. Ea folia visunt ratione, quia si vocatis filiis substituti à le minus dilectos, presumendum est, quod multo magis vocare voluerit filios inuti plus dilectos, iuxta l. Publica. 9. v. ff. de condit. & demonstrat.*

Caterium à predicta opinione diffundunt Gallinula in d. l. Cn. 4.48. ver. amplia tertio. & Zanchius in Liberedit met. 9. canticis 10.7. parte 1.7.2. lib. 2. lib. 3. lib. 4. lib. 5. lib. 6. lib. 7. lib. 8. lib. 9. lib. 10. lib. 11. lib. 12. lib. 13. lib. 14. lib. 15. lib. 16. lib. 17. lib. 18. lib. 19. lib. 20. lib. 21. lib. 22. lib. 23. lib. 24. lib. 25. lib. 26. lib. 27. lib. 28. lib. 29. lib. 30. lib. 31. lib. 32. lib. 33. lib. 34. lib. 35. lib. 36. lib. 37. lib. 38. lib. 39. lib. 40. lib. 41. lib. 42. lib. 43. lib. 44. lib. 45. lib. 46. lib. 47. lib. 48. lib. 49. lib. 50. lib. 51. lib. 52. lib. 53. lib. 54. lib. 55. lib. 56. lib. 57. lib. 58. lib. 59. lib. 60. lib. 61. lib. 62. lib. 63. lib. 64. lib. 65. lib. 66. lib. 67. lib. 68. lib. 69. lib. 70. lib. 71. lib. 72. lib. 73. lib. 74. lib. 75. lib. 76. lib. 77. lib. 78. lib. 79. lib. 80. lib. 81. lib. 82. lib. 83. lib. 84. lib. 85. lib. 86. lib. 87. lib. 88. lib. 89. lib. 90. lib. 91. lib. 92. lib. 93. lib. 94. lib. 95. lib. 96. lib. 97. lib. 98. lib. 99. lib. 100. lib. 101. lib. 102. lib. 103. lib. 104. lib. 105. lib. 106. lib. 107. lib. 108. lib. 109. lib. 110. lib. 111. lib. 112. lib. 113. lib. 114. lib. 115. lib. 116. lib. 117. lib. 118. lib. 119. lib. 120. lib. 121. lib. 122. lib. 123. lib. 124. lib. 125. lib. 126. lib. 127. lib. 128. lib. 129. lib. 130. lib. 131. lib. 132. lib. 133. lib. 134. lib. 135. lib. 136. lib. 137. lib. 138. lib. 139. lib. 140. lib. 141. lib. 142. lib. 143. lib. 144. lib. 145. lib. 146. lib. 147. lib. 148. lib. 149. lib. 150. lib. 151. lib. 152. lib. 153. lib. 154. lib. 155. lib. 156. lib. 157. lib. 158. lib. 159. lib. 160. lib. 161. lib. 162. lib. 163. lib. 164. lib. 165. lib. 166. lib. 167. lib. 168. lib. 169. lib. 170. lib. 171. lib. 172. lib. 173. lib. 174. lib. 175. lib. 176. lib. 177. lib. 178. lib. 179. lib. 180. lib. 181. lib. 182. lib. 183. lib. 184. lib. 185. lib. 186. lib. 187. lib. 188. lib. 189. lib. 190. lib. 191. lib. 192. lib. 193. lib. 194. lib. 195. lib. 196. lib. 197. lib. 198. lib. 199. lib. 200. lib. 201. lib. 202. lib. 203. lib. 204. lib. 205. lib. 206. lib. 207. lib. 208. lib. 209. lib. 210. lib. 211. lib. 212. lib. 213. lib. 214. lib. 215. lib. 216. lib. 217. lib. 218. lib. 219. lib. 220. lib. 221. lib. 222. lib. 223. lib. 224. lib. 225. lib. 226. lib. 227. lib. 228. lib. 229. lib. 230. lib. 231. lib. 232. lib. 233. lib. 234. lib. 235. lib. 236. lib. 237. lib. 238. lib. 239. lib. 240. lib. 241. lib. 242. lib. 243. lib. 244. lib. 245. lib. 246. lib. 247. lib. 248. lib. 249. lib. 250. lib. 251. lib. 252. lib. 253. lib. 254. lib. 255. lib. 256. lib. 257. lib. 258. lib. 259. lib. 260. lib. 261. lib. 262. lib. 263. lib. 264. lib. 265. lib. 266. lib. 267. lib. 268. lib. 269. lib. 270. lib. 271. lib. 272. lib. 273. lib. 274. lib. 275. lib. 276. lib. 277. lib. 278. lib. 279. lib. 280. lib. 281. lib. 282. lib. 283. lib. 284. lib. 285. lib. 286. lib. 287. lib. 288. lib. 289. lib. 290. lib. 291. lib. 292. lib. 293. lib. 294. lib. 295. lib. 296. lib. 297. lib. 298. lib. 299. lib. 300. lib. 301. lib. 302. lib. 303. lib. 304. lib. 305. lib. 306. lib. 307. lib. 308. lib. 309. lib. 310. lib. 311. lib. 312. lib. 313. lib. 314. lib. 315. lib. 316. lib. 317. lib. 318. lib. 319. lib. 320. lib. 321. lib. 322. lib. 323. lib. 324. lib. 325. lib. 326. lib. 327. lib. 328. lib. 329. lib. 330. lib. 331. lib. 332. lib. 333. lib. 334. lib. 335. lib. 336. lib. 337. lib. 338. lib. 339. lib. 340. lib. 341. lib. 342. lib. 343. lib. 344. lib. 345. lib. 346. lib. 347. lib. 348. lib. 349. lib. 350. lib. 351. lib. 352. lib. 353. lib. 354. lib. 355. lib. 356. lib. 357. lib. 358. lib. 359. lib. 360. lib. 361. lib. 362. lib. 363. lib. 364. lib. 365. lib. 366. lib. 367. lib. 368. lib. 369. lib. 370. lib. 371. lib. 372. lib. 373. lib. 374. lib. 375. lib. 376. lib. 377. lib. 378. lib. 379. lib. 380. lib. 381. lib. 382. lib. 383. lib. 384. lib. 385. lib. 386. lib. 387. lib. 388. lib. 389. lib. 390. lib. 391. lib. 392. lib. 393. lib. 394. lib. 395. lib. 396. lib. 397. lib. 398. lib. 399. lib. 400. lib. 401. lib. 402. lib. 403. lib. 404. lib. 405. lib. 406. lib. 407. lib. 408. lib. 409. lib. 410. lib. 411. lib. 412. lib. 413. lib. 414. lib. 415. lib. 416. lib. 417. lib. 418. lib. 419. lib. 420. lib. 421. lib. 422. lib. 423. lib. 424. lib. 425. lib. 426. lib. 427. lib. 428. lib. 429. lib. 430. lib. 431. lib. 432. lib. 433. lib. 434. lib. 435. lib. 436. lib. 437. lib. 438. lib. 439. lib. 440. lib. 441. lib. 442. lib. 443. lib. 444. lib. 445. lib. 446. lib. 447. lib. 448. lib. 449. lib. 450. lib. 451. lib. 452. lib. 453. lib. 454. lib. 455. lib. 456. lib. 457. lib. 458. lib. 459. lib. 460. lib. 461. lib. 462. lib. 463. lib. 464. lib. 465. lib. 466. lib. 467. lib. 468. lib. 469. lib. 470. lib. 471. lib. 472. lib. 473. lib. 474. lib. 475. lib. 476. lib. 477. lib. 478. lib. 479. lib. 480. lib. 481. lib. 482. lib. 483. lib. 484. lib. 485. lib. 486. lib. 487. lib. 488. lib. 489. lib. 490. lib. 491. lib. 492. lib. 493. lib. 494. lib. 495. lib. 496. lib. 497. lib. 498. lib. 499. lib. 500. lib. 501. lib. 502. lib. 503. lib. 504. lib. 505. lib. 506. lib. 507. lib. 508. lib. 509. lib. 510. lib. 511. lib. 512. lib. 513. lib. 514. lib. 515. lib. 516. lib. 517. lib. 518. lib. 519. lib. 520. lib. 521. lib. 522. lib. 523. lib. 524. lib. 525. lib. 526. lib. 527. lib. 528. lib. 529. lib. 530. lib. 531. lib. 532. lib. 533. lib. 534. lib. 535. lib. 536. lib. 537. lib. 538. lib. 539. lib. 540. lib. 541. lib. 542. lib. 543. lib. 544. lib. 545. lib. 546. lib. 547. lib. 548. lib. 549. lib. 550. lib. 551. lib. 552. lib. 553. lib. 554. lib. 555. lib. 556. lib. 557. lib. 558. lib. 559. lib. 560. lib. 561. lib. 562. lib. 563. lib. 564. lib. 565. lib. 566. lib. 567. lib. 568. lib. 569. lib. 570. lib. 571. lib. 572. lib. 573. lib. 574. lib. 575. lib. 576. lib. 577. lib. 578. lib. 579. lib. 580. lib. 581. lib. 582. lib. 583. lib. 584. lib. 585. lib. 586. lib. 587. lib. 588. lib. 589. lib. 590. lib. 591. lib. 592. lib. 593. lib. 594. lib. 595. lib. 596. lib. 597. lib. 598. lib. 599. lib. 600. lib. 601. lib. 602. lib. 603. lib. 604. lib. 605. lib. 606. lib. 607. lib. 608. lib. 609. lib. 610. lib. 611. lib. 612. lib. 613. lib. 614. lib. 615. lib. 616. lib. 617. lib. 618. lib. 619. lib. 620. lib. 621. lib. 622. lib. 623. lib. 624. lib. 625. lib. 626. lib. 627. lib. 628. lib. 629. lib. 630. lib. 631. lib. 632. lib. 633. lib. 634. lib. 635. lib. 636. lib. 637. lib. 638. lib. 639. lib. 640. lib. 641. lib. 642. lib. 643. lib. 644. lib. 645. lib. 646. lib. 647. lib. 648. lib. 649. lib. 650. lib. 651. lib. 652. lib. 653. lib. 654. lib. 655. lib. 656. lib. 657. lib. 658. lib. 659. lib. 660. lib. 661. lib. 662. lib. 663. lib. 664. lib. 665. lib. 666. lib. 667. lib. 668. lib. 669. lib. 670. lib. 671. lib. 672. lib. 673. lib. 674. lib. 675. lib. 676. lib. 677. lib. 678. lib. 679. lib. 680. lib. 681. lib. 682. lib. 683. lib. 684. lib. 685. lib. 686. lib. 687. lib. 688. lib. 689. lib. 690. lib. 691. lib. 692. lib. 693. lib. 694. lib. 695. lib. 696. lib. 697. lib. 698. lib. 699. lib. 700. lib. 701. lib. 702. lib. 703. lib. 704. lib. 705. lib. 706. lib. 707. lib. 708. lib. 709. lib. 710. lib. 711. lib. 712. lib. 713. lib. 714. lib. 715. lib. 716. lib. 717. lib. 718. lib. 719. lib. 720. lib. 721. lib. 722. lib. 723. lib. 724. lib. 725. lib. 726. lib. 727. lib. 728. lib. 729. lib. 730. lib. 731. lib. 732. lib. 733. lib. 734. lib. 735. lib. 736. lib. 737. lib. 738. lib. 739. lib. 740. lib. 741. lib. 742. lib. 743. lib. 744. lib. 745. lib. 746. lib. 747. lib. 748. lib. 749. lib. 750. lib. 751. lib. 752. lib. 753. lib. 754. lib. 755. lib. 756. lib. 757. lib. 758. lib. 759. lib. 760. lib. 761. lib. 762. lib. 763. lib. 764. lib. 765. lib. 766. lib. 767. lib. 768. lib. 769. lib. 770. lib. 771. lib. 772. lib. 773. lib. 774. lib. 775. lib. 776. lib. 777. lib. 778. lib. 779. lib. 780. lib. 781. lib. 782. lib. 783. lib. 784. lib. 785. lib. 786. lib. 787. lib. 788. lib. 789. lib. 790. lib. 791. lib. 792. lib. 793. lib. 794. lib. 795. lib. 796. lib. 797. lib. 798. lib. 799. lib. 800. lib. 801. lib. 802. lib. 803. lib. 804. lib. 805. lib. 806. lib. 807. lib. 808. lib. 809. lib. 810. lib. 811. lib. 812. lib. 813. lib. 814. lib. 815. lib. 816. lib. 817. lib. 818. lib. 819. lib. 820. lib. 821. lib. 822. lib. 823. lib. 824. lib. 825. lib. 826. lib. 827. lib. 828. lib. 829. lib. 830. lib. 831. lib. 832. lib. 833. lib. 834. lib. 835. lib. 836. lib. 837. lib. 838. lib. 839. lib. 840. lib. 841. lib. 842. lib. 843. lib. 844. lib. 845. lib. 846. lib. 847. lib. 848. lib. 849. lib. 850. lib. 851. lib. 852. lib. 853. lib. 854. lib. 855. lib. 856. lib. 857. lib. 858. lib. 859. lib. 860. lib. 861. lib. 862. lib. 863. lib. 864. lib. 865. lib. 866. lib. 867. lib. 868. lib. 869. lib. 870. lib. 871. lib. 872. lib. 873. lib. 874. lib. 875. lib. 876. lib. 877. lib. 878. lib. 879. lib. 880. lib. 881. lib. 882. lib. 883. lib. 884. lib. 885. lib. 886. lib. 887. lib. 888. lib. 889. lib. 890. lib. 891. lib. 892. lib. 893. lib. 894. lib. 895. lib. 896. lib. 897. lib. 898. lib. 899. lib. 900. lib. 901. lib. 902. lib. 903. lib. 904. lib. 905. lib. 906. lib. 907. lib. 908. lib. 909. lib. 910. lib. 911. lib. 912. lib. 913. lib. 914. lib. 915. lib. 916. lib. 917. lib. 918. lib. 919. lib. 920. lib. 921. lib. 922. lib. 923. lib. 924. lib. 925. lib. 926. lib. 927. lib. 928. lib. 929. lib. 930. lib. 931. lib. 932. lib. 933. lib. 934. lib. 935. lib. 936. lib. 937. lib. 938. lib. 939. lib. 940. lib. 941. lib. 942. lib. 943. lib. 944. lib. 945. lib. 946. lib. 947. lib. 948. lib. 949. lib. 950. lib. 951. lib. 952. lib. 953. lib. 954. lib. 955. lib. 956. lib. 957. lib. 958. lib. 959. lib. 960. lib. 961. lib. 962. lib. 963. lib. 964. lib. 965. lib. 966. lib. 967. lib. 968. lib. 969. lib. 970. lib. 971. lib. 972. lib. 973. lib. 974. lib. 975. lib. 976. lib. 977. lib. 978. lib. 979. lib. 980. lib. 981. lib. 982. lib. 983. lib. 984. lib. 985. lib. 986. lib. 987. lib. 988. lib. 989. lib. 990. lib. 991. lib. 992. lib. 993. lib. 994. lib. 995. lib. 996. lib. 997. lib. 998. lib. 999. lib. 1000. lib. 1001. lib. 1002. lib. 1003. lib. 1004. lib. 1005. lib. 1006. lib. 1007. lib. 1008. lib. 1009. lib. 1010. lib. 1011. lib. 1012. lib. 1013. lib. 1014. lib. 1015. lib. 1016. lib. 1017. lib. 1018. lib. 1019. lib. 1020. lib. 1021. lib. 1022. lib. 1023. lib. 1024. lib. 1025. lib. 1026. lib. 1027. lib. 1028. lib. 1029. lib. 1030. lib. 1031. lib. 1032. lib. 1033. lib. 1034. lib. 1035. lib. 1036. lib. 1037. lib. 1038. lib. 1039. lib. 1040. lib. 1041. lib. 1042. lib. 1043. lib. 1044. lib. 1045. lib. 1046. lib. 1047. lib. 1048. lib. 1049. lib. 1050. lib. 1051. lib. 1052. lib. 1053. lib. 1054. lib. 1055. lib. 1056. lib. 1057. lib. 1058. lib. 1059. lib. 1060. lib. 1061. lib. 1062. lib. 1063. lib. 1064. lib. 1065. lib. 1066. lib. 1067. lib. 1068. lib. 1069. lib. 1070. lib. 1071. lib. 1072. lib. 1073. lib. 1074. lib. 1075. lib. 1076. lib. 1077. lib. 1078. lib. 1079. lib. 1080. lib. 1081. lib. 1082. lib. 1083. lib. 1084. lib. 1085. lib. 1086. lib. 1087. lib. 1088. lib. 1089. lib. 1090. lib. 1091. lib. 1092. lib. 1093. lib. 1094. lib. 1095. lib. 1096. lib. 1097. lib. 1098. lib. 1099. lib. 1100. lib. 1101. lib. 1102. lib. 1103. lib. 1104. lib. 1105. lib. 1106. lib. 1107. lib. 1108. lib. 1109. lib. 1110. lib. 1111. lib. 1112. lib. 1113. lib. 1114. lib. 1115. lib. 1116. lib. 1117. lib. 1118. lib. 1119. lib. 1120. lib. 1121. lib. 1122. lib. 1123. lib. 1124. lib. 1125. lib. 1126. lib. 1127. lib. 1128. lib. 1129. lib. 1130. lib. 1131. lib. 1132. lib. 1133. lib. 1134. lib. 1135. lib. 1136. lib. 1137. lib. 1138. lib. 1139. lib. 1140. lib. 1141. lib. 1142. lib. 1143. lib. 1144. lib. 1145. lib. 1146. lib. 1147. lib. 1148. lib. 1149. lib. 1150. lib. 1151. lib. 1152. lib. 1153. lib. 1154. lib. 1155. lib. 1156. lib. 1157. lib. 1158. lib. 1159. lib. 1160. lib. 1161. lib. 1162. lib. 1163. lib. 1164. lib. 1165. lib. 1166. lib. 1167. lib. 1168. lib. 1169. lib. 1170. lib. 1171. lib. 1172. lib. 1173. lib. 1174. lib. 1175. lib. 1176. lib. 1177. lib. 1178. lib. 1179. lib. 1180. lib. 1181. lib. 1182. lib. 1183. lib. 1184. lib. 1185. lib. 1186. lib. 1187. lib. 1188.

JACOB. BENOCH.
Quia sanè ratio non satis vera mihi videtur: cum verius sit, céseri vocatos per fideicommissum, ut suo loco infra dicemus. Et alia acuta confideratione Ruini confederationē diluit *præcitatō in loco Rūificis*. Præterea aduertatur, quia haec coniectura non videtur differre a precedentibus.

Nona est conjectura, † quando iij filii bis sunt positi in conditione. Nam & tunc vocati ex testamento praefunduntur. *La Carta* in cons. 73, num. 2, l. 2, *Cap. 6*, in *cons. 6*, col. 2, ver. tertio. *Gratianus* in *cons. 73*, num. 6, l. 2, *Purpura*, inter confilia Silvani in *cons. 75*, num. 8, *Antonius Gabriele*, in *lbor. 4*, *Consuetudinum* tit. *de fiducione* in *cons. 1*, col. 4, num. 32, *et Zanchius* in *d. 4*, *Consuetudinum* tit. *part. nra.* 75, & *bes secundus* in *cons. 123*, num. 7, *cor. 17*, l. 2, num. 6, *ver. fiducia accedit*, *lbor. 2*, *quod si* prouerbii ex *can.* quae *stipulatio* *prima* *conceditur*, *qualitate* *et* *magnitudine* *repetitur*. *Hanc quoque* *comitiam* *probant* *Logifici*, in *d. 15*, l. 5, c. 2, numer. 1.

Decima est conjectura, quando testator in alio testamenti capite prefigponeret, hos in conditione positos esse vocatos, vixputa, si dixit, si eriam ipsi filii filiorum institutorum recusabunt acceptare hereditatem, &c. Nam hoc in cuius lib. i positi in conditione vocati confentur. Ita respondet Crat. in conf. 62. nam n. quem fecerit lib. 2. Zanchius in dicto 5. citat a. in 7. parte. num. 7. qui ad amēpōnion recentis Socii. seu in confil. 7. adib. 8. lib. 7. ut verius mem. 7. quia tam non legimus hoc in causa, sed in causa septima conciliata supra. Hac conjecturam confirmatur responso Ruini in conf. 160. n. 2. ver. quatinus erga lib. 2. qui dixit positos in conditione vocatos, quatinus in alia parte testamenti enim dicitur dispositio vocatis. item responderunt Cratini in conf. 63. n. 7. et transcripsi in conf. 126. n. lib. 2. & Cephalis in conf. 170. n. 1. lib. 4. Hanc conjecturam probatissimum Ruffic. in prolegatis Commentarij, an. & quando liber positis in conditione vocatus. lib. 1. cap. 3. & c. 4. num. 3.

Vnde cima est dictio, quod ad eft facit pia caufe, quod
positi in condicione conferunt vocati. Nam tunc vocati dicitur
ita Iafon in *§. 6* qui *is quid nam. 22.* *ff. de misericordia unius in aliis.* Zan-
chius in *§. cum ita sit. 17.* *partea. 40.* & *nun. 26.* Et Iafon motus est
auctoritate Anch. in *conf. 7.* q. tamen hoc non dixit. Quocres-
citur a Iafone diftinguit Ruin. *m conf. 8. n. 2.* & Parfius
conf. 7. n. 68. lib. 2. & alios congelat Rustic. *ap. prel. alleg. Com-*

Eat ratione iumenti sunt, quis legit & fiducia sumit. Cetera ad hoc
estatur, esse magis receptam.

Decimus quarti cuncteque est, quod si filii positi in conditione affirmari, ut se testator ita dixit, instituto Caiū, cui decedit sine liberis substituto Sempronius, si vero extantibus liberis decederit Caius, Sempronius non succedit. Ita exemplum ponit pollicie exfluitum in his conjectura, quam in specie probarunt Curiusius in *civ. 4, 3, 9, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 20*

litteris, &c. 3. ver. 1. etiam lib. Zanchius in d. 5. continetur por-
m. 32. Antonius Gabriel in d. 4. confutatur in it. de fiducia omis-
tae. vol. 4. monit. & inscr. & Ioseph. Tullius imprimitu. Camer-
tina, &c. & quando sibi in conditione positi vocant. l. 3. q. 4.
namer. 1. Qui quidem moti sunt auctoritate illa egregia Calixtus
in confil. 33. supradict. D. Confut. calv. ver. 3. et alij. l. 2.
quae fecit imm. R. Ruiz in confil. 38. mon. 1. in confil. 38. in confil.
20. mon. 3. lib. 2. in confil. 34. column. 2. & in confil. 14. lib. mon. 3. Docim
civili. 2. mon. 1. Gratius in confil. 3. monit. 22. libr. 1. Zuchardus
l. 1. namor. 8. ver. 6. vel post quoque C. d'egrelle & Nattancourt. tyn.

*Capitulo. 11. l. 1. Dicit Calixtus, declarando doctrinam patrum. 1. s. non videtur, immo, 2. si de Statu et sensu fidei. Tertium, quod ait, et aliquem excludere, si tales exorbitant, ut puma, quod existentibus agnatis, mater non succedit. Hoc enim cum agnati possint in conditione affirmativa discutunt vocari. Nam siquicunque mater excludeatur, si agnati non effecti vocari. Potest enim ad alios cogniti propter quolores agnatis, qui admittereuntur, excluderis, ut marius excluso facta respectu & fauore agnati, oritur quis ipsum agnati profolleret, quod esse non debet. *Iherosoloma*, quod est auctoritate doctri.*

quod non debet. *Liberatus*, & *laci omne*. *C. de liberis*. Aliud est (habens
in Caffraria) aliquem esse vocatum post mortem aliquid, si ex illo
non exstaret libertatis, ita quia quando liber positi sunt in condi-
tione negativa. *Hoc* sane casu liberis, si exstibunt, non censentur
liberi, sed facient deficere conditionem alterius, nempe substantia
et illis liberis fatis consultum est per successionem ab intercessore, ha-
bita lectoctorum illam Doctorum opinione, quam supra in initio
missus disputationis reutulimus. Et ruris quodam ponitur in
conditione negativa, ne non exstabit liber, & deinde liber exstant, non
sicut eius que conditione faciuntur, sed ut *liber* non possit, sed

icit euenile conditio secundum reflatoris dispositionem, sed
conditio contra la exp[ress]io[n]em, sed quando ponitur affirmativa
puta, quod exstantis signis, mater succedit, tunc si signis
exstant, dicuntur euenile conditio exp[ress]a à statu. Quo quidem
est multo fortior tactus. Et propter agnati clementer voca-
cerum responderunt, traditionem illam Bartoli, *ind. 6. videlicet*,
loqui & procedere in dispositione legit, non sine hominibus
in specie respondit, de Ama, incipit, *6. m[od]i. et alii congerunt*
a quædam in leg. h[ab]ent quinque, in rebus, sicut fidei laceris, numer[us] 6. insi-
tenciam, ut & Zanchius *ind. 6. e[st] in eis numer[us] 5. in fi-*

Quoc irca aduersus Curium huius iure & alios sensit. id. Ann. in d. conf. 68. &c ipso conjectur in hanc reieci in conf. 152. nn. 2a. libr. 2. & Ruinus in d. conf. 124. libr. 3. in specie eiusdem cuius probabit aduersus Curium. Et si recte perpondatur, vix sit, ut in causa futuriorum adaptari possit aliquod exemplum simpliciter at firmatus conditions.

68 Decimaquinta est conjectura est quidam per filios in conditione positos tacite censetur excludere personae, que aliis efflent meliores, vel eiusdem conditions quam ipsi positi in conditione. Nam tunc iij in conditione positi censentur vocati. Ita scriptor Rau. in conf. 99. num. 4. libr. 2. & in conf. 140. num. 1. libr. 3. & ibidem in d. 16. libr. 2. modo concordat posse traditionem Barri. in d. 12. q. videndum. nro. 7. s. 7. ad Tertullianum opiniione gloss. nro. 1. Lucius. la. 2. ff. de her. infra. q. 2. contra videtur. Gratian in conf. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & in conf. 22. num. 15. libr. 2. Socinus in conf. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & 12. & auchm in d. 6. c. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & 12. & 13. & 14. & 15. & 16. & 17. part. num. 1. & si dicit, id contingit non ob positionem in conditione sed propter aliam partem causam exclusione, nam ob eadem praelatis et commemorant Ruffici in predictis Commentariis, an quando liberi positi in conditione vacuerint. Id. 5. c. 4. num. 3. & c. 6. num. 22.

Decimafesta est conjectura est, quando testator vius fuit colliso Galli. Nam tunc filii in conditione positus censetur vocatus, & quidam direxit ac primò loco. Ita Corn. in conf. 97. 2. ver. similiter libr. 2. & Fenianus Loes. in annotatio. ad Gallium in l. Centur. num. 4. 49. ff. de vulg. & pop. subff. Fortunum Garzia in l. Gallia, in princ. num. 39. & ibidem Salomonum num. 27. Socinus in conf. 29. num. 2. libr. 3. Didacus in r. Catechism. 6. 3. num. 9. 8. 9. 10. 11. & Zanchius in d. 6. cum ita in 7. parte, numer. 8. 4. verbi decimovigesima Catechism conjectura hanc reiunem alijs ferri omnes, qui scripserunt, sub Galli formulis filium non videre inlitteratum, sed ab intellato succederet. Ita communis esse sententiam attestat fons alex. in conf. 185. nn. 17. libr. 2. Lefebvre in d. Galli impr. num. 4. 4. & ibidem Gallium. num. 20. scriptio non est ad hoc communis recordendum in indicando. Idem scriptor Ruffi, in predictis Commentariis, an & quando liberi positi in conditione recesserint, lib. 3. c. 4. num. 7. qui sententia molles humi opinionis Doctores refutat. Et illis accedit Auctib. in conf. 137. & 10. Marcus Aquilinus in d. Gallia. 5. & quid si tantum in 1. part. num. 269. & ibi. Ver. in quest. in q. 1. num. 24.

70 Decimaquinta est conjectura est, quando constat, testatorum vnuillie bona sua conferuntur in agnatione & familia. Nam tunc filii positi in conditione vocati censentur. Ita Corn. in conf. 59. num. 2. libr. 2. Socius in conf. 32. in fin. libr. 2. Rauimus in conf. 111. numer. 5. & in conf. 167. numer. 12. libr. 3. Gratian in conf. 39. num. 8. & in conf. 106. num. 6. libr. 2. Curi. in or. in conf. 1. num. 8. Mantua in conf. 27. col. 5. libr. 1. Ante. Gabriel in lib. 4. conclusum in titu. de fidei communione. cancl. 4. num. 28. 34. 42. & numer. 45. Cepha. in confess. 27. numer. 1. libr. 6. & Declar. in conf. 30. num. 27. libr. 2. & hec sententia in conf. 32. num. 32. libr. 2. & alii nonnulli referunt Ruffici in l. Centur. Commentariis, an & quando liberi positi in conditione vacuerint lib. 3. c. 5. num. 11. Auctori solet prius exemplum, quando prohibito facta est, ne bona alienatur extra familiam. Ita Corneus. Socius. & Curtius in locu. preallegatu. & alii res velut Ruffici practicato in loco, qui numer. 12. dicit, ob hoc Corvei & sequitur opinione, non esse recordendum. Verum hoc exemplum clamant Alex. in conf. 110. calom. 1. libr. 7. Corneus in conf. 185. 4. num. 3. lib. 5. Socinus sen. in conf. 69. colum. 5. & in conf. 106. colum. 3. ver. qua emitt. libr. 5. Partitus in conf. 44. col. 3. lib. 2. & Zanchius in d. 6. num. 11. part. numer. 13. iij fami scribunt, filios in conditione positos dici non possit vocatos, ob dictiactum prohibitionem, ne bona extra familiam alienetur. Quorum traditio ei ratione probatur, quia prohibito ne bona alienetur, extra familiam, et accessoria dispositio principialis, & propterea & non mutat, nec auget, fed ad regularem & facili copiose poll. aliis explicatis in conf. 37. numer. 49. libr. 4. Ceterum responderi potest, id procedere, quando ex antecedentibus conflare, testatorum nullius dispositio vocare, ut declarabimus infra in prafum, vbi explicabimus, an & quando primum fideliscommissum ex prohibitione alienationis. Hoc exemplum conjecturamque extendit & declarat Rufficus qui supra. nn. 9. 10. 11. & 12. videtur. Secundum exemplum adducitur, quando faciliter testator dixit, velle bona sua trahire de descendente in descendente. Ita Parisius in conf. 27. col. 4. libr. 2. & Ante. Gabriel in d. coul. 4. num. 39. Ebor. & tertium exemplum, quando haereditas efficit grants onus reali. Ita Parisius conf. 37. num. 22. libr. 2. Cur. in conf. 39. num. 20. Nomis in conf. 32. col. 2. & Ruffi. vbi supra lib. 3. c. 3. num. 11.

71 Decimaquinta est conjectura, quando testator grauauit haeredes Menach. Praesupponit.

Hoc, ut perpetuo carent fieri antiqui, non in alijs. Ecclesia. Hoc enim omnis significare elevatos omnes descendentes testatoris, ut in testamento ascendentis filio nomine haeredi intellatur, & haeredes sanguinis, hoc est de descendente. Lex factio 9. v. 6. s. 1. fid. ad Trabel. Ita cuncti fratres habent in testamento probatur Martians Gribal. in er. c. 6. num. 2. & Ruffi in d. 1. libr. 5. cap. 1. num. 12. qui imm. 13. s. 1. et. 1. Curvum tonorum in conf. 57. numer. 6. Ver. accessit ad conf. 14. s. 1. em. quoniam plement. Ruffi retulit, & in cap. 6. num. 6. Respondit Curius, quando testator haeredibus intitulit, & descendentes positis in conditione impossibili est omnis propinquidate Capelano in aliquo Capella in perpetuum, ita quod descendentes esent patrum. Es hoc enim sequitur, voluntate tuis illos omnes descendentes efficiere haeredes, clad eos tantum tractat us patronus. Et Cui. sententia est Mart. in conf. 14. num. 55. & 37.

Decimanova, quando in conditione positus est effectus negos testatoris cuiusdam nominis, ut quia ausus vocabatur Pompeius, et demissus nomine nepos, & dixit. Et si filio filio Poppelio mei nominis decesserit, substitutus sub nomine Alexandrum. Hoc in casu cōiectura definitur testatoris vocabile Pompeium illum in conditione sic possum. Ita Ruffi. in d. 6. num. 6. egregie & acute conjecturam hanc perpendit. Quam verisimiliter existimat si is institutus altos haberet filios, vel facili potuisse fulcire. Hic enim nominari in conditione positum videant predilexisse, & alijs antepotestos & protrectores ex testamento debet succedere, alioquin ab alijs non differet et illi successori sunt pari ab intellato.

Vigilamus eti cōiectura, quando testator habueret respectum ad illipes & non ad capitula haeredum institutorum, & grauatorum. Hanc eti pulcherrimam conjecturam non scripsit bene eruditus Rufficus in d. 6. numer. qui scribit, ita respondit Cephalon in conf. 49. numer. 15. libr. 3. Ceterum anima mutata Cephalon in d. 49. numer. 75. c. ratione non probabile habet cōiecturam, quippe quod illa verba, in fibris & non in capita non referuntur ad personas filiorum in conditione positorum, cum eis non conueniant, sed ad personas sublitorum, qui, carente conditione, quod haeres decedit sine filiis, successori sunt. Nec aliquo modo praedita verba concepi ita posuisse, ut positus in conditione conueniant, sciat si respondet in fibra a Cephalo & Ruffico non in modu. 1. s. 1. in conf. 1. s. 2. col. 6. perduit. vbi si non est lat. quatuor, & colum. vlt. ver. 2. respondet lib. 2. Cum enim testator ponit in conditione filios haeredes, ita vel simili alio modo dicere soleat. Et si haeres meus eti decedit sine filiis, successori agnati in fibris non in capita, atq; ita clausula haec in fibris, non referunt ad ipsos filios positos in conditione, sed ad agnatos vel filios qui subiiciuntur. Et si diceremus, referri ad ipsos filios in conditione positos, iam non essent positi in conditione, sed expresse vocati.

Vigilamus eti prima est conjectura considerata a Celsio Vgone in conf. 20. 30. 39. quare probatur & Ruffi in d. 6. num. 6. quod, cibis, testator in substitutione mentionem descendenterum fecit. Nam cum inquit Celsius dipositio extendi debet ad omnes in infinitum vlique, juncta sententiā Belasius in 5. no. 10. sicut in Auct. de refl. fidei. comm. atq; ita ultra decimum gradum, dicendum est, testatore non referuisse nisi legitimarium haereditem, cum post decimum gradum non detur facultas ab intellato. s. 1. vni. in fin. libr. 2. de cogn. 1. s. 1. Hanc conjecturam probatur & Cephal. in conf. 49. num. 15. libr. 2. Et illi vnu non est ratione a Celsio considerata. Exstremissime eti hic considerandum, quod in casu Celsi, aut illi descendenterum mentio posita fuit in substitutione respectu ipsiusnam substitutio, quia vocavit ac omnes ab descendenterum: Et hoc casu est certu hoi descendenterum sic dispositio vocatos succedere vlt. in infinito. Aut hoi descendenterum metrio facta fuit proper persona infiniti cui facta fuit substitutio, ut si testator ita dixit, in finito Caium. Et si ipse decelerit finem descendenterum substituto Sempronium. Hoc in casu, quem Celsi filius opinor, dicendum est, conjecturam hanc non marmoream, ut ipse dicitur, sed tecum esse finis nil plus conservare quam dicit Scauola in l. Lucius la. 2. ff. de her. inst. vbi testator ille ponit in conditione infiniti liberos, quorum appellatio continentem descendenterum in infinitum, ut tradidit per multis, quis consenserit in conf. 1. s. 10. 4. lib.

Nec repugnat, si dicatur, imo testatore in casu d. l. Lucius, posse in conditione finum, sibi ante patris infiniti, sicut formulata relata a Scuola manifeste ostendit, quia responderi potest, Scuola intercessit, testator illi potuisse in conditione non soli primi gradus filios, sed & alios viceriores gradus, & in fibris sic interpretari possunt Cephalon in conf. 7. col. 6. vlt. in casu. Soc. sen. in conf. 25. 50. col. Fff. 2. 3. & 4.

emprobauit, & scripsi titum super in presump. vbi disseruit res ipsa.

Caterum declarationem hanc improbarunt Rui. in conf. 39. nu. 19. lib. 3. Soci. Iun. in conf. 10. num. 39. lib. 3. Crat. in conf. 39. num. 6. & in conf. 83. infin. & Zanchius in d. 3. cum ita sit. p. numer. 3. & par. 2. numer. 22. Ea ratione moti sunt, quod fidei debet ceteri filii vocati portionem coheredatum quam ad illam patris, ut responderemus Comment. in conf. 123. col. penul. Secundum in l. 3. cum est. vlt. & Rainas in conf. 2. num. 10. infin. libr. 2. Quia sane ratio repugnare mihi videatur I. Lucius. la. 2. ff. de hered. in lit. vbi sicuti testator dilexit fratrem ita & eius filios , repectu scilicet eius Portionis.

Et haec declaratione infertur, quod iij positi in conditione multo minus inter se reciprocum substituti, & vocati dicuntur. Ita ad r. 7. scripti Zam. in d. 3. cum ita in 7. parte. num. 37. addidit anchorite Rumin. Sen. in conf. 32. lib. 2. numer. 25. vers. praeferat libr. 2. & Rainas in conf. 1. infin. libr. 2. Qua de se scripsi super in presump. vbi de reciprocis a d. fratribus.

Hac declaratio multis modis restringitur, vt refert Zanc. in d. 4. cum ita in 7. par. nu. 38. 90. & 91. vlt apud eum. Et refert, ac sequitur Rui. in d. 3. cum ita in 8. 9. & 10.

Declaratur secundum predictam coniecturam, vt locum non habent, quando celaret ratio positionis in conditione. Nam tunc vocati nullo modo centurio. Ita Butrus in conf. 27. Soc. Sen. in conf. 75. nu. 31. lib. 4. & Zanch. in d. 3. cum ita in 9. par. nu. 92. & Rustic. in d. 9. nu. 11. Exempla ex Butr. & Soc. habentur.

Declaratur tertio, vt locum non habeant haec coniectura, quando ipositi in conditione effent in alio testamento capitulum expressi vocati. Nam tunc in eo capitulo, in quo positi sunt in conditione nunquam centurio. Ita responderemus Soc. Sen. in conf. 31. col. 2. ver. 10. & in termino. & col. 5. vers. praeferat libr. 3. Pars. in conf. 46. nu. 40. libr. 2. & Zanch. in d. 3. cum ita in par. 7. nu. 93. & attig. sup. in secunda coniectura in d. testator.

Declaratur quartu[m], vt locum non habeant haec coniectura, quando ultra conditionem, si sine filiis, adiecta est alia condicio, vtrup[er]t si sine testamento, vel alienatione bonorum. Nam tunc dicti filii, stantibus coniecturis vocati, venire non possunt tanquam substituti: si pater in testamento, vel inter viatos de bonis illis aliquid alienatur. Ita declaratur Zanc. in d. 3. cum ita in 7. par. nu. 94. & sequitur Rustic. in d. 4. 9. nu. 14. Ea ratione vlt est, quod cum iij filii possint in conditione vocati sunt sub multis conditionibus: & illa non servata non sunt, eam de fidei defecutum non succedunt, vt probat Zanchus.

Declaratur quinto, vt locum non habeant predicta coniectura, quando testator voluit, testamentum suum intelligi debere, vt iacet ad literam, & sine aliqua interpretatione. Nam tunc possint in conditione non centurio. Ita responderemus Bero. in conf. 57. num. 63. libr. 3. in conf. 57. numer. 3. libr. 3. Et secundum est Rusticus in d. cap. 9. infi. & ad rem contra qua dicensimus infra in praefato. 181. vbi explicit abuso leg. cum ann. ff. de cond. & de morte.

His intelligimus, quibus in casibus possint in conditione prestantur vocati, ut succedant ex testamento. Quia sane dispensatio summa est utilitas, mox subcubiam, sed prius explicandum est, & hoc quidem pacis, quo modo iij sic vocati centurio substituti, ut faciliter direc[t]o, vel per fideicommissum.

Quia de re sunt opiniones.

Prima est eorum, qui dixerunt, hos centuri vocatos per compendiofam: atque ita vulgariter, pupillariter & per fideicommissum. Ita responderemus Bar. in d. Lucini. la. 2. m. foce. ff. de hered. inff. mans. p[ro]p[ri]etate C. bre[n]til. filius filium. 6. cum quis. de leg. 1. & in conf. 39. prae-
supposito statuo. calum. 2. lib. 2. Comes. in d. 1. Lucini. la. 2. numer. 6. ff. de hered. inff. Alexand. in conf. 66. calum. 3. lib. 2. Soc. Sen. in conf. 106. calum. 3. ver. 1. praeferat mortuo. libr. 3. Gallatia m. 1. Centuria numero. 49. ff. de vlt. & pop. subf. 1. pars. in conf. 97. solatum. libr. 2. Didacus in Cap. Raynatus. 6. num. 3. de regimene. Zanchius in d. 1. heredes mei. 6. chao. ita in septima parte. numero 2. & Cephalus in d. 2. leg. Centuri. numer. 96.

Secunda est opinio eorum, qui dixerunt, per solam fideicommissariam tantum centuri vocatos. Ita responderemus Soci. Sen. in conf. 140. col. 1. libr. 1. Quia sane opinio defendi eo in capitu positi quantum ad substitutio conceperit eti[us] significabitus tractu temporis successum, fuisse matru est responderemus Rui. in conf. 2. col. antevers. non obstat etiam lib. 3. Dicitur in questi. 155. num. 20. quas secundum sum in conf. 140. numer. 1. libr. 2. Et hanc est verisimiliter opinionem dixit Rusticus in sepius all. g[ra]tu Commentariz. 3. an & quando liberi positi in con-

ditioe vocati. libr. 6. cap. 3. numer. 2. Nec repugnat quod resp[on]datur cuiusnam in 23. num. 15. libr. 2. quem fecutus est Zanchius in d. 3. cum ita in 7. par. nu. 16. ac etiam cum his fecutis Soc. Iun. in conf. 29. col. 1. libr. 3. Dixerunt iij, quod licet principalis substitutio ob illa verba in instituto decelerit sine liberis, fit fideicommissaria: at tamen quod ad filios in conditione positos, illi non dicuntur vocati per fideicommissum, sed per vulgarem, defectum patris. Verum respondetur Rui. loqui, vt declaratur in conf. 22. nu. 4. libr. 4. de quo inff.

Tertia est opinio eorum, qui scripsierunt, quod iij filii in conditione positi solum dicuntur vocati per vulgarem. Ita responderemus Rui. libr. 3. paron. conf. 1. et 2. Sen. in conf. 14. col. pen. libr. 1. & aperte in conf. 69. nu. 4. & 5. & in conf. 104. col. pen. libr. 3. & idem scripsit Rui. Sen. in conf. 326. numer. 31. libr. 2. & Zanchius in d. 3. cum ita in 7. par. num. 20.

Crediderim h[ab]er[re] in disputatione esse distingendum, vt d[icit]ur xix in conf. 32. nu. 4. & 5. lib. 4. ex sententia Rui. in conf. 128. nu. 15. lib. 3. locutus indicat sufficiat.

Vtilitates huius principialis disputationis, quod scilicet positi in conditione sint vocati, permulta sunt.

Prima est, quia & si quando pluribus instituti facta est substitutio, tunc post mortem eorum ultimi centurio inducita inter eos reciprocum substitutio, ut scripsi sup. in presump. Attamen quando substitutio facta est post mortem ultimi ex positis in conditione non centurio inducita reciprocamente eos. Et ratio est, quia si iij possint in conditione non dicuntur vocati, vt ex testamento succedant, nec etiam dici potest, quod inter eos sit inducita reciprocita. Ita al. rem scripsi Zanchius in d. 3. cum ita in 7. par. num. 1. & copiose scripsi in d. praecepto.

Secunda est utilitas in ca[usa]l. cum auts. ff. de cond. & demonia: quia locum non habent in positis in conditione tantum: cum requiratur, quod sint vocati, sicuti scripsit Soc. in d. 1. item aut. num. 38. Dei. in generali. & cum autem num. 12. C. de iust. & subf. Rui. in conf. 1. col. pen. libr. 2. cum quo de eadem facta est scripsi responderemus Car. Iun. in conf. 33. ver. 1. primit. later. & Soc. Iun. in conf. 100. libr. 1. Et haec utilitas atem in specie considerans Zanchius in d. 3. ultima, in 7. par. imprimitur, & differtem insit in presumpzione. vbi explicabimur. d. leg. cum d[icit]ure.

Tertia est utilitas secundum Zanchium preciatu in loco. num. 6. quia si iij positi in conditione sunt vocati praeferuntur substitutio, etiam qui aliascum ab intestato excluderet, focus vocati non sunt. Exemplum affert, vt si positi sunt in conditione filii, que aliquo at intestato excluderetur ab agnatis ex statuto disputatione, tunc hi dicuntur ex testamento vocari excludent ipsi agnatos. Nam t[em]p[or]o locus esse potest successione ex testamento, celum illa ab intestato, & quando, ff. de agn. heret. & Lata. d[icit]ur. ff. de reg. iur. & in specie aliorum autoritas, praeforum utrius[que] Zanchius p[ro]p[ri]etate citato in loco. num. 32.

Quarta est utilitas, quia si iij filii positi in conditione non dicuntur vocati, non poterunt, repudiata hereditatis patris, vel legitime exagerandi, venire ad bona testatoris, licet non alienata, focus vocati si dicentur vocati. Ita Bodo in d. Lucini. C. off. d. 1. filius filium. 6. cum quis. Gallatia in d. 1. Centuri. 4. 47. ver. 2. Utilitas. Bero in q. 155. 2. Zanchius in d. 3. cum ita in 2. & Cephalus in d. 2. leg. Centuri. numer. 96.

Sexta est utilitas, quia si heres extraneus decederet non adita testatoris hereditatis, eius filii positi in conditione regulariter sequuntur positi bona illa: ut hereditas non addita non transmittitur focus vero est in effectu vocati. Nam tunc possunt bona illa obtinere b[ea]tae fideicommissarii, prouidio tamen prius de hereditate. Haec utilitas probatur a Galleriano in d. Centuri. num. 48. 27. ver. terita utilitas. Bero in d. q. 155. & Zanchius in d. 3. cum ita in 7. par. num. 2. ver. sexta. & vltima.

Septima est utilitas. Nam si iij filii positi in conditione non sunt vocati

vocati ex testamento, sed si cum ab intestato, & institutus non officiari hares, agnati tanquam proximiores poterunt succedere ab intestato, & proximus. Inst. de legit. agnat. succell. Si vero institutus adiret hereditatem, illi agnati non possent succedere ab intestato, quia (vt dixi supra) quando locus ele. poteat successioni ex testamento, cessat illa ab intestato, d.l. quidam ff. de acq. hered.

Ex hoc quidem intelligitur: nisi ille hares in titulus decederet intestatus. Nam tunc eius filii in conditione politi immediate succedendo patri, essent etiam heredes testatoris, per regulam quod hares heredes dicuntur hares testatoris, v. cit. de hered. inst. Cum enim succederent immediatae ab intestato, videtur habere hereditatem testatoris etiam ab intestato, sed mediae ex testamento cum institutus, cui filii succederent ex testamento successori, natali, & l. 2. ff. de patr. hered. Ita in specie haec veritatem considerare in l. 2. Cen. 2. col. 4. res. acm adiutor. ff. de hered. & Cib. in d.l. Cen. 2. col. 4. & 6.

Ostendit illi veritas, quia si iij filii possint in conditione censentur vocati, recognoscere dicuntur bona a testatori, non autem ab eorum patre, recognoscere dicuntur bona a testatori, non autem ab eorum patre, coheredi s. cum filia, si devulg. & pup. subf. Hanc vestitum atem considerant Cib. in d.l. Cen. 2. & statu aperte & estampate ex his qua dictum supra in L. 2. Veritate.

Nona & vltima est veritas, quia si iij filii possint in conditione sunt vocati, pater institutus suo deficto, quo cius bona siccio publicarentur, non praedicaret filios in his bonis testatoris. Nam iij alienari bona hac non possunt, nec etiam siccio publicari, & post alios tradit R. in L. 2. Cen. 2. col. 5. ff. d.l. Cen. 2. Et ex dicta supra in 4. vltimae col- ligi & confirmari potest.

P R A E S V M P T. LXXVII.

Filiij ex matrimonio putatum nati, an & quando ex presumpta testatoris voluntate, dicantur comprehendendi sub filiis in conditione possitis ad substituti exclusio-

nem.

S V M M A R I A.

- 1 Filii ex matrimonio putatum nati an & quando presumantur copribus sub filiis in conditione possitis ad substituti exclusio-
- 2 Matrimonium putatum dicitur, quando verè & solemniter contratum fuit, sed ob aliquod impedimentum confidere non posse inter se contrahentes.
- 3 Filii ex matrimonio putatum sunt verè & proprielegitimi quod successiones, si modo fuerit solemniter celebratum matrimonium & affuerit bona fides in factu & operi contractuum.
- 4 Filii ex patratis matrimonio tunc substitutum excludantur, quando testator ita dixit. Et si hares mei sine filiis decederint, substituto Caium, si hares habebant filios ex dicto matrimonio, & si eis cedunt etiam in feudo numer. 3.
- 5 Idem si dixerint, Et si hares mei decederint sine filiis ex legitimo matrimonio nati ma-
6. Secundum si dixerint, si decederint sine filiis ex verum matrimonio, & vbi re queritur verum matrimonio, non sufficit putatum.
- 7 Matrimonium putatum non dicitur verum matrimonio, & vbi re queritur verum matrimonio, non sufficit putatum.
- 8 Privilégium conceptionis marito, ne teneatur ultra quem facere potest non habet locum in marito putativo.
- 9 Donatio facta à putativo adoptatore non valet.
- 10 Idem si filia fidei vocari putativa donatrix, que morte non confirmatur.

- D Isterius est in precedenti presumptione, an & quando si lipofilia in conditione presumantur vocati ex ipso testamente, vel succedendo ab intestato deficerit conditione ad subfiniti exclusionem. Nunc explicandum est, quos filios seu quoniam speciem filiorum comprehendere voluerit testator sub illis verbis, si hares mei instituti decelerint sine filiis, substituto Caius primum ambiguitur, sub illo nomine filiorum, intellecter etiam de filiis ex matrimonio putativo natis? His prius dicendum & declarandum est, matrimonium tunc dici putatum, quando

verè & solemniter contractum fuit matrimonium, quod ob aliquod impedimentum confidere non potest inter ipsos contractantes, ex extremitate, qui sibi sunt legi, & ob id putatum dicitur, quia non solum contraentes ipsi, sed & omnes probabilitate putant, esse verum & legitimum matrimonium.

Ex hoc matrimonio filii procreati sunt verè & proprielegitimi, quod ad successionis modo duo concurrunt, nepe quod, ut dixi, matrimonium fuerit solemniter & secundum mortem patris contratum, dicto c. ex tenore, & quod affuerit bona fides in facto ipsorum contractantium. Ita statutum Summus Pontifex in dicto c. i. anno habito. g. priora de Cler. Institut. de consil. vbi glossa, & Doct. idem scripturam Curtius Jun. Socin. Jun. ac Paxton. Cardinalis quos commemorati in consil. 199. m. 59. lib. 2. quo loci, m. 59. exp. fini quando solemniter & palam matrimonium dictum debet contractum, & n. 41. explicatur, quando sedice dicatur contractantium bona vel malia fides. Et ibidem in d. m. 59. inf. matrimonium colorsum dicere quo ad effectum successionis filiorum, quando palam & bona fide ipsi contractantes sunt in quasi posse officione matrimonii, sic declarando Abb. in d. c. ex tenore, colum. 2. qui finit legit. Detinum invic. 113. colum. 2. & Paraphys in consil. 15. m. 44. lib. 2. & dictum sic in spezie de la se Curius Junius in consil. 12. numer. 3. & locum habet etiam in filio Sacerdotis, qui palam & bona fide contraxit matrimonium. Primitus abbor Decius in inter cat. et. nom. 5. de refug. & ad effectum succedendi hos filios censeri legitimos decidit Roman. vt testator Verillus in dicto 25. & in dicto 15. numer. 7. in primis part. His primum, distinguo nunc quod ad rem nolam aliquot casus.

Primus est, quando t. testator ita dixit, & si hares meus decelerit sine filiis, substituto Caium. Hic Caius substitutus excludatur nisi filii haredi ex matrimonio putatio. Ita hoc mecum ignorat omnium primi Dyon in consil. 6. numer. 12. quem fecerit sum Decursum consil. 15. colum. 3. & manifestissimi Rui. in l. Gallus, g. s. etiu. nam 99. ff. de liber. & post. & Cib. Jun. in consil. 27. numer. 6.

Et huius sententia ratio est manifesta, quia hic filius dicitur verè & proprielegitimi natus quo ad effectum successionis, c. 2. & c. ex tenore quod sunt legitimi, & tradidit gloss. int. qui contra in verba, accertim. C. de necfus s. x. vbi Baldus in questione 3. glori. arc. primo, de eo quo duxit in matrimonio, quam post. per adulterio. Ita & Rat. in l. 2. s. fidei ex fato benumum Dyon in dicto consil. 6. numer. 12. Cap. 4. consil. 16. numer. 3. & Decus in c. inter cat. et. nom. 5. de refug. & Detinum in d. c. 13. colum. 2. in principio, qui poli t. Baldus dicit, succedere etiam in feudo. Idem affirmavit Curtius Junius in consil. 27. numer. 6. & in consil. 12. numer. 2. & in consil. 6. numer. undecimo, Roland. consil. 9. numer. 19. lib. 3. Cepha. in consil. 307. numer. 60. lib. 3. & ego in consil. 5. numer. 3. lib. 3. tertius est.

Secundus est casus, quando t. testator ita dixit. Et si hares meus decelerit sine filiis legitimis matrimonio natis. Hoc enim in causa, filium ex hoc putativo matrimonio procreatum excludere substitutum affirmatur Decus in d. consil. 15. numer. 3. & rest. a. consil. 12. numer. 2. & in consil. 6. numer. undecimo, Roland. consil. 9. numer. 19. lib. 3. Dida. in epitome de consil. lib. 2. par. 4. c. 8. ff. numer. 3. vers. 3. infer. r. qui eiusdem opinionis referit Moder. Paril. in addit. ad Alex. in consil. 5. lib. 7.

Eft ratio, quia si filii respectu facultatis succedentur dicuntur verè nati ex legitimo matrimonio. C. num. 3. & Pötzschia hos ratios indicaverit.

Caterinus a predicta opinione dislent Cur. Jun. in consil. 27. numer. 6. & Lat. in consil. 6. numer. 11. & numer. 17. & dubitus Ruitius in d. l. Gallus, g. s. etiu. numer. 99. dum reliquit cogitandum. Rationibus tamen & argumentis Currit abutio satisfacit Socin. Jun. in d. consil. 39. numer. 18. & in d. consil. 6.

Tertius est casus, quando t. testator dixit. Et si hares meus decelerit sine filiis ex vero matrimonio natis. Hoc in causa filii nati ex matrimonio putatio non excludit substitutum. Ita sensit Dec. in d. consil. 15. colum. 2. librum versus non obstat, quod vbi verum. Eft ratio, quia matrimonium putatum non est verum matrimonium, & ideo vbi requiritur verum matrimonio, non sufficit putatum. Ita Baldus in l. fidei ex fato, g. s. an etiam in patrem. c. 2. cap. ff. quod fidei future auto.

Et huc factu, quidam priulegium concessionis marito, ne teneatur ultra quam facere potest. I. maritum. ff. fol. mat. locum non habet in marito putatio, vt tradidit to. Andr. Ab. & reliqui in c. 1. de dom. inter vir. & vsor.

Conferat etiam quod docuit Baldus in l. e. in quam. numer. 20. res. modo ego quero. C. de fidei. Cum dixit, donationem faciam à putatio

pudiorum patre nostra valere. Ita etiam subiunxit Bald. donationem factam vxori paratus donatoris morte non confirmari: cum nulla sit ex quo facta est non ut extranea, sed vxori, que tam non est. Ut aprobatur. *Item hoc statu & i. quod non faciat in statu ff. de dona inter vir. & vxor. & confert l. sex voluntate. C. o. ff. Et Baldwin. sicutus est Roma. in fiducia dote. h. ff. fidelis matr.*

P R A E S U M P T I O LXXVIII.

Filiū naturales, quando ex praesumpta mente testato-
ris deficerunt faciunt conditionem, atque ita sub-
stitutum excludant, vel non, diligent
studio enucleatum.

S V M M A R I A.

- 1 Filii naturales, an & quando comprehenduntur sub nomine filiorum ac conditione potiorum ac exclusione substitutum.
Quod faciunt deficerunt conditionem, & sic substitutum excludant. numerus 2.
- 3 Intellexit. h. si qui regatus, i. primo l. exff. alto. ff. Ad Trebellian. & numero 6.
- 4 Dicit. & pl. a. flat augmentatio, vel implicatio pro etiam, in dicitur.
- 5 Dicitio implicatio eius est natura, ut implices casum magis dubitabilem.
- 6 Intellexit l. Lucini. g. vlt. ff. de leg. 2. vbi an filiorum appell. veniant naturae tamum.
- 7 Matrimonium inter liberum & ancillam omnino prohibetur. Concupiscentia inter liberos de tunc emis permisiva est, inter seruos autem ex praecepto ab aliis.
- 8 Filii naturales in servitute nati ab intestato succedunt, & legitimis appellationibus veniunt, & non excludant substitutum.
- 9 Filii naturales non efficiunt, ut conditio deficit. nu. seq.
- 10 Conditio debet impleri in forma specifica.
- 11 Filii dicuntur, qui nisi sunt ex legitimo nuptiis, id est naturales non discipiunt proprie filii.
- 12 Testator voluntat in conditionib. magis inspicitur, & testator, quia verba.
- 13 Intellexit l. si ff. de iure delib.
- 14 Libertus an venient filii appellatione, & si faciunt deficerere conditionem.
- 15 Filii naturales in servitute nati in figura matrimonij ac faciunt deficerere conditionem, & sic substitutum excludant, & patri succedunt ab intestato. & nu. seq.
- 16 Et quid si de filiis sui mentio in dispositione, illis honorando, ibid.
- 17 Filii naturales nati in libertate sine figura matrimonij regulariter non faciunt deficerere conditione nre nro, nec nre antiquo. C. n. 19. Secus quod ab duas voces, in quibus succedit ab intestato nre antiquo.
- 18 Filii naturales nati in servitute in figura matrimonij, non solum nre nro, sed etiam antiquo faciunt conditionem deficerere, & substitutum excludant. & nu. 28.
- 19 Dicit. autem, qd aduersaria.
- 20 Filii naturales qui faciunt deficerere conditionem, & substitutum excludant, qd confideranda dignitas testatoris fidicemur, ante verisimilem cum voluisse naturales succellere vel non, non est consideranda eius voluntas, ut ex dictu ante confidetur non testator, ex scripto in eodem testamento.
- 21 Filii naturales iuri Digestorum nul consequntur ab intestato.
- 22 Filii naturales ex praesumpta mente testatoris non faciunt deficerere conditionem, si testator sit constitutus in dignitate, & quomodo summa-
tive dignitas.
- 23 Et quid sumunt duobus modis, in genere scilicet, & in specie: in gene-
re vi significati decu. & bocare: in specie sumunt pro magnitudine,
vel pro aliqua praeminentia.
- 24 In agnitione positi qui censeantur.
- 25 Doctores dignitatem quandam, & praeminentiam discipiunt habere.
- 26 Nobiles non praesumunt velle naturae excluso substitutum filii suc-
cedere.
- 27 Nobili conuenit vita honestas, & castitas.
- 28 Filii naturales concepi in servitute in figura matrimonij, eodem in re
succedunt, quo legitimi nati in libertate.
- 29 Filii naturales ex extremo paratus faciunt conditionem deficerere,
& excludant substitutum.
- 30 Testator in dignitate positus, si habet eadem fecit ignoratim, & plebeum

- granando ipsum, si sine liberis deficerit, quid hereditatem refuerit alteri plebeo, non praesumunt velle conservare nomen, & famam fa-
ciunt ille, & idecetera viles, & naturales sit succedere possunt.
- 31 Filii naturales non censentur exclusi à testatore in dignitate consti-
tuendo, quando non mentionem fecerit naturalem in alia testamet parta
& est horum effectus.
- Idem quando extaret statutum, quod filii naturales aqua ac legitimi
successantur. nu. 32.
- 33 Testator praesumuntur voluntatem suam velle esse legi conformem.
- 34 Filii naturales faciunt conditionem deficerere, etiam quod testator sit nobilis, & in dignitate constitutus, si ipse testator sit etiam natu-
ralis.
- 35 Fumina si concedit fendum aliquo pro se & filiis suis, intelligitur pro
futibus etiam fumina, ex quo ipsi a concedente offi. summa.
- 36 Filii naturales faciunt deficerere conditionem quando feminam testa-
trix, & in dignitate testamet constituta adiecit haec conditionem suo
heredi, si deficerit sine filiis.
- Intellige. ut nro. 37.
- Idem discutimus quando testator dixit. Et si deficerit sine filiis ex le-
gitimo matrimonio vel quoqua modo dependentibus. nu. 38.
- Idem si testator in dignitate positus hereditem fecit enim quem siue habeat
habere non posse filios ex legitimo matrimonio. nu. 39.
- 40 Verba intelligi debent secundum conditionem personae, ad quam dari-
guntur. & nro. 42.
- 41 Testator sciens quod testamente tenet per heredem institutum ab eo: &
gratuitam habebat solos filios natus, non praesumuntur eos exclusi.
sed de eis sensisse.
- 42 Testator si statutum habet eadem potius in factu, enim, geruntur testi-
ture, si filio decipit ex quibus filii in intellectu praesumuntur.
Et an hoc sidem coniungunt, valat. en. dec.
- 43 Ecclesiam non posse discolori filio ipsius Clerici, sed potius loco vxori,
vel etiam loco priu. ac regato.
- 44 Clerici iuri in sacra exequiencia dicuntur certos de fine suis filiis, ex quo
religionem defere non posse.
- 45 Clerici in sacra exequiencia potest habere scilicet legitimis & naturales
ex dispensatione Papa, quod matrimonium contrahere posse & hoc a-
line obtemperare fasce. nu. 51.
- 46 Hac ratione dispensatio cum pendeat à voluntate Papa censur im-
possibilis, & non nisi ex magna & urgenti causa concedatur. & nu. 52.
- 47 Legitimi excludant substitutum, sicut legitimatio pendeat à voluntate
principis legitimatis.
- 48 Filii coniugitorum in sacra iurisnomini dicuntur, & perpetuo serui
eis debent in Ecclesia, in qua pater misstrans: & filiorum non nobis
obstant.
- 49 Clericus non potest adaptare filios, & sic an h. excludant substitutum.
Quid non. nu. 50.
- 50 Filii adoptio non faciunt regulariter deficerere fidicemissum.
- 51 Clericus non potest habere filios ex matrimonio putativo, cum nulla
sit error velet cum excusat, & ad matrimonium putatum ex-
cessus non requiritur error maxime probabile.
- 52 Conduci deficerit sine libero scilicet existenti in sacra, quatenus va-
lent.
- 53 Virile per initium non debet vitari.
- 54 Necessestis illud dicitur, cuius contra rationem est impossibile.
- 55 Conditio qualibet necessaria pro para habetur.
- 56 Filii naturales non faciunt deficerere fidicemissum, quod dicti filii excludant substitutum.
- 57 In formicula laudabilis est & officia quoniam in masculo, & in ea vivit
carus est debet ab aliis quam in mixto.
- 58 Vt potest accusare maiorem de adulterio, & non contra.
- 59 Filii naturales non faciunt deficerere conditionem, etiam si sit instituta
femina extranea.
- 60 Secus si dicta femina non esset in concubinatu. nu. 56.
- 61 Pater non praesumunt contemplatione filii naturales velle excludere
filium legitimum, & ideo si filio substitutum alius filium, natura non
facit deficerere conditionem.
- 62 Filii naturales non censentur semper fidicemissum, quando gra-
tutio tempore testamenti habebat filios legitimos & naturales, quia
testator praesumunt de illis tantum capitale. nu. seq.
- 63 Testator nonquaque praesumunt considerare tristum evenitum: confide-
rat in talium, ut si fieri potest provideat.
- 64 Conditio, si deficerit sine libero, habet traction in futurum usq. ad
tempus mortis.
- 65 Filii naturales in conditione positi an excludant Ecclesiam substitutam.

7. *Fili naturales substituti non excludunt, quia unde dixit testator, si deceperit sine filio legitimus & naturalis.*
Fili naturales non debent proprii filii sed inoproprii.

8. *Fili naturales & viatio sibi erit atque non excludunt substitutum, quia verum nomine non obtinet.*
*Sed si sit factum eum quod filii possint hereditate infinitu*m*o*n*o*t*o*s*.*
*Et an valeat huiusmodi statutum, remqua*m*u*s* n*o*o*7*o*s*.*
*Secundum etiam si testator dixerit, si filios meos deceperit sine filiis ex legitimo matrimonio, & quoque modo vementur, quia intelligitur etiam de filiis*m*o*n*o*t*o*s*.*

9. *Fili sibi sunt Pontificis alimento praefari debere sanxit, & hoc etiam in suo Catechismo habere obseruat.*

10. *Fili naturales non faciunt despectu conditionem, quando aliquis institutus ad lacrumas sub condito & affirmatio.*
Idem quando filii sunt positi in coniugione tacite ex legi dispositione, num.74.
*Idem quando mulier heredem fecit proprium virum, quem gravavit vestitrix & si deceperit sine filiis, interclusus enim de filiis legitimis & naturalibus*m*o*n*o*t*o*s*.*

I. **D**ISPENSATIONI precedenti teneat modis huc subiectetur, an quando sub nomine filiorum in conditione posteriorum comprehendantur etiam filii naturales ac exclusiōē substituti? Quia quidem de dispensatione variae fuerunt sunt, que inter pretum opiniones.

2. Primum t. & magis recepta illa est, ut iuraturales iij deficerent conditionem, siue substitutum excludant. Ita confuerunt glo. in i. i. *presentia de probat.* Ang. & Castr. in *Lex facta*, 6. *si quis rogatus est, si aff. & videtur Alex. m. 6. Ripa m. 1. Hercul. vol. 2. Corn. in *conf. col. per. videtur* *temporibus* l. 6. & in *generalibus*, 6. *autem nos...c. de infit. & subff. & videtur Iacobin. a. S. Georgio, Capra in *conf. 123, 6*. J. Soc. in *L. i. i. ann. nro. ff de cond. & demiss. Dec. in *conf. i. i. num. 10. Ruini. in L. Gallus*, 6. *et i. i. num. 2. ff de le. & posthu. & ibi num. 17. scilicet stat communem eff. Alciat. in *Logistica*, 6. *l. herorum ff de verb. Riga. & communem testatur Dec. in d. i. i. presentia. & si t. & si pte (vt mox subficiunt) dissident. Sic & Tyras. de prilegiis *causa in priuilegiis 94.* Hanc quoque dixit, etiam communem opin. Sfortia Odo in *tr. ital. de compend. subficii parte 6. art. vlt. pag. 25. tit. an naturales tantum.* Et iij quidem adducti sunt t. primo eo responso, si. quia si quis rogatus cuius verba hac sunt: [Si quis rogatus fuerit, vt si linea liberis deciderit relictum hereditatem. Papin. lib. 8. respoforum scribit, etiam naturalem filium efficere, vt deficiat conditio. Et in libertino eodemque consiliori hoc scribit. Mili autem quo ad naturales liberi attingit, voluntate quicquid videatur illa, sed hoc ex dignitate & ex voluntate, & ex conditione eius, qui fidei communis, accipendum erit. J. Haecenus Vlpian, Ceterum *praeceps in loco*. Dec. a quo non dicitur Emanuel Cofta in *l. Galus*, 6. *& quid si tantum in 3 parte num. 59. per translatum in 309. ff de libris & postibus exsuffitum, Vlpianum loquitur de filiis naturalibus natis in seruitute in figura tamen matrimonij, qui quidem eo iure ostinebant maiorem in succendo facultatem quam a lij naturales nati in libertate fine figura matrimonij. 6. i. i. 1. ff. de *fern. erga.* Quod ex his loquuntur Vlpianus ex Papiniano sententia perpendit Decius versus illa. [*Et in libertino eodemque, cōliberto hoc scribit.*] Quippe quod naturalis, (vt dixit praecepito in loco) Cofta qui regulariter substitutum non excludit, excludit tamen in ea singulari specie, nempe quando est naturalis natus seruitute in figura tamen matrimonij. Et horum quidem interpretatione fuisse videatur, quia dicitur Vlpianus. [*Et in libertino, eodemque consiliori hoc scribit.*] Illi proponit, hoc, referatur ad id, quod de naturali statim dixerat, vt fenus sit. Papinianus respondit de libertino filio naturali, vt si deficerit fiat conditionem. Non autem de quoquis naturali. Nam aliquo*m*odo ita diflixerit Vlpianus. Et in libertino eodemque consiliori idem scribit. Illa enim dictio, idem, significat fieri auctor perdon. Nec repugnat consideratio Boetii in *d. i. i. presentia*, num. 22. dum perpendit illa verba. Et in libertino. Illa i. dictio, & stat augmentata, iuxta l. tamen adiutorio de leg. 3, vel implicatur pro etiam quod idem est*l. vlt.* vbi Dicit. ff. folio mater. Non est vera haec consideratio, quia immo illa dictio, & stat continuatio*m*o*n*o*t*o*s* in *l. 1. Seru. regula ff. de Sena & m.* & quia ff de sursum omn. nro. & tradit. Aberr. in *dictio* naria in *dictio*ne, Es. ac etiam Parisian conf. 38. nn. b. 2. Nec implicatur stria potest. Quia cum implicatur, etiam habeat naturam, ut implicare calum magis dubitabilem. Dec. in *l. 1. Seru. regula m. 10. c. vnde lib. 1.* causus naturalis natus in seruitute sub figura magna******

trimonii minorem habet dubitationem, quam naturalis nati in libertate fine figura matrimonij, vt diximus sup. Crediderim ego Papin. absolute respondere de quoquis naturali: & si illa facta species forte contingit de illo naturali nato in seruitute sub figura tamen matrimonij. Vel exempli loco de hoc locutus est, quod fame exempli non refringit. s. *testem in legi de gradib.* Alioquin imperfecte & Vlp. & Papin. respondunt. Cum de filiis legitimis naturalibus, ac de vno falso species naturalium verba fecerunt. Et Vlp. ipse de naturalibus, simpliciter & ab solu*m*o*n*o*t*o*s* locutus est. Relat. itaq; responding argumentationem, dicebat lo. Coraf. in lib. 6. miscell. nro. 7. Vlpianum in *cusid. ff. qui regat. u. diff*erentia a Papin. quo ad naturales. Nam cum dicit filii Papin, quo ad naturales efficiuntur, vt deficiat conditio, subficiuntur Vlp. Mili autem quod ad naturales liberos attinet voluntatis quicquid esse videtur. Conferit Vlpia. Papiniano ad legitimos, sed non quo ad naturales, sed dicit esse voluntatis questione de quibus liberos senserit testator. Et projecta & dignitas & voluntas & conditio testatoris interpretatione praefat, vt intelligamus, quibus bursa senserit. Et *la Causa no diff*erent. *Contra lib. 6. i. i. presentia. nro. 5. i. nro. 6.*

Nec illa vera consideratio Emanuel Cofta *praecepito in loco*, cu dixit, Vlpia non differente a Papiniano : *Cum & ipse Vlpian. expiendo casum, quando testator posuit est in dignitate, confermet regulam cum Papiniano, naturalem efficiere, vt deficiat conditio. Non inquit hoc verum est. Cum (vt diximus) Vlpian. voluntarii tamen esse voluntatis quicquidem, que tamen dimittuntur ex illa dignitate, voluntate & conditione testatoris.*

Secundo itaque afferetur t. *lex. l. Lucius 6. vi. in fil. de leg. v. lib. 1. Scruola respondit filios naturales libi filiorum nomine continere. Verum Declupus *praecepito in loco* exsuffitum contrarium potius probare, cum ipfem Scruola exposuerit, filios naturales, id est, in seruitute suscipientes. Ripa tamen in d. 6. ff. qui regat. u. diff. 1. *Dec. 3. dicti difficiens docuit, Scruola respondit de multis in seruitute, de quibus minor erat dubitatio, an sub nomine filiorum continerentur. Quandoquidem prohibetur omnino t. matrimonio inter liberum, & ancillam. *l. ann. annula.* C. de *test. usq. probiliter etiam concubinatus, prater quam cum patrino. nro. 3. C. annula de manumissione.* Cum tamen inter liberos permisum sit concubinatus, et tamen malum, crediderim Scruola si respondebile quod ex facto ita contigisse. Existimatim etiam adulterii Ripam, minorem esse dubitationem de naturalibus natis in seruitute in figura tamen matrimonij, ex quo eorum confortum, eti non ut matrimonium lex approbavit in l. *fern. C. de adult. & doct. & copul. & difficiens doctif. Palat. de nobis pugnare, filii. 6. & proportione aliud in testamento succedit, ut filius iugularis. l. 10. de *test. regna. 18. pr*ter aerea Emanuel Cofta *loci iam citata*, num. 73. scripto, id contingit, quia in eo testamento testator roquerat heredes, ut manumitteret l'ampphilam, quae erat naturalis Ampphilam: utque in mentione naturalium, in alia testamenta parte fecerat. Quia de re *in 4. de la. societate & prima dicemus.****

Tertio perpendi solet text. l. *Cum pater. 6. volo. ff. de leg. 2. Volo (ixerat testator) predia de libe*r*is meis. Quid si quis ei*co*rum filium liberis vita deceperit, partes eius ad reliquias pertinere volo. Respondit Papin. Collibertum patris eundem si filium, ex substantiōē, substantiōē non excludere. Et illo in loco annotatio Bart. filium naturalem in seruitute conceptum excludere substantiōē: crediderim ergo de alio ibi nulli non potuisse quidam de filiis naturalibus cum liberis illi alios, hoc est, legimus libere*r*is non potuerint. Quemadmodum infra dicemus, quando substitutio*m*o*n*o*t*o*s* fit illi, qui non nisi naturales suscipere potest. Est itaque illi in loco fatus manefacta et testator voluntas. Et *responsum hoc* *test. etern. pte* *Palat. de nobis pugnare, filii. 6. 27. num. 2. & manus eius Cofta in d. 6. 7. ff. qui regat. *fern. C. de adult. & doct. & copul. & diff. 1. & quid si tantum in 3 parte num. 71.***

Secunda fuit t. opinio procedenti omnino contraria, nempe filium naturalem non efficerere, vt conditio deficit. *l. 1. scriptio* *Dec. in d. 1. cap. i. presentia* num. 37 *deprobab.* & *Corinthus in d. 4. 7. & Conna.* in d. 1. s. num. 6. *in fine. & aliis plures refert.* & probat Emanuel Cofta in d. 6. 7. & quid si tantum in 3 parte num. 78. *test. etern. pte* *Palat. de nobis pugnare, filii. 6. 27. num. 2. & manus eius Cofta in d. 6. 7. ff. qui regat. *fern. C. de adult. & doct. & copul. & diff. 1. & quid si tantum in 3 parte num. 71.**

Primum eavisi sunt ratione: quid t. conditio debet impleri in forma specifica atque proprie*m*o*n*o*t*o*s*, ut *l. Matu. 6. & l. qui hereditate, se cond. & denovi.* Atque naturales non sunt proprii filii, cum t. dicatur, qui nati sunt ex lustre noptis. *l. fons diffimile. ff. d. 6. 7. qui sum. s. l. annula. 18.* Non ergo conditio folis naturalibus omnis deficit.

Ceterum responsum *Ripam in d. 6. ff. qui regat. u. diff.* quod cum

In condicioneibus mens & voluntatis testatoris magis quam verba specientur. *Item condicione primaria dicitur de condi. & magis.* Voluntas autem & mens testatoris est, quod sihi successibilis excludant substatutum. *Item filius s. dum qm. de leg. s. vñig.* Nec dicuntur (subiungit Rijpa) naturales coepe Digestorum non extantib[us] filii legitimis & naturalibus, succedere in tribus vincis tandem. *I. h[ab]entat. C. de natura d[omi]ni liber.* Quia (inquit Rijpa) hoc sufficit ad exclusionem substatuti, ne contingat testatorum decedere pro parte testatum, & pro parte inter statum, contra i. l[et]i no[n] s[ecundu]s f[ac]tus reg. ita. *Qua de re & de sua nati. illi s[ecundu]s docetur.*

Secundum perpendit Decius & Cora[li]s constitutio in lib[er]tate in gen. al. ter. s. Cum autem C. de legit. & substat. qui conditionem libri liberis à lege substatutam, ita interpretari, ut de libris legitimis & naturalibus sit accipitur. Neque alter fibistrutum vel excludi sicut in granatis inflam proferre foliis, & si qui in flenis est, & granatis, naturalis fuerit quo tamen causa, maior ratio videtur, propter similitudinem qualitatibus interpretationibus argumentum euaderem comiti sunt, qui primam illam opinionem probarunt: Bart. enim, in d. 5. qm. p[ro]p[ter] aet. ne. 2. script. d. 6. Cum autem debere intelligi iuxta dictum in lib[er]tatem d. 6. si quis rogatus. Id quod distinuerat eis docuit ibidem Alex. à quo differtit Dec. in d. c. in praesentia, no. 56. in gloss. 1. Altera est interpretatione glo. in d. 6. qm. qm. reg. atq[ue] distingueuntur inter conditionem legis, & hominis. Illa legis dicitur tacita. d. 6. Cu. autem. & naturalis non excludit substatutum: cum tacita illa a conditione sic à lege substatutella est repugnat iuri communis. i.e. 52. q. r[ati]o. ob id refutari debet. Illa vero hominis effecti, ut naturalis excludat substatutum. Hac de interpretatione multa scribit Dec. m.d.c. in praesentia. num. 56. vbi multi rationibus eam rejicit: quemadmodum etiam damnat Cora[li]s in d. 6. 7. num. 3. quia illa a conditione illam de qua in d. 6. cum autem. dici debetur, cum ex verbis legis colligitur. Ex istimo ergo dici tacitam, si confidemus prolati ipsa verba testatoris, qui nil dixit. Si vero consideremus præsumptionem, quam lex facit, dici debet exp[re]sa: sicut dicimus supra tib[us]. 1. qm. 45. vbi exponimus quando dicatur exp[re]sum id quod ex legis præsumptione descendit.

Tertio adduci i. foli ex l. vlt. f[ac]t. de iure delib. Iauolenus ita respondit. Qui filium libertinum habebat, heredem eum insituerat: deinde ita scriperat: si mihi filius nullus erit, qui in suam tutelam veniat, tum Damea seruitus liber eff[us]t. Is filius pupillus libertinus erat. Quarebatur, ita Damea liber eff[us]t. Trebatus negat, quia filii appellatione libertinus quoque contineretur: Labeo contraquicco loco seruitus filium accepit: Trebatus sententiā probos, si tamē testatorum de hoc filio locutum esse appareat. Hic constat Iauolenum ita denun sensibile cum Trebatio, libertinum sicut natura censit propriū filium, sed modo appetere, testatorum de eo locutu[er]it. Qui libertinus eo in loco sit, differunt inter se Alciat. lib. 4. parerg. 5. & Ciciatius lib. 2. obserua. 37. Existim Iauolenum cum ipso Trebatio absolute sensibile libertinum dici propriū filium; & ob id efficeret, ne Damea seruitus liber sit, & si filius seruitus probaretur non Trebatio, sed Labeois interpretationem fecit effectus Iauoleni. Illa vero ei[us]dem Iauoleni verba, si tamē testatorum de hoc filio locutum esse appareat, referenda sunt ad id, quod testator dixerat qui in suam tutelam veniat. Cum testator filium ipsum præocculebat, sciretque illud impuberem esse, & verba illa posuerit, si mihi filius nullus erit, qui in suam tutelam veniat; videtur quod non de eo filio, sed de ailio senire. Et propterea Iauolenum non dubitabit quin filius libertinus, eti naturalis fit, dicatur ver[us] filius, ut deinceps facias conditionem i[de]c filium dubitabit, ut testator de eo senire, ex quo cum oculis habuit: & dicere potest testator ceteri, cui filius meus in suam tutelam veniat. Purò cum obscurè dixit testator: si mihi filius nullus erit qui in suam tutelam veniat; Iauolenus dubitabit, & idcirco dixit si tamē testatorum de hoc filio locutum esse appetat. Deinde de hoc filio, referendo ad personam, non ad qualitatem personarum. Et hic quidem fons mihi magis probatur illo docili mihi Conani. lib. 10. comment. no[n] 5. 1. no[n] 7.

Tertia fuit opinio Berio[n]i in d. in praesentia. no. 53. & 53. de præber. quem fecerat eis Palentinus Card[ini]n. in d. tradi. de notib[us] d[omi]ni p[ro]p[ter] cap. 12.

Distinguit Berio[n]i ut concilier Doctorum opiniones duo capitulo quorum primium est, quando agitur de filiis naturalibus natis in servitu in figura matrimoniū. Hoc enim dici naturale supra admomimus.

Secundum est caput, quando agitur de filiis naturalibus natis

ex libris & ingenib[us] sine iustitia tamē, legitimiisque nuptijs. Quod ad primum caput distinguit Berio[n]i. no. 229. tres casu. Primus est, quando de his iuri impliciter mentio in conditione. Hoc casu iure Digestorum (inquit Berio[n]i) non continentur, nisi expressè consolare de voluntate testatoris. l. vlt. f[ac]t. de iure delib[er]. Hodie vero iure nostro fecis[er]t, ex quo & ijs ab inelato patri succedunt, ut in Inf[us] de forulis cognatis prima iuncta filius a. 6. Com. quia. de leg. i. Hic causi subi[st]it non probatur, cum rect. d. l. vlt. f[ac]t. de iure delib[er]. contrarium probet, ut filius demonstratur.

Secundus est casus, quando de filiis in mentio in dispositione illis honorandis. Hoc etiam causa Digestorum non comprehenduntur i[n] naturales, nisi de mente testatoris apparet. Et locum s. vlt. infus. de leg. 2. Hodie vero comprehenduntur cum effecti sint capaces successionis paternae rati ex testamento quam ab inelato. Hunc etiam ex ultimo effite omnino falsum. Quandoque in Sequula d. 6. vlt. manifeste dixit, quod fundus relatus Damo & Pamphilo manumissis, ut illum resisterent filii suis, eis debet. Quia (inquit S. i[ust]ola) creditur appellatio filiorum & naturales liberos, sed in seruitute ius c[on]ceptuos contineri. Et hoc festentur probare Rijpa in d. Les fact. qd. si quis queat. d[omi]ni. 37. f[ac]t. ad Terc. & Partim d[omi]ni. c. in praesentia. no. 65.

Tertius est casus (inquit Berio[n]i) quando non de filiis, sed de libris natis ex seruis in figura matr. ut mentio ponendo eos in conditione. Hoc causi Digestorum naturales, natos in servitu & figura matr. & figura matrimonij deficerent faciem conditionem illam. d. l. exposita f[ac]t. si queratur. Et hoc etiam (ait Berio[n]i) pro occidit secundū ius nostrum, ex quo sunt successibiles tam ex testamento quam in testato: crediderint frustra Berio[n]i distinguit liberos à filiis cum in specie has distingue iure non probetur. Propterea respondeat ei[us] distinctione Berio[n]i in eodum differentiam continuitur iure Digestorum inter filios naturales natos in servitu & figura matr. & natos in libertate fine matrimonij figura. Quam distinctionem ipsemer Berio[n]i in d. 23. damnat. Et negat hoc non efficeret, ut ei iure conditio deficiat, ture vero nonno codicis & authenticioris (inquit Berio[n]i. no. 237.) differentia constitutur inter naturales natos in servitu in figura matrimonij, & naturales natos in libertate fine figura matrimonij. Nam natus in servitate & figura matrimonij iure nostro (inquit Berio[n]i) deficerit facit conditionem & substitutum excludit. Cum aptus sit ius ceasarei patrum tam ex testamento quam ab inelato, ut diximus ip[er]. Hic ergo naturalis deficerit facit conditionem. Naturalis vero natus ī in libertate fine figura matr. non facit deficerit conditionem regulariter (inquit Berio[n]i) iure nostro, sicut nec iure antiquo. Nam iure antiquo incederat non posteri patrum ab inelato i. sum. in Cod[ic]e. l. b[ea]t. l. b[ea]t. Hodie vero, subiungit Berio[n]i, filii legitimis & naturalibus, non extantibus ad inelato succederet potest patri in dubi, vñcij, amb. i. v. C. de marib[us]. Ergo licet iure Digestorum non poterit efficiere, ut conditione d. l. sum. in Cod[ic]e. attamen ex quo hodie succedit potest in dubiis illis vñcij, faciet deficerit conditionem quo ad illas duas vñcias. Non autem quo ad redditum; cum in eo ab inelato succedit non possit. Et p[ro]ficiunt hec consideracioni maxime conuenientia & probat Palat. in d. 5. no[n] 25.

Quarta est opinio, quam ex exigebatam dum vijigisti ab hinc anni tunc puncti interpretis explicarem c. in praesentia, de lib[er]to. Distinguitus ego pariter duas filiorum naturalium species, nempe naturales, natos in servitu, fed tamen in figura matrimonij, iij non solum iure nostro, sed etiam antiquo deficerent conditionem, neque ita substitutum excludunt. Sententiam hanc probat d. l. vlt. f[ac]t. de iure delib[er]. quam super in d. 2. exponit de classis summa. Sic etiam probat d. 5. si quis rogatus. de quo dicitur s. f[ac]t. cōf[er] & rati, quod hic naturalis tam iure veteri quam novo succedit potest patri ex restituta & ab inelato. Naturales tamen in libertate, fed non in figura matrimonij Digestorum deficerent non faciebant conditionem absolute, ut dicebat Papinius; sed voluntatis erat quantum, an scilicet de eius etiam intellectu testator velation: Ex coniecturis enim hoc omnia non debent: h[ab]ent reiecta Papinius opinionis censuit Vlpianus in d. 5. f[ac]t. qm. reg. atq[ue] cuius verba haec sunt: [Si quis rogatus fuerit, ut si] si liberis decesserit, restituta hereditate Papinius. lib. 8. responsorum forbit, eti naturalis filii efficeret, ut deficit conditione. Ex iure libertino eodemmodo: coliberto hoc scribit. Misi autem, quo ad naturales liberos attinet voluntatis quantum videtur effe, sed hoc ex dignitate, & ex voluntate, & ex conditione eius, qui inde omittit, accipiendu[er]it. J[ulius] Vlpia[ns] hic vere quo ad libertinos cu[m] Papinius senit, ut scilicet

IACOB. MENOCH DE PRAESUMPT.

felices illi deficere facient conditionem ut diximus supra. Dum enim Vipia dissentit a Papiniiano quo ad naturales natos in libertate, cum ex sentire dictum cur sit ab ipsis naturales natos in servitu. Quod vero dissentit Vipian, a Papiniiano quo ad naturales natos in libertate significant illa verbis: Mili autem. Ita enim in dictio, autem, est ad seruatum. I. hoc amplius. & si autem fit de domo infelix. vbi Bart. & id in l. manu. 9. vlt. ss. ad leg. sed de alio. & in specie sic confidet auct. Beroum in d. c. in praesentia. nro. 227. Dixerat itaque Papinianus absolute (vt supra cum Coracio explicauimus) naturales efficeretur dicere conditio. Vipianus vero non absolute, sed aliquid quod efficeretur aliquod non est. in (volutu dicere Vipian.) consideranda, dignitas testatoris inde committens an verisimiliter sit, cum voluisse naturales succedere vel non. Aliquando enim evenerit potest quod non in dignitate sit testator, sed vilis, vt turpe ei non habere harem illi legitime natum: aliquando econtra, si uero loco dicimus.

Esteriam considerata ipsius testatoris (ut ait Vipian.) voluntasque conjici potest vel ex dictis ante temporibus confectionem vel ex scriptis in eo testamento: sicut infra explicabimus. Ita etiam in (ut inquit Vipia,) consideranda est conditio ipsius testatoris talis fit qui oculo, vel ambo propeque soleat illigitimem natos sicuti infra declarabimus. Hic fratre statutus omnis conjecturalis est. Non omnino admittuntur, non etiam omnino excluuntur naturales. Quia ex intelligimus, verum non esse quod scriptis Berou, in d. c. in praesentia. nro. 23. de probat. & sequitur Palazzo. tis m. d. 27. nro. 2. vers. hoc autem, ex ratione hos naturales iure Dilectorum non efficere, vt deficere conditio, quia (inquit Berou) ab iste intellexi nihil ei tempore consequenter, vt attestatur in finiatio in Auth. quibus modis naturae efficiuntur, sicut in p. nro. 19.

Cum tamen in substitutionibus quando liberorum sit metus, illi vocati confirmant regulariter, qui sub iurato ab legitimis successionem valeant excludere. See in l. canone. nro. 8. vers. multi videtur fit de cond. & demiss. & Tyrragell. s. l. vnuquam in verbo, sive scriptis liberos. nro. 8. C. de reson. denon. Non est inquit vera ha consideratio, quia aliqui nonnunquam naturales eo iure efficiuntur, vt deficere, conditio: cum tamen manifeste alter (vt demonstretur) & sequitur Vipianus ipse in d. c. s. q. s. quis regatu. Nec etiam verum est, quod idem Berou & Palazzo scribunt, conditionem illam, si fine liberis, filiorum fauor eappossum effe, utr ab intellexito reseruata sit cis successio. I. Lut. l. a. s. f. de bared. nro. Non autem intelligitur fauor liberorum, qui ex testamento succedere possunt.

Veronam est haec consideratio cum filii positi conditione vocari sint ex testamento: sicuti explicabimus supra: 2. pref. 56. Hec igitur ista discrepans coniectio est disintegratur. Et cum tres vires sit commenrorare Vipian. d. c. s. quis regatu, nos pariter eius ordinare secuti illas explicabimus, deinde alias nonnullas adiungemus.

Prima itaque est coniectura, que t sumitur ex dignitate testatoris. Dignitas sumi potest dubius modis: in genere filii, et in specie, in genere, vt dignitas decus & honorem: Nam dicere coequimur aliquo non esse ex dignitate nostra, hoc est, honori nostro non conuenire.

In specie sumitur pre magistratu radi Bart. in l. manu. 37. C. de dignit. lib. 12. & Luc. de Penna in subr. riu. idem t. 1. in p. nro. 19. Vel pro aliqua praeminentia sunt idem Bart. & Luc. scribunt & i. terprete allo-
frisi. sumunt in casu in fratre, vi non dicimus. Cum itaque dignitas id est, praeminentia ciuiummodi testatoris est, vt verisimile sit, cum nolite naturales nisi succederet arqua ita efficeretur vt deficere conditio, sic dictum erit. Ita Bart. in d. L. de p. nro. 5. s. quis regatu, inl. 1. nro. 2. ss. ad Trebel. & ibidem Caffren. nro. 8. Alex. nro. 5. Herculanum col. 2. vers. & primo falt. Rop. nro. 8. nro. 16. Alex. in conf. 2. nro. 5. lib. 1. Bart. in conf. 27. ss. 20. lib. 1. Bart. in conf. 27. nro. 6. & in conf. 28. nro. 7. C. op. 15. nro. 6. lib. 3. in conf. 26. nro. 2. in conf. 27. nro. 3. in conf. 29. nro. 16. & in conf. 20. nro. 4. & nro. 17. l. 3. Decim in e. in praesentia. nro. 39. de probat. & solle Beroum in 27. & Parfum in 45. Alcibi. in reph. 49. nro. 9. Rom. nro. 10. s. 4. lib. 1. Emanuel Caffren in l. Gallo & quis sit Larum. nro. 3. parte. nro. 6. ff. de liberis & pug. & Scotta Oddo in tr. de cap. p. nro. 19. o. p. art. vlt. peg. 20. vers. limitatis territ. Et hucus sententia ea est ratio, quia verisimile non est exilium in dignitate, vel praeminentia aliqua velle bona sua peruenire ad infames; ince. a. l. 5. naturales. s. s. ff. de fede suarit contrarie. sicut dicit. & agnat. Qui autem t. confitetur in dignitate posit, dubitamus Doctor. in d. c. s. quis regatu vbi Rop. nro. 10. post Caffren. nro. 6. afferit exemplum in his qui habent Castra & insularibus. Et item affirmatur Rop. in eo. f. 77. nro. 7. lib. 3. Ita & in Equitibus. Ruin. in conf. 17. nro. 11. lib. 2. In consilio

principis. Rop. in conf. 129. nro. 5. sic & in t. Doctoribus, qui dignitatem & preminentiam quamcum habent, et in p. nro. 19. confitetur prout in loco Rop. Idem in medicis circumspicere Doctoris, respondit Alexan. in conf. 9. nro. 1. lib. 1. & nro. 2. substitutus idem in confit. 10. principis. & idem de medico respondit Kolan. in conf. 67. nro. 9. lib. 3. & ibidem nro. 10. de equite.

Ideat t. est in nobilissimo non praefumitur velli naturales, exclusio subtilior, sibi succedere. Ita in p. nro. 19. confitetur in loco Rop. & Alex. in l. gener. dist. s. h. c. autem. C. de m. & j. lib. 1. & ibidem. Alex. in conf. 25. nro. 4. & in conf. 67. nro. 5. lib. 1. qui de legitimis est lib. 1. C. op. 15. nro. 6. manu. 11. Socia. in conf. 18. nro. 2. Ruin. in conf. 10. nro. 6. lib. 1. in conf. 16. nro. 11. & ibidem. nro. 23. lib. 2. Devis. in conf. 21. nro. 6. Rop. in d. c. s. quis regatu. 1. & ibidem. nro. 7. lib. 2. & p. nro. 19. lib. 2. Grau. in conf. 129. nro. 5. lib. 2. Tyrragell in tract. de nobilitate. c. 23. nro. 2. & 13. Cum diligite, & t. nobilis maximus concire vili hominem & castitatem, i. f. officinam. C. de incelsis nupt. in modo locum habere etiam in viro hominem vire scripti Rop. in d. c. s. quis regatu. nro. 16. post Bart. in d. c. nro. 2. & Alex. nro. 5. & Herculanum. c. 2. vers. & primo falt. & lios referit Kolan. in d. conf. 67. nro. 11. lib. 2. & 13. In mercatore vita honesta. C. op. 52.5. nro. 23. lib. 4.

Declaratur t. primo haec coniectura, vt locum habeat in filiis naturalibus conceptis in libertate sine figura matrimonij: securus vero est in naturalibus natis in servitu in figura tam in matrimonio. Nam ijdicinete deficerit facient conditionem, ut ha substitutum excluduntur non habita ratione, quod testator potius est in dignitate. Ita glor. in l. heredibus. nro. 1. m. 19. 19. conditione fit. & Trebel. quem probatur Bart. ibidem. nro. 2. vers. fol. lib. 3. & causam in retrauerit auctor Emmanuel. C. s. b. in d. c. s. quis regatu. t. s. quis si tantum in s. part. nro. 62. Cum enim ij. iure nonne exque succedant ac legitimis, via in ist. de redditu cognosc. dicendum est, nullum constitutu oportere differentiam inter hos naturales, & illos legitimem natos in libertate. Expropterea rejecit opinio dissidentium, nempe Alex. in d. c. s. quis regatu. nro. 4. & Herculanum. ibid. c. 1. Rop. in d. c. & Parfum. in d. c. in praesentia. nro. 8. Idem est dicendum de t. naturalibus natis in libertate & figura matrimonij, quos appellare solemus filios ex maternitate. Nam & ij. efficiunt ut deficat conditio, ut in specie tradit. Bart. in d. c. in praesentia. nro. 2. s. 5. fit de la. m. 1. lib. 1. bart. lib. 2. & v. de ola diximus in p. nro. 19. p. nro. 19.

Declaratur t. secundum, vt non procedat haec coniectura, quando testator dignitate vel praeminentia, vel nobilitate ornatis habet, sicut in igobilem & plebeium, quem grauatis, si liberi decescunt, & relictur haec dicitur ater p. nro. 19. lib. 1. & igobilem. Nam tunc est praesumptio, quod is testator voluerit conferre nomen, famam & dignitatem agnitionis & familiaris & vires nolle libi succedere ex quo conflat vocale plebeios & ignobiles. Ita declaratur Rop. in d. c. s. quis regatu. nro. 16. lib. 1. & in p. nro. 19. Palazzo de m. lib. 1. p. nro. 19. lib. 1. pag. 27. manu. 7. in p. nro. 19. & Emmanuel. C. op. 52.5. nro. 2. & quid si t. s. quis regatu. in s. parte. nro. 62. vers. fol. lib. 2. Et ex hoc colligetur effe magis speciemalitatem qualiter haec grauata quanta testatoris, ut aduersus Angelum. & in malam tradit. Alexander. d. c. s. quis regatu. colum. 2. Qua de te diffat cap. v. Bart. in d. c. in p. nro. 19. manu. 2. 2.

Declaratur t. tertio, vt non habeat locum predicta coniectura, quando testator nobilis & dignitate ornatus filiorum naturalem in alia testam. t. parte mentionem fecisset coniuge honorificat. Nam coniectura inde sumi poterit testatorum, quoniam non habuimus, sed dñe filios naturales, & proprieitate naturales deficerit conditionem etiam a testatore nobilis & in dignitate potius suo in testamento adieciam. Ita Bartolus in d. c. s. quis regatu. & ibidem Rop. nro. 19. Quibus accedit Angelus ut quis regatu. Nobis quidem genere veris. 3. Non obstat p. nro. 19. Alex. in conf. 2. nro. 19. vers. 1. non obstat unde cito. lib. 1. Section. f. 1. in conf. 21. 1. lib. 1. s. 1. quis regatu. cap. 1. libro 2. libro 1. in conf. 1. s. 1. manu. 11. Ideo ma-
f. 1. quis regatu. cap. 1. libro 2. libro 1. in conf. 1. s. 1. manu. 11. Ideo ma-
f. 1. quis regatu. cap. 1. libro 2. libro 1. in conf. 1. s. 1. manu. 11. Ideo ma-

f. 1. quis regatu. cap. 1. libro 2. libro 1. in conf. 1. s. 1. manu. 11. Cum dixerimus, quod est testator ipse habet filios naturales, attamen illius instituti & grauata naturales non excludunt substitutum.

Hac traditio intelligitur quando ipse testator suos naturales neglegit, & pugna sibi ultra debita alimenta reliquit, tunc si est institutus. Nam hoc casu sicut dicit ex suos naturales, praesument ut etiam dilex illis naturales instituti.

Decla-

- Nec repugnat, inquit Ripa, quod dispensatio pendaat a voluntate Pontificis, & quod ob id impossibilis videatur iustitiae apud Iustitiam & confit. de leg. Nam respondet Ripa, quod si licet dispensatio pendaat a voluntate Papae: non tamen ab eo pender conditio, si fine liberis. Ergo ipsa conditio non reicitur: sicut finis in causa frigida Socia. in. quidam relegata. *si. dederit libertatem.*
46. Et simile videmus (subiungit Ripa) quod si legitimatus excludit substitutum, & tamen legitimatio pendaat voluntate principis legitimantis. *I. ff. de matr. scita. Bart. in. non ambig. iust. iust. de leg. b. Hoc* Ripa confiterat vera non est: Nam & si conditione fine liberis, pendaat a voluntate testatoris: attamen in causa nostra dicimus, non sufficere a testatore considerari: quippe qui cura fidei et has dispensationes raro admittunt & non nisi magis ex causa concedi. *op. can ad matr. et iust. in. de statu mon. non cogitavit de iustis suis filiis.* Nec illud simile legitimatio ad rem perire, cum perfice concedit illa soleant: sicut manifestum est, disci non posse vel impossibilis, vel difficilis: *vt decideret. d. e. c. et tradit. de iust. mon. 12. & idem op. marian. affid. in d. 12. lib. 4. & Crat. mon. 27. col. pen.*
- Secunda fuit opinio Angelii, in. si quis postfilius. *ff. de liberti & postfilius.* quem fecerit est Corvinus in lib. 1. c. 1. lib. 1. m. 1. sept. m. 1. & 1. fin. Dixit Angelus, predicta verba, sine liberis, intelligi debet de filiis illegitimis & naturalibus: cum si heres grauatus a filio habere non possit: atque ita intelliguntur verba secundum qualiter in perficie, ad quam referuntur. *plenum. e. curia. ff. de vita & b. h. & dixit supra.* Et credendum est, testatorem considerare magis naturam quam accidens. *I. ff. quis postfilius. ff. de hered. in. lib. 1. fin.* Nec dicendum est, si clericos inuitari ad complexus nefarios: quia si respondet Angelus, conditionem hanc non inuitare, sed posse causas contingentes: nempe si forte sic evincitur, & haberet filios naturales. & praterea non est hoc ordinatum ad hunc effectum: *ut confiterat. Ripa in d. si quis reg. stat. mon. 19. in fin.*
- Hac opinione, ut videtur ad credendum Palaeotius in tract. de notis friv. *ff. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 687. 688. 689. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 697. 698. 699. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 787. 788. 789. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 797. 798. 799. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 897. 898. 899. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 988. 989. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 997. 998. 999. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1088. 1089. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1097. 1098. 1099. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1188. 1189. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1197. 1198. 1199. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1288. 1289. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1297. 1298. 1299. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1388. 1389. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1397. 1398. 1399. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1488. 1489. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1497. 1498. 1499. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1588. 1589. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1597. 1598. 1599. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1688. 1689. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1697. 1698. 1699. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1788. 1789. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1797. 1798. 1799. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1888. 1889. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1897. 1898. 1899. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1939. 19*

Liber Quatuor
Civis in eam presentia, num. 41. & libidem *Actum nomine, 248.* de probatio.
Parisiorum nomine, &c. & *J. Palatini* in tracta. de nobis *florij filii, cap. 27.* in sive *C. Sforzia* *Odo in tracta de compendio, in 6 pars. acta, vlti.*
Pag. 20. *vlti.* limitatus quartu. & *Ludovicus Molina* in lib. 3. de Hispano-
merico praecepto, cap. 3. num. 24. *Ea* *huius sententia* ratio: quia
tellerat ratione habere voluntate honoris filia: cum tunc in semine
major catinus quam in masculo fit laudabilior: *Ita* *in L. Palam,*
qua *in adulterio* *fit* *in rupta.* Et in multe virtutum carnis esse
detestabilis quam in viro, scripserunt Abbas in *capitulo de adul-*
ter & laet. *Tyrasque his de legibus coniubial. m. l. numero, 42.* quo 1 loci
dixit; ob id virum possit accusare mulierem de adulterio: non
mulier virum. Nec repugnat confidat illa doctrinam Palatori
in d. 4. 27. num. 3. res. sed ego: cum dixit, quod ex quo naturales sue
cedunt mariti ab interstatu sic lege ipsa permittente, s. *res. in insti-*
tu *de successione.*

Et etiam si illustris sit mater, ei tamen succedant naturales filii, i. penit. C. ad S.C. Ophic. cum ergo lex hos filios soueat, nulla matris ignominia oriri videtur.

Et propterea testator, ut suam voluntatem reddat consensum
cum legi, *sicut a testatore mis. s. cim. ita f. ad Triplex*. dicendum vi-
detur, de his filiis naturalibus feminis. Nam respondetur, quod eti-
lex naturales illos admittit ad matris successiōnem, non tam
inde fit, quin sūccessores res minus honesti, qui à testatore veri-
mili ratione dilecti non fuerint.

Exceditur *f* hac conjectura, ut locum habens etiam in finima extranea harede infinita. Nam adhuc filii naturales ex eis nati non efficiunt, ut deficit conditio. Ita docet Ripa in d. 5. q. 5. quod agnatus et sexilla opinione contaria insula, Angelis, & Alexander, qui fecerunt Panitia & Palatio praeclarum in loco. Est enim eadem ratio feruenda predictis; in specie persona ipsius mulieris quam praeculsi testator ipse habuit.

Nec dici potest, quin dilecta fuerit hac scemina, ut diligenter solet pater filiam: quia et si ex extremo amore non sit eam prosequi, quo pater filiam: attamen non levius dilectio ex eo, quod harem eam fecerit, considerari debet. Nec considerauit canores immundicam.

61 Declaratur, vt locum non habeat hec conjectura, quando
scemina haeres instituta iam esset in concubinatu: Nam de filiis
ipsis naturalibus sensisse dicitur testator, argum. Ihered. q. vtaff.
ad Trebell.

62 Tertia est conjectura, quia dicimus, filios naturales non esse, ut deficit conditio, atque ita substitutum excludant. Est sed etiam conjectura, quae sumitur a conditione propria ipsius testatoris, ut patrum si ipse testator substituit alterum eum filium.

etiam enim et veritatem, quod
naturali infiniti, Ita Salice, in Generatio, §. can. anton. celum
versus, aut substitutio non est extr. C. de regia, & p. p. &c. Et idem
semper Baldus in consil. 30. super eis quod, col. 2. verba, si quis videt
lib. 3. Alexan. in conq. 4. num. 3. libr. 1. Socin. Scap. in conq. 249. num.
versus non probatur, libr. 2. Ripa in d. l. et seculo, f. q. qui regat us
f. ad Trebell. et M. in proposito num. 24. de prolatio, qui
spondeat argumentis Alexandri, in d. 4. q. qui regat, qui sibi parat
confians a Saliceto diffinet. Et cuius quidem Alexander opinio
nem dixit communem Ripam, & q. qui regat, n. 24. quod u
rum non esse ex illo loco, quod Alexander fecutus etiam fit Hieron
ianus d. 5. q. qui regat, solam, 2. verba sunt fallit, & Sfortia Od
in tract. de compendiosa substitutione, in 6. par. artic. ut quis pag. 202. ver
lione ut ostenditur.

Quarta conjectura sumitur, quando grauatus tempore
stamentis habebat filios legitimos & naturales. Nam tunc tellus
perfumifit cogitatice de illis tantum: non autem etiam de natu-
ribus. Ita Caſtr. in d. § 5 qui reg. 7. m. 7.

Et motus est Calfreius extud. 9. si quis rogatus. vbi li gratius tempore tellameti habebat filios naturales. & prouasum de cogitatis. & melius probat. cum pater. v. volo. de leg. 2. quin intelligit Coriolanus lib. 1. misella. toru. s.p. 7. xii. 6. ver. altera couer. 7. Ergo pari ratione dicendum est. cogitasse de legitimis & na- rribus tantum. quos eo tempore habebat.

Caterum Alexan. & alij, qui à Castrensi dissentunt, opinantur, d. s. si quis rogatus, retrorqueret posse ut iugula d. censu. Secundū 64 ratione suis est Calthrenis; quia non proumiserat telatorem considerabilem tristem eventum, iuxta Litteras sp. pal. en. 5, sc. satr. ff. de verb. oblig. nempe mortem filiorum legitimorum ac legitimorum exercitiorum, legibus concordanter, ex qua filios patrum suscipiunt.

spendet Riga ist.

lanus, quem mox referam, tristem eventum considerari, ut illi, (si fieri potest) prouideatur. cum (ut Scipio diceret. Blaueat) sapientis non sit dicere, non putarem, I generaliter & sibi omni liberu[m] de

fidei communis libert. Tertio & mellius probat tentatio hanc ratione
quod si tellator cogitatur de alijs suis prpter illatos, quos cetero
pore illi gratios habent nihilominus intelligitur cogitare de alijs
legitimis, ut quod est de honestis, ac legi convenientibus confidatur
primum prouferatur. Contrariaenstat, opinionem probantur Alex.
in d. s. qui regnat, na. 26. & thider Herculanus ed. s. res quarto sal-
t. & Stories Oddo in tract. de comprehendenda, in 6 par. art. vii pag. 209.
per suum autem septimum.

Et si quidem adducti sunt ex tex. d. 5. si quis rogatus. vbi quando testator fecit grauatum habere naturales tantum: tamen presuminatur, quod etiā cogitauerit, de legitimis & naturalibus: quia conditione hæc decesserit sine liberti, habet tractu in futurum usq; ad ultimum patrum. *Ex facto 6. f. 94v. ante m. ff. ad Trebell.*

Ergo idem dicendum est econtra, quando testator sicut grauatum habere legitimos & naturales, quod feliciter cogitauerit, eum posse habere naturales. Verum text.d.6. si quis rogatus, nullum verbum habet; quod eo tempore conditi testameti si grauatus ha-
bent filios naturales.

Est etiam leuis illa consideratio Herculani precipitato in loco: ex traditione Baldi & Imola in l. Galli. q. inflatum ss. de l'be. & postbun. Nam & nos concedimus, intelligi posse de alijs filiis nascituris, sed tamen ex legitimo matrimonio.

Quinta est conjectura, quia si ducitur ex qualitate persona substituta, utrumque, si substituta fuit Ecclesia: Nam tunc illa non excludatur a filiis naturalibus in conditione positis. Ita Bald. *me. impr.* *de cunctis quodammodo Ecclesiis et a verba fuit et mundi*: De-

*senta pia. 35 de probet. & videntur etiam in cor. verbi & gen. p. 20.
cius num. 4-2. Marsilius in fng. 31. Tu si, quod. & Tyrtaeillus
trat de priu. p. 24 casu imprind. 44. Ea ratione adducti sunt, quod
Eccellen. dignitas non patitur, vt ab illegitimè nato excludatur.
Verum rationem hanc improbarunt Alexan. & alij, quos flatim
comprobant. non subtiliter dignitas, sed flos tellatoris cōfide-*

reteramus non inservire originis, sed nos estas
retur, d. si quis regnatur. Recipit dicere pollentiis ad coniuncturam
dum de quibus filii ferentur tellor, confideramus tria, digni-
tatem, voluntatem & conditionem tellatoris, d. si quis regnatur. Et
ergo concedimus, hic non confiderari dignitatem vel conditionem
nem tellatoris, potest tamen confidari eius voluntas; qua prae-
sumitur voluntate anteprius plena causam atque ita fluit ante
ma fuit, *mixta sanctum C. de sacro ecclesie*. Nequicoli haredis infor-
mari peccato conferente videatur; quod aliquo facere voleat et
si eius filium naturalem diceretur vocasse. et cum firmus in dubio
pro causa pia est pronuntiadum, *l. sicut persone ff. de religio. Et fami-*

Quia ex intelligentius minus recte à predictis dissentire Al-
xandri & alios, quos recent & probat Ripani, si non regat ut
25. & quibus accedit Hervulacum d. h. si quis regat se a se
et, quarti salutis & Sforia Oddo intret de concedendo ea, m. b. patr. xv
pag. 206. verbi. *Liamus sexta*, ea secunda ratione, quod per statu-
dignitas & conditio, non autem subtiliter considerari debet. Cui
quidem ratione ex iam dictis responsum. Nec etiam ad rem
icit confidatio Ripani, cum dixit, quod si dicimus reflectari fui-
re in dignitate, tunc non erit speciale in Ecclesiis. Si vero dicimus,
statorem non solum in dignitate, tunc conditio Ecclesie repug-
bit conditioni teitorum.

Ergo magis speclanda erit conditio tellatoris, *sciamusque ipsum & alios de libris qui reguntur.* Non inquam ad tem facit confitatio hiecum nec dignitas, nec conditio tellatoris sed tacita est voluntas consideratur, *si propter librum etiam & proprieta quodam dignitas hereditis gravata debet considerari,* respondit Rylan, *in consil. 47. manu 1. vers. 1. initiatum dilla libr. 3. post Ruin. in consil. 47. manu 1. vers. 1.*

Sexta est conjectura, † quæ sumitur ex proprietate sermonis ut si sexta dicitur, si deceperit sine filijs naturalibus & legitimis vel sine liberis ex legitimo matrimonio natis; vel sine veris filiis.

Nam hoc casu naturales non excludunt substitutum. Ita Riparia
dicitur regata, in sc. 50. sicut Bal. in sc. 463. Quodnam substitutum
& ea ratione motus eis Ripi quia naturales non dicuntur filii pri-
pet, sed in proprietate, ut ff. de iure delib. Que sane conjectura in-
ligitur, nisi alij verios a testator prolatos colligatur fentiles &
de natura filii, ut si dixit, id deceleriter sine filii legitimi, sed
corpo descendentes. Haec enim potestra verba significare
filius naturalis, hoc est Bal. in sc. 463.

Septima est tenebrosa, quando filii non soli sunt nisi

rales ed etiam virtus spuriarum alicet. Nam i[n] nō excludunt substitutum. Ita Bar. m. d. 9 si quis regat n[on]m. 4. & ibidem Alexander. n[on]m. 7. s[ic] Angelum in generaliter. C. cum autem C. de infis & subfisi & ibidem Albert. n[on]m. 1. Albus ut e[st] in presentia. n[on]m. 15. de probatis. & ibidem Decius n[on]m. 17. Ripam. l. si quis regat n[on]m. 49. Alcibiatis Legonifice. n[on]m. 3. de verb. hor. Diversis in tracta. de arte etiandi. t. 1. 3. cap. 15. & Birz. in conf. 73. n[on]m. 14. lib. 2. Ea afferri solet ratio, quia spurius verē non obtinet nomen filiorum. cap. v[er]itatis. 37. que[st] 7. & in au[tem] licet. C. de natura. lib[er]ta. & i[n] ab omni beneficio excludentur, ita quod iure ciuii inspectio non succedunt parti ab intellegato, ac[ad]em. ex complexo. C. de inc[on]f. cap. 1. & 6. v[er]is in anteb[us] quibus modis n[on]m. 4. auctor fuit: cum tamen ei filii proprii naturales succedant aliqua in parte, sub licet. C. de naturali. lib[er]ta. & differentiam h[ab]et ad rem nostram consideravit Decius in d[omi]n[u]m. 4. 23. num. 16. In his spuriis secundum ius ipsum Caesarium alimenta non debentur, ac[ad]em. ex complexo. C. de inc[on]f. cap. 1. Et si his Pontificis ex quatuor quadam aliamenta eis praefari debere fanciuerit, c[on]tra habet. de eo, qui duxit in matrimonio, quamplurim per adulter. Quae con-
stituto & hodie in foro Casareo obseruantur, vt tradit[ur]. Ram. in conf. 24. n[on]m. 12. lib. 1. & in conf. 5. n[on]m. 4. lib. 3. Decius in conf. 32. n[on]m. 4. cap[itu]lo 2. Roland. A. Velle in tracta de iusto deiti, que[st] 9. & in conf. 7. 4. n[on]m. 17. lib. 2.

Caterūm h[ab]et conjectura vel ex eo videtur dubia quia creditur, tellatorum non constitutive differentiam inter spuriis & naturales, ita quod p[ro]ponit[ur] p[ro]p[ter] filios in conditione, intellexit etiā de naturalibus (vt diximus spuriis) sic pariter creditur intellexisse de spuriis, cum communis sit dominum loquendi vis, vt spurius appellentur naturales: quendammodum scripsit Iosephus Andree, in additione ad Speculat. in trita. Qui fin[us] filii legitimi. Baldus in confil. 129. Fallam proponit, in secunda d[omi]ni. Et in confil. 206. Causa talis est, lib[er]t. 3. Bartram in c[on]f. 1. p[er] venerabiliter. n[on]m. 25. qui filii regi legamus. Niclaus de Baldus in tracta de successione ab in iusto. colum. 2. Alexander. in confil. 60. n[on]m. 8. lib[er]t. 2. Iafon in confil. 31. lib[er]t. 3. Parisius in confil. 15. n[on]m. 36. lib[er]t. 2. Crayter in confil. 16. n[on]m. 2. Modernus Parisius, in additione ad Alexander. in d[omi]n[u]m. 60. n[on]m. 6. Alciat[us] in confil. 258. n[on]m. 6. Secundum imperiū eiusdem antiquum Legamenfem. Bero. in confil. 163. n[on]m. 12. & 13. lib[er]t. 2. Natura in confil. 62. n[on]m. 7. Didacus in epitome de sponsalib[us] in secunda parte, cap. 3. 5. 4. n[on]m. 2. in fine. Palauos in tracta. de nobis spuriis. filii. cap. 12. n[on]m. 8. & 9. Simon de Praes in tracta de interpretatione vituperiorum voluntatum. lib[er]t. tertio. dobitatio tercera, solutione secunda. n[on]m. 12. & eadem libro tertio, interpretatione tercia, dobitatio ne quarta, solutione prima. n[on]m. 37. in fine. Ferrandus Vagou in tracta de iustitia quod summa que[st] 12. n[on]m. 17. Romualdus Iu[n]ior in confil. 187. n[on]m. 3. & n[on]m. 59. lib[er]t. 2. Hieronymus Gabriel in confil. 29. n[on]m. 4. lib[er]t. 1. & Eugenius Perusinius confil. 2. n[on]m. 45. & lib[er]t. 6. scaturit summa i[n] lib[er]to sexto, resumptione 5. 4. n[on]m. 6.

Et hic quidem communis loquendi viis spectari maximē solet in interpretantis tellatorum dispositionibus: cum tellatores illum sequi soleant liberum, q[ui]d tamē, Causa, de lega, tercia. Huic considerationi forte responderi potest, Doctores affirmantes hanc conjecturam loqui quando tellator vocat simpliciter filios. Quo fanē casu lex interpretatur hoc nomen filios secundum ipsius iuris dispositionem, secundum quā spuriis non continentur sub nomine filiorum. Diversum verē est quando tellator ponit in conditione, vel in dispositione vocat filios naturales. Nam tunc tellatoris dispositio non recipit interpretationem à iure: sed à communī ipso visu, qui est vt naturales intelligantur esse etiam qui nati sunt ex illico coitu, atq[ue] ita spuriis. Ex hoc quidem multo magis procedit, quando tellator vocavit, vel in conditione posuit filios bastardos. Cum enim hoc nomen, bastardi, non reperiatur in iure scriptum, sicut vox quædam barbara, ut recte docuit Palauos de nobis spuriis. q[ui] filii. cap. 4. in fine. populari ipsa lingua comprehendit omnes illegitimes natos, hoc est tam spuriis quā naturales sicut scripto ipse Palauos in d[omi]n[u]m. 18. in fin. ac etiam in 17. n[on]m. 7. quis fort Propositi c[on]f. p[er] venerabiliter. col. 7. qui filii sicut legitimi est in d[omi]n[u]m. 4. p[er] venerabiliter. q[ui]d autem. n[on]m. 4. qui post Angelum in confil. 23. sicut p[er] verbū, bastardos effe vulgare, comprehendens omnes illegitimes. Et licet Alexander. in confil. 28. n[on]m. 7. verific. bastardos. lib[er]t. 1. & Didacus in epitome de sponsalib[us], cap. 2. 4. 9. 8. 6. 4. n[on]m. 3. scripsit, bastardos effe idem quod naturales: attamen hoc non probauit Alexander. Ialiqua nec probare potest: cum in iure non legatur, & ob id spectandus est folummodum communis ipse loquendi vias, secundum quem (vt diximus) bastardos dicitur quilibet natus ex illico coitu.

Declaratur primo hac conjectura, vt locum nō habeat quādo statu[m] tā causam esset, quid spuriis possint haredes institui. Nam tunc spuriis deficerit faciunt conditionem. Ita Bartram in hereditate. d[omi]n[u]m. 9. i[ust]i. lib[er]t. 2. & alio refert Decius in c[on]f. in presencia. n[on]m. 42. de probatis o. qui tamen scribit, dubium esse traditionem hanc, ob validitatem statu[m] cum permulti existimat, validum t[em] non esse. Sit fons Bald. & alio nonnulli relati a Decio, quibus accedunt Romanum in confil. 102. Castigat in repetit. l. omnes populi, quæsiue 7. de infis & lib[er]t. 1.

Declaratur secundū tā hac conjectura, vt locum non habeat quando tellator dixit: & si haec meus decelerit sine filiis ex legitimo matrimonio descendenteribus, vel quo modo venientibus. Nam tunc intelligitur etiam de spuriis. Ita si vir respondit Alcibiatis in responso. 28. n[on]m. 2. & in responso. 490. n[on]m. 16. videlicet d[omi]n[u]m. 12. & 13. lib[er]t. 1.

Ostendit tā est conjectura, quando aliquis inuitatur ad lucrum sub conditione affirmativa, si filios habuerit. Ita Alexander. in d[omi]n[u]m. 6. si quis regat n[on]m. 9. recentiter scripsit Angelum in generaliter. C. cum autem. C. de inc[on]f. cap. 1.

Caterūm animaduertit Ripa in d[omi]n[u]m. 6. si quis regat n[on]m. 29. Angulum ne verbum quidem hac de se recifie. Exproprietate falsam est fe[li]ce differentiam existimat. Ripa & illam repugnat, h[ab]et commissum. ff. de cond. & demonst. in causa 1. lib[er]t. 1. ita quis. sicut. de lega. vbi vtrique easdem idem dicitur. Differentiam etiam responso. 16. videlicet n[on]m. 6. de probatis. & Hercules. in d[omi]n[u]m. 6. si quis regat n[on]m. 6. & v[er]itatis 7. & v[er]itatis 8.

Nona est conjectura, quando tā filii sunt possit in cōditione tā citē ex legi dispositione: vt in causa 1. c[on]f. 1. c[on]f. 2. & 3. de cond. & demonst. Nam tunc naturals non efficit, vt deficiat conditione, ita sicut statu[m] non excludit. Ita statu[m] nōm. 1 in generaliter. C. cum autem. C. de fiducie & in nostris terminis. Herenlan. in d[omi]n[u]m. 6. si quis ita. col. 2. & v[er]itatis fallit. & Ripa. n[on]m. 24. & Felix. in c[on]f. in presencia. n[on]m. 21. verificat quādo de probatis. Quæ autem sit ratio difference disputatur omnes, in d[omi]n[u]m. 6. cum autem. & Socin. in d[omi]n[u]m. 6. & 62. Quæ de re differuntur nisi in præscripto.

Décima est tā conjectura, quando mulier heredem fecit prout prium virum, quem prauauit restituere, si deceferit sine filiis. Nam intelligitur de filiis legitimis, & naturalibus, non autem de naturalibus tantum. Ita r[es]pondit Capra in confil. 122. n[on]m. 1. & 7. qui ea ratio emotus est; quia mulier odio habet filios naturales plus viri justitez. s. ergo. ver[er]itatis p[ro]p[ter] exponit in amb. de n[on]m. 16. elig. f[ac]tum sub. Et autem dicendum, quando tellatrix in iustitia ultimum, quim prout maritum, vt ita Bartram in myop[er]ia. p[er] 29. de probatis. q[ui] setula sicut in 7. d[omi]n[u]m. 16. latitudine ad priuam conetur.

Vindicat tā conjectura effi, quando tellator dixit: filii meis deceferit sine herede. His enim verbis non comprehenditur non posse naturals. Ita Felix. in c[on]f. in presencia. n[on]m. 22. ver[er]itatis 1. p[er] 10. ind. quem rescenſit. Dubitat tamen Sforzis Oddo in tract. de cognitudo substitutio[n]e, m[od]o p[ar]t. v[er]itatis 297. ver[er]itatis limitatur spuria.

PRAE SVMP TIO LXXIX.

Legitimatus rescripto, quando ex presumpta testatoris voluntate deficerit faciat conditionem, atque ita excludat substitutum, vel non, accute rate explicatur.

SVM MARIA.

1. Legitimatus quando ex presumpta mente tellatoris faciat deficerit condicione, & substitutum excludat, quem tellator vocans ex conditione fibaris deceferit sine filiis legitimis & naturals.
2. Legitimatus non comprehenditur substitutum conditione legitimorum & naturals.
3. Principi ex posit in premissum substitutum legitimatur, & exprimit quād spuriū excludat in legitimatis.
4. Legitimatum non posse excludere substitutum conjecturatur facile per predictum. & non in contradictione, in legione.
5. Legitimatus ex substitutum excludat, si tellator fuit possum in dignitate, & non seq[ue]nt. Quod si extra statutum, quād naturale succedit, ut. n[on]m. 7.
6. Vito nobili & dignitate orato tempore effi habere heredem ex illico certa etiam, qui nobilitati memoriam conservare non posset.

- 1 Legitimatū nō modo reddit legitimatum successibilem, verū etiam
rūta expressum omnem in suorum.
- 2 Testator præsumt vel: suam dispositionem esse conformem iuri
can. & stat.
- 3 Legitimatū reddit legitimatum nobilem.
- 4 Legitimatū apud nobilitatum subditum excludit, quod si filii
suis resurserit ad nobilitatem, honorem & dignitatem. Idem quan
d'aperte manifeste derogant, l. ex falso. 9. si quis rogari s' ad
Testator. 12.
- 5 Scilicet testator sufficit magna & extima nobilitatis, ut deducat eis o
rum habere talium successores, n. 13. Sed in hoc plurimum poterat iu
dicio arbitrius, id.
- 6 Legitimatū excludit legitimatum etiam quid pater fuerit in digni
tate positus, quod a principiis in legitimatum expressi quid in sum
ma & per omnia habeatur, ac si esset natura exerto & legitimato ma
trimonio. Idem ex dictaminis, quando tempore conditum legittimatum
testator non erat nobilis, n. 15.
- 7 Idem quando hereditate substitutus illegitimus & naturalis, n.
16. Idem ex dictaminis substitutus alius legitimatum, n. 17.
- 8 Idem si substitutus est ignorabilis & plebeus, n. 18. Idem si hereditate
fecit etiam quenlibet habere non posse nisi filios naturales, quo prof
fet deinde legitimatum, n. 19. Idem quando quenlibet testator esset na
turalis & si legitimatum, n. 20.
- 9 Legitimatū non excludit substitutum, quando fuit dictum. Et si de
cesserit sine filio legitimus & naturalis legitimatus natu vel ex legit
imi matrimoni.
- 10 Excede etiam si legitimatus habeat clausam, quid sit & habeat
perpende ac si esset o matre non natu & procreatus, n.
22. quod tamen intelligendum est, n. 20.
- 11 Legitimatū & dispensatio quomodo differunt excludendum
substitutum, & quid de legitimato per subsequens matrimonium, re
miserit, n. 23.
- 12 Principiis legitimatum, non potest tollere claram testatoris diffi
ciliorem.
- 13 Clausa in respectu Principiis, quid legitimatus succeedat & habeat
ter, ac si ex legitimato matrimonio natu esset: inst. qd debet in deter
minatā ē tunc commun. non autem in determinata per substitutum par
vularia.
- 14 Legitimatus in amplissima forma, ad successorem feudi admittun
tur.
- 15 Filius legitimus non excludit substitutum, quando dictum
fuit. Et si deceperit sine filio: legitimus & naturalis, vel ex legito
matrimonio, cum patre ipse non potuerit succedere, nec plus iuri ba
bore potest illi quoniam patre.
- De Licit. vii no. 30.
- 16 Testator substitutum filium, & ei decadentibus sine filiis substitu
tus Causam, ut præsumatur illa verba, siue filii, comprehendit legiti
matum.
- Et quid si testator institutus filium & filiam, & ei decadentibus sine
filio ipsi si substitutus, n. 32.
- 17 Determinatio tamen rebus plura determinabilius aequaliter deter
minat.
- 18 Legitimatū non excludit substitutum, quando testator substitut
aliter etiam filium.
- Idem quando testator substitutus Ecclesiast. vel causam piam, n. 33.
- 19 Legitimatū legatus appellatione non censetur venire, quando testa
tor ei testator et prouidit aliquid relinquendo, & ideo substitutum
non excludit.
- 20 Clauſulagenses testamenti non trahunt ad casum, queo testator
procula ei libet & prouidit.
- 21 Legitimatū non continentur sub verbis, sine filio: legitimus, quando te
stator expresse prohibet bona alienari.
- Idem quando in ea loco, in quo testator condidit testamento, vel in
quo natu est, exstat communio loquendi viva, quid legitimatus non ap
pellatur legitimatus, n. 39.
- 22 Notariis in testamento præsumitur apparetur verba, que significent
testator voluntatem.
- 23 Legitimatū si est natu ex hiis inter quos non poterat esse mar
rimoniū probabilitate iuri dividiri, non excludit substitutum.
- Nostrum dictum legitimatus sed differunt ut in & n. seq.
- Excede etiam in eo loco, ex quo parentes prohibebant contrahere
matrimonium, ut ex-nuncio, n. 33.
- 24 Pape potest differre circa ea, que lex canonica possit prohib
eret.
- 25 Legitimatū verē dicitur patruus, cuius progenitores prohibebantur
Menob. Trajamp.
- solum iure cuncti matrimonium contrahere.
- 26 Legitimatū non excludit substitutum, quando agitur de primogeni
tū. Idem quando testator volunt filium legitimari ad successoriam
in eo quod pater voluerit, n. 47 & quonodo istud procedat, n. 48.
30. & 51.
- Idem quando testator exclusio proprias filias, ut succederent filii us
cūli legitimis & naturalis, n. 53.
- Idem quando testator & legitimatus non sunt fabiūli iuris filiorum
principiū legitimatum, n. 56.
- 27 Legitimatū verē & absolute debet legitimus, nec ea minus relin
quere illo potest pater.
- 28 Institutio in re certa facta filio, alio viri sensu hæreda instituto, non
potest retroactio in codicilis lucet aliis fici.
- 29 Clausa in legitimatum apposta, sine praedicta venientiam ab in
testato quid operatur.
- 30 Testator excludit filium legitimatum, præsumitur voluntie exclu
dere neptum & alios dependentes legitimatos.
- 31 Legitimatū in re sua fuit porrigit extra territorium legitimatum,
& quando legitimatus post non subditum dictum legitimatus, & n.
58. 59. 60. 61. & 62.
- 32 Comes Summi Pontificis, non potest legitimare substitutos.
Dux Ferrarie, licet Dux ille recognoscit fundum à Sede Apo
stolica.
- 33 Legitimatū substitutum non excludit, quando per scriptum
tempore impetrata legitimatus potuit ex sequenti matrimonio
legitimatus. Et hoc defectu invenientur quamplurima legitimata
tionis.
- Nec dicunt excludere substitutum, ex invaliditate legitimatus
defectu citationis, n. 65.

DISSE RA MS VS TU NC de filiis legitimatis, quando scilicet
& ipsi continetur sub illo nomine filiorum, cum filii po
sit fuit in conditione, ut deficeret faciat tantum conditionem at
que ita excludant substitutum; quem testator vocauerit sub condi
tione, si fuerit suis decelerit. Iste filii legitimis & naturalibus.
Recepit illi magis sententia eius, quod in dubio sub illis verbis, sine
filii legitimis & naturalibus: comprehendantur etiam si legi
timationis ad exclusionem substitutum. Hanc affirmavit triginta illi Do
ctores longa serie congregati R. Land. in consil. 3., column. penult. ver. 2.
Non est illud quod est. 3. quod fecerat fons in consil. 26. num. 20. libr. 3. & ibi
huius nonnullus adduxerit. Et eo in lafo, de quo respondit, consiliorum etiam
Decimus in consil. 42. libr. 1. Et praedicti accedunt Romanus in L. Gall. 6. si
cine, num. 14. de liber. & probamus, quod late differat. Catenarius Cat
erina memor a'ibus, in verbo, legitimatus. Durans in tractatu de arte te
statorum, int. 5. r. 5. r. 6. et 5. num. 5. Natta in consil. 36. column. 1. libr. 2.
Sibanius in consil. 4. num. 24. Didacius lib. 3. aratara & solatorem, c. 2.
num. 7. ver. 2. eadem quidem. Crancet in consil. 95. num. 45. Marca
rius in epitome de fiducia in iugis, apf. 30. Berretta in consil. 21. Ber
taria in consil. 1. num. 8. & in consil. 18. num. 6. libr. 1. Ludovicus Molis lib.
3. de Hispania primogeni, cap. 3. num. 2. & Isidorus Petrus Sardon in consil. 7.

Huius sententia rationes & argumenta non leui studio deduci
xi in d. consil. 26. ea propter hic non repeta. Et eo loco confutau
que pro contraria opinione afficeri solent.

E hic quidem legitimatus excludit substitutum ex voluntate
ipsius testatoris. Nam legitimatus ipsa facta ab Imperatore, vel
ex Comite Palatino confitetur facta de voluntate testatoris, qui
vocavit legitimatos: ex quo sub illo nomine legitimorum corinen
tur, & legitimati. Ita docuit Aretinus, in l. ex falso, n. 12. ff. de uol. &
pap. subf. qui manifeste dixit, quod cum legitimatus continetur
sub his verbis, si deceperit sine filiis legitimis, a testatore prolatis,
legitimationis, que deinde mortuo ipso testatore subfuerit, eius
voluntate facta dicitur. Et propter ea (inquit Aretinus) non potest
coqueri substitutus, quod de suo prejudio agatur, ex quo his libi
qui substitutum tollitur. Nam (ait Aretinus) non confitetur filii legitimis
iis aliquod ante legitimationem, que dicitur voluntate testatoris
fieri. Idem proferunt Iason & Galliana in L. Gall. 6. & quid si
tandem si liber & probamus illi num. 15. ver. 2. tunc am. 3. libr. 3. &
& Socin. Sem. m. l. Gall. 3. scimus num. 7. & in consil. 226. column. 3. libr.
2. Tyrapel. In f. vñq. qm. in verbo, si legi ppter liberas, num. 36. & de re
dam. Berretta in consil. 31. column. 5. & Decimus in consil. 22. column. 39. libr. 1.
& idem ego ipse respondi in consil. 20. num. 33. libr. 1. & in consil. 159.
num. 1. libr. 1. quod per rem in reponso huius sententia rationes & argu
menta coheredantur: Et demostriavi, confitit voluntate exprimam,
ex quo sic præsumitur, eti Socin. Tyraque & Berretta prædicti

dixerint, esse tacitam. Et conciliatio opiniones, dicere possumus, hanc dici expressum, si sola dispositio legis consideratur; si vero habeat respectus & relatio ad dispositioem testatoris, dici debet tacita. Nam expressa est dispositio ipsam legem testatoris facta dicunt legitimatio: cum in ipso testamento dicit, quod post mortem suam filios ille legitimabit: ut scribunt In molam d. ex l. 18. in prim. art. 14. de r. v. Socinus in l. 5. cognat. num. 21. refut. servitudo. qd. de rebus dubiis, qui quidem affirmant, dubium non esse quin hab. litibus excludatur hoc casu, quando feliciter testator expressa dispositio, propter postles legitimabit. & his declaratur lex Veneta, qua faciuntur est legitimations factas contra voluntatem testatorum non valentes, ut referit De c. 4. cons. 42. m. 39. l. 1. & ego in corsi. 15. m. 1. l. 1. Ita etiam declaratur lex Pönitentia, nempe Bulla Pj I Vt quia constitutum fuit legitimations factas in prædictum venie sum ab intellato, vel ext. flamento, & fidicom, non valere. Intelligitur sane haec Bulla, quando est contra testatorum voluntatem; secus ex volente: sicut in specie declarat Eugenius Perpetuinus in cons. 5. l. 50. 67. 68.

Et hac i quidem communis sententia, nempè quod legitimatis exclusat subtilitatem procedit multò magis, quando princeps ipse legitimatis in ipsa legitimatione id expressit. Ita Gezadus in consil. 29. maior. 21. Rasmus in consil. 76. nume. II. & Ruse. II. libro tertio. Decimus in consil. 3. nume. 90. libro 1. & Petrus Sardus in consil. I. num. 9.

Hic etenim concurrit cum praesumpta testatoris voluntate expressa principis gratia. ut principem polle ita legitimam auctoritatem multorum comprobaret noue Ludovicus Molina lib. 1. de His & primogen. cap. 3. nu. 28. & lib. 3. cap. 3. nu. 25. &c. si ipse vivet, in loco diffringat.

Receditur tamen coniecturis à prædictis recepta sententia, quid legitimam in dubio excludat substitutum. Et coniectura quidem duci possunt ex dignitate, ex voluntate & ex conditione testatoristicis de naturali filio ad exclusionem substituti respon- dit Vlpianus int. ex facto, s. si quis regnatus, s. f. ad Testebula. ut resumere superiora præsumptione, & in grece respondeo in confil. 62. me- mo. 4. et versu. ex propter. vñ resumere Capitulum in confil. 117. nomine. 21. lobs.

Namque Doctores nostri argumentantur ab ea specie ad nostram, ut ex his, quae dicemus, constabit. Nunc enumereimus conjecturas.

Prima est coniectura, que tu dignitate testis tu ducitur: si enim fuit personam posita in dignitate, coniectura sumitur; quod noluerit legitimatum fibi succedere, excluso substituto. Ita scriptor quod aplospurianos consigilios in cons.¹⁶, 6. num.¹⁰. in cons.¹⁷, 3. num.⁷. & in cons.¹⁸, 1. num.²². lib. 3. memor Balduin in cons.¹⁹. Propriam Quidam probatibus sed propriam, lever Angelus in cons.¹⁷, 4. quas impres. Nobis quidam emol.¹ ex vestigio probatibus, et col. 3. vers. non est flat, praesumptuo. Alexand. in cons.²³, num.⁴. successus lib. num.⁵. in cons.²⁴, 9. num.⁵. libr. 1. & in cons.²⁵, num.⁶. 2. idem in generalibus, 3. cum auctor, 4. nunc, 2. C de mifti & sufficit, 4. nomen Lacrimosum nam, 4. item alex. & sozium in Galiae, 4. facilius, 4. facilius & postquam. Crato in cons.²⁶, 9. num.³⁹. libr. 1. Barba in cons.²⁷, num.⁷. libr. 1. Declivis in cons.²⁸, 16. num.¹⁰. Ristius in cons.²⁸, num.¹⁰. libr. 1. in cons.²⁹, 2. num.¹⁰. libr. 3. & in cons.²⁹, 7. num.¹⁰. Gratus in cons.²⁹, 29. num.¹. libr. 1. Birinus in cons.³¹, num.¹¹. Parfus in cons.³¹, num.¹. 47. libr. 2. afflitione in deciso, 326. & Tyrquellus in tractatu de nobilitate, cap.²³, num.¹⁵. & num.¹⁸. quiferde auctor prodest & interpres recusat, & polon eam Endicione Molina habet, sed de Hispanorum primo

per. cap. 3. nume. 39. qui nos habere contradicentes scripsit. Et hi accusantur in cap. 27. num. 8. lib. 1. & in conf. 77. num. 7. 2. lib. 3. Ne-
tum est in conf. 99. num. 27. Parsumus in conf. 27. num. 4. lib. 9. lib. 2. Rimus ad.
Senior in conf. 28. num. 8. lib. 3. Decimus in conf. 27. num. 12. Bertrandus in
conf. 16. num. 5. lib. 2. Ademus fuentiorum facilius est Cap. alias in conf. 17.
num. 2. lib. 1. & in conf. 188. num. 20. lib. 2. Rolandus in conf. 67. num. 2. lib. 3.
Et huius traditionis ratio alterius foliis praecepit: quod tū turpe &
gominolimbum sit viro nobilis & dignitate ornato habere here-
ren ex illico colita ortum, qui nobilitatis memoriam conserua-
re non posset. Quis verò dicatur in dignitate, ut verisimile sit de
eis filiis non scire, abunde exposuitinus superiori presumptio-
ne contradicitur.

Caterini praedictam opinionem dubiam adm odum esse existimauit Ruinus in conf. 76. munc. 13. vers. vi. utrum posset & in conf. 94. 15. l. 13. & idem in. Gallus. §. 13. can. 24. vers. 6d tamen p. de be. & p. positum cum Ruino fuit in Roland. in conf. 67. munc. 33. l. 13. t. motus est Ruinus traditione glo. & Bart. in l. habent. s. vitum. ad Trebella. quia ab omnibus recessit. Illa. in loco suorum.

Bart. quod si statuonem cautum sit; illum naturalem succedere posse, sicuti possunt legiitimi, si naturalis efficeret, ut deficit conditio aquae ita habilitati in excludere; ex qua talis est, ut succedere possit ut legitimus. It loquitur Barto. eo in causa, quando tellator et rat potitus in dignitate: alioquin etiam traditio dubitatione non habebet, scilicet refert Rum. affirmatur Iustitia & Caglioni, s. et etiam Iustitia & Alexander, m.d. l.ex fact. 5. si quis regnari, i.l.f. ad Trebel. Et prater hos ideam superferunt auctoritas aliquae, quae congeat superiora presumptiones, in quanta de latitudine ad primam concordantia. si ex quo (adquit Ruinus) vnde naturalis eti successibilis ex forma statutus, diciatur tellator etiam confitimus in dignitate de eo sensibili; quando in conditione posuit ipsius instituti filios; eodem modo immo fortiori dicendum est, de legitimo tenore: cum i. legitimatio non modo reddit legitimatum successibilem; sed etiam tollat omnem infamiam expensam, quam statutum ipsum nisi in quamdam confectionem auferre videtur. Et si dicatur, Barto. loqui de spurio, ut aliqui aduersus manifesta verba Baroli scrip- runt, argumentum fortius vigeret. Nec confitenda est difference inter statutum praeditum & legitimatum. Nam cum tellator fecire praeditum, legimatione tolli omniem infamiam, ut p. alios respondit Roland. d. c. enq. 67. num. 26. libr. 3. & successibilem reddere ipsum legitimatum, praudemtum est, quid & voluerit humum dispositionem esse conformem iuri communium, tunc l. b. h. de ius. n. s. et a. ff. ad Trebel. Riga. 2. ann. 75. Exproprietur legitimatum ipsum excludere debet substitutum: cum legitimatus sic tellator voluntate & mente succedat. Et certe imperi mili vita est dubius praedita Doctorum traditio & coniectura. Nec sum potest argumentum ex d. l. ex fact. 5. si quis regnari, i.l.f. ad Trebel, quia loquitur V. Pianus de naturali insuccessibili & ignominioso. Quia impedimenta cum per legitimationem tollantur, non est, quod dicamus, tellatore nobilis illos odi. habuisse. Et falsum est, quod Angel. & religio opinantur; legitimatum non conferunt agnationem, familiariam, & nobilitatem. Est enim versus conferunt, quod videtur ad aliorum auctoritate scripti in cost. 266. num. e. 16. libr. 3. Et legitimatum reddere legitimatum nobilis, t. probavit Ruinus, d. a. s. 69. num. 12. lib. 2.

Verum admissa communi traditione & conjecturz declarari illa solet multis modis.

Declaratur f. sane primò, vt locum non habent, quando legimus fuit specialiter reliktus ad nobilitatem, honoris, & dignitatis. Ita in specie respondit Alex. in conf. 2. uam. 19. t. cfr. den. *ad legem iuramenti*, lib. 1. & idemmet hoc sensit in conf. 23. num. 19. et 21. *lib. 1. & lib. 2.* non penam, sed lib. 1. & Alexandrum fecuti sunt Ruini, in conf. 23. num. 19. et 21. *lib. 1. & lib. 2.* Part. 3. in conf. 23. num. 19. et 21. *lib. 1. & lib. 2.* Alcætus in refut. ap. 49. num. 1. *Romanus* in conf. 37. num. 19. lib. 3. & Decianus in con. 3. num. 60. lib. 5. Et nos fecutis sum in conf. 6. 53 lib. 5. reieci opinione filii parum conlant Ruini in conf. 77. num. 10. lib. 3. qui ex ratione minus verius est, quod hic legitimatus confutur quidem relittus ad honores, dignitates, & nobilitatem, sed apud tunc tantum & potestim non acutu consequitur nobilitatem. Hac sane ratio vera non est, quia veritus est, sublatu illegitimitati virtio & impedimento, nobilitatem effici, & consequec eos honoribus & dignitatibus, quas nobilitatem ipsam obtinebant cius maiores scripsi (sor. atq.)

Declaratur f^{ecundo}, vt non procedat prædicta conciatura, quando princeps mancipi^{rum} derogauerit dispositioni, *lex stat. 6.5. quod regatu. i. ss. ad Trebel.* Nam tunc legitimatus exclusive subtilium; et reliator fureti nobilis & dignitate ornatus. *Ita regatu. Rua. in conscrip. m. 24. in ful. lib. 2. & in d. conscr. 76. ann. 13. veteris alio sum. n. obstat. lib. 3. a eato, quia princeps subtili illud virtutem si impedimentum, quo reliator nobilis tempore conficitur efflamenti illegitimum illum, ob illegitimitatem, nullitate admitti*

Declaratur tertio, ut locum habeat hac coniectura, quando reflector fusiller magna & eximia nobilitatis, ut deducat ei reflector fusiller summi scilicet imperii, & eius verus si fusiller tenuis nobilitatis. Nam tunc legitimatus excludit sibi statutum. Ita ex sententia Iudicii ad sensu 34, lib. 7, responderemus in cons. 67, no. 33 lib. 7. Item Petrus Baldus practicato in loco folium dixit: quando reflector fusiller tantum nobilitatis: Nec dicitur, magna, vel eximia, ut verius in hac materia folium considerare dignitas, seu honor & rebus reflectoris, scilicet declaratur superiore praesumptio ex tenui, & ex falso: si qui regnatum, et in Thessaliam, & agitato. Plurimumque habet ea in re potest iudicis arbitrium: cum difinatur iure

lure hoc non sit; fons aliorum auctoritate scripti in Commentariis de arbitriis indicu. lib. 2. cap. 67.

- Declaratur quartus, vt non procedat prædicta conjectura, quando princeps legitimatus, ita ut in omnibus & per omnia habeatur, ac si esset natus ex vero & legitimo matrimonio. Nam tunc, non obstante, quod testator fecerit nobilis & dignitate natus, is legitimatus excludit substitutum. Ita responderent Ruius in conf. 106. num. 2. in fine, libr. 2. & Rolandus in d. Conf. 67. num. 40. libr. 3. Et hoc quidem est etiam secundum presumptam voluntatem testatoris, qui si fuerit interrogatus, quando condidit flammentum, an velle sic à principiæ substitutum succedere, verisimili responderet, quod sic, ex quo omnis omnino defecus & vitium substitutum est.

- Declaratur quintus, vt non locum non habeat hac conjectura, quando testator tempore conditi testamenti non erat dignitate ornatus, vel nobilis. Nam hoc causa legitimatus excludit substitutum. Ita responderent Ruius in d. Conf. 76. num. 13. vesti præterea, libr. 3. Est ratio, quia qualis fuerit mens & voluntas testatoris, tempus ipsum conditi testamenti spectari debet: quemadmodum ex sententiæ socii, & aliorum probatis in conf. 106. libr. 2. cum ergo eo tempore, celsante dignitate & nobilitate, deuteus non sufficit testator habere hunc harudem, credendum est, sic eius mentem fulle.

- Declaratur sextus, vt non procedat hac conjectura, quando testator herediti instituto decedens sine filiis legitimis & naturalibus substitutus est illegitimus & naturaliter. Hoc fanè casu ex mente testatoris sub illis verbis, sine filiis legitimis & naturalibus continentur legitimatus ita iij excludit substitutum. Ita in specie scripti Angelus in disputatione. Nobilis quidam, eel. 3. res non obstat presumpta testatoris. Et comprobatur traditio hoc ex his, quod dicitur suprae presumptio interius declaratione ad primam concilium ram. vñ & Angelum prædicato in loco retinuitur. Et tamen ratione dicendum est, quando testator sub iustitia alium legitimatum.

- Declaratur septimus, vt non procedat hac conjectura, quando testator iste harudem fecit cum, quem iudeas habere non posse, nisi filios naturales, quos posset deinde legitimare, sicut de naturalibus ad exclusionem subiuncti scripti superiore presumptio, in qua declaratione ad primam concilium ram.

- Declaratur octauus, vt testor hac conjectura, quod testator iste harudem fecit cum, quem iudeas habere non posse, nisi filios naturales, quos posset deinde legitimare, sicut de naturalibus ad exclusionem subiuncti scripti superiore presumptio, in qua declaratione ad primam concilium ram.

- Declaratur nonū, quando ipse testator fuit naturalis, sed legitimatus, sicut de relatore naturali diximus superiori presumptio, in festa declaracione ad primam concilium ram.

- Declaratur decimus, vt testor fuit naturalis in causa quos consideramus superiore presumptio, in 7. & declaracione ad primam concilium ram. Ille enim & causu nostro, ob candem rationem conuenienter, loca reculisti sufficiat.

- Secunda est tunc conjectura, que dicitur a voluntate ipsius testatoris, sicut quando dixit, etiæ deciderit sine filiis legitimis & naturalibus legitimite natus, vel ex legitimo matrimonio. Hoc fanè casu legitimus per rescriptum non excludit substitutum: cum voluntas testatoris sit clare significata illis verbis, legitimite natus, vel ex legitimo matrimonio; quod legitimatus, qui eiudicandi dicti non possum, non admittitur. Ita in specie scriptorum Alexander in l. generali, & can. autem, num. 2. & ibidem Letabonus num. 4. de inst. & subdit. Adem Alex. in conf. 72. num. 2. libr. 2. Rom. in conf. 80. num. 10. & in conf. 103. num. 5. libr. 3. & late in L. Gallo. 6. si cum 75. ff. de liber. & postib[us] qui contraria argumentationibus respondunt. Secundus Senior in conf. 63. num. 18. libr. 3. Decimus in conf. 425. num. 12. Parvus in conf. 9. num. 43. in conf. 11. num. 12. & in conf. 12. num. 14. libr. 2. Rapia in Ex fallo. 6. si cum regatu. num. 47. ff. Trebula. Nizet. in conf. 99. num. 25. Gratius in conf. 29. num. 45. & in conf. 158. num. 27. libr. 2. Durans de arte refendendo, in titu. de subdit. & cautele. 15. num. 1. Socini. Iacob. in conf. 6. num. 10. libr. 2. Didacus in epistole de flos filial. 2. p. 27. cap. 8. ff. in fin. Caphalus in conf. 19. num. 20. libr. 1. Decimus in conf. 38. num. 11. & num. 12. libr. 2. & Ludovicus Malinus in lib. 3. de Hisp[an]orum primogenitis, cap. 3. num. 37. qui testator hanc esse vestem & communem sententiam, & ab his non esse comprehendere & inde caudis occidam dixit scripta Odyssea in tract. de comprehendenda substitutione, in 8. parte, art. vii. p. 209. vers. 3. cap. 10. et cetera.

- Excludetur primò hæc conjectura, vt locum habeat etiam legitimatus facta sit adiecta clausula; quod sit & habeatur per articulo. Prog[ressu].

inde ac si esset de legitimo matrimonio natus & procreatus. Nam adhuc legitimatus ille non excludit substitutum. Ita scribitur Ruius in conf. 83. num. 10. in conf. 95. num. 7. & 8. & in conf. 103. num. 6. libr. 3. Parvus in conf. 9. num. 13. & in conf. 12. num. 173. libr. 2. Gratius in conf. 13. num. 27. libr. 2. & in conf. 5. num. 15. libr. 3. Berous in conf. 11. num. 16. libr. 2. Decimus in conf. 38. num. 7. libr. 2. Caphalus in conf. 66. num. 6. lib. 1. Ruminulus Iun. in conf. 46. num. 10. libr. 1. Crassetta in conf. 66. num. 5. & 7. vel quarto speciem hanc Alex. tertius Bergomensis in conf. 103. num. 4. lib. 2. mer. coifilia ultimorum voluntatum. Iacobus Cagnacius inter confilia Marci in conf. 16. num. 3. Mantica in tract. de concordia virtutum voluntatum, libr. 11. tit. 10. num. 21. 22. & 23. Bursatus in conf. 30. num. 5. lib. 5. & Bertazolus in conf. 10. num. 26. lib. 1. idem. Quiquid Bertazolus refert ferre omnes illos, quod male congegit Bursatus praescitato in loco. Refert iam Bursatus huius opinionis fuisse gloriam, Arcinum, & Socin. Sen. in l. Gallo. 6. libr. de libe. & postib[us]. cum tamen Accurius & Scolius nil ad rem hanc scripserint. Arcin. vero ibidem col. presul. ref. sed super secundo. loquitur de simpliciter legem statim, non autem de legitimatis in forma vt dicitur amplissima. Ita quoque Alex. in conf. 2. lib. 1. quem Bursatus allegare voluit, & in conf. 12. num. 2. lib. 5. respondit pariter in simpliciter legitimato, si etiam loquitur curiam in conf. 83. num. 11. In eo vero in conf. 6. num. 15. ab eodem Bursatus allegatus contraria opinione potius probat, dum respondit, hinc si legem significare videatur in fendo, ut dicimus infra. Ita etiam Antonius Rosellus in tract. de legitimatis in situ. de legitimatis effectu, num. 19. differentiam constituit inter legitimatum & 1. & dispensatum: & inquit, dispensatum non excludit substitutum, legitimatum vero excludere, nisi testator vocasset, ex legitimo matrimonio natus: quia licet (inquit Rosellus) legitimatus dicatur quod omnia legitimatus, non tamen hoc casu succedit; atque ita loquitur Rosellus de simpliciter legitimato, sicut etiam Durandus de arte testaristi. 5. cautele. 15. num. 5. & Ruius in conf. 1. num. 13. lib. 2. quem Bursatus allegare voluit, qui etiam male allegavit Prosperum Palachum in conf. 98. num. 7. Cum ad rem nil scripserit, quemadmodum etiam nil ad rem respondit Caphalus in conf. 8. num. 11. in conf. 5. 25. num. 14. & in conf. 60. num. 6. allegerat ab eodem Bursato; qui etiam resultat Didacus Courte in epistole de flos filial. cap. 8. & 9. in fin. loquentem de simpliciter legitimato. Imò refert Didacus Decimum in conf. 29. num. 4. & 5. Curtius Iun. in conf. 6. qui contrarium potius (vt mos dicant) ficeruntur. Refert etiam Bursatus Sebastianum Medicis, in tract. de regul. iur. reg. 3. part. 1. in verbis legitimatum, num. 62. sicut quoque Bursatus recentet Bertazolus attestantur si bis feruntur fuisse Ferrarie, credo Bursatum allegare voluisse Bertazolus in conf. 10. num. 25. libr. 1. incautibus. Verum ipse Bertazolus in conf. 26. & 27. commemorat (vt attigit suprad[ic]ti) ferre omnes Doctores in conf. 26. & 27. allegatos, qui (vt diximus) ab eadem non nostrâ scripserint, dum Bertazolus adiunxit Decianum in conf. 31. num. 14. & Simonem de Pratis, quem infra referant. Decanus loquitur de simpliciter legitimato, Simon vero contrarium probauit. Hac itaque in opione fuerunt solum modo (quantum haecens inihi videre licet) quatuor dictum illi Doctores, quos supra in principio huius extenximus congesisti, & hos sum & ego aliquando lecti in conf. 20. num. 28. & 29. lib. 1. & in prima buram commentariorum impensis, & quidem ea ratione & arguento iij metu sunt quod princeps legitimatus non potest tollere claram testatoris dispositionem, iij. si refutant. C. de testa. Atque clara est hoc in casu voluntatis testatoris, qui dum vocavit natus ex legitimo matrimonio, manifeste excludit legitimatus per reascriptum, qui dicti non possunt nisi ex legitimo matrimonio: sicuti (quod fortius est) non fuit legitimatus per subsequens i matrimoniū, ut dicimus in praesumpt. 8. num. 4. & 5. Verum responderi forte potest, hæc legitimatiōnē non repugnat voluntati testatoris, qui dum vocavit natus ex legitimo matrimonio excludit quidam simpliciter legitimatos, non autem legitimatos per reascriptum, qui dicitur in predicta ampla forma, ita ut censeatur si efficiat natus ex legitimo matrimonio: & vno verbo hanc considerationem vñs est probare collegium Patauinum, referente Mantua in d. conf. 19. num. 63. libr. 1. Et quod dictum est, de legitimatis per subsequens matrimonium, id contingit: quia lex non fluit aboluta, & in omnibus casibus, ubi agitur etiā de iudicio tereti, quod illi habeantur ac si nati forent ex ipso legitimo matrimonio. Solum enim id statutum certis in casibus, vbi agitur de fio iure & interesse Principis legitimatus, ut in casu emigravit de electio. & in aliis, quae referantur in præcept. 81. num. 5. Nil etiam vrgere videtur quod respondent Ruius in conf. 102. num. 6. lib. 3. post Curt. Sen. in conf. 35. cum dicit, hæc clausula f quod le-

23

24

25

26

gimatis habeatur ac si esset de legitimo matrimonio natus, intelligi in determinatis à iure communione; non autem in determinatis per statutā particularis. Ita & nostro in causa, debere intelligi in determinatis quo ad successione à iure communi delatum, non autem quo ad relataum à testatore qui voluit succedere filium legitimū natos. Nil inquam hoc vix regere videtur, quia ut dixi supra, testator ipse sénit & de sic legitimatis.

Contraria opinionem probarunt Socini. Sen. in confil. 83. nū. 22. lib. 3. Decius in confil. 62. nū. 6. & 7. Ruin. in confil. 11. nū. 10. lib. 2. & idem seruit in confil. 7. 6. nū. 17. lib. 3. Gozadini. in confil. 25. nū. 12. & manifestus in confil. 29. nū. 22. & in confil. 92. nū. 15. versus praterae. Parisinus in confil. 1. nū. 8. lib. 2. Curt. Iun. in confil. 22. nū. 16. & 17. Paulus Picus in confil. 24. nū. 12. & 20. Laurentius de Pria in confil. 13. Idem respondit collegium Patavinum, ut referat Mantua in confil. 91. lib. 1. sic & Cephalus in confil. 10. nū. 4. & in confil. 11. nū. 10. lib. 1. Simon de Praecis in tractatu de interpretatione ultimarum voluntatum, lib. 3. dubitatione 3. solutione 2. nū. 5. Roland in confil. 47. nū. 48. lib. 3. Mazolius in confil. 17. nū. 30. dum sequitur Socini. Sen. in d. confil. 6. & apertius Hippolitus Bonacolla inter confil. Rimuland. Seu in confil. 17. nū. 6. & 20. lib. 4. Decimus in confil. 5. nū. 22. & 23. lib. 1. Burarius in confil. 18. nū. 10. lib. 1. Bertholus in confil. 3. nū. 52. & in confil. 7. nū. 17. & in confil. 11. nū. 29. lib. 1. in cuiuslibet. Io. Petrus Surdus in confil. 11. nū. 12. lib. 1. Achilles Pedrocha in confil. 14. nū. 5. comprobatur haec opinio auctoritate eorum qui scripserint, quod etiā in feudo non succedent nati filii ex legitimo matrimonio nati, e.g. n. n. n. n. s. si de feudo fuerit controversia, inter dom. & erga, attamen admittuntur legitimati in ampla forma; ut scilicet habeantur perinde ac si essent legitimū nati, scilicet in specie responderent Socini. Sen. in confil. 5. nū. 19. lib. 3. Decius in confil. 62. nū. 4. & 5. Curt. Iun. in confil. 6. nū. 15. in confil. 1. nū. 21. & manifestus Bertholus in confil. 3. nū. 29. lib. 1. in cuiuslibet.

* Ceterum admissa illa prima opinio, qua' verior nihil videatur, intelligi & declarari debet ut procedat, quando sine iusta causa, & non facta derogatione dispositions. I. si testamentum, C. de testam. facta est, sec' verò si iusta de causa, & adhibita illius constitutionis derogatione facta sit legitimatio. Ita verè sentiunt & declarant Rau. in d. confil. 18. nū. 10. & in confil. 9. nū. 5. lib. 3. Parisin. confil. 9. nū. 33 in fine. & in confil. 12. nū. 33. lib. 2. & apertius Socini. Iun. in confil. 6. nū. 6. & 7. lib. 2. & hos sequuntur in confil. 30. lib. 8. redditio super testamento d. Ambrosii Barbari Mantuan.

29 Extenditur t' secundu, vt nec etiam filii verè legitimati ipsius legitimati admitti debent: Cum prouenient à radice infecta, & iam eorum pater exclusus exitit ad cōmōdum substitutus: & ideo iti filii plus iuri habere non possunt quam pater: iuxta ea, que copiæ differunt in confil. 19. 2. lib. 2. Et propter reiencia est consilistatio Capthali in confil. 103. lib. 1. qui pro his nepotibus contra substitutum respondebit.

30 Declaratur ut hac t' conjectura locum non habeat quando testator in solum dixit: si dececerit sine filiis legitimis, aut ex suo corpore descendentes. Hoc etiam causa non videtur exclusivæ naturales praesertim legitimatos. Ita in specie responderet Bald. in confil. 46. 3. Quodam substitut. lib. 5.

31 Tertia est conjectura, t' q' ab eiusdem testatoris voluntate sumitur, quando scilicet testator instituit filiam, & ei decedente sine filiis legitimis substitutus. Illa verba, fine filiis, ex mente praesumptiva testatoris non comprehendunt legitimatos. Ita Alex. in l. ex fato. 6. si quis regatur, nū. 6. ff. ad. Trebell. Birnum in confil. 3. nū. 11. & apertius Ludovicus Molinat in d. c. 3. nū. 34. Ex scripta superiori presumptione, in secunda conjectura, testatorum substituentem filie decedentes sine filiis, non intellexisse de naturalib. Ergo nec de legitimatis, cum iam testator non cogitauerit de naturalibus deinceps de legitimatis.

32 Extenditur t' hac conjectura, ut locum habeat etiam, quando testator in fluxu filium & filiam, & c'is decedentes sine filiis legitimis substitueret. Hoc etiam causa, legitimatus à filio non excludit substitutum. Ita Alba in confil. 29. nū. 7. & Molina in d. c. 3. nū. 34. Ea ratione motu sunt: quia sicut respectu filie (vt diximus supra) nō potest intelligi de legitimato; ita nec respectu maiusculi. Cum t' una determinatio resiliens plurimas determinabilias aquiliter determinet, nec sit inter resiliens inqualitas, i. cum bec ure. ff. de vulg.

33 Quarta est t' conjectura, que' ducitur à voluntate, ac etiam à conditione ipsiusmet testatoris, vtpū si testator substituit alterum eis filium. Nam tunc illa verba, si dececerit sine filiis legitimis, non comprehendunt legitimatos: cum testator magis dilexisse

præsumptus filium suum substitutum quam naturalem illum legitimatum. Ita in specie respondit Baldus in confil. 34. 9. super eo quod gravissima, col. 2. versi sequuntur videre de alio puto, lib. 3. idem verè respondit Alex. in confil. 9. nū. 3. lib. 1. & hos sequuntur in confil. 16. 4. nū. 8. lib. 2. & in confil. 61. nū. 41. versus prima request. lib. 5. Et ratione motu est, Baldus quia supererit persona, qua ex præsumpta voluntate testatoris est potior, & magis dilecta ab ipso testatore. Et Baldus etiam renu' superiori presumptione intercessit comeditor, vbi post Salicerū & sequaces scripti, quod est naturalis regulariter excludit substitutum, non tamen excludit, quando testator substituit proprium filium, ex sententiā Saliceti & sequaciū.

Quinta est t' conjectura, qua' sumitur à præsumpta eiusdem testatoris voluntate, vtpū, quando substituit excelsam piam; causam. Nam tunc legitimatus eis non excludit. Ita Baldus in eis praesentia, nū. 31. 3. de præsumpt. quem fecerit sicut alij, quo' commen- rasi superiori presumptione in quanta conciliatura, & manuofactum scripsi Molina lib. 3. de His p. 200. primum est cap. 3. nū. 40. Nec dicendum est contingere, quod Baldus loquitus de legitimatione facta ab Imperatore, qui ecclesia substituta prædictum afferre non posset: cum verus sit Imperator em aliumque principem legitimatum posset prædicare, substitutus, secundum communem Dolorem opinionem, ne quis dissimile supra.

Ex illo vero' id contingere, quod testator ipse magis dilexit patrem ipsam causam quam illegitimi natos, eti deinde legitimatos cum patrem pecuniam maximam odio habuerit.

Sexta est t' conjectura, t' que ducitur pariter à voluntate testatoris; scilicet quando testator filij illis naturalibus specialiter prouidit; et aliquid relinquendo. Nam tunc testator non videtur v�us, quod sub illis verbis, fine filiis legitimis, contineatur legitimati. Ita in specie responderent Alex. Grati & Capthali, quos resul' & fecerit sum in confil. 6. nū. 1. lib. 2. Et illa tunc accedit Decius in confil. 24. nū. 10. verf. 4. similes. Et similiter respondit Baldus in confil. 35. Qui mandat in fine, quem fecerit illi Dec. in confil. 15. in fine, quis restab' in' i' supradict' s. in fine.

77 Nam clausula t' generalis non trahitur a causam, que' testator specialiter dispossit & prouidit, arg. I. dols clausi, p. 70. lib. 2. ff. de verb. obig. Et referit idem Decius simile ex Roman. in confil. 37. cum respondit, quod regul. l. cum aus. ff. de cond. & demonstr. que' flatuit, quod fidei commissum iniunctum filio intelligatur, sub illa tacita conditione, si filius dececerit sine liberacione habet locum in filia, qua' ex filio grauata nata erat tunc per testamenti & cui testator speciale legitum reliquitcum enim ei specialiter prouidisse dicatur; non eam voluit & e' comprehendens sub illis verbis generalibus, fine liberis. Ceterum vnde videtur D. cij cōstatuit. Nam in causa Romani filia illa non mur' statum; & obid prouisio ei specialiter facta efficit, ne comprehendatur sub illis verbis generalibus: sed in causa nostro filio naturali, cui specialiter pater aliquid legavit, mutra statum, dum legitimatus & t' tanquam legitimato pater non prouidit. Nisi dicamus, patrem cogitasse; quod post mortem posset legitimari: cum patrem & committee fieri solant legimitationes. Præterea, quod legitimatus regulariter comprehendatur sub illis verbis, fine filii legitimis, prouenient ex voluntate conjecturata testatoris; cuius quoniam decito consenserit ducitur facta legitimatio: sicut sopra' in mōto huius presumptionis scripti ex sententiā art. ni & dñs' cum plurimum. Porro hac voluntas conjecturata cessat quando testator ipsi naturali specialiter prouidit. Nolite enim cum legitimatis.

78 Septima est t' conjectura, que' pariter sumitur à præsumptate testatoris voluntate; quando scilicet exprefit prohibuit bona alienari. Nam tunc sub illis verbis, fine filiis legitimis, non continentur legitimati. Ita in specie responderent Amb. & alii, in confil. 27. nū. 2. lib. 2. & Alex. in confil. 2. nū. 1. in fine, lib. 1. Gratius in confil. 29. nū. 4. lib. 2. & Parisin. in confil. 12. nū. 15. lib. 2. cum enim exprefit prohibuerit alienationem, ducitur etiam prohibuita legitimationem, que' dicitur alienatio quadam; ut scribunt predicti inter preteres. Et conjectura hanc probauit in confil. 46. in 3. dubitatione, 2. lib. 5. quo loci rationem geminatae prohibitionis considerauit. Et eadem in loco scripti, quod hoc casu non par ratio taciti & exprefsi, iuxta 3. de legat. s. & 3. c. de fiduciis, quendam modum ibi declarari.

Octava est t' conjectura, que' pariter ducitur auct' auct' de vulg. presump' voluntate, quod scilicet in eo loco loco, quo' testator testamentum conscripsit, vel in quo natus & veritas est extat communis loquendi vius quod filii legitimati, non appellatur legitimati, & legitimati non habetur. Hoc sane casu præsumptio testator rem

reni fenis, quod sub illis verbis, fine filii legitimis, non comprehenduntur legitimati, ita in specie fratribus permittit a me confessio in conf. 17.3. num. 11. & in conf. 17.3. num. 2. nempe Caffren. I. Lituus. m. 6. C. de q̄i que res statu imperat. Aret. in l. Galia. q̄. sic iū, ad suos ff. de liber. & polibum. Fali. in conf. 6.2. Alex. in conf. 2. num. 17. & in conf. 2.5. num. 2. lib. 1. & in conf. 6.9. num. 8. lib. 2. Decim. in conf. 2.4. num. 9. & in conf. 4.2. num. 10. Gratias te conf. 29. num. 49. lib. 2. Gor. ad. in conf. 9. num. 11. Brum. in conf. 1.5. num. 11. Rips. in l. ex fallo. ff. q̄ quis rogatur, lib. 1. num. 4.4. vers. tertio. fallit. ff. ad Trebel. Nen. in conf. 9.9. num. 2.6. Cephala. in conf. 2.2. num. 2.8. lib. 2. Roland. in conf. 3. num. 2.6. lib. 3. & Ludovicus Molina. lib. 3. de Hispan primog. cap. 3. num. 32.

Ceterum vt hinc coniectura loco sit, probari debet hic communis loquendi vñscq; quod eo tempore conditi reflectantur extiterit. Et quod telles audierint a multis. Et quod testes attulenterunt de communi vñ illius generum hominum, quibus conuenient aetatis ille, vel illa verba. Ita aliorum auctoritarum declarant in conf. 2.6. num. 6.3. lib. 3. & ibidem num. 6.4. adiunxi post Alexandrum, quid si verba vulgariter prolatæ a testatore redacta sunt in scriptis Latinæ a Notario, intelligenda sunt secundum iuriis interpretationem: non autem secundum vulgarem loquendi modum. Cum præfaturum? Notarium apposuisse verba, que significant testatoris voluntatem.

Quam tamen traditionem non probavit Socin. Sen. in l. Galia. 6. si euol. perdit. in fin. verific. sed pro certo, ff. de liber. & polibum. cum dixit, id procedere, quando fermo Latinus est distinctus à vulgariter filii, & liber: securi cum distinctus non est: sicut in legitimo & legitimato. Ita enim in vulgari, vt in Latino sermone appellant legitimi & legitimati distincte & separatis: subiungat tamen Socia. sententia Alexandri non esse recordendum.

Nom. est coniectura, q̄t sumitur ex qualitate persona filij legitimandi, vt si natus est ex his, inter quos non poterat matrimonium prohibitus de iuri diuinum. Hic etenim dicitur spurius, & ob id restitutus ad primænatū natura & iura non dicitur legitimatus, sed dispensatus. Et consequenter non excludit subtilitatem. In Bald. in conf. 3.4. super ex quod queritur, column. 2. verific. equator videtur de ali. p. 2. cuīus verba hanc sunt, si autem talis perfona non extat legitimatus spurius: Et id: quia prius legimus principis testamēta non mutata ut legitimatum naturalis tantum, & tunc excludit subtilitatem prorsus extraneam, idem responderunt Corneu in conf. 9. num. 8. Gor. ad. in conf. 6.5. num. 78. & manif. sp. Cephala in conf. 1.8. num. 78. libra 2. Ludovicus Molina in lib. 3. de Hispan primogen. cap. 3. num. 3. & 36. & idem ego ipse respondi in conf. 17.3. num. 78. lib. 2.

42 Et huius quidem t̄ sententia ratio & fundamentum est, quia h̄c non dicitur legitimatus, sed dispensatus, ex quo filii spurius progenitus ab his, inter quos non poterat esse matrimonium, orbis iuri diuinis, vel Canonici in plementum, sed respondunt Bald. in l. num. 1. C. de naturali. lib. Angel. in conf. 3.5. in fin. Caffren. in conf. 20. num. 4. lib. 1. Socin. Senior in conf. 6.3. num. 2. lib. 3. Alex. in conf. 2. numer. 3. & 4. Cretus. in conf. 6.3. num. 2. lib. 3. & idem in conf. 6.3. lib. 3. & lib. 4. C. de libera. & polibum. Tafon in l.3. q̄t qui excepere, num. 2.6. ff. de vice p. r. euendit sententiam reprobans. Rof. lumen. Plumbinus. Rorarius & aliis iudicando. ff. & Curr. Sen. in conf. 16. num. 19. q̄t testatur id ex responsione Collegium Bononiae. & idem Cart. Sen. in conf. 4. num. 16. Dicim in conf. 2.8. num. 3. in conf. 2.8. num. 6. in conf. 3.5. num. 4. & in conf. 3.7. num. 6. qui alios refert. Gratianus in conf. 3.2. num. 25. lib. 1. & in conf. 3.6. lib. 2. Gor. ad. in conf. 3.1. & in conf. 3.2. lib. 2. Druus in conf. 3.2. Silvianus in conf. 4.1. & 2. Capitius in decip. 9. num. 7. Parisius in conf. 1. num. 206. & in conf. 2.2. lib. 2. Socin. in conf. 4.2. num. 2.2. lib. 1. & in conf. 4.3. num. 4. & in conf. 12.0. num. 7. lib. 2. Caffren. in conf. 2.8. num. 18. ff. de p. r. & 6.8. num. 4. Partinus in conf. 2.6. num. 2. Oſſer in decip. 11. num. 3. & Ludovicus Molina lib. 3. de Hispan primog. 3. num. 36. His conflat, hanc eis receperunt sententiam, eti ab ea diffensit Ruinus in l. Galia. ff. etia. num. 16. ff. de liber. & polib. Eugenius conf. 5.3.

43 Extenditur hanc sententia, vt locum habeat etiam in eō spuriis, quos parentes prohibent contrahere matrimonium, prohibente iure canonico, ut frater Molina in d. c. 3. mma. 26. Nam & is spuriis dicunt legitimatus, non autem legitimatus.

44 Verum diligenter Ofacius in d. decip. 10. num. 6. verific. non obstant in contraria. Conciliari ita possunt he opinione, ut legitimatio sit à Pontifice, qui id dispensare potest circa ea, que lex canonica possumus prohibere tunc procedit opinio Molina. Aut legitimatio sit à Principe seculari, & tunc non est legitimatus, sed dispensatio, ut in specie respondit Angelus in conf. 3.5. in fin.

Declaratur primo haec coniectura, vt locum non habeat in spurio, cuius progenitors prohibebant columnum iure Cil. utriusconcerne matrimonium. Nam iij restituti ad primatum iuria, dicuntur verè legitimati, non autem dispensati. Ita Ofacius in dicta decip. 10. num. 7. & idem senferunt omnes suprà allegati, dum appellant dispensatum, cum iure diuinum matrimonium prohibebatur.

Decima est coniectura sumpta à qualitate & modo successionis, sicuti quando agitur de primogenitura, tunc enim legitimatus per scriptum, non excludit substitutum, ita post Aretinum, Alexandrum, Druum, Tymochelum, & alios plures respondi in conf. 17.3. num. 77. lib. 2.

Vnde dic est coniectura, q̄t sumitur ex voluntate testatoris, quando scilicet voluit filium legitimari ad succedendum in eo quod pater voluerit. Hoc sane casu substitutus nō excluditur: cum haec non dicatur legitimatio, sed dispensatio. Ita Baldus in l. I. M. C. de vita aere, annot. in l.1. ab eo. C. de legi hered. & in p. l. quod dicitur, num. 9. C. de coll. & ibid. Alex. num. 5. & alij multi, quos cōgerit Molina in d. c. 3. num. 32.

Ceterum q̄ praeditis dissentient ali permuli, quos refer & sequitur Molina præstat in loco. num. 58. verific. sed quantum. & egregie Ruini. in l. Galia. 5. ff. em. num. 47. ff. de liber. & polibum. Ex illico distinguuntur eti aliquot casus, quorum primus est, quando illegitimus natus fuit restitutus ad primam iuram natura, & honores, dignitatis, & reliqua iura personalia: sed quod ad succedendum facultatem dicitur iuit, quod succedere posuit ab intellato, vel ex testamento in eo, quod videtur erit patri ei relinquere. Hoc in cau. dicitur verè legitimatus, ita redit. & p. l. restitutus multo i. Dolores evagisti, & probati a Molina in d. cap. 3. num. 58. verific. sed quantum; qui test. a fieri in Summo Castello Sevarum fuisse indicatum, & accidente commemorati ab Antonio Gabriele in libro 6. cons. lumen, in titulo de legimatione, in conf. Infone 8. in fin. & ex hoc sequitur hunc sicut legitimatum excludere substitutum. sic faciunt, & alij legitimati absoluunt præstatu in loco scilicet Molina. Illud etiam sequitur, quod hunc sic legitimatus debetur legitimata, & nec ca minus relinquere poterit patre; vt redit. Diodas in epistole de Bonifalibus, in p. parte 1. ap. 8. 3. I. num. 1. Parvus in conf. 7. num. 15. lib. 2. Cephala in conf. 17. num. 7. lib. 1. Druus in conf. 4.9. num. 4. lib. 2. Riminal. iur. in conf. 4.6. num. 13. lib. 4. & Petrus in conf. 3.5. num. 10. lib. 2.

Secundus est casus, quando illegitimus natus non fuit restitutus ad primam iuram natura, ad honores, & alij facilius impliri dicuntur. Etiam fuit, quod potest succedere ab intellato, vel ex testamento in eo colum, quod pater ei relinquet. Hoc in cau. nondum iste est legitimatus, sed dispensatus, ita Alex. in conf. 30. in fin. lib. 4. Decim. in conf. 2.6. colum. vlt. Alex. in conf. 10. num. 53.7. in fin. secundum imp̄fessionem antiquarum Logdianensem, & Parvus in conf. 7. num. 5.2. & 37. lib. 2. qui alios recusat.

Tertius est casus, quando illegitimus natus fuit restitutus ad primam iuram natura, honores, & reliqua: Quo vero ad bonorum successiones auctum fuit, i quod ab intellato potest succedere ex testamento vero in eo, quod placuerit patri ei relinquere, etiam si nihil, vel minus legitima relinquirit. Hoc in cau. hic dicitur dispensatus: & propter h̄i pater vel minus legitima, vel nihil relinquirit, conqueri non potest filius, ita Druus in conf. 2.7. num. 1. & 2. & in conf. 2.6. num. 2. verific. secundum alia ratione. Alia in conf. 7. 2. Huiusnam Gabriele in conf. 2. num. 4. lib. 2. & Riminal. iur. in conf. 4.6. num. 26. lib. 4. & hinc sequitur, hunc sic dispensatus non excludere substitutum, cum quo ad ipsam scilicet iuram non habeat mentem, & dispossit omen prelūptum testatoris. Hinc iam oritur aliis nobilis effectus, quod in pater huc dispensato relinquere titulus inflationis multa bona in testamento & deinde in codicillis renocet iurisdictionem illam, renocatio valebit: eti alios in codicillis renocari non posuit infinitum in re certa factio. lib. 2. alio vniuersitate harrēdo facio, vt egregie possit Belisimus docet Baldus in l. anniversario, in p. num. 4. C. de missis, restit. & in Anticha. ex conf. 2. num. 46. C. de liber. pater quem fecit sunt Caffren. in d. Lom nomodo, in p. principi, qui clariss locutus est, & ibidem l. Galia num. 9. & V. aquilonis in tr. de successorum creatio, parte 1. lib. 3. 4. 25. lumen. 30. num. 4. Nofro lamen in cau. locum non habet hanc Baldi traditio, cum loquatur Baldus in filio, cui debetur legitimata, que efficit, vt ex ea dependet substituta testamenta: quia (vt manifeste declarat) Caffren's præstatu in loco, vel valeret renocatio, filius remanet præterit, quae ita testamentum est nullum: sed non potest annulari in codicillis, in quo h̄ereditas nec dari, nec auferri directio potest, l. 2. C. de codicilis.

- Poflet etiam hic annecti caſus illi, t̄ quando legitimatio facta fuit, adiecta illa clauſula, q̄m p̄principio ſuccedentium ab interflato. Quia ſecundum Decimū in conf. 356. nu. 6. Parifum in confl. 7. num. 1. lib. 2. & copioſius ſecundum Hieron. Gabr. in conf. 24. lib. 2. operatur, vt huius legitimatio don ſit debita legitima. Vr̄tū cum exiftim opiniōne hanc veram non eſſe, & aliam eſſe illius clauſula interpretationem, vt lat̄ differat in conf. 306. lib. 4. ea propter huius caſus nulla habenda eſt ratio.
- Duo de cetera conjectura, quando teſtator excludit filium legitimatum. Nam tunc t̄ prefati volunti voluisse excludere etiam naturam & alios descendentes legitimatos, ita Parf. in conf. 9. nu. 47. lib. 2. & Eugen. Perugian. in conf. 5. nu. 66.
- Decimateria conjectura eſt, quād teſtator excludit proprias filias, t̄ vi ſuccedent filii maſculi legitimi, & naturales. Nam rūc fib illis verbis, legitimi, & naturalibus, non continentur legitimi, ita Rinald. nu. 1. in conf. 46. nu. 4. lib. 1. poſt Nenz. in conf. 99. nu. 27. verf. 3. colliguntur. Verū exiftim eſſe filii fax ex quo & legitimi, ceterū legitimi, & excludunt feminas.
- Decimquarta eſt conjectura, quād furnitur a deſcēptu ipſius met legitimatio, impedito lege ipſa: confidēri enim folet ex voluntate teſtatoris, quia ita de nomen dicitur velle legitimatum ſucedere, ſi ritē reēque feret legitimatus: ſicut poſt Caſtren. in Lec. quām. num. 3. C. de fidicēnum. & alio plures ſcripsi ſuſa in præſump. 24. num. 6. & manifeſtē March. abruſus in conf. 78. & exemplum quidem afferat folet, quando legitimatio corrūt, deſcēptu iſculatū & potellat legitimi: vt eſt quando nec teſtator, nelegitimus ſubſidiū ſunt ſubſidiū t̄ diſionis ipius legitimantis, ita in præſuſione ſubſidiū per legitimatum reprobatur. Angelus in dicto conf. 350. num. 10. & fecit ſuſa Propreſ. & per venerabilē. q̄. quod autem, qui filii ſunt legit. & C. Senor in conf. 65. ſuper premiā narrat. num. 15. verf. 2. fecundo concludit. Ceterum cum dubia ſit & conſtruenda haec diſputationis ac ſilicet & quando Princeps, vel Comes Palatinus legitimus poſlit non t̄ ſubditum fuſt diſionis & imperio, ego aliquo caſu in diſtinguo.
- Primus eſt, quando Princeps, vel eius Comes Palatinus, extiſſens in aliena diſione & terra legitimus illegitime natum fibi ipſi legitimanti ſubditum, vt ſuccedat in bonis ſits in diſione & territorio t̄ eiusdem legitimantis. Hoc caſu fine controvergia valer legitimatiocum fit actus voluntarius, qui exerceri potest in teritus quoque in loco, nec aliquo modo hædatur ius illius Princeps, in cuius diſione exercetur actus lib. Baldw. in l. num. 1. verf. t̄a. C. de iure auſtorum amovitorum. Caſtren. in conf. 226 ſuper primo, num. 2. lib. 2. Aucher in conf. 320. num. 2. verf. 3. hoc probatur. Capra in conf. 2. num. 15. Corneſ. in conf. 1. num. 18. lib. 3. Crotus in l. Gallus. & quid ſit am. num. 179. verf. tertio caſu ff. de liberis & poſthum. Soc. ſen. in conf. 4. num. 31. & in 32. lib. 4. de eadem ſcī ſpecie interrogati idem reprobatur. Iſon in conf. 70. cap. 1. lib. 3. & Ruan. in conf. 66. col. 1. lib. 3. dem partur affirmantes Dic. in conf. 350. num. 6. & in conf. 57. num. 12. C. ſen. in l. verf. 3. ff. de iuriſ. am. Parf. in conf. 1. num. 17. lib. 2. Soc. ſen. in conf. 30. lib. 2. aliaſ in reſponſo. 215. nu. 2. ſciſſor Aldobrandinus inter confila Crotti in conf. 222. num. 18. & 19. Rolan. in conf. 88. fin. lib. 3. & Crat. in conf. 98. nu. 2.
- Secundus eſt caſus, quando Princeps, vel eius Comes Palatinus exiftens in sua diſione & terra legitimus eum, qui pro prietate ſubditus alterius Princeps: tamen habet aliquo bona diſionis & territorio legitimiſ. Hoc etiam caſu vale legitimatio reſpectu dictorum bonorum: cum eum cauſa dicatur ſubditus dicti Princeps legitimantis, ita reprobatur Caſtren. in conf. 30. ad finem. lib. 2. Decim. in conf. 661. num. 6. & Soc. ſen. in conf. 36. num. 8. lib. 3.
- Tertius eſt caſus, quando Princeps, vel eius Comes Palatinus quoque in loco exiftens legitimauit libi ſubditum reſpectu tamē ſuccesſionis bonorum exiftentium in diſione, & t̄ territorio alterius Princeps. Hoc caſu non confitit legitimatis: ſicut poſt Corneſ. in conf. 1. lib. 3. & in conf. 3. lib. 4. manifeſtē reprobatur Alciat. in reſponſo. 31. nu. 14. verf. ſtem non procedit, quando perſona.
- Quartus eſt caſus, quando Princeps, vel eius Comes Palatinus quoque in loco exiftens legitimauit t̄ non ſubditū ſuum & reſpectu etiam bonorum non ſitorum in sua diſione, & territorio: fed in alieno. Hoc in caſu magna eſt inter Doctores contentio. Eſt enim vna opinio eorum, qui affirmant hanc legitimationem valere. Ita Jane Baldus in conf. 388 reprobando ad dobias. column. 1. lib. 3. Caſtren. in conf. 32. C. Carter datar. libro 1. Barbat. in conf. 40. column. 3. Alexan. in conf. 2. num. 1. libro 3. Soci. ſen. in conf. 47. numer. 31. lib. 4. Decim. in conf. 3. 2. num. 2. in conf. 3. 3. num. 7. verf. tertio non obſtit. in co-
- ſil. 207. num. 7. & in conf. 307. num. 7. Parſibut in conf. 1. num. 9. & in conf. 10. num. 18. lib. 2. C. Agnoli in l. verf. 3. ff. de iuriſ. am. ind. 10. lib. 2. ptoſta Ferretu in conf. 10. & in conf. 10. Alciat. in reſponſo. 31. num. 4. & in conf. 130. num. 14. Portus Impleſius in conf. 10. num. 9. & 10. Martino in conf. 10. num. 24. & Decim. in conf. 3. num. 107. lib. 1. & opinio nem. hanc comprobant in multis argumentis. Ant. Roſellus in truct. de legi- matione. lib. 2. column. 1. & 2. Altera fuit opinio corrum, qui ſcrip- runt hanc legitimationem non valere, ita ſaxa Berthold in lib. 1. qui in pronicia. & diſco. de ritu mortis. & in Authent. ex conplexo. C. de no- ceſſi nuptijs. Balduſ in l. t. C. de iure auſtorum amovitorum. & in l. eam quam. num. 23. C. de fidicēnum. Signor. in conf. 218. num. 12. Barbat in. per veneſ. abler. num. 1. qui filii poſt legit. Caſtren. in conf. 226. ſuper præmo quo quaeritur num. 2. & in conf. 467. Vloſpo occurrunt. num. 7. & verba ſed ad ſucceſſionem. lib. 2. Ambit. in conf. 32. num. 2. Faſigut in conf. 23. co- lam. 2. verf. ampl. & C. Alexan. in conf. 67. column. 1. lib. 1. & in conf. 11. column. 2. lib. 2. Socius. Senior in conf. 47. num. 31. lib. 4. Cattua. Senior in conf. 7. in quinto diuino. Iſon in conf. 109. 30. column. 2. lib. 3. Decim. in conf. 15. column. 1. & in conf. 157. num. 12. & in l. ultime. nu. 6. ff. de iuriſ. am. ſummo. Raduſ. in conf. 66. column. 1. & 2. in conf. 67. column. 1. & in conf. 77. num. 3. lib. 3. Affiliuſ in decif. 12. num. 4. & in 5. & in 6. & in 7. & in 8. & in 9. & in 10. & in 11. & in 12. & in 13. & in 14. & in 15. & in 16. & in 17. & in 18. & in 19. & in 20. & in 21. & in 22. & in 23. & in 24. & in 25. & in 26. & in 27. & in 28. & in 29. & in 30. & in 31. & in 32. & in 33. & in 34. & in 35. & in 36. & in 37. & in 38. & in 39. & in 40. & in 41. & in 42. & in 43. & in 44. & in 45. & in 46. & in 47. & in 48. & in 49. & in 50. & in 51. & in 52. & in 53. & in 54. & in 55. & in 56. & in 57. & in 58. & in 59. & in 60. & in 61. & in 62. & in 63. & in 64. & in 65. & in 66. & in 67. & in 68. & in 69. & in 70. & in 71. & in 72. & in 73. & in 74. & in 75. & in 76. & in 77. & in 78. & in 79. & in 80. & in 81. & in 82. & in 83. & in 84. & in 85. & in 86. & in 87. & in 88. & in 89. & in 90. & in 91. & in 92. & in 93. & in 94. & in 95. & in 96. & in 97. & in 98. & in 99. & in 100. & in 101. & in 102. & in 103. & in 104. & in 105. & in 106. & in 107. & in 108. & in 109. & in 110. & in 111. & in 112. & in 113. & in 114. & in 115. & in 116. & in 117. & in 118. & in 119. & in 120. & in 121. & in 122. & in 123. & in 124. & in 125. & in 126. & in 127. & in 128. & in 129. & in 130. & in 131. & in 132. & in 133. & in 134. & in 135. & in 136. & in 137. & in 138. & in 139. & in 140. & in 141. & in 142. & in 143. & in 144. & in 145. & in 146. & in 147. & in 148. & in 149. & in 150. & in 151. & in 152. & in 153. & in 154. & in 155. & in 156. & in 157. & in 158. & in 159. & in 160. & in 161. & in 162. & in 163. & in 164. & in 165. & in 166. & in 167. & in 168. & in 169. & in 170. & in 171. & in 172. & in 173. & in 174. & in 175. & in 176. & in 177. & in 178. & in 179. & in 180. & in 181. & in 182. & in 183. & in 184. & in 185. & in 186. & in 187. & in 188. & in 189. & in 190. & in 191. & in 192. & in 193. & in 194. & in 195. & in 196. & in 197. & in 198. & in 199. & in 200. & in 201. & in 202. & in 203. & in 204. & in 205. & in 206. & in 207. & in 208. & in 209. & in 210. & in 211. & in 212. & in 213. & in 214. & in 215. & in 216. & in 217. & in 218. & in 219. & in 220. & in 221. & in 222. & in 223. & in 224. & in 225. & in 226. & in 227. & in 228. & in 229. & in 230. & in 231. & in 232. & in 233. & in 234. & in 235. & in 236. & in 237. & in 238. & in 239. & in 240. & in 241. & in 242. & in 243. & in 244. & in 245. & in 246. & in 247. & in 248. & in 249. & in 250. & in 251. & in 252. & in 253. & in 254. & in 255. & in 256. & in 257. & in 258. & in 259. & in 260. & in 261. & in 262. & in 263. & in 264. & in 265. & in 266. & in 267. & in 268. & in 269. & in 270. & in 271. & in 272. & in 273. & in 274. & in 275. & in 276. & in 277. & in 278. & in 279. & in 280. & in 281. & in 282. & in 283. & in 284. & in 285. & in 286. & in 287. & in 288. & in 289. & in 290. & in 291. & in 292. & in 293. & in 294. & in 295. & in 296. & in 297. & in 298. & in 299. & in 300. & in 301. & in 302. & in 303. & in 304. & in 305. & in 306. & in 307. & in 308. & in 309. & in 310. & in 311. & in 312. & in 313. & in 314. & in 315. & in 316. & in 317. & in 318. & in 319. & in 320. & in 321. & in 322. & in 323. & in 324. & in 325. & in 326. & in 327. & in 328. & in 329. & in 330. & in 331. & in 332. & in 333. & in 334. & in 335. & in 336. & in 337. & in 338. & in 339. & in 340. & in 341. & in 342. & in 343. & in 344. & in 345. & in 346. & in 347. & in 348. & in 349. & in 350. & in 351. & in 352. & in 353. & in 354. & in 355. & in 356. & in 357. & in 358. & in 359. & in 360. & in 361. & in 362. & in 363. & in 364. & in 365. & in 366. & in 367. & in 368. & in 369. & in 370. & in 371. & in 372. & in 373. & in 374. & in 375. & in 376. & in 377. & in 378. & in 379. & in 380. & in 381. & in 382. & in 383. & in 384. & in 385. & in 386. & in 387. & in 388. & in 389. & in 390. & in 391. & in 392. & in 393. & in 394. & in 395. & in 396. & in 397. & in 398. & in 399. & in 400. & in 401. & in 402. & in 403. & in 404. & in 405. & in 406. & in 407. & in 408. & in 409. & in 410. & in 411. & in 412. & in 413. & in 414. & in 415. & in 416. & in 417. & in 418. & in 419. & in 420. & in 421. & in 422. & in 423. & in 424. & in 425. & in 426. & in 427. & in 428. & in 429. & in 430. & in 431. & in 432. & in 433. & in 434. & in 435. & in 436. & in 437. & in 438. & in 439. & in 440. & in 441. & in 442. & in 443. & in 444. & in 445. & in 446. & in 447. & in 448. & in 449. & in 450. & in 451. & in 452. & in 453. & in 454. & in 455. & in 456. & in 457. & in 458. & in 459. & in 460. & in 461. & in 462. & in 463. & in 464. & in 465. & in 466. & in 467. & in 468. & in 469. & in 470. & in 471. & in 472. & in 473. & in 474. & in 475. & in 476. & in 477. & in 478. & in 479. & in 480. & in 481. & in 482. & in 483. & in 484. & in 485. & in 486. & in 487. & in 488. & in 489. & in 490. & in 491. & in 492. & in 493. & in 494. & in 495. & in 496. & in 497. & in 498. & in 499. & in 500. & in 501. & in 502. & in 503. & in 504. & in 505. & in 506. & in 507. & in 508. & in 509. & in 510. & in 511. & in 512. & in 513. & in 514. & in 515. & in 516. & in 517. & in 518. & in 519. & in 520. & in 521. & in 522. & in 523. & in 524. & in 525. & in 526. & in 527. & in 528. & in 529. & in 530. & in 531. & in 532. & in 533. & in 534. & in 535. & in 536. & in 537. & in 538. & in 539. & in 540. & in 541. & in 542. & in 543. & in 544. & in 545. & in 546. & in 547. & in 548. & in 549. & in 550. & in 551. & in 552. & in 553. & in 554. & in 555. & in 556. & in 557. & in 558. & in 559. & in 560. & in 561. & in 562. & in 563. & in 564. & in 565. & in 566. & in 567. & in 568. & in 569. & in 570. & in 571. & in 572. & in 573. & in 574. & in 575. & in 576. & in 577. & in 578. & in 579. & in 580. & in 581. & in 582. & in 583. & in 584. & in 585. & in 586. & in 587. & in 588. & in 589. & in 590. & in 591. & in 592. & in 593. & in 594. & in 595. & in 596. & in 597. & in 598. & in 599. & in 600. & in 601. & in 602. & in 603. & in 604. & in 605. & in 606. & in 607. & in 608. & in 609. & in 610. & in 611. & in 612. & in 613. & in 614. & in 615. & in 616. & in 617. & in 618. & in 619. & in 620. & in 621. & in 622. & in 623. & in 624. & in 625. & in 626. & in 627. & in 628. & in 629. & in 630. & in 631. & in 632. & in 633. & in 634. & in 635. & in 636. & in 637. & in 638. & in 639. & in 640. & in 641. & in 642. & in 643. & in 644. & in 645. & in 646. & in 647. & in 648. & in 649. & in 650. & in 651. & in 652. & in 653. & in 654. & in 655. & in 656. & in 657. & in 658. & in 659. & in 660. & in 661. & in 662. & in 663. & in 664. & in 665. & in 666. & in 667. & in 668. & in 669. & in 670. & in 671. & in 672. & in 673. & in 674. & in 675. & in 676. & in 677. & in 678. & in 679. & in 680. & in 681. & in 682. & in 683. & in 684. & in 685. & in 686. & in 687. & in 688. & in 689. & in 690. & in 691. & in 692. & in 693. & in 694. & in 695. & in 696. & in 697. & in 698. & in 699. & in 700. & in 701. & in 702. & in 703. & in 704. & in 705. & in 706. & in 707. & in 708. & in 709. & in 710. & in 711. & in 712. & in 713. & in 714. & in 715. & in 716. & in 717. & in 718. & in 719. & in 720. & in 721. & in 722. & in 723. & in 724. & in 725. & in 726. & in 727. & in 728. & in 729. & in 730. & in 731. & in 732. & in 733. & in 734. & in 735. & in 736. & in 737. & in 738. & in 739. & in 740. & in 741. & in 742. & in 743. & in 744. & in 745. & in 746. & in 747. & in 748. & in 749. & in 750. & in 751. & in 752. & in 753. & in 754. & in 755. & in 756. & in 757. & in 758. & in 759. & in 760. & in 761. & in 762. & in 763. & in 764. & in 765. & in 766. & in 767. & in 768. & in 769. & in 770. & in 771. & in 772. & in 773. & in 774. & in 775. & in 776. & in 777. & in 778. & in 779. & in 780. & in 781. & in 782. & in 783. & in 784. & in 785. & in 786. & in 787. & in 788. & in 789. & in 790. & in 791. & in 792. & in 793. & in 794. & in 795. & in 796. & in 797. & in 798. & in 799. & in 800. & in 801. & in 802. & in 803. & in 804. & in 805. & in 806. & in 807. & in 808. & in 809. & in 810. & in 811. & in 812. & in 813. & in 814. & in 815. & in 816. & in 817. & in 818. & in 819. & in 820. & in 821. & in 822. & in 823. & in 824. & in 825. & in 826. & in 827. & in 828. & in 829. & in 830. & in 831. & in 832. & in 833. & in 834. & in 835. & in 836. & in 837. & in 838. & in 839. & in 840. & in 841. & in 842. & in 843. & in 844. & in 845. & in 846. & in 847. & in 848. & in 849. & in 850. & in 851. & in 852. & in 853. & in 854. & in 855. & in 856. & in 857. & in 858. & in 859. & in 860. & in 861. & in 862. & in 863. & in 864. & in 865. & in 866. & in 867. & in 868. & in 869. & in 870. & in 871. & in 872. & in 873. & in 874. & in 875. & in 876. & in 877. & in 878. & in 879. & in 880. & in 881. & in 882. & in 883. & in 884. & in 885. & in 886. & in 887. & in 888. & in 889. & in 890. & in 891. & in 892. & in 893. & in 894. & in 895. & in 896. & in 897. & in 898. & in 899. & in 900. & in 901. & in 902. & in 903. & in 904. & in 905. & in 906. & in 907. & in 908. & in 909. & in 910. & in 911. & in 912. & in 913. & in 914. & in 915. & in 916. & in 917. & in 918. & in 919. & in 920. & in 921. & in 922. & in 923. & in 924. & in 925. & in 926. & in 927. & in 928. & in 929. & in 930. & in 931. & in 932. & in 933. & in 934. & in 935. & in 936. & in 937. & in 938. & in 939. & in 940. & in 941. & in 942. & in 943. & in 944. & in 945. & in 946. & in 947. & in 948. & in 949. & in 950. & in 951. & in 952. & in 953. & in 954. & in 955. & in 956. & in 957. & in 958. & in 959. & in 960. & in 961. & in 962. & in 963. & in 964. & in 965. & in 966. & in 967. & in 968. & in 969. & in 970. & in 971. & in 972. & in 973. & in 974. & in 975. & in 976. & in 977. & in 978. & in 979. & in 980. & in 981. & in 982. & in 983. & in 984. & in 985. & in 986. & in 987. & in 988. & in 989. & in 990. & in 991. & in 992. & in 993. & in 994. & in 995. & in 996. & in 997. & in 998. & in 999. & in 1000. & in 1001. & in 1002. & in 1003. & in 1004. & in 1005. & in 1006. & in 1007. & in 1008. & in 1009. & in 1010. & in 1011. & in 1012. & in 1013. & in 1014. & in 1015. & in 1016. & in 1017. & in 1018. & in 1019. & in 1020. & in 1021. & in 1022. & in 1023. & in 1024. & in 1025. & in 1026. & in 1027. & in 1028. & in 1029. & in 1030. & in 1031. & in 1032. & in 1033. & in 1034. & in 1035. & in 1036. & in 1037. & in 1038. & in 1039. & in 1040. & in 1041. & in 1042. & in 1043. & in 10

Legitima i filium illegitimè natum quando
voluisse presummatum patet.

S V M M A R I A.

Pater sicut pater filium illegitimè natum ius tu et alibus refutat si a-
ccere alij filii iurari, auerteret posse ipsomet filium mortuo parte le-
gitimationem impetrare si pater ipse fuit huius propositi Quod posse,
multorum auctoritate afferatur.

Quoniam autem ius consilere posse hac de patris voluntate patet, nra. 2.

An si sicut concurrit a. ibid.

Pater praemittit velut sic filium legitimari, quando uero exigit Principi
epi preces, & iuspatare rescriptum, & legitimatione non perfecita
decidit.

Scimus si a diu superuixit, ut commode potuerit legitimationem per-
ficiere. nra. 3.

Voluntatis mutatio non debet prefari i.

Pater praeiustitio volu. sif. non legitimari, quando dicit mandatum
presentiori, ut impetraret legitimationem, & non potest a legitima-
tione decidi.

Scimus quia pater ipse lacerat rescriptum impetratae legitimationis
nra. 4.

Etsi enim quando vel verbu, vel de facto declarat voluntatem suam

quod non vult filium legitimari, ibid.

Pater confiteretur filium volu. sif. legitimari, quando sua epistola signifi-
cavit velle illum legitimare.

Idem quando in testa eius dixit, quod volebat hunc filium, quod na-
turaliter esse sicut est fuit sibi legitimatus successorem, nra. 5.

Et hoc estiam, quando predicti in testamentum defecit solemnitas, ut
vel alterius causa secundum eum nullum, nra. 6.

Idem quando ipse pater in rescripto filio naturali popillariter se b-
stiuat, nulla mentione facta, quod est naturalis, nra. 7.

Etsi enim quando institutus hunc filium illegitimum sub condicione,
quando capere poterit, nra. 8.

NON est omnino à proposito instituto alienum explicare
hoc loco, an tunc pater viuens curare potest si filium il-
legitimum legitimari, & iustis naturalibus refutari; etiam in-
uitis & relinquentibus alijs filiis fieri rescriperunt Bart. in. Galli,
9. & quid si tantum, nra. 14. si de libertate & possesso, & ibidem reliqui
interpretes.

Ita p. riter posset ipsomet filius, mortuo ipso patre legitima-
tionem impetrare, si pater ipse huius fuit animi & propoisti,
quod legitimaretur. Quia in re dicendum est, si filius potest imple-
trare legitimationem hanc. Ita Bart. in. 9. & quid si tantum, nra.
14. verbi quodam, p. f. f. & ibid. G. in. 23. & Alciat. mon. 8.2.

Idem affirmarunt Calreni in conf. 15. Dicitur predicta, col. 1. vlt.
in prim. lib. 3. Socin. Sen. in conf. 20. mon. 9. verbi, alijs quado & tertio.
lib. 3. & Craeli. In tract. de antiquitate. supra pars. nra. 8. in. 9. Et
si quidem dixerunt, hanc patris voluntatem probare sufficiat
cum filio illegitimo impetrari hanc legitimationem; etiam rela-
tantibus alijs filiis, vel agnatis at intellexit successurum.

Ceterum dubitari solet, i quomodo constare & apparet pos-
sit de hac patris voluntate? Et sane dicimus, conjecturis & pre-
sumptibus confitit p. posse. Ita aliquorum auctoritatibus respon-
di in conf. 20. mon. 25. lib. 3. Et illis interne accedunt Galli in d. 9.
& quid si tantum, nra. 23. & ceterum Alciatus in secunda lectura, nra.
42. qui quidem Alciatus in verbi adverte nota. declarat, quando pa-
ter ipse tam hacten institutum ipsum filium, aliquo ad confe-
quendam legitimationem, & per eam barbarestatem, non suffi-
cientem conjecturare. Hoc verum eis crediderim, quando pater de-
cepsit conditio testamento, & filium hinc naturalem præteriuit,
& alios barectas fecit: fecit vero quando decepsit intellectus. Ceterum
Ioan. Marchius Aquilinus in d. 9. & quid si tantum, res. Quod
enim si aquil. 8. mon. 17. sentit, non sufficiunt conjecturas; sed requiri-
pellat etiam statutorum voluntatem.

Primum est conjectura i. q. gessis inter viatos, quando scilicet
pater ipse porrexit preces Principi, & impetravit rescriptum, &
legitimatione non perfecta decedit. Hic sane actus sat manife-
stam conjecturam facit, patrem voluisse filium legitimari, ita bal-
du m. eas, quam, quod s. 9. C. de placitum miss. & in conf. 13. Quanti-
tum in filium prebetis, libro 3. Iasch. in conf. 12. column. 5. libro 3. De-
cim in conf. 37. mon. 3. verbi sententia de voluntate. Alciatus in d. 9. & quid

fit actionem, in secunda lectura, ramet. & 2. verbi sed quid si pater. & Cia-
uetta in d. 1. tractat de antiquitate temporis, in prima parte, nra. 3. Cate-
rūm ab hac traditione differunt Iacobini ibi parum confitunt in d. 9.
& quid si tantum, in prima lectura, nra. 15. & in conf. 22. col. 2. verbi,
vnde cum in proposito, lib. 3. & Iacobini fecuti sunt Socin. junior in
conf. 23. mon. 9. lib. 2. & Iacobus Leonardi in conf. 1. sequenti, nu-
mer. 22. Non tamen a prima opinione recedendum est. Nam le-
uis est confideranda Iacobini, cum dixit, hunc acutum significare

voluntatem quandam preparatoriam, & praesambulum quodam, non autem esse voluntatem dispositivam: si eidem verius est, quid est, quid & si dici non potest, voluntatem hanc perdu-
erām non ad executionem: attamen in le voluntas sp̄a fuit per-
fecta & dispositiva: & propterea obseruari ita debet, scit illa,

quam teclarit aliquo actu extrinsecus significatur, velle tellari,
& si vere perficerit non potest testimoniū; quemadmodum de-
clarando text. I. si quis si de ista causa, quem pro sua opinione adducet Ia-
cobini. Crux p. in pr. am. Nec dici potest, patrem hoc in causi mu-
tatione voluntati quia voluntatis mutatione non perficiuntur. Lib. 4

qui si de probato, & dicere non infra in pr. am. Ita huic confiderando
Iacobini respondet Craudet praeceps in loco. & in eo prius Alci-
tus in d. 9. & quid si tantum, in secunda lectura, nra. 2. verbi, sed quid
si pater. Has opiniones tentauit conciliare Galli in d. 9. & quid
si tantum, nra. 5.7. distinguendo; quid si pater, impetrata legitimi-
tandi licentia, ita repente decedit, vt exequi non potuerit licen-
tiam. Et tunc filius legitimari poterit post mortem ipsius patris,
qui sic cum legitimari voluit. Ita procedit prima sua opinio. Aut
ita dū superuixit pater, vt commode potuerit legitimationem
perficeri, & non perfecta. Et tunc non potest filius post mortem
patris legitimari ita procedit opinio Iacobini. & sequenti, Galli in d. 9. & quid
si tantum, nra. 25. lib. 2. Probabilior mihi videtur conciliatio con-
fiderata ab Alciato in loco supra allegato cum dixit, quid aut pater
in precibus dixit, velle legitimare filium. Hoc cetero facta dicitur
confiteare de patris voluntate. I. impetratio, C. de liberali causa, que
fame voluntate durare præsumitur, d. I. ex quo. Ita procedit comi-
nis opinio. Aut pater similiiter petet, sibi dari licentiam, vt
quoties vellit, posset cum legitimare. Et tunc, quia verba (inquit
Alciatus) hec magis referuntur ad potentiam quam ad actum se-
cūs est. Et hoc calū recte procedit Iacobini si modis, vt dicebat Gal-
liuia, tam dū superuixit pater, vt commode potuerit legitima-
tione facere.

Ex tenditur hoc conjectura, vt locum habeat etiam, quando
pater dedit mandatum procuratori, vt impetraret legitimationem.
Ita respondit Parisianus op. 1. nra. 52. lib. 2.

Declaratur hoc conjectura, vt locum non habeat, t quando
pater ipse facerat rescriptum impetrare legitimationis. Nam
tunc præsumitur mutatio voluntatem, aque ita voluisse amplius
filium ipsum legitimari. Ita declarat Craudet, in d. 1. tract. de antiqui-
tate in pars. xxi. 6. qui subiungit, idem est, quando alijs, vel
verbis, vel facto declarat voluntatem suam patrem, quid non
vult filium legitimari.

Secunda est conjectura, t que ex gessis inter viatos adiut colligitur; quando scilicet pater his ei i. soli significavit velle filium
fumum legitimare, ita in grecis respondit Soc. Sen. in conf. 1. col. 1. lib. 3.
quem fecuti sunt Galli in d. 9. & quid si tantum. & videtur Alciat. in
2. lec. nra. 2. verbi adiut.

Tertia est conjectura, t ex dispositis tamen in testamento col. 9
ligitur; quando scilicet pater in testamento dixit, quid volbat
filium hunc fumum, quem naturalem esse scilicet, fore filii legiti-
mum fecisse. His enim ex verbis fumitur conjectura, vole-
sse filium legitimari, ita Dei. in conf. 17. 6. nra. adductu text. Amb. item
fine. C. de naturali libet.

Lx tenditur hoc conjectura, t vt locum habeat etiam, quando
predictum testamento defecit solemnitas, vel alterius cause
effectum esse nullum. Nam adiut voluntates patris cupientis filii
legitimi demonstrantur; & si quid ad reliqua eff. ceterum non ha-
beat. Ita responderit Decius in d. 17. 6. nota. 4. quem fecuti sunt
Gallia in d. 9. & quid si tantum, nra. 7. & Alciatus in secunda
lectura, nra. 8.2. & idem Alciatus in 1. in prim. nra. 12. & de
populi subdit, qui quidem de seruit, hoc multo magis locum habe-
re, quando conflat de enixa patris voluntate, vt in testamento
adiecerit conflatula, omni meliori modo. Ceterum, quando non
apparet de voluntate & consensu patris, locus non est huius tradi-
tionis. Exemplum, quando pater credit filium esse recte legiti-
tum; cum tamen non est, ita Dei in d. conf. 17. 6. nra. 4.

Gratus in conf. 124. num. 9. lib. 1. & Ioan. Marcus Aquilin. in d. 6. & quid si fratrum ius. ver. Quid enim sibi agn. nu. 173. & nu. 179.

Quarta est conjectura, tanta ducta pater à gellis in ultima dispositione, quando scilicet pater in testamento filio naturali pupillariter substitut, nulla mentione facta, quod effet naturalis. Hoc etiam casu praefumatur, patrem voluisse hanc legitimari, ita donum Aleat. sol. 2. nu. 12. & 13. ff. de vulg. & pupil. substit. Quo modo etiā autoritate Dei in d. conf. 170. nu. 4. & aliorum, quis sapit a precedentibus conjecturae conmemorauit.

Quinta est conjectura, tanta quando pater in testamento instituifit filium hunc illegitimum sub conditione, nempe quando capere poterit. Hac sane verba conjecturam faciunt, patrem voluisse hunc legitimari, ita Bald. in conf. 4. lib. 1. Coment. dicit. L. Gall. 5. & quid si tantum. num. 7. de liber. & postborum. & ibidem aliam ratione secundum la lector. num. 8. 2. vers. idem dixerunt confare. Idem respondit Iacobus Leonardi inter conflictis Socin. lxx. conf. 121. num. 24. & 25. lib. 2.

Et dubitandum non est, quin permisum sit pari sic instituere filium naturalem, quando capax. *Hoc enim affirmarunt Bald. in. vltim. ff. de his qui sunt f. in l. nu. 17. C. de legit. & substit. & in conf. 4. 6. Princeps Achaea. lib. 1. & in conf. 36. Quidam Salomon. lib. 5. & in l. ff. quia institutus ff. de hered. iustit. & iustit. Angel. & Iusta. Socin. in l. quidam relegatus. num. 3. 2. vers. secundo lumen. ff. de reb. dubijs. & alias plures congrui in conf. 3. 9. lib. 6.*

PRAESUMPT. LXXXI.

Legitimus per subsequens matrimonium, an & quando ex presumppta testatoris voluntate excludat substitutum, non leui studio declaratur.

S V M M A R I A.

1. **Legitimus per subsequens matrimonium, an & quando praesumptum comprehendendi loco filii legitimus & naturalis, ita ut substitutum excludatur.**
Quid deficerat conditionem, & substitutum excludat quando testator substitutus herediti, si deficerat sine filii legitimi, & naturalibus. nu. 2.
Et quid si subsequatum matrimonium est patricium, non verum, num. 3.
4. **Legitimus per subsequens matrimonium, an excludat substitutum si testator dixit. Et si heres mea deficerit sine filiis, vel de legi. o. matrimonio natus. nu. seq.**
5. **Promovendum ad episcopatum, debet esse natu de legitimo matrimonio & per subsequens matrimonium natu promoviri potest.**
6. **Testator praefumatur velle suu d. dispositionem esse legi conformem.**
7. **Verba testatoris dubia interpretari debent secundum legi dispositionem.**
8. **Legitimus per sequens matrimonium confessus immediat nati ex legitimo matrimonio.**
9. **Tendunt scilicet concessio pro se & eius filiis ex vel de legitimo matrimonio nato, legitimus per subsequens matrimonium faciend.**
10. **Statuta & vita testatorum dispositiones, quae ad interpretationem aperte procedunt.**
11. **Legitimus per subsequens matrimonium in dispositione statutis, dicuntur vere & proprie natu de legitimo matrimonio.**
Quod non excludat substitutum probatur. nu. 2. & seq. sed male.
12. **Dicitur de. & ex. deuter. 21. can. in causam immediat & proximan. Quod significat etiam causam mediatam. nu. 16.**
14. **Verba testatoris sunt intelligenda de causa vero & proprio. & nu. 19.**
15. **Matrimonium vel causa contractus de iure canit.**
17. **Qualitas uero & verbo, metu illigebit secundum tempus verbi, paucis autem personis sapientia antelegit secundum tempus verbi, num. 8.**
19. **Verba debent intelligi natura alter & similitud.**
20. **Dispositio loquens in causa vero, habet etiam locum in causa filio, quando ad iste secundum. nu. 19.**
21. **Conditio uero mutet & illud expressa, quod requiritur, subiungitur & pro expressa habetur.**
22. **Sporus per subsequens matrimonium non legitimatur.**
23. **Legitimus per subsequens matrimonium an excludat substitutum, si testator ita dixit. Et si heres mea deficerit sine filiis legitimis & naturalibus, & natus ex legitimo matrimonio.**

24. **Verborum genuinatio operatur maiorem effectum, & habet meiorē emphasi.**
25. **Legitimus per subsequens matrimonium, an substitutum excludatur, si testator dixit. Et si deficerit sine liberis ex legitimo matrimonio preceatu. nu. 26.**
Vel sine filiis natus ex legitimo matrimonio. & filius sine concepcione ante contractionem matrimonium, & matrimonio contracto natus. nu. 27.
26. **Legitimus per subsequens matrimonium substitutum non excludatur, quando matrimonium contractum suscitat causa, ex causa, quam substitutum. & quod si fraudu cancelleara hoc casu, & nu. 31.**
27. **Fraude in dubio sive est praefumenda.**
28. **Pater praefumatur capere bonum consilium pro filio.**

E X P L I C E M U S manc. an & t quando ex presumppta testatoris voluntate filius legitimatus per subsequens matrimonium comprehendatur sub illis verbis: Si heres mea deficerit sine filiis legitimis & naturalibus, vt excludat substitutum. Hoc tamen disputatur conjecturalis est, & leuis conjectura efficit, vt dicimus modo excludi: modo non excludi, vt respondit Craventus confit. 675. numer. 4. Existimo hic distinguendos esse aliquot casus.

Primum est, t quando testator substitutus herediti deficerit sine filiis legitimis & naturalibus. Hoc enim casu filius naturalis dicitur legitimatus per subsequens matrimonium deficerit facti conditione, atque ita substitutum excludit, ita non recepti anticipatae alios affirmant. I. s. lib. 1. sed c. 1. quatuor. numer. 11. ff. quoniam casti. Felix in Conf. 1. p. 1. num. 39. de probat. b. Dicit in conf. 15. num. 2. Rap. in rubr. ff. certamente. Paris. in conf. 15. nu. 40. lib. 2. Dicit in epist. tome de fons sub. in secunda parte. cap. 8. 6. & 7. in fol. 16. in conf. 15. num. 47. lib. 2. quod si intelliga locum Cyprinus. lib. 1. c. de q. q. p. 1. etiam in epista.

Et opinio hac comprobatur auctoritate eorum, qui (vitrescam in subiectu) sive alii mirantur, hinc sic legitimatum excludere substitutum erat quando testator dixerit heres deficerit sine filiis, vel ex legitimo matrimonio natus. Et hic quidem primus casus probatur ea ratione, quod legitimus illi confert vere & proprii legitimus erit in materia & dispositione, que strictam tantum interpretationem admittit: & nil propterea differt a veris iustis filiis legitimi copiis & ceteris & multo dictiorum auctoritatibus comprimitur in conf. 227. num. 9. lib. 3. Et accedunt rationes & argumenta, quae in subsequenti casu a fortiori deducuntur.

Extenditur hic casus, ut locum etiam habeat, t quando substitutum matrimonium non est vel verum matrimonium, sed portatum, si testator. Cor. in conf. 15. c. 27. nu. 6. & 8. & reliqua de his filiis, sive ipsa praecepit. 77. d. x. viii.

Secundus est casus, t quando testator ita dixit. Et si heres mea deficerit sine filiis, ex, vel de legitimo matrimonio natus, tunc substitutio Caium. Hic multum habet dubitationis Nam quoniam opiniones, quarum prima est corrum, qui affirmantur, hunc sic legitimatum excludere substitutum, ita Paris. in conf. 15. numer. 37. libro 2. Rap. in rubr. ff. certamente. num. 3. & n. 6. in quipam. 56. C. de renovat. donatio. Alcasius in regno 101. secundum interpretationem antiquorum. Londiniensis. Socin. in conf. 39. numer. 63. & in conf. 63. num. 30. libro 2. Sicut cito in conf. 3. numer. 22. Natura in conf. 1. et 2. Capitulum conf. 11. numer. 4. lib. 1. & conf. 1. 1. numer. 11. libro 1. Duranus reg. 350. aplostat. 8. 10. Bolzner. in rubr. ff. certamente. num. 31. Petrus Antonius Argutus in 101. 57. 4. numer. 7. libro 6. Barbatius in conf. 8. num. 3. libro 1. & 1. in conf. 17. 9. num. 6. libro 4. Durante in rubr. ff. ff. certamente. num. 31. in c. 1. cum in cunctis, in principio. de electione. & in conf. 15. 1. colom. penult. verificat tam hi, & alias quamplures res in conf. 227. num. 2. & in conf. 227. num. 3. & num. 21. Et illa a cedens. Dicitur in epistole de fons filialis parte secunda, cap. 8. 6. 2. in fin. & fortia Oddo in tract. de compendio, in scripta parte, artic. xlii. pag. penult. verificat. ego tenuo. & se. utrum sum in conf. 227. num. 9. & in conf. 227. num. 13. & 21.

Primo habet opinio t probatur textu c. cum in cunctis, inchoate clinnotuit, de electionib. vbi promovendus ad episcopatum, debet esse natus de legitimo matrimonio: & tamen per subsequens matrimonium legitimatus promoviri potest. Hic ergo sic legitimatus dicitur de legitimo matrimonio natus & consequente de eo filius testator ad substituti exclusionem. Nec respugnat confidatio illorum, qui dixerunt d. c. cum in cunctis, longi in dispositione legatos verò in dispositione testatoris. Nam responderetur, i. primum testatore voluisse suam ipsam voluntatem esse debere legi conformem, heredes mei. s. cion. 12. vbi kip. num. 7. 4. ff. ad.

- 7** *al. Trebellen.* Nec verum est, quod scriplerunt aliqui, non prae-
sumit testatorum vel iuris conformare suam voluntatem cum di-
spositione legi, ex quo enim verba aperte repugnant. Nonun-
quam hoc verum est, cum iuris verba testatoris manifesta non sint,
sed dubius & in dubio interpretari debent secundum legi dis-
positionem.

8 Secundum non mediocriter suffragatur, quod si esse legitimus
centetur immediate nisi ex legi matrimonio, quod lex ipsa
non preficit ab initio vixque contractum fuisse inter eos parentes.
Lcav. gau., *versus enim eum. C. de natura liberi.* cuius verba hac
fuit: [Neque enim veritatem est, cum qui potest de voluntate
vel dolo non confitetur, ab initio talern affectionem circa
nubilum non habuisse, que cum dignitate eis vxoris nomine fa-
cilebat.] Et hunc est eius in præsumptione affirmatur Alciatus,
Ofatius, Caphalus & Gabriel, *pro memoriam in d. conf. 22. n. 13.*
Quia facta præsumptio veritatis innititur, & differt a fictione, que
est aduersa veritatem, *I. filio queno patr. ff. de liberis & postib. Hic*
ergo legitimus dicuntur vere & proprie per immediate natus ex
legi matrimonio iuris causa posse. *Alciatus argumentatione ha-
bita proposita in d. conf. 22. n. 22. & n. 23.*

9 Tertio accedit auditoriorum, qui scriplerunt, quod si con-
cessum est feendum, vel emphyteus, pro se & eius filiis ex vel de
legitimo matrimonio natus, legitimus per subsequens matrimonii
nuptiam succedit, *al. Iuris. ff. de reg. 22. n. 17. & 18.* *Curt. Iun. in tr. testator.*
in secundo medietate certe patrum, *n. 11.* *Zos. in Eust. testator.*
parte *et illa. n. 11.* *Dioscor. in regi. 22. n. 17. Did. in Epitome
de f. hom. Gallo. parte secunda, cap. 8. & 12. in f. & Bonifac. in conf. 1. n. 11.*
Et hanc quidem est magis recepta opinio, *ut testator Iulus Clau-
dius in f. sedentio. n. 11. & 12. Ergo & noctro in calu idem dic-
endum est, testator sensibile de hoc sic legitimato, ut subtiliter
excludatur.*

10 Quartu[m] & ultimu[m] confort, quod a pari procedunt, quod ad
interpretationem, statuta & ultima testatorum dispositiones: *si
cuius dicitur. B. in lib. 1. n. 1. scilicet. colam. p. 1. p. 2. q. 1. q. 2. in verba
legi. C. de verb. sign. quem sensu sunt conscripsi in Tyra. quod in tr. de
test. conf. in lib. 1. n. 12. & illi accedit. Curt. ann. in conf. 5. numer. 18.
& Scut. in lib. 1. n. 15. numer. 26. lib. 2.*

11 *Acquies in 1. dispositione tituli, legitimatus per subseq[ue]ns ma-
trimonio, dicunt vero & proprietas natus ex legitimo matrimonio
ita scripsit multi doctores, quis congetur in dico conf. 22.
numer. 33. libro 3. Ergo idem dicendum & in dispositione testa-
toris.*

12 Secunda opinio precedenti omnino contraria: quod imme-
diatim per subtilem matrimonium non excludit hunc sub-
stitutum, sicut Balde in *I. Gallus. 5. ff. etiam. in fine ff. de liberis & postib.*
& in conf. 367. Quidam tres heredes. lib. 5. Antonius Roculus *intra-
titu de legimatione lib. 2. cap. ultim. numer. 18. Butrius in c. per vene-
talem. numer. 17. in fine quis sit fuit legitimus & ibidem Propositus nu. 10. 4.
Riminius. *Sent. ex. 1. lib. 2. numer. 9. & 12. Alexan. in conf. 5. numer. 7. libro
7. Ruius in conf. 2. numer. 13. lib. 5. lib. viii. 10. testator est communis.*
*Idem in I. Gallus. 5. ff. etiam. numer. 18. ff. de liberis & postib. qui mal-
tis similibus comprobatur. Curt. Junior in conf. 6. numer. 12. Alciatus in
tr. 170. qui testator. Statuta Mediolanensis ita bis judicialiter
adherens responsum Decij in *conf. 15. 15. quam retulit supra.* Et hanc el-
le communem & veram sententiam affirmatur Natta in *conf.*
*662. numer. 9. Capitulus in conf. 3. lib. 2. in conf. 25. lib. 2. & in conf. 364.
numer. 23. lib. 3. Kolandus in conf. ultim. numer. 25. lib. 2. Berous in conf.
367. numer. 3. lib. 2. Durans de arte testator. n. 1. scilicet. 1. n. 3. Ber-
trandus in conf. 49. numer. 3. lib. 2. parte secunda. Zuchardus in *tr. ff.
sciri. per numer. 3. Cratetta in conf. 57. colnum. 2. versu sed enim. Paf-
fehus in conf. 99. numer. 7. in conf. 99. & in conf. 100. Miararius de fide-
commissis. 30. versu & major difficultas. Riminius. *I. n. 1. in conf.
222. numer. 60. & numer. 94. libro 2. Macrobius Gabriel in conf. 21. nu-
mer. 30. libro 1. Decianus in conf. 5. numer. 25. lib. 1. & latius in conf. 48. nu-
mer. 12. libro 2. Aponius Leonius in conf. 100. Berzatulus in conf. 32. nu-
mer. 4. & numer. 23. Iosephus Rusticus in tral. Quod postea in condicione
lib. 3. cap. 3. numer. 1. & Antonius Theophorus in decif. 196. numer. 3.*****

13 *Vetus in conf. 3. numer. 11. Ea ratione prima iuri motu, quod il-
la dictio, & ex, significat causam immediatam & proximam.
Dictionem, de significare causam immediatam probat te-
xus 1. 1. & emancipatus, ff. de conting. cum eman. ip. liber. & sic
dictionem, ex, significare causam immediatam probat 1. o tem-
pore, ff. de prob. & traduct. Bart. in lib. 1. ex inciso de *dictione*.*

14 *na & nups. Atqui legitimatus per subseq[ue]ns matrimonium dic-
not potest immediate natus ex legitimo: Non ergo legitimatus
iste est tali, ut possit excludere substitutum.*

15 *Caterimus responderi potest huius modis secundum Alci-
tum in *tr. sef. 10. post Martini Laudensi, & Ifernian, quos
commemorant. Et primo, quod tempore conceptionis & natu-
tatis dicitur esse conditione, quod debet esse legitimus, si secundum
substitutum matrimonium. Quia conditione cuenterit, actus remaneat
purus & perinde est si est vere, & proprius iam ab initio contrac-
tu substitutum matrimonium. Quia responso retinenda non est; cùm si
significet, hoc cuenterit per fictionem quandam, non autem vere; &
tam verba testatoris sunt intelligenda de casu vero & pro-
prio, *l. non alter, de leg. 3. & 5. ff. de reg. ff. de lib. 1. ex prob. 14.* Respondeant
que secundum Alciatus qui supra, quod cum lex praefutur inter
parentes cum contractum huius matrimonium, quod i. solo con-
futur contrahitur. *Lupias. ff. de reg. 22. n. 17. & 18. ff. de lib. 1. ex prob.* Respondeant
tamen verba testatoris probantur in *conf. 22. numer. 57. & numer. 65. versi re-
spondent secundo, & ibi nonnulli scripti endem Alciatus, Ofatius, Ca-
phalus, & Gabrielem, hanc interpretationem probant. Respondeant
tertiu[m], quod illa dictio, & ex, & ex, significant etiam
causam mediata[m]: *ficiunt in specie nostra. c. in primis mali, quos re-
tolui in dicto confi. 22. numer. 13. & ibi numer. 63. responsum base-
probant.****

16 Secundum afferti foler ratio, quod i. qualitas iuncta verbo intel-
ligi debet secundum tempus verbi, *l. in dicto. 6. ff. si d. s. in ex-
trictu ff. de nos. & l. Trin. ff. de mil. t. t. testament. & servos. De c.
in conf. 37. numer. 8. Parisius in conf. 62. numer. 57. lib. 4. Alios sicuti o-
mnis. Atqui testator requirit, quod i. illa qualitas, legitimus ma-
trimonius, adit tempore nascitutis filii tili: *Quia quidem non
adit in substitutum per subseq[ue]ns matrimonium. Ergo non ex-
cludit in substitutum.**

17 Caterimus respondeant primo, *fatig. superius esse, quod illa
qualitas faltem aptitudine sedicit positi: ficiunt in specie respondi &
exemplo declarari in dicto confi. 22. numer. 19. Ita & nostro in calu se-
fici, quod aptitudine exitere matrimonium, quod deinde est
subficiut. Respondeant secundo, *ff. scripti in dicto confi. 22.
numer. 63. post Alciatus, in lib. 3. de verbis huius numer. 13. quod
factore persona sapit qualitas iuncta verbo non intelligunt secun-
dum tempus verbi, sicuti practicato in loco invito, & autoritatis
probant.**

18 Tertiu[m] adducitur argumentum, quod verba testatoris (vt di-
xi supra) debent intelligi vere & proprie, non autem falso & in-
improprie, *l. non alter, de leg. 3. & ex.* Tertius verba intelligi debent na-
turaliter, & non ciuititer, *I. ymca. C. de his qui venient atatu imperata-
& f. regi in conf. 97. numer. 66. lib. 1.* Atqui secundum veram, & pro-
priam & naturalem significacionem horum verborum, natus de-
vel ex legitimo matrimonio, dici non potest iste legitimatus per
subseq[ue]ns matrimonium: immediatius natus ex legitimo ma-
trimoniu[m] hinc verba, natus ex legitimo matrimonio: præpu-
lantiam contracutum matrimoniu[m] in l. super. *C. de natura po-
lit. lib. 1. filius dicitur na ci filius. Id est, legitimus, quando nasci-
tur post contractum matrimonium. Ergo legitimatus iste non
excludit hunc filium substitutum. Respondeant primo, *ficiunt scripti in d.
numer. 22. numer. 24. quod in hoc legitimus cunctarum verae, &
proprii legitimis, ex quo ex prelum isti tempore procreatio-
nis adiutoria matrimonij affectum & confirmavit. Respondeant etiam
secundo predicto in loco, numer. 43. quod etiam si adiutinimus, hanc
esse fictionem, quam lex facit: attamen cum veretur in dis-
positione legi & iuri, illa est ipsa veritas, *faustus Bartolini in lib.
5. numer. 9. ff. ad leg. Iudicium de adulterio, quer. aliis scris. fuit. Et in
f. Regiae in Conf. 36. numer. 1. lib. 5. quoniam fecimus illi Sicutius illi a me
relatum. Et iuris filio in loco dixi, quod i. dispositio loquens in calu
verbo, locum habet etiam in calu hic tibi, quando adit enim ratio:
i. idem probat: & numer. 49. declarant traditionem illam, verba
debere intelligi naturaliter, non autem ciuititer, d. l. 2. C. de his qui ve-
nient atatu imperata. Et numer. 54. probant distinctionem illam ex regula
Caffrensis d. l. 2. ac Natta in l. h. ac confitit sicuti g. ex superfecto, nu. 92.
C. de regi.***

Tertia fuit opinio Ruini in *I. Gallus. 5. ff. etiam. numer. 92. ff. de liberis.*
& postib. qui fuit dictum sufficit. Aut filius testatoris fuit grauatus, si
deciderit sine liberis ex legitimo matrimonio sorti. Et hoc ca-
sus iniquit Ruini legitimatus excludit substitutum, & ita habet
locum prima opinio supra relata. Ex ratione eius fuit Ruini
& i. quia de iure ubi conditio non sufficeret ex causa, compone-

fructu subintellecta, *l. cum acutissimi, c. de fideicommissis*, qua in conditione tacita legitimatus per subsequens matrimonium ab quo dubio comprehensum fuisse. Ergo predicta expressio facta est in materia, in qua de iure communis condito habetur pro expressa. Et ideo quiamvis in conditione ponatur, ex legitimo matrimonio natu, non tamen intelliguntur exclusi legitimati per subsequens matrimonium; quia ex legi dispositione famili sunt in omnibus legitimis, *ri demonstrauimus supra*. Hic casus dubitationis non caret: cum expressio facta est testator diuersa sit ad dispositione legis & iuriis communis; quod in conditione illa tacita subintelligit filios simpliciter legitimatos quorum appellatione continentur non solum per subsequens matrimonium: sed etiam per scriptum, vel alio modo legitimatis: *ri tradidit Alber. in l. generaliter, q. cum autem in fin. C. de iure, & foliis, & videtur Alexan. num. 2. & 1. finem. 7. & alias veritas in praesumpt. vbi explicabimmo d. cum s. & l. omni acutissimi*. Secundus est casus (*secundum Ruinum*) in d. & si cum. num. 45. quando in institutis & grauatis fuit extraneus in causa locum non haberet dispositio d. i. cum acutissimi. Hoc in causa Ruinus subdistinguit aliis casis, *quos infra referat*, & in specie casis, de quo agimus, ibi Ruinus num. 97. verific. at vbi. dixit hunc legitimatum non excludere subtilitatem: atque ita locum habere secundum opinionem super relatum. Ceterum cum confutata fuerit illius secunda opinione argumenta, sequitur dicendum, hanc Ruini distinctionem veram non esse.

Quarta est opinio Alciatus in lib. 5. de verbis et signis. num. 13. qui sic dicitur. Aut loquimur in naturali, qui per matrimonium subsequens legitimatus fit. Hoc casu condito cuenfice dicitur, & consequenter subtilitatem excludit. Ita procedit prima opinio. Ex ratione motus est Alciatus, quia presumunt ab initio vice, concubinam illam effectu maritali cognitam, ita ut ita matrimonium suile inter eos contrahatur, *d. l. c. q. ver. neque enim. C. de naturalib. liberis*. Aut vero (inquit Alciatus) loquimur in spiritu, & si ab ascendenre fiduciam omnium factum sit, idem est: secundum Alciatus ex considerata testator peccata, *l. generaliter, C. de iure, & foliis*. Hic secundus casus versus non est: cum non sit per ratio huius precedens. Nam spurius per matrimonium subsequens non legitimatus, *g. v. l. in. 10. lib. 1. quibus modis naturales eff. legi. & ita ad l. 10. in l. 10. Sicut in tract. de naturalibus lib. in titul. de legitimatis per verum matrimonium. num. 15. & num. 17.* Nec ad rem pertinet d.l. generaliter, *q. cum autem quis loquimur, quando pater haretur fecit & grauavit filium naturalem, vt & ipse intelligatur grauatus, & decelerit fine spurius*. Non tamen statim ibi Iustinianus, quod filii illi instituti & grauati possint esse spurius ab excludendum subtilitatem. Et quia de dicente *inf. d. in praesumpt.* Aut (inquit Alciatus) loquimur in iudeicommissio quod ab extraneo relictum est. Ut tunc procedit secunda illa opinio, quia fuit Baldi, & sequentia, quod scilicet legitimatus iste non excludere subtilitatem. Ex ratione motus est Alciatus, quia hic solum fictione legi dicitur legitimatus, *c. etiam. q. quod si sunt legamus. Quia sane ratio vera non est: cum in omni haec sit praesumptio. Nam (ut dictum fuit supra) lex praeferit ab initio vice subsequens maritali parentes colligere, *l. cum q. verific. neque enim*. Nec casus iste differt a primo: cum nulla diuersitas ratio afferri possit. Ita enim subsequens matrimonium significat hoc casu ab initio vice subtille effectum maritali, vt in primo causa, quando pater haretur fecit & grauavit filium. Et in specie hinc Alciatus distinguens dicit: *nam Didacius in Epistole de fidei lib. 1. part. 2. cap. 8. g. 2. m. 10.**

23 Tertius est casus, quando testator dicit: Et si haeres meus decelerit sine filiis legitimis, & naturalibus & natu ex legitimo matrimonio. Hoc in causa legitimatum per subsequens matrimonium non excludere subtilitatem, scripserunt Baldi, in cons. 367. *Quidam tres heredes, lib. 5. Burrius, c. de venerabili, & in c. tanta, q. qui filii sunt. Ruinus in cons. 92. num. 14. insin. & num. 15. lib. 3. Dicunt in d. cons. 15. in fine. Socin. Iun. in cons. 12. num. 16. libro 4. Hubens in l. Gallo. q. quidam resiliens. num. 16. 2. verific. tertio casu, *q. de liberis & postliberos*. Riminald. Senior in cons. 42. numer. 11. Berou cor. 167. num. 2. lib. 2. Paletius cons. 99. num. 3. Cracuit. in cons. 67. num. 2. lib. 4. Decianus in cons. 88. num. 15. lib. 2. Riminald. Iun. in cons. 22. num. 6. lib. 2. Ruinus in cons. 117. num. 10. Marzarius in epistola de fideicommissis, quod. 30. verific. contrarium. Berzatolus in cons. 52. num. 12. & 17. Surdus in cons. 22. num. 16. lib. 2. & Caphal. in cons. 82. num. 29. & in cons. 109. num. 14. lib. 3. & in cons. 276. num. 29. lib. 2. Roland. in cons. 107. num. 16. lib. 2. & Ioan. Antonius Cannetus in interpretatione extravaagant. & volentes. in verbo sed quid si dicaret, in fin. &*

hos secutus sum in d. cons. 227. num. 70. Ea ratione prima iij mortuus, quod cum illa verba, legitimis naturalibus, comprehendit legitimatum per sequens matrimonium, alia verba sequentia efficiunt superius, ruris, geminatio verborum operatur maiorem effectum, habetque maiorem emplifacim. *Eadi. f. g. ad Trebel. trans. 24 dom. Bar. in L. caus. 1. num. 7. C. de agricol. & censit. lib. 1. Denit in cons. 18. column. 3. Socius iun. in cons. 133. num. 3. lib. 1. Crasit. in cons. 201. num. 42. quod respondit. *geminatione demonstrare voluntatem praesumpt.* Et geminatio requirit veritatem, non autem fictionem, *ri responderunt Curtius Senior in cons. 30. Memoria. aliam. 25. verific. tertio comprobator. quod Ruinus in 109. 98. num. 13. lib. 2. Ceterum opificio haec dubitatione non caret: quia si hic legitimatum dicitur vere & propriè natu ex legitimo matrimonio, ut suprademostravimus, fati dicatur comprehensus sub hac verborum geminatio. Et ab his communis opinione manifeste dissentient Petrus Ant. Argofala in cons. 7. 4. num. 7. lib. 6. Bursatius in cons. 8. num. 12. Vetus in cons. 55. num. 18. Martinus de Caro inter conflictus Riminald. Sen. in cons. 727. lib. 4. & Sforza Oddo in tract. de comprehendendo sua futurae. p. 59. Non erit tamen ab illa recepta opinione recedendum in iudicando & confundendo.**

Quartus est casus, quando testator dixit: Et si decelerit sine liberi ex legitimo matrimonio abs illi participio, natus. Hoc in causa scripti Ruinus in d. Gallus. q. si em. num. 95. ff. de liberis & postlib. hum. hunc sic legitimatum excludere subtilitatem, cum testator ne non retrahatur ad tempus praecedens ipsum matrimonium, sed indefinite locutus est de filio ex matrimonio. Est verum sine controversia, quod post matrimonium sit filius vere, & ex illo matrimonio immediate.

Quintus est casus, quando testator dixit: Et si decelerit sine libris filius ex legitimo matrimonio procerus. Hoc in causa idem docuit Ruinus in d. J. Gallus. q. si em. num. 96. quod scilicet legitimatus per matrimonium subsequens excludat subtilitatem: cum hic legitimatus dicatur ex legitimo matrimonio procerus, *d. l. c. q. ver. neque enim. C. de naturalib. liberis*. Et crediderim idem esse dicendum, quando testator de xister, concepit & natus ex legitimo matrimonio, sicut scripsit cons. 225. num. 4. dum respondit contraria auctoritate Cagliari. Dic. 9. Ruris. & Caphal. quis ibi num. 2. al. agam.

Sextus est casus, quando testator dixit: Et si decelerit sine filiis natus ex legitimo matrimonio. Et constat si huius aliquem fuisse conceptum ante contractum matrimonium, sed deinde contracto matrimonio natum. Hoc in causa fine controversia filius iste excludit subtilitatem, *it. in specie affirmatur Alciatus in cons. 1. num. 3. lib. 7. Roma. in d. J. Gallus. q. si em. num. 97. ff. de liberis & postlib. et in cons. 92. numer. 13. libro 3. & socius iun. in cons. 12. numer. 17. libro 4. Ita etiam in concessione feedi pro le & filiis ex legitimo matrimonio natu, ut hic concepit ante contractum, & nisi post contractum matrimonium admittantur, distinxit Aluarethus. 1. 2. 3. naturales. & socius iun. Causationis in tractato ferdonius, iustitia, parte, in verbo, expedita, numer. 41. & Antonius Gabrielem in libro 6. conclusio summa, in titul. de legitimatione, conclusio i. num. 22. & ratio est: quia hic filius dicitur verè non ex legitimo matrimonio, *J. super. verific. & multa magis. C. de naturalib. liberis. cunus verba hacten: Et multo magis si quis mulierem, quam coniuberto suo habuerit, prægavantem fecerit; pollebat autem adhuc grauidis muliere confutata dotalia fecerit instrumenta, & puer vel puerilis editus, vel edita sit: iuxta patr. sibi nascitur, & in potestate officiarum; hares exsaltat morienti; siue ab intellato, siue ex tellamento.**

Declarant nunc predicti omnes casus, in quibus diximus, legitimatum t per matrimonium subsequens excludere subtilitatem, ut locum non habeant, quando matrimonium contractum fuerit frandandi causa ipsum subtilitatem. Nam tunc is subtilitatem non excluderetur: ita in specie scriptor Angelus in l. fed. quod statim ff. de liberis & postlib. & in l. major numer. 3. C. de naturalibus liberis. Ruinus in cons. 21. numer. 7. libro 3. & ali. quod statim refutam. Porro fraudis conjectura est, quando haeres ipse grauatus contraxit matrimonium cum matre ipsorum illegitimorum temporre mortis, atque ita dum in extremis agere, sicuri affirmarunt Angelus, Barbar, Ruinus, Curtius Iunior, Celsus Hugo, Tyrallius, Alciatus, Caphalus, & Mantua, quos commemorant in cons. 226. numer. 21. vbi multo similius comprebendit, quod etiam referunt in lib. 10. 3. in praesumpt. 3. num. 14. & illis accedit Paulus Leonius in cons. 109. num. 11.

Ceterum a predictis dissentunt Cynus, Joan. Andrex, Balduinus, Butrius, Imola, & Alexander, quos resultat & secutus est Ruinus in

- 24 Argumentum à statuto ad dispositionem testatoris valeat, secu si non est ad eum ratu, & suu legi Statutum, quod ingrediens religionem sibi succedit, et p. nullum, ibid.
- 25 Ecclesia substitutum non excludit, haec de ingrediente monasterio, testator dicit: Et si hares meus deceperit sine libertu ex suo corpore, & de legitimo matrimonio procreauit.
- 26 Monasterium habetur loco sibi filii tamen & cunibl, non autē nasculariter.
- 27 Verba testatora debent intelligi in casu vero, non autem in filio.
- 28 Monasterium sucedit monachis.
- 29 Legiun pars per aliam declaratur. Determinatio una responsum plena determinabilis equaliter determinare dicuntur.
- 30 Ecclesia dicitur mater, & cultrix infusa.
- 31 Legitima pars responsum non venientia appellatione legitimorum, ex proprio corpore & ex legitimo matrimonio naturam.
- 32 Fideicommissum more loca cunctarum non scriptum. Monasterium non excludit fideicommissum, testator dicit: Si deceperit sine suis legitimi & natura aliis, idem quando testator habeat duos filios, eos equaliter instituit, & maxime substitut, si coram altero deceperit sine libertu, ibid, ss. 36 & seq.
- 33 Pater amor & affectio erga filium incredibilis est, & presumitur magis ipsu filium diligere, quam Ecclesia, maximè quod ad legitimam, & suu, ss. 44.
- 34 Pater si simpliciter grauit filium haren dem suum iustitiam posse mortem faciat Ecclesia, intelligitur si ipse filius deceperit sine libertu.
- 35 Dispositio generalis comprehendit etiam primogenitorum.
- 36 Exceptio confirmat regulam non exceptum.
- 37 Conspicua & causa filiorum, a patre procedunt, quod ad presumptum am voluntatem testatoris.
- 38 Subrogatum regulariter sapit naturam eius, in cuius locum subrogatur.
- 39 Inseriu in Compendium redigunt Confessiones Authenticonas, & eas in Coisse inferunt, alijque autoritate corrigit leges veteres.
- 40 Monasterium non cunctarum substitutum excludere, si testator, institutio filio suo heret etiā decedat, sine libertu substitutum aliquem ex sua familia, adiutori ratione, quia vita bona confermar in agnatione & idem si testator dixit: Si hares meus deceperit sine suis, substituo Causam, & nullus alius succedit, ibid, ss. 45.
- 41 Idem quando testator heredi suo decedent sine libertu substitutus ex familiam, ibid, ss. 46.
- 42 Idem si testator filium, quid testamenti verbis intelligantur ad literam, sub illi verbis si deceperit sine filio, non comprehenduntur monasterium, quod deinde hares ex ingressu suu, ibid, ss. 49.
- 43 Idem quando testator substatutus est, non veris filiis, ibid, ss. 49.
- 44 Idem si testator reliquit certum quid heredi suo non intercesserit scire ingressum, ibid, ss. 50.
- 45 Idem quando testator ereditavit, quid euenter e casu substitutionis certas pars bonorum personarum ad piam causam, ibid, ss. 51.
- 46 Idem si testator substitutus his verbis: Et si deceperit hares mensu filii, & monasterium non ingreditur, substituo Causam, ibid, ss. 52.
- 47 Idem quando exst. statutum, quod Ecclesia non succedit, ibid, ss. 53.
- 48 Idem quando testator institutum filium iam in servu, & ei decedent, si filii substitutus, ibid, ss. 54.
- 49 Argumentum a contrario sensu non debet sumi, quando potest inde sequi absurdum.
- 50 Monasterium non cunctarum excludere substitutum, quando testator filium hares in iustitiam grauitas porre vel post diem certum resipistere.
- 51 Hares quando grauitas porre vel ad certum diem, substitutus admittatur, etiam si filius substitutus fuerit.
- 52 Monasterium an excludat substitutum, quando non appareat vel manifestetur verbi, vel probabilitas conjectura, testator enim voluntate ipsius excludere ad fauorem substituti.
- Quod preferatur monasterium, rationibus comprobatur, ibid.
- Et idem est dicendum in foro conscientie, ibid, ss. 59.
- 53 Pro Ecclesia vel pio loco in dubio si pronuntiandum.
- 54 Lex Pontificia sequitur patrem legem De quoniam fecit.
- 55 Presumpcio illi de re dubia, & non attenditur in foro conscientie, quando ut contra quem illi presumpcio, sit vera, et ut sit in contradictione.
- 56 Substitutus per ingressum religiosi excluditur, etiam si hares institutus sit bigamus. Pontifice tamen dispensatur, quando testator substitutus heredi si sine libertu deceperit.
- Manus. Praesumpt.

Idem quando hares ante ingressum monasterii difficiens bona substitutum impedita in pio r. iugis, ss. 64.

Et idem dicendum non solum in monachis, sed etiam in clericis seculariis, ibid, ss. 65.

66 Dicilio, vel, si disfamilia, quia in altero ex duobus verificatur.

67 Clerici novi tenet nominis monachorum, & an eadem ratione que militant in monachis, militent & in clericis.

68 Clericus secularis vi substitutum excludat, que in eo concurrevere debet.

69 Substitutus excluditur per professionem religionis, etiam quando hares institutus obstat se Episcopo in iustitiam regulam monachum, cum ab aliquo monasterio recipi non possit.

Non procedit antea hoc, quando hares sui granatus his verbis substitutus, si hares meus deceperit sine libertu, & religionem preficerat, substituo Causam. Et si Causa religionem ingreditur mortuorum qd' hares sine filiis, ibid, ss. 70.

Nec procedit, quando hares granatus ingressus est monasterium Minoritarum, ibid, ss. 71.

Nisi excludatur substitutus, quando monasterium quod hares est ingressus, non succedit dicto heredi, ibid, ss. 72.

Idem quando hares granatus ingressus est religionem, & deceperit am professionem, ibid, ss. 73.

74 Religione quis non dicitur ingressus ante professionem.

75 Monasterium substitutum non excludit, quando hares granatus, si deceperit sine libertu condidit testamentum ante ingressum monasterii, & exterrit ex heredem facta.

Idem quando hares ingressus est monasterium vi fraudaret substitutum, ibid, ss. 76.

76 Dolus & fraude aliqui profese non debet.

77 Matrimonium in articulo mortis contrahit potest, sed non in fiduciam substitutus.

78 Donatio licet per superuenientiam liberorum revocetur, non tamen restatur, quando filii per subsequens matrimonium in fraudem legitimantur.

79 Beneficij renuntiatio in fraudem facta non prodicit ei, ad cuius comitatem non faciat.

80 Exemptione facta in fraudem filii fitive, non tenet.

81 Locatio in quicunquemodo in fiduciam heredem non valeat, nec locatio facta a predicto in fiduciam Ecclesia.

82 Hares granatus restituerit, qui in conjectura presumatur religionem ingressus in fraudem substitutus, ibid, ss. 79.

83 Substitutus habens religionem in articulo mortis, non dicitur proficeri religione, nec bona sui monasterio acquirebit, secu si deinde imbutum effectu personante & professione emigrit.

84 Senex nemo est ita, quod non præcipitetur adhuc videri ultra annos.

85 Monasterium non excludit substitutum, quando testator dicit: Instis to heredem si sine libertu moriar, si testator ingreditur monasterium.

86 Improprietas restringit, non autem extendi debet.

EXPLICANDA nunc postremo hoc loco se offert disputatio illa frequens & egregia, t. an. & quando exire dicatur prædicta conditio, si deceperit sine libertu, expressa a testator, cum hares institutus & grauitas religionem proficeret ei.

Hanc disputacionem explicarunt copiose omnes in l. ex. fact. qd' si quis regat, il. 1. ff. ad Trebel. praesertim Rop. nom. 39. & in t. in tracta. de probacione, maxime Berou, & Parisius, & ex recensorib. Franc. usq. Mantica in libro 11. de colecturis vicia, ar. non voluntario, tunc fermo primo.

Ego soleo distinguere atque constituire in tota hac disputatio duas precipua capita, quorum primum est, quando clarè & manifestè, vel virginitate conjectura constat, testatorum voluisse excludere monasterium, admixto substituto.

Secundum vero caput est, quando verba dispositionis sunt dubia & ambigua.

Primum disputationis nostrae caput sic explicandum est, ut ante omnia iuxta Casarei iuri interpretum placita, differamus, an testator ita testari & disponere posuit, ut succident filii & descendentes hredis sui, exclusa Ecclesia & monasterio, quod propter ingressum heredis alius succederet, excluso ipso substituto.

Et dicendum est, ita posse testari & disponere, Ita enim in posteris fatis manifeste Castreni. & Cornicis Ambent. nisi regat, C. ad Trebellianum, cum dixerint, substitutum preferri monasterio, quando apparet de explesia voluntate testatoris excludentis mo-

naturum ipsum. Sentient ergo testatorum ita posse testari & disponere, ut monasterium excludatur a subfinito. Et idem affirmarunt Alexan. in conf. 21. num. 13. lib. 2. Calculus in conf. 7. num. 24. qui afferit omnes tener. Et clarer manifesteque quid testator disponere ita posset, vt excludat monasterium & Ecclesiam a successione sua, admisso subfinito, responderunt Baldus in conf. 207. In questione, qua vertitur inter Secundam, volum. 3. verbi tangitor etiam de illa lib. 1. Corin. in conf. 18. num. 17. lib. 4. & Ruinus in conf. 9. num. 20. lib. 2. Idem affirmarunt Decius in c. iurisfracta, numer. 18. verbi, sed quando de probat. & aperte in conf. 25.9. colum. 2. verbi circa primum, in conf. 4.19. num. 3. & in conf. 26. num. 2. Ioan. Luper rubr. ext. de donat. inter varum & vixorem. 6. 49. num. 2. Parvulus in conf. 2. lib. 6. & num. 3. lib. 3. Duran. in tract. de arte testandi, capitulo 18. num. 3. Ripa in l. exposito. 6. q. qui rotatus. 1. lib. 1. num. 39. ff. ad Trebel. Aemilius in conf. 20. num. 20. Alciatus in respons. 52. Gratianus in c. iurisfracta, num. 4. verbi, ruderis confit. secundum impressionem primam Lugdunensis. Modernus Parisiensis in suo conf. 5. num. 27. verbi tertio sive. Beroult in d. c. iurisfracta, num. 4.5. & num. 4.7. Michaelis Crastifus in tractato de successione, 6. fiducie commissione, questione 50. num. 2. Anton. Padilla in l. c. iurisfracta, num. 4.4. C. de fiducie commissione. Sforza Odilo in tract. de compendio in sex parte, articulo viii, pagina 20.4. verbi, quod ab primis, qui dixit, esse communem. Didascilus lib. 1. variarum resolutionum, ca. 19. num. 8. Martarius in Epitome fiducie commissione, questione 51. qui testatur, ita sapientis decisio fuisse a Rota Florentina. Ita pariter decisio fuisse in Senatu Pedemontano, Testatoria. Oficatus in deciso. 126. in fin. secunda number. 21. & num. 2. Sic etiam in Senatu Neapolitano a firmat doctissimum Vinc. Franciscus in de his. 29. num. 7. vbi cit. 3. & num. 4. scribit. Monasterium excludi, quando expressè confit. testatorum voluntate eum esse exclusum. Et hanc sententia comprobatur similis interpretum traditione, dum scripserunt, licet patris legare filie milles, si nuperit: si vero monasterium ingredietur, dicent tantum, ita confessio Jacobus Bellinus in 9. fel & hoc praesertim in Antebus de facili. p. 90. Radus & Cajetanus in l. De nobis. C. de episcopo & clericis. Idem Balduin. Caffren. Saluces & Conveni in Ambret. infra rotat. 1. ad Tractat. l. mola in l. Lacu. in 2. colum. vltim. ff. de hereditate, iustitia. Anchiaravus in c. nemo potest, questione 5. de regaliis iuriis, in 6. Dei in dicto cap. in praefata, numer. 2.9. de probat. & in conf. 4.9. Croton. in nemo potest, 6. de legat. 1. Riuinus in conf. 8. number. 20. libro 2. Gallus in l. Gallo. 6. & quid si ratione 15. de libertate & pothumus. Capitulus in l. 2. questione 22. numer. 120. C. de pallis inter imperatores & venditorem. Didascilus libro 1. variarum resolutionum, cap. 19. numer. 9. prope finem. Emanuel Coiff in l. c. iuris, tale, in vnde causa ampliata, in fin. ff. de condit. & demonstrat. & in repetit. c. iurisfracta, in verbis si obliqua liberum, numer. 65. de testament. in 6. & Decimus in conf. 4.1. num. 20. lib. 1. Ha tradiditca ratione prima sicutiuntur, quod si testatorum permissum est testari & ad libitum de rebus suis disponere, ita de factis ecclesie & eius voluntas pro lege observari debet. q. disponere, in Ambret. de iure. Quocirca a legge 12. tabul. causum fuit ut quisque legaliter, ita ius esset, i. verbi lega ff. de verb. signis.

6. Et praterè accedit iuriis regula, qua dici solet t. quod quilibet est arbitrus & moderator rei sui. in remanda. C. mand. Imò dominus rei sua potest abutiri, sed & si lego. & confinavit ff. de peccato, hard. 7. Hinc dicitur quod patet potest i. bona sua venderet, & pretium in mare proficeret, non obstante prædictio filiorum, ita negotio glo. in l. c. de ins. da. at. & p. alibi respondit Decius in conf. 2. lib. 26. num. 4. & in conf. 27. num. 1. Hinc apud Platonom in lib. 1. de legis. his verbis exclamabat inter locutorum ille Atheniensis Graue est nimis & Di. si mea miseri non licet cibum; volo relinquere, & alijs plura, & alijs pauciora. Nec huius rationis repugnat confidatio Ripe in d. l. exposito. 6. q. qui rotatus. 1. lib. 1. num. 39. ff. ad Trebelia. cum in specie hac dicit, quod imò quilibet abutiri non potest re i. cum id permissum non sit in prædictio tertii, l. i. c. de iusfructu. & 6.1. in iust. de ius qui sunt juri vel alienari.
- Nam responderetur, huc nullum verbi articuli prædictum: cum res sit ipsius testatoris, nec alteri ius aliquod quantumcum est, & propter eam non potest detracitum adferri ei, cui nullum ius competit. Et praterè, quod dicitur, dominum abutiri non posse re i. aut, intelligit secundum Coriolanum lib. 1. epist. 2.2. procedere in his qui principaliter recipiunt publicum factorem, iuxta. l. iur. publicanum. q. de p. non autem que secundarij, ut in casu nostro, id quod exemplis probat Coriolanus.

9. Secundo accedit, quod nemo in iusto cogitare benefacere, & de iudic. 4.5. distinctione & c. iuris. 23. questione quinta, quibus factum est, ludos, & infideles compelli non posse suscipere sacrū

baptismi. Id quod tradit & explicit Magister sententiam in qua-
ta diffinire 4. & 6. Dicit Thomas 2. 2. questione decima, articulo 9. & in 3. parte finiora, questione 63. articulo 5. & Dominicus Soto in qua-
tua sententiarum, difinit. 5. articulo 10. colum. secunda. & colum. 4. &
5. Non ergo cogi potest testator ita disponere, vt bona sua acqui-
rantur Ecclesia & monasterio, sed in sua libera facultate id pos-
sumit. Nec repugnat confidatio Ripe in d. 5. si quis regat, in
num. 23. c. dicitur, quod si nemo cogi potest benefacere: attamen
compelli debet non male facere, & sic non disertare harredem
ab ingressu religionis, q. quod ad fidem, & non profita. 23. quaq. Nam
non responderetur, testatoris mentem hanc non esse, vt diuersar har-
redem ab ingressu religionis sed voluntas & animus eius est confi-
tere posteris & familiae (vt infra dicemus.) quod si contingit
harredem diuerteri a religione, id contingit prater animum & me-
mori testatoris, qui ob causam sic non disponit. Et idem non dic-
tur male facere, si rebus suis confitit, id quod infra e. confirmationis.
Rufus non est verilime (vt suo loco dicemus) harredem retrahit ab ingressu religionis ob id, quod si decebat filii tenetur
restituire bonis alij.

Tertio suffragatur t. text. in l. De nobis. C. de episcop. & cleric. quo
confiditum est, pari permisum esse, ne aliquid relinquat filio
proficio vltra eius legitimam. Si ergo vltra legitimam reliquit,
in eo poterit quoquo vel modo substituti. Nec obstat confide-
tio Ripe in d. 5. si quis regat, in 23. c. scripti, aliud esse, quod
poterit posse non relinquere filio proficio, aliud quod potest pri-
uare filium harredem, si religionem ingrediatur.

Nam primo caput (inquit Ripe) non t. diuertitur filius a religi-
one, fecundo vero cal. diuertitur. Responderunt primò (vt di-
xit supra) testatoris mentem non esse diuertere harredem a religi-
one, sed fixa familiae & agnitione propiscere. Propter et & fe-
cundo dicimus, testatorem non priuare harredem ingredientem
religionem harredare, et relata, quia donec vult ipse hres fru-
trari bonus ille vero mortuo fini filiis, nil acquiritur monasterio,
sed propter conditionis cuuentum bona de rerunt agnatis &
familia; tolium enim auocatur res ab eo, cui ad tempus fuerit
co-cessio, ut ergo eis debeat. Cardin. Z. sareb. in c. verum. de condit. appos.
& Rau. in conf. 29. fin. lib. 2. Nulla ergo hic cadit prout vel con-
tra harredem, qui bonus semper fruatur, vel contra Ecclesiam, cui
nullum ius quodlibet fuit. Non enim priuatio dari potest nisi praedict
t. habitus, manumponens ff. de h. & i. art.

Quarto hanc maxime confirmat sententiam, t. quod testator
potest rebus suis adiungere hanc conditionem, ne res sua religia
celesia spad em permenat, si adiectum modum non impluerit,
c. verum. de condit. appos.

Et accedit textus notabilis, in c. cum dilectus, de confitudo. quo
loci constitutum fuit, Epipicton in fundatione Ecclesie posse
ad foliam petitione laici patroni fundatori conceder, quod confi-
rmatio ad alium pertineat quam ad ipsum Epipicton. Is ergo
laicus fundatori potest conditionem apponere rei a. felice eccl. c. fidelis. Huius fact, quod i. licet res que transit ad eccl. efficac-
tum immunit & exempta a collectis attamen poterit testator, lo-
gando rem eccl. apponere legem, quod ipsa eccl. tenetur
ad onera & collectis pro re ipsa legit. ita tradit. glof. & Dic. in l.
ff. 1. q. 9. de lega. ff. de verb. olog. Ambret. in conf. 20. Reuum in con-
f. 27. num. 4. libro 2. qui similes easom efficit. Huius pertinet quod
valer conditione adiecta rei, ne illa in eccl. alienetur perpetuo,
sed ad certum tempus, ut tradit Ripari. v. l. c. g. 52. C. de reno-
van. donat.

His accedit quod scribunt multi, valere t. statutorum, quod bo-
na omnia ciuium collectari semper possint, etiam si transirent ad
eccl. fidelis, cum permisum sit ciuibus legem imponere rebus suis,
it a tradit. Calderi. in conf. 7. in tit. de confit. & in conf. 2. titul. de con-
f. Socit. Senior in conf. 5. lib. 2. & in conf. 2. lib. 4. Ea est hucus senti-
tentia ratio, q. huc agitur de acquirendis eccl. in quibus
quidem prædicti cari potest, ut scribit Baldus in l. de gallo, num. 26.
verbi, sexto queritur ff. de legibus. & in l. 1. q. 1. curialis, numer. 2. c. de
episcopio & clericis. Et praterè flatum a laicis bono zelo, & ad
iustitiam paliter factum valet, tametit potest in con-
sequentiis tollat prædictum & ius querendum eccl. st. regispon-
dit. Baldus in conf. 1. Anbar. in conf. 11. Falsum super quo q. de Barba.
in conf. 3. & in conf. 4. lib. 1. quos in p. eccl. no[n] f. sententia ej. Det. in conf.
29. col. 2.

Nunc superest, vt diluvamus arque confutemus argumenta co-
rum, qui opinantur sunt, testatorem non posse ita substituere, vt ex-
cludat ecclesiam & Monasterium. Quesumus quidem in opinionem
part.

Bart. in conf. 1. Parmensis lib. 1. angelus in conf. 80. Haec quatio, column. 2. Idem sive Baldus in c. in prefatia, numer. 18 de probatib. Abbat & Aetius in dicto cap. in prefatia. ille, numer. 43. ife, numer. 64. Iudicium in Iudiciorum causis, de condit. & denegat. Ruum in conf. 189. numer. 13. lib. 2. Iudicium in d.c. in prefatia, numer. 33. & ibidem Bevoum numer. 48. Cartas iuror in conf. 193. numer. 17. lib. 2. qui refutatur hanc esse communem opinionem, sed male. Et hanc quoq; probat. Rul. in conf. 35. numer. 21. iudicio numer. 2. lib. 3.

Primo adfertur text. §. fed & hoc præsenti. in Authen. de sanctis. episcop. est Nouella 123. secundum verionem Haloandri, cuius verba haec sunt: [Si quis sub conditione nuptiarum, aut supercopium filiorum, vel dotti, aut nuptialis donationis gratia vel domoniter, vel reliquerit filius suis, aut cuicunque alij perfong, vel hereditatem, vel legatum, aut si initio pure ipsi relinquatur, postea sub sua memoratarum conditionum substitutione aut reffutatione eos prægauit. ubi, ut si mares aut feminæ, qui talibus conditionibus obnoxii sunt, monasteriorum ingrediantur, aut clerici, diaconi, sive acfetici fiant: illius modi conditiones inuidae, & pro non scriptis sint, &c.] Hæc postrema verba arguant defectum potest. Verum respondet ex sententia Castræni in Aut. mif. ragat. C. ad Træb. Fuld. in conf. 53. column. 1. Corin. in conf. 253. numer. 6. lib. 4. Ruum in conf. 95. numer. 22. lib. 2. & Ripe in l. ex fallo. 3. si quis regatu, lib. 1. numer. 39. ad Træbel. Iustiniannus iniudicare eam conditionem ex praesumpta mente & voluntate testatoris, non autem contra voluntatem. Nam quando testator substituit sub conditione simplici, si deceperit sine liberis, aut si nupicias aut matrimonium non contraxerit, non apparet, an testator ipse cogitaret de ingratiis religiosis, vel non. Quocirca voluit Iustiniannus hoc in cau, quod fauore religionis conditio habeatur pro non scripta, habita coniectura, quod si testator ipse cogitaret de religionis ingratiis, non substitueret. Nec obstat secundum Arethinum in d.c. in prefatia. quod illud verbum, iniudicata, significat impotentiam ex parte testatoris, quia respondeatur, imo disbere exponi, id est, inefficacem contra monasterium, si exprimatur sub forma, de qua ibi, sicuti contra verbum valida exponiatur, id est fortis, ut in rubr. C. de mend. et adulst. lib. 11. Et si glosa pari modo verbum, iniudicata, exponitur, id est, non fortes. Ita in specie respondet Ruum in conf. 95. numer. 22. lib. 2. qui subfuitur sic, pariter non obflare verbum pro non scriptis, quod secundum Arethinum significat, conditionem fusile scriptarum ad exclusionem monasterij, & ideo habetur pro non scripta contra voluntatem defuncti. Nam (aut Ruum) id verum est, et celi legit interpretatione, sed postea quam lex interpretari mentem testatoris, ut dicunt illi, illa conditio prout sonat, est pro non scripta, ex quo extenditur ad easum omnis fauore monasterij. Et hoc patet, quia si ab oculo tolleretur, pro non scripta habetur: fecunditer, quod grauamen effut purum, & clarum quo grauatus effut ingreditus monasterium, illud effut exclusum, idem i[n]f[er]no Cernue in conf. 2. l. numer. 26. 27. & co. p. 253. numer. 7. lib. 4.

Hæc interprætationem comprobant aliquot similiibus Ruum in d.c. in conf. 95. numer. 22. 23. lib. 2. vbi ostendit fatore pia causa à testatore disposita, præsumi disposita non cogitata pia causa, de qua cogitare, non ita disposita.

Secundo adducitur ratio, quod hæc dispositio est impedittus religionis. Nam retrahit a vita & contemptu latitia, quæ est melior a. c. 5. in Aut. de monachis. & confirmata, de paup. & renatio. Respondetur rationem hanc veram non esse: quia, si grauatus restituere bovu spiritu Dei dicitur, non retro het pedit à religione, ob bonorum amissionem, cum in ingredi si renunciatur misteria & vanitatibus eius: & quia votum pauperitatem & obedientiam, c. vidua. 20. q. 1. & ad monasteria, & si attra vocatio, quod in loco refutatur egregium illud statu D. Gregorii, cuius se nimirum lib. 4. dialog. 2. 2. ita respondent Bald. Corn. Ruan. Doctor. & c. tiqui.

Præterea verisimile non est, quod grauatus est retrahat pede ab ingredi religiosis, ob id, quod post mortem sum monasterium confessio non posuit boni ei est ex, quod huius foci cogitar, fatis est, quod videat, se vel monasterium cui posse donec vivit his bonis, sicuti statutum Iustiniannus prædictum in loco, lib. 11. Hoc autem auxilio tam Clerici, quam Diaconi. Ecclesiarum perfruuntur, &c.) Et hanc poteremus confirmationem in specie facit Dida in lib. 2. varia resolut. cap. 19. numer. 7. rectific. fed. & ecclesiast. idem in c. quoniam part. 3. §. 2. numer. 4. rectific. serviu. m. 6. Ruris & tertio responder ex sententia Ruum in conf. 95. numer. 22. lib. 2. & Alcia. in resp. 302. Granat. Causa. 3. numer. 3. dato circa veri prædictum, quod hæc testatoris dispositio sit impedittus ingredi religiosis, atque Marech. Præsumpt.

Ita auertere possit grauatus ab eo ingredi: statumen equi mens & voluntas testatoris non fuit ad hoc ordinata, cum solum eius mens, vt diximus, fuerit proprieate sua agnationis & familie, non debet esse in consideratione, quod ex hoc grauatus illa auctor à religione possit. Nec tamen conditio adiecta à testatore rejetur debet, argumentum non emte si de statu liber. & t. si rebentia. §. 1. ff. ad leg. libid. de iudic. Ita dicimus, quod flectit dispositio, quia quis initiatur ad delinquendum, rejeccitur. Convenit, si de pali. cor. statumen quando testatoris dispositio non est ad id ordinata, valet; sicuti videamus, quod si testator grauauerit heredem suum refligere, si decellerit fine filii legitimis, si decederet reliquo filio legitimato, deficit conditio: Et tamen grauatus videtur initiatus ad delinquendum, nempe ad procrandum filios spurious, si legitimos & naturales non habet, vel habere non possit, quod utique fine delicto fieri minimè potest: Et nihilominus hoc non attenditur, quia voluntas testatoris non fuit ad hoc ordinata, vt grauatus delinqret. Ita pol Angelum respondit Alex. in mag. 2. c. xxi. 17. rectific. Non ob statum, lib. 1. Et fuit haec ante alios interpretatio Bart. in l. in incubitum. ff. de concub. in quem fecutus est Ripa in l. ex scalo. 6. §. quod rogatus, il primo. numer. 30. ff. ad Træbelianum, qui alia quadam transactione comprobat. Et idem docuit Paris. in c. in prefatia, numer. 47. infra de prob. Ita etiam Iason in Lexico persp. in secunda lectura, numer. 42. & ibidem Ripa numer. 56. ad leg. 1. scripserunt, quod dicit. concernit. procedit, quando directo præstiter delinquendi occasio. Etsi ab his differt Gomez, in §. panades, p. 1. er. 50. in Inquis. de a. etiis.

Tertio adfert text. l. Titia si non nupserit, ff. de condit. & de demonstr. dicitur a argumento à matrimonio temporali ad spiritu. ut, quod iure recipitur, vt tradit copiæ Exercit. in Centuria legali, in loco, à matrimonio temporali ad spirituale, & cetera. In ea autem & Titia, respondunt est, conditionem impedimenti matrimonii temporalis rejetur a legato, & illud manere purum. Ita enim scriptum est: Titi, si non nupserit docenta, & si nupserit centum legatis, si non nupserit mulier docenta, non etiam centum refudia petet. Ridiculum est enim candens & vt videtur & vt ruptum admitti. Ita enim hoc responsum legit Ant. August. lib. 1. cedula, iuri, cap. 2. Et ita etiam legitur in pandectis editis opera Duaren, & Conti, quam lectionem probauit & Didacus lib. 1. varia resolut. cap. 19. numer. 9. Verum in Codice Haloandri & secundum Doctrinam in d.c. in prefatia, numer. 39. ita legitur: Titi si nupserit docenta, si non nupserit centum.) Et quicquid catervi scriptarum illius magis probatur posterior lectio: quippe que & legibus, & hominum moribus contenti, legibus inquit, que mulieres ad nupias & inulant, publica vilenitatis causa, l. c. i. rati. ff. ad bona daona ornam. Honitum etiam moribus contentanea est, cum concurset plus reliqui matrimonium contrahentes, vt inde operis ipsius matrimonij perficeret, quam in libitatu viuentibus. Ita sententia Papiniani in adiutor. i. tit. eti, quod si dicenta relata sunt Titi, si nupserit, & si non nupserit, centum: ff. illa nubat docenta tantum consequatur, non autem etiam illa centum, quia dicti non potest parallelius utriusque conditioni. Est enim ridiculum (sit Papinianus) cedens & vt videtur & vt ruptum admitti. Præterea admittit ex locutione Ansanii Augustini & aliorum, respondeatur, non licet hoc calo argumentari à matrimonio temporali ad spirituale. Nam olim fæcilius erat maxime prohibitus, quippe qui aduerterebat bone publico, quod in liberorum procreatione possumit illi, vt diximus supra. Et in specie probat Didacus in Epistola de fratribus aliis parte 2. cap. 1. Religionis vero ingrediens resipciit solum bonum ingredientem. Non ita ergo rejecit conditio, si religionem non ingrediatur, sicuti rejecit illa, si non nupserit. Est enim conditio, si non ingreditur religionem, religioni repugnare videatur: attamen alia ex parte dicunt fatore matrimonio, quod recipitur: vt illi, & magnum sacramentum continet, vt inquit Dicitus Paulus. Ecce rem nostram ita considerat Didacus lib. 1. varia resolut. cap. 19. numer. 30. rectific.

Quarto huius opinioni i suffragari videbatur, quod argumentari licet à statuto ad dispositiōnem testatoris, vt latè dicitur Euerardus in Centuria legali, in loco, ab ultima voluntate ad legem, statutum vel constitutum. Atque statutum, quod ingrediens religionem non concedat, non valeat, vt tradidit Felinus in dicto c. in prefatia, cap. 25. numer. 35. de p. ratione. & ibidem Dicitus numer. 53. idem Dicetus in l. viii. numer. 28. C. de pali. qui testatur hanc esse communem opinionem. Ego per ratione dicendum videatur, non valere testatoris dispositiōnem, quia religionis ingrediis impediti potest.

- Verum responderi potest ex sententia Ripe in d. l. ex folio 6. q. 9. pugnatur, ita n. 50. ff. ad Trebel. Non esse hic permisum argumentum a statuto a telamentum: cum militare validè diueria ratio. Nam flatentes potestate carentem aduersus Ecclesiasticum libertatem flatuere non posunt, Auth. scilicet C. de facio, Ecol. & c. Ecclesia sancta Maria, de confess. vni. Bala. Telator erit de rebus suis ad libitum potest disponere, ut diversum supradixit. Hoc facit quod respondit Socratus senior in confi. 13. column. 2. respic. conformatius quia lab. s. cum post Bart. Bald. & Angel. dixit, pacatum valere inter co- trahentes, quod Ecclesia non succedit, tametq; statutum valere non possit.

Quinto virgine videtur t ad traditio illorum, qui scriperunt, quod si telator legavit filii milie, si nubere viro: si autem religione ingredetur, centum tantum. Hoc legatum milie debet resiliat ingredienti monasterium, quia telator non potuit sic dis- ponere ad impedientium religionis ingressum. Ita fane Thomas de Formagin primus huius opinione auctor, Joan. Andre, Richard. Albericus, Baldus, Abibus, Butri. Roma. Matthefi. Calcan. Aretinus, Campig. Boë. Socratus, Marfilis. Decius, Bero. P. Phil. quos refert & sequitur Rolan. in confi. 35. num. 16. & 17. lib. 3. Respon- detur a predictis diffiniret alios multos, ab eodem Rolando co- gelios in d. confi. 35. num. 13. vbi refert Baldum, Iml. Calterius. Fulg. Salicetum, Cornuum, laconem, Deo. Iob. Dilectum, & Didac. Et haec quidem posterius opinio verior est.

His intelligimus veram & recipiendam esse sententiam eorum, qui scriperunt, permisum esse telatori itsa substituire, ne bona sua ad Ecclesiam peruenientem. Ex quo sequitur & illud, quod a- tigimus supra, & crebris Doctores affirmant, Ecclesi monas- terium non excludere substitutum, quando apparet telato- ris voluntatem ita esse. Et idem est, quando non ex claris verbis, sed virginitatis conjecturis de telatoris voluntate conflat. Nam adhuc monasterium non excludere substitutum. Coniecture autem mutua vna cum Doct. noltris ex ordine enumerauimus.

Prima est conjectura, quando telator dixit, t si haeres meus dececerit sine liberis ex suo corpore & de legitimo matrimonio procreatus, si haeres ingreditur monasterium, eo mortuo admittitur substitutus excludo monasterio. Ita Iacob. Bal. in d. 6. lib. 6. & hoc praesenti in Anth. de Landf. Epif. Butrigor. Ricardus & Bartholomaeus de Saliceto in Anth. regati. C. ad Trebel. Bal. & Imo- la in Lucca. Tiro, la 2. ff. de bader. regi. Bald. in ffa Margarita, in verbo substitutus, idem in c. de prefatione, de probalatio. & libido in folio. Iuan. Andre & C. Cardin. in Raymund. de regim. Prædicti. Papiens. informe teleki, quo agitur ex substitutio in verbo, ex sua corpore. Fulgo- sius in confi. 33. Quoniam supra habatur in confi. 13. lib. 2. Corine, in confi. 25. num. 4. lib. 2. Curtius senior in confi. 7. col. 26. Calanc. in confi. 7. num. 2. qui telator communem esse sententiam. Idem affirmatur Ripe in d. l. ex folio 6. q. 9. qui regatu, t. 2. num. 37. ff. ad Trebelia. Gratius in confi. 11. num. 3. lib. 2. Partulus confi. 22. num. 9. lib. 2. Natta in confi. 62. num. 1. lib. 2. Modern. Parisen. in ffa confi. 15. num. 27. Olafetus in decisi. 26. num. 1. & num. 2. Michael Cratius in tractatu de successione. 8. fideicommissum quan. 40. num. 3. & Francisus in decisione 29. Sforzio Oddo in tract. de comprehendendo part. test. arti. viii. item. pag. 205. verbo 22. conjectura. Horum sententia, quae mihi magis probatur, ea ratione prima fulciunt videtur, t quod eti monasterio habetur loco filii, ut manefit traducatur glori. In sub. que na- tular. & lib. Baldus, C. de facio. Ecol. & glori in Anth. regati. vbi idem Bald. num. 9. C. ad Trebelia. & communem testatur Bero. in d. c. in prefatione. num. 47. adducti sunt & omnes ex d. c. in prefatione. Attamen hoc filiatio dicunt ficta, seu legitima & cuiuslibet tantum, non autem naturalis, atque ita dici non posset, quod in filiis ex corpore & de legitimo matrimonio procreatus. Cum autem vera teftato- ris & intelligi debant in cäsi vero, non autem in ficto, fideicom- missum ff. de condit. & demissi. & respondit alexan. in confi. 2. num. 1. lib. 2. & aliorum antedictarum comprobatur in confi. 97. numer. 86. lib. 2. sequitur dicendum, telatorum sententia & voluntate, quod mona- sterium non esset loco liberorum, atque ita non admittitur, ex- cluso substituto. Verum ratio hæc reficitur a Ripe in d. l. q. 9. qui regatu, num. 37. & ab aliis commemoratis a Didac. in lib. 1. varia. refol. 1. 20. 66. Nam repugnat text. in d. 6. lib. 6. & hoc praesenti, qui non dicit, monasterium non haberet loco filii, sed conditione illam pro non scripta haberi. Id quod falso sufficit, si mona- sterium efficit loco filii: conditio enim diceretur deficere, non au- tem haberi pro non scripta. Præterea in d. 6. lib. 6. & hoc praesenti, dicitur, quod per ingressum religionis non purificari conditio fideicommissi relata sub conditione nuptiarum: Et tametq; ita re-

gio efficit vxor, & monasterium filius, conditio diceretur puri- ficiata, & sic non admittetur substitutus. Ruris dicitur in d. 6. & hoc praesenti, monasterium non excludere aliam plam capi- fam substitutum, quam tamen excludere, si ipsum monasterium ha- beretur loco filii, quod conditio diceretur deficere. Et præterea, si verum enumerata a Felino in d. c. in prefatione, num. 42. Quocirca Bart. in d. auct. si qua mulier, p. 4. de facio. Ecol. & in d. auct. in folio. C. ad Trebel. docuit, hunc non probari, monasterium ha- beri loco filii, fatus est ille clericus, qui hoc alteruerunt. Bart. scripsi- fons Bald. in folio. column. 1. ff. de q. 9. qui sunt sui vel alienorum. Idem Bald. in confi. 127. Quidam Set. Petrus. column. lib. 1. refut. Et ex lib. 1. dux. monasterium non esse filio filii, sed cum patre ut arrogatus. Bald. in d. auct. si qua mulier. Rapis in ffa. Raymund. 3. 4. C. de renov. donat. & lib. 1. Tysk. in verbo, superfect. num. 42. Bero. in d. c. in prefatione, num. 47. qui alos communiunt. & Didac. lib. 1. varia. refut. 5. num. 6.

Nec repugnat d. c. in præfatione, quia ibi non dicitur, mona- sterium effice loco filii, sed loco hereditis. Nam monasterium ipsum succedit monachos, Anthengius. C. de facio. Ecol. Et præterea, illa fuit pars allegatio, non autem Pontificis affirmatio, ratione, sicuti Abbas & ceteri eo in loco annuenduntur. Et ruris, quod haec ratio etiam veranam tamen inquit Ripe in d. l. q. 9. quod a- gnos. num. 37. fuisse substitutum. Cum non dictur ratio diueris, quare monasterium hoc, cuius non debet haberi loco filii: Sicut in cäsi simplicis conditionis, si haere sine liberis dececerit. Nam haec conditio, si sine liberis, simpliciter prolat, ita ad naturali- terem veritatem refutatur, sicut ita, si fine liberis ex suo corpore procreatis, d. l. fideicommissum de condit. & demissi. Ergo vitroque calidu idem dicendum vigetur. Ruris (ait Rupra) id. 9. lib. 6. & hoc præfatione, conditio illa simpliciter, si fine liberis dececerit, de verâ naturâ, non autem de fictis intelligitur. Id quod vel ex a pro- batur, quod in relio pro parte, pro donatione propter nuptias, & pro spousalitate largitare, intelligitur de matrimoniis carnali, l. 3. ff. de ure dñm, & l. v. C. de doti premij. Non autem intelligi po- tell pro spirituali matrimonio, pro quo nil dari promisso potest, citrum virtutum finiorum, ex nat. & de finiis. Ita ergo illa con- ditio, si fine liberis, intelligi debet de naturalibus, tunc quia via pars i. legaliter alteram, in tristis ff. de petit. heredita. rum quia vi- na claudia plura determinans assequitur determinante dictum, t. ambae tota ff. de vulgar. & papal. foliis. & Laganum, C. de ipsa puer. & aliis foliis. Huius itaque sententia verior & probabilius est ratio illa, quam senfit & Ripe in d. l. q. 9. qui regatu, p. 3. num. 29. Quod Ecclæsia dicitur esse mater, & cultrix iustitiae, c. 1. de alienat. feuti. Nam ergo debet retinere bona contra voluntatem telatoris. Non peccare mortaliter, bona haec vñspurare, vi tradit. Abba. & c. quod metu cauia. Quid autem telatoris voluntas sit, mona- sterium non debebit excludere substitutum, vel ex eo apparere, quod verbis claris & manifestis posuit in conditione filios vere & pro- priæ naturæ cum dixerit, si dececerit fine liberis ex suo corpo- re procreatis. Hac feme vera clara fuit: nec de alijs possunt illi- mitari, quam de filiis vere naturalibus, sicut videmus, filios 3 legitimatos per recipitum, non contineri sub appellatione pueri, illorum legitimorum ex proprio corpore, & ex legitimo matri- monio natorum, vt fera supra in praefatione, 79. in 2. coniectura.

Imo (quod fortius est) scribunt permitti, verba haec, si de- ceferit sine filiis legitimis & naturalibus, ex suo corpore, & le- gitimo matrimonio natis, non comprehendere legitimatos per subsequentes matrimonios. Quia quadem de re scipio supra in praef. 80.

Ceterum aduersus hanc conjecturam ferenter Dynus, Ri- cardus Malumbara, Bartol. & Fulgolius m. s. ita quia. s. cu. de leg. 2. Idem Bart. in confi. 1. Parmentis lib. 1. Raynerius, Cynus, Ange- lius, Alber. & Castron. in d. auct. nihil regat. C. ad Trebelia. Lapis allegat. 129. Fiducia super quod. Angelus in sua disputatio. Nobis quidam. & in confi. 20. Quod si b. f. s. lib. 2. I. in confi. 22. num. 7. Imola s. fideicommissum ff. de condit. & demissi. Abbas in c. Ecclesia. Fausti. Maria, num. 37. de confit. Butrius, Abibus, Aret. & Felinus in c. de prefatione, de probalatio. & videm Desma num. 15. idem Desma in confi. 23. column. 5. & in confi. 26. num. 2. Barbat. in confi. 20. libro 1. & confi. 29. column. prelate. lib. 2. Alex. in confi. 21. num. 1. lib. 2. & in confi. 1. num. 7. lib. 3. & in confi. 9. num. 9. lib. 2. Calanc. in confi. 20. num. 2. & in confi. 68. num. 7. Herculan. In ffa. Lib. 2. q. 9. qui regatu. t. 1. ff. ad Trebel. Ruini in capi- fi. 15. 3. in folio. lib. 2. Iason in confi. 39. num. 6. lib. 3. & in Amb. si qua molier. num. 18. C. de facio. Ecol. Ripe in d. l. q. 9. qui regatu, 37. verbi. de re- nati. & in 1. ffa. Raymund. 9. 2. C. de renov. don. Duran. in tract. de arte

*q[uod] in d[omi]ni s[ecundu]m de f[ac]tis s[ecundu]m c[on]tra c[on]fessio[n]em, capitulo 18. manu. 3. Aemilianus in conf. 106.
manu. 3. & Curtius junior in conf. 107. vol. 1. & 2. libr. 2. tellatur hanc
etiam communem opinionem, & demonstrat, auctoritate in con-
trarium adducens illi obiec[t]um. Crauerit in conf. 152. manu. 1. Socin. in
conf. 65. manu. 1. libr. 2. qui tellatur, hunc e[st]e magis receptam op-
inionem. Landrum viii[us] et probare Didacus liber. 1. varia resoluta
cap. 19. manu. 3. Prædicti omnes scrip[er]unt, monasterium admitti
excluso substitutio[n]e. Et i[st]i quidem potu[m] sunt ea prima ratione, quod
testator telear non sit in causa cogitauerit de monasterio, *ne[st] a*
rationem, d[omi]n[us] q[ui]d[em] b[ea]t[us] p[re]f[er]ens, in Amb. de sanctis ep[iscop]is, quam con-
mentariis sopra. Cui ergo testator hic non cogitauerit de monas-
terio, sequitur discendum, ilam conditionem haberi non posse
scrip[er]e. Verum ratio hac pl[acere] nullo modo potest: Cum verius sit,
testator cogitare de monasterio. Nam quando dixit, si decel-
lerit sine filiis legitimis & naturalibus ex proprio corpore, & ex
legitimo matrimonio natis, volunt primum ex illis verbis, filiis
legitimis & naturalibus excludere adoptios, qui legitimū dā-
cūrunt. Deinde ex illis verbis, ex legitimo matrimonio procre-
atis, volunt rei[er]ere legitimatos. Ex illis verbis, ex proprio corpore
natis, qui aliquo superexcuse essent, excludisse discutit monas-
terium, quod secundum prædictos interpres loco filii habetur. Et
fate[re] in genere de monasterio cogitare discutit, ex quo enumera-
rauit multis quos volunt excludere substitutum, & non numerat
monasterium, quod enumerat, quod volunt excludere substitutum
ab eo excludi. Et generaliter hanc cogitationem subseruit in hisce docu-
mentis, q[uod] est q[uod] videtur, nam 20. ver. in usq[ue] ad ergo vox a reglandis,
l. qui ure militari, q[uod] est reglandis militia. Et conservat militia famula, que
conspic[er]at Tyrannum, ut sibi regnandum, in prestatione, name. 80. C. de reuoc-
eatur.*

Adfertur & secundò ratio, quèd fauore religiosi consitutum est, conditiones illas, quibus aliquo monasterio exclusi-
tur, haberet pro non scriptis, ficiunt i fauore dicti fideicommissum
confutus non scriptum, auct. res que. C. communia, de legato. Hanc
rationem reicit Kipa in d. 5. si quis negat, nunc 39. quia fideicom-
missum habetur simpliciter tanquam non scriptum fauore do-
tis, sed in certo casu speciali, hoc est, pro filiabus, nepribus & defec-
tentibus, & id quidem quando alia non extant bona, a quibus
dos confitimus illis potest. Et hoc contingit propter praefumptionem
mentem testatoris, I. mulier, §. cum proponeret ff. ad Trebell. & di-
cens infra in praesump. Hinc ita, quod dispositio d. authen. res,
quæ locum non haberet, quando conflat de contraria mente ipsius
testatoris, ut tradidit Curt. iur. in d. ambe res que. sum. 36. & Cxotus
in l. p. lutorum. §. Dicimurque 54. de legat. i. & alos commemoracionis i. frà
in d. praesump.

Hac ratio (subiungit Ripa) non videtur posse extendi ad monasteria cum non sit eadem affectio tellantium erga monasteria, de quibus non cogitauit, quae est erga descendentes, *c. quodam*, 17, *quæc. 4.* Rectius confutari potest ratio ista, quia hac conditio, si decelerit linea libera ex suo corpore & legitimo matrimonio procreatis, intelligi potest haberri pro non scripta, altero de duobus modis. Vno, quia testator non potuit ita disponere, ut excluderet monasterium. Altero, quia non cogitauit testator de monasterio. Secundum primum illum modum, falsa est horum interprætum confidratio, cum supra demonstrauerimus testatorē posse exp̄re excluere monasteria a successione suorum bonorum. Et etiam falsa prædicta confidatio, secundum alterum modum, cum verius sit (ut patiō fūpā ostendimus) testatorem ita cito cogitasse fālē in genere de monasterio. Et his cōfutatur etiā ratio corrum, qui dixerint, hanc conditionē rejici, quia impedit ingressum religionis. Nam hæc ratio recipit improbatam testatoris, quem tamen posse diximus. Nec verum est, ita dispositions impedit vitam contemplatiūm, ut *fūpā de mērīzatione*.

Secundo est conjectura, quando i testator dixit, si decesserit
fille filius legitimus & naturalibus. Hoc etiam causa monachorum
non excludit subditum, cum hoc non sit simplex conditio,
si fine filii, sed qualificata, hoc est, fine filii legitimis & naturalibus.
Ita in secessione respondit Corn. in conf. 8. & in conf. 23. lib. 2. & aperte
Modernus Ponchierius in suo conf. 15. au. 28 Veribus Aug. au. 157. Quod si
est in filiorum, & Barb. in conf. 20. ad penit. 1. dissentient; sic etiam dis-
ceptat Alex. in conf. 12. lib. 2.

Tertia est coniectura, † qua dicimus, testatorem substituentem suo heredi, si decesserit sine liberis, voluisse excludere monasterium, quando scilicet testator substitutum filium suum, ut patet testator duos habens filios, eos a qualiter instituit, & in iuuenie substituit, si cum alter decesserit sine liberis. Hoc sane casu filius

testatoria substitutus excludit monasterium. Hanc opinionem probauit omnium primus Bald. in cons. 169. Telegamus in*casu* isto, qui testatur ita aliquando sicut iudicatum. Baldwinus scribit sicut Fulg. in cons. 33. *Quoniam superius, in sua. Alexand. in cons. 122. num. 12. lib. 12.* Iacob in cons. 212. colum. 2. virtus sed predicta lib. 2. ut quidem responso subscipitur Cirtius junior in cons. 187. num. 32. lib. 7. Socinus senior in l. colum. 3. ff. de rebus dubiis 4. in l. viiiii. ann. num. 42. in fine. ff. de condito. & demonstratio. Herculanus in sua disputatione, qua incipit. *Propositio, queficio. 1.* Ripa inl. exposito. ff. si quis rogavit, si prima. num. 4. ff. ad *Trivellatum.* Alciatus *tepsim. 63.* et al. et resumendam *pro am. impinguem Lugdunensem.* Boletius *queficio.* 27. et 34. num. 7. Tyr aquel. si in *rumpana, inveteri, libertu, mons,* gff. C. de *renov. and. donat.* Modernus Parthenius in *anotat.* ad *Alexand.* d. consig. 121. libro 2. cap. 2. *et ad Decimum in cons. 1. 26. & ibdem in for. consil. 15. num. 26.* Beretus in *d. c. ap. presencia nunc. 192* de *prob.* Puteus in *decif. 53. num. 3. parte prima.* & Vincentius Francus in *decif. 29. num. 1.*

2. Primo tē ea ratione iū moti sunt, quod in partem filiorum trahit paterna pietas & amor, ac naturalis ratio, inquit Baldus in *De nobis. 2. De episcop. & cleric. ex i. curia.* ff. *de bona domine.* Et sumimus, *tingulariem ac penē incredibilēm esse amorem, benevolentiam ac affectionem patris erga filium cumulatisimē ostendit.* Tyr aquel. *pro stat.* ad l. *fi rumpan. C. de nov. donat.* Eft ergo prefundit, *patrem volitile filium substitutum præferri Eccleſie,* quam minus diligit, *quam tradit. autem præter alios egegit prob.* Cirtius in *an. cons. 167. num. 35. lib. 2.* Verum ratio habit cubitacionem habet extra traditione corum, qui scriperunt, patrem magis quidem diligere filium quam Eccleſiam, quo ad ipsam legitimam, non autem quo ad residuum bonorum, scitis tradunt permuti consiglii a Tyr aquelo, in l. *fi rumpana, in verbo, lib. tertia. num. 73. C. de renov. donat.* & à Crater in cons. 296. colum. penult. & alios in sibi non loco com. mem. non.

Secundo ea ratione vñis est Iason in conf. 212. colum. 2. versic. & in fini termino, lib. 2. quod si telator 1 simpliciter grauitat filium suū hæredem intitum, post mortem sum restitutio Ecclesie, intelligimus, si ipse filius decesserit fine filiis; iuxta dōcimētū l. 2. ann. 17. de cond. t. & demonst. vt tractat per multos cōceptos q̄ Tigragello in L. viii. ymagin. in verbo, libertate, m. cōtra d. 2. de renoc. a. d. s. fno 100 diximus. si ergo Ecclesia excluditur a nepotibus telatoris tacitè substitutus, multò magis dici debet excludi à filio ipsius telatoris telatoris exprise substituto, tunc quia substitutio expresa fortior & potenter est tacita ; tunc quia filius ipse est gradu proximiore ipius nepotibus.

Ceterum & ratio hinc dubitabiliter est, cum & alijs multi negent in casu d. l. cum anis. de cond. & demonst. estis fibint intelligendam tacitam illam fibi substitutionem nepotum, quando in ecclesiā est vocata. Quia in opinione forent Anchi in conf. 4. Alex. in conf. 2. no. 2. lib. 3. Iasonis utrūq; si quis inlinet, lib. 6. Cade profan. eccl. & in l. generali. 9. cōtra anis. u. i. C. de iustit. & subdit. Deinde in conf. 29. num. 6. Rum. in conf. 3. no. 2. lib. 2. & alios fuit Tigragello in d. 2. regno. in verbo, libertate, s. 8. Et præterre non conuenient termini, l. com. anis. cum terminis, d. s. fed & hoc præfenti, vt post alios in serie explicat Coss. de d. s. pater. in verbo si alijs libertate, m. o. vers. item numeris ad testam. in 6.

Terti^o motu est Ripa in d. 5. si quis reges eo argumento, quod si testator volunt monasterium excludi a nepotibus, seu a filiis inscribitur ex gratia, quos minus dilexit, quam filium ipsum substituit, multo magis volunt excludi a ipso filio, arg. I. subl. 5. vit. de condit. & demiss. Et si vita matr. C. de boni matern. Verum facile euntri potest hanc confidatio, cum in his titulaturibus, & fidicemus non habere testamentum hoc geni argumentum, ex quo sapientem remotores magis diligat, quam proximiores, ut ergo et iustus Cracoviensis in conf. 9. num. 1. arg. 1. videt non debet at quaratum. Et in conf. 10. num. 17. vesti. semper, que in scaturi sum in conf. 3. n. 12. videt, vobis probandum. Praeterea Ripa in hoc argumento, praesupponit pro confitenti, & absoluto nepotes illos politos in conditione sub his verbis, si filios haeres meus sine liberis decelerit, excludere a coelum, & tamen regulariter contrarium est verius, quod in eccl. prefatur, mtra d. 5. sed & hoc praeferi, in Auct. de sanctis. & denuo in ista.

Contraria itaque opinionem aduersus hanc coniecituram,
quod immo & hoc ipsa praeferri debet a celsis filio substitutio,
probavit hic parvum confans Bald. in *conf. 26. pater tres, libr. 4.* &
Bald. immemor idem respondit Deci in *conf. 26. nro. 4. v. 9. qd. finem*. Eadem traditionem habuit Parisius in *conf. 25. lib. 2. relator*
tribus filiabus heredibus institutis, & reciprocis fidicimis
conflictibus.

Operatis sub conditione, si decesserint sine liberis, dux filia reli-
gionem professi sunt. Dubitatum est, an tertia illa foro deberet
admititi, excluso monasterio, respondit Parifus, tertiam illam fo-
torem debuisse admitti, quoniam monasterium erat incapax bo-
norum in communi. Ergo a contrario finis Parifus, si monaste-
rium sufficeret capax, illa foro exulta sufficeret. Ita responsum Pa-
rifilij noue considerauit Emanuel Costa in repet. s. si pater, in ver-
bo, si abz. liberta, num. & 3. vers. rati suu ver. de testamento in d. quo in lo-
co eiusdem opinione recente Georgium Lupum in *Commentary ad le-
ges Hispanicas in l. 10. tit. 4. pars. 6. in leg. Daxell.* Et prae dicto in loco
Emanuel ipse num. 6.4. predicit, veriori sibi videri hanc Decij
opinioneum, & magis intentioni & menti Iustiniani in d. 5. sed &
hoc praeferit, conscientiam. Eadem opinione probavit Sforza
Odo in *tracta de competitiva in 6. parte artic. viii. num. 203. versi-*
onis aut non Primou moutetur Decius ex text. d. 5. sed & hoc prae-
*ficiat, qui regulam generalem ponit, quod conditio liberorum
testator, si grauatus ingressus est monasterium, & substitutio
excedit. Hac generalis regula, & constitutio comprehendit,
& per sonam filii testatoris substituti, tametsi alia multa ei com-
petant priuilegia. Cum i dispositio generalis comprehendat etiam
priuilegios, i. infra dictum, §. vltim. ff. de testam. mil. & l. dta. C.
de donat. & tradant l. a. in l. 1. num. 9. & 10. ff. foli. matris, respon-
sori tamen potest constitutionem d. 5. sed & hoc praeferit, non
eile fundatur (ut suprademonstrauimus) in impotencia testatoris,
sed in praesumpta eius voluntate, qui non prestitum volunti ex-
cludere monasterium, quando fuisse in dubio, nempe quando
expresse illud non exclusit, vel nulla eis specialis ratio, quia dici
posuit, volunti illud excludere. Quia sane ratio specialis extat in
cau filiorum, nempe fauor filiorum, cum testator eos magis dile-
xisse, quam monasterium (vt diximus) praefundatur. Secundo argui-
Decius ex d. 5. sed & hoc praeferit, b. a. regula excipitur ipsius cau
cas tantum, nempe quando fuit substituta pia causa. Hac tamen excep-
tio confirmat regulam in non exceptuatis, i. quantum §. deniq. ff.
de fundo iusti. §. vi antem. vbi glo. & Bar. in aut. de non alienam rebus
Eccl. & scribunt idem Decius in l. xvi. 20 ff. de reg. iur. & ibidem Ca-
gnoli. 31. & 34.*

41 Verum responderi potest, quod sicut t. excipitur pia causa, sic
& causa filiorum: cum a pari procedant quod ad praefundatum volun-
tatem testatoris, qui ut diximus, ita noluit excludere proprii
filium, ut ne piam causam.

Tertio earatione adducitur Decius, quia si conditio liberorum
locum habuisset, clarum est, quod liberi exclusissent filium
substitutum.

Ergo idem dicendum est de monasterio, quod loco liberorum
subrogetur, *mater et regia l. 5. en. 9. qui minorum est. ff. qui cantu.*
42 Et i. quoniam (ait Decius) subrogatum in aliquibus non sappiat na-
turam eius, cuius loco subrogatur: attamen regulariter eius natu-
ram sapit, *scindunt l. 5. in conf. 29. liet. gla. 1. l. 5. lib. 1.*

Respondebit primò, verum non esse quod monasterium
subrogetur loco filiorum in cau nostro, iuxta constitutionem d.
5. sed & hoc praeferit. cuius ratio vera & recepta magis est, quia
non prestitum testator est in cau, de quo in d. 5. sed & hoc prae-
ferit, cogitare de monasterio. Et suprad abunde demonstravimus,
filium esse, quod in cau d. 5. sed & hoc praeferit, monasterium sit
loco filiorum.

Quanta Ripa in d. §. 5. qui regat, perpendit text. auth. nisi ro-
gati, est ad Trebel, quod subnecetur legi precedenti, que loquitur
de filiis testatoris in iuicem substituti. Cum autem d. auth. nisi ro-
gati, corrigat (inquit Ripa) precedentem illam legem, sequitur di-
cendum, monasterium admitti, non obstante quod filii ipsius te-
statoris fuerint in iuicem substituti.

Verum facile respondebit, d. auth. nisi rogari. non corrige
legem illam precedentem, quia t. & si Iustinus, qui in compendiu
rediget constitutiones illas authenticonum, seu nouellarum, eas
inseruit in Codice, non tamen habuit auctoritatem, corrigendi le-
ges veteres. Et præterea admissio quod corrigere, id est in ea di-
positione, de qua loquitur procedens illa lex, nempe quo ad im-
putationem fructuum in quartam Treb.

Huius disputacionis veritas penderit, ni fallor, ab eo, an testator
iste cogitauerit, vel non, hoc in cau de monasterio, & si non co-
gitauit, vt verius opinor, an in dubio praefundatur magis diligere
filium, quam monasterium. Crediderim ergo i. primum testator
rem non plus isto cau cogitasse de monasterio, quia in cau d.
5. sed & hoc in præferit, cum vitroque in cau simpliciter sit locutus.
An vero magis dilexisse creditur testator filium, vel monas-

terium, ut voluerit magis vnū succedere, alio excluio, valde am-
bigua est. Ego certe existimo, testator est in cau magis diligere
re filium. Et si enim receptor est fentia corum, quā scripturam
quā ipsos filios suos, ut tradidit Nestor in libro 6. foli. nuptia. num.
47. versio. stem. lutea. Crux in conf. 296. colou. penult. T. aquellum
in l. 5. regiam. in verba liberta. num. 6.4. C. de renouo. donatio. & Dis-
cendit primo variarum resolutionum, cap. 19. num. 11. versio. halteus.
Attamen in specie nostra conjectura est, testatore magis vo-
luisse diligere filium substitutum, quād monasterium: cum pro-
spiceret voluerit agnatione & familiæ, atque ita conseruare bona
fina suos descendentes, ex ipsa reciprocata inter filios ipsos facta
substitutione, ut & statim dicemus. Hac autem conjectura multo
magis procederet in cau declarationis, quam infra subiacet
in sexta conjectura post Emanuelum Costam in c. si pater, de testamento.
in 6.

Quarta est conjectura, quando testator infinitur filium suum
haredem, & ei decedenti sine liberis, substituit aliquem ex sua familiâ,
adiecta ratione & causa: quia vult bona sua conseruari in
agnitione & familiâ, qui ocul inducit fideicommissum in omni-
nes de familia. *C. impater. 6. foli. de leg. 3. vbi Bar.*

Hoc canum dicendum est, testator noluisse bona sua trans-
ire ad monasterium; ex quo monasterium non potest conferuare
testatoris familiâ & agnationem. Ita respondit Familia in conf.
29. num. 2. quem fecerit fundi Ripa. *L. ex fato. 5. si quis regat. l. 1. ma-*
*ri. 4. ff. ad Trebel. Parifus in conf. 2. num. 9. lib. 3. qui ob id dixit, relati-
vum familiæ, vt illa conseruet non comprehendere eum, quia
est ingressus religionem, sic etiam AlEmilianus in conf. 19. num. 14.
versio. autem. Petrus in decf. 35. num. 4. in primoparte. & Vincentius
Francus in decf. 29. num. 11. Idem fons Didac. *B. v. varia. refut.*
cap. 19. num. 11. qui scriptis, in constitutione primogeniture ratione
non habet monasterium, cum illud familiæ, ob quam primogeniture
confutis folent, conseruare non valeat: & Didacum se-
cuit est Padilla in *Liber acs. fini. num. 5. c. 5. de fiducie. Idem*
scribit Sforza Odo in *tracta de competitiva. part. texta. artic. viii.*
pag. 20. ff. vbi prima. coniectura. similis in cau respondit Barbara in con-
fl. 13. column. 2. & 3. lib. 1. quando testator volunt domum tempe-
peruenire debere in filios masculos. Hinc recit docuit Baldwin d.
Ant. mi regati. num. 8. vers. sed f. testator. C. ad Trebelian. quod si te-
stator substituit haredi suo decedenti fine filii masculis; quod
hoc cau monasterium non excludit substitutum. Existimo præ-
ter Bar. rationem eis, quia ob illam qualitatem masculinitatis vo-
luit testator bona conseruari in familiâ: *sicut tradidit nunc consigli*
*52. præcepto.**

Quinta est conjectura, quando testator haredi suo decedenti
fine liberis substituit causam piam. Nam tunc si hares meus in-
gressus monasterium: non excludit causam pia substituta à Monas-
terio. *Ita. lib. in aub. n. 1. regat. l. 1. ad Treb. & in c. in præf. a. de pro-*
bat. quo in loco eius affirmantur Fetus. num. 5. Deci. num. 5. lib. 1a. Raw. 1. in
aut. similitud. 6.4. C. ad leg. Falcid. Corin. in conf. 8. num. 8. & in conf.
2. num. 9. lib. 4. Dec. in conf. 29. num. 10. Cet. in conf. 17. num. 5. id.

2. *T. yr. 1. in tract. de priuilegiis pia causa. prædict. 9. Eandem fentiam*
probavit & Emanuel Costa in c. si pater. in verbo. s. foli. 6. lib. 1. vbi declarando constitutionem illam, scri-
pit, quod si pater in iuicem substituit proprios filios, & vitroque
eorum mortuo fine filii, substitutus causam piam: sicut evenerit
cau d. c. si pater, hoc cau monasterium alter illorum filiorum
ingressus sit, non tamen alter filius excluditur, quia si pater præ-
ter filium superfluit pia causa, dicitur etiam voluisse præferre
monasterio. Et etiam quia aliqui substitutio dividetur & in-
equalis fit, contra L. i. am. h. n. 1. de vulgar. & pupill. substitut. & l.
quoniam. C. de impuber. & alijs substitut. & confert. iam pater. s. foli. pater
pluribus de leg. 1.

Nam si prius decederet iste: qui ingressus est monasterium, ad-
mitteretur ipsum monasterium exclusio fratre superfluit in fe-
cuso: si vero prius decederet filius, qui in feculo permanuit, monas-
terium, quod ille alter est ingressus, excluderetur, & pia causa ad-
mitteretur.

Et ex his declaratur tertia conjectura supra relata, quia hoc in
cau fine controvenerit, & ibidem in vietam verius ad-
mittitur.

L I B E R Q U A T U R S.
Septima est conjectura, quando in ea cultore, in qua conditum est testamentum, exstat statuum, quo cauitum est: quod verbum in testamento scripta intellige debet ad literam. Hoc sanè est ab aliis verbis, si tibi certe hares meus sine filii, non includitur monasterium, quod deinde est hares ingreitus est, & propter esse monasterium excluditur. Ita ut se ferat sacerdos Bald. in sua presentatione, ut probaret. Et secundum Euseb. nn. 66. 1. sicut antea si quis molier. 20. 2. de factu ecclesie. Idem respondere Barber. in cons. 20. et 21. viii. libri. Idem ergo Alex. in cons. 21. col. 4. lib. 2. & aperte Amelius in cons. 20. 16.

Huius sententia est eti ratio, quia quod monasterium in loco filiorum est ex litera & verbis testamendi: sed ex interpretatione, quum lex fumit à conjecturata testatoris mente fundata in pietate quendam. Id quod prater laudem & reliquias supra communionem oras fratris Franci S. Martinus in libro sive interpretatio cap. 6. vlt. col. verificatur.

Ostia est † coniectura, quando reſtor ſublituit his verbis,
ſi hares meus deſcerbit, fine veriſiliſ. Hoc caſu monaſterium
excludit. Ita reprobat Barba in conf.34.col.8. prope mediu[m], libr. 2.
pol. Butrium, quem co[n]memorat Aenilianus in cof.2.9.mv. 4.verſ.1unc
autem qui dixit, idem ſenſiſ Dc. in d. conf. 2.9. Idem ſenſiſ Bald. in au-
tore ſeſtagi, m. 5. C. ad Treb. cōm. teſtator dixit, fine veriſiliſ, & non
inveriſiliſ.

Nona est coniectura, quando testator reliquit certum quid
haredi suo in monasterium fuerit ingredius. Ita *Coffremon*
*avthen*s** sitigat*e*. *C. poli* *Trebell* *repondit* *Alexand.* in *conf. 21. mons. 13.*
l. b. *Avaluus* in *conf. 109. mons. 15.* idem dicit *Berinus* in *conf. 109. mons.*
149. *probatio*, qui exemplum posuit, quando reliquit qui-
dile legitimam carnum. Idem est testator ordinatus, quod en-
tenebat cuius substitutio*n*, certa pars honorum perueniret ad
piam casu*m*. Ita *repondit* *Curtius* in *mon. conf. 87. mon. 33. l. b.* Ea *cif-*
ratio, quia hic testator cogitauit de monasterio, & potuit illud
excludere.

Decima est conjectura, quando testator substituit his verbis ut si hares meus deceperit fine filij; & religionem non ingrediar, substitutio Caui. Hoc in casu si hares ingreditur monasterium, subtitutus non excluditur. Responde Ruan. et son. 93. nro 25. 26. 27 lbr. 2. in quo de suis prope fct. specie fct. sicut Alain. in lvr. 5. nro 502. Graues et cajus, vni. 3. Quod dicitur dicendum imprima declaratio fct. sicut Alain.

Vnde cilm est i conjectura, quod in civitate extat statutum, quod a ecclesi & monasteria non succedit. Ita Ales. in r. p. 202. Graem. et casu m. 3. ver. 5. sed cam. Et r. p. 69. 623. Clas. stat. un. 4. Ex quācum ex recepta magis Doctōrum sententia, statuta haec non valent, vt diximus *opus*: attamen cum obserui de facto sollempniter, & refator præsumpti voluntate teflati secundum ipsius statutū dīpositionem, *tuxta traditionem Bart.*, & aliorum in heredite mei. S. Annae s. d. Trebili, & a proper sua ipsa voluntate præsumuntur, ut voluerit excludere monasterium. Quod quidem monasterium non dicitur excludi dīpositione statutis voluntatis & dīpositionis refatori: cui permittum est (vt diximus) ita facere, & disponere, at idem est dicendum, quando ex parte consuetudo patris teflatoris, quod monachi, & religiosi non succedit parentibus suis ab intellato. Ita decidit Boerius quæsto. 35. 4. mon. 8. q. 9.

Dodecima est tum conjectura, quando testator insituit filium iam in sacris constitutum, vel religionem professum, & ei denti sum filii substitutum. Hoc casu a clelia, & monasteria excludantur, & subluminis admittitur: cum testator non fenerit monasterium debere succedre. Ita de eade factis responderemus: *Pr& inc. 22. nro. 6. & 7. lib. 3. & Bero m. c. 73. nro. 11. lib. 2. post art. 6 in praefacta, num. 125. de prob. & item decedit Boer q. 37. col. 2.*
Non enim negari habet, quin testator cogitauerit de clelia & monasterio, quia prae oculis habuit: tamen dixit. Si haec moris decesserit sine liberis: de aliis ergo sentit quiam de ipsa a celelia. Et hanc ephant ratione illa a reliquo Doctoribus confidatam in reprobatione, & sed & loc praesum, nempe impedimentum vi contemplati& similes, cum iam hares ille ingressus fuerit religionem. it illa verba, si decesserit sine liberis, continent dias contitiones, vnam explicitam, alteram vero implictam. Explicita seu expresa est, si decesserit sine liberis, refutat. Implicita vero & tacta est, si decesserit cum liberis, quod non refutat. Illa explicata & honesta, nec in iuris ad delinquendum. Illa vero implicita & tacita iuris ad delinquendum. In species autem illa difinitoria, cuius articulus dicitur *coelestis, & specieis non*

tem implicita, & tacita; tum quia haec tacita venit in consequentiam illius expresse, & quodammodo à sensu contrariae qui i sensu fumi non debet, quantum inde sequi potest absurdum, l. 2. c. de cond. inferius: tum etiam quia inuitata ad definiendum, ita iegredie, & in præcis de Lar. Baroni in d. craf. p. 73. vnu. 12. rectis confundatur eius lib. 2. Et similiter prope d. s. militare fact. aliatis in regno. 102. Granem. cap. xiiij. n. 3. de qua inuenimus nisi a fuisse. His confutat minime sensibile eos qui contrariaem opinionem probantur, ne pè Bart. in Lib. heretorum. 9. vlt. 4. ff. ad Treb. vbi Arg. & Insl. & Barb. in regno. &c. ut al. deponit.

Tertadecima est ^{et} conjectura, quando testator filium habendem in liturum grauavit paré, vel post dictum certum refluire. Hoc casu si filius ingressus monasterium, non excludit substitutus. Ita Bald. n. aust. sub rigat. no. 20. c. ad Treb. ex ratione motu: et quia quando filius habet influitus ^{et} grauatus paré, vel ad certum diem, substitutus admittitur, etiam si filius fucipiat filios. Cum hoc casu dispositio, l. cens. aus. ff. de condi. & dem. & l. cum acutissimi. C. de fidicione. Non propter hinc hereditas ad exclusum substitutum. Ex quo nec monasterii, quod in loco filiorum.

Secundum caput huius i^t disputationis est, quando non apparet, vel manifestis verbis, vel probabilibus cœlūcturis tellatorum, voluntate excludere monasterium, ut substitutus succedere possit; sicuti quando tellator heretici infiltrato sit substitutus, & si heretici decesserit sine liberis, ei substitutio Calum. Hiecas et dubius, quia non constat tellatorum cogitatio, quod haec hic est ingrediens religionem & ob id illam noluit excludere. Quare constitutum est a luttiniano ind. 9. sed & hoc praefat, in Anteas sanctiss. Epis. monasterium debere succedere exclu o substitutio. Quam quidem luttiniana constitutionem lex ipsa pontificia vita est approbata, in ea praefat de probat, quod anniversari et ibidem dicto & Riga, in ea fide, qd. qm' regnatur, d.lxx. 28. ff. ad Treb. & in script. Alcia, in ref. 102. nn. 3. Tymq. in I. B. vii. viii. in verbo liberis, num. 9. Cadev. dono. & alio refert Sforza dom. in tract. de co-pen. b.p. art. vlt. 402. 200. refert. Regula egesta fide & fofas, in deis. 16. nn. 26. Quia auctoritate motus ita constituerit iutin. superiori capite fatis expouimus. Diximus enim ex recepta magis sententia Calixtus & allorum ob id factum, quia praefumum est, tellatorem non cogitasse haec enim fuisse ingrediens religionem, quod si cogitasse monasterium sub iuncto præxulit.

monasteriorum tunc potius praesumere.
Exenditur hanc sententiam & constitutio, vt locum etiam habeat in foro conscientie. Nam & de foro illo obseruari debere existimo. Quandoquidem ex poftitia condita ab habente potestatem condendas legis, obligat in foro conscientiae: atque ita in eo obseruari debet, e. quo var. difflct. s. & modernar. autoritate comprehensa supra l. 1. quod. 3. Et ex magis quidam legislator legem taliter de re dubia hic alicuius voluntatem interpretans, & praeferat. t. vt fauetur & celefet, p[ro]prie[te] locis, pro quib[us] in dubio pronuntiandum est, f. i[n]t[er] p[re]f[er]a, f. de religione, f. p[ro]prie[te] f[ac]e. His accedit, quod Iustinianus, constitutio a lege ipsa pontificia approbata est, is. c. in presentia de probas, m[od]est[us], f[ac]t[us] & f[ac]t[us] est. Et autem i[ust]itiae legem pontificalem sequitur legem Dei quam seculi, & filii, de religione. Nec dicatur verba illa d.c. in presentia, in d. verba, f[ac]t[us] & si teneret, &c. etc. These verbis assertiora, atque ita illa allegationes partis; Quia repondetur, in: t. esse verba Pontificis sic affirmatis si recte perpendantur a veri, quare cum confit, v[er]itatis p[ro]p[ter]a veri dilectionis. Et praeferat responbit Alciatus, in cons. 20. s. 1. b. quod etiam si concedimus ea futile verba partis: atramen cuna in eis Pontificis constitutio fundamentum, pro verbis legislatoris habentur. His intelligimus minus recte respondet Alciatus, in cons. 102. gravem, num. 3. & in respons. 633. secundum unum primorum in p[ro]posito Lypsiensem, cim dixit, Iustinianus constitutionem non esse obseruandam in foro conscientiae, quippe quod prouulgata est contra tellatoris voluntatem. Et licet (inquit Alciatus,) lex praefusat, quid[am] tellator cogitatice de monasterio non appoluisset illam conditionem atamen talis praefumptione non attendit in foro conscientiae, r[ati]o[n]e a traditione Ioan. A[ndreas] c. 14. q[uod] idem, de p[ro]p[ter]a. Hoc Alciatus consideratio recipienda non est: Nam primò pugnativa loqui videtur: scribit enim, Iustinianus constitutionem ad eius tellatoris voluntatem: Deinde hubiuntur, legem Iustiniani praefumere tellatorum non cogitatice de monasterio. Hec inter le pugnat, quia si lex praefusat, dici non potest contra voluntatem tellatoris praefumptione sit de re dubia: ubi autem concederemus elle contra tellatoris voluntatem ageretur de re certa: Que duo simul esse non possunt. Præterea quod scribit Alciatus in foro coniunctionis non attendit praefumerationem, in collatione grande

is, contra quem est ipsa presumptio, scit veritatem esse in contrarium. Nam tunc in foro conscientia non tenetur obseruare quod lex presumptio, sed veritatem, sicut est copio diffusa supra hanc questionem. Quocirca in specie illa de qua respondit Alcia, dicendum est monasterium illud in exclusione substitutum in foro conscientia, ex quo manifeste non confitetur, teatioris causa fuisse voluntate, quod sub litteris debetur preferri.

63 Extenditur tunc secundum haec sententia & Iustiniiani constitutio, ut procedat etiam in hæredi instituto bigamo, qui deinde a Pontifice dispensatus monasterium ingrediatur & religionem professus est, et quicquid scriperit, dubito tandem, Angel. in conf. 259. n. 5. Itaque filius substantia. nam. 5. cum enim bigamus dispensatus a Pontifice religionem professus est, nil penitus a ceteris differt: & monasterium, quod ille ingrediens est, eodem fauore & commido frui debet, iuxta Iustiniani constitutionem, cum nulla differentia ratio post professionem ipsam adferri posset inter hoc monasterium, & illud quod non bigamus ingrediens est.

64 Extenditur tunc tertio, ut locum etiam habeat, quando haeres graduatus ante ingrediu monasterio dispensante bona fide comprobata in pios vias. Nam tunc, & illud monasterium, quod haeres ingrediens est non confequitur bona illa attenac adhuc substitutum excluditur, cum tunc d. s. sed & hoc praefecti tribuat facultatem ipsi hæredi, ut vel monasterio à fe ingredio inferat illa bona, vel in pios vias erogat. Ita respondit Crot. in conf. 259. n. 5. col. r. l. & Boer. in d. c. in prefatione. num. 49. extra de probatio. Verum Dic. in conf. 259. o. 5. r. l. senit, ita demum substitutum excludi, si re vera acquiruntur bona monasteriorum si alij relinquentur.

65 Extenditur quartu tunc haec sententia, ut locum habeat non fori in monachorum, sed etiam in clericorum secularium. Si enim testator institutum filium suum, & ei decedit fine liberis substitutum Caenum: si filius haeres efficit clericus secularis, extenditur Caenus substitutus, quemadmodum excluderetur, si tunc facetus fuerit monachus. Ita Buttrius in d. c. in prefatione. prob. & tholm. Imol. Ancha. & Fili. num. 56 & Dec. num. 6. in fin. Idem responderunt Capra in conf. 20. n. 12. Ruin. in conf. 153. column. 1. lib. 3. Dec. in conf. 259. n. 5. & n. 6. Berouius in conf. 73. n. 19. lib. 2. & Rube. in conf. 14. 7. n. 10. Idem tradit Duran. in tr. lib. 2. de arte refutandi, de substitutis. capitulo 18. n. 5. & Petrus in desc. 31. n. 10. in 2a primis partibus; qui decidit, idem esse in grauatu, qui Episcopus facetus est: & Sforza Oddo in tract. de comprehendendo, p. 6. art. 6. lib. 1. p. 25. vers. 1. sicut in sexta. Quorum quidem lententiam vere probat textus d. s. fed & hoc praefecti in Auth. de feingr. Episcopi, in illis verbis monasterium ingrediantur, vel clerici sunt. Illa dicitur, vel est difinitione, ut, que in altero ex duobus verificatur, 1. vbi. n. 5. quod dicitur de verb. o. 5. Ne: illa a verba, clerici fiat, potius intelligentia monachorum clericis ad differentiam monachorum, qui concuerit sunt, vgl. aff. in datur. Nam tunc lex mentionem facit monachorum & clericorum, clericis tunc intelliguntur, de secularibus. L. Deo nobis. C. de ep. & cler. & c. de lib. d. o. 5. lib. 1. Accedit, contra glossatorem ipsum, quod immo illa verba, monachi fiant, intelligentia de monachis clericis, qui dicunt propriè monachos. Et præter rationes omnes, que considerari possunt in monacho, militant scilicet in clericis seculari. Ergo locum habet idem tunc, vulgatis iuribus. His intelligentius, male sensile eos, qui opinati sunt, Iustiniiani constitutionem non comprehendere clericos seculares. Quid in opinione fuerunt glo. in c. in prefatione de proba & ibi. Abbas. num. 49. Idem senit Bal. in auth. m. 5. regat. n. 21. v. 1. item si quis. & ibi. Sali. col. 1. vers. quare quod si appell. C. Ad Treb. & Boer. n. 57. 4. n. 11. Et rationes, quibus adduciuntur sunt vera non sunt. Nam primò dicunt Ecclesiam seculariem non esse loco filiorum, ut ei acquiri possint bona. Hæc consideratio vera non est: cum verius sit Ecclesiam seculariem esse filii acquisitionis capacem, clericus enim effectus tenetur ab bona impendere in illius Ecclesie vitalitate, sicut illustrat Iustini. lib. 3. d. s. fed & hoc praefecti. Non etiam est vera ratio considerata à Salicet, quod clericus non dicitur contrahere matrimonium spirituale cum Ecclesiastici monachos. Nam verius est, clericus secularium contrahere matrimonium cum Ecclesia: cum perpetuo ei desertere debet. Nec mutatio loci effect, ut dicatur Ecclesia non desertere: cum Ecclesia vobis sit, nec certi loci Ecclesia, sed in vniuersum hic considerari debet.

Posterior tamen haec opinio procedere & intelligi posset in clericis constituto in minoribus ordinibus, ut post Petrum & Cynum responderunt Ruin. in conf. 153. n. 5. lib. 3. Idem senit Boer. in d. c. in prefatione. n. 49. & 51. & in conf. 259. n. 10. lib. 2. qui dixit, quod tunc demum clericus secularis tunc excludit substitutum; quā

dato in eo concurrunt. Primum quidem ita sit in sacris, ut reverti ad secularium amplius non posset: Secundum, quoniam bona sua fidei commissio fideilecta acquirantur & eccliesia. Idem quoq; prius respondit Capra in conf. 20. n. 12. idem confutat Bal. in auth. m. 5. regat. n. 21. fin. & Sforza vbi supra. Et quod perferantur in clericis necessaria, ita, alij respondunt Dec. in conf. 259. n. 5. & Rubens in d. conf. 147. n. 16. & scripsi in conf. 24. 5.

66 Extenditur quintu tunc locum etiam habeat in eo, qui obtulit se Episcopo seruatum regulam monachalem: cum ab aliquo monasterio recipi non potuerit. Nam hoc casu oblatio illa loco monasterio eff. Et Episcopus dicitur loco Abbas. Et ideo substitutus excluditur. Ita docuit Bal. in auth. m. 5. regat. n. 21. Et idem finit Bal. quod Episcopus excludit substitutum, & Baldum fecit ut est. Put. in d. d. dec. 5. n. 6. in 1. parte.

Declaratur tunc primò predicta sententia & Iustiniiani constitutio, ut locum sibi non vendicet, quando hares sunt his verbis grauatus restituere, si haeres mes decelerit fine liberis & religione profiteatur, substitutio Caenum. Et si Caenus Religionem ingreditur mortuo iam ipso hæredi fine filii: Nam tunc monasterium non excludit substitutum. Ita responderunt Ruin. in conf. 259. n. 27. lib. 2. qui cum num. 27. vers. & prædictam scribit, ita etiam sensisse Alex. in conf. 98. lib. 1. v. 1. recte etiam lib. 4. & Alexandrum fecit illi Alciat. ut resp. n. 52. Granem caput. num. 5. qui quidem Alciat. differentialiter & ipse confitit inter haec verba, si decelerit fine liberis, & haec si liberis habuerit. Carterus Ruini responderunt vel subtile & acutum magis est, quam verum, vel dubitatione caret: cum enim tu illo in casu præsupponas non ipsum hæredem grauatum: fed Caenum substitutum monasterium fuisse ingrediu, celat ratio illa. sed & hoc præfecti, qui inducta est fauore religione cum grauatus eam ingreditur. Et hoc pertinet quod dicimus nra. in 2. in scriptura de letatione. Et Alciatus sententias differantur hanc repugnare recepte aliorum opinioni eam, aufus non est affirmare.

Declaratur secundu, ut locum non habeat, quando haeres grauatus ingrediens est monasterium minoritarum, qui vel fini galanter, vel in viuieribus habere & possidere possent. Nam tunc substitutus non excluditur. Ita Bart. in l. sim. patr. & hereditatem, de leg. 2. in l. Status. Flavia. §. Cora. Facit. ff. de iure fidei. & in 17. Ministris. in 3. part. vers. item lib. 2. redet. Baldus in c. in prefatione. num. 15. de probat. vbi Buttrius & Abbas, idem in 27. Quidam scilicet Petrus, col. r. l. vbi resp. 2. lib. 1. Ange. Imol. & Castr. in lex. scilicet ff. q. 1. reg. 1. aff. ad Trebel. d. en. 1. lib. 1. s. 1. ita quo. q. 5. en. 1. de leg. 2. Alex. in conf. 13. num. 4. vers. quia digna lib. 3. Socin. scilicet in c. in prefatione. num. 10. de cou. & demonst. & in conf. 92. col. 2. lib. 1. Decius in conf. 179. n. 2. Crœut in conf. 15. num. 12. lib. 1. Ruin. in conf. 15. num. 12. lib. 1. & idem in l. Gallus. §. & quid si tantum manus. ff. de libe. & postr. & idem. Fortunius Garzia numer. 72. Bero. d. in prefatione. num. 49. Part. in conf. 25. num. 6. lib. 2. Boer. quip. 55. n. 1. qui eidem opinionem commemorat alios nominatos, & subiungit, id est, quod ex parte exarato confundendo & obseruando, quod monachi religiofici non succedunt agnatis ab intestato morientibus. Idem affirmatur Olaf. in d. s. 28. in fin. & Sforza Oddo in tract. de comprehendendo. p. 6. n. 1. v. 1. p. 203. in l. numer. 7. Et ratione adducta sunt omnes, quia monasterium bonorum incapax non potest dici loco fidei, ut tanquam legitimus successor admittatur ab intestato, sed dicitur mors quedam instillata, que efficit locum esse substitutum, qui succedentibus ab intestato præterfert. Nec considerari potest illa ratio, quid haeres grauatus retrahatur ab ingredi religione, timore amisionis bonorum: Cum bona monasterio acquiri non possunt.

67 Et hinc vera & recepta opinio repugnat argumenta Angeli in conf. 3. Imola in d. l. sim. patr. §. hereditatem, de leg. 2. in l. 1. col. 4. c. de hered. infat. Alex. in lex. fatu. §. ex fatu. ff. ad trebel. ac Croti in l. Gallus. §. & quid si tantum de libe. & postr. quid si comuni recesserunt. Nam illi abunde satisfacti præstat in loco, inter alios Fortunius Garzia. Hanc distinctionem interlexit Bero, in d. c. in prefatione, numer. 49. nisi haeres iste ante ingredi huius religiosum iam distribuit bonis inter pauperes, & ad pias causas: quia de re dinsum supra in tertia extenuante.

Declaratur tunc tertio, ut locum non habeat quando monasterium, quod ille haeres grauatus est ingrediens vero & recipi sucescitur, inquit ergo: si vero non succedit, substitutus non excluditur. Ita Felon. in d. c. in prefatione. num. 90. recte etiam in 1. infra, de probatio. quoq; Baldum quem commemorat. Idem docuit Socin. in l. sim. num.

Declaratur octauo, vt locum non habeat, quando hic grauatus restituere bona fidei commisi est ingressus monasterium, non ut relationem propteritatem sed vponitur etiam illi ageret. Nam tunc subtilius non excluditur, ex quo nec monasterio aliquid acquiritur. Ita si in artib. sed brode, C. ad leg. Int. de adulto, quem secum est Oddo in tract. de compendio, a l. 6 parte, art. viii. pag. 201, verbi. immatis testis.

Declaratur nono, vt locum non habeat quando grauatus iste fulle ingressus religionem fusionibus, blaudijs & fallacij Prælati ipsius monasterij. Nam tunc subtilius non excluditur. Ita spoliat. in art. de statu mon. infra. B. d. in artib. si qua mulier in 13. C. de factu factu, eccl. Portus inuenit in conf. 12. 4. num. 39. Oddo in tract. de compendio, a l. 6 parte, art. viii. pag. 201, verbi. limitatur secundum. Ingressus enim religionis blanditiis & alectationibus factus tenet, atque ita obligat eum, qui professionem omisit: sed bona parentibus referuntur. Ita confirmat Angel. Clavis in summa, in verbo, religiosus, num. 23 & Sylophie Prieris in summa, in verbo, reg. 3. num. 11. in fine adducti text. c. constituta, 20. quæd. 3.

Declaratur decimo, vt locum non habeat, quando subtilius est aliud monasterium, vel aliqua pia causa. Nam tunc gratius ingrediendo monasterium non excludit ipsam causam piam subtilitatem. Ita tradit. gl. d. c. in prefatione de probato, idem Abbas, num. 36. Feliu. num. 29. Decimus. 79. de probato. Oldrad. in conf. 110. s. fine. Corneu. in conf. 236. num. 6. lib. 3. & in conf. 8. column. 3. verbi. butianum in conf. 18. lib. 4. Dec. in auth. qui tem. in fine. C. de factu. in eccl. Cephalum in conf. 7. num. 4. lib. 1. & Oddo in tract. de compendio subtilitate, testis parta, art. viii. pag. 203. verbi. limitatur et laud.

P R A E S V M P T I O LXXXIV.

Filiis vel liberis dispositiū vocatis, quando ex praesumpta mente testatoris dicuntur vocare etiam
fœminæ: atque ita quando in dipositio-
ne masculinum concipiatur fœ-
minum.

S V M M A R I A .

1. Testatoris in testamento solent filiorum vel liberorum metionem facere diffiniri vel condonari.
2. Filiorum nomine generis in scilicet sua natura non comprehendens feminas, sed tantum per interpretationem.
3. Filiorum nomine fœmina comprehendendunt ex conetur.
4. Institutiones & subtilitatem direcere sunt favorabiles. Et in his filiis sub nomine sunt continentes.
5. Testator si pluries in sua dispositione qualiterat masculinum replicat, ex prefamatus in alia pars opim dispositionis, vobis simpliciter nomen fecit filios, de masculis tantum sensisse. Conscientiam opinione, no. 6. & 7.
6. Testator si aliquid reliquit pro conservatione agnationis feminas exclusivè profanata, quis sententia nostra sunt apta conservare agnationem, et cum si constitutendo differentiam inter sexum & sexum feminam antiquo reliquit, masculis vero hereditate, sit, no. 8.
10. Feminis filiorum masculinum appellative non comprehendendunt, statuto nomine, quod si statuum mascula fames non succedat. Idem si masculinum fuit qualificata a testator ex proximo, no. 11.
12. Extrato nomine non comprehendunt favor.
13. Testator substitutis filiis masculis in substitutione subvenient, & predictis filios substitutis filiis, feminas exclusive censor. Et idem dicendum, quando testator dicit, subvenientis masculos, & si viris decesserit, alii filii succedant, n. 14.
- Idem, quando vixit a filiis, alle persone sub illis verbis includerentur, n. 15.
16. Nepotes in fiduciam suam lucet non continentur filiorum appellatio- ne, comprehendendunt tamen quando subtilius testator filios in filiis, & non in capita.
17. Filio feminis a testator censor exclusa, quando copromonit extat iniquum est, quod diverso nomine uncaputus masculi & feminae. Idem quod si testator atque alius ab eum si masculinum comprehendet feminam, num. 18.
- Idem si sequentur plures interpretationes, no. 19.
20. Masculinum non comprehendit feminam, quando masculi sub non proprio suo nominatur.

21. Nepotes filiorum nomine non continentur, quod si filii fuerunt nomi- ne proprie vocati, deinde dixerit testator, & si dicit filii, &c.

22. Masculinum non concipiatur feminam, quando exstat statutum, quod verba scripta in testamento intelligantur ad literatum. Idem quando aliquis refutatur et aliquis respondentia aut contraria in ipsa diffe- stione, nr. 23.

24. Masculinatius qualitas positiva in substitutione & testor repetita in sub-stitutione, scilicet ex institutione declaratur subtilitas.

25. Nomina communia, quae masculos & feminas comprehendendunt, sicut filii, liberi, descendentes, nr. 26. Proles, 27. Personæ, 28. Posteri, 29. Consanguinei, 30. Cognati, 31. Comuni, 32. Primi qui & proximi, 33. Hardes, 34.

35. Liberis, descendentiis, vel similibus vocatis, filii feminæ regulariter censentur vocata, aquavt masculi. Extende, et nr. 36.

Receditur tamen à predicta regula, præsumptionibus, & conjecturis, num. 37.

SOLENT testatores t altero de duobus modis filiorum, vel liberorum ac similium mentionem suis in testamentis face- re, vel dispositiū, vel conditionaliter. Ita omnium primus admissus Bald. in conf. 2. in causa testatoris Andrei, quem sic recentem, & probant Corn. in conf. 202. num. 12. & in conf. 230. num. 3. lib. 3. Reginell. Senior. in conf. 223. num. 66. in lib. 1. lib. 2. Ruini in conf. 144. num. 1. in fin. lib. 3. & fecundus est Hieronymus Gabriel. in conf. 97. num. 18. verbi tertius casu, lib. 1. Hoc differentiatione non modo vitis eff. led & necessaria: cum permitti sint casus, qui convenient dispositiōni, non autem conditioni: sicut diligens quilibet ex casu numeratione fatis intelligere. De primo modo hac in præsumptione differemus: De secundo in subsequenti.

Hac in disputatione conflitto duo capia: quorum primum est de nomine masculino, filiis. Secundum vero est de nomine communis, liberis, descendentiis, & similibus. Et quod attinet ad primum caput dicendum est, nomen il filiorum generis masculini non comprehendere feminam nisi natura & regulariter sed folum per interpretationem: quemadmodum copio demonstra- si in conf. 20. 4. num. 1. & num. 49. lib. 3. Et ibi conspicuus accident Automa Gabriel. in lib. 6. contumaciam, in causa, de verbo signi. confus. 3. num. 39. & Emanuel Costa in c. s. p. a. t. in prima parte, in verbo, si viri, nr. 1. de testamento, nr. 6.

Quæ fane reguli proceduntiam si termino & nominis masculi- lino adjiciatur alio nomine alio quod viri ualeat, ve si testator dixit, quicunque est, quod non est masculinum hoc nomen continet feminam, & non adiectum reguleat a substantiis: atque ita illius nominis, in quibus per interpretationem masculinum continet, non continet femininum; sic erit etiam hoc causa, in quo est adiectum adiectum. Ita Bartol. in l. 1. in fin. ff. de verbis signis, que ostendit est illi de Cephal. num. 26. qui explicantur recente Cate- dinalem & Grammaticam. Quocirca aliquando respondit relato- rem qui exclusi filibus infinitur solim filios: & eis subtili- us, rat per fiduciam cum illorum ipsorum filiorum quoquinque filios, subtilitate tamen masculos non feminas, iuxta ea, quæ dicemu- in fin. num. 24. & in conf. 202. num. 30. lib. 3. interpretari autem & voluntatis testatoris, quod sub nomine filiorum comprehendendunt, vel non comprehendendunt filias, similitur ex conjecturis, que ob id dispositiōne hanc esse fit, ut regula nr. 1. in conf. 202. num. 1. in fin. lib. 3. num. 1. Anto. Gabriel. in conf. 97. num. 17. & in conf. 24. num. 8. lib. 1. Anto. Gabriel. in conf. 97. num. 20. & lo. Petrus Surdus in conf. 21. nr. 5.

In institutionibus & in substitutionibus directis, quae favorabiles sunt interpretari regulariter solemus sub nomine filiorum contineri etiam filias: atque si testator infinitur, vel substitutus filios, dictio etiam vocalle filias. Cum pater acque filias ac filios infiniture, vel exhibere dare tenetur, atque ita in successionalibus nulla est differentia inter sexum masculinum & femininum, l maxi- mum virtutum. C. de lib. pater.

Et accedit, quod dispositio & materia has est favorabilis, ut

celerit in institutione vel substitutione comprehendendunt filias: ob id dicendum est, sub nomine filiorum contineri, ut regula nr. 1. in conf. 24. num. 1. & fecundus est Hiero. Gabriel. in conf. 97. num. 28. verbi quartu etiam in eod. lib.

Et comprobatur, quia hic loquimur in simpli vocacione fi-

liorum nec aliqua exstat ratio, quare magis vocare voluerit masculi los quam feminas, & propter etiam vnum quām alterum feminas

compre-

comprehendere voluit. Ita responderunt Corn. in conf. 2. num. 21. lib. 2. R. in conf. 12. lib. 3. quis fecerat est hinc Galv. in d. conf. 98. col. 9. v. t. res. quae fine dolet etiam lib.

Alliquando etiam fuitur interpretatio, & conjectura, testatorum non nullis sub nomine filiorum contineri filii. Hic nonnullas enumerabam, alias observabilis diligens & studiosos lector.

Prima est conjectura, quando testator plures filia illa in dispositions qualitera masculinitatis replicaret. Nam tunc presumuntur in alia parte ipsius dispositionis, vbi simpliciter nominatur filios, multas tantum sensiles. Ita apponit omnium primus Abbas in conf. 39. Videntur enim col. 1. lib. 2. quem fecerat sicut Cor. sen. Iaf. Ruin. Corn. Ripe. Neut. Ann. Parf. Soc. iun. & Rubens, quis conseruauit in conf. 95. num. 8. v. t. v. t. Et pridie accedit Antonius Gabriel. in lib. 3. conclusio in tit. de testamentis. conf. 12. num. 1. & Ludovicus Molina in lib. 3. de Hispanorum primogen. cap. 5. num. 56. aliquos nomina recentes, & communem esse opinione teftator, & scipio ut mox dicimus, disserunt.

Contraria opinione, quod imo qualitas haec masculinitatis non presumatur repetita a testatore in alia parte testamenti, in qua simpliciter nominantur filios, probatur, omnium primus Io. de Anna in conf. 22. vel verius Anch. in conf. 120. & feci sunt fibi parum constantes Iaf. Ruin. Parf. Soc. iun. quis congefa in d. conf. 95. num. 8. v. t. v. t. Ceterum ignoramus. Et illi accedit aliis multis memoriam ut Ab. Galv. in d. cons. 3. num. 6. & hanc est verius & magna receptio teftator Hier. Galv. in conf. 97. num. 28. lib. 1. & sic Lud. Molina in d. 3. num. 56. v. t. v. t. quaequa, qui & ipse fecerat est.

Hec magna inter predictos Doctores controversia conciliari multis modis solet.

Ex prima quidem est conciliatio & distinctio quod aut ex ratio conferuanda agnitionis, vel non. Primum casu presumuntur illa qualitas masculinitatis repeta in ea nominatione simpliciter facta de filiis. Ita procedit prima illa opinio Abbas, & sequacium secundo vero casu, non presumuntur repetita. si locum habet secunda illa opinio Io. Annanias, & aliorum. Hanc conciliacionem probavit Rau. Parf. Cart. iun. Socin. Ann. A. C. & Al. quos retali in d. conf. 95. num. 82. Quibus accedit Anton. Galv. in d. conf. 15. num. 9. & num. 10. & Lud. Molina in d. 5. num. 58. qui alios nonnullos recentet. Et haec quidem conciliatio mihi fati probatur, quam & nonne probauit Pedrocha in conf. 5. num. 97.

Eti. & secunda est conciliatio, quod aut agitur de filiis plurim, ut puto de filiis sui languinis, & de filiis extremitate. Et tunc mentio masculinitatis facta in una parte non confert repetita in altera. Ita procedit opinio Io. Annanias & sequacium. Aut agitur de filiis viuis tantum. Et tunc repetita presumuntur. Ita locum habet opinio Abbatii & aliorum. Hanc conciliacionem fecerunt in conf. num. 6. lib. 2. & apertius in conf. 95. num. 12. lib. 3. & A. M. Ferretius in conf. 11. num. 9. quis sic retulit & fecerat sum in d. conf. 95. num. 8. Et predictus natus addit Antonius Galveanus in d. conf. 12. num. 3. qui enidem episopio retulit Radomiu in conf. 21. in conf. 71. & in conf. 1. s. 1. & Cart. iun. in conf. 112. col. 5. & in conf. 114. col. 2. addo etiam Lud. Molinam in d. lib. 3. de Hispanorum primogen. c. 5. num. 60. His omittit referre alias nonnullas conciliaciones, quas refert Gabriel. in d. conf. 12. num. 3. tum etiam quia de illis disserimus suis locis.

Secunda est conjectura, quando testator aliquid reliquit pro conciliations agnitionis & familiaris. Nam tunc sub nomine masculino non continentur femininum: cum feminis apte non sint conciliare agnitionem. Ita in spei responderunt Soc. sen. in conf. 73. col. 3. lib. 4. Rau. in conf. 14. lib. 6. lib. 2. Gratius in conf. 57. col. 2. lib. 2. Parvus in conf. 17. col. pen. lib. 2. & Soc. iun. in conf. 112. col. 5. & in conf. 109. col. lib. 1. & in conf. 116. num. 8. lib. 1. Et hoc enigmit & fecerat eis Galv. in d. cons. 3. num. 10. & Tympanus retulit. Et hi accedit Alex. & Denys quis fecerat sum in conf. 2. num. 10. lib. 3. & Lud. Molina in lib. 3. de Hispano primogen. c. 5. num. 55.

Tertia est conjectura, quando testator discreciat, nempe cōsumiendo differat enim inter lexum & sexum, sicut quando testator homines masculos & feminas & feminis aliquip reliquit, masculos vero heredes fecit. Ita mutato autem scripti Antonius Galveanus in d. conf. 12. num. 57. & hi accedit Radomius in conf. 3. num. 39. lib. 3. Dicuntur in conf. 95. num. 40. lib. 3. & ali. quis ergo retulit & probauit conf. 224. num. 5. & in conf. 215. num. 70. lib. 3. vbi etiam egegry finibus tradicionis comprehendebat. Et predictus accedit Lud. Molina in lib. 3. de Hispano primogen. c. 5. num. 55.

Quarta est conjectura, quando testator statuum, quod plantibus masculinis humanae non succedunt. Nam tunc testator, qui in-

stuit, vel substitut filios, presumuntur non vocatis filios sub illo nomine filiorum. Ita est scriptus ex plurimis concessis a Gabriele in d. cons. 6. num. 9. quibus accedit Petrus Belensis in Lugo. col. 1. v. t. res. tertia non habet sibi de verbis significat. & Inde. Molina in d. c. 5. num. 53. & 39.

Caterium magna est inter turba nostri interpretes contentio, an hoc intelligatur quando testator dispositus inter eas perfomas, quarum masculi si ab intestato succedent, feminas excludent: vel potius aboluta, quia de verbis scriptis in conf. 150. num. 39. lib. 3. & infra in sequentiis praesumptiones in 4. cap. explicabimus.

Quinta est conjectura, quando testator institutus, vel substitutus monachus que non dicunt vocatae animales. Ita in specie sensit Albert. in lib. 1. tres fratres, sibi patris, dum aduersus Raym. de Forliu scripti, quod testator reliquit fratribus tertij ordinis, non intelligunt reliquiae monialibus eiusdem ordinis. Et Albertus fecerat sicut ali reglati in fine d. l. tres fratres, num. 9. & accedit Alex. in conf. 5. num. 2. lib. 4. Cart. sen. in conf. 1. lib. 2. a. cons. 1. v. t. lib. 4. Differtur tam nonnulli relati a Gabriele in d. cons. 6. num. 36.

Sexta est conjectura, quando sexus masculinus & femininus 12 est eius nominis, sicut frater, & soror. Nam tunc sub nomine fratris non continentur soror. Ita responderunt Cip. in conf. 62. in fi. Corn. in conf. 27. num. 9. lib. 4. Cart. sen. in d. conf. 9. & 1. lib. 3. tres fratres, num. 6. & ff. da patris, qui referunt nonnullos differentes, & Gabriel. in d. conf. 6. num. 11. & late differt Dec. in l. 2. num. 123. & 124. de reg. iur.

Septima est conjectura, quando testator vobis est aliquibus verbis repetitius praecedentium qualitatibus, sicut quando testator institutus filii masculi, deinde in substitutione subiunxit; & suprascriptos, vel supradictos filios substitutus. Nam tunc sub nomine filiorum non continentur filii. Ita Cornelius in conf. 1. col. 2. num. 5. lib. 4. Cor. in conf. 16. num. 9. & Ant. Galv. in d. cons. 1. lib. 12. Idem quando testator vocavit filios masculos, deinde post dictis, filios ut supra, sibi scripti Galv. in d. cons. 6. num. 13. accedit etiam Alex. in conf. 1. col. 1. lib. 4. qui non verbis quidem.

Est simile, quando testator dixit: infinito filios, masculos & si vobis decelerit, alii filii succedant. Illa dictio, alii, repetitiva est per sonorum, & qualitatem antecedentium, atque ita testator intellectus de aliis masculis sic in scriptis respondit to. Pet. Sardua in conf. 21 numero 13.

Et haec quidem conjectura, tunc locum habet etiam eo in casu, quando ultra filii alio personae sub illis verbis includeretur, sicut in casu, de quo superioribus diebus responduntur testator septem eius filios masculos, expressis propriis coram non minus: deinde ita substitutionem fecerat. Et tunc quo aliquip idem decederet absque liberis legitimis & naturalibus, quod ali si succedant acquisi portionibus per stirpes & non per capita. His postremis verbis constat testatorum substitutione non solum filios superflites, sed etiam praefinitorum nepotes: ex quo dixit, succedant in stirpes & non capita. Quia verba non possunt variari in filiis testatoris, qui non faciunt inter se stirpes, sicut in scriptis in conf. 12. num. 67. lib. 2. & dicens ipsa in scriptis, 92. in 2. casu secunda capituli, vbi referunt Diccionem in conf. 21. in fine lib. 3. qui Alexander & Parvus refert. Et ad remmagis responderunt Cart. iun. in conf. 161. num. 1. & num. 7. & Sot. iun. in conf. 1. num. 44. lib. 3.

Quod licet regulariter in fideicommissis sub nomine filiorum non continentur nepotes: attamen tunc comprehenduntur, quando testator substitutus filios in stirpes & non in capita. Respondunt itaque verba substitutionis, succedant alii filii, comprehendenda (verdicti) etiam nepotes, intelligit solum de filiis masculis: quia sicut fuit relativa filiorum masculorum, ita pariter & nepotum masculorum: ne cum sint unica sermonis structura complexi, distero iure centeantur. Ita sane respondunt in conf. 192. redditus pro Mag. D. Syro Piscator P. Apem.

Ociam est conjectura, quando testator extat loquendi vobis, quo diuerio nomine nuncupantur masculi & feminis. Nam & tunc praedominat testatorum secutum est ipsum vobis communem, & ob id sub nomine masculino comprehendere nonnullae femininum. Ita responderunt Fulgo in conf. 3. Abbas in conf. 26. in lib. 1. lib. 3. Alex. in conf. 4. col. 1. lib. 2. Georgius Nataianus c. 9. quoniam de part. in 6. quos rescripsit & fecerat ejus Anton. Gabriel. in d. lib. 6. conclusionem, in de verbis sign. ancl. 9. num. 14.

Nona est conjectura, quando testator aliquod absurdum, si maiusculum comprehendere femininum: tunc enim non comprehendit. Ita Galv. in d. cons. 6. num. 13. qui inter alios refert Alexan. in conf. 4. volum. 2. lib. 7. ejus exemplum, quando iam excludit filios & vo-

*causis filios. Hoc enim casu esset absurdum
testator vocavit filios filiorum, sub n-
tur feminas: siveque nepotes testatoris
eis. Ita si è scriptum d. conf. 20, 4, nr. 20.*

Decima est conjectura, quando † sequentur plures impro-
priationes, si plurimū comprehendēre feminum. Nam &
tunc non comprehendunt. Ita Gahr. et de laus. 8. non. 16. additio
auctoritate. Hobas in conf. 38. no. 2. lib. 1. & ideu respondet Gratius in conf.
3. no. 10. lib. 2. quem in securitate facit in conf. 30. no. 49. lib. 2. idem
item Cora in conf. 27. no. 1. lib. 1. lib. 2.

Vnde causa est conjectura, quando t. mesialis sub nomine proprio fuit nominatus. Nam tunc mesialium non comprehendit scemiminum, ita Gabrielius d. concilii 6. nam. 117. qui inter alios recentat Des. mil. 2. nu. 10. ff. de reg. cur.

Simile dictum quod quando substitutio facta fuit alicui ex prelo proprio nomine, nuncquam inducit repetitio qualitatibus. *S. et al. quez ordino ff de conf. & dem. B. Paris in conf. 2. nu. 57. lib. 3. & Lyd. Molina in lib. 3. de H. pno prouinc. c. 5. nu. 68. & dicimus infra in praef. opt.*

Et haec quidem coniecutura locum habet etiam si post expressam Islam nominationem ita subiunxi est tellator. Ex isti dicti filii Nam & tunc sub hoc nomine appellatio, filii non concinuentur filia, ita & Gob qui sup. refert hanc eorum Socia ut in cons. gen. n. 6. l.

Et simile f^z quod dicimus, quod eti^m sub nomine filiorum cōtinentur nepotes, non tamen comprehenduntur, quando filii suerunt nomine proprio vocati, & deinde testator dixit. Et si dicti filii &c. sicuti dicimus infra in presump^t. 91. in 3. conjectura.

Duodecima est coniectura, quando t' extat statutum, quod
verba scripta in testamentis intelligantur ad literā pro ut iacent.

Hoc fatus canit molcumus non occipit finimimus. Ia simili
Eiuscavu respondit Socinianus conf. i. m. 12 & in 109. 2. solv. hi-
st. quem refert Gabriel. sed. cont. 8. m. 12. Respondit fane Socinus
quod statutum faciem mentionem creditorium non comprehendit
di creditries, si alio statuto cauteum est quod verba statutorum
debeant intelligi ad literam. Et accedit Bald. in c. 46. In auct.
10. 5. Cor. in cor. 14. cont. pen. lib. t. & Decr. in l. 2. n. 10. in 119. derv. 12. 1. 1. Confert similiter quo dicimus, sub nomine filiorum non continet
se nepotes, quando cauteum est statutum, quod verba testamenti in
intelligantur ad literam. Ita scriptorum multi quis referamus infra impra-
fund. qm. m. 12. cont. lib. 1.

Decimateria t conjectura est, quando allo qui refutaret al-
qua repugnantis & contrariaeis in ipsa testatoris dispositione, ex-
vi testator iam dispossuerit, quod feminis omnes exiliat, ex-
deinde instituit vel substituit similesque filios. Nam cum
videatur testator pugnatis disponere, preferim in contradic-
ti se corrigenda, dicendum est, fabili genere masculino non con-
tinetur secundum ordinem. Ita si fundi ex diploma sive ita respondeat
in consiglio magistrorum, quae sententia est G. dardus, d. conclusio, n. regio.

Decimauarta est cōstitūta, quando ī tēfator inſtituit ſubſtitūtū & foemina ſuā uideat ita ſubſtituit. Et ſi filii meū deoſerit, rite filii matricis ſubſtituit frater meū & eius filios. Hoc fane ſuā filii iſi fratris intelligi debent de māculis. Cum ex iſtitūtione declaratur ſubſtitūtū: fitque illa quālitas māculatatis poſita in iſtitūtione conſeruit reperitam ſubſtitūtū. *L. 1. respōſa II°, in cor. 97 ms. 16, vers. tertius p. 2.5. q̄ uero hoc uocat Cōrnewall in coll. 202. M. 2. & in cor. 230. ms. 3. lib. 3. acedat Rūm. ſen. cor. 22. 23. nō. 16.* Et prima uita ſententia ratificata, quia ſubſtitūtū declaratur à precedenti iſtitūtione. At q̄ in iſtitūtione vocant ſolum matriculos. Ergo in ſubſtitūtū, Et ſeunda ratio, quia cum agat de ſuccelfione reſefactoris, ex fidei commiffio ſucceſſor. *Lecherida. 5. xvi. folio ff de v. 26. C. 1. folij. 2. p. 2.5. q̄ uero hoc uocat Cōrnewall in coll. 202. M. 2. & in cor. 230. ms. 3. lib. 3. acedat Rūm. ſen. cor. 22. 23. nō. 16.* p. 2.5. q̄ uero hoc uocat Cōrnewall in coll. 202. M. 2. & in cor. 230. ms. 3. lib. 3. acedat Rūm. ſen. cor. 22. 23. nō. 16.

Secundum est huius disputationis caput, de nomine silicei communia. Sunt enim ut prius hoc explicitum habeat nomina communia, & consequenter aquae feminas ac masculos comprehendit; Liberi, liberorum, deinceps, & librarii. Capit. de corpore. &c. Alioquin etiam 18. lib. 3. Commissarii, 20. ma. lib. 2. De corporibus. 2. & 3. corp. 23. lib. 4. Cartarii, in cons. 9. num. 5. Alatarii, 20. lib. 2. & 3. Alatarii, 20. lib. 4. Cartarii, in cons. 9. num. 5. Alatarii, 20. lib. 5. & 6. Emanuelli Castani. si patet in verbis, si ab aliis liberis, 22. d. et 23. lib. 5.

DE PRAESUMPTI

49. num. 5. ist five. & Hieron. Gabriel. in conf. 97. nn. 7. versf. quatuor casus lib. 1. du am ist A in die summe. qd. nn. 2.

Proles, nomen t communem esse, & ob id continere a quo se-
minis ac masculos respondit Curt. iun. in d. conf. 49. m. 5 post Alex.
in d. conf. 18.

Periorum, nomen † commune esse, & ideo ita feminam, vel
malicum significare probat authen. item nulla. C. de episcop. &
cler. Bald. in quicunque sum. 10. C. de fern. fuga. Dec. in l. 2. in fin. prim.
cap. de reg. iur.

Posterior nomen est commune, & continere foeminas & masculos probant Burrius *conf. 9.* Decius in *l. 1. mem. 25.* der. in *rit. lat.* Tyranniculus in *trallia.* & *terratrilia* *conf. 9.* primo *gloss.* *q. na-*
20. & *epitaph. num. 2.* Brunius ad rem nostrarum in *trallia.* Quod si
foemina masculus, *artic. 3. num. 46.* & dixi in *conf. 9.3. num. 63.* lib. 1. vñ
declarari.

Confanguineorum nomen † commune dixit Tyraquell. tib.
fig. à num. 262. & Petrus Rebussus in l. 1. verf. 13. de verborum significati-
onate.

Cognatorum nomen esse. † commune scriptis idem Tyrae

Coniunctorum esse † commune censuit idem Tyraq. nr. 203.
Rebuff. vbi supra.

Rebut. quæ p. 794.
Propinquorum & proximorum nomen ? communieesse, &
ob id comprehendere sic scimus ut masculos, scripserunt Deo-
in d. 1. 2. 2. 12. 25. de reg. iuris. & in 227. num. 3. &c. & late Crau-
to in c. 5. 5. 6. num. 7. Tympanum in cons. 1. 1. 1. Rebutius qui supra 2.
Paritius in cons. 19. num. 40. lib. 2. dios retulit & declarauit in cons. 1. 1.

Hæredum, nomen † esse commune scripserunt Alexan. in l. 6.
Istibz. h. libetos fidei in ius vocan & in conf. 80. colom penit. h. Ruin.
conf. 88. col. penit. lib. 2. & in conf. 114. col. 5. lib. 3. Gratius in conf. 64. col.
2. lib. 2. & Gorazd. in conf. 20. col. 2.

Hoc itaque in capite † regula constituenda est, quod vocati liberis, descendentiibus & similibus & que feminæ, ut masculi cō-
perpenduntur. Id quod sine controvèrsia admittunt multi ex nos.

preuenturum. ad quia illae coquerentia admittuntur in ea prae-
dictis Doctribus.
Exceditur, vt procedat t̄ eriam in filio inseculo ex feminis
Nam & is dicitur ex descendentiis, cui materni. Ita Corin. 4. 9.
2. 6. lib. 2. & Alocit. m̄t̄. f̄on. 563. nū. Quis quidem subinxiderit
esse, quando testator ipse vocavit descendentes suos. Non enim
iliā dictio lūos, alteras, nec immutat significacionem in nomine
cui dimicatio

Recedit tamen à predicit regula præsumptionibus & iecturis, sicuti discussus in subseq. præsumpt. nn. 22.

P R A E S V M P T I O LXXXV

Quando & quibus casibus foemina deficere faciant
expressam conditionem substitutionis; de-
cesserit institutus sine filijs.

S V M M A R I A

1. Filiis feminis an & quando faciamur deficerre expressum conditionem
sufficiuntur, si deficerit infinitus sumus.
 2. Testator habens filios & fratres si non alio bare lo fecit filios videtur
in re cetera infiniti, & id est. Et si vivis filius nec esset sine filiis, suc-
cederet superfluitus: an concessione exclusive neptri recti a filo ad nos ex-
stitutus, an vero ipsa se substituerat patrem, sufficiuntur.
 3. Et quod si pater filios baredeci facit videretur, & carum via doce-
dente sine filiis et substitutus sumus, an neptis ex filia decedente exclu-
dit filius unum, me?
 4. Quod si sumus omnes testi coenatum, & infinitus filii. & si alter
orum deficerit sine filiis substitutus superfluitus: an alii videntur sumi-
hi: comprehendantur autem sine filiis masculos unum.
 5. Verba huius ducantur secundum conditionem, & qualitatem personae
diffinitione.
 6. Pendum concessum à feminis in dubio intelligitur concessum etia per
famam: nam
 7. Femina non presumitur odio habere sexum suum.
 8. Transfert efficiatur in habentibus symbolum.
 9. Pater & frater sunt certi & in re que exclusa si infinitus filios
& vicos cum decedente sine filiis substitutus superfluitus rem sub illis viribus
sunt, non comprehendantur neptri testatores ex illo praeformato, sed
exclusa consecutus.

- Idem quando testator substitutus est agnatus in perpetuum. nro. 9.
 Et idem quando extant eti. f. quibus demonstrantur testator, vel bona conferuntur in fiducia. id.
 Et idem si testator fuit in custodia, quod in successione testatoris summa excedens plausum masculinum. nro. 11.
 12 Pater filii in causa in re certa, si insitum est filium, cui sine filio decedenti substitutus existentem, et feminam comprehendit se prosector. Quod si non sit filius, qui in causa substitutus, relata est causa, cui aliquid reliquit & dixit.
 Et si unius filii decedere et sine filio, substitutus filium in re tantum, si decedit uno filio ut relata est causa, an ipsa factus decidere conditionem est exclusio eorum aliorum. nro. 13.
 14 Extensis de causa ad causam admittitur ratione conferuanda agnatio vel famula. 3
 15 Femina ex filiorum nomine comprehenditur, si pater filio decedenti sine filio substat piana causam, sed illa verba sine filio.
 Quod si pater institutus filium, cui substitutus filium habet verba, si ipso filio decedit, sine filio. nro. 16.
 17 Femina continentur nomine filiorum, si pater institutus filios, & alteri eorum mortui, sine filio substitutum superest, vel eius filios masculos, & eius non existentes filii, si feminam si contingit extare solum feminas virtusque patris. Secum quando extant masculi substituti, numero 18.
 18 Masculi & feminas si concubantur, melioris conditionis est masculus quam femina. 4
 20 Masculi excluduntur, si feminam, stante statu quo si feminam excludantur masculi; fera vero si masculi non repellantur.
 21 Trebillianus a detractione prohibiti arguit testatorem vel filio confiditorem fiduciam pro confirmatione agnationis & familie. 5
 22 Nomen communem, reputat liberorum, decedentium, & transmodi, filii feminam, quem comprehendit ac masculos, & substitutum excludit si feminam; fera tamen, et non seq.
 23 Testator si institutus filios masculos, & excludit filias, tunc si feminam non comprehenduntur sub nomine communis, nec ab eis excluditur substituta.
 Idem si ex statutum, quod si tantum masculi si feminae non succedunt. nro. 24.
 Idem quando constat, testatorem voluntate conferuante agnationem & familiam. nro. 25.
 Et idem quando testator in aliis substitutionibus semper vocauit masculos.
- E**XPLICAVIMVS & superiore presumptione, quidam dispositi vocatis filiis vel liberis comprehenduntur hic. Nunc de secundo illo in modo proposito agendum est, nempe quando nomen filiorum, vel liberorum est positum in conditione. Que disputatio difficulter admodum est. Quo autem facilius & apertius quantum fieri potest explicitur: plenus quam Socin. in l.c. ann. 21. ss. ff. de cond. & denon. diligendum est. Exprimunt quidem duo confititu capita, scilicet etiam constituti in precedenti presumptione, quorum primum est, quando testator vius est, nominis masculino, filii: secundum quando vius est nomine communis. Et quod attinet ad primum capit, diligendum est. 7
- 2 Primum est quando pater habens filios & filias, masculos heredes fecit: filias vero ob carum male merita solum in re certa indituit: Deinde ita dixit, & vi fuisse filiorum meorum certitudine, siue filii succedit alter superficies. Decedit vnu ex institutis, filia sola relicta, siue nepte ipsius tellatoris. Hoc in causa sensit Socin. in d.l.c. ann. 21. ss. vers. prima causa, illa verba, fine filii, intelligi ex causima: atque ita nepte excludere patrum suu substitutum. Nam pro nepte flat iuris regulam, quod masculinum conspicit femininum. I. qui dux. in fin. de leg. 5. & impone matru confitit in cons. 21. nro. 4. Ioh. 3. Preterea nepti fave tacita illa vocatio quam facit. I. cum sibi ss. de cond. & demonst. iuncta, I. cum acutissim. C. de fiduciam. Cum enim patre substitutus filio decedet, intelligitur substituisse, si decederit fine filii. d.l.c. ann. 21. Deinde I. cum acutissim. si substitutus non solum de masculis: sed etiam de feminis. Et cum hanc legi dispositione praesumitur tellator est voluntate conformem esse voluntatem suam. I. heredes mei. 5. cum ita. vnu. Rup. 21. ss. 5. ff. ad Trebel. Nec hoc in causa fumi potest argumentum ad exclusionem neptis, quia, vt recite dicte Socin. filia non fuerunt exclusa fuore masculorum, vel aliter, sed ob eam demerita. Non etiam considerari potest favor agnationis conferuanda, tunc quia tellator masculinitatis verba nullum fecit, quod signum est confirmationis familiæ, vt dicimus Menoch. Praesumpt.
- instatum qualiam est progressus ad alios substitutum gradus, vocando feliciter filios ipsius fratris defuncti; relicta sola filia. Et hic casus multo magis habetur locum, quando tellator filio morienti, sive filii substitutus extraneum, vel alium, qui veritatis neptis non est in diebus tellatoris: sicut est neptis ipsa: qui in causa vere legitur. Seco. praeceato in lege: & dicimus infra.
- Secundum est casus, quando pater filii heredes fecit vniuersales; & earum vna decedente sine filio, ei substitutus filium, non autem substitutus alteram eo ipsius filialibus. Hoc in causa sensit Socin. in d.l.c. ann. 21. ss. 2. vers. secunda causa, neptem ex filia decedente exclusa substitutum, adem Socin. in Gallo. 5. nro. de leg. 5. vnu. cal. vnu. ff. de liber. & p. 5. & in cons. 21. nro. 1. lib. 3. & in cons. 21. nro. 2. lib. 4. & in parte in ista Socinum fecisti sunt Rubens in cons. 21. nro. 1. Socin. immo. cons. 2. nro. 12. lib. 3. & Lad. Molina in lib. 3. de lib. 1. prim. c. 5. nro. 50. Variatione vnu est Socin, quia sicuti dilexit filiam cum inflituendo, sic etiam præsumitur in ea portione filie relata dillexisse neptem. d.l.c. acutissim. C. de fiduciam. Dextera, cestis hic ratio conferuanda agnationis ex quo feminas ipsas instituit. Ita dicimus (at Socin) quod licet quando fit mentio de liberis masculis non continetur masculi ex feminis: ex quo agitur de conferuanda agnatione & familiâ: attamen quando fit mentio de masculis ex feminâ, continentur etiam ipsa feminæ ex quo hoc casu cestratio illa conferuanda agnationis. Ignatius. C. de suis leg. & scriptis idem Socin. in Gallo. 5. nro. de leg. cal. vnu. ff. de liber. & p. 5. & q. 5. max. commemoratur.
- Tertius est casus, quando si feminam ipsa condidisset testamentum, & in filiis substitutis, & si eorum alter decedat sine filio, substitutus superfilius, vel quemvis alium. Hoc in causa illa verba, fine filii, intelligi debent in ea de feminis, sicuti de masculis: atque ita neptis illa nata ex premortuo filio excludit substitutum. Ita sensit Socin. in d.l.c. ann. 21. nro. 3. vers. tertius causa, neptis fecit in d. 5. & cons. 5. & cons. 5. 70. nro. 11. & eiusdem opinionis alio in test. Med. Rad. Parisian commentar. ad consuet. Paris. 6. nro. 7. & Lad. Molina in lib. 3. de Hispanor. primogen. c. 5. nro. 73. Alban. Card. in cons. 23. nro. 3. Hieron. Gabr. in cons. 95. nro. 5.
- Eratione prima motus est Socin, quia verba & intelligi debet secundum conditionem & qualitatem perfice disponitis. 5
- Conferat simile: inquit Socin, ex Anch. in cons. 3. 32. Propter neptem intelligentia col. 1. vers. 3. quod propterea qui respondebit, feudum & concessum a feminâ, intelligi in dubio conceleum etiam pro feminis: cum non praefutur feminam odio habere sexum suum, & in halibentibus & fibulom faciliter effundat. Et idem quod Anch. docum. Beld. in d. 1. nro. 1. notab. de fendo sive. & responderit Rop. in resp. nro. 7. & Roland. in cons. 6. lib. 3. Huc etiam facit aliud simile: contra quando feminam acquirit feudum vel emphyteum pro filio & filiis, intelligitur recipere etiam pro feminis. Ita Beld. in d. 1. quod. E. de fiduciam. Aet. in lib. 1. Gallo. 5. nro. de leg. ff. de liber. & p. 5. Et recurreat videtur.
- Ceterum à predicta sententia vnu est est dissentire & male quidem Fulgo in cons. 3. Salinus. & in cons. 5. quem sensit autem Doc. in cons. 51. nro. 5. & apertius Curt. iun. in cons. 35. nro. 5. & in cons. 59. nro. 36. Ruin. in cons. 2. nro. 2. lib. 2. Socin. iun. in cons. 48. nro. 3. & 4. lib. 2. & in cons. 51. col. 2. lib. 3. Gerardus Mazolus in cons. 5. & in cons. 6. & Roland. in cons. 3. 2. nro. 33. in sua lib. 3. Hier. Gabr. in cons. 99. nro. 16. vers. tertium est causa. Et primò ex ratione moti sunt, quod cum in influxu masculi, exclusi filialibus odio habuisse creditur sexum femininum exitate masculino. Et sicuti exclusi filii, sic etiam & multo magis excludere voluerit neptis. Accedit secundum, quod licet si feminam: attamen illa de agnatione, & substitutu masculi dicitur voluisse conferuare agnationem illam. Quia quidem rationes fatus tenet sunt. Non enim dicitur, mater odio habuisse filias, ex quo eis dicitur seportionem legitime reliquit. Nec dictu voluntate conferuare agnationem cum in feminâ non cadat consideratio confirmationis familiæ, vt post alios respond. ruin. C. auct. in cons. 23. nro. 4. & Socin. in cons. 2. nro. 32. lib. 3.
- Quartus est casus, quando pater institutus filium in re certa, cetero id est confititu & cetero in reliquo cum exclusi eiusdem de filios institutis: & vno eorum decedente sine filio, substitutus superfilius: vel si unicus habuisset filium, cum institutus, & eodem decedente fine filii, substitutus agnatus. Hoc causa inquit Socin. in d.l.c. ann. 21. nro. 35. vers. quatuor causa. sub illis verbis, fine filii, non contulerit feminam, siue nepte tellatoris ex filio prædicto: & obid illam non excludere patrum, vel agnatos substitutos. Et huc quidam secundum Socinum sensit a Cestrio.

IACOB. MONOC. DE PRAEVSMP.

in conf. 79. Caso iste frequenter lib. 2. quem fecerit sicut quinque agere tres Dolores, quos conuenerit in conf. 79. num. 9. lib. 1. alios aduenient in conf. 150. num. 3. lib. 2. & deinceps in conf. 24. num. 4. & 27. deinceps & vicesim. lib. 2. scilicet ex agente a quatuor Dolores probata sententiam hanc. Et illi accedunt Laudes in lib. 3. de Hispan. primum. c. 5. m. 11. Marcus Sales de Pace a communione de legge Taurin. Hispaniarum in prole. m. 124. Hieron. Gair in conf. 37. nu. 16. lib. 1. Dicitur in conf. 79. m. 4. lib. 3. & Petrus Sordus in conf. 37. nu. 5. & 6. lib. 1. & quidem modice. sed latius fuit statim, quia formam studio & diligentia enucleare in conf. 95. nu. 28. cum multis sequentibus & in conf. 150. num. 21. & multis sequentibus. lib. 2. & in conf. 37. lib. 2. quaecumque facile legibile ut respondit postulat. Et admodum hoc afferre supercedes. Differentiam quidam alii mutat a de rebus quibus accedit Hiero. Gabriel. habi contrarius in conf. 28. nu. 9. lib. 2. qui recensit alios multos.

Et hunc eisdem casus locum habet & multo magis quando testator substituit agnatos in perpetuum. Nam tunc manifeste factis significavit, velle omnino confiteat agnationem & familiam, successor p̄m d. conf. 35. nu. 1. lib. 1. & ad hoc testator multorum comprimit. Id enim etiam quando ex tantali signa, quibus demonstrantur testator, velle bona conferari in familia: scilicet respondit in conf. 150. nu. 33. lib. 2. & non in conf. 150. Hieron. Gabriel. in conf. 97. num. 15. verf. 21. secundum ea in lib. 2. & in conf. 37. lib. 2. aliter fest. Habet etiam locum hic casus multo magis, quando in ciuitate testatoris exaratum statutum, quod in successione testatoris feminam excluduntur, statutum iniquum: sicut post aliis scriptis d. conf. 150. num. 30. lib. 2. Et illis in locis commemorantur multos interpres inter se dissidentes, quomodo hoc intelligitur, an felices, quando statutum excludit feminam a successione eius, qui condidit testamentum: vel a successione eius, cui grauatus fuit. Aut si scriptum, hoc intelligi, quando statutum vult masculum excludere feminam a successione ipsi inter patrem, vel ait, qui testamentum contestat. Ita respondet Soc. sen. in conf. 37. nu. 20. & conf. 55. num. 1. lib. 3. Raim. in conf. 146. num. 7. & vocat. 12. num. 3. lib. 2. & in conf. 147. nu. 3. Cor. sen. in conf. 35. scilicet ex parte testatoris. Et respondebat Raim. in conf. 39. num. 10. Got. in conf. 39. num. 10. Iacob. in conf. 39. num. 10. Et respondebat Zurb. in conf. 85. vers. 4. qd. credo. C. de edicto Dni. Adri. tollan. Alber. Cardinale in conf. 23. num. 10. vers. hoc videtur. Et rati. in conf. 23. nu. 4. Et rati. in conf. 38. num. 50. lib. 2. & Capit. in conf. 38. num. 19. lib. 1. Aliquid vero opinari fuit, hoc intelligi, quando statutum vult, masculinum excludere feminam a successione granata. Ita sibi parum est responderet Soc. sen. in conf. 35. scilicet lib. 4. & Raim. in conf. 35. nu. 13. num. 16. lib. 2.

Primus illam opinionem, quam & nunc problo, fecerit sum in conf. 95. nu. 54. lib. 1. Porro & illud in summa dicendum est; tum dum conieceruntur hanc sumptum ab exclusione statuti intellegi, quod omino feminam excluderetur a masculo, si ageretur de successione ab testamento. Quod tamen Raim. sen. in conf. 223. num. 8. lib. 2. Alber. Cardinale in d. conf. 23. nu. 4. & D. Petrus in conf. nu. 29. lib. 2. fecerit vero, si non excluderetur, & propterea intelligitur, nulli heres grauatus consilicium testamentum & instruisset statutum aliquod a statute exclusum. Ita deinde predilectum traditionem si preferunt multi quis referant inde in praesumpt. 89. numero 107.

Quintus est casus, quando pater herede instituit filia in re certa, instituit enim cum filiis decedentibus substitutum extraneum. Hoc in casu concludit Soc. in d. com. ann. m. 86. verf. quinto & afa ex sententia Calstren. in d. conf. 79. sub illis verbis, sine filiis, coniuvante testamento & consequtente nepte excludere extraneum, substitutum, & Soc. fecerit sum in conf. 150. col. 1. Raim. in conf. 144. num. 14. lib. 2. Paris. in conf. 39. lib. 2. Cor. sen. in conf. 35. num. 4. & aliis quos resolvit in conf. 95. nu. 39. vers. non enim resolvit. Iacob. in conf. 37. lib. 2. secundum lib. 2. & Hier. Gair in conf. 97. num. 15. lib. 1. & Petrus in conf. 35. num. 17. Nam hoc in casu (inquit Soc.) cessat ratio conservanda agnationis: & propterea masculinum, (ve diximus supra), concipi femininum.

Nec repugnat (subiungit Soc.) quod ex quo testator ipse excludit filiam, insolito magis excludere voluerit nepte, nostra i. f. sive matre. C. de bono maior. Quando quidem responderet Socinus quatione predilexit filios masculos in eorum portionibus, ita prius censetur in cibis portionibus predilexisse eorum portiones. Petritorem d. com. atque d. conf. & demost. & l. com. sententiam. C. de sidicione, vnde non natura, si plus dicitur predilexisse neptes ex filiis quam filias: Cum dicatur predilexisse neptes propter filios. L. dedit. docet g. de colla. lv.

Sextus est casus, quando pater instituit filios, quos invenient substitutum, relata feminam, cui aliquid reliquit: Deinde dicit. Et si omnes filii decederint sine filiis substituto filiam in vita remanent in creditibus domorum, quas alienari prohibeo: qua volo manere perpetuo in familia. Decesit vius filiorum in familiam, relicta filia, dubitatur an haec sita deficeret conditionem ad excutionem aliorum de familia, qui erant votati ad fiduciam milium? Hoc in casu exigitur Socinus in d. com. ann. m. 27. & cum eo Curt. iun. in conf. 35. nu. 1. infia. filiam illam non deficeret conditionem, mos est ratione, quia haec filia a nobis facit deficeret conditionem respectu filiorum ipsius testatoris institutorum & substitutorum, iuxta etioponum illud Pauli Castr. in d. conf. 79. de quo dicitur supra in 4. cap. 4. Ita quoque dicendum est, quod haec filia non extinguit conditionem respectu agnationis: Cum cada ratio conferenda agnationis & familiaris ita militet in his, vt in ipsum filium? Et hoc in quidem ratio conferenda familiis, efficit ut admittatur executio de casu ad casum. L. l. quatuor. vbi add. C. de fiducione, & respondit in præcio Castr. in conf. 37. allegato a Socio.

Nec obstat (inquit Socio) quod illa filia testatoris efficit in initia in vitam tantum: quia (at Socinus) sicut personam est inscripta, sed persona familiaris seu agnitorum, apud quos dominus perpetuo manere debet. Et proprietas ipsa dicunt a principio reliqua ipsi agnatis, licet filia ipsa testatoris donec vivat confundatur redditus. Vnde ratione proprietatis nullat ratio conferenda agnationis. Itanc Socini opinionem risus est super. Curt. iun. conf. 37. nu. 1. infia.

Septimus est casus, quando pater decedens sine filiis substituit filiam cauam. Hoc in casu sub illis verbis, fine filii, non continenter feminas, & sic neptes non excludere possunt cauam respicit. Calstrenis relatus a Socino in d. Leum ann. no. 30. verf. 10. habet cauam, & apertius Curt. iun. in conf. 35. num. 6. & in conf. 99. num. 7. in conf. 89. num. 8. & Alcist. in r. 776. num. 1. & Bertrandus in conf. 89. cal. 2. lib. 8. Et hoc quidem recepta est opinio, & si ab ea diffirenter videtur Socio, in d. com. ann. m. 86. verf. quinto casu dum exquiratur casum, quando substituta est pia cauam, illi casu, quando substituit extraneum.

Octauus est casus, quando pater instituit filium, cui substitutum filiam habet, sibi filii pater decesserit fine filii. Hoc sane causa respondit Alex. in conf. 35. infia. lib. 3. & in conf. 35. lib. 6. sub illis verbis, sine filiis continenter etiam filias, sicut neptes testatoris. Et Alexander non sicut Socio Raim. in conf. 2. nu. 2. lib. 2. Soc. in ml. Galus. 4. num. 19. scilicet de libertate & poena. Dicitur in conf. 32. num. 1. in conf. 37. num. 2. in lib. 2. & m. 3. verf. sed deuen. o. & idem in conf. 36. num. 1. & 3. in conf. 22. nu. 12. Part. in conf. 39. nu. 10. lib. 2. Miserere. I. propria to commentari, ab conjectu diversus Paraphr. fit. 1. & m. 17. Tunc lib. 1. lib. 3. in lib. 2. prim. & m. 5. Zanchius in hered. m. 5. ch. 1. a. 7. part. num. 69. scilicet ad Treb. & Hier. Gair in conf. 37. nu. 1. lib. 2. & Achiles Petrichor in conf. 35. num. 168. Et hoc huius sententia recta, quia testator hoc in casu non abhorruit sexum femininum, ut diximus supra. Et substitutio de filiam non habuit animum conferendi de agnatione & familiis, sicut supra atriuit. His intelligimus minus recedentes Raim. in conf. 37. nu. 1. Curt. iun. in conf. 35. qui de eadem facti specie aduersus Decimum in d. conf. 168. respondunt. Ita pariter Soc. in conf. 69. nu. 35. lib. 2. & Alcist. in r. 776. male confessuerunt.

Nonus est casus, quando pater instituit filios, & alteri eorum morienti sine filiis substitutum supererit, vel eius filios masculos & eis non existentes filias femininas. Et contingere extra folium feminas veriusque fratris. Hoc in casu, quoniam r. 105. fit. attingit. Decimus in conf. 569. num. 4. vers. tercio advertendum, dicendum est, substitutus viris sine filiis, continenter etiam feminas. Nam certum est, testatoris maxime diligenter illum præmonirent & eius filios in portione sibi reliqua quam supererit & eius filios: sicut anterioriter a maioribus demonstrauit in conf. 95. num. 17. Nisi ergo dicceremus, sub illis verbis, sine filiis, continenter & filias illius premonirent, sequeretur absurdum & quid contra presumptum voluntatis testatoris, quod felicitate, filii alterius fieri neptes ex fratre excludere filias premortales ab ea portione carissimi parti reliqua. Id quod repugnaret voluntatis testatoris, qui (vt diximus) semper in portione alium reliqua eum magis & eius filios dilexit quam filios alterius.

Decimus est casus, quando pater (vt superiore casu) instituit filios & alteri eorum præmonirent sine filiis, substitutus pater fit, vel eius filios masculos & eis non existentes femininas: & ecent, quod extant masculi ipsi substituti. Hic casus, quem à nomine hac-

laudent, quod sciam, diffinitum reperio, plus habet dubitatio-
nis, quam praecedens. Et dicendum est filii illis verbis, fine filii,
non continentia feminis & propterea neptes testatoris excludunt ab
ipsis feminis. Primo virget pro opiniione quod respondeat
Decimus mens. 168. nn. 3. ver. tertio adiutorium. Cum dixit, quod
existentibus in auxiliis, feminis non contineatur sub his verbis, si
dececerit fine filii. Et considerabat Decimus suo illo casu, quod nul-
lus masculus reperiatur tēpore mortis illius in lituitate: feminis
ā fūtūlū contraria, quod si masculus extinxerit, filia illa non sūlūtē
comprehendatur sub illis verbis, si dececerit fine filii.

Secundū confert quod respondeat Decimus in d. conf. 168. nn. 3. ver.
& respondenda fūtūlū, quod quando tū concurredit masculus &
femina, præteretur & cū melioris conditionis masculus ipla fe-
mina.

20 Tertiū accedit quod ait tēlēm Dec. in d. conf. 168. col. 1. ver.
& consilio superius: Cum dixit, quod flante statuo exclusivo fe-
minarum, si tempore euentus casus successione extant masculi
in sub illis verbis, fine filii, non continentur feminas: fecis vo-
rō si masculi reperiuntur. Ita ergo & hoc in causa dicendum est,
quod cum extat masculus, sub illis verbis fini filiis, non contine-
ntur feminas.

Quarto tēlēm facit simile ex Rui. in conf. 14. nn. 7. vers. & con-
cordia. lib. 2. Et alii simile tradit idem Rui. in conf. 14. 2. col. 1. ver.
vers. & probata. lib. 2.

Ceterum predicta opinione obtinare non paret videtur, quod
cum testator substituerit etiam feminas, non dictur habuisse al-
num conservandi agnationem & familiam, & consequenter (vt
superioribus in causis supra diximus) sub illis verbis, fine filiis,
contineant etiam feminas. Respondeant tamen posse videtur, q
imò animus testatoris fuit conferre familiam & agnationem
quantum fieri posset: sicut eius confutationem considerauit in
perfornam alterius inlituitatis, si superest fuller: & eius filiorū ma-
sculorum. Donet ergo extant masculi, dicendum est, sub illis ver-
bis, fine filiis, non contineri feminas. Et hic casus multo magis
procedit, quando iam ipse testator exclusisset proprias filias, do-
te cis constituta, iuxta ea, quae scripsi supra in quanto casu. Etpor-
terea hic casus procedere multo magis, quando patre ipse pro-
hibuit detractionem Trebellianica. Nam tē prohibitus illa ar-
guit testatoris animus nūlī confutare fideicommissum pro
conferentia agnationis & familiā, ut scripsi supra in presumpt. 67.
int. 2. concluta.

Vērum repugnare adhuc videtur, quod dicti minime posset si-
gnificacionem aliquorum verborumflare debere in pendēti at-
que ita pendere à futuro eueni, sicut hoc casu, nem̄ quod illa
verba fine filiis, intelligantur de solis masculis, si contingat extare
alios masculos alterius substitutus: si vero contingat extare solum
feminas, quod cōtineatur sub predictis verbis, fine filiis, etiam
feminae. Respondeant, nūlē debere videri, quod pendas
à futuro euentu, an quid contineatur vel non contineatur sub no-
mine aliquo: sicut videmus substitutionem expressam vulgarē
contineare regulariter tacitam pupillarem: si tamen mater est in
medio ab initio eam pupillarem non contineat: si vero mater esse
definit, non continet: sicut scribiunt multi quas commenores cui supra in
presumpt. 9.

22 Ceterum dubitari solet, an illis in causis, in quibus filii ex-
cludunt substitutum, debeant filie ipsiēs hæredes, vel fati si
cas extare, & si nō succedunt. Qua de re multa scripti post diuersos Tyrq.
in. 1. frequuntur in verbo, sicut operis liberis. nn. 2. C. de re vere dona.

Secundū est huius disputationis i caput, de nomine scilicet
communi vt pūlā liberorum, descendētium & similiū, que
communi esse demonstramus in superiori presumpt. 2.

Hoc in capite, & si tā distinguit poscent casus, vt in precedēti,
attamen placet nūc confitire regulam, nomen communē pos-
sum in conditione ita comprehēdere feminas, vt masculos, &
ob id feminas excludere substitutum. Ita in causa r. 168. col. 4. ver.
1. mens. et col. 6. ver. 1. inde mox pro eadē parte lib. 2. Cart. in conf.
49. nn. 2. lib. 1. in conf. 14. nn. 7. & Rola. in conf. 12. nn. 32. & nn. 4. lib. 3.

Recedita predicta regula conjecturatur, & presumptioibus
fūtūlū responderet: Cor. in conf. 14. nn. 1. lib. 2. & Albi. in d. conf. 19. nn. 7.

Prima est conjectura, quae tē colligitur, quidā testator influit
filios, exclusive sūlū, & filii substitutum ab his descendētibus. Nam tunc sub nomine communē comprehendere nolunt feminas,
& ob id sūlū eis non excludunt substitutum. Ita Crot. in conf. 49.
nn. 2. lib. 1. si eiusdem sententia certa Crot. in conf. 357. sic etiam
Masset. in presumpt.

Eiusmodi feminas conf. 13. in fūtūlū. & Rui. in conf. 168. nn. 12. lib. 3. qm de
cadū actiūs & interregis, ut nūlē circūstamenta locū, & legē
testatoris in substitutū pondēratur. Hanc quoq. somelat am probabilit-
tē. Ita in conf. 9. n. 1. sex. conf. 14. nn. 6. lib. 6. Rubens in conf. 12. nn. 2. & Albi in
conf. 19. nn. 9. Ille. Gal. in conf. 37. nn. 17. lib. 1. Et confitit quod dico impre-
cedētis caput in 4. casu.

Secunda est conjectura, quando tē in cluitate existat flānum,
quod flāntibus masculis, feminas non succedant. Nam tunc sub
nomine communē, vt liberorum, descendētium, &c. non conti-
nentur feminas ab substitutū exclusionē. Hanc considerat in fūtūlū
pr. br. 1. Alex. in conf. 31. nn. 7. lib. 6. Cor. in conf. 12. nn. 12. lib. 3. lib. 4.
2. Roman. fūtūlū d. conf. 14. nn. 3. lib. 1. & Crot. in d. conf. 14. nn. 4. vers.
3. prob. 1. Dic. in conf. 14. nn. 12. lib. 3. Roman. in conf. 357. nn. 3. lib.
lib. 5. & Simon de Praet in conf. 14. nn. 4. casu in fūtūlū.

Tertia est conjectura, quando tē conflat testatorum voluisse
cōsiderare agnationem & familiam. Nam & tunc sub nomine co-
muni fūtūlū non continentur, atq. ita substitutum non exclu-
dit, vt in specie responderent Alex. in d. conf. 14. nn. 5. lib. 6. lib. 6. Albi
in conf. 19. nn. 7. & manif. fūtūlū R. o. in conf. 12. nn. 32. lib. 6. & in for-
tioribz terminibz lib. 3. qui na. 4. vers. 1. liberis dicitur. Scripti possunt Decid.
& alios, testatorum voluisse cōsiderare agnationem & familiam,
quando influit masculos, & feminas excludit: quemadmodū scri-
bi etiam supra in presumptio ab hoc secunda.

Quarta est conjectura, quando tē testator in alijs substitutioni-
bus temporē vocavit masculos. Hoc etiam cau sub verbo com-
muni non continentur feminas ab substitutū exclusionē. Nam
spes responderent Crotus in d. conf. 14. nn. 7. Roman. in d. conf. 14.
nn. 36. Hanc tamen conjecturā declarari & intelligi debet, vt expli-
cauitur in predicto presumptio ab hac prima conjectura.

Non hic referit alias conjecturas, que possunt facile delimi ex
his, quae scripsi in casu precedenti, nec non & in superiori pre-
sumptio. Multa enim ex illis casu nostro adaptari possunt. Nā
de industrīalibz omniſibz, voluit has quartu in specie huius verbi
communis à predictis Doctoribus consideratae hoc in loco cō-
memorare.

P R A E S U M P T I O LXXXVI.

Ius accrescendi an sit ex presumpta atque conjectu-
rata voluntate testatoris à lege introductum,
accuratē explicatur.

S V M M A R I A.

- 1 Heredes plures communī re & verbi qui dicuntur.
Et qui dicuntur verbi communī & quoque vnu succedit alteri re-
pudiantur. nn. 2.
- 2 Heredes difūlū re & verbi qui dicuntur, & non succedit per ius ac-
crescendi.
- 3 Im accrescendi aut sit à lege introductum ex presumpta nente testa-
toris per tot.
- 4 Im accrescendi aut sit à lege introductum ex presumpta nente testa-
toris per tot.
- 5 Im accrescendi, decrescendi fit immediatē insentium à lege, at-
que ab ea introductum, & habet locum in querela nominis testatoris
& in bonorum poss. contratab. & na. 9.
- 6 Im accrescendi habet locum in successione ab intestato, & hoc & ius
dicuntur à lege introductum, & non ex presumpta voluntate testatoris.
- 7 Succedentes ab intestato confirmari succedere ex legi dispositio, que singulē definitur ita dispositio, & ideo dicuntur habere ius in lega.
- 8 Ius accrescendi aut habeat locum in successione multiū, qui quoque mo-
duo valit, ut si quis posset, caput de cōsideratione pro parte testatoris, & pro
parte testatoris.
- 9 Succedens per querelam in effectu testatoris, vel per contractū di-
uisit suā cōsiderationē non autem ex testamento.
- 10 Im accrescendi presumptio à lege introductum ex conjecturā nente
testatoris, quando agitur de ius in effectu ex dispositio testatoris, &
solum amittitur, an hoc dispositio, que ipsius in accrescendo iurada-
bitur, sit ex presumpta mente testatoris & num. seq.
- 11 Verbiq. iudicetur feminas libētē.
- 12 Dicitur quāsi, impregnet atē denotat.
- 13 Re viu & eadem non debet ducō si uero cōfessi.
- 14 Testator presumptio vel suā voluntatem effigie legi d. h. est. omni com-
formum.
- 15 Acc. si ius regū. aut secundū naturam sui principali.

- 17 Lex pro summa testatorum relativa sum ipsa in differentiationem valere omni euentu causa.
 18 Ius non decrecendi an concinat et omnia & in eis concurvant, que in eis accrescendi.
 19 Ius accrescendi an preconvenit ab solleto a voluntate testatoris.
 20 Ius accrescendi quod lex expressa mente testatoris introduxit, aut si dicitur: testatora, vel lega.

DE P R E V E N T O R U M successiones, ut notissimum est, vel ex testamento, vel ab intestato defunctorum. Cum testator plures heredes facit, vel pluribus legat, aliquando his veris disponit, Caium & Sempronium honorum in eorum heredes facio, id dicuntur coniuncti re & verbis: & ob id eorum vnu non succedit, alter totum habet iure quadam, quod non decrecendi appellatur. *I recognoscuntur, vbi Bart. m. 2. de leg. 2. & 3. coniuncti, in l. de legatis, l. vnu, & vbi autem C. de eaduca tollen & l. tibi in tribus de lega, t. & t. legatis, ff. de verb. sign. Aliquanto t. vero ita locutus testator, Caium heredem facio pro diuidim bonorum meorum, & Sempronium pro altera dimidia, id dicuntur verbis coniuncti, sed re distincti & ob id eorum vnu partem suam repudiat alter totu coniuncti iure quodam, quod accrescendi nominatur. d. l. t. & t. vnu, vbi Bart. m. 2. d. l. tripli, ff. de verb. sign. & d. b. coniuncti & l. f. qui ff. de hered. in ista. Aliquanto t. vero ita flatus testator, Caium heredem facio in bonis meis Roma, & exercitibus, Sempronium vero heredem relinquendo in bonis Venetia: tuis, appellantr distincti re & verbis fed inter hos etiam certi calibus, locus est iuri accrescendi. *I. vnu, & huc, C. de cal. tollen.**

Cum vero succedetur ab intestato, si plures sunt futuri heredes vt pater duo, vel tres filii: & eorum vnu non vult succedere, ita portio alii defertur iure, quod accrescendi appellamus. *I. qui ex duobus, & vlt. ff. de acq. her. Bart. m. 1. re coniuncti, m. 6. & 6.2. de leg. 4.* *D*ubitari nunc contingit, ius hoc accrescendi, vel non decrecendi sit a lege introductum ex presumpta, atque coniecturata mente defunctorum hominis, qui bona vel hereditates, vel legataris reliquit? Cum disputatio hac perplexa est, subiecta est nostris perractetur, nos aliquot casus ad eius explanationem diludere contineamus. Sed prius scilicet est, tis t accrescendi ac decrecendi tuis immediate inuentum atque introductum a lege, *vt in praeceps informans se mihi simili, & in praeceps, n. 2. de lega. Decim in robo. C. mandon ne pet. partes in. l. test. impri. & in l. test. inf. & l. fin. testamento in ff. de vulg. & pop. subff. & in Limerard. §. denig. ff. de hered. in ist. Et quin ut dicebat Dico: locum habet in querela in officiis testamenti, & in bonis possessione contratab. Id quod non est, quando a legi inventum & introductum non est; nisi atque in istis dicimus. Et simile quod dicimus, dispositionem i. cum aus. ff. de cond. & demonst. & l. cum acutissimi. C. de fideicio, c. inventionem & introductionem legis immediate & si fundata sit in presumpta atque coniecturata mente testatoris. Ita quoque dicimus dispositionem i. cum hoc iure, ff. de vulg. & pup. subff. quod subtilitate pupillaris tacita comprehendatur sub vulgaris expressa, inuentum & introductum sufficere legi immediate, & si fundata sit in presumpta atque coniecturata mente testatoris, vt suo loco aliquando explicatum. His sic explicitis distinguo atq; confitulo plures casus.*

Primus ergo quando t agitur de successione ab intestato: in quodcumque habet locum ius accrescendi, *i. qui ex duobus, & vlt. ff. de acq. hered.* Hoc in casu ius accrescendi est ipsum inuentum a lege, nec est presumpta & coniecturata voluntate defunctorum. *I. ita script. Bologn. in hac rub. C. quando non pet. partes, m. 58. ex l. vnu, & C. de his qas ante apertis tab. i. contra autum desiderium.*]

Ceterum diligenter videtur Decim, in l. vnu, m. 4. in fin. C. quando non pet. partes, cum dixit, ius accrescendi habere locum in successione ab intestato: quia illi meritis non cedito testamento videatur tacite vocasse libi successentes ab intestato, *i. si cum testamento nullum & Confinetur, in prim. ff. de eore cur.* Eradicare quodam tamen dispositio defunctorum, expedit iustitia rub. ff. de lib. & pop. ff. m. 13. Bal. Novell. m. 1. cum finis annu. & ff. de lega. C. Cart. m. 1. conf. 4. m. 5.]

Vero t responderi potest, venientes ab intestato succedere ex legi dispositione, quae singlit defunctorum ita disposita est, ita declarat Comen. in d. l. fabitorum. C. de iure cod. & in l. m. m. 2. de leg. 4. & in conf. 4. col. 1. & Alex. in conf. 4.4. in fin. l. b. & t. i. id est successores ab intestato dicitur habere titulum legis. Bald. in l. finis annu. & pop. C. de collat.

Secondus est casus, quando t agitur de successione ex testamento, sed illius, qui ad sibi libitum testari & disponere potest, vt puta

DE P R A E S U M P T.

de successione ex testamento milles, qui potest, si vult quoquo modo testari. *Litter. C. de padis. & l. m. l. C. de testam. mil. & de cedere pro parte testatus, & pro parte intestatus. l. si dubium. ff. 4. mult. test. i. f. dubium.*

Hoc in casu non est disputandum, an ius accrescendi habes locum ex presumpta mente testatoris, vel non quia nisi expressum appareat locum esse ipsi iuri accrescendi, illud omnino cessat, d. l. si dubium.

Tertius est t casus, quando agitur de iure accrescendi ex successione testamentaria. Sed tamen contra dispositio libi ipso testatore, ut puta in querela in officiis testamenti, vel in bonorum possessione contra tabulas. Utique in casu locum esse iuri accrescendi affirmat Decim, in rub. C. quando non pet. partes, in l. test. in fin. ex l. ff. dubios supra ff. de hered. subff. contra tab. & in l. fin. ponit. & vlt. ff. de iure test. ff. t. Hoc fanie in casu ius accrescendi non esse fundatum in presumpta voluntate testatoris sensu stricto. *Decim preservata in loco, & in eadearum. Bolog. m. 38. vers. si test. solum ita etiam intelligi Beato. m. 5.9. ff. 25. lib. 2. Ea est ratio, quia cum portio ei debita veniam contra voluntatem testatoris. L. in praeceps ff. de legatis prefatis. & l. vlt. liberu. C. de collat. dici non potest venire ex presumpta voluntate testatoris: quia hoc modo implicaret contradictionem, casu. l. vlt. regnante. ff. de reg. solum cum finis.*

Est & alia ratio, quia ius successoris per querelam in officiis testamenti, vel per contratabulam, dictum succedere ab intestato: non autem ex testamento, ut tradidit per multis in l. vlt. liberu. C. de collat. & in l. vlt. C. de test. Quia quidem in successione ab intestato ius accrescendi (ut diximus supra) non est fundatum in presumpta mente defunctorum.

Quartus est casus quando t agitur de iure accrescendi ex dispolitione testamentaria, & solum ambiguatur, an haec legis dispositio, quae ipsius ius accrescendi introduxit, fundatur in la presumpta & coniecturata mente testatoris? Hoc casu fine controvertitur dicunt est, fundatum esse in testatoris mente presumpta. *I. Bart. m. 1. quies. & ff. 25. ff. de hered. in l. vlt. 16. Tatu. lib. 2. Bal. in. 1. cabret. & guid. test. in fin. ff. de vulg. & pup. subff. cum dixit, quod ex coniunctione presumuntur tacita voluntate testatoris. Idem Bald. m. 2. ff. 25. lib. 2. qui manifeste dixit, in iure accrescendi inservit tacitam voluntatem testatoris. Idem affirmatur Arat. in for. sua communis ex extraneo. m. 2. no. 25. ff. de acq. hered. C. test. in conf. 7.4. Rati. in rub. sol. mar. m. 26. & in conf. 1.3. mar. l. 3. L. 6.1. fin. statemento. m. 5. ff. de vulg. Decim in rub. C. quando non pet. partes, m. 18. lib. 1. qui communis est opinione auctor. & idem Can. m. 21. & Bolog. m. 25. in fin. Rati. in l. m. 17. ff. de leg. 1. Ricard. lib. 4. Par. nov. 2. Bart. conf. 1. m. 24. & conf. 17. m. 26. lib. 1. 20. m. 30. m. 39. col. pen. & in conf. 1.2. lib. 1. Zanchius in repr. Heredit. m. 1. conf. 1.2. lib. 1. ff. 25. ff. ad Trebell. Capit. d. in conf. 1.1. m. 19. 20. lib. 1. & Natta in conf. 1.63. m. 15. lib. 1. 2. Vacionis lib. 4. decia. c. 5.4. Paris in conf. 17. m. 4. lib. 3. & Crat. in conf. 1.35. m. 19. Et licet existimat veram hanc sententiam: attamen aliqui sicut argumenta Doctioribus non rati recte considerata. Et primo affertur. *I. si testamento ff. de vulg. & pup. subff. Quia tamen vix probat, quod quidem inquit legis dispolitione accrescere: sicut etiam intellectus sentent. Decim in rub. C. quando non pet. partes, in l. vlt. tell. in fin. & Rati. in conf. 1.2. lib. 1. ff. 25. ff. de vulg. & pup. subff.* Secundum ad ducitur tex. l. vlt. d. denique ff. de hered. in fin. subff. [bareditas redditus accedit, vt ex sem. bus videantur scripti.]*

Verum posse respondet, quod cum loquatur per verbum voluntate, t significans fictionem. *I. t. 3. decim. ff. 25. & v. 1. vna. fequitur, ibi non posse considerari presumptam voluntatem testatoris, sed legem ita fingere. Et hoc patet, q. si ipse testator alter exprevise d' posuerat.* Tertio suffragari videtur text. l. 6. m. 2. lib. 1. tibi. in principe de leg. t. luxa primum illum intellectum, quod ibi erant coniuncti & verbis, fed vere non probat, cum nullum verbum ibi faciat Pomponius, quo luna illa portio legati accrescit, vel dispolitione legis, vel testatoris. Quarto allegari potest. *I. si Tito & Mezio. §. de leg. 2. lib. 1. [qui subtiliter.] Non enim qui venit ex iure accrescendi dicitur proprii subtilitatis, sed improprie, vt significari la. dicitur, qualificari ergo subtilitatem iure, licet subtilitatem habeat expressam, hic vero tacita. Verum est tex. loquitor de iure accrescendi in successione ab intestato, & ideo illi appellatur quasi subtilitas iuris, sicut la. sciam voluntatem nullum & i. o. faciuntur, in praeceps ff. de uredo. & sciam corne in d. 5. Quinto affertur tex. l. sciam communis ab extraneo ff. de acq. hered.*

harr. Verum non probat, quandoquidem dicit, tacito iure partes
clascificare. Ius enim intelligitur de iure ipso communis, non au-
tem de dispositione testatoris. Nam lex est, quod sine voluntate te-
statoris illum heredem facit. Et video Caietan. in l. sive testament.
num. 2. ff. de vole & pug. subff. inquit, quod dominus succedens ex
persona servula in hereditate testatore clausa fero, dictum suum
debet ex propria legi dispositione, non autem ex testatoris voluntate.

Quod est n. aliq. de c. om. Sexto mouet me magis haec ratio, is
cui accreditatio portio deficiens, cum primam portionem obliteret
ex dispensatione testatoris. Id quidem certius est, & probat. s. i. totam
ff. de aq. hered. Ergo & secundum portionem ex eadē de dispositio-
ne haberet dicendum est, non vna & eadē res diversi iure conatur,
cent. l. cum quod ad e. ff. de vole. Et quia qui est causa causa est
causa causarum, manifeste scriperunt Ripa in leg. 15. lib. 1. ff. in foli.
num. 60. vers. 6. sive pars. ff. de verbo oblig. & utre. s. i. & Ca-
to. m. 10. 19. vers. primo est de verb. oblig. & prater eos idem senit Bar.
in l. 1. foli. 19. 19. ff. de acq. hered. & apertissim respondit Cephalus in
conf. 19. num. 2. 1. lib. 1. idem senit Duaren. in tract. de iure acc. eten. li.
libr. 2. cap. 1. apertissim Bero in conf. 20. num. 4. 2. lib. 1. Et ratione modi
fuit, quod ille est dispositio testatoris, posset ipsi testator illud
probare quod tamē non potest. Verum responderi potest, ratione
item hanc non esse generalē, cū ceteris in legis. Et præterea
multi scribunt, testatorum posse prohibere ipsum ius accreditandi.
Et præterea licet ius accreditandi participem de voluntate testatoris:
attamen principialis causa & immediata est ipsa lex, qua inuenit
act. introdixit. Quae sane causa attendi debet. s. i. focus in ea. 6.
ff. pro p. loco. cum finalib. Verū responderi potest, quod causa media
ta magis attendit quam ius immediata, quando ipsa immediata
est ad deierit aiendum ipsi causa media, vi scripsi in libr. 2. de abi-
stratis ius. in. casu 287. num. 19.

Eius rursus augmentum & regulatur secundum naturam ipsius prin-
cipialis. I. etiam. C. de iure dotu. s. i. sexto, & l. quod in iure. b. si
quid post lega. diss. conf. 20. num. 6. et denum quia lex creditur
testatorum voluntie ipsum dispositionem valere omnī ex-
euntem casu. l. 3. ff. de mili. testam. & in. In testamento. C. & dispe-
nus nō sive loco. Cum ergo potuerit eueneri casus, quod aut ex
comunicis in institutione non acceptaret portionem sibi relata,
exclivit autem lex, quod testator eam voluerit alteri coniunctum re-
linqueret, ne aliqui dispositio corrueantur non posset decedere pro
parte testatoris & pro parte intercessus. Et iudicem in legato decendum
est, quandoquidem testator ex ea coniunctione significavit (ut atti-
gi superiore), quod si vnius capere non posset, quod alter habet.

Quod de iure accreditandi dictum est procedit & multo magis
iure non decrevit, ad maiorem coniunctionem, & implice
tradidit Ripa in l. de commun. n. 7. of l. 3. & Bologn. in rub. C. quando nō
potest part. n. 19. vers. 4. confirmatur.

Ceterum ab hac communis sententia receperunt Soci. Seni in l.
fusib. & tib. in p. n. s. de l. s. quem vnius est sequi Ripa in l. 1. num.
129. ff. de vole. sive subff. idem senit ipse Ripa in l. 1. ff. in foli.
num. 60. dixit dixi, ius accreditandi esse legis de dispositio. idē
etiam vnius est sentire Alcia. in p. l. 1. 4. & Cat. num. 10. 19. vers. primus
casu. ff. de verb. oblig. dum & ipse dixit, ius accreditandi esse legis de
dispositionem, et infra explicabitur. His accessit Duarenus in tract. de
iure accreditandi. b. 2. c. 1. quod dixit, ius accreditandi esse ex legis dis-
positione, exhibens leuius quam praesumpta testatoris mente. Et iij
quidem moti sunt multis his argumentis. s. i. quod Socratis
legis dispositio concurredit cum voluntate testatoris.

Ergo ius accreditandi absolute non proueniit à voluntate testa-
toris. Hoc argumentum non concludit, ut etiam sive aduersit. Deci.
in d. sub. C. quando non peten. part. in l. vma. lectura. Non enim negant
Doctores, qui communem opinionem tenuerunt, quoniam ius ac-
creditandi fit ex legis dispositio. id affirmant: Dicunt tamen
legem ipsam id constituisse ex praesumpta mente testatoris.

Secundo motu est Socratus in l. 1. 3. fed & si cōsiderat. s. i. de le-
gatis præstat. r. dictu prætoris est, quod irrito facto testamento à
hilo exheredato, prælari debet legitā à testatore facta liberis, &
parentib. l. s. de lega. præstat. Modo dicitur in dicta l. 1. 3. fed & si
coniunctum, quod si coniunctum facti sit legitū extraneo, & vni
ex liberis, vel parentib. rupto testamento, solum conferatur legitā
tum pro parte liberis, vel parentibus factum: nec portio legitā
facti extraneo accredit illis liberis, vel parentibus. Nō ergo portio
accredit ex praesumpta voluntate testatoris: aliqui ille ex li-
beris, vel ex parentibus caperet tortum legitū tamquam à testa-
tore facti relatu. Verum, omnia Decii response, dicendum est,
edictis prætoris de legatis præstatibus est, vt lolumodo conferetur
& prætentur legitā immediate facta liberis, vel parentibus,
nec cōsideratur cui acquiratur cu effectu ipsius legitā, sed tan-
timodo persona eius, cui legitā est, vt clare dicitur in d. 1. 3. hoc
autem. b. legitā fertur vni ex liberis, vel parentibus non confer-
tur ex edicto prætoris. r. tex. d. 3. fed & si cōsiderat. venit am-
pliando d. 3. hoc autem, sicut significant illa verba, fed & si. Cum
ergo legitā coniunctum factum extraneo & vni ex parentibus
dicu non possit vere & immediate factum ipsi ex liberis, vel ex pa-
rentibus, ex præcepto non conseruantur. Nō ergo hinc sit, quoniam
aliqui accredit ex praesumpta voluntate testatoris accredit.

Tertiū cit Socratus rex. l. si in testamento. s. i. vma. & pri-
pili subff. vbi dicitur, quod ius accreditandi per legem ven-

dicitur. Ergo (ait Socratus) ex iudicio & mente presumpta testa-
toris. Ceterum respōdit Desi. id est utrum principali & im-
mediati, quia lex ius hoc accreditandi introduxit, sed tamē mo-
tua fuit lex ob tacitam quandam voluntatem testatoris. Vt etiam
dicti potest, quod portio accreditans vendicatur per legem: id est
mediante actione à lege concepta. Quartus & ultimus argumentatio-
ni Socrati fatus facit & recte Decius in d. sub. C. quando non peten. pas.
in vma. lectura.

Quintus & ultimus est casus, an hoc ius accreditandi, quod lex
ex praesumpta voluntate testatoris introduxit, dicitur, debet dis-
positio testatoris sic: hominis, vel dispositio legi? Huius dispositio-
nis summa est utilitas, ut statim dicentes. Est legi dispositio non
autem homini manifeste scriperunt Ripa in leg. 15. lib. 1. ff. in foli.
num. 60. vers. 6. sive pars. ff. de verbo oblig. Alclar. in rep. l. 1. & Ca-
to. m. 10. 19. vers. primo est de verb. oblig. & prater eos idem senit Bar.
in l. 1. foli. 19. 19. ff. de acq. hered. & apertissim respondit Cephalus in
conf. 19. num. 2. 1. lib. 1. idem senit Duaren. in tract. de iure acc. eten. li.
libr. 2. cap. 1. apertissim Bero in conf. 20. num. 4. 2. lib. 1. Et ratione modi
fuit, quod ille est dispositio testatoris, posset ipsi testator illud
probare quod tamē non potest. Verum responderi potest, ratione
item hanc non esse generalē, cū ceteris in legis. Et præterea
multi scribunt, testatorum posse prohibere ipsum ius accreditandi.
Et præterea licet ius accreditandi participem de voluntate testatoris:
attamen principialis causa & immediata est ipsa lex, qua inuenit
act. introdixit. Quae sane causa attendi debet. s. i. focus in ea. 6.
ff. pro p. loco. cum finalib. Verū responderi potest, quod causa media
ta magis attendit quam ius immediata, quando ipsa immediata
est ad deierit aiendum ipsi causa media, vi scripsi in libr. 2. de abi-
stratis ius. in. casu 287. num. 19.

Camerio lex introdixit ius accreditandi ob praesumpta testa-
toris voluntate, vt eius dispositio invalidis reddat, dicendi est,
causa ipsam mediatarum, id est testatoris dispositio esse finis
igit attendandam. Quo. ita Bolognus in rub. C. quando non peten.
part. n. 20. num. 3. in p. & num. 5. scripsit, hanc esse dispositio-
nem testatoris. Et quamquam illius argumēta cuiuslibet posse possit ex
his, quod superiore causa diximus: Nihilominus sententiam hanc ve-
riorem esse exilimos. Quandoquidem (vt dixi) lex securit et pre-
sumptam testatoris voluntatem, quam ita est interpretata, vt minē
sit scriptum quam dictum. arg. l. chm. ann. ff. de cond. & demon. & ve
voluntati huius inferiat lex ius ipsum accreditandi introdixit: &
propter ea considerandum est, non id quod est, sed id propter
quid, iuxta l. & si non sint. s. perennium ff. de auro & arg. lega. Et hāc
sententiam comprobat quod docuit Bal. in l. s. i. se cōsiderati. s. appo.
C. de lega. cum dixit, quod illa dispositio legis appellatur, quae in-
tridixit, morientes ab intellato facientes, l. s. i. cōsiderati. n. nullus. &
l. cōsideratur, in princ. ff. de iure codicillorum. Dixit Baldus eti-
us dispositio, quia verū homini voluntas in eis nihil oper-
atur verū nihil dispositio moriens ipsi: & Baldus sententia
alex. in conf. 2. 4. 5. ff. libr. 5. & Crat. in rub. ff. de leg. l. m. 19. & alias
communiori supra in p. d. am explicati. d. l. cōsideratur. Cum
autem in iure accreditandi testatoris dispositio aliquip operatur,
ob coniunctionem ab eo factam, dici debet hanc dispositio homi-
nis, non autem legis. Nec dici debet isto in casu testatoris dispositio
permittit tantum, ut dicitur Cephalus d. in d. conf. 20. num. 21. secundum il-
la, que consideratur in moriente ab intellato. Et enim Verius di-
spolitum est, cum lex præsumat eum ita dispositi. Hinc in-
feritur non fari recte respōdit illius Cephalus in d. conf. 20.
num. 2. 4. 5. in foli. sequenti. lib. 1. & eodem in casu Natum in conf. 463.
m. 1. 2. lib. 2. Cum dixerint flatum Papiae in cibis sub rubr. quid
maritus non possit relinquere vxori vltra viuum fructum, intelligi
soltum quando immediata ipse maritus legaret ipsi vxori vltra
viuum fructum fecit vero quando fucello testatoris, repudiante
coherede proprietario accredit eti ipsi vi夫ru. sicut relatu. cōpo-
rio ipsa accreditans dicitur Cephalus non ex dispositio mariti
testatoris, sed ex dispositio hominis prouenit. Ex prædictis
confer, minē recte respōsum ita fuisse. Et repugnat etiam ipsa
ratio farruti, quia fuit, ne aguti & familia testatoris priuaret
sueficiencia bonorum.

PRAE SVMPT. LXXXVII.

Substitutus quando & quibus ex coniecturis prefe-
ratur coniunctio, & cōtra diligenter
explicatur.

S V M M A R I A .

- 1 Substitutio est potestior iure ac cresendi.
- 2 Voluntas expressa a testatoris fratre.
- 3 Substitutio etiam in causa fuit alicuius persone facta excludit ius crescendi.
- 4 Secum si estet nulla ipsa iure, non. 4.
- 5 Substitutio velut in tacto, que sub expressa populari continetur, excludit ius crescendi. Et hoc estiam quando concurrit, quod vellet procedere per ius crescendi, et sic filius ipsius et substitutus, qui a ipsi interfuerat substitutus manu. 6.
- 6 Secum si conjectura & presumptio apparet, testatorum voluntate preferre concursum substitutis: & quibus concurredit & aperte, n. 7 & seq.
- 7 Institutus quando est etiam substitutus, ex prefatione & testatoris successione ex iure crescendi, excludit substitutum.
- 8 Filius testatoris si sunt trii, & ex eis dum est substitutus exercens, succedit in causa ex iure crescendi excludit substitutum.
- 9 Hares ex diversis partibus instituti, si in aliqua parte haberet substitutum, & ad hanc debet ex ea parte, in quam non habet substitutum, alia pars ei accrescit excludit substitutum.
- 10 Substitutio si est tacta, & alia ad manus sua concurrit, non excludit ius crescendi, & sic concursum preferit substituto.
- 11 Testator plures instituti si dixerit, si & hares non erant, Cuius substitutus institutorum non succedit, sive succedit exclusio Cuius substitutus.
- 12 Conatus substitutum excludit, testator dixit, Canon. Maximus & Semipremium heredes facio, & si heredes & universitas, Sicut substitutus.

CVM superiori disputatione expositum sit ius crescendi à legge introductum sub iure ex presumpta voluntate testatoris, quae alioqui voluntas tacita appellari potest, consequit, et, ut hic differamus, ius ipsum accrescendi excludit a substitutione.

2 Est enim substitutio potestio ipso iure accrescendi, sed id excludit a substitutione ipsa testatorum in L. 1. re communit. no. 32. ff. de leg. 4. 5. quem illi fecerit non Crotius no. 48. Rau. no. 5. Iason. no. 34. Ripa no. 12. Dec. in rub. C. quando non petet partes, in ultima lectura, n. 8. & ibidem 10. Bolognetta no. 12. Ind. Bolognetta in conf. 66. Cognitus in L. vniuers. n. 5. C. quando non petent partes, cum Rau. conf. 66. num. 20. & 23. lib. 2. Ex l. vniuers. p. 20. & pop. subf. L. 2. ff. si duo, ff. de bono, pop. ex causando tib. & L. vniuers. n. 1. & 9. pro 2. c. de ad. tollen. Et ratio affecti solerit, quod substitutus habet testatoris voluntate ab ipso met expressum, coniunctus verò tacitam hoc est presumptio a legge. Et autem certum quod i volutas expressa anteponitur presumptio. L. vniuers. ff. filio, ff. de vulg. & pop. subf. alias rationes communemorat 10. Bol. in d. sub. C. quando non petent pars. no. 42.

Hoc sententia multo magis procedit, quod substitutus, dato substituto, prohibuit ius accrescendi. Ita Ang. in heredes mei. 9. c. ita. no. 3. & Soc. lnn. no. 79. Et hoc quidem si manifeste prohibuit, alias in dubio non presumit prohibuisse. Imola in l. quiescer. & si dico de herede. Rau. conf. 23. no. 2. & conf. 91. no. 15. lib. 2.

3 Extenditur primò t̄ hæc sententia, ut locum habeat, etiam quādo ipso substitutio inutilis est, si fuerit alicuius persone, & puto posthumum. Nam adhuc excludit ius accrescendi. Ita Bartol. in l. penit. num. 5. ff. de miflo iupt. & irri. testatoris & ibidem Bald. Imola in l. querit. & si dico de herede. vñl. Corn. in conf. 29. no. 2. lib. 2. Soc. Sen. in l. no. 2. ff. de vulg. & pop. subf. Rau. in l. Gal. 6. & quid si statutum ff. de vulg. Politus in l. re communit. numer. 39. de l. 5. idem in tral. de subf. no. 23. in 3. effectu. Dux. in tral. de iure acrecedendi lib. 2. c. 6. ver. quod istud dicimus. Bolo. in lib. C. quando non petent pars. no. 2. in p. Et iij quidem addicet fuit t̄ test. I. quidam testamento. ff. de vulg. & pop. subf. & l. p. ff. de iniusto iupto.

Ea etiam ratione vñs est Bal. in d. 1. pen. quem Imola & alii legitimi sunt, quia nullus est fautor posthumum, vel alterius personae, cuius fautor reddebet nullum testamentum, si locus est iuri accrescendi.

4 Quando autem substitutio estet nulla ipsa iure, non impeditur ius accrescendi, ita Bald. & alij tradidit.

5 Extenditur secundo, ut procrederet etiam in substitutione vulgaris tacta, quia sub expresa populari continetur. Nam illa adhuc excludit ius accrescendi. Ita Bartol. in lib. no. 53. C. de herede. n. 9. & ibi. Alex. & Iof. n. 9. & lo. Bolog. in d. sub. C. quando non petent pars. no. 42. in fine, etiellē contraria opinio & ibi. in l. Gall. 5. & quid si statutum. ff. de liberu & posthumu.

Extenditur tertio, ut locum etiam habeat, quando ius coniunctus, quicquid facere per ius accrescendi, eius filius ipsius in finibus testatoris. Nam adhuc et antefurit substitutus. Ita Iaq. in l. si post. humu. 6. quid vulg. inff. ff. de l. & p. p. b.

Declaratur primò, ut locum non habeat, hoc sententia, quād presumptio inib⁹ & conjectura apparet, testatorum voluntate preterea coniunctus substitutus. Ita Bartol. in l. quidam testamento, no. 2. ff. de vulg. & pop. subf. vñl. Imola & Alex. & Iof. in l. Mem. bar. in l. re communit. no. 33. de l. 2.

Identiter respondet Lindone. Bolo. in conf. 66. no. 2. & Bero. in conf. 11. no. 2. & 26. & 28. & in conf. 57. no. 5. lib. 2.

Prima est conjectura & presumptio quando idem in substitutis est substitutus. Namque ex presumpta voluntate testatoris & iure accrescendi sucedet, excludit substitutus. Ita Bartol. in l. querit. no. 1. C. de vulg. & pop. subf. & lib. 1. 2. Dec. in l. 9. Idem Bal. in l. pen. ff. de miflo iupt. & irri. test. l. 1. re communit. no. 33. lib. 2. Bologn. in lib. C. quando non petent pars. no. 3. adicet t̄ tex. d. l. re ammento: ac etiam ex ratione, quia tunc substitutio fit ad argumentum ius accrescendi. Et ratio rationis est, quia si non efficit accrescendi, absurdiū legequeretur, quod scilicet testator ille posset decedere pro parte testatoris & pro parte interflatus.

Secunda est conjectura & presumptio, quando filii testatoris essent instituti. Namque ex presumpta voluntate testatoris & iure accrescendi sucedet, excludit substitutus. Ita Bartol. in l. querit. no. 1. C. de vulg. & pop. subf. & lib. 1. 2. Dec. in l. 9. Idem Bal. in l. pen. ff. de miflo iupt. & irri. test. l. 1. re communit. no. 33. lib. 2. Bologn. in d. conf. 56. no. 3. Bero. in d. conf. 57. no. 5. lib. 2. Et tex. d. l. quidam testamento.

Venit Bal. in d. Liquidam testamento. Scriptis tēx. illum procedere, quia illi in causa celabat voluntas substitutandi, atq; id debet substitutio. Cum presumptio sit, testatorum prædicti filii, atq; ita voluntates anteponere extraneo substitutu iusta l. chas. no. 2. ff. de cond. & dem.

Præterea scribit Duaren. in tral. de iure accrescendi. lib. 2. c. 16. in caſu d. liquidam testamento. Id est, non quod conditione præferatur substitutio, sed quia substitutio conditione non existit.

Tertia est conjectura & presumptio, quidam hares ex diversis partibus instituti, in aliqua parte haberet substitutum, sed ad haereditatem ex ea parte, in qua non haberet substitutum. Nam tunc alia pars accredit, excludit substitutio. Ita Bartol. in l. foliis ff. de acq. bared. & lib. 1. l. vniuers. no. 58. C. quando non petent pars. no. 42.

Etiadī adiudicatur t̄ d. l. si filius, quem sic fit lex ostendit. Bolognetta tenet in d. Lymca. no. 17. Scriptis in caſu d. l. si filius, id contingit quia ibi non erant substitutiones, sed vna tantum & illam multiplicacione factam fluisse causa demonstrandū apud eum. Quae non interpretatio fuit Coffer. d. & Rop. in l. re coven. no. 12. del. 3. & diuin. quas recenset Rimi. Iunior in d. Lymca. no. 5. C. quando non petent pars.

Quarta est conjectura & presumptio quidam substitutio efficitur, & alia admittuntur a concurrenter. Nam tunc ex presumpta voluntate testatoris preferitur ius accrescendi sicut coniunctus, ut in casu tēx. l. c. de vulg. & pop. subf. vñl. Bartol. in l. 2. & Iof. in l. 6. qui copia diversit.

Quinta est conjectura & presumptio, quando testator plus res in finibus, t̄ iij heredes non eruntur. Cuius substitutio. Hoc enim causa, si virus in finitorum non succedit, alii succedunt, excludit substitutio. Ita Bartol. in l. heredes mei. 9. c. ita. no. 5. lib. 2. Trol. & ibidem Bald. Imola in l. pen. 4. & 5. in Sen. in l. 1. c. de vulg. & pop. subf. Crotius in l. re communit. numer. 16. de l. 3. Socia. lnn. in l. 6. c. ita. no. 5. et alii.

Sexta est conjectura & presumptio, quia coniuncti ob ius accrescendi excludunt substitutum, quando testator in disponit. Caius, Maximus, & Semipremium heredes facio, & si heredes iij non erunt, Sicut substitutio. Hoc in caſi moriente uno, vel discubus ex coniunctis, superest succedit ex iure accrescendi, excludit substitutum, qui non nisi omnibus alii coniunctis repudiari possit hereditatem, vel mortuis, ea non adiungit. Ita Bartol. in l. heredes mei. 9. c. ita. no. 5. ff. de vulg. & pop. subf. & lib. 1. 2. Dec. in l. 9. quidem Soc. communem est opimam ceteris & ceteris probatur Crotius in l. re communit. numer. 16. de l. 3. Socia. lnn. in l. 6. c. ita. no. 5. ff. de vulg. & pop. subf. & plura scripta Bero. in d. conf. 66. no. 22. & no. 3. lib. 2. Quaderat differens t̄ us in praef. p. vñl. ex quodcumque quanto p̄t. autem testator in singularitate.

Familia, genere, stirpe, linea, domo parentibus Cipo, & agnitione à testatore vocatis, & substitutiis, de quibus presumatur testator rem sensile.

S V M A R I A.

Testator recando familiam, genus, stirpem, lineam, domo, nam, patrem, & cunius filium, quos vocare presumatur in substitutione, aut illos de domo sua, aut verò illos de domo heredum.

Et hoc quod intelligatur de familia testatorum, ut hoc intelligatur in genere, vel in specie, num. 2.

Familia nomine venient etiam feminis: secu flante statuto, quid stantibus masculis feminas excludantur, non numerantur.

Privilium concessum familiis comprehendunt etiam feminas nuptias.

Fidelis omnissimis suis reliquias familiam pro eius conformatio, famina excluduntur, quae famula conferuntur non possunt: nec contineantur, monachis, & alijs religiosis, nisi illegitimi natu.

Vix in fama adulteris continetur nomine familiæ: secu in odiosis.

Genua in differentiæ familiae, & qui dicuntur eis de genere aliquo.

Proprius quid sponsus. Quod genu sponitus aliquando Læge, ut includat totam parentalem: aliquando stritæ, ut comprehendat agnationem, num. 8.

De stirpe qui dicuntur, & cum testator vocat stirpem, vel statutis bona debet conservari in stirpe, qui continetur.

Et an famula sub hoc nomine comprehendatur, non remittitur, no.

De linea qui dicuntur, & cum testator vocat linea, vel diebit bona conformatio debet inter eos quos sunt de linea, qui comprehenduntur.

Domus, nomen communis significatio de signis domum in qua habitatione significat & familiæ quando testator relinquunt domum. Et qui veniant, eis, coram de domo. Quod illi legitimi nati non venient appella domus, num. 13.

Secus si communis viva alter admittit, 14.

Et an comprehenduntur, familiæ, 15.

Confessores qui dicuntur, & curam eorum appellat, qui veniant, num. seq.

Matrius & vxor sunt duo in carne una, & dicuntur socij dominis & humanae domus.

Parentes quo proprie dicuntur secundum vulgare in bonum appellatio nem.

De agnatione qui dicuntur, & quando testator vult bona sua conservari debet in agnatione, qui comprehenduntur.

Agnationis nomine est Latifamilia, & quid differat à linea, vel familia.

Cippus quid dicitur, & qui venient appellatione illorum de cippo, quando testator dicit vix sua superuenire ad cippum suum.

Et an comprehenduntur feminæ.

DISPUTATIO testator frequens & valde virilis, quod testator vocat vel expressè, vel tacite genus, familiam, stirpem, domum, cippum, lineam, vel agnationem, qui vocati presumuntur. De his multa scriptis docuit. Mantica in lib. 3. de coniunctura, vol. i. num. 15. Dicuntur & ego aliqua non omnino contenta. Multa hic disputationis exordiuntur, quarum primum est, an in dubio in eligantur testator vocatis proprium genus, familiam, stirpem, Cippum, domum, lineam, vel agnationem, vel illi haeredit, ea verba à testatore retiniri & intelligi possint tñ de familia hereditum quod testator est. Et dictus testator vix in loco substitutus proximiorē generis fui, vel si familiæ Hac in re dicendum est, primum testator est intellectus de genere & familiâ propriis, non autem de familia haereditate. Ita non sufficit dicere, quod testator in stirpe, vel in linea, vel in agnatione, sed quod testator in stirpe, vel in linea, vel in agnatione, qui sunt de familia haereditate.

Ex facio impr. m. 6. v. 15. ergo entem respondit, id est Trebellius, facio sum in conf. 106. m. 212. & he accedit Alex. in conf. 164. m. 2. lib. 2. Dec. in lib. 1. v. 15. C. de rom. & alijs sibi. & in conf. 170. m. 12. decr. 1. v. 21. & Bero. in conf. 8. m. 22. lib. 2. esti Ro. a Roma. in decr. 5. v. 9. In prima pars diliguntur. Non habet testator, qui non est ellipsa. Secunda est dubitatio, admitti, intelligi debere de familia testatoris, quomo de intellectu hoc debet, an licet de familia testatoris in generali, vel in specie. In specie enim dictum illa, qui collat soli defensione ab ipso testatore, in generi vero quod comprehendit alios, ut patr. agnatos & sic translatilia. I. pronuntiata, & familiæ, & de versione nuptiis, & ibidem Aliatius & reliqui, & script. 253. num. 1. lib. 3. Cum in dubio verlamur, intelligitur

testator vocatis familiam in specie, & sic ab eo defensione. responderemt Socius & ceteri consilia Civi & senior in conf. 10. num. 4. & 15. poll. Parc Conf. 1. num. 1. lib. 2. & alijs, qui respondit in conf. 23. num. 16. vbi scilicet comprobant. Ideo Lat. respondit Socia. Imm. indeq. 97. num. 9. lib. 2. Nec reputant quod contrarium respiederet Hieron. Gabriel in conf. 152. m. 5. 8. vers. fed. contr. eum est verum. lib. 2. Cum dixit, debere intelligi de familia propria testatoris respetu haereditis, qui de aliena familia sit, non autem de propria testatoris, vt includat soli ab eo defensione, atq; in de familia effectiva, fed de illa, quae dicitur contentum, id est, sub qua continetur ipse testator, vt scilicet comprehendat agnatos siveque transfusiles, qui descendunt ab eodem ascendente, à quo descendunt & ipse testator, quemadmodum linea contentum infra dicens.

Non inquit repugnat hoc confidatio, si quidem Alexand. in conf. 2. 13. col. 2. lib. 3. & Dec. in conf. 22. m. 8. allegat. Gabriel, nihil quod à rem nostrâ pertinet. Scriptor. Soci. vero in conf. 24. m. 11. num. 12. lib. 2. ab eodem Gabriel allegatus, sed negat testator rem vocante familiam intellectus de propria ad exclusionem alterius, ne illius haereditis, qui erit a dueret, esti eiusdem quodcummodo nominis. Non tamen dicit Socinus, quod debet intelligi de familia contentum, vel effectu, est quod ita, ut in genere, vel in specie. De hoc enim non erat disputatio sub illo cau: satis ei fuit demonstrare, testator sentire de propria sua familia, nō eurem de illa haereditis. Quia de re dicitur supra. Hęc autem sententia procedit multo magis, quando dictum fuit, quod bona conservetur in familia ipsius testatoris. Nam tunc de suis defensionibus rursum debet intelligi. Ita & recte Baldus & quare refert & probat Gabriel in d. Conf. 151. num. 60. & script. in d. conf. 233. m. 20. & 21. Et arcedit in tempore Ruy in conf. 13. m. 11. lib. 2. Idem quando dixit, in eius familia. Bero. in d. conf. 1. num. 2. lib. 2.

Sab hoc nomine familiæ continentur etiam feminæ. 15. C. de verb. sign. angelis in conf. 191. m. 1. Corne in conf. 230. num. 11. lib. 3. Paris in conf. 151. num. 12. lib. 2. Quocircum piaulegium concilium familiæ comprehendunt feminas etiam nuptias. Ita Rebus in lib. pronunciatio. 5. mulier acutem de verb. obij, qui etiam de defensionibus loquitur. Id quod intelligit, nati estat illarum, quo feminæ excluduntur, existentes maliciis. Nam tunc sub nomine familiæ non continentur feminæ, donec extant malicii. Ita poll. Aucharam, Scionum & Raumur spoula & Caphal in conf. 25. 2. num. 23. lib. 2. Goz. ad. conf. 79. num. 7.

Ita pariter, quando testator reliquit fiduciem illis familiæ, pro eius conformatio, sib; de familia nomine non comprehendunt feminas, quae familiam conformatio non possunt. Ita in ff. 1. 1. 1. respondit Hieronymus. Gabriel in conf. 152. m. 12. lib. 3. poll. Corne in conf. 151. num. 12. lib. 2. Sic quoque non continentur monachis & reliqui religiosi, qui familiam testatoris conformatio non possunt, quia non modum copiæ scripti sapientia presumit. 52. in quarta conformatio. Ita quoque non continentur illegitimi nati, quos Bastardos appellant, ut dicimus infans, dum differemus, qui continetur appellatione illorum de domo.

Familiae etiam nomine continentur vxor in favorabilibus, vt si testator reliquit alii alimena pro fe & eius familia, fecit in odio, si, vt si familia aliquis expelli debet à chitate, vxor nō continetur. Ita in lib. 1. d. l. pronunciatio. 6. famula, & Abdon Petrus Redebit.

Genus, nāl à familia differt scripta Ripa in lib. 1. cap. 1. num. 6. ad Tres. Et manifeste docuit Baldus, in represe. s. pater, de test. 2. in 6. quod illi dicuntur esse de genere aliquis qui sunt de linea agnatione. Idem scriptor Romanus in iur. ff. ad S.C. syll. 2. cùm dicit, eum dicti de genere, qu ex linea maliciam defendit. Caltr. vñ. 1. ff. de probatio. docuit. Genus: simili large & stricte, large & includat totam parentalem: stricte vt comprehendat agnationem.

Ceterum Tyr aqua, in tral. de veritatis in conf. 6. 1. gl. 9. num. 2. 4. 1. tractat generationis nomine contineri natos & defensiones ex feminis. Idem affirmatur Barons in conf. 120. num. 1. 34. lib. 2. & Iulus Clari, in 9. employstis qvad. 56. Et quod illis de generationis & relatio debetur etiam cognatis, sicut: delcendentibus ex feminis respondit Crato in conf. 120. m. 1. Quo: itaq; de familia diximus, & de signatio infra dicens, ad claus nostrum facile adaptari possunt. & script. in conf. 233. m. 20. & 21. Et accedit in tempore Ruy in conf. 152. num. 1. lib. 2. Idem quando dixit, in eius familia. Bero. in d. conf. 176. num. 2. lib. 2.

Stirps. Cum testator vocat stirpem, vel statutis, bona debet conseruari in stirpe, dicendum est confiri soli se defensiones non autem collaterales: cu stirps propriè dicatur incipere ab ipsomet

- form patre testator. Ita probat L. S. quia in suo, in princ. C. de mif. scift. & ad rem iuridicam ludo. a. lib. 1. ex scift. 5. si quis regat nos. s. ad rebels. Philipus Francus in scift. ater. num. 227. de testator. n. 26. Soc. Senum conf. 10. col. 3. ver. 3. confirmata in eius. 3. P. or. fuit in casu. 37. nro. 2. lib. 3. & in conf. 37. col. 3. lib. 3. & elector. in scift. 5. 46. col. 2. ver. 3. non obstat, quod cum testator quis fecerit summa in conf. 37. s. 3. & in conf. 37. nro. 33. lib. 3. Ex a faciente sub hoc nomine comprehendantur, ut explicit Parifius in d. conf. 32. col. 1. lib. 2.
- 11 Linea. Cum testator vocet lineam, vel dicat, bona debero conservari inter eos, qui sunt de linea, solemus dicere, linea considerari altero de discobis modis, tempore effectu, & contentione. Effe linea dicunt, cuius origo & causa est, et ille est filius testator pater, atque ita comprehendit filiummodum descendentes ab ipso patre. Contentio autem sumitur linea patris sub qua patr. pater & continetur. Et haec comprehendit non solum ipsum patrem de eius descendentes & eorum descendentes, sed etiam transueriles. Ita auctoritate notariorum respicit in conf. 33. nro. 3. lib. 2.
- In dubio quidam sumus in edictis, intelligitur de linea effectiva atque de descendentiis non sicut de transuerilibus. Ita 82. in conf. 32. statutorum quod hanc. lib. 1. Ambas in conf. 93. nro. 7. Com. in conf. 2. col. 1. Coru. in conf. 92. col. 1. & in conf. 93. col. 1. lib. 3. Secu. Secu. in conf. 33. nro. 1. lib. 3. Ruitu. in conf. 93. nro. 4. lib. 1. & Decau. in conf. 37. nro. 4. & 5. qui ambo de eadem scift. interrogative responderunt, quod linea est proprieta, quae recta est. & non collatilis, seu transuerilis. Idem manu. p. 1. respondit quod Ruitu in conf. 33. nro. 1. lib. 2. Ita quoq. Crat. in conf. 6. nro. 5. qui alio refert, sic & Soc. Iun. in conf. 97. nro. 6. lib. 2.
- Et tradicionem hanc fecimus sum in d. conf. 233. nro. 19. quo loci no. 20. & num. 21. scift. hoc sine controversia procedere, quando dictum fuerit quod conferatur in linea ipsius testatoris; cum illo ludorum nomine significet personalitatem. Et in specie si respondeat Ruitu. in d. conf. 33. nro. 1. lib. 2. p. 2. Baldus, quem c. enet. Ide sensu Hinc. Gal. in conf. 32. nro. 6.
- Ceterum differunt Comens. in conf. 2. nro. 4. qui respedit, quod quando confitat testatorem voluisse conferari agnationem, sub nomine linea, continentur etiam transueriles.
- Declaratur non procedere quidam alias verba, essent superflua. Crat. conf. 6. nro. 6.
- 12 Domus, hoc nomen, domus, significat multa, ut post aliis scriptis Soc. Iun. in conf. 9. nro. 9. lib. 1. Nam significat domum, in qua habitamus & communis quidem est significatio. In lego centuria, ff. de verbo. ffig. 1. & l. nos in ea, ff. ad l. lib. 1. ad. & tradit Rebeschii, quem max. et crat. rufus significat & familia, sicut quando testator reliquit domum, ut si institut, vel substitut domum, puta Bardorum, continentur omnes, qui sunt ex familia ipsa Bardorum. Ita d. in l. vnic. nro. 2. C. de condato. & procr. p. pred. ff. 1. lib. 1. Calcaneu in conf. 3. num. 3. & copius Socium sum in d. conf. 9. nro. 9. lib. 1. sic quoq; quando testator reliquit alimenta Caio & his, que de eius domo sunt, intelligitur legale his, qui sunt ex familia ipsius Caitem feminis quam masculis, & tam filii legitimis quam naturalibus, & cum annis in prim. vngl. & Dali. ff. de alim. & ciba. lega. & tradit in specie Rebeschii in l. promissatio, ff. ure proprio. ff. de verbis. ffig. 1. Ceterum si dipositio recipit nobilitatem, aut alias qualitatibus, ut appellatione domus intelliguntur illi omnes, qui le sunt ex domo & insignia. Ita de eadem facti specie interrogatur responderunt Alex. in conf. 213. nro. 3. lib. 6. & in conf. 91. nro. 5. lib. 7. Calcan. in d. conf. 3. nro. 3. & nro. 7.
- Idem affirmatur Corn. in conf. 216. nro. 4. lib. 2. & in conf. 26. nro. 3. & in conf. 5. nro. 6. lib. 4. Gorazd. conf. 4. nro. 9. lib. 1. Rebeschii. md. 6. nro. 1. reproprie Marza, in conf. 1. nro. 10. & Crat. in conf. 90. nro. 1. Verum inter eos tamen qui sunt de domo atque, qui tamen ad eum defert armam & insignia, quoad successiones in fideicommissu datur cursum ordo, ut proximiores admittantur. Ita Cor. practicata in lovi, & sub hoc nomine domus femine etiam continentur quando agitur de primogenitura & cohereditate domus seu agnationis. Ita Molum. lib. 3. de Hispana primogen. 4. & nro. 6.
- 13 Quocirca illegitimum est natu, qui ferre non possunt armas & insignias familiis patris sub nomine domus, sicut illi sunt de domo, hoc in casu non continentur, vt sicut lovitur in Lutetia, in principe ff. de capo. dim. Bal. ad. vlt. C. de verbis. ffig. 1. Cor. md. conf. 217. nro. 1. lib. 2. & dix. 1. gessi. 1. T. p. intrat de nobis. 15. nro. 2. & in trahit de reatu confus. 1. gessi. 1. nro. 6. & accedit Cor. in conf. 200. nro. 1. lib. 4. G. re. 1. nro. 4. lib. 2. Dicit. in conf. 36. nro. 2. & Lul. Molina in lib. 1. de U. p. primogen. 4. nro. 4. & 5. & 6. & 7. & efficit p. 1. ut Dolores de descendenti, ab his frangit & allegavit natu; & idem r. p. 1. ad. 1. Capra in conf. 104. mom. 25. Rer. in conf. 176. nro. 6. 1. 2. & 3. p. 1. Paris. in conf. 58. num. 4. lib. 4. alter scripta. Hoc tamen locum non habet, quando ipso scripto munis admittit, quod i. illegitimum natu ferre possint insignia domus & familia, & ciusque nobilitatis commoda retinere, sicut de communis uita loquuntur Testis testator Bar. Bald. & Corn. in l. vni. e. de verbis. ffig. 1. de vno Eleventino & Versativo. Inform. Ang. in conf. 30. nro. 6. Ita de vno Regum Gallorum testari sunt Guido Papa. q. 18. & Rutor. in q. 22. nro. 1. fin. quod omnem dixerunt non comprehendere & facere significare, sic etiam de numeris, si aliorum loquuntur vno affiora Sac. Sen. in conf. 102. nro. 8. lib. 3. & de communis vno apud Brevia, ex scribit Achilleus Pedr. in eo. fo. 1. nro. 1. Cestis etiam homines, quando existant primum voluntas de ponentes, qui sicut etiam sub nomine domus & familia continetur (p. 1. v. 1. reg. 1. Sac. Sen. in conf. 102. nro. 9. lib. 2).
- Et prater hoc in casu quando, si relatum aliquid est illis de domo, pro cohereditate agnationis & familia, sub illo nomine, domus, feminis non continentur. Ita responderunt Cor. md. conf. 26. nro. 4. & Gorazd. in conf. 4. nro. 10.
- Coniectus. Hoc nomen tres habet significaciones, prima quae est ut significet eos, qui sunt participes faciliter & infortunatus maritus & vxor ob id confortes appellantur, qui vnam eandemque simili subiectum fortis sunt, sicut Bar. & Sal. in dudu. C. de contra. empti. nos. fons. fuit. l. in l. Palmar. tract. Quidam famulus matrua fortis non sacerdotus. nro. 19. & Gorazd. in conf. 29. nro. 1. cum enim i. maritus & vxor sunt duo in carna, & conseruent vna corpus. l. si. id. a. d. 1. 6. maritus. ff. gl. mar. cap. dixit. Bar. 34. q. 2. inde sequitur, participes fori boni & malis, qui vni corum contingunt. Sunt enim maritus & vxor locu. duci & humante domus. d. aduersor. C. de crim. expil. horad. quoniam explicavit Dec. in l. i. nro. 5. C. de in i. voc. Genit. & f. actiones. nro. 12. Inv. de illis & Soc. Iun. in conf. 70. nro. 13. lib. 1.
- Secundo modo accipitur hoc confortis nomine pro iis, qui communem re habent. Sicuti confortes decimus citidem liti, qui litet simili confortati sunt. l. i. C. de confort. c. i. d. l. & de clarat Ripa in c. cum M. Ferrarenis, num. 12. & 20. de confort. si euident dominij confortes dicuntur, qui rei communione obtinent. Bal. & Sal. in d. l. dudu. Bat. in conf. 20. col. 4. lib. 2. Gorazd. in conf. 79. nro. 2. Rip. in d. c. cum M. Ferrarenis, nro. 52. & omnium melius elegantibus. Jacob. Cuiac. in lib. 5. obliterat. c. 10. Hoc duplex confortis significatio nihil ad rem nostram pertinet, tertio modo sumit hoc nomen confortoris, ut significet omnes illos, qui sunt ex eadem familia, & agnatione seu parentela. Sicuti tradit Sal. in d. l. dudu. C. de con. trah. emp. que fecerit eff. Gorazd. in conf. 79. nro. 4. qui ob id respondebat fideicommissum confortabilis resistentium pertinere ad omnes, qui ex familia sunt: exclusi tamen eo in causa feminis, si confortil est pro ipsius familia cohereditate. Exinde de eadem facti specie cum Gorazdino interrogatus resipedit Ruitu. in conf. 4. nro. 5. & nro. 7. lib. 2.
- Parents. Hoc nomen idem pariter secundum vulgarem hominum appellationem, significat eos, qui sunt ex eadem agnatione & familia, sicuti abunde explicat T. Yraq. in tract. de retrah. conf. 9. 1. gl. 8. num. 1. qui idem de hoc nomine, parentela, script. Id quoniam fecerit Gorazd. in d. conf. 79. nro. 4. & 5.
- Agnatio. De agnatione nunc differuntur. Cum enim testator vocat agnationem, vel dicit, bona conferari debere in agnatione, distinguuntur sunt tres casus. Primitus quoniam est, quando sit metu agnationis habitus respectu & affectu ad personam testatoris, ut testator dixit, confortetur in me agnatione. Hoc casu proprium continentur trahitales agnati, ut pater fratres ipsius testatoris, vel fratri filii, vel reliqui. Et ratio, quia non potest proprie intelligi de filiis, neptinibus, & alijs ab ipso testatore descendientibus: cum i. relatione habita ad ipsum testatorem non dicuntur agnati, sed descendientes. Hoc in calu loquuntur Lau. de Pinti in conf. 12. nro. 3. Dicua. in conf. 82. nro. 29. lib. 3. & Mantica de conjectura vnitram voluntatum, lib. 8. tit. 12. nro. 12. ver. 1. ced ego filibillo.
- Et horum quidem tententur probabimus (latim legi) acce-
ritate. Hinc intelligimus minus recte sensisse Ruini in conf. 159.
nro. 10. lib. 2. dum resipedit, quod si testator dispossit bona sua
fieri remanere in tua agnatione, continentur tantum ad descendientes. Et enim virtus comprehendit etiam trahitales, qui tan-
to potest descendentes solimodo admittit debent.
- Secundus est casus, quidam testator vocat agnationem habentes re-
lationem, & respectu per personam filiorum suorum, vt si dicit, conferatur
bona in agnatione filiorum suorum. Hoc calu intelligimus pro-
prie de filiis, & de descendentiis, qui inter se dicuntur agnati. l. p. 1.
ff. 1. vnde

LIBER QVARTVS.

Si de delegatis. & in ioffi de legi agnato et alia iuris. & in ioffi de legi agnato, ex primis, haec dicitur. I fuit autem agnati cognati per viriles sexus cognatione coniuncti, qui a parte cognata, vel ut frater, fratus filius, ne pos ex eo. Ita potius fratus filio, & in iuicem illi agnatus est. Itē frates patriles. I latus duorum casuum distinctionē probant duo illi tituli in ioffi de hæred. qui ab interstatu defertur. & de legitima agnatorum succell. in ceteris titulo de hered. que ab interstatu defertur. de agnato quomodo descendentes suis ascendentes, succedunt. Ita illi in iuicem non appellatur agnati, sed ascendentes & descendentes. In titulo vero de legitima agna. succell. agniti de successione agnatorum & inter se agnati appellantur. Et specios propterea s.t. Aut. de hered. ab interstatu. venit vbi iust. manifeste distinctionem hanc successio- num facit.

Tertius est casus, quando testator simpliciter & absolute vocat agnatos, ut si bona ceterum in agnatione. Hoc lat. nō capi intelligitur si de propria ipsius testatoris, id est de transversalibus q. de illa filiorū. Et hoc in cetero intelligendum Anch. in conf. 4. col. post. 1. ex hoc, cum dixit agnitionis nomen & vocabulum esse latissimum, & ob id inquit Ancharanus differt a linea. Differt etiam a nomine familiae, scđidum Decianum in conf. 16. m. 29. lib. 3. cum non agnitionis non reperiatur in specie, sicut in nomine familie de quo dissimilatur.

Hic intelligimus, minus recte in sensu eos, qui absolute & indistincte scriperunt, familiam agnatione, & domūdē esse. Ita sane gl. 1. v. 6. de cap. mon. 2. qui exponit familiam proire agnitione in l. 5. p. 5. de vtre ipso, qui pariter exponit, familiarum, id est, agnitionum. Sicut etiam gl. Bal. & Cest. in pto. 5. v. 11. ff. de leg. 2. Cest. in l. 1. v. 1. & in fidicomico in pto. de l. 2. sic & Aub. in conf. 4. 2. num. 4. & Cor. in conf. 1. num. 16. lib. 2. Ita ergo, Tragacum de re- studiis conf. 5. 1. gloss. 9. num. 195. qui Cicero anachorita confirmat. Recitus hic dicendum est, quod latè vocabulo familiae sumptu idem erit familia quod agnatio & dominus: non autem si strictè & in specie. Agnatio enim & dominus latum nomen tantumnon autem strictè & in specie habent. Nomen verò familiæ virtutum obtinet. Si ergo nomen familie latum & in genere sumimus, id est, quod agnatio & dominus: fecit vero si strictè & in specie.

Cippus. Hoc nomen est vulgare potius rusticorum quia aliquorum, ut scripseramus Aug. & Cest. in l. 1. ritim. si de verbis. significia. & accipitur pro ipsa familia, sed non omnes, qui sunt ex ea familia, & qui eadem ferunt arma & insignia continentur, sed solum illi qui sunt fundimentum & stabilitum (quod vulgo aium domus & familia, ut respondit Cor. in conf. 2. 2. num. 3. & in conf. 4. 1. num. 9. lib. 4. Quocirca responderunt idem Corneus in conf. 55. num. 5. & 6. lib. 1. in conf. 4. num. 9. & in conf. 6. lib. 4. Francus in sp. pto. 207. & 2. de tef. 6. G. Cozad. in conf. 69. num. 6. & Parvus in conf. 53. num. 29. 32. & 36. lib. 3. quod quando testator vult bona sua pertinere ad cippum suum, intelligitur, quod masculi tantum suscep- dent, exclusi feminis, quas cippum, id est, agnitione & familiam conferuere non possunt.

An eccl. potest hinc loco diffringit illa, quando succedere debet proximior in fidicomico, debet intelligi de proximiore respectu ipsius testatoris, vel grauitate. Quia de re scripsit in conf. 2. 20. num. 5. 1. v. 1. sc. 10.

PRAE SVMPT. LXXXIX.

Conditio, si sine filiis dececerit, an & quando tacite à lege subintelligatur in substitutione à testatore facita, & quando illa excludat substitutum, copiosa & diligens expla- natio.

SVM MARIA.

- 1 Conditio, si sine filiis dececerit, an & quando tacita à lege subintelli- gatur in substitutione à substitutum excludatur.
- 2 Ne pos ab uno instituto & grauata, ut similia 30. annum dececerit, restituat hereditatem patruo, intelligitur, si grauatus, si modo sine liberu dececerit. Et fundatur his sententia Paganorum & inservianti, non in solito legi, sed in presumpcio & conjectura auctore testato- re num. 3.
- 3 Concedatur idem est quod presumpcio, & indicatio, num. 2. 4.
- 4 Proposita illa dicitur, quod contra vestitam in indicatio.
- 5 Protagonio, quod de dubijs: & cum ei natura, ut admittat pro-

PRAE SVMPT. LXXXIX.

657

batum in contrarium quando si iudicetur est presumpcio bonitatis vel iuri tenetur, num. 6.

7 Eritis nos admittit probationem in contrarium, sc̄i quando alia legi probatur, quia lex fugit super incerto aliquando, sed contra evan- deret. 8.

Quia quando aliquis super incerto inducit, dicere presumpcio non sufficiat, idem non sufficit semper fundata est in aliquo auctoritate, numer. 9.

10 Presuppositio iuriū licet non admittatur contra presumpcionem iuriū & de iure, admittitur tamen per indicionem.

11 Tercio in contrarium licet non admittatur contra presumpcionem iuriū & de iure, admittitur tamen per indicionem.

12 Verbum, videtur, significat etiam praesumptionem.

13 Lex quae causa fugere dicitur.

14 Indicatio est sola quædam presumpcio iuriū, non autem iuriū & de iure.

15 Presuppositio iuriū quia dicitur: & quia iuriū & de iure.

16 Presuppositio iuriū quia dicitur: & quia iuriū & de iure.

17 Pietas est fundamentum omnium virtutum: & confederatur etiam erga patriam magis, quam erga parentes & propinquos, teste Cicero.

18 Conditio tacita à lege subintelligatur in differenti ab expressa à testa- tori.

19 Pater si institutus filium, & ipsius grauauit post mortem suum resisti- tere alteri, subintelligitur conditio, si sine liberu dececerit. Et idem quando auctio institutus nepotem, vel proximum precepit, ibi- dem.

20 Nomen posteritatis continet desce- dentes vsq. in infinitum.

21 Filius naturalis si suus grauatus restituere alteri a parte, intelligitur, si sine liberu dececerit: sem in partu.

Idem in filio naturali, vel filio ex grauato institutum iuriū, num. 22.

22 Idem in filio suscepitu a filio ipso grauato dum fuit in deportatione, num. 20.

23 Filius legitimati dicuntur consueci iuriū & legitimorum: & qui dicuntur in filio liberu.

24 Dilectio nihil, est invenit salis negativa, que omnino negat.

25 Filius legitimatus ex cedone: feminas, quando existat flatum, quod flatum, non masculi feminas excludetur.

26 Filius esse legitimatum non est à natura, sed à iure in pto. positivo.

27 Lex & iuramento certa ea, quæ auctio sunt veritas, committit, non autem fictionem.

28 Legitimationis dicitur propriè & verè legitimatum quid ad disposita post ipsius legitimatum.

29 Idem iuriū est de toto, quod ad totum, quod de parte ad partem.

30 Filius arrogatus, si suus grauatus restituere alteri intelligitur, si sine liberu dececerit. Et quid in adaptatio. & no. seq.

31 Filius adoptio sunt filii de mensu binis filiis legitimi, & iuriū al. b. quo ad effectum suscepit, & excludunt matrem, & successione ab inter- statu patrum adoptantur, & preferuntur ceteri alii, secundum successione ad- optantur. Inde filius adoptio non preferitur à patre ex pto. adoptio non ruit facit eius legitimatum, num. 33.

32 Filium aliare prout a pietate & charitate, que est patri erga fa- miliam.

33 Filius adoptio in retum surcedit patri ab intell. naturali, si filius in duas vias iuriū: & in adoptio transi dignitas & nobilitas patri ad- optatis in naturali, secum.

34 Filius adoptio in diffusione favorabiliter differt a legitimato & naturali.

35 Extensio exorbitans in filio permittit: sicut exidentitate ra- tientis.

36 Filius adoptio quid non dicitur verè & propriè filius, sedima- genarius, & quid non facit contra testamentum patris, & numer. 4. 1.

37 Statuerunt simpliciter loquens de filio non intelligitur de adoptiis.

38 Filius non proprie dicitur, quem in auctoritate demonstrant.

39 Filius adoptio non facit contra matrem vel ab ascendente per lineam ma- teriam, confitetur grauatus, si sine filiis dececerit, num. seq.

40 Siboles ista dicitur illa, quae subest patris potestate.

41 Dulcis si quis, masculinum & femininum continet.

42 Matres quare magis dulciora filios quam pto. parentes.

43 Filius dicitur partio viscerum matris.

57 Filios

1. Iacob. Menoch. de Praesumpt. 63
 2. Vnde enuntiatur sicut in statu & granatu reflectuere, intelligitur.
 3. Pater ipsius cuius filio extrahens infans, & virtutem granatus re-
 flectuere, in personam filii subvenit exigitur conditio, si filius filii decesser-
 rit, sicut in persona ex eo.
 4. Filius patratus sicut reflectuere a patre patratus, & granatus altero
 reflectuere, non subvenit ex eo conditio, si sine liberis decesserit, &
 quare.
 5. Filius singulatus patrem suum, & ipsius granatum post mortem suam
 reflectuere, non subvenit ex eo conditio, si filius filii decesserit, & quare,
 i.e. si per filium suum.
 6. Frater infans a fratre, si frater granatus alij reflectuere, non subvenit
 ex eo conditio, si filius filii decesserit, quia in eo est
 concilia et patet: & quia fratres non tenentur fratrem infans nisi
 est pater: & confutatur argumentum eorum, qui c. m. ratius sen-
 tient.
 7. Regula generaliter seu indicatrix posita declaratur per exempla in ea
 relata.
 8. Successio propria & sua qualiter intelligatur.
 9. Successio appellatione venient agnos ad differentiationem extraneorum
 & ejus ad septimum gradum.
 10. Successio sanguinis appella. non venient agnos transuersales, &
 sic si sit.
 11. Neque ex parte latro sumptuoso vel vobabo venient appell. nepos.
 12. Alacritas huius statuti vocatio, & exanguis altera reflectuere, non
 subvenit ex eo conditio, si decesserit filii liberis: & quare, cum man-
 sit communione viri & virorū quā patria & filii, & ducatur mulier pars
 corporis mariti, nra. seq.
 Intelligi ut in nra.
 13. Maritis dictum plus diligere & vixire in quidem propriis filiis.
 14. Vix dicunt marito cum viro ob factum amentum ac vinculum matris-
 menti, non autem dicunt communem ei sanguinem, & ob dicunt eius pro-
 xima sed affinitatis principium.
 15. Testator si instituit amicos suos, & ipsius granatus alij reflectuere,
 non subvenit ex eo conditio, si sine liberis decesserit: & confutatur
 argumentum Bartabasi.
 16. Amicos licet & suorum appellatione veniant, non tamen dicunt si ratione
 sanguinis, & sic non dicunt successores sanguinis.
 17. Suu pronomen, quomodo accipiantur, & quot modi: & qui dicau-
 tur sui.
 18. Amicos quando ad patrem procedat cum venientibus ab intestato.
 19. Amicos potest agere pro amico sine mandato, sicut communio pro con-
 cuso.
 20. Amicitia vera quam facienda.
 21. Edip. nepotes, & pronepotes praesumuntur positi in conditione ad ex-
 clusione substituti. Idem in omnibus descendentiis. nra. 72.
 22. Sordes comprehenduntur dependentes in infinitum.
 23. Liberorum appellatione comprehenduntur dependentes ejus, in infi-
 nitum. Quod tantummodo descendentes ejus ad trinepotes & maled.
 nra. 76.
 24. Testator non presumuntur alienas successiones suis anteposere.
 25. Neque censorius in conditione positi non solent quando nisi eisdem
 erant tempore conditio testamento, verum etiam quando etiam & nisi
 & cogniti sunt testatori. Idem de prosperitate & aly. nra. 76. q. &
 cōfutatur opinione Caiſt. Rom. & aiornim.
 26. Affilia maior praesumunt erga omnes natos, quae erga nascituros.
 27. Pater & filius confessio sua & easdem persona.
 28. Natus filius se filios habere, si eos non instituerit, videatur eos excludere
 & excedere.
 29. Testamentum nullius ad literam intelligi debet, & nullam admittit
 interpretationem.
 30. Intercedens l. scit certi. C. de testam.
 31. Intercedens l. 3. C. de iust. testam.
 32. Intercedens l. patrum, g. vlt. g. de patl.
 33. Intercedens l. iuris, C. si donis consenserunt, & d. dates in Auben. de
 nuptiis.
 34. Matrimonium conatur absister ad processandum subolem.
 35. Intercedens l. si regnauit. C. dero. dina.
 36. Ius querendis facilius tanta ex ultima voluntate quam ex con-
 tractu.
 37. Contractus dispergit vinculum nuptiarum tali non possunt, nisi ambivolum
 traditionis confusa.
 38. Voluntas ultima, quia ab unius tandem animo penitit, ad solo remu-
 cari potest.
 39. In luto vixit et alterius ex luto quando procedat hoc regula.

- scilicet liberis. Quod si fidei substitutione vulgo et iuri abulantur legiatur. nro. 129.
Declaro, si vulgo non est comprehendens in compendiosa, alios fecerit.
num. 128. In substitutione populari, si filii, substitutus gaudi tacita conditio, si
fuerint. &c.
Idem in substitutione exemplari, nro. 130.
Idem in substitutione directa a militi, idem. 131.
Idem in substitutione directa a filio, nro. 132.
Idem in substitutione directa a filio, que fidei commissaria. Exscriptor, nro. 133.
Idem in substitutione fidei commissaria et in particulari, nro. 134.
Si cum fuit tantu[m] maior, quod veriusque non sit, testator mecum voluntaria
efficiturque vel regali filium ex eius fidei operi filios, nro. 135.
Ex quo si tempore conditio testamento sunt natus neptus testatorum &
filii grantia, quia non subiungitur ei de loco, nro. 136.
137. In substitutione fidei commissaria fuit a vi vita gravata non subiungit
gaudi conditio tacita, si filii filii, &c.
138. In substitutione compendiosa, in qua continentur substitutiones direc-
tas & obligatae subiungit tacita conditio, si deceperit filios.
Et quod quo ad vulgarem comprehensionem in ipsa compendiosa, cu. 139.
& seq.
140. Tactis & expressis eadem est virtus.
141. Contenta equaliter subiuncta fermonis equaliter diffiniri & ser-
nata debent.
142. Determinabile resumus aliquando ex mera legi dispositione sine aliqua
praecepta mente testatoris est favoribilis altero.
Aliquando vero est faveat aliis altero non simplici dispositione legi,
sed ex a mente disponitum. nro. 143.
144. Determinatio via refusum plura determinabilis equaliter deter-
minata.
145. Testamentum patris confertur, duobus testibus ratiōne addibitū, in
quo & sunt instituti vna cum entrance, quo ad filios, & alii, secū quid
ad extraneum.
146. Testamentum patris, in quo pro parte instituta, est persona honesta,
& pro altera turpis, quod ad honestam institutum, quod ad turpem rum-
punt querela iniurifici.
147. Substitutus quando ad altera debet regulari, summa iusta, potius fidei
commisaria regulari debet a vulgari, quam contra naturam.
148. Substitutio vulgaris efficitur & nobilis est ipsa fidei commisaria.
149. Substitutio compendiosa, si facta est hu[er]bo, Et quandocumq[ue], filius
meus deceperit, substitutio Causa vulgariter, populariter & per fidei
commisariam, non subiungitur in vulgari tacita conditio, si fidei
filii, &c.
150. Contra fidei liberis deceperit non quid subiungitur in donatione
causa mortis, qui facta est substitutio fidei commisaria.
Et quid in substitutione facta a donatione inter vivos, nro. 152.
151. Donatio causa mortis & fidelium legato.
152. Condito, sive liberis deceperit, nonquid subiungitur, quia
pater non vocavit & institutus filium, sed eum tantum in conditione
posuit.
153. Filii, qui praesumuntur in conditione positi, an censeantur vocati ex
testamento, vel potius in conditione positi tantum ad exclusionem sub-
stitutio[n]is, & ex referuntur non sacerdotis ab integrato solammodum, re-
mington.

HACTENVS egimus t[em]p[or]e de filiis expressum in conditione po-
tis & testatoris ad substitutio[n]em exclusionem: Nunc differendū
est, an & quando cōdicio hacte tacitā à lege ipsa subiungitur,
& substitutio[n]is excludatur?

Hanc disputationem copiosè quidem & acutè, vt reliqua
non, explicitavit Bartholomeus Socini, in libro suo, ss. de cond. & de-
mois, & ex recentiorib[us], quoq[ue] multa scripserunt Anton. Gabriel
in lib. 4, concordia, tr. de fideicom. in conclus. 2. Antonius Padilla in lib.
cum asservatis, C. de fideicommissis, & Franciscus Mantica in commun-
tario d[omi]ni carissimis fratrum vestrum lib. 10, tit. 7, & 8.

Ego vero, vt peritulem, & in foro frequenter immum di-
putationem hanc, aliquia diligenter explicem, ad studiosi huiusse rei in-
vestigatiōnēs communis & vñm.

Premitto primum, Papiniānum t[em]p[or]e scilicet in iuri iuriscon-
sultū, non r[ati]onib[us] 131, cum aut. ss. de cond. & de mois, nepotem ab
aucto in substitutione & grauitate, vt in intra trigeminum annum deci-
sifserit, resiliueret haeredem patruo in fidei operi sic grauitat, si mo-
do sine liberis deceperit. Papiniāni verba haec sunt.

Cum autis filium ac nepotem ex altero filio haeredes institu-
fent, neptu[m] peti, vt si intra annum trigeminum moreretur, &
radiucant patruo suo resiliueret.

Marcus. Prosumpt.

PRAE SVMPT. LXXXIX.

Nepos, liberis r[ati]onib[us], intra annum ioptacitā p[ro] vita decepit,
fidei commissari conditionem, conjectura pietatis, respondi de se-
cū, quod minus scriptum quād dictum fuerat, inueniretur.

Hanc egregiam & tanto iurisconsulto dignam sententiam bis
exempli Iustinianus. Et primum quidē Docio folio cōfite, quod
cōtigit anno humanæ salutis quingentefimū igsimono lata,
illa cum acutissimi, C. de fideicom. cuius verba adscrīpsi.

Cum acutissimi ingenij vir, & merito ante alios excellens Pa-
pinianus suis statuerit responsum, si quis filium suum heredem in
stitut & restitutio[n]is post mortem oneri fabegit, non aliter hoc
veneri dispoluisse, nisi cum filius eius sine sobole vitā suam reli-
querit. Non sensum merito mirari, plenissimum ei donatum es-
tum, vt si quis hoc dispoluerit, non tantum titulum heredem inſtitu-
tu[er]et, sed etiam filium, vel ab initio nepotem, vel neptem, pron-
potem, vel aliam deinceps posteritatem & eam restitutionis post
obitum orationis subiungauerit: non aliter hoc sensisse videatur,
nisi i[ur]i, qui restitutio[n]e onerata sunt, sine filio vel filiabus, nepo-
tibus, vel neipsis, pronepotibus vel pronepib[us] fuerint defuncti,
ne videatur teſtator alienas successiones proprijs anteponere.

Hæc enī Iustinianus manifeste ergo ipse statuit cōditionem
hanc, si deceperit sine liberis, subiungit[ur] non solum, quando auctus
heredit[us] fecit filium, vel nepotem, sed etiam quando inſtituit filium
vel neptem.

Et rursus, vt cōditio hacte subiungatur non modo quando
testator inſtituit nepotem vel neptem, sed etiam quando heredit[us]
fecit pronepotem, vel pronepotem, vel alium ex descendentiis.

Deinde idem Iustinianus Lampadio & Oreste consulib[us], anno
quingentefimo trigelimo salutis nostræ promulgauit cōstitu-
tionem illam, I. generaliter, §. cum autem, C. de inſt. & subſt. cuius
verba has sunt:

Cum autem imminemus excelsi ingenij Papiniānum in hu[m]i-
nodi caſu, in quo pater filii suis substituit, nulla liberorum ex
his procreandorum adiectionis habita, optima intellectu difſi-
cū, sufficere substitutionem si, qui substitutione pragmar-
atus est, pater efficaciter, & liberos fulterit, intelligentem non
est verisimile, patrem, si de nepotibus cogitauerit, talem fecile
substitutionem: humanitat[is] intuitu hoc & latius & pinguis in-
terpretandum esse creditimus, vt & si quis naturales filios habe-
at, & partem eis reliquerit vel dederit vñq[ue] ad modum quem
nos statuimus, & substitutioni eos subiungauerit, nulla liberorum
eorum metione facta: Et hic intelligi cōuelere substitutionem,
liberis eam excludentibus, & intellectu optimo his, qui ad substitu-
tionem vocantur obſistente & non concedente ad eos eam par-
te venire, sed ad filios, vel ad filias, neptos, vel neptes, pronope-
tes, vel pronepotes mortuentis transmitente, & non aliter substitu-
tionem locum accipiente, nisi ipsi liberi sine iusta sobole deceperint.
Et quod inter iustos liberos sanctum est, hoc & inter naturales
filios extenderat. Quia omnia & fn legatis & fideicommissis spe-
ciū libris locum habere faciuntur.

His constat Iustinianum statuisse non solum in filijs & nepo-
tibus legitimis & naturalibus infinitis & grauitis locum habere
hanc diſpositionem & pietatis conjecturam, sed etiam in natura-
libus tantum.

Et autem adiuentum, Iustinianum scripsisse à Papiniāno
responsum de filijs tuncam inſtitutis & grauitatis, non autem de
nepotibus.

Cum tam verius sit, Papiniānum ipsum de nepote respon-
dile, non autem de filio, cum ita ex facto eueniatur, non aliter re-
ponimus, si in filio inſtituto & grauato casu ita contiguerit.

Pramittit cōfido, h[ab]it Papiniāni & ipsius Iustiniani exquisitissimā
ſententia, & interpretatione fundatam esse non in fictione legi,
vt in praesumpta, & conjecturata voluntate & mente testatoris.

Ita si autem Bar. ex f. 1. ex f. 2. & 3. quod rogauit. d. s. n. 4. ss. ad
Treb. cap. 1. d. s. n. 5. ss. de cond. & de mois, & ibidem Soc. n. 6.
& n. 7. ss. de cond. & de mois. Autar. in conf. 4. Romani. in conf. 7.
n. 7. Cor. ad d. generaliter, §. cum autem, n. 4. & n. 7. G. de iust. &
ſalib[us] Barb. in 1. cum acutissimi, n. 1. C. de fideicom. Rati. in conf. 17.
num. 3. lib. 2. & conf. 12. num. 1. in f. libr. 3. Deſcio in conf. 1. numer. 20. in
conf. 23. s. n. 11. & in conf. 4. 6. in 5. & idem Dec. ad d. generaliter, §. cum
autem, n. 10. & idem Soc. in conf. 1. s. 3. in conf. 19. n. 9. lib. 2. Soc. Ian. in conf. 1. nro. 12.
& in conf. 12. m. 3. lib. 1. Roderic. Suares. in elega. 27. num. 12. Emanuel
Coſta. 3. idem ep. 1. p. 1. Anto. Padilla ad d. cum acutissimi, nro. 33.
3. idem ep. 1. p. 1. & responſi in conf. 9. nro. 27. lib. 1.

Quam veram ſententiam manifeſtē probant verba Papiniāni
Ekk.

eligimus veritate opinionem illorum, qui scripserunt codicium hanc habent intelligi in testamento, etiam eo cato: quo statuto est factum, quod verba testamentorum intelligi debent ad litteras, fine aliqua interpretatione. Quia de capite *Sacrae* s.l., *hunc ann.* m.c. 76. Cet. *et al. Collas. 5.* & quia *testam. n. d. 3. de l. p. p. Barb.* *ind. d. capo act. fons. vii. 15.* & *Ibid. 7. addit. eu. 20.*

Prædicto tertio, hanc præsumptionem, quia mox dimis, eis iure tantum, non autem iuri & de iure, sicuti sequentur. *Dolto-
res committentes ius in principes proceduntur questiones, & mani-
festè sunt, m.d. Iohannes ann. p. 72. & v. 70. & prius lo. Andreas in ad. dia-
lo. sp. scilicet. a. ut de preson. & factis ei, iu. 5. in verbo, in predicta. Hui ad
de. Acta de præm. et peccatis, q.*

Primo quia in d.l. cum anima dicitur coniectura pietatis. At qui
coniectura est idem quod indicatio. secundum in Bal. m.l. cal. 3. ver.
re de quaerit. C. de privilegiis dicitur. Et idem in Bal. m.l. non hoc. C. debet legit.
acta trib. C. de probatis. m. 4. scripto. coniecturam animi a probabiliori. sicuti
indicationem. et sensu supra in Bal. m.l. 19. 7.

¹⁵ Et autem clarum est indicium esse solam quicdam presumptio-
nem iuris non autem iuris & de iure. Bald. in l. 2. in p. m. ff. de excus.
tate. & probat ex. vbi glossa in l. si quis adulterum. C. ad l. Int. de adul. Ergo
hec presumptio iuris tantum est.

¹⁶ Secundò accedit, quod tu presumptio illa dicitur iuris, quando lex simpliciter ita illa presumit, nec veteris progreditur. Illa vero dicitur iuris & de iure, quod lex inducit firmum ius, & expressè rejicit contrarias opiniones, sicuti declarant Bald. & religio, quis committens ex*sic* signat in lib. t. q. 3.

At qui nostro in casu non reicitur expressè cōtraria probatio, nec firmum ius inducitur. Ergo non est præsumptio iuri & de iure, sed iuri tantum.

Tertiò conferit simile ex I.3.C. de inoff. test. vbi sumitur conjectura à pietate. Et illa dicitur præsumptio iuris tantum, sciat di-
scriminatio à in præsumpt.

His confitat minus recte sensisse Corneum in d. 6. cum autem
nisi Maria. Soci. Sen. in conf. 22. mun. 15. libr. 1. & Decianum in conf.
6. mun. 13. lib. 1. qui opinati sunt, hanc esse presumptionem iuris &
de iure.

Primito quartus presumptiōnēm hanc esse fundatam in sola pietatis causa. Ita si ergo *Contra fidei&c; Socr.* in d. cl. viii. ann. num. 75. vers. 20. veritatem. Es hac est ratio finalis, in cuius d. leg. c. viii. ann. 75. vbi nepos grauitas fuit refutata alteri filio ipsius telatoris.

rum defenciones dilexilicet, eosque dilexit. l. cum ita. n. in fidei
commisso. de lega. vbi prius admittitur nominati, & deinde
nominatorum filii; deinde non nominati proximiiores, & coram
filii; sicuti de lauro in conf. 10. no. 39. lib. 2.

Eadem conjectura pietatis militat in casu l. cum acutis. & d. s. cum aut. quando scilicet teſtator granum filium vel portum

cum autem quod incolit etat grauitum filium vel nepotem
suffitare extraneo. Et huius pietatis ratio duplex, prima quam si
prae reutili, quo & hoc in casu locum habet: altera commemoratur
in d.l.c. cum acutis in fin. Hoc enim suffitatoris aliam sufficiences pro-
prijs anteponere. Hac enim ratio non militaret in casu d.l. c.
annis. Vbi tamen suffitutus nepotis erit sibi eisdem suffitatoris, atq; ipse
propria eius sufficiens. Nisi alter interpretetur, ut hinc vera, alle-
nas sufficiens, id est inoproprias, quales essent illa suffitutorum, si ex-
cluderent filios grauitorum. Et proprie sufficiens, dicuntur ipso
filiorum cum sufficiens eis fit disponere. L. scripto, 6. v. 11. libro libri
ita sensu Barbara in d.l.c. acutis, & si sit in l.c. annis. num. 78
et eo disenserat. Quia de dictum in inf.

His confutat minus recte sensibile Caccialupus m. d. g. cum autem post Thomam Docuum, quos commemorat Soc. in d. l. c. ann. 37. cum dixerunt, plures rationes esse, & prima quidem conieciatur pietatis: secundum, cuius meminit fulsi in d. g. chon autem dum dicit, non esse verisimile, patrem sibi de neptibus cogitare, talem fecisse fulsi iturum. Hanc secundum rationem impetravit Caccialupus concedit non esse finaliem sed impulsuam. Tertia est ratio, inquit Caccialupus, illa, de qua d. l. c. ann. 37. infra, ne videtur a me tellator alienas successiones proprias anteponere. Hanc terciam rationem dixi, esse partem illius prime. Ex quo etia sequitur recte fieri, quod dicitur, quod illius pars.

stelle Antiochien
Menach. p. 6

PRAEVIMP. LXXXIX. 661
moratur, dum dixit hanc rationem rei am. in d. c. acutis; eis
rationem foliam finalem, intelligendo tamen vi dixi supra. Et re-
tinebit ubiq' iebat in Anto. alias rationes, neque quod praesumitur di-
ctum & non scriptum oblitus, vel errore, vel prafatum a te-
statore omittim, eti' excusationes, quas Imperator facit. Hec in-
quic' praesumpcio fundata est in pietate.

17 E & autem pietas (telle M. Cicerone pro *M. Pl.*) fundamente in omnium virtutum: parentem, ut Deum vere: atque non multo feceris liberos amare debemus: & consideratur etiam pietas eis: patrion, ut inquit idem M. Cice in *Somma Sezioni*. Coleatis illis: pietatem, cum enim sit magna in parentibus & propinquis tum in pa- tria maxima est.

Primitum quinto & vltimo, non mediocre esse inter Doctores controveriam, an conditio hæc tacita à legi scibit intellecta differat illa expressa à testatore? Et mihi differe scripserit Alex. in l. ex s. f. si quis regatus, d. i. num. 11. & ibid. in Herculanis col. 15. in ss. ad Trebat. Coruscus d. i. generaliter, qd. emen. num. 4. c. de r. et ss. f. Socr. in l. d. i. c. tunc nra 62. de cond. & donac. Decis in e. in p. a. f. na. 57. res s. m. b. tanea de probat. post Areth. na. 20. & edemlo. p. Apol. na. 39. & Em. in Collia in l. Gall. 6. & gnd. s. f. Tarr. na. 4. p. ap. na. 77. de l. & pol. qui magis receptata est scripserit.

Contrarium verò opinionem probarunt Ias. ad. 9. & cù. aut. m. 6. qui dixit, esse communem opinionem Claudi. Scyfelliū in d. 6. si quis rogat, col. 1. & ibid. Ripau. 27. & sibi parvū contulans De-

Hisp̄ p̄missis atq; explicatis, cōstituo quatuor huius tractatio-
nis, & disputationis capita.

Primum quorum est, quod respicit personam heredis instituti & onere reparationis grauatis, an scilicet respectu cuiuslibet iniurii & grauati subintelligatur tacita haec coditio, si decesserit liberis.

Secundum est caput, quod respicit personā positi in conditione tacita: an scilicet quilibet filius vel descendens gratuatus in hac conditione subintelligatur.

Tertium caput est, quod respicit personā eius, cui fieri debet refutatio fisci; subfribitari, an feliciter qualibet subfribitum exclusione a filiis & descendentiis, in hac tacta conditione subfribitum electus. Quartum caput est, quod respicit qualitatem dispositionis fe-
vocationis, an feliciter, tacita haec conditio subfribitum eligatur non fol-
lum, sed quod facta est subfribitum fideicommissaria, sed etiam vnu-
garis; & tam in donatione causa mortis quam in alij, similis di-
spositionibus.

Primo in capitulo dicimus, quod si pater institutum filium, & cum
grauius post mortem suam restituere alteri, subintelligit con-
ditio, si decesserit sine liberis. Ita manifeste statuit iustitiam, non in
l. ceteris acutis, C. de fidei comitiss. & in d.l. gener aliter, s. cu. autem
destituta est fidei, tunc.

C. de infl. & subf. Idem est, quando ausi infiluti nepotem, v. e. fonsit P. apianum, in d. l. ciam auia, sic pariter quando pro auis infiniti tuit pronepotem & alios deinceps: vt faciunt Iustinianus, q. ciam acutis, vbi annobalto Bals. & post eum Socin. in d. Lciam auia, no. 49, qui Angelum & alios commemorat & secuti fuit a suis relati ab Antonio Padilla in d. l. ciam acutis, m. 2, q. qui recedit in interpretati fum nonem poliferatis quo vñis illi Iustinianos, contineat descendentes in infinitum vñque leg. immunitates q. de iure immunita, & l. s. f. d. p. p. de degradat. & foribus Bar. in Libr. roman. no. 19, de verb. hui. soci. Senat. cons. t. v. 1. b. 6. & Prosp. conf. no. 20. 12. 12. Et ex bonis auctoribus Alex. ab Alessandro lib. 2. d. iur. general. t. v. 15. dum reprehendit C. Caligulinam castell. & polteros non ultra filios extendre debet. Et ciminiatum Clat. Sue cupius in C. iudic. 2. 1.

Nec adhibendit illa differentia, quod filius sit masculus, vel scimicinatus id sit in uno quod in altero: sicut omnes patrimoni admittunt ex terra, manifeste d. Iacob scimicinus. & tradunt Bart. & Calixt. in *l. 1. c. 1. v. 1.* & Rutilus in *conf. 77. n. 15. lib. 2.* qui intelligunt etiam, quando femina est exclusa a statuto, ob maleculos, & *l. Decimas* in *conf. 1. 5. 1. lib. pen. & m. 109. p. 58. mm. 4. & Rimini. l. 1. m. 1. 157. n. 4. lib. 2. differentiter. & *ad rem conf. quod est de patre*, p. 58. *l. 1. m. 1. 11.* & aliquia etiam tradit Bart. in *conf. 78. m. 1. lib. 1.**

DE PRAEsumpt.

³⁶ et. Atque in dispositione fauorabilis adoptivus nil penitus differt à legitimo & naturali. Ita dñi. iiii. f. sibi has, & patentes, riceriam angelij de inveniuntur & sperni. Nat. l. v. ad c. q. ex imperio in dñi. C. de testam. Ergo hanc nostra dispositio locum etiam habet in adoptione, & probat lex. l. q. v. it. fr. de l. p. p. q. vbi legata prestatuer & adoptivus rupto testamento, id quod favore filiorum factum esse probat. d. l. in prin.

Contrarium inquit opinionei male defendit Petrus & Cyan. in d. l. generaliter. q. c. cum autem, & ibid. Alb. m. 2. & num. 8. Alex. m. 1. exposito, & si quis regat. l. m. 1. f. ad Treb. & thib. Claud. de St. felicis, & 5. Socii. in d. l. cum autem, & 16. ver. secum autem videtur. Deci. m. 9. cum autem, in 7. lini. & Tiraq. m. 1. in qua, in verbo, suscepimus liberos, m. 10. C. de revo. dona. & Anton. Padilla in d. l. cum acutissim. m. 1. C. de fiduciem.

Primo ex moti fuit argumento, quod nec l. cum autem, n. l. cū acutissim. d. 4. cum autem, de filio hoc adoptio loquuntur, & materia hinc est exhortationis. Atque in texhortationi, non est permisum ex tentio, sive, q. de iure. q. filio, matrim. Ergo has dispositio extendi non debet ad adoptivos. Ceterum responderetur, quod in dñi & in texhortationi permissa est extensio ex identitate rationis. Bar. in l. si confit. e. num. 4. ff. solus matrim. & ibid. 16. num. 7. & 16. num. 10. His autem tandem esse rationem fatis supererit; demonstramus.

Secundum mouetur Alex. in d. 6. q. qui regat. l. 1. n. 12. ex l. cum adoptio, f. fed. ne. C. de adopt. quam, secundum Soc. in l. cum autem, m. 16. allegare voluit Alexan. ad probandum, filium adoptuum non dici vere & propriè filium dixi Iusti, esse filium imaginari, & propter ea non succedit (aut Iustini) contra testamētū patris, cùtamen filius legitimus & naturalis succedit. Et quod adoptivus non fit propriè filius manifeste probant. I. filio que patet in prin. ff. liber. & posthum. & l. adoptione, ff. de adoptio. & scindit commemorari a Tiraq. m. 1. in qua, in verbo, suscepimus liberos, m. 1. C. de revo. dona. Hinc fit, quod statum simplicerit de filiis loquens non in intelligitur de adoptivis. Bald. in l. fideicommissu, ff. de card. & demon. Ang. in d. l. item in adoptio. Alex. in l. adoptione, dñi non in oratione & Tiraq. praeceps in loco, numer. 2. & in tract. de iure priuigeni. q. 8. num. 2. cum ergo filius adoptivus non dicatur propriè filii, sequitur dicendum, non contineri iub hac dispositio, quæ de filiis loquitur. Verū refutedetur in hac dispositio. & materia non considerari, an quis sit propriè filius, vel nō, sed folum an loco filii sit respectu amoris & pietatis, ac respectu debita successions ab iustitiae, iusta & ratione. l. cum autem, & l. cum autem. Id quod manifeste patet ex predictis legibus, quæ voluntarie conditionem, si dececerit sine liberis, subintelligi quod do nepos & alij descendentes inferiores sum vocati & grauitate; tamē non dicitur propriè filii ipsius testatoris. Et propter ea. d. l. generaliter. q. cum autem, id statutum in filio naturali, qui tamē non est propriè filiuscum est propriè filius dicatur, quæ iusta natura & demonstret. l. filii ex dispensatione, ff. de ijs qui fecerit suel ab aliis. nra. 41. Nec oblat. q. quod adoptivus non succedit contra testamētū patris, d. l. cum in adoptio, f. fed. ne. nam respondet lal. in d. 6. cum autem, non valere consequentiam, cum idem sit in filio naturali, qui non potest succedere contra testamētū patris gl. l. in prim. ff. de bon. poff. contratab. Et tamen in eo locum habet hic dispositio d. l. cum autem.

Tertio mouetur Socin. in d. l. cum autem, m. 16. in ff. ver. feci autem, quod ij filii adoptivus non sunt in consideratione legis, ex quo nec olim, nec hodie efficiuntur de familia & agnitione adoptivis. Quod olim non efficeretur probat. t. d. l. arrogato. ff. de adopt. Hodie non tantum probat, t. d. l. cum in adoptio. q. v. l. in prim. C. eo. & f. fed. hodie, inff. eo. vbi datus in adoptionem patris extra- nico, non transit in eius parentem, sed manet in potestate patris naturalis, feci in filio adoptionis suo materno, vel paterno, q. tam filium emancipaverat. Verum responderetur, idem non est in filio naturali, qui non est filii potestate patris, & sic dico supra ex d. l. in ff. de patris potestate, vbi sive. m. 2. nota. Et tamen in filio ipso naturali, locum habet hic dispositio d. l. leg. generaliter. 43 cum autem. Rursum responderetur, quod in dñi omni adoptatio, transire in potestatem adoptantis. Ita gl. l. ff. de adoptio. & in inf. ex in primis Baldinus explicat, & pl. in d. l. cum in adoptio in prim. Hodie illi, qui iuris sui sunt, sum se dant in adoptionem, transire in potestatem patris adoptantis, t. d. l. cum acutissim. q. v. l. in prim. q. ritua. Quæ quidem species adoptivis appellatur arro-gatio.

Quard mouetur Dec. in d. l. generaliter, n. 16. ver. f. in causa jfo. C. Menach. Prog. 3.

⁴⁴ d. l. inff. & subf. quod hanc dispositio est fundata in cūfia naturali, non autē in patria potestate, que hoc in casu non insinuat, sicut clare colligitur ex d. l. cūfia. ibi, [conjectura pietatis]. & ex hac le. cūfia acutissimi. ibi, fne altetas successiones. J) & ex d. l. generaliter & cū autem, vbi in filio naturali idem statuitur, quia & in eo inmatratio naturalis ipsius sanguinis, cū ramen & filius naturalis non fit in potestate patris, g. 1. in ff. de patris potestate. vbi Aret. in 2. nra. ab. B. d. m. 1. col. 6. q. ad am. v. et. col. 3. ff. de lib. & posthum. Quæ sane ratio celata in adoptivis, qui non sanguinis, fed bonorum successores sunt.

Vero responderetur quod in dñi & effectu successoris spectatur in casu nro, vr m. d. l. cum exsurfana. m. fi. que tamē sit coniuncta cum aliqui charitate & pietate, que non modica est patris adoptantis erga adoptatum, sicut apud demones ex m.

Quinto argumentum i predicti Doctores ex eo, quod filii adoptivi non faciunt deficere fideicommissum. I. fideicommissu. ff. de cond. & demon. & l. p. qui ita in testam. ff. s. ex. cu. del. 2. Ergo pari ratione id dicendum est in casu nostro, quod felicitas in eis locu non habeat haec dispositio.

Ceterum responderetur diuersum admodum esse casum. d. l. indecommissum. & d. 9. s. cū autem, cū cau. nostro. Nam ibi restatur infra gradiunt, si dececerit fine filius, intell. exitisti dececerit sine liberis a fe genitis, & autem deadoptivus, quia aliqui ex gratiis fūciliis crederunt facere posset ipsi fideicommissum, adoptado aliquem in filium, i. cū iuri & iuris loco gloriator, ceteraque interpres hac ratione moti sunt. Quædā decēmū in fideicommisso. Et iedē nullus est ratio, nullus affectus, quo dici possit testatorum illum intellexisse de filiis adoptivis. In casu vero nostrō diuersum est, quia ipsēm & testator est ille qui a deadoptatum in filius & grauitate & erga illum affectionem demonstrat. Et hinc fit, quod & in casu d. l. indecommissum ille grauitas, si dececerit sine liberis, ex tempore habuit deadoptivum, quem testator potuit diligere, & ille habet deficere conditionem, quia de eo praesum it intellexisse. Ita Rimo in l. Gallu. 9. & quid. istam u. a. prima led. et. aram. n. 3. & 16. m. 2. num. 27. ff. de lib. & posthum. Socin. in l. cū cognatum. num. 3. ff. de lib. & Tiraq. m. 1. in qua, in verbo, suscepimus num. 2. d. c. deriuac. d. onda.

Ita etiam responderetur ad d. c. t. 6. adoptivus. si de fendo fuerit, corrouerit & ad illud de statuto excluderetur feminas per masculinos. Illa enim procedunt in facto (vt di ximis) tertii, non autem ipsius adoptantis, cuius affectio erga adoptatum consideratur. Hic enim habet adoptatum in filia, & a vero filio nil differre voluit. Et hic celsat illa ira, que solet considerari in filio, qui adoptatur post coeclium feudum, vel induictum fideicommissum, sicut diximus supra.

Exceditur t. quinque, vt locum habeat hac dispositio, & preventum in filio inffinito, & grauitate a matre, vel ab ascendentem per lineam matrem. Ita gl. l. d. l. generaliter. q. c. cum autem. C. de inf. & subf. & ibi. Bar. m. 16. in prim. Bar. in l. cum autem ff. de cond. & demon. & ibidem C. de inf. & subf. num. 4. & num. 12. q. cum committit ea opinionei testator. Barba in d. l. cum acutissim. m. 8. Aret. in l. 2. inff. C. de mox. t. et. l. Cor. in con. 197. col. pen. 3. 1. inf. d. l. cum autem col. 2. q. 3. ex parte, & ibidem Dic. num. 4. & ibidem Dic. in conf. 391. col. 2. & in conf. 392. sol. 1. & Tiraq. m. 1. in qua, in verbo, suscepimus num. 2. d. c. deriuac. d. onda. Et aliis & aliis responsum. Emanuel Coll. in d. l. cum autem. p. 29. verbo, si abz. libera. num. 3. de tesi. in 6. & Anto. P. d. l. in d. l. cum autem. num. 15.

Primo ex verbis d. 6. cū autem, vbi in filio naturali locum habet hac dispositio, ex quo intelligimus, patrem potestatem, que in matre celsat, non curari. Nec repugnat, considerari Dec. i. cū dixit d. 6. cū autem, loqui de iusta bofobole, que esse dicunt illa, quæ subf patres potestari. Niil hoc ad rem pertinet, quia nos loquimur de ipso natu in instituto, & grauitate, quoniam eius pater, et cum subf patres potestate non habet, grauitate sic intelligitur, si dececerit sine filiis. Non autem loquimur de filiis ipsius naturalis, quos ex legitimo matrimonio esse oportet, vt deinde excludant substitutum.

Secundum conferit. l. cum acutissimi in ver. q. quis, t. quæ quidem dictio, si quis, malum cum continet, & feminum. iuxta l. vbi Bar. ff. de verb. signific. & l. q. quis id, qnd. ff. de uris. & on. inff. vbi l. l. cum autem. q. cum aliis res. Et præterim in materia indifferenti hoc procedit. Ante cons. 289. Vbi t. et. l. 1. in d. l. ff. quis id, quod in d. l. decēmū sicut in praesump.

Tertio melius ad rem facit, quod hac dispositio est fundata in conjectura pietatis. d. l. cum autem. Atqui hac pietas ita haber locum

Kkk 3 in ma-

gratiantem patrem & se institutum cōsiderationem habuisse per-
tulerat, quem excludere, & extraneos anteponere in ipsius el-
ler. Et si enim magis debita est successio patris erga filios & deſ-
cendentes, quam contra: Non tamen inde fit, quin & eis ratione na-
turali ac filiali pietate debetur. Et propterea sicut, quando patet
grauius filium subintelligatur tacita conditio, si decelerit fine
liberis, ita pariter quando filius grauius patrem, subintelligi de-
bet conditio, si is pater decelerit non relatio a ipius testa-
tori.

His intelligimus contraria opinionem male probasse Alex.
in Lex. 4. 6. q[uod] quis regat, ip[s]o primo ff ad Trebel. Corn. in L. Genera-
tione. §. cum autem. & ibidem Ias. col. 4. vers. 1. spiritu levata. & Soc.
in L. Ann. m. 16. puto hanc esse meorum. Ripa m. d. 5. q[uod] quis regat.
ps. 5. Emanuel Costa m. 5. p[ro]p[ter]a. i. part. 2. verbis alijs. liberia m.
6. 1. etat. autem communis. de testa. in 6. & Rodericus Soarez in d. l.
quoniam in prioribus. m. ampl. 16. m. 6. in 1. C. de iust. regam. Et iij quidem
ratione primum moti sunt, quia filius influendo & gra-
du patrem, non dicitur cogitasse de suo, quod si illicet deberet &
perpetuare ipsi patri suo, acque ita deberet succedere filio suo, cum
id sit prater naturam. Nam est per se patribus, in primi ff. de testa, si
ergo non cogitasse, non etiam debet subintelligi, quod tacite fue-
rit positus su conditione.

Verum respondeatur, nos loqui in casu dubio, & propterea pre-
sumendum est, testatorum cogitatio euene posse (sicut & f[ac]t[us] euerit)
quod filius decedat ante patrem. Et hoc quidem dicendum
est, ne autem exclusus a nepote testore videatur. Non enim repu-
gnat ad praefuditum interpretari consideratio, cum dixerint,
non esse verisimile, quod unus succedit patri sicut filio filio succedit
patris hereditatis ad proprios filios pertinet non autem ad suum
patronem. auct. m. facie p[ro]p[ter]e. C. de suis & legit. Et ideo fructu vi-
cie subintelligi haec tacita conditio ad communem ait.

Nam respondeatur, d. auth. in successione logii, quando agitur
de successione honorum patris ab intestato. In causa vero nostro
agitur de successione ex persona nepotis, ac de interpretatione eius
voluntate, quam elle cōsiderans, conjectura pietatis, quo nolu-
it, anteponere extraneos proprio atro.

Declaratur f[ac]t[us] tertio, vt h[ic] pre[dict]io & dispositio, locum
non habeat, quando frater institutus & grauius fratrem. Ita Alber.
in d. Generat. 6. cum autem. m. 6. & ibidem Alex. m. 7. Iacob. volum.
4. vers. Sexto limitat. Decius nom. 19. Alex. conf. 35. libr. 1. Dervis conf. 497.
m. 1. Cr. in coll. 1. 29. m. 7. Socinus in d. l. cum autem. col. 1. p[ro]p[ter] Barb. & alios
p[ro]p[ter] & testatoris eis communem auctoritatem. Ripa in Lex. facta.
q[uod] quis regat, ip[s]o primo. 17. ff. ad Trebel. & aliis plures regantur &
taequentur in l. & regnante, iuraverbo, suscepere liberos. m. 266. C. de reue.
d[icitu]r, q[uod] per h[ic] hand[e] eis communem opinionem afferunt. Et seorsim E-
manuel Costa m. 5. p[ro]p[ter] a. i. par. verbis alijs. libr. m. 7. de testa. m.
6. 1. Capital. in conf. 176. m. 13. libr. 4. & Padilla in d. l. cum acutissimi.
summo. 26.

Primo, quia ratio conjectura pietatis, in qua fundata est h[ic] hac
dispositio d. l. cum autem. libl. [conjectura pietatis] scilicet, &c.] locum non habet in fratre instituto & grauius.

Ergo in eo locum non habet h[ic] dispositio, quod conjectura
pietatis cellet vel ex ea patre, quod autem nostru[m] cauimus non reperi-
tur, pietatis consideratio mihi in parentibus erga filios & econtra:
v[er]o in h[ic] & d[icitu]r, p[ro]p[ter] q[uod] i[n]st[ab]it. & in l. autem parent. in priu. ff. de
testa. q[uod] est. & in 3. C. & in l. parent. ff. de his, qui infidelem cred. l.
pp. 1. ff. de testa. q[uod] lib[er]o vel lib[er]o. L. Divers. ff. ad. 1. Pomp. de patrid. 1. a.
C. de patris p[ro]p[ter] l. in testamento. ff. de successionis libe. & in l. contra
testatorem. C. de manu. ff. se[ntentia].

Secundo, in fratre instituto & grauius cessat etiam illa ratio ef-
ficiens successio[n]is, in qua locum acutissimum in fine. libl. [ne-
cessaria] successio[n]es, &c.]

Non enim frater testator institutus frater, §. for. in inst. de
testa. & l. p[ro]p[ter] C. & d[icitu]r de testa. v[er]o Dicit.

Tertio concert. lex. 1. §. ff. de lega. p[ro]p[ter] vbi videtur edictu[m]
fundatur in acquirende quodam naturali labore filiorum & ascen-
dantium, sicut dicitur in l. 1. prop[ter] ro[te]r. non habet locum in legatis
sicut fratrius aliquip[er] transferre filios.

Nunc confundantur sunt argumenta corrum, qui à communis hac
opinione differuntur, nempe Barb. in Lex. ac isti. m. 20. & in
conf. 1. col. 2. & in 3. lib. 2. & Guili. Benedict. L. Reg. in verba, si alij
liberis. m. 1. m. 2. de testa.

Et primò quidam adducti sunt rex. d. l. cum acutissimi, in illis
verbis, q[uod] non habent modum sensum imitari plenissimum ei donau-
mentum. &c. Extendit ergo luti, plenissimum resp[on]suum Pa-

piniani. Nec refringuit d. l. cum acutissimi ad terminos. d. l. cum
autem, interpretat, ex quo voluit eam extendere, arg. l. raptore. C.
de p[ro]p[ter] & l. & m. 1. m. 2. de probat.

Ergo debet intelligi h[ic], l. cum acutissimi, vt extendat etiam
ad transuferales. Ceterum respondit Socinus in d. l. cum autem. m. 4.
vers. & d[icitu]ndo, ex quod licet rex. l. cum acutissimi, veniat am-
pliatione, dicendum (plenissimum ei donauim v[er]o cu[m] ut) j[ux]tam
atatem luti, se ipsum declarat, dum subiungit, vt si quis hoc dis-
poluerit, j[ux]ta sanè dictio, vt, vel flat, modificatur, iuxta l. quibus
d. l. terminis. v[er]o Barb. m. 1. ff. de cond. & demissi, vel flat exemplifi-
carium. Si flat modificatur, manifeste patet lutiannum modifi-
care extentionem ad filios, nepotes, & alios descendentes; si vero
flat exemplificatur, & nunc etiam illa generalis & obscura amplia-
tione declaratur in perfolis exp[ress]is, & sic in descendentiis vir-
tutique sexus. arg. Lxii. 6. cui dulcis. ff. de tristis v[er]o & oleo legat.

Et dictius regulam i generaliter seu indistincte positum de-
clarari per exempla in ea relata, sicut declarando text. §. hacce-
nus, in Inst. de gradibus. Scrivent glori. m. 1. nunquam plura. ff. de
privatis de dictis. Baldus m. 1. petrus. col. 2. vers. tertio proprii. ff. de mili-
tia m. 1. Bellona libr. 3. capitulo. m. 1. capitulo. 1. num. 1.

Rursus respondeatur, quod si vera esset confederatio Barbatia
sequeretur, quod idem effet dicendum in quocunque extraneo;
aliocui Papini respondit, nisi sit plenissimum excusum.

Et tamen falsum omnino est, quod in quoquis extraneo locum
habeat.

Secundò motus est Barb. text. l. cum acutissimi in illis verbis,
ne alienis successionei propriis antepondere videatur. J[ux] Propria
successio est ip[s]o testatoris, que dicitur sua successio, & figura
tur in aut. de alia & emph. a. p[ro]p[ter] sicut de testa. & exp[ress]atum, de
p[ro]p[ter] p[ro]p[ter].

Expropria seu sua successio intelligi potest altero de duobus
modis Vno habito res p[ro]p[ter] ad agnatos & cognatos, Altero ha-
bito respectu ad extraneos;

Hic autem tex. l. cum acutissimi, dum loquitur de sua suc-
cessione, intelligit de sua ad differentiam illam extraneorum. Et sic
dum includit agnatos & cognatos comprehendere etiam dicitur
transuferales, & consequenter fratres.

Vetus respondeat, & recte quidem, Soc. in d. l. cum autem. m. 1. vers.
secondo confidit, a quod d. l. cum acutissimi, loquitur non de suc-
cessione hereditatis, sed sanguinis, sicut Baldus & Corn. did. anno-
tarunt, qui scripserunt hec aequipollere, propria successio, poste-
ritas, & fobiles; & quod idem significant.

Et subiungit Socinus, ex eisdem Baldo, & Corneo, quod successio
proprii dicitur, sanguinis. Et quod h[ic] verba proprii successio[n]is
sanguinis, debet intelligi de fucell. sang. ini[st] probat Soc. primo,
dum loquitur de omnibus descendentiis excludentibus subli-
tulos loquitur de personis, qua non sunt herezes testatoris: Et
tamen appellat propriis successores.

Ergo intelligi debet, de successoribus sanguinis. Secundò, quia
tota[le]s defensiones excludunt subfuturum, etiam non sint here-
zes. l. f[ac]t[us] 6. & cum quis de lega. Ergo non intelligitur de successio[n]e
in hereditate: sed sanguinis. Et propter ea in dubio ita debet
intelligi, cum successor proprii si dicatur, qui est successor sanguini-
sus. Soc. sec. conf. 249. m. 1. 2. lib. 2. & in conf. 6. m. 4. lib. 4.

Ex quibus in inst. Socinus, quod licet verbum, proprii, exp[ro]p-
rii, natu[re] aliquid, id est, suis. Et appellatione i suorum venientia
agnatos, ad differentiam extraneorum v[er]o q[uod] ad septimum gradum,
y[er]i scribunt. & Arg. in L. 1. semina. C. ad S.C. Turp. Amb. m. 1. in f. de
conf. Attamen i appellatione successorum sanguinis non venient
autem transuferales. Card. Flora in ab ore confag. Arqueita scatet
non est successor sanguinis.

Præterea, subiungit Socinus, si esset vera ratio assignata per eum,
dicere emus hanc l. cum acutissimi, procedere in agnatis v[er]o ad
septimum gradum, quod efformatio falsum.

Tertio monatur i Barth. ex l. cum acutissimi, que dum loqui-
tur de nephis & filiis excedunt ad nepotes ex fratre, qui lat-
sum p[ro]p[ter] vocabulo venientia appellatione nepotes, vi scribunt. I. Bal-
dus. l. 1. C. de successo. l. 2. At qui quando adeat per ratio, ex-
tentio fit etiam in exorbitantibus ad ea, que subtilis vocabulo
continetur. l. f[ac]t[us] habebit ff. ad Macto.

Respondit Socinus in d. l. cum autem. m. 1. 1. verum non esse, quod
quando fit mentio nepotis ex fratre, ut in d. l. cum acutissimi. m. 1. in d. l.
cum autem, quod comprehendatur etiam nepotes ex fratre. Et Baldus
l. 1. C. de successo. edit. column loquitur quando simpliciter fit mentio
nepotis, nam tunc si ratio dicitur, co[n]tinetur & nepotes ex fratre, qui

Jargo sumpto vocabulo dicitur nepos. Et in casu nostro ratio d.
I. cum suis. & d.I. cum acutissimi, non ei conuenit. Et quod appelle
litione nepotis non intelligatur de filio fratris scribunt Bart. in
si institutum. & vlt. ff. de inoff. testa. Felin. in proam. Decretal. nu. 3. Soc.
fem. in conf. 224. & I. lib. 4. & Francus Cremen. sing. o. Tu. 6.

Declaratur quarto, ut p[ro]sternimus locum non habeat, quando[rum] non insuffit & non sufficit vixere. Nam tunc non subfinitur ligatur conditio, sed deceleratur finis liberis. Ita Caccia ad m. d. genit. valer. s. caccia ad gen. Cade insuffit & sufficit. & Barb. m. l. cum artifici. Secundum d. l. cum artifici. m. l. vers. 5. insuffit. & Ruman. conf. 3. num. 15. lib. 2. Paul. d. l. cum artifici. m. l.

Primo ex L. qui filium. §. Salinus. f. ad Treb. vbi vxor fuit in
filitra & granata, tamen non subintelligitur dicta conditio, &
decessit fine liberis. Nec solitum dicitur Eorum primum quidem l. i.
prin. f. de lega, ne rafas. vbi etiam vxori referuntur legatum ex illa
eo editio, ob naturalem aquilatem. Nam respondetur ubi agi de
filiis & persona vxoris, non autem de eius filijs: sicut nostra c.
disparatio.

Sextu[m] virg[e]e videtur, quod maiore[rum] coniunctio viri & viroris quam patri & filii. Non enim pater & filius sunt duo in caro & sanguine, fuit marit[e] & vxor[e], & gaudiente deum. & mulier di-
ctior pars corporis mariti. c. adiunctor 23. q. 2. Et t[em]p[or]is maius plus di-
ligit lux eorum quam filium, patr[is] & patr[is] Steuerinus 9. foris de con-
tra & demon. ex. l[et]tre aux tuteurs. C. de adm. tuta. Et vxor dictior con-
iunctio persona in viris. & viri. non autem in eis, veris si personae
in communione. C. de fidei & de b[ea]t. C. de Satis.

62

6

Constituta est uocis etiam canere cum viro ova lacteum
mentum ac vinculum matrimonij. Non enim dicitur coniuncta fami-
guine cum viro, *ff. 10v. 10r. de teſt. & lſſ. familiæ. Ed. Turpil.* Et
dicitur proxima vix. *C. 1. C. vñl. vñr. & vñc. Bart. I. cun. amic.*
*C. de legato. Et folium dicitur affinitatis principium. gl. I. non facile
ff. de genit. in L. de crin. C. qui accut. nos p. vñ. Bart. Idem i. quia
upris si de accut. Et hinc quidem locum habet etiam quia
ipso plia vxor non sufficit horas in ritu, sed folium vocata tanquam
hares fiduciaria, *nt. L. Seism. Satanae. ff. 10v. 10r. de teſt.* Nam adhuc in-
dicendum est, vi non subintelligatur haec conditio ex d. 9. Sabi-
nus, vbi vxor fuit in istituta hares fiduciaria? Et tamen non subin-
telligitur conditio, quantum tunc p. sic percepit Socia, aduersa Paul.*

64

1

do testator habet ex illa vxore filios. Nam nunc inservit & quando vxorem, subintelligitur cōditio, si ipsa vxor decederit sine predictis filiis. Ita verē respondit Bald. in cors. 391. Iudicium tale est. Quidam ita Puis de spēcie lib. 3. et si Soc. praticatio loeo alter Baldwin intercesserit.

65

5

Sed etiam in quatuor, quae praestitum est, ut vocari non habetur, quando teltator influens & grauitat amicum suum. Non enim hoc casu subintelligitur conditio hæc, si decesserit sine liberis. Ita Soc. in d. iiii ann. n. 11. Parv. in conf. xii. 16. n. 7. lib. 2. Emanuel Costa in c. siperat in p. par in verbo si absq. liberis. n. 7. d. 12. n. 6. & Ant. Pa- diam. d. l. c. arcuatus. n. 12. & Tyr. in iatt. de non loco. cap. 1. n. 1.

Primo ex ratione, quod maior est affectio fratris erga fratrem quam amici erga amicum: & major erit etis ratio & causa obsecutionis: cum frater fratri, nullo exilie de descendente fuc- cedar: cum tamen amicus nullo modo succedit amico. Atque huius dispositio locum non habet inter fratres, ut demonstra trahimus su- per: Ergo multo minus locum non habet inter amicos.

Secundò huc dispositio est fundata non solum in qualitate personæ instituta: sed etiam personæ super existentis, que facit.

in suis membris. in terbo. suorum.

Ceterum respondet Socinus quod licet amicos coninneantur
appellatione fructuum, non tamen dictur sius respectu sanguinis
atque ita non est fucellor sanguinis: sicuti considerari debet in
hac materia. Multis enim modis sumuntur hoc promoveni sunt.
Et primò respectu domesticitatis & familiaritatis, qui in domo est, vel
conueratur, licet sunt feruores, Vafali, & similes, qui siu appellati
lantur, l. m. s. & manente f. de ure do. l. v. t. C. de ser. & erga. Hoc
respectu amicus inter fuos consummari potest. Secundo fuis di-
cunt respectu patris patris, l. v. n. d. l. v. i. in b. o. m. monumendo,
f. de cap. & post rem [ibi, hoc animo ad fuos venire]. Tertiò re-
spectu agnitionis, & familiaritatis, sub qua ascendentibus, & descendenti-
bus etiam fructus continetur. I. sursum, i. p. r. f. de grad.
& p. promovit. & cum ire de ver. signo vbi Rati. & Lano summi, f.
vlt. C. de agr. & c. en. lib. n. Non tamen extenditur ultra vexillum
gradum gl. & erg. in f. simili. C. ad Timp. & Z. o. in f. simili. C. qui ac-
cupus nos. Quarto respectu successionis, & defuncti. Et tunc extra-
nitiam continentur gl. si post dies quando dies leg. cred. Quinio
respectu patris potestatis. Et hoc consideratur folium in parte
auo. In f. s. u. l. & p. p. & l. v. t. C. de impub. & alijs f. s. Sexto &
vlt. respectu decimi inter personas naturales. Et hoc callo contingit
sutorum ascendentibus, & descendentiis. l. vnic. & h. noui. C. de ad-
tol. & l. vnic. in p. r. C. de impo. lucra. a. def. lib. io. Et hoc callo fu-
mitur hic.

Secundò motus est Bar. auctoritate gl. in L*in resuante*, ff. de s.
discm. l*ub.* que affirmat i' amicu' à pari procedere, cum veni-
tibus ab infarto; cum capiat ex taliamento minus solemnificati
venientes ab infarto, i*nixta l. has consolitissima*, ff. si quis autem C.
de testa. Mat. n*obis* 4*l. f. l. sun dabo*, col. V*C. de testa*, & in L*ons*
alienam, ff. 3*c. de leg.* Verum responderet Soc. ratione hinc nihil
concludere: quia haec iuram, nempe C. *l. cum non habent*
non habent locum in omnibus venientibus ab infarto;

Tertio assertur doctrina Bal. In libro C. de test. manu. cum dixit, quod ardor lucid amoris habet vim clausulae codicillaris. Et Bal. facit sicut Romanus cap. 7, nro. 2, s. i. q. u. l. cum alienorum in s. C. de leg. g. idem in l. nos. dubiorum, col. v. C. de leg. 4. & in l. exigent in 3. nro. 27. C. de prava. & Gramm. in dec. 6, no. 27.

R. responderemus. Id est si labore liberari in refutamento, s. def. deis. lib. Praeterea responderemus potest, q. directionem erga animos cum o-

perari quo ad eius personam, quam & ipse testator commodo hereditatis afferit, cum vocando: non autem operatus quo ad eius filios alloquitur idem fieri dicendum in quoconque extraneo instrumento, quem teñor dicere duxillexi, ex quo eum hæc item fecit.

Respondeatur ex iis dictis. Et rursus eo in casu agitur de modo praedictio: Cum amicus pro amico interueniens de rato proximitatis.

Quinto, quod erat coniecturā pietatis locum habere pos-
sit enim responsum amici rectius amicitia continet; siudere videtur
autem Cis. in ps. lib. 1. [Ego omni affectu ac potissimum pietate
omnibus fratibus, &c.] Imitatio amicitia anteponitur sanguini,
cum sia pietas contineatur. Ita anteferatur in Il. ferus plurimum.
¶ vt. de lig. lib. 1. Ligatio et claritas, & precipitatio. & in Il. Theopō-
pus ff. de dote praelegit ibi, [amicis mei et cognatis] & in Il. fed. si
plures, & in arrogatio, ff. de vulg. libi, [amicis, vel cognatis] & la-
[affectionis], ff. de dona, libi, [amicos, vel necessarios]. Imo amici
fraternaliter anteponunt illi amicos, &c. de Cist. ps. lib. 1.
Carceris respondit Soc. nos logum de ea pietate, erga filios, & defen-
sentes filios, non autem de ea pietate, que communis est, & quae
hominem protegunt debet. Et in his qui pertinent ad familiis
non continetur in uno, sanguine coniunctus in ordine charitatis a-
mico antropino. Ita De Regno p. 2. 2. 2.

Secundum est huius ist disputationis caput, quod respicit personam filiorum, & aliorum, qui presumuntur positi in conditione, ad exclusionem falsificari. Quo facte in capite pro regula constitutum est, filios, nepotes, & pronepotes presumuntur in conditione positio*s. lxx. vnu. & d. lxx. vnu. acutio*s.**

Ex tenditur i primis, ut locum habeat etiam in omnibus de-
pendentibus, qui quidem & ipsi profumantur positi in conditio-
ne: quemadmodum scripti vocis, in d. l. c. ann. num. 49. v. 7. f. 3.
ex his, qui eiusdem operationis resert. lo. Sperallum, & Corneum.
Et 15

Et si ad ducti sunt primo text. d.i. generaliter. s. cum autem. C. de
instit. & substit. ibi. [nisi filius eius sine iusta sub oboe vitam suam re-
quiserit.]

- 73 Nomen propter quod probant pre dicti interpres tex. l. v. in fin. C. de naturali libro qui tamen videtur extendere solum vique ad proprieatem. Quare melius probat locus Virgilii in Eodog. [Chora Deum Soboles magnum Louis incrementum] dian loquitur de Amisio Octave.

Secundo confort text d.l. generaliter, cum antepm. [n]u-
la liberorum ex his praeconcedentia affectiones habita, &c. Et
liber, liberum ex incidentibus. j Liberorum enim i appellatio-
ne continentur omnes descendentes vique in infinitum. liber-
num deus firmat aliud, natus item probat. fid. & filii, lib. lib. t. &
j. f. d. m. in via c. & ergo f. s. f. v. f. r. f. s. f. & Alex. lib. lib. lib.
guid. & c. & Petri Cratou in lib. de dom. b. & disciplina c. & lib. t.
hic versem in favorabilit, fine controvergia appellatio lib-
erorum continentur omnes descendentes vique in infinitum;
Beata trinitas multi concurrit a Cramer. mon. 15. num. 2.

Tertio accedit, quod caratione, quia telator grauando descedentem in quinque gradu in infinitum, atque ita in octavo ex gradu, subtiliter intelligit dicta conditio, si doceretur sine liberis, atque ita non videtur voleuisse propoundere subtilitatem liberis existentibus in quinque gradu, *etiam cum assisa*. Eadem ratione si grauans exiliens in primo gradu, habet descendentes sexi gradus, excludi debet subtilitas ab his descendentiibus, cum iij confundatur, scilicet ab iij telatore tantumq[ue] in proximiorib[us].

- Quarto & Vtinmo suffragatur ratio d. Cum accusissimi, ne t.c. videatur facilius alienas inclemencias propriis anteponere. Quia si ratio generalis est propter quam cum sit in lege expressa, argui ex ea potest etiam in exorbitantibus ad exclusionem. *I. his foli. C. de rebus. domat. plan. vniq. A. C. de hi. quia ante scripto s. tab. et trans. ad. B. et lajan. in s. consign. s. foli. matr. de his n. 4. 3. foli. vnu. 79. et ibid. etiam Ep. pma. 80.* Non obstante runc ratios & argumenta Ang. in d. L. 5. statim, qui à predicta opinione diffrist. Et primo quod perpendit d. Cum accusissimi, quām dixit, loqui solum de nepotibus & propinquorum. Verum iam demonstrauimus loqui etiam de alijs vterioris gradus.

Secundo vrgere videtur ex d.i. generaliter, s. cum autem, [libi nulla liberorum ex eis procreadorum adiectione habita, &c.] liberorum enim appellatione videtur comprehendit tantummodo descendentes vsque ad trineptos. *Litera sonans*. s. parentes, s. de gradibus.

Ceterum respondetur, immo appellatione liberorum venire descendentes vleui in infinitum, vt diximus supra. Ne repugnat textus d. s. parentes; quia respondetur primo in eo referri opinionem antiquorum, qui ex illos rurunt, liberorum appellatione non contineri descendentes v. s. qd. ad trinopotes tantum: Quia quidem opinio a Calo luris confutata, m. l. liberorum de verbis, sive ab aliis reiecta fuit; quemadmodum scripserunt Alexander ab Alex. & Petr. Crinit. quis sopra commenerat. Præterea & secundo respondetur, d. s. parentes, locupi de speciali nomine liberorum. Cauim verò in d. l. liberorum loqui de nomine generali. Ita Petr. Variotus in commentariis ad d. s. parentes. Idem script. Contra lib. 10. conmentarii sur. c. 1. u. p. 262. In se fatus sum in causa, ut supra. lib. 1.

Valeat ergo Papin, quod licet nepotes scripti non reperireantur

in testamento, hoc non cuenterit def. ut voluntatis retulatur; q[uod] si licet non cogitaretis ob negligitatem scriptoris testam-
tum propter defectum scriptorum minus scilicet quia dictum. Et
propter hoc ista in questione s. i. res fiducia p[ro]p[ter] debet credere. Ratio
que plausibiliter est, cum a Papiniano confidatara fuit, ex
quo etiam fuit illa perpetua a Iulianino in d. l. cunctis fontib[us]. C. de fi-
ducie, nem. non primum retulatur voluntate antepone alios
successores proprios, illi a clu[m]en Iulianino in d. l. generaliter s[unt]
cum sententia C. de fidei & fidei. hoc est, non esse veridimile retulato-
rem, sic cogitare ut taliter non fecisse subtilitationem; J[uris] que san-
cta verba in finis explicantur.

Porto hoc ratio locum habet, multò magis in iam natis, quin in nascitūs, ergo & in eis locum habet dispositio. Ita agimur & re-
Ad Maria, Soc. Sen. und conf. 23. m. 5.

Secundo admissio, quod non una sola sit huius dispositionis rationem per pictari, sed plures, hoc est pictari, ut in *Laws* non nisi alienas successiones proprias anteponere videantur. *Laws* acutissima, & terria, quia verisimile non est tellatorum, si coginaverit, talis secunda substitutionem. *d. 9. c. 30. art. 10.* Et admissio etiam, quod haec omnes intentiones finales sint. Atttamen non sequitur quod licet illa ultima ex *d. 9. c. 30. art. 10.* cum auctoritate communis interpretatione probata non contentat. Casuif molto, hoc est, filii nam natus qui adaptantur altera pars, & ob id locum sit dispositionis, iuxta *ancientum. §. 1. apud Tarrac. p. 5. fol. 20. v. 6. agnuntur. in multo de mpt.*

Tertio accedit quod maior praestumitur affectio erga iam natos, quam naturos, ut sit fitus, virilis, & dulcis, in quo partem, & de lego. Bar. in l. cuius de ceteris in primis, vel si sed. art. & in l. Publ. 4. v. 1. ss. de cond. & demon. Bal. & Avg. in l. Tame, fidei sui & legi. & 4. viii recente Trop. in l. si regnante vero l. sim. mar. C. de r. e. d. & c. & p. si postea in tra. fin. si ergo conditio tunc fistulatim exiguntur refertiliorum patrimoniorum, multo magis favore iam natatorum: si etiamen secundum illas, ut sit fin. conditio, non per se, exorditum esse.

Quādū conseruit quod tota hæc disputatio penderit a cōficiū
tate latioris voluntatis, quam eis, hinc opinioni contradicentes
dicunt, quid cū refutator p̄ce cōsul habetur hos iā natos nepotes
& eos non nominauerit, voluerit & cōsueverit substitutum: at
tamē verius dicere possūmus, eis p̄fūlū imundūm quod refutato-
rē ipiſiū nepotibus cogitauerit, eis cōsideratū nullū mentionem ob-
id fecerit, credens eos fatigū vocatū. dum eorum patrem vocatū
tum quia p̄fūlū & filius vna cōsuetū persona, nātū r. l. C. de m-
pub. & cōsideratū fūlū, tum etiam quia exīstū manū ī tūpē suā fūlū
plām dīlōpōnē, ut felicē subintelligitur conditio hæc, tū fūlū
lius in iūtūtū decelerat fine liberis. Quia p̄fūlūm confide-
ratōne in alītūr quid dīlōpēt Dēcūs in d. generat. nātū, nātū, nātū
tērō p̄fūlū exīstīmāre, legēm sup̄pōrēt quid a nātūfūtū, p̄fūlū
quid a nātū. Hoc fācē dīlōpēt, quia cum lex sit dubia, atque tan-
tēlēgē posītū de iam nātūs quātū de nātūfūtū cōsideratū eis
refutatōrē fūlū etiam respectū nātūrō, cōmādē fūlū dīlōpēt
& mājor benignitātē fūlū dīlōpēt.

Quinto accedit, quod cl^{ps} pst d. l. cum aquilissimi. C. defidem. & l. generaliter, & cum autem. C. de infir. & fidel. edita est factio filiorum ampliando feliciter responsum Papinianni ad. l. cum ame. Non ergo d^b bent operari retrahitionem *U. leg. L. magistr.* de leg. 2. facit veris restringatur, quando de nascitibus tantum intelligeretur. Id quod nulla ratione dicendum est. Ita in *pecunie fragment. socii seu d. conf. 21. num. 22. ies. 29. 16. 3.*

Sexto & vltimo suffragatur, quod opinio haec fauens nepotibus benignior est, quippe ex pietate habet comitem; Haec ergo recipienda est, utrals. Gall. u. 9, quod sis. ff. de liberis, & postib. in specie argumentat Socium seu in d. cons. 23. ma. 18. vers. decimo eis aus prefabatis lib. 3, qui multa frumenta comprimit.

Hac comparata opinione, superest tantum, ut diluvium arg-
constitutis rationes & argumenta corum, qui opinati sunt, sup-
plendam non esse conditionem hanc, quando filii iani nat erant
tempore quo tellus conficit tellamentum. *Quae ergo opinio*
superest? *Cuius in d. l. caus. acutissima, n. 6.* *Roma, in cons. 370, m. 5.* *Sa-*
cus in d. l. caus. acutissima, n. 6. *In cons. 370, m. 5.* *Dicitur in d. l. gen. dilectio-*
rum, et in m. 11. in cons. 365, m. 2. in cons. 391, m. 2. Et in cons. 512, m.
5. Partitio conq. m. 95. 1. 2. Gratia in cons. 370, m. 5. lib. 1. Carr. in
*cons. 33, num. 1. causa ex eadem diff. facie interrogatur ad rem repon-*do.* *Socinus, in cons. 20, num. 11, lib. 1.* *Hanc quoq; opinionem proponit*
ilem Socinus, in cons. 25, num. 19, & num. 93, lib. 1. & videlicet Autun-
ius in subscriptio videtur. Idem Socinus, in cons. 25, num. 19, lib.
1. libr. 3. Tympanulus in primogenitus in prefat. numer. 65. & in verbo
*littera 18, m. 3. C. deuterius, in d. l. caus. acutissima, n. 6.**

rej. lat. c. f. ma. 36. Anton. Padilla in d.l. cum acutissimi zu. 19. infim. C de fiducia & Enem. Colla in c. p. ter in ipsa in verbo filio, libertate, g. de refe. in s. R. Ruin. in conf. 37. m. 25. & 80. 16 decr. 782. nu. 7. par. i. in neu. fund. impresa.

Et quanquam haec sit recepta Doctorum opinio, atamen non satis solidi sunt argumenta, quibus muniri stet facilius soler. It primò quidem perpenditur d.l. generaliter, §. cum autem. C. de infor. & libilit. &c. in illis verbis [In intelligendum est, non esse verisimile, quod si de liberis cogitauerit, &c.] Quod quidem verba significant conditionem subtilitatem fauore liborum poëtae natum, de quibus testator non cogitauit, non autem respectu natum, de quibus facti, dictur cogitare, ex quo precepsit et erat. Et quos faciliter potuerit in conditio ponere, ut voluisse, et, ang. l. m. 6. in autem ad dicitur. C. de c. et tall.

Verum respondetur, sensim illorum verborum, quod si cogitatur, esse, quod verisimile non est patrem secessisse talen subtilitatem, si cogitauerit de nepotibus, ac si vix gari sermone ita dixisset.

Non est verisimile, ch'el padre habbi fatto vna cosa substitutio-
nes, haera pensato de i nepoti.

Ex quo sequitur, quod cum non reperiat scripta talis conditio, praeiunior patrem non cogitare in ea testandi de nepotibus.

Hoc forte illud, quod dicens voluit *Ruin. in conf. 37. m. 9. lib. 3. c. 5.* dicit, patrem facilius quidem habere filios, sed non ex hoc sequitur, quod in ea causa subtilitatis, quam faciebat, de eis cogitauerit, vt scilicet per eam subtilitatem debere esse exclusum quia si cogitasse, quod non deberent admittit, cum licet non fecisse, credobat enim autis iste facti vocare nepotes, vocando corum patrem, qui dicitur eadem persona cum filiis. l. vlt. C. de impub. & alys. suffit.

Secundò adducitur tex. l. sicut certi. & l. sicut in vtero. C. de
80 t. 42. milit. vbi t. si miles seit, si filios habere, & eos non instituit, videtur eos abseruisse, argo exahereditare. Erbilia libibus moti scribunt Doct. in d. Auct. ex casu. C. de lege prater. Legata conservari res patrum sicut naturam præteritorum, quos libet testator habere, non autem respetu nascitorum, quos ignorabat.

Ceterum facile responderi potest, ut etiam scripsi in conf. 27. m.
81 19. lib. 3. iura illa loqui in testamento militis, quod t. nullum admittit interpretationem, nisi quatenus colligitur ex verbis sua dispositionis, sicut declarat *Vigilia in legit. de pop. subf. in prim. m. 16. V. auct. m. 16. de declaracione iuri. c. 5. & prim. alegat. in l. num. 1.2. & in l. Centurio. num. 20. ff. de vulgar. ex pop. subf. & scripsi supra auctor. Præterea responderi potest secundum *Ruinum in conf. 13. num. 10. vers. non obli. at. l. sicut. l. br. 3. sicut facit in d. conf. 28. 2. m. 2. lib. 3. quod in casu d. l. sicut certi, patre habebat tres filios: ex quibus duos duxerat facti: alium quem etiam sciebat habere non nominauit: praesumpcio ex eo defumpta est, quod cum non nominatum exahereditare, quia includendo duros, tertium exclude re virtus c. art. 1. comp. pres. de nob. Et propterea ibi colligatur voluntas patris exahereditare. Ita etiam in d.l. si cum vel in vtero. & vlt. eadem voluntas exahereditare ex eo colligitur, quod illi filio aliquid legavit, significans a refundo cum excludere. Porro hec voluntas colligi non potest in casu nostro aduersus nepotes: cum ei similes non vocauerit, sicut vocati in casu d.l. sicut certi.**

Tertiò affieri foler. l. vlt. ff. de hered. in p. vbi secundum Bart. s. legata non conseruantur, quando adeo sunt magna, ut verisimile non sit, quod non reliquerit, si scilicet heredes videantur, quem mortuum crederint, Id quod etiam docuit Bart. in d. dem. fratris folia. s. m. 14. in ff. de cond. & deno. ff.

Verum retorqueri potest argumentum, quod sicut ibi presumunt testatores non sive vel relinquent legata tam magna, si scilicet filium vivere, ne cum nimis graueret. Ita etiam nostro in casu non est verisimile, testator volunti excludere nepotes, & admittere subtilitatum. Nam verisimilitudo suarum nepotibus, non subtilitate, sicut manu est, statim tuflina in d.l. gener alter. §. et autem. C. de infit. & subf.

Quarto consideratur tex. d.l. cum nuns. ibi, sicut conjectura pietatis: Quod sane pietas cessat, quando filii erant nati: quos facili, si voluerit, testator vocasset, cum præ oculis eos haberet: sicut filii in casu probart. l. C. de inff. testa. responderet, & causum d.l. etiæ a nostro longe diuersum, si quidem d.l. loquitor co in casu, in quo mater tempore mortis habens filios, quorū duos iam heredes instituerit: terciū vero, quem condito testamento subcepserat, nullam mentionem fecerat. Et cum postularet mutare

testamentum, & non mutauerit, praesumptio inde sumpta fuit, quod voluerit cum eo testamētū tō decedere, nostra testamētū f. de testamētū, acquis in voluntate humana illius præterita, seu exhereditare. Et matris voluntas constituta ex aliorum equalium institutione. Hoc non enitit in casu nostro, in quo et quod ad repetentes omniū tacita voluntas, ex ea sola pictatis conieciūtur ad coram tunc inducta colliguntur.

Quinto hunc i. recepta opinioni suffragari videtur l. tale patr. §. vlt. ff. de pacis, p. patr., qui docebat pro filio promittere, pacis fuerat, ut post mortem filii in matrimonio fine filii defuncti portio donis ad fratrem, heredem remanebat. Deinde patr. illi filios sufficiat, dubitamus filii, in mortua filia fine filios, si fratris iuxta pactum restituentur. Respondit Papin. locum non esse definitum seu retentum, quo ad communis fratris cum patre stipulatus ita fuerit restituiri fratri heredi, cum nullus haberet filios: focus ergo si filios eo tempore habuerit, ita ergo & nostro in casu dicendum videtur, quod taliēt prævidere non huerit nepotibus, quos præ oculis habebat.

Caterum responderi Ruin. in conf. 13. m. 12. lib. 3. quod limo. d. l. rale patrum. §. vlt. locum habet etiam quando filii sunt clientes patris testi. Beld. in d.l. cum acutissimi in f. C. de fiducia. Nam d. §. vlt. (subiungit Ruin.) factum est pactum, ut consulari heredibus, & idem vel refert, quod filii extiterint, nunc vel postea nat, dummodo fint heredes. Et in fine (inquit Ruin.) text. pondera-
tur, quod filii non sint nat, non quidem ad effectum, & de quo agebatur, fed ad hunc finem, ut indicatur collatum in fratrem tunc heredem in iustitium, posset habere effectum, quia alias rumpere testamētum nativitatem post hunc præterit. L. vlt. auct. C. de p. p. hered. in f. Ita. Quæ sanè Ruini interpretatione vera non est, si quis mox intelligent. Recitus itaque dicendum est, patrem filie stipulatū filiale a genero, ut si filia linea libere decedat, portio quedam donis remanebat, seu restituiret filii, deinde facili hereditate remanebat, atque illa iusta in heredem in iustitium, atque illa causam illam, ob quam voluit patre dictum restitutum, & cum transfluit in filios, quos heredes fecit. Et hoc illud est, quod dicere voluit Papini. In fin. lib. 3. cum inter contrahentes id actum sit, ut heredes consulari, &c. &c. cum ergo patre consulari voluerit heredi, & postrem loco heredes fecerit filios, excluso fratre primo herede, dicendum est: stipulatū effectuā a fratre in filios esse tralatum. Quibus intelligimus responsum hoc Papini. nil ad rem nostram pertinere.

Sexto virgine videtur t. tex. l. vnic. C. si dos. constan. matrim. & tex. §. doles in Aucten. de mpt. vbi coniunctio de lucrandi do-
to per virum præmoriente vxore, non renouatur liberis postea ex alia muliere sufficiat. Ita econtra in lucro donationis proper nuptias. Id quod non alia ratione sanctum fuit, quam quod verisimile sit cogitatur rūsse de liberis sufficiendis ex matrimonio contracto, quod contrahi potest ad procreandam sibolum. l. vlt. foliat. matrim.

Caterum Soc. sen. in l. 2. in prim. col. 1. p. p. tamen q. foliat. matrim. reicta prius interpretatione quadam Alex. script. in Imperatoris mentem in d.l. vnic. suffice diffinire, an pactum illud valere debet, vel non, & non, an liberis sufficiat fuerit renouatio. Et hoc forte, quia licet sufficeret, atamen ex quo vxor erat mortua, & non declararetur, nolle dationem valere, liberis, & heredes declarare non potuerunt, atque ita non dictum renouari. Et etiam docuit Bart. in l. 1. in f. C. de inff. donis pro quo facit d. vnic. Et accedit *Ruin. in conf. 10. num. 4. 6. 7. lib. 1. Ropam. L. vlt. C. de renou. don. & inff. Clavis in §. secundum q. 6. & 67. qui familiæ congerant.*

Septimò adducitur foler. l. sicut inq. C. de renouari don. inff. & declarari Bart. in l. 1. Tertia. §. Imperator. m. 9. de legat. 2. vbi licet supereruerunt filliorum excludat donatarium, conieciūt pietatis. & m. d. l. c. m. 1. & d. l. cum acutissimi. Attamen (inquit Bart.) liberis iam nati tempore donationis simili & postea nat, de quibus consulari testatorem cogitare, non operantur donationis renocationem. & Bart. fecerit fuit multi congeiti a Tyroquio in d. 1. fi. vagum. in praf. Bart. §. 6. & 67. Id ergo dicendum est nostro in casu.

Verum respondetur primò ex sententia *Ruin. in d. conf. 21. m. 20. lib. 3. Calum d. l. vnic. longe differre a casu nostro. Nam ibi agitur de contractibus, in quibus contiendit facilius cogitari, & sciri*

scilicet post extrahere liberos. Non vero, ut veretur in ultimis voluntatibus, & testamento, quia a morte perturbantur. Ita hoc est
sufficiens, q. sit com. b. s. C. f. t. a. Quia responsum non latius ob-
ligat probatum: quia alioquin idem esset dicendum, quando confe-
ctum fuisse reflectumnam ab eo, qui esset omnino inconsultus &
benigne valeret. Respondet itaque scilicet idem Ruini, p. 20 et 21 in
loc., in substitutione subtiliterque conditionem hanc, & decollatur
fides liberis: si nam iam erant fidei iustificatae si ipsi pre oculis fuerint
quia in actu ipso substitutiendi de eis non cogitauit. q. s. sum. autem
Et hoc quidem interpretatione sumitur in vicinis voluntatibus fa-
cetur liberorum. Non ita est in donatione, que non sit operis ad
eum faciens, interpretari: Nam quando donatum est filio
ali superereditabilibus, pro parte solum renunciatur donatio, quo
faciliest ad legitemum lani rati. f. t. a. C. de nof. donat. B. a. in d.
Tina. f. Imperator. Ita etiam donatione facta Ecclesiis tota censeatur
renunciata: si enim amittunt unice per d. l. c. i. n. s. u. ex i. d. Genera-
t. f. s. i. m. a. n. t. e. & docem. i. n. f. a. sic pariter substitutione ex extra-
neis factis in praedictum fitorum collitur in totum. Non ergo
vult argumentum de donatione ad substitutionem. Et ratio
differens est, quia si facilius collutus nisi emendandum ex ultima
voluntate, quam ex contractu, si f. s. i. m. a. n. t. e. f. d. de dom. in-
terv. & x. v. & docuit Bal. d. l. s. p. p. l. l. r. C. d. r. e. p. l. l. s. t. a. l.

Estrato rationis est, quia contractus duplice vinculo muniri fortiores tolli non possunt nisi ambo contrahent contractum conuenienter, *et captio se, de patre*. Diversum est in vita voluntate, quia ex uito I tantum animo penderet: ob id si potest renunciare potest, si que in proprio tamen *est voluntatis de legge s. 4.* Ex præterita donatarius libi qualius proprio facio, id est fortius & potentius his habet: subdictione vero & dicto relatoris, & propter eius delitiosus, *et la fave* *concedit, ut in ex condicione, tib. de tribulacione*.

Ceterum hinc argumentationem responderemus primo, argumentum ad inclusione virus ad exclusionem, aliterius locum non habere, quando caderet subest ratio in eo, quod videtur exclusum. gloriari possit, et quantum mirabile sit, si deinde auctor, ut de numeris scriptor. Falem me, nunc natus, de presumpt. & Parvus in e. n. i. p. 29. lib. 1. Porro eadem est ratio in iam natis que & in calcinatis, nemus enim pietatis causa.

Præterea & secundum argumentum ab inclusione vñtis cassat, quando ille cœfus, vel illa perlavoratione frequentioris vñtis fuit inclusa: Nam tunc alij cœfus, vel personæ non conferunt exclusio. Ita glo. m. vñca. in verbis þomam. C. de rapturing. & in clemen. in ver. 1. þe presidentes in fine. de resu. Felicis in d. s. monit. n. 15. ver. 5. fallit de prejungi. & Rapa. m. 2. in præm. nam. p. 5. de vulga. & pp. 5. At nosiro in casu ratione maiori frequentius constitutum ac reþponsum est de neophyto nasciturum cum frequentius contingit de cisterne fieri mentionem, citim non sunt pœ oculis, quim de iam natis, qui solent à testatoribus confidere & vocari: Non ergo iactu- nati dici debent exclusi ob inclusione nasciturorum. Nono ad- ductior ratio haec: coniectura pietatis, qua p. ap. sic respondit. d. l. s. 1. in eo creditur fundata: q[uia] tellor non constituit facit Iustitia in d. l. generali. tr. 5. cum autem. interpretando Papia- riani responsum, mox est intentio humanae in negotiis has- scatur, de quibus non cogitatus aliquog[us] Iustinius non tecili-

Veniam respondetur, hoc nostro in causa, nullam presumit.

ſtatoris negligentiam: sed potius exiftimandum eft, eum credi-
ſile, fatis conſuliffe etiam nepotibus, poſtequam corum pa-
tron vocauit. Et præterea, hi qui accusari poterit negligentiā, illa
eſt acceſſanda, quam committit notarius, qui minime ſcripſit quam
dictum fuji: ſicut coniecturam facit *Papin. in d. I. 1. 1. 1. 1. 1.*

Decimo & vñto vñrgere videtur, quod ex aliis quando interpretari nescientem relatoris circa ex, quae fuerint ab initio per teatorem veritatem cogitare tantum ob verborum obscuritatem dubia sunt. Hoc casu interpretatio procedit à proximiis non autem remotois: & illa fit quam fauore filiorum iam nesciunt. Aut enim remotois: C. ut sit etiam fauore filiorum iam nesciunt. Aut enim remotois: C. ut sit etiam fauore filiorum iam nesciunt. Ita probant. L. ut quid dicens. Vñ. ut rebus diligebis. [Non fatis voluntatem quidem declaratis.] Ita. quod si heret in his. & l. genere alter. in præc. C. de mñta. & subi. Aliquando tñr vero lex interpretatur tellateris voluntatem ab extra & remotois, nempe circa ex, que relator ab initio non cogitaret, praesumendo, quid si cogitasset, ita prouidisset: sicut in casu. I. l. hoc iure. Ita de vulga & pupilliabilitate, in quo talis interpretatione vulgaris tacit continuetur in expressa pupillari, & è contra. Hoc facit calitus conjectura sic interpretans tellatoris voluntatem tollitur alia conjectura contraria: quemadmodum tollitur illa, qui sit in vulgaris tacitacópræhenla in pupillari expressa, quando mater est in medio. I. vñt. C. de ingr. & subi. & de summa figura in præcepto. Ita & nostro in casu, in quo familius interpretatio à remotois, hoc est, ab eo, quod relator non cogitat, receditur ab hac conjectura & interpretatione per contraria hanc conjecturam: quod ex quo iam nati erant filii, dicitur de eis cogitantes in casu. I. sive summa. C. deru. donat. & l. stota. C. de mñta. detinato.

Ceterum responderet, negando, quod illa conjectura pietatis fundata sit in eo, quod testis non cogitaret; sicut supra demonstravimus: Praterea diximus supra hanc conjecturam, quod nepotes essent nisi, non sufficere, ut praesumatur debeat, testatorem non habuisse nationem pietatis erga ipsos nepotes.

Recedit tamen ad hoc opinione, quam probumus, si conjectura aliqua respagnat: sicut quando testator institutus dicit filii, concurrit autem resiliens: sed in substitutione viro adiectum conditionem si deficerit fine filii, nam iuris in substitutione verò alteri ficta, nihil dixit. Hoc fane causa non suppletur conditio in personam alterius. *Consequit*, quem referant, & ex quatuor sociis, in d. *comitatu* nro. 38, & inter alios cap. 4. *Codicilatu*, c. 2. etiam nro. 2, verò quod autem sic certum agat. *Dicitur in eis*, s. nro. 5, *Parvus est conf.* 21. *m. 20. l. b.* *Gratus in conf. s. nro. 10. l. b.* *Curt. in conf. 21. m.* 2. *Sic in s. nro. 20. conf. s. nro. 43. l. b.* *Emul. Castanac. sp. patr. in 1. parte. In verbis si quisque liberus non. 10. de testam. in d. *Rimulad.* nro. comf. 37. nro. 3. l. b. 3. & *Berlatas in ten. 49. nro. 63. l. b. 4.* Ex effectu quo dolum perficit in conditione necepit ex vno ploribus filiorum, dicunt alios acerter filii ponere nullipotere quia si violatur de eos nominare, faciliter si facere potuerit. Dilemimus tamen & male Barbar. in d. 1. *comitatu* nro. 20. et. *Rim. in ten. 49.* numer. 12. *versus non obstat etiam libro 2. Berlatas conf. 78. nro. 15. in cunctis.**

Et præterea alia similitudo prope est conjectura, quando testator filio iam nato aliquod legavit. Nam tunc pro summis nonnullis casis ponere in conditione quod ad exclusionem habilitatis: aliquoquin ex his expreſſis posſuſit in conditione: fuit ei legatus. Itaſpē *Romanus* d.i. *cognitio*, nam... *tertius* Dicitur in *anno* 28. *ad Romanos*. Et si alia conjectura: qua recedat a praedita opinione: quod si scilicet annus ipſe testator odio proscriptus fuſſerit nepotes iam natos. Nam tunc intelliguntur non eſſerit conditio ad corum commoda. Ita *Socratis* d.i. *cognitio* anno. *num. 75.* *verbi* *allegat*, quia res ſecundum *diffidit* *Cameram*.

Recedatur & tertio, quidate siator reliquit legatum vel fidei-
communium rei particularis. Non tunc confundenda est differen-
tia, an nepotes filij in silentio & grauitati nati essent. Vel non, tempo-
re condicione latitanti. Ita declarat Soci. i. d. Larua mon. 33. per sed
aliam in hac materia, qui dicit, se respondeat mens. 19. col. 2. res-
tare ad regulam art. 12. quod hoc est utrumque inveniatur.

Exterritur i^{ter}to, ut locum habeat presumptio etiam
quod ad feminas, ita quod illius intelliguntur pollici in conditione, sicut
et masculi. Ita presumptio omnes admittunt in d. l. c. cam. aut. & in d. l. c.
sent. f. & in specie Socin. ian. in conf. 15. m. 36. lib. 2. & fati
masculi probat. d. l. cum aut. dum virtutem illo nomine, liberis,
quondam communis est. Etiam feminas quam masculos comprimitur
est: ut dicitur in presumptione 13. Ceterum huc exterrito i
ntelligitur, nisi testator ipse expressè posuerit in conditione filios
masculos.

TRACIA MENO
maeulorum, ut si discesserit; Et si filius meus in futuris decesserit, finis filii masculi, restans hereditatem meam Calo. Hoc tamen casu non sibi intelligitur tacita conditio, si fine libellos etiam decesserit, cum per caput et remanentem masculorum in conditione postitorum tellatur non interierit in conditione, sed omnino excludere formandas. *Hoc ad nos pertinet in d. c. ann. anno. num. 4, quoniam vestis. So in ibid. col. 4, vers. deuenim pomerium. Alex. vocat. 197. m. 1. lib. 1. gratia in quod id nomen. 1. & 2. num. 2. si de iuris amandis. Deinceps 1. v. 2. & 3. de iure. Namcum in Gallo. 9. si res non q. si de iure. & postea. Soc. in 1. v. 2. & 3. 197. num. 2. & 3. in conf. 28. 2. 52. lib. 1. Crat. in conf. 1. 2. 2. num. 2. & 3. conf. 2. 2. 50. N. Namcum conf. 1. 2. 2. & aliis similibus communiter ac fons est. Lib. Melina in 1. 2. 3. de 10. 197. num. 4. 5. & 7. num. 4. 6. & 7. 43. Lubitius, quod sicut iubilabitur excludit feminas, ut etiam excludit masculos à premis illis descendentes. Non enim iam habet locum haec extensio in filia exclusa à statuto, existens bus masculis sequentibus modicun declarabitur in infra testis huius capituli declaratione. Id quando tellator adiecit rationem ad voluntate boni conferiatur in signatione & causa. *Ita Cicerone. 1. conf. 1. 2. 1. v. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 998. 999. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1098. 1099. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1198. 1199. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1298. 1299. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1398. 1399. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1498. 1499. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1598. 1599. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1698. 1699. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1798. 1799. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1898. 1899. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 198**

Quarto afferri foler ratio, quod lex non ita affecta est natura-
libus liberis sicut legitimis: cum semper curauerit collibere pa-
rente a virtute, *an. th. licet.* & *Vlt. C. de naturali libe.* Quia tamen ratio
non satis virget: cum ipsemet Iustitia, in d. q. *cum autem* fuerit
natura libidus statutum quod, & in portionibus eius relictis & gra-
uatis subintelligatur conditio, si decelerit fine liberis. Potest &
aliter confutari haec ratio secundum R. ipsam m. d. §. si quis rogatus. *il.*
1.11. 2. 7. *vers. tertra et tertia ratio*, *ad Trebil.* Ceterum à prædicti opini-
ione differentur Bar. m. d. §. si quis rogatus. *il. 3. 2. 7.* *ibid. Ang. no.*
1. Imo. 1. 2. Alex. no. 6. Fran. Aret. m. d. l. gener. aliter. *q. cum autem*,
*no. 4. 8. & ibid. Imo. no. 4. & Soc. Gen. p. ponit confutans in conf. 12.
2. col. 2. 2.* Et in quodcum adiuncti sunt ex. d. §. si quis rogatus, vbi si
testator exprimit granum hereditatis, si decelerit finem liberis, & ille
decedat rel. tibi filii naturalibus tantum, excludetur subtilitatis,
nisi dignitas, vel conditio personæ testatoris aliud significet
& conspicitur faciat. Si ergo in conditione expressa naturales do-
ficere faciunt conditionem, atque ita excludunt subtilitatem, iden-
tandum est in conditione tacita, cum perinde fit si ut sufficit ex-
premissa ab ipso testatore, *ius. cal. 1. quoz. 1. ver. 1. idemq. ff. 1. 2. 3. 4. 5. 6.*
Hic argumentum multis modis fatiscere conatur intelli-
pere, qui communem opinionem adiutus Bar. defendant, scilicet
copiose restituti & confutavit Socr. in *d. l. cum autem* ss. 5. 2. &
6. ff. *de cond. & demonst.* & alia tradit Ripsa m. d. §. si quis rogatus. ma-
27. qui tandem no. 25. scripsit, quid in conditione tacita lex hodi-
subtilitati de filiis naturalibus, et duo frigidae circa idem co-
current, contra *l. 1. C. de data preiux.* Est fæcie vnum specie, quod
tacitum habent pro expresso, *contra l. 1. communiq. ff. d. liber.*
pp. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 5310. 5311. 5312. 5313. 5314. 5315. 5316. 5317. 5318. 5319. 5320. 5321. 5322. 5323. 5324. 5325. 5326. 5327. 5328. 5329. 5330. 5331. 5332. 5333. 5334. 5335. 5336. 5337. 5338. 5339. 53310. 53311. 53312. 53313. 53314. 53315. 53316. 53317. 53318. 53319. 53320. 53321. 53322. 53323. 53324. 53325. 53326. 53327. 53328. 53329. 53330. 53331. 53332. 53333. 53334. 53335. 53336. 53337. 53338. 53339. 533310. 533311. 533312. 533313. 533314. 533315. 533316. 533317. 533318. 533319. 533320. 533321. 533322. 533323. 533324. 533325. 533326. 533327. 533328. 533329. 533330. 533331. 533332. 533333. 533334. 533335. 533336. 533337. 533338. 533339. 5333310. 5333311. 5333312. 5333313. 5333314. 5333315. 5333316. 5333317. 5333318. 5333319. 5333320. 5333321. 5333322. 5333323. 5333324. 5333325. 5333326. 5333327. 5333328. 5333329. 5333330. 5333331. 5333332. 5333333. 5333334. 5333335. 5333336. 5333337. 5333338. 5333339. 53333310. 53333311. 53333312. 53333313. 53333314. 53333315. 53333316. 53333317. 53333318. 53333319. 53333320. 53333321. 53333322. 53333323. 53333324. 53333325. 53333326. 53333327. 53333328. 53333329. 53333330. 53333331. 53333332. 53333333. 53333334. 53333335. 53333336. 53333337. 53333338. 53333339. 533333310. 533333311. 533333312. 533333313. 533333314. 533333315. 533333316. 533333317. 533333318. 533333319. 533333320. 533333321. 533333322. 533333323. 533333324. 533333325. 533333326. 533333327. 533333328. 533333329. 533333330. 533333331. 533333332. 533333333. 533333334. 533333335. 533333336. 533333337. 533333338. 533333339. 5333333310. 5333333311. 5333333312. 5333333313. 5333333314. 5333333315. 5333333316. 5333333317. 5333333318. 5333333319. 5333333320. 5333333321. 5333333322. 5333333323. 5333333324. 5333333325. 5333333326. 5333333327. 5333333328. 5333333329. 5333333330. 5333333331. 5333333332. 5333333333. 5333333334. 5333333335. 5333333336. 5333333337. 5333333338. 5333333339. 53333333310. 53333333311. 53333333312. 53333333313. 53333333314. 53333333315. 53333333316. 53333333317. 53333333318. 53333333319. 53333333320. 53333333321. 53333333322. 53333333323. 53333333324. 53333333325. 53333333326. 53333333327. 53333333328. 53333333329. 53333333330. 53333333331. 53333333332. 53333333333. 53333333334. 53333333335. 53333333336. 53333333337. 53333333338. 53333333339. 533333333310. 533333333311. 533333333312. 533333333313. 533333333314. 533333333315. 533333333316. 533333333317. 533333333318. 533333333319. 533333333320. 533333333321. 533333333322. 533333333323. 533333333324. 533333333325. 533333333326. 533333333327. 533333333328. 533333333329. 533333333330. 533333333331. 533333333332. 533333333333. 533333333334. 533333333335. 533333333336. 533333333337. 533333333338. 533333333339. 5333333333310. 5333333333311. 5333333333312. 5333333333313. 5333333333314. 5333333333315. 5333333333316. 5333333333317. 5333333333318. 5333333333319. 5333333333320. 5333333333321. 5333333333322. 5333333333323. 5333333333324. 5333333333325. 5333333333326. 5333333333327. 5333333333328. 5333333333329. 5333333333330. 5333333333331. 5333333333332. 5333333333333. 5333333333334. 5333333333335. 5333333333336. 5333333333337. 5333333333338. 5333333333339. 53333333333310. 53333333333311. 53333333333312. 53333333333313. 53333333333314. 53333333333315. 53333333333316. 53333333333317. 53333333333318. 53333333333319. 53333333333320. 53333333333321. 53333333333322. 53333333333323. 53333333333324. 53333333333325. 53333333333326. 53333333333327. 53333333333328. 53333333333329. 53333333333330. 53333333333331. 53333333333332. 53333333333333. 53333333333334. 53333333333335. 53333333333336. 53333333333337. 53333333333338. 53333333333339. 533333333333310. 533333333333311. 533333333333312. 533333333333313. 533333333333314. 533333333333315. 533333333333316. 533333333333317. 533333333333318. 533333333333319. 533333333333320. 533333333333321. 533333333333322. 533333333333323. 533333333333324. 533333333333325. 533333333333326. 533333333333327. 533333333333328. 533333333333329. 533333333333330. 533333333333331. 533333333333332. 533333333333333. 533333333333334. 533333333333335. 533333333333336. 533333333333337. 533333333333338. 533333333333339. 5333333333333310. 5333333333333311. 5333333333333312. 5333333333333313. 5333333333333314. 5333333333333315. 5333333333333316. 5333333333333317. 5333333333333318. 5333333333333319. 5333333333333320. 5333333333333321. 5333333333333322. 5333333333333323. 5333333333333324. 5333333333333325. 5333333333333326. 5333333333333327. 5333333333333328. 5333333333333329. 5333333333333330. 5333333333333331. 5333333333333332. 5333333333333333. 5333333333333334. 5333333333333335. 5333333333333336. 5333333333333337. 5333333333333338. 5333333333333339. 53333333333333310. 53333333333333311. 53333333333333312. 53333333333333313. 53333333333333314. 53333333333333315. 53333333333333316. 53333333333333317. 53333333333333318. 53333333333333319. 53333333333333320. 53333333333333321. 53333333333333322. 53333333333333323. 53333333333333324. 53333333333333325. 53333333333333326. 53333333333333327. 53333333333333328. 53333333333333329. 53333333333333330. 53333333333333331. 53333333333333332. 53333333333333333. 53333333333333334. 53333333333333335. 53333333333333336. 53333333333333337. 53333333333333338. 53333333333333339. 533333333333333310. 533333333333333311. 533333333333333312. 533333333333333313. 533333333333333314. 533333333333333315. 533333333333333316. 533333333333333317. 533333333333333318. 533333333333333319. 533333333333333320. 533333333333333321. 533333333333333322. 533333333333333323. 533333333333333324. 533333333333333325. 533333333333333326. 533333333333333327. 533333333333333328. 533333333333333329. 533333333333333330. 533333333333333331. 533333333333333332. 533333333333333333. 533333333333333334. 533333333333333335. 533333333333333336. 533333333333333337. 533333333333333338. 533333333333333339. 5333333333333333310. 5333333333333333311. 5333333333333333312. 5333333333333333313. 5333333333333333314. 5333333333333333315. 5333333333333333316. 5333333333333333317. 5333333333333333318. 5333333333333333319. 5333333333333333320. 5333333333333333321. 5333333333333333322. 5333333333333333323. 5333333333333333324. 5333333333333333325. 5333333333333333326. 5333333333333333327. 5333333333333333328. 5333333333333333329. 5333333333333333330. 5333333333333333331. 5333333333333333332. 5333333333333333333. 5333333333333333334. 5333333333333333335. 5333333333333333336. 5333333333333333337. 5333333333333333338. 5333333333333333339. 53333333333333333310. 53333333333333333311. 53333333333333333312. 53333333333333333313. 53333333333333333314. 53333333333333333315. 53333333333333333316. 53333333333333333317. 53333333333333333318. 53333333333333333319. 53333333333333333320. 53333333333333333321. 53333333333333333322. 53333333333333333323. 53333333333333333324. 53333333333333333325. 53333333333333333326. 53333333333333333327. 53333333333333333328. 53333333333333333329. 53333333333333333330. 53333333333333333331. 53333333333333333332. 53333333333333333333. 53333333333333333334. 53333333333333333335. 53333333333333333336. 53333333333333333337. 53333333333333333338. 53333333333333333339. 533333333333333333310. 533333333333333333311. 533333333333333333312. 533333333333333333313. 533333333333333333314. 533333333333333333315. 533333333333333333316. 533333333333333333317. 533333333333333333318. 533333333333333333319. 533333333333333333320. 533333333333333333321. 533333333333333333322. 533333333333333333323. 533333333333333333324. 533333333333333333325. 533333333333333333326. 533333333333333333327. 533333333333333333328. 533333333333333333329. 533333333333333333330. 533333333333333333331. 533333333333333333332. 533333333333333333333. 533333333333333333334. 533333333333333333335. 533333333333333333336. 533333333333333333337. 533333333333333333338. 533333333333333333339. 5333333333333333333310. 5333333333333333333311. 5333333333333333333312. 5333333333333333333313. 5333333333333333333314. 5333333333333333333315. 5333333333333333333316. 5333333333333333333317. 5333333333333333333318. 5333333333333333333319. 5333333333333333333320. 5333333333333333333321. 5333333333333333333322. 5333333333333333333323. 5333333333333333333324. 5333333333333333333325. 5333333333333333333326. 5333333333333333333327. 5333333333333333333328. 5333333333333333333329. 5333333333333333333330. 5333333333333333333331. 5333333333333333333332. 5333333333333333333333. 5333333333333333333334. 5333333333333333333335. 5333333333333333333336. 5333333333333333333337. 5333333333333333333338. 5333333333333333333339. 53333333333333333333310. 53333333333333333333311. 53333333333333333333312. 53333333333333333333313. 53333333333333333333314. 53333333333333333333315. 53333333333333333333316. 53333333333333333333317. 53333333333333333333318. 53333333333333333333319. 53333333333333333333320. 53333333333333333333321. 53333333333333333333322. 5

DE PRAESUMPT.

inimpropero, id est, in filiis naturalibus, quin non sunt propriæ filii contra aqua borea &c. Manu sibi docend. & dem. His contumacio Ripe, quis & recitores, si qui supponeret Ripe nomine filii vide dicuntur, sicut ante eos Ang. in *ter. ex fallo. s. ff. ad Trab.* & quam re- ijecte fr. Arg. in d. generaliter & sic aliter c. *C. de iust. & futil. & le. s. in specie probavit Ruini. *M. Gallus. s. s. eius. n. 1.2. & m. 1.3. ff. de. ex pol. Quocirca de Ripe in d. s. qui regnat. m. 1.2. 28. ter. ref. s. later. vius et alia ratione emepe, quod condito huc tacita & a legi subtilitate intelligatur de filiis legitimis & naturalibus. illa vero expressio etiam de filiis naturalibus, ut ex pellit quod nihil impun- peretur quam tacitura loqui fructu expressio facta sufficit a iudicatore, quod non est presumendum. I. figura. deleg. 3. Quid sine consideratio vera non est? & codicilis expressa a factore dicatur tacita quo a qualitate filiationis. de qua enim lenitentia non apparet, nisi legi interpretatione, que quidem & in hac causa, ob candem pietatis collecturam loci habere posse videtur. Exstimo vnu cum Soc. in d. *l. clau. aux. n. 6. s. ver. m. 1.2. videtur quod retinenda esse prima illa interpretatione & solutione, quia ipso probatum est tamen obliterandum, quod t̄ filiis naturalibus legitimis confutur in conditione haec potius ad subtiliter exclusionem: scilicet scriptura Ital. in d. *l. am. acutio. s. n. 1.2. C. de fiducio. & in con. 349. s. quod queritur col. 2. vers. sequitur videlicet lib. 3. & Herod. in d. ex facto. s. qui figura. s. l. 1.2. & 2. s. & adverte ff. ad Trab. alias refer. Tigran. in figura. in verbis suscepit: liber. 3. C. de rem. don. & s. videtur logica sententia expedita. Dileximus tamen Ruini. *M. Gallus. s. s. eius. n. 1.2. & 2. de. lib. & pol. &*****

Et hinc intelliguntur illam esse differentiam inter haec conditio-
nem tacitam & illam expressam si sine liberis decesserit. Nam ex-
prefla illa non requirit ut vel ipsi in conditione possint sibi here-
des pietatis manu perfringere. Ceterum in l. 3. Iustina an. 6. sequitur tam in
prima quia in fiducia lectura & idem in l. 1. C. de cunctis inferius pugnat &
Bart. 10. sed & fuit enim in molta in lex salto s. vlt. versi in eadem g. infin.
g. ad Treb. & iudic. Claud. Styliani, s. 1. & Roma 19. 10. & 19. 10. s. iu-
nior. in verbis hoc superius liberos. 10. 2. de venatione. 106.